༄ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་
བསོད་ནམས་སེང་གེའི་བཀའ་འབུམ།
ཁ

THE COLLECTED WORKS OF KUN-MKHYEN
GO-BO-RAB-'BYAMS-PA-BSOD-NAMS-SENG-GE

VOLUME- 2

ཁ

༄། །ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེའི་བཀའ་འབུམ།

II

THE COLLECTED WORKS OF KUN-MKHYEN GO-RAMS-PA BSOD-NAMS-SENG-GE
VOLUME 2

PUBLISHED BY-SIDDHARTHA'S INTENT
EA-21, Inder Puri, New Delhi-110012.
Phone: 5760839, 5851625. Fax: 5852626. Email: sidswish@vsnl.com
for
Dzongsar Institute, Bir-176077, Kangra, H. P. India.
Phone: 1894-68508, 68514
Printed at Shah Offset Printers, 1614 Gali Khatyan, Rodgran, Lal Kuan, Delhi-06
2001

༄༅། །གླེགས་བམ་གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ངག་དོན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཉི་མ། ལྡེབ་ ༡༩༢ 1-383 སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། རྟགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ། ལྡེབ་ ༡༤༨ 385-679 བསྡོམས་ལྡེབ་ ༣༤༠ ཡོད།

ཀ

[illegible]

[illegible]

།རྒྱལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཚོ་ལ་ཟླ་མས་གྲོལ་བ་ཀྱི་པ་གཏོར་ཀྱུ་ཀ་ཅུ་བཟང་པོའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ཀུན་འདུས་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡི། །ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་ཞབས་ལ་འདུད། །བླ་མ་དམ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཟང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གི་མཁྱེན་
བརྩེ་ཡི་ས་བར་ཕྱིན་ཅིང་ནས། །ཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་དེ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡི་དབྱིངས། །ལྷ་མཆོག་བཟང་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །སྒྲོན་མེ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མཛད། །ཤེས་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད། །
ཐབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་ཡི་སྒྲོན། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་པ་ཡི། །ཀུན་ཁྱབ་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི། །སྐྱེ་དགུའི་ཉོན་མོངས་སེལ་བ། །སྟོན་པ་བཅུ་གཉིས་ལམ་མཛད་པ། །བཅུ་གཉིས་ལམ་སྟོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡི། །
འདི་ཡི་ཚོགས་གསུམ་སྤྱི། །སྒྲུབ་པའི་ལས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ། །ཚེ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ། །བསྐུར་བ་ཐར་བའི་ལམ་གྱི་ཆོ་ག །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྲེལ་བའི་ཐོག་མ། །དང་པོ་ནི། ཨ

༄༅། །ལོ་ཙཱ་བས་རྣམ་འགྲེལ་བསྒྱུར་བའི་ཐོག་མར་རྒྱ་སྐད་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཁུངས་བཙུན་པ་དང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བོད། དེས་རྣམ་འགྲེལ་བསྒྱུར་བའི་ཐོག་མར་བོད་སྐད་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གླེགས་བམ་འཚོལ་སླ་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་རགས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་རྣམ་འགྲེལ་བསྒྱུར་
བའི་ཐོག་མར་རྒྱ་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ཀ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལོ་པཎ་ཁྲུས་ལ་ཞེན་དྲིན་གཟོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྙན་བརྒྱུད་བྱིན་རླབས་ཞུགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕྱག་ས། དེས་རྣམ་འགྲེལ་བསྒྱུར་བའི་
ཐོག་མར་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བསྒྱུར་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་དགེ་བ་རྩོམ་པ་བཞི་ལ་ནས་ཁ་ཡང་། བར་དུ་དགེ་བ་རྩོམ་ཕྱིར་

ཤེར་ཕྱིན། ཀ ༤

གཞུང་ཉིད་བཤད། ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཞུད་ཀྱི་ཚེ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངས་བསྡུ་དེ་ཕྱིར་མཆོད་པར་བརྗོད། བསྟན་བཅོས་བརྩོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཧྲཱིཿ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བཟང་པོ་སྤྲོ་མཆོག
པའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་གསུང་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཚོལ་མཆོག་པ་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་སློབ་མ་གཞན་དག་གིས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་ཚེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་དང་། རང་དོན་
གྱི་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ་ནི། སྐྱེ། ཆོས་གྲགས་མཆོག་ཅན། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ཟིན་པ་འདི་སྤྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ལུགས་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ལེགས་བཤད་རྣམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉན་པ་པོའི་སྐྱེ་བོ་ཉེས་པས་དང་། མི་ཤེས་པ་ཐོབ་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲ
དང་། ཐོག་མར་བསམ་ཡུལ་གྱི་ནུས་པའི་ལྷུན་གསུམ་དང་བཀའ་ཁར་དགོས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་བསྡུས་ན། ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ཟིན་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཞིང་ཁོར་ཆོས་ལུགས་ནས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལས་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་པ་པོའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་ཞིག་ཞེས
ལྡན་དོན་གཞན་ཏེ་གཟུ་བོ་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ངོར་དཔལ་སྐུ་མ་ཁྲན་པ་དང་ཡང་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་པ། ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ལྟ་མ་འགྲེལ་བརྩོན་པ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་ལ་ཡུན་རིང་དུ
གོམས་པས་བརྗོད་དོན་ལ་ངེས་པ་ཅན་གོམས་པ་ལྷུན་ཡིད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་ཕྱིར་དང་། དོན་མི་ལུས་བཤད། །དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་འབྱེད་ཚད་མ་ལ་སུ་བཤད། །སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཤེ

བ ༄༅། །མ་ལུས་པ་གཉིས་པོ་ཞིབ་བཤད་པ་ནི། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱི་ས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན། །བར་དུ་ལེའུ་རིག་ཞུ་ཕྱི་དབྱེ་བཤད། །མཐར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཇུག་སྡུད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོན་ ཕྱོང་རྒྱས
བསྟན་བཅོས་འདི་ཀུན་རྫུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་སྔོན་དེ་དང་ལས་ཆུ་བཞི་པོ་རྩ་མི་མིན་སྤྱན་པར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དང་དོན་མིན་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་པ་སྟེ།
ཞེ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མ་འདི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། དེས་ཡིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་གྲུབ་པ་བའི་ལེའུར་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པའི་སྔོན་དུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཆ་དང་བསྟེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྤྱན་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ལེའུ་འི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གང་ཞེ་ན། 5
པས་དེ་རྣམ་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་བཤད་བཅོས་པ་རང་འགྲེལ་དང་མཐུན་པར་ཆགས་ཞེ་བ་རྟ་བ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་དེ་བསྟན། དེ་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས།
རྗེས་ཁྱབ་རྣམ་གཉིས་ངེས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་ཚིག་པ་འབྲེལ་པ་དེ་ལ་ཕྱེ་གཏན
ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། གསལ་ཞེས་སོགས་ཅན། ཕྱོགས་ལ་རྣམ་པ་བཞུགས་ཐུབ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ལ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་གཉིས་ཚོགས་གསུམ་འདུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས། རྟགས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་འདུས་པ་དེ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ནི་དག་མིན་བཞུང་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་རྟགས་ཏེ།

ཚིགས་དེ་འདུས་མ་བྱས་སྣང་འགྱུར་བ་རེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཡང་དག་གསུམ་པོ་སྦྱོར་བར་
བཤད། །ཀུན་མཁྱེན་གྲངས་ལ་དེས་རྒྱས་པར་བཤད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་རྒྱས་པར་བཤད། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྡུས་ཀྱི། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཡི་གོ་བྱེད་ཡིན། །རང་བཞིན་ངོ་བོ་གོ་བྱེད་ཡིན། །མ་དམིགས་པ་ལ་འགལ་མེད་པ་འགྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཀྱཻ། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཡང་བཞི། །མེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟ། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཡང་ཕྱོགས།
མི་རྟག་པ་དང་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །སྣང་བ་རུང་མ་དམིགས་པ་བཀག་པ་ཞུགས། །སྣང་རུང་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ཐ་དད་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚན། ཤ་ཟ་སྐལ་པ་དོན་དང་ཉེ་བ་ཞིག་ནང་ཞག་ཀྱང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདི་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་མིན་
ཏེ། ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་ར་སྣང་བ་ཡི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དོན་གཉིས་ཞུ། ཚོང་པ་སྒོང་དང་པོ། །
དང་པོ། ཁྱབ། སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཤུམ་པ་ལ་དགག་པ་ཞེན་ཚུལ་ནི་སྣང་རུང་ངེས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཤ་ཟ་ཡོད་སྤྱོད་སྣང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན་པ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བཞུ། སྣང་རུང་

ཞ ༄༅། །མ་དམིགས་ལ་པ་འགེགས་ཀྱི་ཟློག་ལ་ཡང་དག་ཚོགས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་ལ་བཀག་པ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་སྟེ། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་འགེགས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་སྟེ།

འབྲས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་འགེགས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་དག་སྣ་ཚོགས་པ་ཕམ་འགྲོ་སྡོམ་གྲུབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྒྲ་རྟག་པ་འགོག་པ། མེ་རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རྟགས་འགོག་པར་ནུས་པ་རང་མཚུངས་སོ་ཞེན། དེ་མི་རིགས་

༢ རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཕྱོགས་ཚིགས་མཚན་ཉིད་ཐུས་ཀྱིས། རྒྱུ་ཅན་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དུ་ཡི་ཚོགས་ཅན། ཁྱོད་བྱུང་གི་ལྡན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་རིག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་

པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་འབྲས་དམིགས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འགལ་སྙམ། རྒྱུ་མི་ཚན་ཀྱི་ལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དུ་བ་ཡིན་པར་མ་ཁྱབ་པས་སྐྱོ། འགལ་བ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱི་དུ་བ་ཡིན་ནོ། ཤེས་པ་དེས་གཞན་ལ་སྟོན་པས་ཀྱི་ཁྱད་པར

གསུམ་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནི་ཡེ་ལ་གྲུབ་རིག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ཚོགས་ལ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནུས་པ་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་རིག་འགོག་པ་བ་ཞིག་བདོ། །གཉིས

པ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་ལ་རིས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ། །ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཤད་པ་གསུམ་པ་བཤད། །དང་པོ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་པ་བས་བྲ་བརྒྱུད་ཡོད་པར་བཞིན་པ་ཡི། །ཕྱོགས་གཞུང་ལས་སོ་སོར་ཡོད་པ་མ་བྲས་པར་ཏེ་ཀས་ལེན་པ་ཡི། །

དང་པོ་ནི། ཧཱུྃ་ཡང་དག་པ་ཞལ་གྱི་མཛད་གྲོགས་ཞེས་ཤེས། །ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གྲུབ་ཚང་ཚང་ཡི་ཧཱུྃ་ཡིག་ཀྱིས་བསྐུལ་བྱུང་བ་རབ་བསྐུལ་བ་བཞེངས་ཏེ་ནི་ཚོགས་པ་རིག་པ་སྟེ་རྣམ་ཐར་ཞེ། ཧཱུྃ། ཧཱུྃ་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གྲུབ་ཚང་ཚོགས་བཅས། ཧཱུྃ་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གྲུབ་ཚང་གི་ཤ་རས་བཞིན།
ཧཱུྃ་ཡིག་བསྐུལ་བྱུང་དང་རྣམ་ཐར་བསྒྲུབ་པ་བཞི་ཟས་བཞི་ཀྱི་ཧ་ཡུལ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟག་པ་ཀ་པ་ཞིག །ཧཱུྃ་ཡིག་བསྐུལ་བྱུང་དང་། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་ཡིས་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་དོན་ཀ་ཞིག་ལ་མི་ཕྱེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཧཱུྃ་ཕྲུག་བསྐྱུར་དང་གི་དོན་རྟོགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་ལས། འབྱུང
དེ་ལས་སྤྲུལ་པ་ན་གཞན་དུ་ཚོགས་པ་ཡང་ལག་ཤེས་ཏེ། ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གྲུབ་ཚང་ཚོགས་བཅས། ཕྱི་ཡིན་ནམ། ཧཱུྃ་ཡིག་བསྐུལ་བྱུང་དེ་ལ་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་སྐྱོ། ཕྱིར་ཀྱིས་སྒྲ་ཀུན་སྐྱེད་ཅན་པ་བཙོད་ཀྱི་ནུས་པ་སྤྲུལ་ལས། ཕྱི་ཀྱི་ནུས་པ་ཚུལ་བརྒྱུད་དང་དང་འགྱུར་བ་བསོགས་པ་བཏང་ཞེས། །ཕྱི་ཀྱི་ནུས་པ་
ལུ་ཤྲཱི་ཝ་བཛྲ་ཕག་ཞེ་ཆེན་ཀྱི་སེམས་ལ་གུ་སྒྲ་ཉེད་པ་སྒྲོ་དང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩལ་ལ་ཀ་རྣམ་ཀུན་སོ་སོར་ཡོངས་པ་ཞིག་ཏུ་ཚོགས་པ་དེ་རྟགས་ལ་གསུམ་མཐུན་དང་དུ་ཧཱུྃ་ཕྲ་རང་ཞེས་ཞེས། ཚིག་ལས། ཧཱུྃ་རྡོར་ཕྲ་རྨ་ཚོགས་བཅས། །བཞིན་གསུང་མགོན་བུའི་སྐྱེད་དུ་ཕྲ་གཉས་
དཔྲང་བ་ཡོད་པར་བསྐྱུར་བའི་རྒྱུ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱུ་བཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ལ་ཞིག །ཕྲང་གཟུགས་ཀྱང་ཕྲ་བ་དང་རྡོས་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་བ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུ་བ་ཐུག་དུང་པ་། ཧཱུྃ་ཞེ་ལ་ལ་
བུད་ཤིང་དེ་འབྱུང་བ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཧཱུྃ་ཕྲ་རང་རྡོས་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་བ་གཅིག་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཚེས། ཚུལ། ཕྲ་རྡོར་ཕྲ་བ་ཚོགས་བཅས། ཕྱི་རྟགས་ཀྱང་ཕྲ་བ་དང་རྡོས་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་བ་གཅིག་ལ་རག་

ཁ ༄༅། །ཡུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་བསྡུས་པ། བྱང་རྡོར་སློབ་མ་དེ་ཚོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། བྱང་གཟུགས་དཔྱད་པ་བའི་ལྷ་ན་མིག་བྱེད་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ། དེས་ན་བྱང་རྡོར་དཔྱད་པ་ཚོས་ཅན། ཚོད་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་བྱང་སེམས་གོང་བུའི་སྐྱེད་དང་བྱང་གཟུགས་དཔྱད
པ་དཔང་རྟོགས་པའི་རྫས་དཔག་དེ་འགྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཐེ་ན་ནི། ཚོད་ཀྱི་ལ་རྟག་ཁྱབ། ཐེར་ལྟ་མཐོང་བུའི་སྐྱེད་དུ་བྱང་རྡོར་སློབ་མའི་ནུས་པ་དངོས་སུ་དཔག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་གཟུགས་དཔྱད་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱི་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས
༡༢ ཧྲང་དཔག་མི་ནུས། འབྲས་སྐྱེས་རྒྱུ་ཡི་ཁྱད་པར་དཔག་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་དུ་བསྐྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་ཞེན། རྒྱུ། རྒྱལ་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། ཚོད
རྒྱ་ལུ་རང་ངང་ལྡན་པའི་ཤར་གཞིར། སྨྱུ་གུ་འབྱུང་རུང་དང་བསྐྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཚོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞུ་དང་དབང་པོ་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ལུས་ལྡན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཚགས་སོགས·····
སྐྱེ་བ་ར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རོ་ལས་གཟུགས་སོགས་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་པ་དེ་ཁྲས་རྟགས་ཡིན་ནམ། འབྲས་བུ་སྐྱེས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རྟགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མི། ཞེ་ཚོས་ཅན། ཉི་ལྡན་ལ་ལྷ་སོགས··
རྫི་བ་ཡོད་པ་ར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། གང་ལ་རྟགས་སུ་ཡོད་བ་རྟོལ་བས་དེ་སྐྱ་བ་ཀྱི་མི་མ་ཐུབ་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ཚོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱ་བ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚིག་སྨྲ་བའི་རྟགས་ལ་ས་ཆོག་སྨྲ་བ་ལ་ཆགས་སྐྱེན··· ༡

[illegible]

ཆགས་པ་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པ་བ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མ་མཐོང་ཚད་མ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་པར་བསྟན། །མི་འགྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་དགོས། །ངེས་པ་དེ་ཡང་ངེས་བྱེད་གཉིས་ལ་ལྟོས། །ངེས་བྱེད་གཉིས་
ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཚད་མ་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་རྒྱུ་ནི། ཁྱབ་པར་ལ་མི་འགྲུབ་པ་བར་བསྒྲུབ་ནུས་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཚད་མ་ཡིས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི། གཞན་ལ་རྟགས་སུ
ལ་ངེས་པའི་རྟོལ་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཚད་མ་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་མེད་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་བའི་བསྒྲུབ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚོས་པའི་འབྲས་དང་ཕྲུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་འཚོད་པས་མ་ཚོས་པའི
རྟགས་ལ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་ལྟ་གམ་ཚོས་པ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ངེས་ན་དེ་རྟ་ཏེ་ཤིག་གཏན་ཚིགས་དེ་ལྟ་གདུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཉིས། དགག་སྒྲ་ཚོས་ཅན། དགག་སྒྲ་འི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་སྒྲིན་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པ་རུ་བསྒྲུབ་པ་འི་ལྟ་གཏགས་སུ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནེས
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་པོ་དེ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ས་བཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སློབ་དཔོན་རྟགས་ལ་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་བཞེད། །འབྲེལ་མེད་ལྡོག་པ་ཁྱབ་བའི་ན་
ཅང་ཐལ། །འབྲེལ་པ་ནི་དོན་གྱི་ཁྱབ་པ་རང་བཞིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ཚོས་ཅན། རྟགས་ལ་དག་ལ་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བཞེད་དེ། མཐུན་བ་དང་། ལྡོག་པ་དང་། མདེས

ཀ ༄༅། །པའི་གཉེན་པོར་ཚུལ་གསུམ་པས་ངེས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་ཞིག་གཉི་ཀཱ་ཀྲ་ཤུབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་ཚིག་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་སྡེ་ལུང་དང་འགལ་བ་ནས་དགག །
ཐུན་མོང་དང་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་དགག །གཞན་སྡེ་ལས་བླངས་ལ་ཁག་ཡབས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། ལྡོག་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་དོན་མེད་དུ་ཐལ། །ལྡོག་ལྡན་བསླུ་བ་མེད་པར་ཐལ། །ལྡོག་ལྡན་གོ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་སུ་
ཐལ། །ས་ཉིད་སྒྲུབས་གཉིས་ཀ་ཞེགས་པར་ཐལ། །རྟོག་པ་འགོག་པ་རིགས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཉི་མ་ཟུང་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པ་ཅིང་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕྲུལ།
དོན་ཀ་ར་ནི་མ་དང་གཅིག་ཆར་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཡང་རིམ་དང་གཅིག་ཆར་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་ངོ་། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་ཚན། ཕྱིན་ཆད་སློབ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་
པར་ཐལ། རྣམ་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡི་རྟགས་སྐྱེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པ་ཐང་ཞིག །དེ་ཕྱིན་ཆད་སློབ་སྤྱང་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་བའི་ཕྱིར། འདི་ཚིག་ཤེས་ཐུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱབས་གཞལ་བ་ཤེད་པ་
ནི། གནད་མ་ཉིད་བསྒྲུ། གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདོད་ན་རིགས་སྨྲ་རི་ཞིག་ཕྱག་ལ་བ་དང་མཛེས་པ་ཞིག་ཉེ་བར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་ཡིན་པའི་དེ་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་ ༡༥ 11

པའི་དོན་དང་སྦྱོར་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མི་དགོས། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སོན་འགྲུབ་བ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་རིགས་པ་སྨྲ་བརྗོད་པར། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་བརྗོད་པའི་
སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་རྒྱུ་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རྟགས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
ག་ཤ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན། སྨིན་པའི་ཤིང་ཐོག་དངོས་རྣམས་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བེའུ་དེའི་ཤིང་ཐོག་ཕྱག་མ་སྨིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་པ་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆུང་ངུས་པ་རེ་ལ་ལ་སོགས་པ་བགོ་ཅིག་ཞི་བ་མཚུངས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྡོག།
ཁྱབ་ལོགས་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱིས་མདོར་ན་ཕྱོགས་མ་ཐུ་བོ་དག་ནི་ག་ཏན......
ཚིག་སྦས་མ་ངག་པ་ཉིད་དུ་མ་རིག་ཏོ། རེ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་བྱེ་རྒྱུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གཉིས་པོ་ལྡོག་པར་སྤྲུལ་པས་མཚུངས་ཉམས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། སྨྲ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཞིག་དང་ཚིག་ཞེས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྡོག...

༄༅། །ཚུལ་འགྲུབ་པ་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དཔེར་ན་སྨྲ་རྣམས་རྟོན་པ་དེ་མི་ཟ་བ་དཔར་ཐལ། ཕྱོགས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཚུལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་འཛིན་གྱི་ཕྱི་རྟོལ་ཆོས་ཅན་འཆི་ཟིན་པ་དང་། ཕྱིར་རྫོལ་བ་གཉིས་ཀ
ལ་དེས་པ་རང་བཟུང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་་་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིད་རིགས་པ་རང་ཉིད་ཞེ་སྒྲུབ་བོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྐབས་ཀྱི། ཕྱིར། མ་ཉན་བྱེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་གམ་རྟག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི
གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་འཛིན་གྱི་ཉན་པ་སྒྲུབ་ཉེ་བརྗོད་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་བཅད་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལ་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་འགལ་གཞི་གཅིག་ཡིན་པ་མེད་དེ་བར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་དུ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་་་
མེད་ངེས་སུ་མི་སྒྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་་་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་པའི། སྒྲ། རིག་བྱེད་ཀྱང་བསྔོམས་པ་བཅུ་བྲག་ལས་དབང་པོའི་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མི་གསུམ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒོམས
པ་མི་ལྡན་པ་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟོག་ཁྲི་བདག་ལྡན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུད་གི་རབ་བྱེད་ལས། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་བཀག་པ་རིག་པ་བཀག་པ་སྤྱོད་ན་དེ་ལ་ཤེས་པ་མི་ནུས་སོ། ཞེས

གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས། ཨམྲ་ཆོས་ཅན། རོ་ནུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཨམྲ་དང་གཟུགས་མཚུངས་པའི་""""ཨམྲ་རྡོག་མ་རོ་ནུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ
ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཨམྲ་ལ་རོ་ནུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདག །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་
དེ་གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་མ་དམིགས་ན་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གསོན་ལུས་ལ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པར་ཐལ། བདག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར། །ས
ལོག་ལ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཕེན་པ་ལྟར། །རྒྱུ་ལ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་པ་ལྟར། །འདི་པ་ནང་ཆན་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས
ལ་མ་མཐོང་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཚོ་ལ་བས་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་རྟོགས་པ་འགྲུབ། །འབྲེལ་པ་མེད་ན་ལྡོག་པ་མེད། །འབྲེལ་པ་དཔེ་ལ་སྟོན་པའི་ཚུལ། །རྩོལ་དེས་བཀག
རྟགས་ཁྱབ་པས་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏེ། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཚོད་ཕྱོགས་ན་བྱས་པ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་ཚོད་པ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། མེ་ཆོས་ཅན། ཚོད་ཕྱོགས་ན་དུ་བ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དུ་བ་དེ་ཚོད་ལ་དེ་བྱུང

ཞ ༄༅། །དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ལྡོག་ན་ཁྱོད་ལྡོག་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་མེད་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟ་མེད་ན་རྟ་ཕྱུགས་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན། མེ་དུ་བ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་མེད་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱུགས་ཡོད་ན་རྟ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན།
མེ་དུ་ལ་འང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་མི་མཐུན་པ་མེད་ཀྱང་རིགས་པས་རྟོགས། །རིགས་པ་དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན། །རིགས་པ་ཤེས་ལ་སྦྱར་ངག་སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དཔེ
ཕྱི ཡི་སྟེང་དུ་བསྟན་དགོས་ཏེ། མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ལྡོག་པ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་ལྡོག་པ་སྟོན་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་དེས་པར་དགོས་ས་མེད། སྦྱར་རྟགས་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་སྟོན་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི
མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེར་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕོན་རིགས་པ་དེ་གང་ལ་སྟོན་ཞེ་ན། དེ་ལ།
མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོན་དགོས་པའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་ལ་དེ་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་ལྡན་ལ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚབ་དང་དུ་མེ་དུའི་རྗེས་འབྲུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་ལ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐུས། དེ་ 15

ལྟར་བཀོད་པས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་ཁྱབ་དྲན་པའི་མཁས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་ངག་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ་ན། འོན་དཔེར་ན་སྒྲ་ར་དུ་
ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེ་ཁྱབ་དྲན་པ་མི་ནུས་པའི་བློ་ལྡན་རྨོངས་པ་ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བློ་ལྡན་རྨོངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་སྐབས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གཅིག་བསྟན་པས་གཅིག་ཤོས་ལ་དྲན
པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་ལྡན་ཀུན་གྱི་འཕྲོག་མཛོད་ཅིག །བཞི་པ་ནི། ཏེ། མེ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དུ་བ་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཤིང་མེད་པ་ཆོས་ཅན།
ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་ཞུགས་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། སྣང་རུང་དུ་མ་པ་མཚོན་མེམས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགག་པ་རིགས་ལ་[illegible] སྣང་རུང་དུ་མ་བཟེད་དེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན
ཏེ། རྟགས་པ་དང་། ཏ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་འགོག་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་ཅིང་ཀྱི་སྣོན་ལ་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་དང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། རྟགས་སུ་བཀོད་ཚུལ
ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ངེས་པར་ [illegible] པར་ངེས་བྱེད་དགོས་པར་སྐྱོན་པ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་དགོས་ན་རྟགས་དགོས

ཁ

༄༅། །རིགས་པ་རབ་བྱེད་ཅན། ཧཱུྃ། སྒྲ་བ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་ཞེ་དཔེ་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དང་། ཆོས་པོ་ཡུལ་མཐོང་ཙམ་ལ་ངེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་གཉིས་པོ་རྒྱུ་འབྲས་སམ་རང་བཞིན་རིགས་འབྲེལ་གྱི་ཚད་མས་ཆོད་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གཞི་ལ་སྦྱར་རོ། །ཤཱ་ཀྱ། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་ན། དཔེར་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཕྱིར་མེ་དང་འབྲེལ་མེད་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཧོ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་ན་མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རེས་མིན་པར་ཐལ། རང་འཇིག་པ་རང་རྒྱུ་ལས་ཕྱིས་ན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོས་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའ་རིས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། འབྲས་བུ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་གཞི་འགར་ཕྱོད་སྒྲ་བ་ནི་བྱས་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཕྱིར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱལ་པ་རབ་ཤེས་དཔེ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་འབྲེལ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་སྦྱར། །ཕྱོགས་འབྲེལ་དགག་པའི་རྟགས་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང

17

པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ལྔ་སྒྲུབ་རིམ་གྱིས་བཤད། །རང་བཞིན་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་བདག་གཅིག་རིམ་གྱིས་བཤད། །འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་སྦྱར་རྣམ་གཉིས་སུ་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་རིམ་གྱིས་དང་ཚེ་མ་བཤད། །འབྲས་
བུ་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་པ་བརྟག །འབྲེལ་པ་མེད་རྩོལ་བསྟན་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འབྲེལ་བར་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། མེ་ཤི། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
རང་རྒྱུ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་དེ་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་" ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔང་ཐལ་བས་དགག །རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱེ། བརྒྱོད་པ་ན་ཏེ། དུ་བ་དེ་མེ་མེད་པ་རྒྱུ་"
ཅིན་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀ་ར་འབྱུང་བས་མེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྲལ་བ་ཡོད་ཅིང། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་
མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣམ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་དོ། །ཕྱོགས་ཅན་རྟགས་སུ་འགོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གསུམ། གལ་ཏེ་བརྒྱུད་ཅན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་མེ་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་ར་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ།
བརྒྱུད་ཅན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་མེ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིན་ན། བརྒྱུད་ཅན་གྱི་སྤྱི་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དུ་བ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེ་མེད་པ་" ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མེ་དེ་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ཅེས་རྟགས་བཀྲེ་ནག་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དུ་བ་ཆོས་"

ཞ ༄༅། །ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུ་མིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟེན་ལ། དུ་བ་ཆོས་ཅན། བརྒྱ་བྱིན་ཤིང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་མེ་འབྱུང་བར་ཐལ། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱོད་མེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྗེས་དཔག་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ། །རེས་འགའ་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་བཤད། །ཤེས་བྱེད་ལྡོག་པས་མི་ལྡོག་ན་ཐོགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སྒྲུབ། །ཆོས་
རྟགས་ཐ་དད་མེད་བསྐྱོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་བྱུང་། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་འབྲེལ་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཅེ་ན། རང་། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་ལ། བདག་གཅིག
གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྡོག་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོན་དངོས་པོ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ
པ་དེ་རང་བཙའ་བའི་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་རྒྱུ། དངོས་པོ་དེ་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འདི་མི་འཐད་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡི་ཁྱབ་འཛིན་ལ་སྒྲ་རྟོག་སྐྱོན་བཤད། །དངོས་མེད་ཁྱབ་འཛིན་ལ་སྒྲ་ཡི་སྐྱོན
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་བཅད་ཤེས་པ་ལ་རྟག་པ་བསྒྲུབ། དངོས་ཡུལ་ལ་སེལ་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ཀ་སེལ་ངེས་འཇུག །ཁྱད་པར་སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་བཤད། །གཉིས་ཀ་སྦྱོར་འཇུག་པར

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་པ་ཐ་དད་འབྲེལ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག །ཕྲད་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བ་འདི་ཡུལ་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་འཐད། །སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད། །ལོག་རྟོག་བཀག་ནས་བརྗོད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་འཐད་དོན་ཞེས་སྟོན་པའི། གཏྲ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་མ་བྱས་རྟགས་སོགས་ལས་ལྡོག
པའི་ལྡོག་པ་རྣམ་དང་ལྡན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་གི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཏོ། དཔེན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་བྱས་མི་རྟག་གི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཕྱེ་རུང་སྟེ། ཕྱི་མའི་སྒྲུབ་ཚོས་དེའི་ཕྱིར། དེའི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག...
ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་རུང་ངོ་། །ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡི་རྟགས་ལ་གསུམ་མཚང་བའི་ཕྱིར། དེ། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དངོས་མི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བློ་ངོར་སོ་སོར་ཡིན
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་སེལ་བས་འཇུག །རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་སེལ་བས་འཇུག །སེལ་བས་འཇུག་ལ་སྒྲ་གཞན་ཕྱིར་བཤད། །སྒྲུབ་པས་འཇུག་པ་དེ་མི་རིགས་བཤད། །སྒྲུབ་པས་འཇུག་རྒྱུ་བ་འཐད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ...
གསུམ་སྟེ། སེལ་བས་འཇུག་པའི་སྒྲ་བརྗོད་འགོད། །སྒྲུབ་པས་འཇུག་ཞེན་ཅན་ཐལ། །གཉིས་ཀ་འདི་སྒྲུབ་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་མཚན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མི་འཇུག །སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་འཇུག །གཉིས་ཀ...

༦ ༄༅། །བསྡུས་པའི་ཚིགས་བཅད་བསྟན་པ་ནི། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟོག་ལ་ལས་འཇུག་ན་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཞེ་ན། རྟགས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཚོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མས
རྟོགས་པ་བཟུང་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེས་ཚོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེ་ཚོད་ལ་སྣང་བ་ལས་འཇུག་པ་གང་ཞིག །ཚོད་དང་ཚོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་ཚིག
མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་མ་ཅན། གཟུགས། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་བཅད་གིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་སེལ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་བཅད་གིས་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། དཀར་པོ་ལ་སོགས་ཚེས་མཐུན་པའི་ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དུ་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སེལ་བྱ་རང་རྟག་སྒྲོ་སྒྲ་མི
རྟག་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་འགྱུར། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ངེས་པའི་ཚེ་དང་ལྡན་འཇུག་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེན། མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་རྗེས་དཔག་ཀྱང་སྒྲུབ་པས་འཇུག་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་རྟུལ་སོགས
ཀུན་འཛིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། ཚོད་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་པ་བར་ནུས་པའི་ཞེས་པ་མེད་དེ། ཚོད་སྒྲ་རྟོག་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཤེས་པ་ཞེན་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ༢

དེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སེལ་འཇུག་དང་སྒྲུབ་འཇུག་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག ། ཁྱོད་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ན། དགག་སྒྲུབ་··ཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཚོན། གལ་ཏེ་རྗེས་
དཔག་སྒྲོ···འདོགས་སེལ་བས་སེལ་འཇུག་ཏུ་འདོད་ན། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེལ་འཇུག་མིན་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་སྒྲོ···འདོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེལ་འཇུག
ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཐོག་མར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་རང་ངེ་སྔོན་པོ་སྔོ་མིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། རྗེས། དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་སྔོ་མིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རྒྱུ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད
དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆོས། སྒྲ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་དང་མི་རྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མ་བྱས་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པ་སོ་སོར་སེལ
བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གཞན། དེ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ཞེན་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ན། སྒྲ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་ཡུལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཐ་དད
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བརྗོད། སྐྱོན་ཅི་ཡོད་བཤད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟོག་སྣང་བས་འཇུག་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་ཅན་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྨ་པ་ཅི་ཕྱིར་བསྡུས་མི་རྟག་སོགས

22

༄༅། །ཞར་ཕན་ཚུན་རྟགས་ཐ་དད་དེ་རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་བུམ་པ་ལ་མཐུན་རྟགས་ཐ་དད་ཡིན་པས་རྟོག་བློས་ཀ་དང་སྣང་རེ་རེ་བོན་འདི་རྒྱུ་ཀུན་ནི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ནི། ཁྱད། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་རྟགས་གཞན་
ཡིན་ན། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་དགོས་པས་ཁྱབ་པས་བུམ་པས་བུམ་པའི་ཁྱུས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚུལ་པ་དེ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམ་པ་དང་རྟགས་གཅིག་ཡིན་ནམ། རྟགས་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བུམ་པ་ངེས་པའི་ངེས་
ཞེས་ཆོས་ཅན། བུམ་པས་བུམ་པའི་ཁྱུས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པར་ཐལ། ལྷུས་པ་དེ་དང་རྟགས་གཅིག་པའི་བུམ་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྣོགས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་ཁྱུས་སོགས་ངེས་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་ཕྱིར།
ག་ལ་ཏེ་བུམ་པ་ངེས་ན། དེ་དང་རྟགས་གཅིག་པའི་རྐྱེན་པས་ཀྱང་དེ་དང་རྟགས་ཐ་དད་པའི་ཁྱུས་སོགས་མི་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱུས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ངེས་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་
ཁྱུས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ། ཁྱོད་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ངེས་པ་དེ་ཉེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་དེ་ཁྱུས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དང་། བུམ་པའི་ཁྱུས་སོགས་ལ་བུམ་པའི་ཕན་འདོགས་བྱ་
ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བུམ་པ་དེ་རང་གི་ཁྱུས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་སྟུ། གཉིས་པ་ལྟར་རྟགས་གཞན་ཡིན་ན། བུམ་པས་བུམ་པའི་ཁྱུས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་བུམ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་རྫས་གཞན་གང་ཞིག །བུམ་པས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོ་ཞེན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྫས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་བུམ་པ་ལ་བརྟེན་འདོགས་…
པའི་ཞུགས་པ་དེ་ལ་ཡང་བརྟེན་འདོགས་གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས། །དེས་ན་བུམ་པ་དང་བུམ་པ་ཅན་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ལ་སྐྱོན་མེད་པས་བུམ་པས་བུམ་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་འདོགས་ལྡན་པའི་ངེས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་དེ་རང་གི་མི་རྟག…
པ་ལ་བརྟེན་འདོགས་ཉེ་དང་བཟུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་དེ་རང་གི་ཕྱུགས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་རྫེ་དང་སྦྱུར་པའི་གྲོལ་བ་བྱུང་བ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་རྟགས་མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར…
ཐལ། བུམ་པས་རང་གི་ཕྱུགས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ག་ཤུ། གཞན་ཡང་བུམ་པ་ཆུ་འགྲུས་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་བུམ་པ་ཡི་མི་རྟག་པ་བྱུང་ཡང་། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པས་དཔྱ…
གྲངས་ལ་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ལ་བྱུང་བ་རྫོགས་པའི་ཚེ་དང་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐུག་པར་ཐལ།
སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་ཚེ་དང་འཇུག་པ་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་རིགས་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐལ། རང་གི་རྫེད་པ་མཉམ་ཀྱི་བར་དང་དགོས་ཚུལ་ལ་ལས་གཞན་ཁྱད་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །གཉིས་པ། བུམ་པ་བུམ་པར་ངེས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ངེས་ཤེས་གང་ཞིག །དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི

ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ངེས་དེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ ཞེ་ན། ཁྱབ། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ངེས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་གང་གི་ཡང་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས

བུམ་པའི་རྫས་མི་རྟག་སོགས་ནི་སྣང་ཡང་ངེས་པ་མཐོང་ནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་སྒྲིབ་དོ། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པའི་རྫས་མི་རྟག་སོགས་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་ཞིག །འཕགས་ཀྱིན་ནེ་པའི་ཆེན་སྣང་དུ་རྟོགས་པ་ངེས་པས་བློ་ཁ་པའི་ཚེ་རིང་སྣང་དུ

རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གཞན་ནས་བརྗོད་པའི་ཚད་པ་སྤོང་བ། ལོག་པར་རྟོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན། རང་ལུགས། དེ་འདོད་པའི་སྒྲུ་དབྱུང་བར་མི་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲ་སྤྲིན་དང་རྒྱ་མི་བརྟག

པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་དྲི་བྲག་པ་ལོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནི་དེ་ཆ་དབང་པོ་ལ་གསུམ་སྒོ། ལོག་རྟོག་ཆོས་ཅན་མི་ངེས་ཀྱང་བྱ་གཉིས་འདུག །ཆོས་གཞན་མི་ངེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས། །དོན་ལ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྒྲ་ཀྱི་སྣང་ག་རྟགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ

གཉིས་བརྗོད་བརྗོད་ཙམ་ཀྱིས་འདུག །དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་པར་བསྟན། །རྒྱུ་དེ་ཡིས་གཞན་ཀུན་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ། བཤད་དོན་ལ་གོང་དུ་ལོག་རྟོག་པ་ཞེ་ས་དང་། བཤད་དང་རྩོད་ལ་ལོག་པ་ཞེས་ཚོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཆོས་ཅན།

ཚད་མ་ཊཱི་ཀ

བརྗོད་བྱ་རྣམ་ཐ་དད་པ་འདི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བའི་བརྡ་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་བལྟོས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པའི་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་པ་འཐད། །བརྡ་ཡི་བྱེ་བྲག་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། །
དང་པོ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ན་རྟོག་སྒྲ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞེ་ན། གཉིས། བསྒྲུབ་གཞི་བསྒྲུབ་བཅས་པའི་རྟོག་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཡི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ
བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། བརྗོད་བྱ་གཅིག་ཉིད་བརྡ་ཡི་དབང་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཕྱེས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་གཉིས་ཀས་ལྡོག་པ་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་ན། བརྡ་ས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ····
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན། དོན་གཅིག་ཉིད་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་གཅིག་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམ་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཕྱིས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀུན། སྤྱིར་དང་"
ཕྱི་རྒྱན་བརྗོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་མཐོང་བ་དང་། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་ཅན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ན། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་དོན་གཅིག་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་པ་དང་
མ་སྤངས་པ་ཙམ་དུ་བརྗོད་པ་རྣམ་པའི་ཕྱིར། རྟེན། དོན་གཅིག་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་རྗེས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་དེ། དོན་གཅིག་ཉིད་ཁྱད

ཨ ༄༅། །ཕར་ཕྱིན་ནས་བསྔགས་པ་དང་མ་སྨྲ་བ་ལ་པའི་སྟོན་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཏུ་བཀྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀ། གདན་ས་ལ་སྒྲ་རིག་ལུང་དུ་འདོད་པའི་མཁས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བབ་བརྗོད་བྱུར
འདོད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་པ་དེ་སྒྲུབ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་གསལ་དང་རྟེན་པར་བརྗོད་པ་རིམ་ལས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བྲག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་འདུག་སྟེ། ཁྱོད་སྒྲིག་ལ
བཅོ་ལྔ རྣམ་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ ཚོས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ཚོས་ཅན། གསལ་བས་རང་དང་རྟེན་མི་འཇུག་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་བརྗོད་ལ་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་པར་རྣམ་གཞི་མཐུན་དུ
མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་གསལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་པར་རྣམ་མ་སྨྲ་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་གསལ་བ་འཇུག་པ་ཡང་བཀའ་ཡ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་ཀྱི་བརྒྱ་ཞིག་བསྡུས་པ་རྣམ་སོ། །གསུམ་པ
ལ་ལྔ་ཡུམ་སྟེ། གཞན་སེལ་སྒྲུབ་དེ་དང་འཇུག་པར་བཤད། ངང་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་བཤད། །གཞན་སེལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་པོ། ངང་པོ་ནི། ཀ། སྐྱེ་བྲག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པ་དང་ཚིག་ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ཅི་ཀུན་ཏུ་བརྗོད
རིགས་ཏེ། ཁྱོད་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་ལ་དོན་ཕྱི་བ་ཞུགས་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ། ཆོས་གྲགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲོ་སྐྱེལ་ས་ལ་ཞིག་ཀུན་ཏུ་མི་འཇུག་སྟེ། ཁྱོད་རྗོད་བྱེད

ཀྱི་སྒྲ་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་མི་འཇུག་པ་ར་འདོད་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བཙུན། ཁྱོད་མེད་དགག་ཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྗོད་ཟླས་མ་ཉེས་པའི་མཚན་ཚིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་མང་པོ་མི་ནི་པའི་ཕྱིར། སྔོ་དང་དབྱུ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁ་དབང་བ་དགེ་སློང་ལག་ཅིག་བཅས་བ་འདིག་ཅིག་ཚིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཅིག་མིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚིག་བརྗོད་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་དེ་དོན་མ་ཐག་ནམ་མཁའ་འཛིན་ཚེས་པའི་
དོན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མི་འཇུག་པ་ར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བརྗོད་བྱ་རྗེས་ཐད་དང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཡི་སྒྲ་རྟོག་ལ་ཐབས་མཚུངས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོག་པས་རིགས་སྤྱི་འཛིན་པ་ར་བསྟན། །འཛོག་བྱེད་རྟོགས་པའི་སྒྲ་བཤད་པ། །དེ་ལ་
ཐན་དགག་ཞེན་ཡང་དག་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་དུ་ཅིག་ཏུ་སྣང་ལ་རིགས་ལ་སྤྱི་འདོགས་པ། །བདག་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་བསྒྲུབས་བསལ་བ། །དེ་ལ་སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་དོན་...བསྒྲུབ་པ་ར་སྟོན། །བསྒྲུབ་པ་དེ་ཡིས་རྒྱུ་ངེ་རྒྱུ་ལྡན་བར་བཞད་པ་ཡིན། །དང་པོ་
ནི། སྒྲ། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤིང་བ་ལ་རྣམས་ཤིང་གི་ངོ་བོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་འང་སྤྱི་ཏུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོར་རྒྱུ་ལྡན་....... ཤེས་སྤྲིན་པ་སྣང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤིང་གཞན་ལ
རྣམས་ཤིང་གི་ངོ་བོར་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ། སྤྲིན་ནི་གཟུང་རྣམ་འཛིན་པ་གསལ་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཐ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེ་ལ་ཐོར་ཤིང་གི་སྤྱི་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་སེ་ལ་ཐོར་ཤིང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

ཞ ༄། །གི། ཤེས་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མེད་དེ། ཤེས་པ་འཛིན་རྟོག་པར་སྐྱེ་བ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་རྣམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནམ། རྫས་གཞན་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། གསལ། ཤེས་བྱ་ལ་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྫས། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ལ་རྫས་གཞན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་དེ། དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས…

ཞུ་ པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏེ་ཤེས་པ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཤེས་པ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡུལ་བྱ་བ་ལ་བསམ་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་འཛིན…

ཆོད་ རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དང་བརྟན་པ་ཤེས་སྒྲིབ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲུ་དང་པོའི་སྒོ་ནས་བཟུང་། རྒྱུ་མཚན་གཞན་པ་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ། སྒྲིབ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཁ་ཅིག

གྱི། ཤེས་བྱ་ལ་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་མ་སྤངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འཇོག་རྒྱུ། །མདོར་བསྟན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་གཞན་པའོ། །དང་པོ།

གཅིག །ཤེས་བྱ་ལ་རྣམ་པ་སྒྲིབ་རྫས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་ན ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་འཛིན་ཞེན་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅན། ཤེས་བྱ་ལ་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ། དེ་སྐྱེ་ཚུལ། 29

རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་འོད་ཟེར་བཅས་པ་ནི་རྫོགས་པ་དང་འདྲ། །དེ་ལྟར་གོ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་བདག །སྐུ་གསུམ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ། །པས་ན་ཀ་དག་གི་ས་གོ་མས་པ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀློང་དུ་སྐྱེས་པས་རིམ་པ་ལྟར་ཞིང་ཁྲོད་ཀྱི། །གཞན་གསོག་ན་ལ་མགོ་ལས་བ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ལྟ། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་ཤར་བ་ཉིད་བཞིན་ལྟ་བུ། །སྐུ་ནི་ཆོས་སྐུ། ངེས་པ་དང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐུ་ནི་ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བྱེད་པས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཕྱག་རྒྱ། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་པ། །དེའི་ཕྱིར། སྐུ་སྐྱོང་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཡིན་པ་ཐལ། །རང་བྱུང་ལ་འདས་འགོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། ག་ལ་ཏེ་ཐོག་མ་ལས་ཀ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀློང་ལས་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གཞི་ཡོད་པས་ཁྲོ་བོའི་རྫོགས། །ཐོག་མ་ལ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དོན་དེ་མི་ཤེས་པ་ནམ་དག་ཡུལ་ཤེས་དོན་བའི་རང་མཐུ་ཐོབ་རོ། །རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་ངང་དུ་མ་ཤར་བས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་ཆས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐད། ཤེས་ལྟ་ཐོན་པ་རྟོགས་མཐུ་ཞེས་པའི་རྩལ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་གྱི་སྣང་བ་དོན་རྟོགས་པ་ཚེ་མཐའ། །སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་དང་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཐབ་ཀྱི་སྐུ་ཆེན་བ་ཀ །འབྲས་བུའི་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་གཅིག་ལས་ལ་རང་མཚན་པ་ཐོག་པ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གཞི་ལས་རང་མཚན་པ་ལས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷུན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་གཞི་འཛིན་རྟོགས་པ་ཚེ་མཐའ། །ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་སྐུ་ཡི་ཡུལ་དང་ཁྱབ་པ་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ནོ་ཞེས།

༧ ༄༅། །ཐུབ་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་རྟོགས་པ་རང་གི་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། །ཤེས་བྱ་ཀུན་བལ་ཅིག་ཆར་རྟོགས་པ་བ་དང་། །ཤེས་མིན་པ་ལས་ལྡོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་མེད་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན།

ཤེས་མིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཤེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཤད་དེ། སྤྱི་དངོས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་བརྗོད། །སྤྱི་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད། །བཞག་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་ལ་མེད། །མེད་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བསྒྲུབ། །ཆོས་ལ་མེད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་

བཞག །ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་བསྒྲུབ། །སྤྱི་དོན་གཞན་ལས་ཆ་གྲུབ་པ་ཉིད། །དངོས་པོ་གསུམ་སྐྱེ། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པའི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་མཐུན་བརྗོད། །བསྒྲུབ་པ་ཡི་ཡིན་པ་དང་ལྡན་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བསྒྲུབ་པ་དང་ཡང་གཞན་ལས་ཐོབ་པར་

མི་ཐར་པོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་ཞེས། ཤེས་པ་དོན་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡུལ་ཤེས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ཀྱི། ཚད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་དེ་ཤེས་མིན་པ་ལས་ལོག་པ་རི་ལྟོག་པ་ཅིག་ཤར་སྣང་བའི་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དོན་

པའི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡུལ་ ལ་ཤེས་བྱ་གཞི་མཐུན་གྱི་སྒྲ་དོན་བརྗོད་པ། ཚད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་དེ་ཤེས་མིན་དང་། ཤེས་པ་ལ་གཞན་ལས་ཐ་དད་ལྡོག་པ་རི་ལྡོག་པ་གཅིག་མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་སྒྲ་དོན་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དངོས་ནི

མཐུན་ཞེས་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། འདྲ་བ་ལ་བཤགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཤེས་པ་ཚིག་ཅན་ཐུབ་ནས་བཞག་པ་དེ་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས། ཤེས་པ་འདྲ་བས་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་མཐུན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དངོས་སུ་གཞན་ལས་ཀྱི་

ཡུལ་ཅན་དུ། བརྒྱུད་ནས་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབུས་པ་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་སྣང་བ་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི།

འཁྲུལ། སྒྲ་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ལས་བཏགས་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་མེད་དེ། ཁྲོད་འཛུགས་ཡུལ་རང་མཚན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་དོན་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལ་མཛེས་སྒྲ་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་

པའི། སྐྱེ། རྟོགས་པས་གསལ་བར་རང་མཚན་མཚུངས་པ་རབ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིར་འདོགས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་འཁྲུལ་ང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ཆོས་སྐྱོང་ཚོག་མ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སེལ་འདོར་ཞིང་ནང་ཤ་པས་

འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པར་སྣང་བ་དང་། དེ་མི་སྐྱེད་པ་ཡལ་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཤ་པས་སེལ་འདོར་འགྲུབ་དུ་མ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤ་པས་གྲུབ་བུ་རྐྱེན་དེ་ཤ་པ་འདི་སྐོར་སོ་སོར་སྐྱེ་པའི་ཚེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟོག་དེ་རང་སྣང་བའི་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེལ་འདོར་འགྲུབ་བྱེད་མ་བསྒྲུབ་པར་སྣང་བ་ལ། ལྡོག་ཆོས་སུ་རྟོགས་པ་རབ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། སེལ་འདོར་ཞིང་གསལ་བ་རྣམས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་མི་སྐྱེད་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཞེན་

ཕྱི་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱ། ཤ་པའི་སྣོད་ཀྱི་ལྡོག་ཆོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། ཤིང་གི་ཞེ་ཡིན་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་མ་མེད་དེ། དོན་ལ་མ་བསམ་བྱུང་རྟོག་རྫོབ་སྣང་བ་ལ་སྒྲ་ཡིན་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ཡང་ཙམ་

32

༧ ༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ནི། ཆོས། དོན་ལ་མེད་དེ་རྣམ་བཞག་ཐུབ་པའི་ཚོར་པ་ཁས་བཞེས། རང་མཚན་ནག་ཅིག་ཉིད་ལྡོག་ཆོས་སུ་ཚོགས་སུ་ཕྱིན་པར་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
པ་ཡོད་དེ། རང་མཚན་ནག་ཅིག་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་རྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། རང་མཚན་དུས་ལ་མི་ལ་དོར་སྐྱེ་དང་བ་ཉི་མ་ཐུབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་མཚན་དུས་ལ་ཕར་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་ཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། དཔེར། ཤེས་བྱ་ལ་འདུ་མཆེས་ཅན། ཕྱིར་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་བློ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ནོ། ཕྱིར་རྟོག་ལ་ དུ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཕྱི་ལ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་པ་དོན་དང་དྲུ་སྣང་བའི་བློ་དེ་འཁྲུལ་
ཤེས་ཡིན་ནོ། ཕྱིར་རྟོག་ལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། སྒྲ་དང་བ་ཉི་མ་ཐུབ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟོག་པས་སྦྱར་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། དོན། སྤྱི་བ་དབྱེ་ཚད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་རྟེན་
སུ་དབག་པས་ཞིག་ཞེན་ལ་ཡང་བཟུང་དཔེར་འཇུག་པ་འདི་འཇུག་པར་འདོད་ནོ། །ཞེས་རྟོག་པར་སྐྱེད་བའི་རྟགས་པའི་རང་མཚན་དང་འཛིན་པ་རིགས་སུ་སྣང་བ་དང་བཀག་པ་ལ་ཡོད་ཞེ། །བསྒྲུབ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་འདྲུད་པ་རང་འཇུག་པའི་རང་མཚན་
དངོས་སུ་མི་འཛིན་ནོ། རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་ཡི་ཕྱོགས་སྔ་རོལ་ལྡང་དང་ཆོས་ཅན། རྟེས་དཔག་གི་སྐྱེད་པ་དགྲ་པའི་རང་མཚན་དང་དངོས་སུ་འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་ ཞེན་དོན་ཡིན་ནོ། རྟོག་དེ་ར་སྣང་བ་ཞིག་ཞེན་ལ་འཇུག་ཕྱོགས་ཕྱིར་དུ་ 33

ཐུབ་པ་ཞི་རང་མཚན་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་རྗེས་དཔག་གིས་འབྲང་ཐུབ་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་ཞིམ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་དོན་ཀྱི་བྱ་བ་ཅན་མིན་ནོ། སྤྱི་དངོས་ཞིམ་ཐུན་སོགས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པའི། དཔེར། སྒྲ་རྟོག་ཆོས་
ཅན། རང་མཚན་ཉིད་གཅིག་ནས་རྐྱུལ་འདི་སྐྱ་བ་བཞིན་དང་དངོས་ལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། སྒྲ་ཡང་དངོས་ལ་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱི་ཡས་སྐྱུ་རི་འཛུག་ཀྱང་ཡང་བ་ཤར་པ་བཞིན་ནོ། གཞན་སྐྱེ་རི་འདོད་པའི་བརྡ་ཡུལ་དགག། །རང་སྐྱེ་མི་འདོད་པའི་བརྡ་ཡུལ་
སྒྲུབ། དེ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་རི་ཐོང་བ་སྐྱོང་། ཁ་བ་སྐྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲུབ་བསྡུས་པའོ། །ཁྱད་པོ་ཡབ་སུ་མ་སྒྲུ། རང་མཚན་བདེ་སུ་ཡང་ཡིན་པ་དགག །སྤྱི་དོན་བདེ་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག །སྤྱི་ལྡན་བདེ་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །ཁྱད་པོ་ནི།
བརྗོད་པ་རྣམས་བཤད་པ། རང་མཚན་སྒྲ་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ར་མ་ཡི་ཞར་དང་། ཐུབ་པ་ཞི་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་བཀྲ་སྟོན་པའི་དོན་བྱེད་ཐུབ་པ་ལ་ཉམས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ཡི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲུ། རང་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་བདེ་ཐོས་སྐྱུ་སྐྱོར་མི་ཐུབ་པར་
ཐལ། ཁྱོད་བརྗོད་ལ་སྐྱུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སུ་རྗེས་ལ་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྗོད་ལ་སྐྱུ་བ་འདོད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་ཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱོ་དང་ ཞོ་བ་ཞི་རི་ཆེ་ལ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞི། ཁྲེ་བྲག་པ་ལ་ཤེག་ནས། སྒྲུ་དོན་ལ་ཞི་བ་བཞི་ལ་འ་བརྗོད་ཆོས་
ལ་སྒྲ་འདི་ངེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སུ་ཡོད་པ་ལ་འདི་སྐྱ་བ་བཞད་པ་འདི་ཞེས་པ་བ་ལ་ངོ་ནི་བཞི། ཞེ། བསྒྲུབ་གི་རིགས་རང་དོན་པ་ཞི་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་ཞེས་པ་ཞི་ལ་དོན་ཞི་ལ་ཡ་ཐུབ་པ་ཀྱི་ལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་ཟི་དོན་ཁྱབ་ཟེ་ཞི་ཁྱད་སམ་པ་ཞི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐལ་འདོད་

ཁ ༄༅། །ཀ་དག་ནི་ཕྱི་སྣང་རྣམ་བཤད་གི་དོན་ཞི་ནི་ནུབ་པ་ཡས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་བསླབ་པ་ཞེས་པ་རིག་པ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ། གཞན་དག་ནི་རིགས་ཀྱི་
པོ་བདེ་བ་ཆུང་བའི་ཐབ་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ལ་བཟང་དོན་སུ་སྐྱེ་ར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་ལྡན་གཏན་ལ་འབྱུང་དུ་མས་ན་མཚུངས། ཕྱི་ཐབས་ཐབས་ལ་བ་སོགས་པ་མེད། ཕྱི་ནང་ནམ་ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་པ་འདིར་བྱང་བ་ཡིན། །དང་པོ་ནི། ཐེ། གསལ་ལ་སྣང་
ཞུ་ ལ་ཡིན་ཕྱིར་བཟང་དོན་སུ་མི་སྐྱེ་ར་ཞེ་ན་བྱིས་པས་ཡེ་ལ་བཟང་དོན་སུ་སྐྱེ་མི་ཐུབ་ཏེ། མཐར་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ལྡན་གྱི་གསལ་བ་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་ལ་བཟང་དོན་སུ་སྐྱེ་ཐུབ་པར་ཐལ། ཕྱི་ནང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྣང་
ཞུ་ གསལ་ལ་རིགས་མཐུན་ནས་རྟོག་པ་སྣམ་བུ་རིགས་ཅིག་མི་བྱེད་པ་ལ་ཡོད་ང་ལ་མཚུངས་བསྐུར་པ་ལ་བཟང་ཤེས་མཐུ་ཡང་ཞེས་གྲུབ་པས་རིགས་ལྡན་གྱི་གསལ་ལ་བཟང་དོན་པ་གྱུར་ལ་གྲུབ་གནས་དེ་ལྡན་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལོག་རྩ་གྱི་ཉེས་པ་
བཀོད་པ་མཚུངས་སོ་····ཞེས། གསལ་བ་རྣམ་ཆོས་ཅན། རིགས་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་བཟོ་ལྗོངས་ཀྱི་ཏོག་པ་ཀི་དང་པ་ཏི་ཉེས་པ་རྣམ་བཞི་ལ་སྐྱེ་སྒྲིང་ལྡན་བའི་ཕྱིར་བཟོ་ལྗོངས་པ་ངོ་བ་ལ་ཡིན་མཚུངས་པ་ཡིན་པ། ཕྱི་དང་རྗེ་དགའ་གཞན་ནམ་ལ་གྱི་
སྐྱིད་དོན་སུ་བརྗོད་དགོས་ཤིང་། ཕྱི་དོན་པོ་གཞན་བཟང་དགེ་དོན་པ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ནི། ཤི་བ་ཞེས་པ་ཡི་སྐྱ་ལས་ཤི་མི་ན་མི་གཅོད་དམག་ཚོད། དང་པོ་ཀྱང་། ཤི་ཞེས་པ་ཡི་སྐྱ་ཚོགས་ཅན། ཤི་དོན་ན་ཀ་ཏེ་ཕྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཤིང་ཡིན་···

སྤྱངས་ནས་ཞི་ངལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ངུར་འཛིན་པ་ར་ལོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞི་ང་མི་འདྲ་མ་པར་མི་ཤིག་ཚོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་ལྟར་ན། ཞི་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཞི་སྒྲ་དོན་གཞན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལྟར་མི་གནས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞི་ང་མི་འ
ནམ་པར་བཅད་ནས་ཞི་བ་རྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དཔྱད། ངོ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཞན་དགག ངོ་ཤེས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཅིག་མེད་ན། གསལ་བ་དང་མཐར་ངོ་...ཤེས་ཀྱི་བློ
སྐྱེ་བ་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། གསལ། ཤུམ་གསལ་ལ་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་པོ་བ་མེད་ཀྱང་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་སྔོན་པའི་ངོ་སྐྱེ་ནུབ་པར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་ཀྱི་བློ་སྔར་ཅིག་བུ་ངོ་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་སྐྱེད་པའི་...
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྔོ་རྒྱུ་ངོ་ཤེས་བློ་ཡི་རྒྱུ་རུ་མི་འཐད། །ཕྱི་ཡིས་གྲོ་བ་ཡུལ་ལ་བརྒྱུ་རུ་མི་འཐད། །ཕྱི་ཡུལ་སྔོན་པའི་ངོ་རྒྱུ་རུ་མི་འཐད། །གཟུང་བ་ལ་སྔོན་སྐྱེས་ཡང་རྒྱུ་རུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས། ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གཞི་ག་རྒྱུ་དང་བརྟེན་པ་
ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དཔེ་ཞིན་དང་ཅར་ཐལ་བའི་སྐྱེ་ཉི་ལྡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་མི་ཤེས་པ་ཐལ། སྐྱེ་བོ་བ་དང་བ་ཡི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བས་ལ་སྐྱེ་བ་འགྲོ་ལ་པ་མ་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལ་སྐྱེ་ཡོད་རྗེས་པ་བཞིན་དུ་ལྟར་འགོག་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལ་ལ། ཕྱི་དོན་པོ་བ་ཅིག་གཞི་སྔ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་ལ་བརྟན་པས་སྐྱེ་བ་ཧི་དོན་ཀྱི་ཤེས་པ་འི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔ་མ། ཕྱི་དོན་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་...

ཞ

༄༅། །ཀྱེ་ལ་གསལ་འཕྲུལ་མ་ལ་བརྟེན་དང་པོ་རྒྱུ་ལ་པ་རི་ཆ་དེ་མེ་ལོང་བར་ཚུལ་བ་རབ་ཐབ། ཀྱཻ་ཀྱིས་དེ་མ་རྒྱལ་བ། གསལ་བ་འདུས་ལས་སྐྱེ་ན་རྡོ་རྗེ་སྙིང་རྒྱུ་མི་ཉེ་དགོས་ལ་བཟང་འཛིན། །གསལ་བ་འདུས་ལས་སྐྱེ་ན་རྡོ་རྗེ་ཀྱི་སྙིང་ནི་རྒྱུ་པ་ཡིན་པར་བྱེད་ཀྱིས།

གསུམ་པའི། ཤ་ལ། གསལ་བ་བདུད་ལ་འདྲེ་ཚོགས་ལ་བཅོམ་ཅིག་ཡ་ཧཱུྃ་ཟིན་ནས་སྐྱེ་ན་རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པ་ཡིན་དོན་ཞེ། ཉི། སྐྱེ་ན་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་ཚོགས་ཅན། གསལ་བ་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ར་ཐབ། གསལ་བ་བསམ་པོ་བ་མེད་ཀྱང་། སྐྱེ་དོན་པོ་བ་གཅིག

གིས་ཀྱེ་འབྱུང་བ་ཡི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོགས་ཅན། གསལ་བ་ཤེས་བ་གཉིས་བཞག་དབུ་བརྩོན་དུ་ཁྲུས་ནས་ལམ་བཟླས་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཀ་ལ་རྟེ་སྐྱོ་ལེགས་རི་རི་ཁལ་ས་མིག་ཤེས་བསྒྲུབ་ཡང་ལྷེབ་ཚོགས་ཁ་བ་ལས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་མི

འཕྱུར་བ་བཞི་ན་དབྱིགས་ཅིག་ལ་སྐྱེ་ན་རྡོན བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཁ་གསལ་བ་བསྐྱེ་ན་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ། རྣམ་མཚུངས་ཀ་རྟོགས་ཞེས་མཚོན་ཅན། ཀྱེ་ཚོགས་པ་བ་ལས་རང་དབང་རྡོ་རྗེ་ཞིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་གྲུབ་པས།

ཀྱེ་ད་རེ་རེ་བ་ལ་བརྒྱ་ན་རྡོ་རྗེ་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཚོགས་ཅན། ཀྱེ་ཚོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་གཅིག་ས་ཀ་ལ་སྐྱེ་ན་རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་བར་ཐལ། ཀྱེ་ཁམས་དཔོན་གཞན་དང་ཤུར་པ་ནི་སྐྱེ་པོ་ཞིག་ས་སྐྱེ་ན་རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པ་རི་ཕྱིར།

བཞི་པའི། ཤ་ལ། གསལ་བ་བཀའ་དང་དབང་པོ་ཞིག་ས་སྐྱེ་དེ་སྐྱེ་ན་རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནི། གསལ་བ་བཀའ་བཞིན་མེད་དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་ཞེ། དེ། གསལ་བ་བདུན་ལས་ཚོགས་ཅན། སྐྱེ་ན་རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་ར་ཐབ། སྐྱེ་དབང་པོ་ཞིག་ས་སྐྱེ་འཛིན།

ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡི་གྲོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ན་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་བཏགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
གལྔ། སྤྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་འཐད་དེ། གསལ་བ་རྣམས་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་ དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གསལ་བ་རྣམས་མཐུན་པར་........
བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྫས་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པར་མི་འཐད་པར་གཅིག་ཏུ་ཡང་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྤྱི་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསལ་བ་རྣམས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་དེ་
ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་རྣམས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་
གི་འབྲས་བུ་བ་དགོས་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་རིགས་ལ་བ་འཛིན་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ངེས་ཤེས་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ངེས་ཤེས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་རིགས་ལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བུམ་པར
རིགས་ལས་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། བུམ་པ་རིགས་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པ་དེ་ཉིད། སྤྱི་དོན་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། བུམ་གསལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བུམ་པ་རིགས་གཅིག

ཞ

༄༅། །པ་དེ་གཞན་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡི་ནི་གྱི་སྤྱི་དོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཚིག་ལ་བྲམ་པ་རིགས་ཀ་ཡིན་པ་རིགས་གཞན་ལ་འཇུག་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་དོན་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་སྟེ་རིང་འདོད་པ་རིན་ཞི་ཡུལ་བསྒྲུབ་པ་བཞི
བཟུ། ཞིང་ཞེས་པ་འདི་འདྲ་ཆོས་ཅན། ཞིང་གི་གཞན་ལ་ཡང་དོན་ལ་སྦྱར་འཇུག་སྐྱེ། ཞིང་འདི་དོན་རྟོགས་པ་གཞན་རྣམ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཞིང་རང་གྲོལ་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དོན་ཞིང་ཞེས་པའི་འདྲ་ལས་ཞིང་གསལ་བ་རང་མཚན་ཡིན་པར
འགྱུར་དོན་ནོ། ཞིང་ཞེས་པའི་འདྲ་ཆོས་ཅན། ཞིང་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་དོན་སུ་མ་པ་རྟེན་གྱི་ཞིང་གསལ་བ་རང་མཚན་ཡིན་པ་སྐྱེད་དེ། །རྫང་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཞིང་འདི་ཉིད་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཞིང་མི་སྣང་ནས་ཞིང་ལ་འཇུག་པ་སྐྱེད་པའི
ཕྱིར་དང་། ཞིང་གསལ་བ་རང་མཚན་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་ནས་བརྟེན་པ་བཟླ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིང་འདི་དོན་རྟོགས་པ་དོན་མཐུན་ཆོས་ཅན། །རྫང་པ་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཞིང་དུ་སྣང་བ་དང་། རང་རྒྱུ་ཞིང་གསལ
རང་མཚན་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། རང་ལ་སྣང་བ་འདི་རྣམ་པ་ཞིང་དུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཞིང་གི་གཞན་སེལ་འདི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞིང་གསལ་བ་རང་མཚན་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པ་དོན་རྟོགས་པའི
རྣམ་པ་ལ་ཞིང་གི་སྒྲོ་བཏགས་པ་དོན་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོག་པ་ཡུལ་ཅན་ཏེ་ནི་པ་བྱ་བ་བཤད། །བཅད་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་བརྟག་མེད་པ་བཤད། །ཕྱོགས་པ་དོན་པོ་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་བཤད།།

གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་འགྱུར་བའི་ཚོང་དཔོན་ལྟ་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སྟེ། གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡི་ཐལ་བ་བརྗོད། །དེ་ཉིད་མགོ་མཚུངས་ལ་རི་བོང་ལ་སོགས་པ། །དངོས་པོ་ཡི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ངེས་པ་བསྐྱེད། །ལྷ་ཀུ་ན་ཚེམས་མ་རྫུང་ཅན་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཤིང་། དཔྱོད་པ་བ་ན་རེ། ཤིང་ཆོས་ཅན། ཙནྡན་དང་ཙ་མི་ཤེས་གཉིས་པོ་རྟོག་པ་ཐ་དད་རྒྱུ་བ་རྟེན་པར་ཐལ། ཙནྡན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེས་ཙནྡན་མིན་བ་ཙ་དན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་འཛིན་དགོས། ཙནྡན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེས་ཙནྡན་བ་ཙ་དན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་དེ་མིན་བ་འཛིན་……
དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཙནྡན་དང་ཙ་མི་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཙནྡན་དང་ཙ་མི་ཤེས་གཉིས་ཀ་གང་རུང་གཅིག་འཛིན་པ་ཡི་དྲན་ཤེས་རྫས་སོ་ཅན། གཅིག་ཤོས་མི་འཛིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ངེས་ཤེས་གཞན་ལའང་འགྲེ……
སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་ཡིན་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ། ཙནྡན་དང་ཤ་པ་ཡང་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་བཅད་དང་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་རང་རེའི་བ་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཤེས་ཅན། ཤིང་བ་དང་ཤི་ཡུ་རོལ་དུ་ཤིང་མི་ཉི་ཤེས་པ་ཡི་ཐལ་ཤིང……
བར་ཤིང་བ་རྟོག་དུ་ཤི་དགོད་པ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་བ་ཤིང་རྟོག་དུ་ཤིང་མིན་གཅོད་མི……ཞེས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤིང་ཙནྡན་གྱི་སྤྱི་ཚོས་ཅན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཤིང་ཞེན་པ་འཛུག་པར་མི་འགྱུར་བར……
ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཤ་པ་མིན་པར་བཅད་པའི་ཞེན་པ་ཙནྡན་ལ་འཛུག་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ། གཞན་ཡང་། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཤིང་མིན་ཀ་བ་ཀུན་ལ་ཤིང་ 40

ཞ

ཕར་ཕྱིན

༄༅། ། །མི་སློབ་པར་ཞིང་སྦྱོང་དངོས་པོ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཞིང་ཁམས་ལ་གཅིག་ཀྱང་ནས་ལ་འདི་ཞིང་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་ལ་བསྟན་ཏེ་བྱེད་ལས་སུ་ཡང་ཞིང་སྦྱོང་དངོས་པོ་བ་དང་ལྡན་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ཞིང་དུ་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན།

སྨྲ་རྒྱུ་ཉེས་པ་གཉིས་པོ་མིང་དོན་སྨྲས་མ། ཞིང་སྦྱོང་དངོས་པོ་བ་དང་ལྡན་པའི་མདོ་དུ་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ལ་བར་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཚོང་ལ་ཞིང་བརྗོད་ལོ་ལས་སུ་སྦྱོར་བ་ཞི་བཤད་པར་བྱ། ཚོང་ཁ་བརྗོད་མི་ཕྱད་རྣམ་ག་ཙོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཀྱིས་བརྗོད་སྨོད་ཞིང་མིན་ལ་འཇུག་སྒྲིད

པར་ཐལ་བ་དང་། ཤན་མ་ལྡན་རྣམ་ག་ཙོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཀྱིས་བརྗོད་སྨོད་རྟོགས་པ་པར་བརྩོན་ཏེ་ནས་ལས་པ་འདི་ཞེས་པ་ ཡོན་གནས་པ་འི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཅིག ཞིང་གཞལ་ཀྱི་དོན་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིང་གི་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི

རྟོག་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཚོང་རྒྱུ་དཔལ་ལྡན་པ་ཞིག་ང་ཟག་རྩལ་ཞི་བའི་སྦྱོར་ཡང་ཞིང་དང་ཞི་ང་མ་ཞིག་གཉིས་པོ་ཡིན་ལ་བཀྲ་རྒྱུ་ལ་ཏེ། ཚོང་རབས་ལྡན་བའི་ཞིང་གི་རྣམ་པ་ཞིང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་དུ ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། རབ་ལ་

སྨོན་པའི་ཞིང་གི་རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་ཞིང་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཞེན་པ་པ་ཞིང་བར་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྣང་བས་མ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞིང་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ། ཐུབ་པ་གཞན་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན།

ཐུབ་མི་ཐུབ་ལྡན་ནས་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ། ཐུབ་པ་དང་ཐུབ་པ་མིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནས་ཐུབ་པ་དབྱེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བ་ཅད་རྒྱ་མེ་ཆ་ལ་མེ་ལ་འཇུག་མེད་པ་སྨྲ་བའི། གཞན་ཏེ་ཞི་ང་ལ་ལོག་པ་པའི་སྒྲ་ལ་ལ་ནས་འཇུག

ཞབང་། ཤེས་རྒྱུ་མ་སོགས་པ་འདི་སྣ་ཤེལ་བཞིན་མི་འཛུག་པར་ཐལ། གསལ་བ་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མིན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉན། ཤེས་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་ཅན། ཉན་པ་པོའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཕུལ་འཁྲུམ་པ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། དོན་རྫོང་ཕྱེད་དུ་བབ་...
སྐྱོན་ཞབས་དཔེ་ཤེས། ༈ཉན་པ་པོའི་བློ་ཡི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཕུལ་ལ་མི་གཅོད་ཀྱང་རང་སྒྲུར་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྡོག་པ་དགོས་པ་པོ་ཡོད་དེ་མེ་དབང་རྟགས་པ་བསྡོང་བ་"ལ་ཁྱུ་སྐྱོ། ལྡོག་པ་བརྗོད་བྱ་རང་རྒྱུ་རང་གི་རྩལ། །དཔེར་སྤྱང་དགེ་"སྒྲ་བརྗོད་འགོད། །ཡུང
ཤི་"དོན་མ་རྩོད་པ་བསྡད། །དེས་ན་ལྡོག་པ་དགོས་པ་པོ་མེད། །སྒྲ་རྟོགས་སྐྱེ་མ་དོན་མེད་སྤྱང་བར་འགོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་འདི་དང་པོའི་ལྡོག་པ་དེ་དོན་པོ་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་དོན་པོ་ཐམས་པ་བརྗོད་པ་འདི་སྒྲུབ་མ་རྩོད་ལས་ཀྱ། དགོས་པ་པོ་མེད་ན་དེ་བ་རྗོད་[illegible]་དགོས་ཏུས"
མེད་པ་པར་བརྒྱུ་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲུ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤིང་མི་དབྱེ་ལ་ལ་ལོག་པར་སྣང་བ་ལ་ཤིང་ཞེས་པ་ཡིན་རྒྱུ་སྒྲ་བ་ཆོས་ཅན། བསོམས་པ་ཡོད་དེ། དོན་ལ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བུས་ཤིང་མི་ན་པ་ལ་འདྲུག་པར་བློ་ག་ནས་ཤིང་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་"
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེ། ཚུགས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་བཞིན་ལ་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་བ་དང་དོན་སུ་སྒྲིབ་ཚིག་གི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་ཡི་དོན་པོ་རྣ་ཆེ་བར་ཤེས་ཧ་ཏོགས་པར་བརྒྱུ་བ་ཞིགས་ཡ་སྒྲས་"
ཉེ་དོན་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཀྱང་པ་ར་དབྱུང་བའི་དགོས་པོ་སྟོབས་བརྗོད་དོ། ཞེས་དང་། སྒྲ་ཡི་དོན་གཞན་ལ་བསྒྱུར་ཅི། རང་གི་དོན་ལ་བརྗོད་པ་བྱེད་དོ། ཞེས་པའི་དོན་བྱེད་ཚུལ་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འགྲེ། ཤིང

༄༅། །འཇིག་རྟེན་རྟོག་པ་འི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། མིང་གི་དངོས་པོ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྲ། མིང་ཞེས་པ་འི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཆོ་ཀྱིས་མིང་འཇིག་རྟེན་རྟོག་པ་འི་རྣམ་པ་མིང་ཞེས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་མིང་རྟོགས་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཆོ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་མིང་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་འཇིག་རྟེན་རྟོག་པ་འི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོ་ལས་མིང་སྒྲ་དངོས་པོ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རིགས་ལ་རྟོགས་པ་མེད་དེ། མིང་སྒྲ་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མིང་ཞེས་པའི
སྒྲ་དོན་མིང་ཙམ་ནི་ལ་བབ་དང་། མིང་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཕྱི་བ་དོན་གྱི་ཁ་ན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ར་འགྱུར་ཏེ། མིང་ཞེས་པ་འི་སྒྲ་དེས་མིང་མིན་ལ་འཇིག་རྟེན་མིང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྨྲ། མིང་ཞེས་པ་འི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མིང་སྒྲུབ་པ་དང་། མིང་མིན་ལ་པའི
སྒྲུབ་དོན་གཞན་གཉིས་སྤྱོད་པ་མིན་ཏེ། མིང་དང་མིང་མིན་གཉིས་དངོས་འགལ་ལ་ཡིན་པས་མིང་མིན་ལ་བཞིན་ཏེ་མིང་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འདི། མིང་གི་སྤྱོག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། མིང་འཇིག་རྟེན་རྟོག་པ་འི་རྣམ་པ་ཡིན་དུ་སྒྲོ་
བཏགས་པ་འི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་དངོས་པོར་ཡོད་ན་ནི། ཤ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ་ཤ་བ་ལས་གཞན་པ་འི་དངོས་པོ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤ་ལ་ན་མིང་མིན་པར་ཐལ། མིང་གི་སྤྱོག་པ་དེ་ཤ་བ་འི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་
ན་ཤ་བ་དེ་མིང་མིན་པར་ཐལ། མིང་གི་སྤྱོག་པ་དེ་ཤ་བ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་འི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་འི་རྗེས་སུ་མིང་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་དང་། ཁ་ན་ཅིག་ས་ཚོལ་པ་མེད་པ་ར་འགྱུར་ཏེ།

43

ཞེན་འཛིན་པའི་སྒྲ་ངེས་ཞེན་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུགས་སོགས་བདག་ཏུ་ངོས་སུ་བརྗོད་པ་གཞི། །དེས་ན་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲེས། ཞེན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚིག་ཅན། ཚོད་ཀྱིས་ནས་མཚན་དང་ངོས་སུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲ་ངོ་མེད་དེ། ཚོད་ཀྱིས་ནས་མཚན་དང་ངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་མེད་དུ་འགྱུར་ན། སྒྲ་སྤྱི་ལས་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་མིང་གི་རྟགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚིག་ཅན། མིང་གཅིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་མ་རྟོགས་པའི་འགྲུབ་སྒྲུབ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེ་ཞིག་ཞེན་པ་ལ་ཀྱི་ཆ་ནས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་བཞི། རྟོག་ལྡོག་གི་སྒྲ་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་ན། ཁྱད་ལ་སྔོན་པོ་སྒྲ་ཐུབ་རིགས་ཞི་མཐུན་གི་ཕྱིན་པ་ཁར་ཐུར་བཞིན། དེ་ལྟར། ཁྱད་ལ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་ཚོད་སྔོན་པོ་དགག་བཞི་མཐུན་བརྗོད་དོ། སེལ་ངོར་ཚོད་མིན་རྣམ་པ་རབ་ཅན་བཀོད། སྔོ་མིན་རྣམ་པ་རབ་ཆད་པ་གཉིས་རྟེན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ལ་འདུས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་བསྡུ་བ། སྒྲ། ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཚོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ་སྒྲ་དང་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལས་ཚོད་ཆོས་པར་བསྒྲུབ་ནུས། ཚོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡང་ཚོད་ཀྱི་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཚོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལས་ཚོད་ཀྱི་དོན་བཞི་པར་ཤེས་པར་བྱུང་ཏེ། ཚོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལ་ཚོད་ཀྱི་ཀ་ལ་སྣང་དུ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་……… གཉིས་པ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས་པ་བཞི། ཏེ། གཞན་སེལ་གྱི་ཕྱི་མཚན་གྱི་སྤྱི་སྒྲ་དོན་ཡོད་ཀྱི་ཚོད་ཚན། སྤྱི་དོན་མེད་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ཚད་ཡིན་ཏེ།

༄༅། །སྤྱི་རི་ཡུལ་ཅན་བཤད་བཞིན། །སྤྱི་དོན་པོ་བཀག་བརྗོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་ལ་ཡུལ་སེལ་བའི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱི་དོན་རྣམ་པ་བདེན་པ་ཤེས་ནས་དགག །སེལ་བའི་སྤྱི་ལ་མཚུངས་པ་སྤོང་། །སྤྱི་དོན་མེད་ཀུན་སྣང་གཉིས་འཐད། །སྤྱི་དོན་སྣང་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་པ་བཀག་ཡོད་ཅེ་ན་དེ་རྗེས་འབྲེལ་ཀྱི་སྣ་དོན་གྱི་བདེ་དབྱེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་སྤྱི་ཀུན་ལ་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་གཞན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་ལ། སྤྱི་གསལ་བ་གཉིས་པོ་ཚིག་སོགས་ཅན། རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཞིག་སྔོན་གྱི་སྤྱི་ལ་སྣང་བར་ཐལ་བ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཅན། ཀ་བུམ་སོགས་ཅན། ཐ་དད་སྣང་བ་ཡིན་ཅེས་ཀྱི་གཟུགས་རྫས་སྒྲ་གཏོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་གི་སྤྱི་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ། ཁྱབ་པ་ཚོགས་ཅན། ཤེས་ངོར་སྣང་བ་ཡིན་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་སྣང་དོན་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགག་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཕྱིར་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཧ་ཧོ། བཀག་དགོས་པ་ལ་བཅོས་པ་ཞེ། ཕྱི་རོལ་ལ་རགས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་མེད་པ་ལ་ལྡོག་པ་ངེས་གཞན་སེལ་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཞི་སྟེ། འབྲས་བུ་གཅིག་པས་སྤྱི་གཅིག་བརྟག །སྤྱི་དོན་འདྲེས་ནས་བརྟག་པར་དགག །འབྲས་བུ་གཅིག་ཚུལ་བཀའ་རབ་ཐབ། །སྣང་གཅིག་བརྟགས་ཚུལ་འདི་བཞིན་སྣང་བ་པོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་པ་བ་མེད་ཅིང་སེལ་བའི་སྤྱི་སྒྲ་

འདྲ་བས་ཡིན་ནམ། གསལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཏྲེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཡང་བརྡ་མ་ཐག་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་ཚིག་གཅིག་སྟེ་སྦྱར་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་ཁྲུས་བྱ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་མཚན་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་མིན་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་གཞན་སེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་པས་ཚོགས་ཅན། གལ་ཏེ་རིགས་སུ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།
གལ་ཏེ་གི་རིགས་སྤྱི་ཐ་དད་པ་དག་ཐ་དད་དུ་མི་ནུས་པ་དང་། ལྡན་ཐུབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲིས། གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་སྒྲ་ཚོགས་ཅན། བསྐྱེད་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ལ་འཇུག་པར་མི་ནུས་ཏེ། གལ་ཏེ་གིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་དད་ཀྱི་མ་འདྲེས་པ་གཞན
པས་བསྐྱེད་དངོས་པོ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱབ་ཆེ་ཞེས་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་ཐ་དད་ཀྱི་ཀ་བ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། བརྒྱ་གི་ཁྲུས་བྱ་མི་བྱེད་པ་ལ་ལ་བ་གཞན་སེལ་བ་ལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
གལ་ཏེ་གི་རིགས་སྤྱི་ཐ་དད་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་གི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པ་ལ་ལ་བ་བཅས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་ཚིག་ལ་རྣམ་འབྲས་སུ་རིགས་ལ་གཅིག་ཅེས་པ་རིགས་སུ་ངེས་ཅན། བསྐྱེད་དངོས་པོ་འདི་ལ་ངེས་འཇུག་པ་མི་ནུས། གལ་ཏེ་གི་ཁྱེད
སེལ་བ་ཡིད་ལ་ངེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དྲིས། སྤྱི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཐ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པ་ཡིན་ན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་རྣམ་པ་གཞིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ལ་བུམ་པ་ལ་བརྟེན་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་ཐ་དད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་རྒྱུ་ཅན་སྔོན་གཅིག་འཇུག

༄༅། །པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་ནི་གསུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱར་བ་ཙམ། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ནི་གསུམ་མ་ཅིག་ཆར་རྫོགས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དོན་
དབང་གིས་སྐད་ཅིག་འཛུགས་པར་དགག །སྤྱི་དོན་དབང་གིས་མཐུས་བྱུང་ཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། ལུང་འབྱེད་པ་ཀ་ར་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུ། གལ་ཏེ་བཀག་པ་ལ་འདུས་མ་ཡས་བསྐྱེད་དོན་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་ལ་དབེན་པའི་སྐད་ཅིག་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཅིག་གནས་པ་ཡི་རྟགས་མ་གྲུབ། །མཐུན་པ་རྫོགས་ཀྱི་བྱེད་བ་མེད། །ཐང་ངམ་ཚོལ་ཐུབ་བསྒྲུབ་པར་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་པ་འདི་དོན་ལ་
བརྟག་ནས་དགག །གནས་པ་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བརྟགས་ནས་ལྡན་ཅིག་དགག །བརྟགས་དོན་མཐའ་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུ། གནས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྱི་དོན་
པོ་བ་གནས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བསྐྱེད་དོན་པོ་བ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལ་ངང་གནས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱིས་གནས་པ་པར་འབྱུང་ན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱིས་གནས་པར་དགག །གནས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱིས་གནས་པ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྟག། །བཀག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསྐྱེད་དོན་གཞན་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། བསྐྱེད་པ་ཞིག་འདོགས་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐལ་བ་གཞོན་པ་རྒྱུ་ཤུགས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་བཞིན་དོན་ཞེ་ན། ལན་པ་གཞོན་ཚོ་ཅན། ཁྱོད་བརྟེན་རྒྱུ་ཤུགས་ལ་

ཕན་མི་འདོགས་པ་ཞིན་དུ་དེའི་རྟེན་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཆུ་ཤུགས་ཕྱི་མ་བསྐྱར་དུ་མི་ལྡང་བར་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ལ་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། ཕྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལས་རང་རྒྱུད་དུ་མི་ལྡང་བར་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ།
རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་བསྐྱེད་ནུས་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་མིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཞིག་ནི་ཡིན་པའི་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཞེ་ན། དེ། ཕྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ནུས་པ་བ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་ཆོས་གཞན
པའི་ཕྱིར། ཡང་དེར་ཐལ། གསལ་བ་དང་ལྡན་དོན་གྱི་རྟེན་པ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་པ་ལ་ཅི་ཡོད། གསལ་བཅུག་ལས་བསྐྱེད་པ་མི་སྲུབ། ཕྲུག་བཙུགས་རིགས་དང་ལྡན་པ་མ་སྲུབ་པ་པོ། ཁང་པའི།
གལ་ཏེ་གཞན་དབང་བསྒྲུབ་གསལ་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཀྱི་ལས་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདུན། ཕྱིར་དོན་ཕ་གཞན་གསལ་བ་བརྒྱུད་ལས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དེ། རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྒྲོན་པོ་ལ་......ལྟོས་པའི་གཟུགས་གཟུགས་དེ་......གསལ་བྱ་ཡིན་ཅིང་གཟུགས་གཟུགས་
རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་དུ་རུང་བའི་སྒྲོན་པོ་དེ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སྒྲོན་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཡི་ཚེ་གཟུགས་རྣམས་རང་སྒྲོན་པོ་ལ་ཅི་གསལ་བྱ་གཟུགས་ལས་ལྡོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱོགས་ལ་བརྟག་
པའི། འགྱུར། བཤད་གོ་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་དོན་གཞན་གསལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱིས་འཛིན་ཕྱོགས་ལྟོས་ཀྱི་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་རེས་དབང་པོ་སྒྲོ་འཛིན་ནུས་པར་

༄༅། །འདུ་བྱེད་པས་བསྒྲུབ་ཞིག་ཤལ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་ཁྱབ། །བཏགས་པ་ཆོས་ཅན། མིག་སྨན་གྱིས་མིག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་ཚོད་ཀྱིས་སྦྱོར་ཚོན་གྱི་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་འདོན་
ཕྱི་དབང་པོ་དེ་ཚོད་དཔག་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས། རིགས་ཅིག་ཤལ་བྱེད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་ཤར་དཔྱད་པས་ཁྱབ་བོ། སྒྲོན་དེ་དང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་དཔྱད་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་ཞིགས་ལ་
བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་གཞན་པ་བརྗོད་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་སྒྲུབ་བསྒོམ་མེད་པར་ཐལ། །ཐལ་བ་ཞིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཞན་ཡུལ། །མ་གྲུབ་པ་ཡིག་ཞན་ཡང་རྣམ་ཀུན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གང་། སྒྲུ
གས་ལ་རྟགས་གཅིག་པ་དང་རྟགས་གཞན་བཅུ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་སྒྲོན་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་ཐུགས་ལ་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་ཡང་སྒྲོན་ཧྲོན་གྱི་སྒྲོན་མ་འདུག་པར་ཐལ། ཐོག་མ་བསྒྲུབ་དངོས་པོ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུགས་ལ་སྔ་མ་ལ་ཡོད་པའི་བསྒྲུ
དེ། ཐོག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ན། གང་ན་ཚོགས་ལ་ལྟ་གྲུབ་པ་བོ་ཞེ་ན། ཁྲ་བ་ཅན་པ་ལྟར་ན། བསྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཐལ་བས་ཁྱིམ་འཛིན་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། ཐལ་ལ་ལྟ་མ་དང་རྟགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེ་བྲག་པ་ལྟར་
ན་ཡང་བསྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཐོག་བཏགས་པ་ཁྱིམ་ལ་མེད་པར་ཐལ། ཐོག་བཏགས་ལ་ལྟ་མ་ལ་ཡོད་པ་ངེ་བཏགས་ལ་ཁྱིམ་ལ་མི་འགྲོ། ཐགས་ལ་ཁྱིམ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དེར་དང་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐགས་ལ་ལྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་གཉིས

དང་ལྡན་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསལ་བ་འདི་བར་ནས་སྐྱེ་མེད་དགག །གསལ་བ་འདི་བར་ནས་སྐྱེ་ཡོད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་མ་ནི། འཆི་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཞིག་པ་ག་དང་ཚིགས་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ། གསལ་བ་སྔ་མའི་རྒྱུ་དེ་

གསལ་བ་ཕྱི་མའི་རྫས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས། སྔར་བཤད། བཏགས་པ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། ཚོང་ལ་བ་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། ཚོང་ལ་བ་སྐྱེ་ཡོད་ན། བཏགས་པ་སྔ་མ་འདི་བ་སྐྱེ་དེ་རང་གི་གཉེན་པོ་ལ་ལས་གཞན་དུ་ག་ཡོད་ངེས་པ་བཀག་ཞིག །དེ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་དེ་བཞག་པ་ལ་སྔ་མ་ལས་མི་གཡོ་བ་ཡང་ཕྱི་མ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ན་ཐོབ་ཞེས། སྔ་མ། བཏགས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་ས་བའི་ཕྱུག་ལས། བསྐྱེ་མེད་ཚེ་བཞག་པ་ཕྱི་མ་ཡ་བསྐྱེ་བ་ཕྱོགས་པར་ངེས་ཚད་པའི་དམ་བཅའ་བ་ཆོས་ཅན། ཚེ་དང་མ་བཅའ་ལ་ཡང་དགག་མི་ནུས་ཏེ། ཚེ་དང་ལ

རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གསུམ། ཕེ་སྒྲུབ་ནི། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་ཡོད་པས་བཏགས་པ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་བསྐྱེ་ན་རྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཞེན། བསྒྲུབ་ཆོས་ཅན། པ

གསལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཚད་མས་མཐོང་བར་ཐལ། བཏགས་པ་ཡོད་པ་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཞིག །བཏགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པའི་རྟགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ན་སྐྱེན་མེད་དོ། སྐྱེ་མཐོང་བའི་

གསལ་བ་ནས་གསལ་བར་འགྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ ཞེས། ཉི། སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཚིག་དམ་ཐོང་བ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྐྱེ་ཕྱིས་ཀྱི་རྟེན་སྒྲུབ་ཏུ་བཅོས་མོས་པར་ཐ་ལ་བའི་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་ཁྱབ་

ཁ ༄༅། །འཇུག་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་པས་གཉིས་ཏེ། ཁྱབ་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི། །གཞན་གྱི་ལ་སྨྲས་པའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤུ། སྒྲ་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་བས་མཁྱེན་བརྟེ། འབྲས་
འཚོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཚོད་པ་པོ་ཞེས་བའི་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་བ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཚོད་ལས་མ་ཉམས་བའི་རྒྱུར་མི་འཐད། །འཚོད་སྨྱིག་ཉམས་པའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་འཚོད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས་འཚོད་པ་པོ་
ཚད ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ནུས་པ་ཅན་ཞེས་སོ་ཞེ་ན། ཤུ། སྐྱེས་བུ་དུ་མ་རེ་རེས་བརྡ་ནས་ཚོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་ཉིས་ས་རེ་རེ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
ལས་ཀྱི་རིགས་དེ་ཚོས་ཅན། འཚོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། འཚོད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཕྱི་རོལ་དང་། ལས་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྟག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཚོད་ལས་བ་ཐ་ཤལ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཚོས་ཅན། འཚོད་པོ་ཞེས་པའི་
སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འཚོད་པ་མིན་ལས་བཀག་ནས་ཞེན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་ལ་ཡང་འབྲེལ། ལས་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བས། ལས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱུད་ནས་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན། ཤུ། སྐྱེས་བུ་ལ་འཚོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱུ་
ཡིན་དོ་ཞེ་ན། འགྲེལ། ལས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན། འཚོད་པ་ལས་བ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལ། འཚོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། འཚོད་ལས་ལ་རྟོགས་བའི་ཉེས་བ་ཉམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་སྟེ། འབྲེལ་བ་བརྒྱུད་ 51

པ་མིན་པ་ནི་སྒྲའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ནི་རྟག་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་སྒྲ་སྔོན་མ་རྟག་པ་ནི་རྒྱུ་ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་འདས་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ལས་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཐལ། ཚད་མ་ལས་སྐྱེ་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་
ནུས་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཚོར་དང་པོའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྐྱེས་བུ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གསུམ། འཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚད་པ་པོ་དྲུག་ལ་མཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡི་ནང་ཚན་
ན། འཆད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། དང་པོར་ཚིག་གི་བརྡ་འབྲེལ་ཤེས་སམ། འཆད་པ་པོའི་སྒྲ་རྟོགས་པར་ཐལ། དང་པོར་ཚིག་དང་ཡུལ་ལ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པ་འཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དང་པོ་ཤེས་པ་དེ་ཐུག་མེད་ཀྱི་ལས་པས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཟེར་ན།
འཆད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ནས་མཚོན་ཀྱི་གསལ་བར་ཐལ། དང་པོ་ནས་འཆད་ཀྱི་སྣང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟེན་ཉིད་ཁང་ཡོད་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ནི་ཀ་ནི་ཚིག་ལ་བྲུབ། འཆད་པ་པོ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང
འཆད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔར་མཆོད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མེད་པ་བཞིན། །སྔ་ཕྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༈ གལ་ཏེ་མཆོད་པའི་བྲམ་ཟེ་དག་གིས་པ་ཤེས་ནས་སྒྲ་ཁ་ལ་བཟུང་ངོ་ཞེ་ན། འཆད་པའི་
སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། འཆད་པའི་བྲམ་ཟེ་ནམ་མཁའ་ལ་བཞག་པ་སྟོང་པ་ནས་སྒྲ་ཡུལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་ཐལ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།

༄༅། །ངེས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཐལ་བ་ལ་ཡང་རྒྱུད་པའི་ཕྱུག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་ཅི་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐད་ཀ་བསྡུ་བ་ཆུ་བ་ཕྱུང་བ་མཐོང་བ་སྟེ། ༈ ། འགྲུབ་བཅོམ་པ་པོའི་སྐྱེ་ས་ཏུ་འམ་ཧ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ནོ་ཞེས
ཆོས་ཅན། འཚོད་པ་པོ་ཞེས་པ་འདི་སྒྲ་བརྟག་མི་རྟག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འབྲུ་འཚོད་པ་པོའི་གཞན་སེལ་བ་འདི་སྐྱོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོས་བ་དང་བ་སེལ་ནས་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལེར་སྨྲ་བ་ཡི་འདོད
པ་བརྗོད། །དེ་ཉིད་དགོས་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་ལྟག་དཔའོ། །དང་པོ་ནི། ཀ་ལ། ལེར་སྨྲ་བ་ན་རེ། གཞན་སེལ་ལ་ཡང་མཐའ་གཏན་ཚིགས་པར་གྱུར་མི་རིགས། ལེགས་ལྡན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་ཡང་དག་ཏེ་ཧ་ཏ
དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲུབ་ཙམ་སྤྱུགས་ཉིད་རིགས་པས་དགག །དེ་ཡིས་འཇོམ་མེད་བཟློག་པ་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གཅིག་པ་འཇུག་ཡུལ་མིན། །འཇུག་ཡུལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྡུ།
འཇུག་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གཅིག་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་པར་དགག །དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག །རང་བཞིན་ཐ་མ་དཔྱད་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀ་ལ། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་ཅེས་
འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་ན། ལུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ལ་རྒྱུ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་རྐྱེན་པའི་ནུས་པ་སྤྱི་སྟེ་ཐོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༈ ། ལོག་ཆོས་ཅན། སྨྲ་གཙུ་ཀ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྤྱི་གཅིག་པོ་རིག་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུ་གུ་ཀུ་རྩ་སོ

ཁྱེད་རྒྱུན་ཚོགས་ཅན། སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པ་དང་སྐོང་ས་མ་མེད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དབང་གིས་ལྷ་སྐུ་ཡི་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུབ་ཅིང་བྱུང་ནུས་པ་འདི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྷ་སྐུ་ཚོགས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བསྐྱེད་ལ། ངེས་ན་སྐྱེ་དུས་ཡོད་མེད་ཀྱི
རྟེན་སྤྱུན་གྲོལ་སྒོ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཚོགས་ཚོགས་ཅན། ཁྱོད་ལས་འབྲས་སྔ་མི་འགྱུར་བ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་དབང་རྟེན་སྤྱུན་བགྲོ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྐྱེན་པ་ཡིན་ཤེས་པར་མཐོང་བ་ལམ་ཁྱེར་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས། སྒྲུ
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་འདི་རྟེན་ཐལ་དང་འཇུག་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་རྣམ་དེ་ཀྱི་རྒྱུ་ངང་པར་འོད་དཔལ་སྐྱུར་རིགས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲུ་ལུས་ལ་བཞིན་དང་སྐྱེད་དོན་པོ་ཐམས་ཅད་པ་འདི་རྟེན་ཐལ་དངོས་ཡིན་རྒྱུ་བཅུ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ལུགས་འདི་ཡིན། སྒྲུ་ལུགས་བཞི་བཅུ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་སྤྱོད་པར
ཐལ་ཆད་དེ། དེ་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཅིང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་པོ་རྣམ་པར་དང་བཞིན་གཅིག་པ་ཀུན་ལ་ཆུ་སྤྲོ། ཐབས་བཅའ་ཆོད་ཅིང་དེ་ལ་བསྒོམ་དགོས། ཤེས་པ་བཞི་སྒྲུབ་མཚུངས་པ་བསྒོམ། །རང་བཞིན་སྒྲུ་ཏེ་ཤེས་པ་ཐུབ། །ཉམས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བརྗོད་དུ་མེད། །གཅིག་གིས་གཞན་སྐྱེད། 54
ཡང་དོན་དུ་རྟེན་པ་དང་བ་གོ། །ངང་དེ། སྐྱབས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་འདི་དོན་བརྗོད་མཐོང་ཚོགས་ཅན། ཅི་གཅིག་སྒྲུ་འདོགས་བྱེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཅིག་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། ལ་འདི་སྒྲུ་ཉིད་ངོ་བོ་ཡལ་ག་ནས་སྤྱང་བས་དང་སྤྱོད་པ་སྒྲུ་དཔེ་ཡི་སྒྲུ་རང་བཞིན། སྤྱོད་ཚོགས་ཚོགས་ཅན། བཤད་པ་རྣམས་
དང་དང་བདེན་པ་གཅིག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་བརྗོད་པ་ཡི་ཚོ་ཆོད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བཞག་པ་ཡི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཤེས་པ་བ་རྣམས་སྒྲུ་དང་སྤྱོད་པ་མི་ཐལ་བ། ཁྱོད་དང་ཚོགས་པ་བ་རྣམས་རྟགས་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཐོག

༢ ༄༅། །ཉེས་པ་དེ་ཁྲོད་དུ་ལྷག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་པའི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་པ་བ་ཅིག་བྱ་རྒྱུ་ཕྱེད་ལྷ་མེད་དེ། ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི། སྐྱོན་ཡོད་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་པ་ཡིན་པ་ལུང་ཉན་ཐོས་ཀྱི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ཡིན་པ་
མིན་པར་ཐལ་ལ་ཞེན་པའི་གཟུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི། རྣ། རྟག་པ་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཐལ། སྒྲ་ཡི་རྒྱུ་རྐྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་སྐྱེ་
ཀྱ་ཞི་ བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་མི་སྐྱེ་བ་པོ་དབུ་མ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། སྔར། རྟག་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་པ་ཡིན་པའི་དོན་དང་རྒྱུ་མཚན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པ་ཐུབ་པ་གཞན་ལ་ཐར་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར། རྟག་པ་སྐྱེ་བ་པོ་དོན་སྐྱེད་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ཚེ་ཡི་དོན་
མིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཡིན་པ་ཉིད་ངེས་དང་། ལོག་པ་དང་། རྟག་པ། ཐལ་བ་དང་། རང་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་བུ་ཡི་རྫས་ཡུལ་ཡིན་པ་གཞུག་པ་ངེས་ཕྱིར། གཞན་པའི། ཏུ། ཐམས་ཅད་པ་ཆོས་ཅན། ཚེ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་རྟགས་ཐ་དད་པའི་རྫས་ལྡན་སྤྱོད་མི་ཡིན་པ་ལྡན་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་རྟེན་ཅན་འབྲེལ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐ་དད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཡི་རྟེན་ནི་ཤིང་དུ་བ་བཞིན་གཅིག་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ལྔ་པའི། བ། ཐམས་ཅད་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བ་ཐལ། སྒྲ་ཡི་མིན་པའི་བར་
བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཐམས་ཅད་པའི་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏེ་སྐྱེ་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྲ་སྐྱེ་བ་མཐའ་དང་ལྡན་པ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཐལ། སྒྲ་ཡི་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པ་བསམས་སྒྲ།

ཐར་དང་ཡོ་དགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྷ་ལུ་ཞི་སྒྲུབ་དང་དགས་ཀྱི་སྒྲུབ་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། རང་འབྲས་མི་སྐྱེད་པར་གོད་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ངང་བཞིན་རྣམ་སྡུམ་གཅིག་པ་བགག་པའི། དེ།
སྒྲིབ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་དུ་བསྒྲུབ་པར་ཐལ། གསལ་བ་དུས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་གཉིས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་ཕྱི་མ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཐབ་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན་པར་
ཐལ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ། གལ་ཏེ་སྒྲིབ་པ་ཆགས་པ་གཉིས་པོ་རིམ་པ་སྤངས་པ་དང་གསལ་བ་འབྲེལ་དག་གཉིས་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་རྣམས་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་ཐལ། ཐལ་པར་ཐལ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས…
རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་བཅུ་དང་མི་ཐ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་དང་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད་པ། གཉིས། བཅང་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ཀྱི་རྣམ་བྱང་སྟེ་ཐར་པའི་ཕྱིར་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་རྣམ་
ཀུན་ལ་བཏགས་ནས་ཡོད་དེ། ཕྱིར་རོལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྡུ་བ་དང་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་རྣམ་ཕྱེ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གཙོ་བོར་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བརྟག་བཅུ་སྐྱེ་གཉིས་པོ་མི་ཞེ་པའི། དེ། [illegible] ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ལ་བཅའ་བའི་གཞན་སེལ་བའི་ཕྱི་ཡོད་དེ། ཕྱིར་ བཤད་
མིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ལ་སྒྲིབ་དོན་པ་པོ་བ་མེད་དེ། ཕྱིར་ལ་སྒྲིབ་དོན་པ་པོ་བ་ཡོད་ན། དཀར་ནག་འདོད་ན་ཉེར་ཀྱི་སྤྱི་བཟུང་ནས་སྤྱི་ལ་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་སྒོ་ནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཡིས་འདོམ་མེད་པ་ལ་[illegible]་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིམ་པ་

ཞ ༄༅། །ཚུལ་ཤེས་པ་པ་བརྟན། སློབ་ཕྲེང་རིགས་པ་པག་ནས་ཡང་དག་སྨྲ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་དང་རིགས་པ་པས་གཞིགས། འཇུག་པའི་ཚོལ་བ་དེ་རིགས་པས་ཞིབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི། གྲངས་ཅན་པ་དང་སོགས་པ···
༣ ཕྱི་སྣང་དང་རང་བཞིན་དང་གཅིག་པ་འདོད་པ་དགག་པའི་རིགས་པ་བཅོས་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་ལས་ཤེས་རྟག་ཉིས་པ་དང་བཞིན་གཅིག་དུ་རྗེས་འབྲེལ་ཡོད་རྟོག་ཁྱུང་བས་ལས་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རྟག་ཉིས་པོ་རང་བཞིན་དང་པས་རྗེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐལ་ངེས། ཤེས་རྟགས་ངེས
༤༧ གཉིས་ཀ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཤེས་ཆགས་ཉེ་ཕྱི་སྣང་བུ་ཆོས་ཅན། རྟོག་འཕྲུང་བ་ལ་རྟུག་རིགས་པར་ཐལ། ཤེས་འཕྲུང་བ་ལ་རྟུག་རིགས་པ་དགག་ཞིག །རིགས་ཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས། གཞན་ཏེ་སྒྲུབ་མེད་དོ། །རྟོག་དཔང་བཅས། ཤེས་རྟེ···
རྟག་འཕྲུང་ཤེས་ཀྱང་བར་གཉིས་ཤེས་འཕྲུང་བ་ལ་རྟུག་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞིན། ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་རྟག་ཉིས་ཀ་ཞིན་པར་རྟོག་ལས་བཞེད་ཡིན་པར་ཐལ། །སྔོན་ཀ་རང་བ་དང་ཤེས་ཞེན་རྟགས་བསྒྲུབ་ཏེ་ཕྱིར་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་པ་ཡིན། རྟོག་འཕྲུང་ཆོས་མིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཐལ་ངེས། ཤེས་རྟག་ཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པ་དང་བུམ་རྟག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་ཡུལ་དོན་དང་དགོས་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལས་བླངས་པ་པས་སོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཡིན་པར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱི་དང་པར་རེས་པ་འགྲོ་མི་དང་ཡིན་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡོན་པ་བ་ལ་པ་བཤད། དང་པོ། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཅེས་པ་རྗེ་ད་པར་དེ་སྒྲ་གཞུང་གི་དངོས་པོ་བ་རྗེ་ད་པས་མིན་
57

ཏེ། ཕྱི་དོན་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ ...... དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡི་བློ་ཚད་མ་ཅན། སེལ་བ་དངོས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒོ། སེལ་བ་དང་ཤུགས་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡུལ་ཅན་ལ་ཞིག . །སྒྲུབ་འཇུག་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངེས་ཤེས་གཞི་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཁྱད་པར་དག་ལྡོག་པ་གཉིས་སུ་སྦྱོ། །ཤེས་པ་བཅོ་ལྔ་པ་སྐབས་བཞི། །དང་པོ་ནི། ལོན་སྐྱེས་ཞེན་ཡུལ་གྱི་བདག་གཅིག་གིས་བྲེལ་བ་རིལ་བ་འདི་གཞིར་བཟུང་བ་ཡི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐ། རང་བཞིན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་མཚན་ཉིད། ཕྱི་དོན་ལ་གཉིས་
སྒྲུབ་ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་བཅལ་སྦྱོར་བ་འཛིན་བཞིན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དག ཁྱད་པར་བཅལ་མ་ལྟོས་བ་འཛིན་བཞིན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་འཛིན་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྩོལ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཞིག ། ཕྱི་དེ་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་སྒྲུབ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་རྩོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་དག་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡོད་ལས་ཀྱིས་ལྟོས་པ་མེད། གཉིས་པ་...
ལ་གཉིས་ཏེ། ཚིག་དང་། འཐོབ། །དང་པོ། གསུམ། དངོས་པོ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་གཙོ་བོ་ཡི་དཔར་སྒྲུབ་པའི་ཞེ་སྒྲ་བ་ཡི་ཆོས་སྒྲུབ་ཀྱང་བར་འཇོག་པས་ཡིན། གལ་ཏེ་ཡོད་ཙམ་གཙོ་བོའི་སྒྲ་ཏུ...
སྒྲུབ་པ་ལ་ནུས་པ་འདོད་མི་འཐད། ཡོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་ཡི་རྟགས་ཀྱི་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཞིག ། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲུབ་བྱ་ལ་ནུས་པས་སྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་མེད། །རྟགས་སུ་གསུམ་ན་...

58

༄༅། །གང་ཟག་ཚོགས་མཚན་ཉིད་ཆོད། །བསྒྲུབ་བྱ་གཞན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མེད། །རྟགས་སུ་བཀོད་ན་སྒྲུབ་བྱ་ཡི་སྐྱོན་དུ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟགས་ལ་ཡིན་ཁྱབ་ཡོད་ཙམ་ཡིན་ནམ། རྟགས་རྫས་ཡོད་ཡིན། དང་པོ་
ལྟར་ན། ཡོད། གཙོ་བོའི་སྒྲ་རྟག་པ་ཡོད་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཕྱིར་རྒོལ་དེ་ལ་ཞེ་འདོད་མེད་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་པ་ཡི་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཁྱད། གཙོ་བོའི་སྒྲ་རྟག་རྟགས་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན།
ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཕྱིར་རྒོལ་བ་འདི་གང་ཟག་ཚོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་ལ་རྫས་སུ་འགྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་མཚུངས་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་ཡི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་སྒྲ་
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ། གཙོ་བོའི་སྒྲ་རྟགས་རྟགས་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་
དག་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་འདི་གཏན་ཚིགས་པ་ཡིན་ན་བཀའ་ལ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཡོད་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་བཞེད། རྟགས། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ཕྱི་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲའི་རྟག་མི་རྟག་ལ་བརྟགས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཀད་པ་

ལག་ཉིས་ནི། མཐུན་དཔེའི་སྐྱེད་དུ་མིག་ས་བསྟོན། །མིགས་པ་ནི་གཞན་ལ་སྨྲ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་བཀོད། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲང་བ་ཤར་པ་ཞིག་ཆར་བ་ཞིག་གཏན་ཚིགས་གཉིས
ལབ་རྒྱ་ག་ཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ཟེར་སྐད་ངེས་པར་བྱ་ཞེན། ཆུ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་ཅམ་ངལ་འཛིག་པའི་ངོ་བོ་རང་ངེས་ནི། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་ཞགས་ཞན་པ་ལྟོས་པ་མེད་པ་རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ…
གཉིས་ནི། དཔང་ཐལ་བས་བསྒྲུབ། རང་རྒྱུད་ཏགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་བྱེད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་མི་ནང་བར་ཐལ། རང་གི་འཇིག་པར་རྒྱུ་ལས་ཐོབ་པ་ལོགས་རྒྱུ་གཞན་ལ…
ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཇིག་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་པས་ལྟོས་མེད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མི་འཇིག་པ་རིགས་ཞེས་ཐ་སྙད་དང་བཅས་ཐལ། ཁྱོད་འཇིག་རྒྱུ་ཐོབ་ལོགས་མང་དང་མཐུན་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས། འཇིག་རྒྱུ་ཐོབ་
ལོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་འཇིག་པ་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པ་རིག་དང་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཏགས་ཀྱིས་བུམ་པ་འཇིག་པ་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དང་འཇིག་པ་རང་རྒྱུ་ལས་ཕྱིས…
འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། རྒྱུ་ལས་བྱུང་གི་སྐྱེ་བ་རང་གི་འཇིག་པ་སྐྱེད་པ་ཕྱིན་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདི། མཐོང་བ་འཇུགས་མཐོང་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་འདི་ངོ་བོ་རང་ངེས་ནི། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད། གཉིས་པ་ནི།

༄༅། །ཀ་ད། མཐོང་བ་འདི་ཡུམ་མཆོག་ས་ལ་སོགས་ཞེན་པ་འདི་རྣམས་ཡོད་ཚོམ་ཅན། ཕྱག་བཅམ་ནམ་ས་འཛིན་རེས་ཡིན་ཏེ། གདན་ཚོགས་རྫ། གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་འདི་དབང་གིས་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། དེས། སྒྲུབ་རྟགས་
ཡང་དག་ཚོ་བ་ཅན། ཕྱོགས་ལ་འབྲས་རང་དགག་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཕྱོགས་ལ་དངོས་འབྲས་དེ་སྒྲུབ་འབྲེལ་བ་ དང་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྡོག་ཁྱབ་དགག་པའི་རྟགས་སུ་སྦྱར་
བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་དང་པོས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ། །མ་དམིགས་གཉིས་ཀས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ། །མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་སྤྱི་མཚོན་པ་ཐ་དད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོད་ངེས་འགོག་པའི་ཚད་མ་ཡིན། མེད་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་པོ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་པ་ཞིག་སྒྲུབ་ཅན། ཕྱོགས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ལྡོག་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འགྲུབ་པ་འདི། ཉུང་
སྣང་རུང་ཞུགས་བཞི་ཚོམ་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་འདི་ཞེས་ཕྱོགས་ཡོད་ངེས་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟུན་ཏེ། དེ་སྔ་ཕྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཞི་ཡིན། །ཕྱོགས་དམིགས་རྒྱུ་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ན་ཕྱོགས་
ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་ན་ཕྱོགས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་དགོས་སུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བཟླ། སྣང་རུང་ཞུགས་བཞི་ཚོམ་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་ན་

ཀྱི་ཡ་ན་ཀྱི་ས་མཚོན་སྐབས་དོན་དུ་སྦྱོར་བའི་ཁང་ནག་གི་ཚིག་མ་དྲུག་ཀྱི་གཞི་འདིར་ཚེ་དགེ་རེས་སུ་སྦྱར་ནས་ཞིབ་ཏུ་བསྟན། མ་དག་ཀྱི་གཞི་འདིར་ཚིག་པ་ཡོད་པར་སྦྱོར་སྐབས་དོན་དུ་སྦྱོར་བའི་ཁང་ནག་གི་ཚིག་མ་གསུམ་པོ་ཀུན་ལ་སྨྲས་མི་སྲིད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡོད། ཤན་སྐྱ་པ་དོན་དག་སྦྱོར་བའི་ཁང་ནག་གི་རྒྱུ་ཀྱི་ཚིག་མ་ཆོས་ཅན། ཚིག་ཤིན་ཡོད་པ་ངེས་པ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་པའི་ཚིག་མ་ཤིན་པ་རབས། ཚིག་ངེས་པ་ངེས་པ་འདི་ཀྱི་ངེས་པ་ཕྱུག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་ཡོད་ཙམ་ངེས་པ་འགྲུབ། མེ་དེས་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་མེ་ངེས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཀྱི་ཁ་ནས་ཚིག་སྒོ་མེད་པར་ཤུགས་ཐུབ། རྟགས། སྔར་དུ་མེ་ཡི་དུ་བ་ཚོགས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་ཆོས་ཅན་མ་དམིགས་པའི་ཁ་ལགས་ནི་སྔར་དུ་ཤིག་དུ་མ་བ་མེད་ངེས་སུ་སྐུ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མཚོན་ཡོད་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོ་མ་ཆོས་ཅན། མ་རེས་མ་དམིགས་པ་ཚིག་དེ་མེད་དེ་ངེས་མི་འགྲུབ་ཚུལ་བའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། སྔར་དུ་མ་དམིགས་པ་བ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཁ་ན་དེ་ཡོད་དེ་ངེས་མི་འབྱུང་བ་ཏེ། ཁྱེད་དགག་ཆོས་ཡོད་ཀྱུ་འཁྱུད་དུ་སྦྱོར་བ་བལ་ཚོགས་བ་ཤན་ད་ཡ་ནི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྒྱ་ལྡན་ཀ་ཁ་བ་མེ་ངེས་འགྲུབ། ཚག་ལྡན་ངེས་མིག་པ་བ་མེ་ངེས་འགྲུབ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དངོས་བཅུ་ངེས་ཀ་ཁ་པས་འགྲུབ། སྐྱུ་རྒྱུ་ངེས་བ་ཞི་ནི་ཀ་ཁ་ཁ་པས་འགྲུབ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྣང་བས་མ་དམིགས་པ་འི་རྟགས་མཚོན་པ་འདི་རྒྱུ་དང་འགྲེལ་བ་འི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ། ནང་མིག་པ་བ་འདི་ཁ་ན་ཆོས་པ་ཡང་དག་རྣམས་ལ་མཚོན་པ་བ་དེ་ཤུ་རྒྱུ་བ་ཡ་ཡན། ཀླུ། མེ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མེ་མེད---

ཁ

༄༅། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལྟ་བུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་འདི་རྟོགས་པ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར། ཤིང་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་ན་མེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་
ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི། རྒྱུ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱེ་ན་བཞི། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཟླ་ཚོགས་པ་ཡིན་ན་སྔར་ཡང་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྔར་ཟླ་ཡིན་སྔར་ཡིན་བཞིན་པ་ཀྱི་དཔེར་ཀྱི་
ཆོས་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས། ལྡམ་པ་ཙན་དན་ལས་མ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱིང་ཞིམ་པ་ཙན་དན་ལས་དམིགས་པ་དེ་ཤར་གཞིར་སྣང་རུང་གི་ཙན་དན་ལས་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དཔེར། ཚ་རེག་གི་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་བདུད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་གྲང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་བཞི་པ་ཕྱི་མ། དོན་གྲུབ་ལས་ལྕུང་འདས་ལ་ཡང་ལ་མེད་སྤྲུལ། །སྔ་མ་དང་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས་ཏེ་ལྟོས། །སྔ་མ་ནི་བ་གཞན་སྤྱོད་དུ་བསྒྲུབ། །ཕྱོགས་ཀྱི་རང་དབང་ཚོགས་པ་མི་ཁྱབ་བར་བསྟན། །ཁྱད་པར་དེ་ལ་བ་དོན་གྱི་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ། མ་དམིགས་པ་འདི་
རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་དེ་ལ་འགོག་པར་ཐམས་མེད་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་སྐབས་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་འདི་རྟགས་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་མཐར་འགོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐར་སྒྲུབ་པ་མི་ནུས

63

པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐོག །སྔ་དོན་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དོན། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དོན། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏེ། དེ་སྐད་བཤད་པ་ལས། དངོས་མེད་གཙོ་བོའི་
སྤྱི་དོན་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་ཉེར་ལེན་རྟག་ཆ་ཅན་དམ་ཤེས་མ་དམིགས་པ་ན་དེ་སྟོན་བྱེད་གཙོ་བོའི་ཐོས་པས་ཕྱེད་དེ་ར་ཞེ་ཆུ་ཀུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོལ་བ་གསུམ་མཚོན་ བརྗོད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཡོད་
པར་མི་ཉེ་ཏེ། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས། གཙོ་བོའི་སྤྱི་དོན་ཡོད་ན། གཙོ་བོར་དམ་ཚིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཏེ། སྤྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་ལ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
འདུ་བྱེད་པ་དང་། མི་རྟག་ཅེས་པ་རིས་སྤྱི་དོན་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མ་དང་ལྡན་པ་རིགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྱི་གཞི་ས་པའི་སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་པ་དང་མཚན་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཐུན་
ཚིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྲ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པ་ལ་འདུག་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ རྡོ་རྗེ་ཕྱི་སྐྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་པ་དངོས་སུ་འདུག་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཁ་དོག ། རང་མཚན་ཡང་དོན་སུ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་
ཕྱིར་ཕྱོགས་སྔ་ལ་འདི་ཀ་ན་ཆོགས་དེས་གཙོ་བོའི་སྤྱི་དོན་ཉིད་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྨྲ། གཙོ་བོའི་སྤྱི་དོན་དང་མེ་དཔའི་ཚོགས་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་བཞིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྫས་ཅེ་བ་ཞིག་གྲུབ་བདག་ལ་ངར་ལྟུང་བའི་ཕྱིར།

ཟ ༄༅། །གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་ནི་སྒྲོ་དང་། ཉེ་དོན་གཉེན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ཁྲུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས། སྒྲ། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ལ་ཉེར་སྦྱོར་ཀ་ལས་ཕྱེ་སྟེ་སྐྱེ་སྟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་མཚན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནས་གཙོ་དང་
མཚན་ཉིད་འབྱུང་བ་ལས་པའི་ཕྱིར། ཏོག ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་བདག ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དེ་དོན་ལྟེ་བ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དབེར་ན་བཞི་པོ་སྔ་དོན་ལྡན་ཀྱི་མ་དང་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ལྟེ་བ་མཐུན་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིར་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དང་ཉེ་བ། མདོར་བསྡུ་གལ་ཡང་
མཐུན་པ་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡི་དམིགས་པ་བརྗེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དབང་གི་ལ་ཡིན་ན། ཏོག །ཕྱིར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཁའ་ཡང་མཐུན་པ་བའི་ཆོས་མ་མི་དམིགས་པ་བརྗེ་བ་བསྒྲུབ་ལ་པ་དེ་གཙོ་བོ་སྒྲ་དོན་གཙོ་བོ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་ཉི་ཚེ་བ་དང་ལ་དམིགས་པ་ལ་དགོས་
ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་གཙོ་བོ་སྒྲ་དོན་སྒྲ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ལ་ལྟེ་བ་བཞི་སྒྲུབ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ཉི་ཚེ་ཀུན་ཏུ་སྒྲ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ན་ཡང་འབྲས་བ་ཡང་དྲུ་སྐྱེ། སྒྲ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་ཡིན། །ཁྱད་པར་ཅན་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ཡིན། །མཐུན་པ་དོན་སྒྲ་བ་ཡང་སྨྲ་
སྐྱེ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཆོས་བདག་གཉིས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་ལྟ་བུ་སྒྲ་བ་ཡོད་པས་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྒྲུབ་ཡིན། དེ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ། སྒྲུབ་པ་གཞན་ལ་བཞི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲུབ་པ་གཞན་པ་བའི་
སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཡིན་པ་ཞིག་ཆོས་པ་ཡང་དག་མེད་དེ། ཁྱོད་སྒྲུབ་པ་དང་མཐུན་ཕྱེ་བ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བ་ཡིན་ནམ་ཁྱབ་པ་གཞི་མཐུན་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་པ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། དེ

[illegible]

སྣང་བ་ཡི་ཚུལ་ལ་གསུམ་མཚན་བཞི་བགྲང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངག་བབ་ཏུ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་ཆོས་ཁྱད་པར། ཕྱུང་དོན་ནི་བཤད་ཐབས་ཤེས་རབ་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིན། སྤྲུལ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མི་རྟོག་པ། མཐོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག
ཚོགས་དང་ཀུན་ཏུ་གསུང་བ་དང་དག་པ་བསྟན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་ཆོག་པ་[illegible] མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག །ཡི་ལྷ་བ་ཡི་དོན་ངོ་བོ་བཤད། །ཕྱི་ནང་རྣམ་གྲངས་བཅུ་ལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུམ། ཡི་གེ་བ་ཞི་ཆོག་ཀྱང་ཚིག
ཚིག་ཏུ་ཚིག་ཀྱི་དང་དུ་བྱས་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་ཏུ་བྱེད་པ་[illegible] བསྡུས་པ་ཡིན་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་། ཡི་གེ་[illegible] ཆོས་ཅན། ཆོས་དང་།
[illegible] ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡིད། [illegible] ཆོས་ཅན། [illegible]
[illegible] ཕྱིར། ཐུབ། [illegible] ཆོས་ཅན། [illegible]
ཡིན་ཏེ། [illegible] ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། [illegible] །དང་པོ་ནི། ཐེ་ཚོམ། དཔྱོད་པ་བཞིའོ། [illegible]

ཛ ༄༅། །ཀྱེ་སྐྱེས་བུ་ཆེ་དཔའ་ར་ཤེས་པ་རབ་སྒྲུབ་ནས་མི་སྐྱེད་པ་ལ་རྫོགས་ཀྱི་ཆོས་པ་སྐྱབས་བྱ་ཅིང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལ་སྐྱེས་བུ་ལ་ཕྱུག་མེད། ང་ལ་སྐྱེ་ཆེ་སྐྱེས་ལ་སྤྲུང་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི། རྫོགས་པ་བཅོམ་ཅན།
ཕྱུང་དང་དགེ་བ་ཤུ་རྫོགས་པ་ལ་ནི་སྤྱན་ར་མ་ཏེ་ཡར་སྦྱོར་བ་ལ་སྐྱེ་མཐུ་བཟོད་པ་སྐྱེས་བུ་ཚོ་མ་ར་ཤེས་པ་རི་བྱ་བ་མེད་པ་ར་ཞལ། དེ་ལ་རིས་པ་སྐྱེས་སྦྱར་བ་ལ་པོ་སྒྲུབ་དང་ཕྱག་ཞིང་ ཡུལ་དུ་རིས་པ་རྗེ་བུ་བ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེས་པ་སྨྲ་
པ་སྤྱོད་པར་བསྟན། སྤྱང་བ་སྐྱུང་མི་སྤྱོད་པར་བསྟན། ཉེས་པ་བཞི་ཕུལ་ཆོད་པ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲེལ། ཚངས་པོ་གས་ཆོས་ཅན། གཞན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་
བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་རིག་དབྱིབས་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཟད་པར་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བཞིན་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་པ་རེ་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་ལ་ནི་གཙོ་བོ་ཕྱུར་སྐྱེས་བཞིན་སྒྲུབ་པས་ཉེས་པ་གཏན་
ནང་པ་མི་སྐྱེ་དོན་ནོ། བཞི། ཕྱོགས་ཀུན་ལ་ཕྱིན་གྱི་བ་མེད་རྟོགས་པ་ཡི་ཉེས་ལ་ཅོས་ཅན། རང་གི་མཐུ་རྟེན་ལས་ཀྱི་མཚོ་དེ་རྒྱུ་བཞིན་པ་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཡི་བ་རྟེན་པ་ལ་ཡི་གཙོ་བོ་འཇིག་པ་ལ་རྟོག་དེ་ཆུ་བ་བདག་མི་སྐྱེ་ཐེ་ལ་ནང་དུ་ཉེ་སྒོ་བཅད་པ་ལྟ་མི་བཞིན་
རྟོ་ལ་ལ་རྒྱལ་བ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་ཉི་རྒྱུ་བགན་ནས་ཡི་དགན་ཏུ་སྒྲུབ་རེ་བས་པ་ཉི་རྒྱུ་རབ་རྒྱུ་ལ་བ་དང་བཅས་ལ་ཡོད་ཡིན། ༤༩། ཉེས་པ་ཅན་ལས་གོ་ལས་མཚོ་ཅན། ཕྱི་ཅི་ཆེ་བས་བགན་སྐྱེ་ན་ཡི་ཀྱི་ཡང་གསོག་ཉི་སྒྲུབ་ཡིན་བས་ནི་ལས་ཡན་ཏེ། ཕྱི་དེ་ཅི།   67

ཕྱར་ང་རྒྱུ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་པ་ཚགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱུང་ལ་བཞི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་ལུས་དངོས་ཀྱི་ལག་པ་ཆད། དཔེར་ན་ཤུང་སོགས་ལ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྟགས་ཚོས་ཅན། ཕྱི་དེ་ལ་པ་ཆགས།
སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱང་ཞལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་སྣང་ཞལ་པའི་སྡོམ་རྣམ་ཉེར་ཚམས་ལ་སོགས་ལ་སྦྱར་བ་བཀོལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིག་སྒྲ་བ་དེ་སྟེ་ནུ་ཚོན་སྟོབས་ཅན་ལྷན་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་སྣང་ལ་མཚུངས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་བཀག ཕྱོགས་སྔ་གཅིག་མི
ལུའི་རྟགས་ཀྱི་བརྒྱ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག །དང་བྱང་བ་ནི། རིགས་རྫུ་ཚོས་ཅན། བརྗོད་པ་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་དོན་སྟོན་པ་བཞིན། །སྐྱེས་བུ་བ་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར།
ཕྱིན་སྐྱེ། བརྗོད་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཉི་ཚེ་ལུས་བྱ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་བ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲུབ་དགག །ཕྱི་རིག་ཚོགས་བརྟག་ལ་ཡུལ་དགག །ཕྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་སྣང་དུ་སྣང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མགོ
མཛུགས་ཏེ་ཤིང་ལ་ཡང་དག་པ། །ཁ་ནང་ལ་བཟུང་བས་ལྡང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག །རིགས་དྲུ་ཚོས་ཅན། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་མིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ས་བསྒྲུབ་ཏེ། བརྗོད་དོན་བདེན་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཉི་ཚེ་ལྷ་སྦྱིན་ལ་ཡང་
ཡང་དག་རྟེན་དུ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩལ་བ་དགོད། ཤེས་བརྗོད་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོས། རིགས་དྲུ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་ལ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་བདེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས

ཕ ༄༅། །ཕལ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་སྤོང་བརྗོད། ངེས་ཚིག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲེང་། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་གྲུབ་ལྟ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་ཐུན་མོང་བ་དོན་ཅིག་ཏུ་ཀྱེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ
ཐལ་བ་ནས་དགག །རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ། རིགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན། བདར་བྲལ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུད་ཕྱོགས་ལས་བརྗོད་དོན་རྟོགས་པར་ཐལ། ཕྱིར་དང་བརྗོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཁྱབ་པའི་གཞི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདེ་ལྡན་
བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་གསལ་བ་རྒྱུད་ལས་རྣམ་སྨིན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཕྱིར་དང་བརྗོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་དོན་གོ་བ་བརྟན་ག་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྗོད་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །འབྲེལ་བ་
ཉི ལ་བརྟགས་ནས་དགག །རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་དེ་དོན་གཅིག་ཡོད་དམ་རྣམ་པ་དང་དང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚིག །རིགས་ཀྱི་ཚིག་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། ཕྱིར་པ་ས་དོན་རྟོགས་པ་མེད་འགྱུར།
ཏེ་ཐལ། ཕྱི་དོན་གཅིག་ཡོད་པའི་རྗེས་འབྲེལ་རྣམས་ལ་ཡིན་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན། མཐོང་ལ་བརྗོད་བྱ་མེད་པ་སྦྱིན་སྲེག་སྟོ། །ཞེས་པ་འདིའི་རིགས་ཀྱི་ཚིག་ཚོས་ཅན། ཕྱི་ཤེས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དོན་ལ་རྣམ་པ་རེ་ལེ་ཉིད་དུ་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཕྱིར།
འདོད་ན། རིགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན། ཕྱི་བ་རྟེན་པ་འདི་དོན་རྣམ་ཀུ་བསྒྲུབ་པ་ཡི་ཚེ་རྣམ་སྨིན་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཀྱི་ཚིག་བརྟགས་པ་བརྗོད་ན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་ཤེས་པ་བརྗོད་དོན་ལ་ཐོགས་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་ན། བརྗོད་དོན་རྣམ་པ་ཀུན་ཚོས་ཅན། ཕྱི་ལ 69

འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་འདྲེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐལ་བརྗོད་དོན་གོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྦྱོར་ཐུག་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དཔྱོད་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཁས་
བླངས་ནང་འགལ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲེ་བ་དེ་བའི་ཚོང་ཅན་དུ་བསྒྲགས་པ་ཞིའི་ཆེད་དུ་སྦྱོར་ཐུག་མ་ཐུབ་པ་དང་། བརྗོད་དོན་མི་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་ཕྱོགས་བཞི་ཆེད་དུ་སྦྱོར་ཐུག ཐུབ་པ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ཏེ། རྟག་དང་མི་རྟག་པ་བརྟག་གཞན་ལ་དགག
གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་ལ་ཞུས་ལན་དགག་པ་བཏོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག སྒྲ་རྟག་གི་ཞེན་ཡུལ་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་རྟག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་དུ་རྒྱས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་སྒྲ་ཡི་འབྲེལ་པ
རྟག་ཏུ་ལ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་འགྲུབ་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་གཞིས་ཉོན་ཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ངོ་ཆད་ཕྱིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐོས། ཡི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། དོན་བཤད་རྒྱུ་དུམ་ས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡས་དུ
སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། རིགས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་ཤེས་རྒྱུ་དང་འཕྲུལ་འབྲེལ་བ་ལས་འབྲེལ་བ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནུས། ཆོས་གྲགས་མཆོད་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྡ་ལ་བརྟག་གི་ཉན་པ་ཀོད་པའི་སྟོན་གྱི་འཕྲུལ་སྒྲ་ཡིན།
ཁྱོད་འདྲེན་པ་སྒྲོ་དོགས་ཀྱི་གཞན་པའི་ཞེན་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ། གལ་ཏེ་ཅན་མཛོད་ཐུབ་ངེས་གནས་ལ་རང་རྐྱེན་པ་སྒྲ་དོན་གྱི་བློ་རང་ལ་མི་རང་གཏན་སྟེ། རྟེན་ཤེས་ཤེས་པས་ངེས་གཞན་ལ་རང་བརྗེ་ཞེས་བ་ ཞེས་མཚན་ཉིད་པ་དང་སྦྱོར་ནི་ཞེན། གསལ་བ་དང་

ཨ ༄༅། །བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིགས་མཐུན་འབྲེལ་བའི་དོན་གསལ་བྱེད་རྟགས་མིན་པར་ཐལ། རིགས་དང་འབྲེལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མི་རྟག་ཀྱང་བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཤེས། ཁྱབ་གཟུགས་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དང་དེ་ཁྱོད་ཁྱབ་ཞེན་གསལ་བྱེད་དུ་ཁྱུར་བསྒྲེ་དེ། སྔོན་པོ་ལ་བསྐོར་ནས་ཁྱོད་རང་ངར་ཛོད་མིག་ཤེས་སྐྱེ་རུང་དུ་བསྒྱུར་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་རིགས་སོགས་ལ་མཚུངས་པའོ། །འཕྲུལ། རིགས་དང་འབྲེལ་པ་

ཀྱི ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དང་བརྗོད་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་ཞེན་གསལ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས་དེ་ཀྱི་སྣང་དང་བརྗོད་དོན་བསྒྲུབ་པ་བེད་བྱེ་ལས་ རྫས་པོ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲ་དོན་

གཉིས་དང་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ན་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འཕྲུལ། སྒྲ་དོན་ཕྱི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་དོན་གཉིས་དང་རྗེས་ཐ་དད་དུ་གྲོལ་བ་ཐུལ་བ་མ་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དེ

དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་ཁྱབ། །དེ་དང་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས། དེས་ན་རིགས་དེ་ཀྱི་སྒྲ་དང་བརྗོད་དོན་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྔོན་བཏགས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་བཞིན། །ཁྱོད་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཡིན

པའི་ཕྱིར། ཡོད། སྒྲ་དོན་ཕྱི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་པར་གཞལ་བ་མིན་པར་ཐལ། རང་བྱུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་ཡོད་ན།

ཡི་གེ་དང་དོན་ལ་ཡོད་དམ། ཚིག་སོགས་དང་དོན་ལ་ཡོད། དཔེར་ན་ཧཱུྃ་ལྟ་བུ། ཡིཾ། །ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་བརྗོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་གྱི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཧཱུྃ་ལྟར་ན། ཧྲཱིཿ །དམ་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་བརྗོད་
དོན་ལ་འང་དོན་པོ་ཞིག་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཙན་པོ་ཞེ་ན་ཚིག་སོགས་པ་རྟགས་ནས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཨོཾ་ཕྱོགས་མཚན་སྒྲུབ་བྱེད་བཅས་པ་དང་དགག །ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་བཅས་པ་དང་དགག །ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཉེ་ཨོཾ་སྒྲུབ་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་དྲན་པ་ཞིག་ཚིགས་པ་དགག །འདོད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཞིག་ཚིགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱེ། རྒྱལ་
དཔོག་པ་ན་རེ། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དཔྱད་སྒྲུབ་པ་རིགས་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
གཏན་ཚིགས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱེ། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཏེ། འདོན་པ་བརྒྱུད་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་འདོན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟགས་པ་ན
བྱེད་པོ་དྲན་མེད་དུ་མི་འགྲུབ། ཐོག་མེད་བརྒྱུད་འབྲས་མཐུན་པ་མི་ཁྱབ། མཐུན་དཔེ་བརྒྱུད་པ་དེ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱེ། སྔར་དཔྱད་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཀྱེ། རིག་བྱེད་དཔྱད་པ་གཞན

ཁ ༄༅། །ཡང་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་དོན་སྟོན་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྡས་བྱུང་རིགས་དེ་རྒྱུའི་རིགས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏེ། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཚིག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་རིགས་པ་ཙམ་གྱིས་

བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཚིག་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ངག་ཚིག་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་རྣམ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཚིག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཚིག་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཐོག་མེད་ཡིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྨྲ་བས་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ

ནི། རྣམ། བྱེད་པ་པོ་ཐོག་མེད་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཚིག་གི་རྟགས་ཀྱིས་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། ཀླ་ཀློ་ལ་སོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀླ། མཐའ་འཁོབ་པ་ཡི་ཐ་མལ་གྱི་སྐོར་ཐབས་ངན་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་

པར་སྨྲ་བའི་ཚིག་རྣམས་བཅུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་ཐལ། བྱེད་པ་པོ་ཐོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡང་། འདོན་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཚིག་གི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་དབང་ནི་ན་པའི་དོན་ཅན་ཡི་མཁས་གྲུབ་པར་ཐལ། སྔར་བྱེད་ཞ

སྣང་གཉིས་པོ་ཐོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཚིག་གི་བརྗོད་དོན་ངེས་པར་སྟོན་པ་མ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། ཚིག་ལ་ཆ་དབང་པོ་དག་གིས་བརྗོད་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

ཡི་གེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་དགག །ངག་རྣམས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་དགག །སྒྲ་དོན་འབྲེལ་པ་རྟག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཚིག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་སྨྲ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡི་གེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། 73

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡི་གེ་ལས་གཞན་དང་གཞི་མཐུན། ཡི་གེའི་རིམ་པ་དང་གཞི་ཞེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྔ་རྟུས་མ་དཔྱེས··· རྟགས་ཀྱིས་དཔག །རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲུག །རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོས་ཅན།
ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆ་ཤས་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་དགག །རྟག་དངོས་རྟག་བརྟགས་ནས་དགག །ཁྱབ་དང་མ་ཁྱབ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཡི་གེ་ལས་གཞན་པའི་ངག་ཡོད་ན། ངག་དེ་ཆ་ཤས་ཅན་ནམ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡན། ཆ་ཤས་རེ་རེས་བརྗོད་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་ནུས་སམ་མི་ནུས། མི་ནུས་ན། དེ། ཕ་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཆོས་ཅན། བརྗོད་དོན་སྟོན་པར་སྒྲོ···
འདོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རེ་རེས་བརྗོད་དོན་མ་སྟོན་ཡང་། ཚོགས་ནས་བརྗོད་དོན་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྲམ་ཤེའི་ཁྲི་འཕྲུལ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །ནུས་ན། ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོས་ཅན། ཕྱི་ངེའི་བརྗོད་དོན་སྟོན་པ་ལ་ཕྱི་དང་ཀྱི་ཆ་ཤས···
དུས་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་དང་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཕྱི་དང་ཀྱི་བརྗོད་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྨྲན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དང་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་གི་དོན་རྟོགས་པས། ཕྱི་དང་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། སྔ་མའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེ་ཡི་ཕྱིར།
···། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དང་ཐོས་པ་ལ་ལས་སྔ་ཕྱི་འི་ཕྱིར་དུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཕྱི་དང་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཆ་མེད་གཅིག་པ་ཡིན་ན། ཕ་ཅིག

༄༅། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་ཆ་ཤས་རིམ་གྱིས་བརྗོད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀྱི། ཡི་གེ་ལས་གཞན་པའི་རིག་བྱེད་མི་རྟག་པ་མཐག །དང་པོ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོས་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་གང་ཞིག ཚོལ་བ་ལས་གཞན་པའི་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་བླངས་ཁས་ལེན་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ། རྟགས། །དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་ཐོས་པར་ཐལ། ཐོས་རུང་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་མཚན་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་པས་ཕན་གདགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚད་མེད་དེ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་གྲོལ། དང་པོ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བོ་གཅིག་ལས་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེ་བོ་གཅིག་གི་རྣ་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ། གཉིས་པ་ཁྱབ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་ཐལ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་གྲོགས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གལ་ཏེ་སྒྲ་བོས་རྒྱུ་དང་ཆེན་གྱི་གསལ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་ཅན་གྱིས་གསལ་དུ་རུང་བ་ཁོ་ནས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱིས་གསལ་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུན་གྱིས་གསལ་དུ་རུང་བ་འདི་དང་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པར་ཐལ། ཕྱོགས་གཅིག་ལས་གསལ་བའི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ། གལ་ཏེ་རྒྱུན་གྱིས་ཉེ་བར་བཅས་པས་སྒྲ་གཅིག་ཁོ་ན་ཞིག་ཡུལ་ཅན་རྣ་བ་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་མེད་ཅེ་ན། སྨྲ། ཉན་ཤེས

ཆོས་ཅན། སྒྲ་འདི་ཚོགས་པ་བསྡུས་ཅིག་ཅར་མི་ཐོས་པར་ཐལ། སྒྲ་གཅིག་གོ་ཐོན་འཛིན་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཏེ། དེའི་ཚེ་སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཐོས་པ་ཡིན་གྱི། རྗོད་བྱེད་ཐོས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་འདི་ཚོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཆོས་ཅན། མེད་དེ།
སྤུ་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་ངོར་རིག་བྱེད་འདོན་པ་ནང་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མི་ཐོས་པར་ཐལ། སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད། ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བསྡུས་མི་ཐོས་པར་ཐལ། སྒྲ་ཙམ་ཡན་
གར་བ་རེ་རེ་ཐོན་ཐོས་པ་འདི་རྒྱུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཉེས། སྒྲ་ཙམ་གཉིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ངག་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཚིག་རྗོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཙམ་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་བཀོད་པ་འདི་ཉེས་པ་དེ། ཚིག་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཡི་གེའི་རིམ་པ་ངག་མིན་པ་ལ་བཞིན་ནོ། བཀོད་པའི་རིམ་པ་འབྲུས་ངག་མ་ཡིན། །གསལ་བའི་རིམ་པ་དང་འབྲུས་ངག་མ་ཡིན། །ཡི་གེ་ལས་གཞན་རིམ་པ་སྤྱོད་མ་ཞེགས། །དེས་ན་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུ། ཡི་གེ
ལས་ཐ་དད་པའི་ངག་མེད་པས་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཉིད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ངག་མིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་རྫས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཚིག་གི་གོ་རིམ་སྐྱེས་
བུས་བྱས་པ་ནམ་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་བསྡམ་པར་གཞག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚིག་གི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་འདོད་པས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲུབ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། ཚིག་ལ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། ཚིག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ…

༄༅། །ཁྱབ་པ་འདི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྔར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་གསལ་
བར་འགལ། །དོན་བསྡུ་བ་གསལ་བྱེད་མིན། །སྒྲིབ་བྱེད་བྲལ་ཙམ་གསལ་བ་མིན། །ཉན་བློ་སྐྱེས་པ་གསལ་བ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་ལྟ། ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྔར་གྱིས་གསལ་བའི་རིམ་པ་དེ་སྐྱེས་བུས་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ན་ཡང་
ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེད། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུ་དེ་ཁྱོད་གྲུབ་བཞིན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་འདི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ངོ་བོ་གསར་དུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱང་གྲུབ་
ཟིན་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱེད་པ་སྔོན་རྣམས་ཀྱིས་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་སྔོན་ནས་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ། བྱེད་པ-
སྔོན་ནས་ཀྱི་རིག་སྒྲ་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་ལ་གསལ་བར་རྗོད་གོ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱེད་པ་སྔོན་ནས་ཀྱི་བྲལ་རུང་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ། རྣ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འཛིན་པ་དང་རྣམ་པ་
ཀྱིས་གསལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེ་བྱེད་པ་སྔོན་ནས་ཀྱི་གསལ་བྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རྣ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རིག་བྱ་བཞིན་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་ན་ནི་ཞོགས་སྒྲ་རྟག་ པ་རིགས་པ་ལ་བྱེད་དུ་བ་དོན་ན། ནི། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཅིས་ས་འགྲུབ། སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་རྟེན་ཞེས་པ་སོགས་འགོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཅོད་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཅོད་ཀྱིས་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་
པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཚིགས་ཅན་པ་གཞན་ཡང་ཤེས་དགོས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་པ་ནི། སྒྲ། ཡི་གེ་གསལ་བ་བ་འདི་ཡི་གེ
གསལ་བ་བར་ཐོས་པ་བའི་ཉན་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་སམ་བྱས་པ་འདི་དམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་དམ་བཅས་པ་འདི་དམ་བཅའ་ཚིག་ཅན། ཅོད་དམ་བཅའ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཅོས་ལ་རྩོད་པ་ཡས་ཡས་བླ་དགོ་སྒྲུབ་ཞེས་པ་དོན་
པའི་ཕྱིར། ཀ་ཁ་སོགས་པ་ཡི་གེ་ལ་ལས་ཁྱད་གཞན་རིམ་པ་སྣ་མ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ཡིན། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡི་གེ་ངོ་བོ་ཆེ་ཆོས་ཅན། མེད་དེ། སྣང་དུ་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་ལ་ནའོ་རིམ་སྐྱེ་བ་ལུས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཏེ། ཡི་གེའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན
སྐྱེ་བ་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྐྱེ་བ་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་སྔ་ཕྱི་བརྟག་པ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲ་དང་རྣམ་བརྟག་པ་བཀག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡོད་པས་སྒྲ་མ་མི་རྟག་བསྒྲུབ། །དེ་ནས་སྒྲ་བ་འདྲ་རིགས་པས་བསྒྲུབ། དེ་ཡིས་རྣམ་པ་རྟག་པ་བཀག་པ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིར
སྒྲུབ་བཅས་པ་དེ་རྟགས་དགོད། ཕྱིར་རྒོལ་བ་བཅས་པ་ལ་ཉེ་བ་སྦྱར་བར་བྱ། དང་པོ་ནི། ཏེ་ཁ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་ལས་ཐ་དེ་བ་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིར་རྒོལ་བ་རྟ་ཀ་ལས་ཀྱི་བ་སྒྲ

༡ ༄༅། །རྩ་བའི་རྟགས་ལམ་མདོས་སྐྱོང་བཅོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞིག་པ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་བཤད། །ཏེ་ལ་ཙན་ནས་བསྐྱོང་བཅོ། །དང་པོ་ནི། སྨོ། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྙམ། ཤིང་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་གོ་རྟོགས་པ་བཞིན་ལ། དེ་རྒྱུ་མི་ཤེས་པས་
ལྡང་བའི་ཕྱིར་བཞེན། དོན་མི་ལས་ཤིང་གི་ཞིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་བསྐྱེད་དམ། རྣམ་གཅིག་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤིང་ཆོས་ཅན། ཚིག་མེས་བསྲེགས་ཟིན་པའི་རོ་ཏུ་ཚོར་མཐོང་བར་ཐལ། དེའི་རོ་ཏུ་ཚོར་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོ། སྙོན·····
སྨེ་དང་། ཞིག་པ་དོན་གཞན་དུ་དེ་སྐེ་ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཞིག་པ་དོན་གཞན་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་འཛིག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨོ། ཤིང་མེས་བསྲེགས་ཟིན་པའི་རོ་ཏུ་ཞིག་པ་དོན་གཞན་དེས་ཤིང་གཟུང་
བས་མི་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞིག་པ་དོན་གཞན་ཆོས་ཅན། ཤིང་ལ་བསྲེགས་ཟིན་པའི་རོ་ཏུ་ཚོར་གྱི་སྒྲ་ཟུང་བ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཤིང་མི་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཚོར་ཤིང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་དགོས་པ་ལ་ཞིག །ཚོར་ཤིང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར།
སྨྲ། ཤིང་གི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། འཛིག་པ་ར་ཐལ། སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་མེས་བསྲེགས་ཟིན་པའི་རོ་ཏུ་ཚོར་ཅན། ཤིང་མཐོང་བར་ཐལ། ཤིང་གི་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་····སྙམ་མེད་དེ། ནག་པ་གསོར་བྱེད་དེ་བས་དཔེ་བཞག་པས་སྒྲུབ་
མེ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ནག་པ་གསོར་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཚོར་བས་དཔེ་ནག་པ་སྒྲུབ་མེ་འབྱུང་བ་དང་། ཤིང་གི་ཞིག་པ་ཞིག་ན་ཤིང་སྣ་མེ་འབྱུང་བ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཚོར་ནག་པ་བཅད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི། །གཉིས་པ་ལྟར་རྩས····

གཅིག་བསྒྲུབ་ན། ཤིང་ཆོས་ཅན། འཇིག་ངེས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཁྱོད་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་མེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱིས་ཀྱི་མེའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི།
གལ་ཏེ་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་གཞན་གང་ཡང་མིན་པའི་འཇིག་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་བརྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་གཞི་དང་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་གཞན་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླངས་པ་བཞེ་སྨྲ། ཞིག
དངོས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྨྲ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་མེད་པ་སྨྲ། བཏགས་པ་བའི་སྐྱེས་པ་མཚུངས་པར་སྨྲ། རྟོག་པ་ངེས་ཤེས་ཅན་གཞན་པ་ལ་ལེགས་པར་སྨྲ། དང་པོ་ནི། འདི་ལྟ། ཤིང་གི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫས་སུ་ཐལ། རྒྱུ་མེད་པར་དངོས་པོར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་དངོས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་རྫས་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མེད། ཤིང་གི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་མེད་ན་ཤིང་མི་འཇིག་པ་རྟག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞིག
པ་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ནི་འཇིག་པར་འཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཞིག་པ་དོན་གཞན་གྱིས་འཇིག་པར་སྐྱེད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཤིང་གི་ཞིག་པ་སྔ་མ་དང་དེ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་གི་དངོས་པོ་རྒྱུད་བའི་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་གི་
རྒྱུ་ལས་གཞན་དབང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཤིང་གི་ཞིག་པ་དེ་རྒྱུ་ཕྱོགས་གཞན་མེད་དང་ཤེས་པ་ལ་ཚེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མེད། ཤིང་གི་ཞིག་པ་ལ་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཡང་རྫས་གཞན་དུ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་གྲགས་ཆེས།

༄༅། །ཚད། ཤེས་པ་རྟོག་པ་ཞེ་ར་རྫས་སྟེ། རྗེས་གཞན་བརྟགས་པ། རིགས་པས་བསྟན་རྒྱུ་དགོས་བསྐྱེད་པ། ཤེས་གི་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་སྔར་བྱེད་པ་ཞེས། །ཤེས་པ་དེ་ཤེས་གི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་དང་པོ་མཚན་འཛུག་པའི་ཕྱིར།
སྔོན། ཤེས་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་གི་དངོས་པོ་མེད་བཅོམ་པ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ། ཤེས་གི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་། རྒྱུ་ཡི་
རྣམ་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དངོས། ཤེས་གི་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཞིག་པ་རྒྱུ་མེད་ལ་ལྟོས་པ་ཐལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲི། དངོས་པོ་
ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་བཅས་ཕྱོགས་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། ལན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། ཚད་ལ་རྟག་པའི་
དངོས་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྔ་རོལ་གྱི་འཇིག་པ་རྟག་རྫས་ཡིན་པ་བཀག་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ། སྐྱེ་འཇིག་པ་རྟག་རྫས་མ་ཡིན་པར་བསྟན། ནུས་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་རྫས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་བཀག་པ་ལ་གསུམ་ལས། མ་ཁྱབ་པ་ཚིག་གི་ཐལ་བ་དགག ཕར་དྲི་ཚིག

འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་བསྟན། མི་ལྡན་པ་ཡི་སྐྱོན་བརྗོད་དགག་པར་བྱ། དང་པོ་ནི། སྐྱེས། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་རིགས་ལྡན་པ་ཡང་དག་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱུང་བ་རིག་ཉམས་པ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། མེད་ལྡན་པའི་རྟོད་ཞེ་ན་དེ་ཚིག་ཀྱང་ཡིན།
ལོག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྨོ། རིགས་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་དོན་ལ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་རང་ལས་ཁ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
ལོ་ནན་ཐམས་ཅད་པ་དང་འཛིན་རྟོག་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན། ཆོམ། ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་རྒྱུ་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་གཟུང་དོན་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཚད་མར་རྒྱུ་མཐོང་ཞིང་ནི་མ་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ།
ཁས་བླངས་སོ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པ། དང་པོ་ནི། གཞན། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རིགས་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྨྲ་བ་ནི་རྗེས་དཔག་མེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་པ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལོག་པའི་དོན་
ཅན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་མཁྱེན་པའི་དོན་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན། ཁྱབ་བྱེད་གཅིག་གིས་ཁྱབ་བྱ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཁྱབ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་ལྟ་ན། སྒྲ་བྱེད་མེད་པས་ལྡོག་པ་མེད། ཚུལ་གསུམ།
ངེས་པ་རྟགས་ས་དགོས། ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་འགོག་གྲུབ་པ། དང་པོ་ནི། སྨྲ། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཚིག་བྱེད་པ་ནི་བདེན་དོན་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཡིན་མཚུངས་ཀྱིས་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ནི་ཀུ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པའི།

༄། ཕྱིར། ཁྱབ་བྱེད་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ཁྱབ་བྱ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫོལ་ལྷུང་དང་ཚོལ་མཐུན་གྱི་ དངོས་པོ་གཉིས་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུས་མཐུས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ 83
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོ་ཏུ་བ་ཀ་ལ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུས་མཐུས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་ཀྱི་ རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་འདི་ཕྱོགས་ཁྱབ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཚད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ
ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གསུམ། སྐྱེས་བུས་མཐུས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཚད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་
ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞག སྐྱེས་བུས་མཐུས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་འགྲོ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཉེ་ཚད་ཀྱིས་ཐད་པར་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཤེ་སྡོགས་དབྱུང་ས་ཐུབ་སྐྱོར་ཞབ་བརྡ་ཡལ་སྟོན། ཡི་གེ་འདྲུལ་པ་ཡོངས་སྤྱོར་བ་དགག ། དེ་ཡིན་ནས་སྐྱབས་ཆ་བཅུ་བསྡད་པ་སྡུང་། དེས་ན་ཁྱད་པར
ཙན་གྱི་རྟགས་ཐེ་དཔྱད་བཞི། ། དང་པོ་ནི། བཤགས། རིག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མཚོན་ཅན། ཚོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུས་མཐུས་པ་མིན་ཏེ། ཚོད་ངང་ཐག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཞིང་ ། །དེ་ཡིན་ན་ཚད་སྔོན་བྱུང་བ་ཙན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་

གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་ལོག་པ་ལ་སྐྱེ་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཀུན་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཏི། མཇུག་བསྡུ། བཟླས་པ་ལ་ལྟོས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་རྟག་པ་དོན་གྱི་ནུས་པ་བོན་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ གོ་རིམ་ལོག་པར་བཟླས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལོག་མ་ལོག་གི་སྔགས་སྔ་རྟག་དོན་ནུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། གལ་ཏེ་གོ་རིམ་ལོག་པས་མི་
ཐུབ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་མངོན་གསལ་བྱེད་རླུང་གིས་ཡི་གེ་བསྐྱེད་པའི་སྔགས་འབྲས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཆད་ལས་དོན་གཞན་སྒྱུར་བའི་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ བསྐོད་པའི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྔར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བསལ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཏི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་ཆོས་ཅན། འདོད་དོན་རྟག་ཏུ་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཆད་རྟག་དོན་ལ···
ལྟོས་པ་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིན་ཆད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་ལྡོག་པ་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་བྱེད་ཐལ་བ་དགོས་སུ་བརྗོད། བྱེད་པོ་ནི་སྒྲུབ་པར་ཡོད་པ་དགག བྱེད་པོ་དོན་དམ་པས་སྣང་ས་དགག་ལ། རང་
ལ་མ་ལྟོས་པ་བཞི་ལ་བསྒྲོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་པ་ཀུན་གྱིས་དོན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐལ། ཕྱིན་ཆད་རྟག་དོན་གྱི་ནུས་པ་བོན་ལས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལེགས་

༄༅། །དེ་གཉིས་རིགས་པ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པས་ཕྱོགས་འབྲས་བསྒྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་པ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ་བར
ཐལ། རྒྱུ་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆེན་པ་བཟང་ངན་ལས་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་དེ་ཡིན་ན་ངེས་བྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་པ་དེ་རིགས་པ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ།
འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྡ་ལ་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁྱབ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བྲམ་ཟེ་མོ་ཉིད་ཀྱི་བུ་ཡིན་པ་དེ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས། གཞན་ཡང་བྲམ་ཟེ་ས་ཕྱོགས་ལ་ཁྱད་པར་གསར་དུ་མི་བྱེད
རྒྱུ་ཕྱོགས་མངོན་གནས་ལ་དུ་སྨིན་བྱེད་པའི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་ཀྱིས་གསལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་དང་རྒྱུ་ཀྱིས་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་སྨྲ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། གཉིས། ཕྱོགས་སྐྱག་ས་ལ་བར
སོང་བ་འདི་ཉན་སྙོ་སྤྱོད་པ་དེ་ས་ཕྱོགས་འབྲས་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་མི་སྤྱོས་པར་ཉན་པ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་འབྲས་བསྒྲུབ་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྐྱགས་ལ་བར་སོང་བ་འདི་ཉན་སྙོགས་ལ་བར་སྤྱོས་པའི་ཕྱིར། མདོར། ཕྱོགས་ཤུ་བསྲུས་བཟླས་པ་དང
མི་ཀྱིས་བཟླས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་འབྲས་མི་སྒྲུབ་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྐྱ་མངོན་པར་མི་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་གསལ་གྱི་སྐྱ་ཡིན་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩད། ཤུ་བསྲུ་དང་ཡིད་ཀྱིས་བཟླས་རྒྱུ་ཀྱི་ཚིག་སྒྲ

དེ་ཕྱོགས་སྔ་མ་དོན་གནས་ལ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ཕྱོགས་སྒྲ་ཡས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སྒྲ་རང་མཚན་གྱི་གསལ་དོན་མཐུན་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྩ། ཕྱོགས་སྒྲུབ་བརྟུང་ཡིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པས་ཕྱོགས་

འབྲས་མི་སྒྲུབ་པར་སྤྱིར་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཐུབ་ཐུང་ཡིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་བསྒྲུབ་བསྒྲུབ་པ་མི་རུང་ལ་ནི། ཕྱོགས་སྒྲ་རང་མཚན་དང་དོན་གྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཕྱོགས་པ་དང་སྐྱེད་པའི་ཞེས་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་ལ་བཀག་པ་ནི་ཕྱོགས་འཕུབ་དང་རང་མཚན་གཉེན་ལས་ཕྱོགས་འབྲས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱོགས་ཡིད་བློ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲ་རང་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་རིགས་སམ་ཐབས་ལ་ཚང་ཕྱོད་པ་ཕྱང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི

ཀ་ལ། ཀ་ལ་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པ་ཡི་ཡི་གེ་ནི་གོ་རིམ་མེད་ཅིང་ཞིང་དང་། སར་ཞེན་པའི་ཆོས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ལ་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་སྔར་བཅོམ་དང་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་ཕྱེད་པར་མེད་པ་གང་ཞིག །ཡི་གེ་ལ་ཡང་ཕྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཀ་ཅིག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེའི་སྒྲ་འབྲས་གོ་རིམ་སྐྱེས་ཐུབ་ཀྱང་། །དེ་ལ་ཆོས་རིམ་གཞན་ལ་བཀྲ་བསྟན་ཡོད། །ཡི་གེ་འདི་གོ་རིམ་སྟེས་ཕྱུགས་ལྡབ་བར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩ། རང་ཕྱད་ལ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ལ་གོ་རིམ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས

འབྲས་བུ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་ལ་སྐྱེས་ཕུ་མ་རྒྱལ་བའི་གོ་རིམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་བསྒྲུབ་བ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ནི། ཡི་ཀྲ ཁས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་དང་སར་གཞིས་པ་གཞན་སྤྲོད་ཀྱི་གོ་རིམ་

ཞ ༄༅། །དང་དུ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཡི་གེ་དང་། ས་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ ཅི་མཚུངས་སུ་སྔེ་བ་བཞིན། །ཁ་ཅན་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རི་མ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ནི། ༦། རྣམ་ཆོས་ཅན།
ཇི་ལྟར་དང་རྣམ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་ཉིད་ནི་ཤེས་ཀྱི་ཡོ་རི་མ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཚོས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཤེས་སྐྱེ། ཞར་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོ་རི་མ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ནི། ཤེ་ས། ལུམ་རི་ཉིད་ལ་ཤེས་ཀྱི་ཚོན་དུ་དྲན་ཤེས
ཐུགས་རྗེ སྐྱུར་རྟེ་དགོད་དོ། །༦། རྣམ་དངས་རྩེ་ཅན། ཇི་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡོ་རི་མི་སྣེ་བ་དུས་མཐུན་ནོ། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཀུན་སློང་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཤེས་དང་ཐུན་ཤེས་ཀྱི་ཉིས་ཀ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ༦། རྣམ་ཤེས་པའི་ཡི་གེ་འདི་འབོད་དང་། ས་རྡེས
པའི་ཡི་གེ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སློང་གི་ཡོ་རི་མ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ས་ལ་བྲས་བུ་རི་མ་ཚོ་ཐ་དད་དུ་གོ་ལ་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར། །ཡི་གེ་རི་མོ་རི་མ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་བཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་འི་དང་ལས་བདང
རྫུ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ། ཡི་གེ་རི་མ་པ་ཀུན་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་རི་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེ་མེད་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རི་མོ་འཕང་རྒྱུ་བུད་མེད་གི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཤེས་མ་ཐུགས་སྐྱེས་བུ་བྱང་པར་ཅན་སྤྱ་བ་རྟུས། ཁྱད་པར་ཅན་མེད་སྤྱ་བྱེད་བསམ་པ་བར་བུས། ཁྱད་པར་ཅན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་སྣང་བ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས། སྒྲ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཇི་གང་ཟག

ཤལ་བ་བསམ་གྱུར་ཕར་ཕྱིན་ཞགས་པར་གྱུར་བ་ཡི། ཚིག་ནི་ཤེས་མ་ཁྱབ་པ་པར་ཅན་དང་ཕྱིན་པ་བ་བཞི་ག། ཡང་ནག་པ་མ་པ་ཤེས་མ་ཁྱབ་པ་པར་ཅན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐུ་བསྟེ། ནམ་མཁའ་བཀལ་དེ་གི་རྒྱུད་ཤེས་པའི་ཡུལ་བསམ་དུ་གཞི་བ་བསོག་ས་པའི་ཕྱགས།
ཕྱུར་བསམ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་བཞི། ཐ་ན། ནམ་མཁའ་བཀལ་དེ་གི་རྒྱུད་ཤེས་པ་འདི་ཡལ་བསམ་དུ་གཞི་བསོག་ས་ཀྱི་ཕྱག་ས་རྩ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚིག་ནམ་མཁའ་བཀལ་གྱི་རྒྱུད་ཆོས་པ་བོ་ལ་མགོ་ས་པར་འཕྲུག་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། ཚིག་དེ་ས་ཞག་དཔའ་ཤེས་པ་པའི་རྡེ་ས་སྒྲུབ་...
ཉམས་སུ་བ་ས་སྐྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས། སྤྱན་རས་ཆོས་ཅན། ཚིག་ཀྱི་ཞབས་ཕྱག་དོན་ལ་མཚོན་སྤྱི་ཐུབ་པ་དང་། ཐུབ་གཞུ་སྤྱི་ཁུ་ས་ཐུབ་པ་འདི་དེ་ཁམས་ཏེ། ཚིག་སྤྱི་ས་ཐུབ་ཚམ་ཐམ་པ་བས་མཚོན་ཀྱི་བཟུང་ས་སྲིད་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
ཐུབ། ཤེས་མ་ཁྱབ་པ་པར་ཅན་དང་འཕྲུལ་བ་ཡི་ཕྱག་ས་སྐྱོར་བའི་ཡིད་པ་བ་བསྐུན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཤག་ཞན་པ་བོ་དེ། དབྱིངས་པ་བསམ་བགོད་པ་འདི་སྒོམ་ཁྱབ་པ་པར་ཅན་མེད་པ་འཁྲུལ་བཅོ་དཔའ་བསམ་འཇམ་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཕྱིར་བསམ་པ་བཞི། སྒོ། སྒོ་ ༤༤
དང་འཕྲུལ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཚིག་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བདེ་བའི་སྒོམ་ཐུབ་ཡོན་པོ་སྒོམ་ཁྱབ་པ་ཅན་མཐོང་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིག་ས་པ་དང་ག་མིན་ཏེ། ཚིག་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བ་གསུམ་ནི། དོན་དེ་ས་སྒོམ་ཐུབ་པ་བརྟག
པས་བརྟེན་པ་ཐལ། ཆགས་སོགས་ལྡན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མཐུན་མེད། ཀྱི་ཚོགས་ཚང་མ་ཡིན་ནམ་མཁའ་ས་སྔ་བ་ཅན་པ་བཞི། །དང་པོ་ནི། ཐུ། རིག་སྔ་བ་དེ་ན་པའི་དོན་དེ་ལ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚིག་སྒྲ་མཐུན་བརྟག་...པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་བའི་ཕྱིར།

ཁ ༄༅། །སྔར་ངེས་ཉིད་ཀྱིས་སླབ་པ་པ་དང་རྟུང་ཕག་བཞིག །ཕྱི་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ལུས་ཆོས་ཅན། རིག་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་རེས་མི་ཞེས་པར་ཐལ། ཆགས་མཚོག་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེ། རྒྱལ་དབང་པོ་ཆོས་ཅན།
ཆོད་ཤེས་རིགས་ཀྱི་བདེན་པའི་དོན་དེ་ཡིན་པར་རིགས་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཆོད་ཀྱི་དེ་རིགས་ཀྱི་དེ་རིག་པའི་སྒྲ་ལུས་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གསུ། སྒྲ་ལུས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚོན་སྔོ་བ་མི་བསྟུ་བར་དཀོན་མཆོག་དབང་མ་སྒྲུབ་པའི
ཞེ་ ཉམས་སུ་དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བདེན་པའི་དོན་དེས་ཡིན་པར་རིག་མོ་ཞེ་ན། དཀོན་སྤྱན་རས་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཆོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྒོམ་སྒྲུབ་པ་མི་བསྐྱུར་མི་སྤྲུལ་པར་ཐལ། ཆོད་ཤིན་ཏུ་སྒོམ་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་དུ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། གསུ། ཡུལ་ཆོས་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཆོད་
ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བསྐྱུར་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཆོད་ཡིན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྒོམ་སྒྲུབ་པ་མི་བསྐྱུར་སྒྲེས་བུ་སྐྱེས་པས་རྟེན་པའི་ཕྱིར། གསུ། ཤིན་ཏུ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་རས་ལས་ རྟོགས་པའི་སྒྲ་ལུས་བཞུང་བས་ཟབ་མོ་ཟབ་མོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་སྒོམ་
སྒྲུབ་དང་བསྟན་ལས་ཆོས་ཚད་དཀོན་སྤྱན་ཚད་མ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲ་ལུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཅུ་བའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོག་པ་ལ་ལ་གཞི་སྟེ། རིགས་བྱེད་དོན་རེས་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། །རེས་ན་དོན་རེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མེད། །སྒྲ་བྱེད་ཡོད་པ་རང་དོང་
འདེགས་ནས་འབྲུ་དག །རྗེ་འགྲེལ་ཀྱི་དོན་རེས་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུག །རྒྱལ་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་རེས་ཡིན་པ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་རེས་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས། གང་ཟག་

གཞན་དབང་ལས་འབྱུང་བ་མི་རྟོགས། རིགས་བྱེད་དེ་ནི་ལས་འབྱུང་བ་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དང་པོ། མཐོ་རིས་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སྟོན་པའི་རིགས་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་ཡིན་མིན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལས་བསྒྲུབ་པ་དགག །རིགས་བྱེད་དོན་གྱི་བསྒྲུབ་པ་ཡག་པ་བཀོད། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གྲགས་པ་ལས་སྔོན་གསུམ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་མི་ནུས། །གྲགས་པ་ཉིད་དང་བསྐལ་པ་བར་བསྟན། །གྲགས་པ་ལས་སྒྲུབ་ན་རང་
ཚིག་དགག་ལ། །གྲགས་པ་ཡི་ཚོས་མཐུན་རྒྱུ་བསྟན་པ་བཀོད། །དང་པོ་ནི། འཇིག་ཏུ། རིགས་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་པ་ཡིན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་བཀོད་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ལས་རིགས་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་འབྱུང་མི་ནུས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་བྱེད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲགས། རིགས་བྱེད་ཚོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་ཁྱོད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་པ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་བདག་ལ་བ་འདི་ཐ་སྙད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། གྲགས། དབྱོད་པ་བ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀ་བྱེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཚད་མ་མིན་པ་དང་། དེ་ལས་རིགས་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་པོ་དང་པའི་ཕྱིར། བཞི། རིགས་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་
ངེས་ཡིན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལས་སྒྲོག་སྟེ། ཁས་ལེན་པ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེས། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉི་ཟླ་མཚན་གྱི་གཟུང་བ་ལས་རིགས་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་

༄༅། །དང་པོ་ནི། །བཞི་པ་ནི། གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། ཚིག་ལ་ལ་རིགས་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་དེ་ངེས་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཚིག་ལ་ལ་རིགས་བྱེད་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
དེས། བརྗོད་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཚིག་བདེན་པའི་དོན་དེས་ཡིན་པ་ཞིག་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མཐོང་བས། ཚིག་བདེན་པའི་དོན་དེས་ཡིན་པར་ངེས་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཚིག་དང་དོན་དོན་ལས་གཞན་ལ་འཇུག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
གཉིས་ནི། རིག་བྱེད་ནི་ཚིག་གིས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྒྲུབ། །སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་ན་དོན་ངེས་པ་འགལ་བ་བཞི། །དང་པོ་ནི། འགལ། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་དབང་པོ་ལ་དོན་དེ་ངེས་ལྡན་ཅིང་དེས་གཞན་ལ་ལྟོན་ཅེས་ཞིག། རྒྱལ་དཔོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད
ཀྱིས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་དེ་ངེས་སྨྲ་བ་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་ནི་ཚིག་གིས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་དེ་ངེས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཡོ་ཅན་འགའ་ཞིག་སྐྱེད་དུ་མི་ཤེས་ཀྱིས་ལ་མ་སྨྲ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན
གཅིག་ལོན་ལ་འཇུག་པར་མི་རིན་པར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་དོན་དང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མ་ངེས་པར་ཐལ། བརྗོད་དོན་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྗོད།
དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ལོའི་རྗོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བདེ་བ་སྒྲ་ལ་ལྟོས་བས་ཉེ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཐལ། དེ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་དོན་གཞན་ལ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཤེས།

ཀུན་འཛུགས་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་མཁྱེན་པའི་རྫོགས་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ལམ་དོན་གཉེར་བ་འདོད་དོན་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གསུམ་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཕྱི་བ་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ་བར
ཕྱིན་དེ་ཡིན། ཐལ། བདག་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ལམ་སྐྱོན་ནང་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ་བར་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིན་འདོད་དང་ཚད་མ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཐལ། བདག་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་དང་བཅས་པས་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་དོན་ཆེན་པོ་ཐམས་
པར་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བརྒྱུད་ལས་བཅོ་བརྒྱད་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་སྐྱོན་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤུབ། རིགས་བྱེད་ཀྱི
ཕྱུག་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རིགས་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཞེ་སྡང་ལས་མཆོག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཆེས་ཆེ་བ་ཡི་རིགས་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཞེན་ནོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ། བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་
ལ་གནོད་པ་བསྟན། ཆགས་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དག་གི་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོ། རིགས་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ལོག་ལ་བརྟེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་འཁྲུལ་པའི་རིགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོའི་དོན་ཆེན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་ལས་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཆེས་ཆེ་བ་བཤད་པ། དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བའི་རིགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རིགས་པས་མཐའ་ཆེས་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས།

༄། །རིགས་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་བའི་དོན་བརྗོད་དེ་སྤྱི་བསྡུ་དག་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡི་ཡིན་པ་སོགས་དང་སྦྱོང་རྟེན་དཔག་གི་བསལ་བ་དང་། རང་བྱུང་དང་ལ་གྲུབ་ཡིན་པ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་བ་དང་། བློས་བྱས་
སྣོད་པ་བརྟག་པ་སོགས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་ནས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། ཐེར། དཔྱད་པ་ཆོས་ཅན། མཐའ་ཡི་བདེ་བ་གྱིས་ཀྱི་ཆེན་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གསུམ་དང་ཐལ་བ་བལ་ལ་ཞིང་འགྲོ་བ་སོགས་ཆོས་གསུམ་
ཚང་བའི་རིགས་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དུ་ལུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གསུང་། སྙིང་པོ་ཆོས་ཅན། ཚིག་གི་སྨྲ་བ་བའི་ཚིག་ཡིན་ན་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚིག་གི་སྨྲ་བ་པའི་ཚིག་གྲུབ་པ་དེ་ནི་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མཐུན་པོད་པའི་
ཕྱིར། མཁས་པ་དེ་ལ་ནུས་ཚམ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གཉིས་སོ། ཡུལ་ཅན་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད། དེས་ན་བརྗོད་དོན་དེས་མི་ནུས་པ་བོ། ཞེས་སོ། བརྗོད། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཚིག་རང་གི་བརྗོད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཚིག་
རང་གི་བརྗོད་དོན་དང་བདག་གཅིག་ཏེ་བྱུང་བར་རུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། བརྟག། གལ་ཏེ་རྗོད་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རང་གི་བརྗོད་དོན་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཚིག་ལ་རྟགས་ཅེས་
པ་དང་། མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་གཉིས་འདུག་རྒྱུ་མི་སྲུང་བར་ཐལ། ཚིག་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་བའི་གཞི་མཐུན་ད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྨྲ། ལུས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཚིག་ཀྱི་རྟགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་བཀར་ཏེ་རང་གི་བརྗོད་དོན་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཚིག་

ཧང་བཞི་འཛིན་དང་ཐ་དད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐེ་ཕྱིར། ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཡོད་བཅས་སྣང་དོན་མེད་དེས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ། ཤ་བ་སྐལ་པ་དོན་རྫུ་མོ་དབང་ནི་ཤིང་ནག་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་འདི་ག་དེ་དགར་ཤ་བ་མེད་དེས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤ་བ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་རྐང་པ་ག་ལ་བསྟན་ཏེ་སྣང་བ་ལ་སྣང་བའི་ ཧྲིག ། སྐད་ཅིག་ལ་སྣ་ཚོགས་ཉོན་པའི་རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྨྲ་
བ་དང་། རློམ་བུ་རྟག་པ་བསམ་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་དང་། ཁྲུས་ཀྱིས་སྡིག་པ་དག་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་རིགས་བཟང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྡོག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྡིག་བསག་ཞི་བའི་ཆེ་དཔྱད་ལུས་ མི་སྡུག་བརྟེན་པར་ཤེས་ཀྱིས་གདུང་བ་སྟོམ་པ་
དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་པ་རིགས་པ་ཅན་པ་ཤེས་རབ་ཆལ་བ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པའི་བྲམས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྟོན་པ་ཀྱི་རྟོག་ལ་ཁ་སུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཆོག་ཤེས་ནང་ནས། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་ཤེས་རབ་ཆལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་ཚད་མ་
སོགས་སོ། ། ཞེ་བུ་དང་པོ་ཞི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ། །གཉིས་པ་དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཚད་མ་གྲུབ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་དགེ་ལས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བསྟན། བར་དུ་སེ་བུ་རིགས་ཀྱང་རྗེས་བཤད། ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ཡི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་དང་དང་པོ་གཉིས་བཤད་པའི་སྐབས་དོན་དང་དོན་མིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་བྱེད་བཤད་པ་ལ་དེ་ཉིད་གཞི་གཅིག་དང་དོན་རྣམ་ལ་དཔག་གོ་ཆ་བཤད་ཞེ་ན། དགག་དང་དོན་མི་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་

ཐ ༄༅། །ཕྱི་དངོས་ལ་ཚད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མར་གྱུར་པ་བཤད། དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཕུན་ཚོགས་བཤད། ཚད་མས་བསྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་
བསྟན། སྐྱབས་པ་སྐྱོབ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་བཤད། རང་གཞུང་གཞན་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན། དེ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དོན་དང་བཅས་
ལྔ་ པ་བཤད། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་ལྡོག་པ་གསུམ་སྦྱར། མཚན་གཞི་ཞི་སྟོང་དུ་ངེས་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ། མི་སླུ་བ་ཅན་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཅན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་དངོས་བཀག་ལ་གཅོད་པའི་དོན་རྟོགས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།
མི་སླུ་བའི་དོན་ཀ་དག་ཞེ་ན། ཐོག་མར་ཀུན་ཤེས་བསྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་ལ་མ་ཚོར། བདེན་དོན་དང་བང་པོའི་དོན་སྒྲུབ་ཚོགས་ཅན། ཤེས་དེ་མི་སླུ་བ་བཅད་པར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རང་ལུགས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་དེ་གཞལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྔར་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་མཐུན་པའི་སྒྲོན་པོ་དང་། དེ་ལ་སྔ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ལ་མཐུན་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྨྲ། སྔ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཡང་ཉིས་ལས། ཐམ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྟགས་ལས། དེ་སླུ་བའི་སྐྱེ་ཤུགས་ཀྱི་རྣམ་གསུམ་ཀྱི་བསམ་པ་ཡུ་རུ་རྟོགས་པ་འཛིན་དཔག
ཚིག་ཅན། ཚིག་ལ་མི་སླུ་བས་མཐུན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཚིག་ཐམས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སླུ་བ་ཞེ་ལུས་ཕྱི་མི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར། དོན། ཐམ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྟགས་ལས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཤུར་གཞི་བརྗོད་དོན་ཐུམ་པ་ཡོད།

པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་སླུ་བས་མ་ཁྱབ་པས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་སླུ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཀྱི་རེས་ཤེས་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་ལ་
སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་རེས་པའི་རེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་དབང་དུ་ཚད་མ་སྔ་མས་བཟུང་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱུར་ཞེས་པ་དེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཚད་མ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བློ་མིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོད་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སླུ་བ་པ་ལ་ཡང་སྔོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོད་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སླུ་བ་པ་ལ་ཡང་སྔོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཉིས་པོ་མཚན་ནག་ཞི་ཡི་སྒོ་ནས་
ཇི་ལྟར་ངེས་སྙམ་ན། རྩ་བ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དོན་ངེས་བྱེད་ཡོད་དེ། ཚད་མ་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ། དེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་སླུ་བ་ཡིན་པར་ངེས་བྱེད་ཡོད་དེ། རང་སྟོབས་ནས་གཞན་སྟོབས་ཀང་རུང་གིས་དྲངས་པའི་ཐོད་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་རེས་ཤེས་དེས་ཁྱོད་མི་སླུ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བཅད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་

༄། །དེ། ཚད་མ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ལ་སྨོད་ལས་པ་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞེན་སྒྲོ་བ་དེ་ཚིག་ཕྱོགས་སྔ་རྒྱུད་གསལ་གསུང་གི་ཚིག་གཉིས་ལས་མཉེས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞིབ་ཚད་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་དང་བཅས་པ་ལོ

ཉེས། སྨྲ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ཅན། མི་སྤྱུ་རེ་ཤེས་བཅོམ་ཞིབ་ཚད་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རྩོད་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིབ་ཏུ་བཅོན་པ། ཕྱི་ང་དང་རེ་ག་ཉིས་མཚོན་བྱ་རྟེན་པ་རྗེ། མཚོན་བྱ་ཕྱིར་ང་ཞིབ་མཚན་ཉིད་རང་རང་གི་ལྡོག་པ་དང་ཡིན

པའི་ཕྱིར། རྟགས། །ཞེན་ཞིག་ཤེས་སྒོ་བརྗོད་མཚན་སྒྲ་ཡི་རྗེས་སུ་སྒྲོན་པོ་རེ་ལ་པའི་རིམ་ཤེས་རིམ་ཤེས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ཡིན་པ་བས། རེས་སྒྲོན་པའི་ཕྱི་ཕྱིར་རིམ་ཤེས་པ་གསལ་རྣ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐལ། རྟགས། ཕྱོགས་སུ་ཆོས་ཅན། སྒྲོན

པོ་ནི་སྒྲིགས་རྣ་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་ཐམས་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་གསུང་ལ་བཞིན་པ་བས། ཀུན་དུ་བརྟན་པའི་ཚིག་ལ་ཡིན་ན་རང་ལ་མཚན་པོ་ངེས་ཕ་རང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཤེས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། སྒྲོན་པ་ཀུ

གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཁ་ཞིག། །ཀུན་ཏུ་རིག་པ་ལ་ཞེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་གསུམ་ཕྱི་སྒྲུ་སར་སྒོམ། །ཚད་མ་ཐབས་ལ་སྒོམ་པ་སྒྲུབ། །རང་རྒྱུད་ལ་ཀ་བརྒྱུད་པ་རབ་ཞིང་པའི

དང་པོ་ནི། རྟགས། མདོ་ནི་མཆོད་བརྗོད་དུ་གྱུར་པ་བསྔགས་བཅོམ་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་གི་ཚད་མ་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱབས་ཀྱི་གནས་སུ་སྒྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་བཀག་པ་བཞིན། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་བཀག །མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་བཀག །རང་རྒྱུད་པོ་རང་བཞིན་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་དགག་པ་འདི་ཉིད་ཁྱེར་བསྒོམས་པ་ལ་མི་རིགས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་དེ་ རྟག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཆོད། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རུ་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
ཡུལ་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚེ་འདིའི་མི་རྟག་འབྱུང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ངེས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟེར་ན། དེ་ལ། ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱ་རྟག་པ་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་འགྲུབ་པར་ཐལ། རིགས་ཕྱི
སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ཚད་མ་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་མེད་དེ་ཞེན། སྒྲུབ་བྱེད་ཅན། རྗེས་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ཚད་མ་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བར་ཐལ། རྗེས་དཔག་མི་འཐད་པ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ནི
རྟག་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་ན། ཐེ། དབང་ཕྱུག་ནི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཉེ་བར་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང
པོ་ནི། སྨྲོས། གལ་ཏེ་གཞན་ལོག་པས་སྒྲུབ་ན་སྙམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱུགས་ལུགས་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་བདེན་ཀྱི་སྡོ་སྡོད་ངོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣང་རྗེ་འཛམ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར

ཚད་ཊཱིཀ་ཕ་ཞི

ཁ ༄༅། །ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ན། སྒོ་ང་རྒྱུ་གསོག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཚད་དེ་སྐྱེ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག

མིན་ཏེ། ཚད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་རྟགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྐྱོན་བྲལ་དུ་ཤེས་པ་ཡོང་བ་ཚད་མ་སྐྱེ་བའི། ཕྱི་རོལ་པ་ལྟར་ན། དེར་ཐལ། བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲ་བར་སྒྲུབ་པ། མཐུན་དཔེ་ལ་ཡང་དག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བརྟུལ་བར་བརྟན།

རྒྱུ་ཚུལ་རྒྱུ་རྟགས་ལྟར་བརྟགས་ནས་དགག །ཚུལ་ངེས་ཀྱིས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་ཁེགས། །དེ་ཡིས་སྒྲུབ་པའི་འཛིན་དོན་དེ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན། སྒོ་ང་རྒྱུ་གསོག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཚད་དེ་ཐེ་ཚོམ་འདིག་རྟེན་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་ལྡན་པ་གཞི་ཐུབ་པར་སྒྲུབ་པའི

ཁྱབ་བམ་ངེས་ཏེ། དང་ལྡན་རྟེན་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་བཞག་ཏེ། རྒྱུ་ཆའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །རྒྱུ་ཆའི་མི་ཁྱབ་རྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུན། རང་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲས་དུ་བཤད་རྒྱུ་དང་

ཡོད་ནི་ཀྱི་རྟེན་སྐྱ་ཕྲ་སྐྱེ་བ་བཞི་བསྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། ཚད་དེ་རིག་ཏེན་གྱི་གནས་ལུགས་སོགས་སྐྱེས་ཐུབ་ཐུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་ཚོགས་མིན་ཏེ། ཚད་ཀྱི་རྟགས་ལས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ན། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་

ཀྱི་བ་ཙམ་དུ་ཐུན་ལ་དེ་ཚོགས་ཅན། ཚད་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཚད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་འདི་ལས་ལས་སྒྲུབ་པ་བཞི་སྟོན། །ཐུན། ན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན། རྟགས་བཀྱི་ཐུབ་པར ༦༦

ཐལ། རྟགས་ཁྱབ་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོས་ཅན་རྟག་པ་སྒྲ་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་ཅན་དང་བར་བརྟགས་ནས་སྒྲོན་འཛིན་པ་འདི་ཆས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་དུ་བཟུང་ནས་ཞེན། སྨྲས། ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་མ་ཅན། ཚིག་ཀྱི་སྤྱིང་བར་བརྟགས་
ཉེས་པར་རིག་ཏེ་ནའི་གཞན་ཡུལ་སྤྱི་ཞིང་ཁྱབ་ཐ་རྐྱེན་བ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་སྙིང་པ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་དེ་ལྷས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ཡིན་ཏེ། ཚིག་དེ་སྤྱིའི་གཏན་ཚིགས་ཡུམ་མི་དང་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཡིན། ཚིག་ཀྱི་ཕྱིང་བར་རྟགས་
ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ལྷས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ཡིན་ཏེ། ཚིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་དོན་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་མཐུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།
རིགས། དཔེར་ཞེས་སྒྲ་མཐུག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚིག་འདི་རྟག་ཏེ་ནའི་གཞན་ཡུལ་སྤྱི་ཞིང་ཁྱབ་ཐ་རྐྱེན་བ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོ་ཞེས་པ་ལ་སྒྲ་མཐུག་པའི་རྟགས་ལ་ལས་བཀོད་ཞེས་
དོན་དགུ་པོ་སྙན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་བཞི་ཞེས་བརྗོད། སྐྱེས་བུ་ཚིག་ཅན། ཚིག་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་པ་ལ་མེད་དུ་འགྱུར་པར་ཐལ། ཚིག་གི་དོན་ཞེས་པ་འདི་སྒྲ་ཡོད་ཅིང་། ཚིག་གི་དོན་ཡོད་པ་ལ་གཏན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདི་སྒྲ། ཕྱིར་ཀྱི་མི་དོན་སྤྱོད་
བརྟགས་ནས་སྟོང་བསྡུ་བྱེད་ཀྱིས་ཞུགས་པ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་ མཐོ་ན་བའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐམས་སྤྱད་ལ་སྐྱེ་ཞིག་རིག་པ་དེ་རྟོགས་ལ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་བཅེར་བུ་ལ་ཡུར་བ་བསྒྲུབ་ནས་བརྗེ་བ་དེ་ཉིད་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ཚིག་ཡང་

ཁ ༄༅། །དཀའ་ཐུབ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བཞི་ལ་མཚུངས་པ་བཏུ་ན་ཚོགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཞི་རྟེན་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་རྡོར་ནི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ། མིང་མཐར་རྡོ་ནི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཅུ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཚད་མ་མཐུན་བྱ་སྟེ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་དེ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྒྲ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། སྒྲ། རྟགས་ཀྱི་མི་རྗེ་འཛིན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཐ་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྡོར་སྒྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། ས་ལ་ལས་བསྒྲུབ་པ་སྐྱེ་བས་པ་ནི་དེ་ལ། ཚུལ་བཞི་ནི་ལྟ་བས་ཆོས་མི་རྟག་རང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱབ་ཅན་པ་ཡོད་
པའི་ཚོ། དེ་ནི་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ནོ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཅུ་བའི་རྡོ་རྗེ་མཚན་མ་ཁ་ཐུབ་པ་བཞི་ཚོགས་པ་ཡིན་ན་ གཞན་ཚོགས་པ་ཡང་དག་ཉིད་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་རྗེས་ཅུ་བའི་རྡོ་རྗེ་བསྒྲུབ་པར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ། དཔེར་ན་དགར
ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱིར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཅན་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཚོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོད་ཚོགས་པ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཐ་སྙད་དང་འགྲ་ཅན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
མཐོང་ཐུབ་པ་ཡོད། བཞི་པ་ར་ཏུ་ཀྱི་རྗེ་སྟེ་སྐྱེ་བས་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཅིག་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་སྔ་བཀག་པ། ཐོག་མ་མེད་པ་ཅུ་རྒྱ་མཚོ་བར། རྗེ་མེད་པ་ཞེས་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས། སྡུག་ཅིག་ཉེ་ཚོགས་པ་ངེས་ལ་སྣང་བ་ནི། །དང་པོ་ནི། སྒྲ། དབང་ཕྱུག་ཚེས 101

ཅེས། སྤྲུལ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྤྲུལ་སྐུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཟད། ལོངས་སྐུ་ཉིད་སྤྲུལ་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ན་ལོངས་སྐུ་ཉིད་མེད་པར་ཟད། ལོངས་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྤྲུལ་སྐུ་མི་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
མཚོན། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྤྲུལ་སྐུ་ཡང་ལོངས་སྐུ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཐ་མ་ཚོས་ཅན། ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུ་མཚོན་ལོག་པ་ལས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ
འབྱུང་། རང་རྒྱུ་ལྡན་གོ་ལོག་པ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐ་མ། དང་པོ་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་ལོག་པའི་སྐུ་ལས་ཐུན་མོང་གི་ལོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བཞི།
སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་མེད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐུ་གསུམ་ཡོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ལྟ་བ་ལ་ཡང་སྤྲུལ་པ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་བཞག་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་ཡི་ལེ་ལོ་ཡི་སྒྲ་ཡི་སྦྱོར། ནང་གི་ལེ་ལོ་ཡི་སྒྲ་ཡི་སྤྲུལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གཏན་ཚིགས་ཐ་མ་བཞག་པ་དེ། སྤྲུལ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡང་དག་པར་བཞེད་པ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐལ། སྤྱི། སྤྲུལ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལ་
སྤྲུལ་པ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ཀ། ཇི་ལྟར་ཕྱི་ཡི་ལེ་ལོ་ལ་སྤྲུལ་པ་ཡང་སྤྲུལ་སྐུ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་མ། ཡང་སྤྲུལ་པ་ཐ་མ་ཚིགས་བཞག་པ་དེ། དབང་ཤེས་ཆེན་གསུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་གསུམ།

ཞ

༄༅། །མཚོན་པ་པོ་འདི་དང་བཞིན་ལ་མཐུན་པར་མི་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་པ་དེ་ཕྱོགས་མཚོན་པ་པ་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་སྒྱུར་པའི་
དབང་ཕྱུག་སྒྲ་སྦྱིན་མི་རྟེན་པ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་བཞིན་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་པ་དེ་ལ་ཕྱོགས་མཚོན་པ་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་ མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་པ་དེ་ཕྱོགས་མཚོན་པ་པ་ལས་ཁྱད་
པར་མེད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་པ་ལ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏེ། སྒྲ་ཁྱད་དང་ཁྱད་ཤེས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོས་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོས་པ་མཚོན་པ་ལས་ཕྱོགས་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། · དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་སོགས་ལ་ཡོད་མེད་ལ་ཕྱོགས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་རིགས་སྒྲུབ་བྱེད་ལྡན་ཚོགས་ བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ལོག་རྟོག་བརྗོད། ལོག་
རྟོག་པ་དགག་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད། དཔྱོད་པ་བསོགས་ན་ནི། · བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚད་མ་ཞེས་དང་། ཕྱར་པ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ལོ་ཀྱ་གྱུར་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། དེ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐབས་ལ་འདྲིས་ན་ཡང་མཐར་ཐུག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་མ་མེད་པ་བཀག་ནས་ཚད་མ་བསྒྲུབ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་བཀག་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན། ཐབས་

མཐུས་བཀའ་ཞུན་མ་ཐུབ་པས་རང་རང་བསྒྲུབ་པ་པོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པ་ལྷུན་འཆོལ་བ་རབ་བཤད། དེ་བདེན་ཤེས་པོ་མེད་དགོས་དབང་རིགས་པ། དོན་ཤེས་ཚད་མ་རྒྱུར་པའི་སྣང་བ་ཉེ་བར་གོང་བ་པོ། །དང་པོ་ནི། སྔ། རྣམ་གྲོལ་དོན་
གཉེར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལྷུན་བཅོམ་ལ་བཞུགས་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་པའི་རང་ལུགས་དོན་དམ་པའི་དོན་མཐའ་དག་རྒྱུད་སོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྔ། དེ་ཆོས་ཅན། བཞེས་གཉེན་དམ་འཛིན་
པའི་དོན་དེ་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་རིགས་ཀྱི། མི་ཤེས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་རིགས་སོ། རང་གི་དོན་དོན་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཤེས་བྱ་ལྷུན་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་རིག་ལྔ་ལྡན་སྤྱི་ཚེ་མ་ཡོང་
པར་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཚོ་ཀྱིས་བསྟེན་པ་སྨེས་བུ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། སྐབས་རི་བོའི་དོན་ལམ་ཆོས་བཙམ་ལྟེ་མིན་ནོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གྱི་འདོད་དོན་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་བསྟན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཉིས་པ་ལ་ལྟོས།
སྙིང་པོ་བསྡུད་རྟགས་ལ་སྦྱར་རིགས་པ་བས་བསྟན། དེ་ལ་སྐྱོང་བ་འཇུག་པའི་ཚུལ། དེ་ལས་བདེ་རབ་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་ཚུལ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། དེ་ལ་ཞུགས་བཅད་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་པོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དོན། དེ་ཉིད།
དབྱེ་དང་བསྡུ་བ་པོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་སྦྱར་བ་དང་སྐྱེ་མཐུན་ཆོས་མཆོག་ཅན། ཚོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོ་བ་སྤྱང་བ་ཐུག་པ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་ལ།

༡ ༄༅། །ཐུགས་རྗེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཕྱི་བདུ་མར་སྐྱེ་རྗེ་དེ་དམིགས་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བསྡུས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོས་པས་བསམ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཞེས་སྟོན། སྒོམ་བྱ་ང་རང་བཞིན་པ་ལ་སྔར་ངེས་ཤིང་
པ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་དཔེའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀློ། ཅན་ལ་སྤངས་ན། ཕྱི་རྗེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྒོམ་པ་ལས་ཐུགས་རྗེ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། རྟོག་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡུལ་ལ་མ་ངེས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་དཔེར
ཕྱི་ ཡུལ་ཞིག་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀློ། ཕྱི་རྗེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཐོང་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་པ
རིག་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་ན། ཀློ། ཕྱི་མ་རྟག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་བྱུང་རྒྱུ་མཐོང་ཆོས་ཅན། རིག་པ་དང་ལྡན་པ་བརྟེན་པ་ཐར་པ་ལ་ཐེག་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་རྟོག་པ་ལ་ཡང་སེམས་ཡོད་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་།
ཚེ་འདི་ཡི་རིག་པ་ལྟུང་བྱེད་མི་མཆོག་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པས་ཐོག་ཏུ་ཆུང་དུ་རིགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་མ་ཐོབ་པ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེར་བཤད་པ་དེ་རིགས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་བཤད། མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་བསྡུ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། འབྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཚེ་བཅད་པ། དངོས་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཚེ་བཅད་པ། རྟག་པའི་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཚེ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་དང་ཚེ་བཅད་པའི་རྒྱུ་མེད་དེ། འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་སེམས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་པ་ཡིན་པ་ཞེ་ན་ཐོབ་པ
༡༠༥

ཞིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རོལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཚད་སྣང་ངེས་ལམ་མགོ་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་བསྟན་ཅིག་ཆར་མཐོང་ཐོག་མ་ལ་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། སྐྱེས་མ་ཐག་པ་འི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞི་གཟུང་དཔྱད་དུ་ཕྱོགས་ཚད་

ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་ནུས་པ་བསྐྱེད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མ་རྒྱུད་བྲལ་མཐའ་དཔྱད། དཔྱད་རྒྱུད་འདའ་བ་བསྟན། རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་བས་བླང་བ་ཡིན་པ་བསྟེན། །དང་པོ་ནི། དཔྱད་པ། ལུས་ཡིན་...

བློ་འི་དངོས་རྟེན་དུ་བསྟེན། དབང་པོ་དང་བཅས་པ་འི་ལུས་ཡིན་ན་བློ་འི་དངོས་རྟེན་དུ་འདོད་དོགས་པ་སྣང་ངོ་ན། ཡིན་ན་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་མིག་སོགས་དབང་པོ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་མིན་ནོ། ལས་གཞན་པ་ཚིག་ལ་གཞན་ཕམ་མཐུན་པ་འི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།

མིག་སོགས་དབང་པོ་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་གཞན་དུ་ལྷུར་ནུ་དབང་པོ་གཞན་དུ་སྒྱུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས་བས་ལམ་དང་འགྱུར་བ་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར། ཏེ། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་མི་བཟོད་པ་དེ་ཡིད་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

ལས་རྩེ་བ་དེ་དབང་པོ་ལ་ལྷུང་ངོ་། ཁྱོད་ལ་བདེ་བ་རྒྱུད་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་མཚན་ཉིད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚོན་ལྟ་བ་དང་སེམས་པ་དག་ལ་ཆུང་ངུ་འཇུག་ལས་སྐྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ཞེས་གསུང་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་ཞགས་པ་ཞིག། ཏོ། དེ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཆོས་ཅན།

ཡིད་བློ་ལྷུམས་ཡང་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་དེ་ཚོད་ཀྱི་ཞེན་དོན་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ཚོད་ལ་ཡིད་བློ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པ་དགོས་ལན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞི། དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་བློ་འི་དངོས་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཚོད་མེད་པར་ཡིད་བློ་མེད་པ་འི་

༦ ༄༅། །ཁྱབ་ཅེ་ན། ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་བའི་དོན་རྟེན་དུ་ཐལ། ཁྱོད་མི་དཔང་དབང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་པོ་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་ཀྱུ...
ར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྩེས། ལུས་ཚོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན་རྒྱུ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟེན་ལ་སྐྱོན་ཞེ་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་ཚོར་ཆོས་ཅན། རྟེན་གཉིས་པ་མིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལ། གལ་ཏེ་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཅན་ལ་ཁྱབ་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ། ལུས་ཚོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་སེམས་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་ལུས་རྫས་སུ་ཐུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་སེམས་ཡུལ་གཉིས་ཀ་སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་ཅན
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེན་ཆོས་ཅན། འཆི་ཁ་མའི་ཆོས་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་སེམས་ལ་ཡུལ་ཕྲིན་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་ཀ་ཞེ་ན། །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བར་མཚམས་སྦྱོར་ཐག་ལ་བསེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ
སྟེ། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་ངེས། དེ་ཡི་མཐུན་དཔེ་ཚོལ་ཀྱིས་སྐྱོང་། མི་ཤེས་པ་ཡི་ཕྱུག་སྒྲ་ངེས་དགག་པ་དང་། །དང་པོ་ནི། བྱ། རྒྱང་བལྟེ་བ་ནར། སེམས་ཡང་བར་ཀྱི་བཞམ་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་འཕྱེ་བ་ཚོ་མས་མི་སྐྱེ་སྟེ། འཆི་སེམས
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པའི་འཆི་སེམས་ལ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཡུལ་རྒྱས་ཀྱང་འཆི་གསལ་པ་དང་གཞག་མི་རྟེན། ཁྱོད་རིག་པ་འཆི་མང་དམ་ཚོམ་མ་སྐྱེ་བ་ཐག་ལ་བ་མ་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔྱ། དགྲ་བཅོམ་པའི་འཆི་སེམས་ཆོས།

107

ཅན། ཕྱིར་དེ་སྐྱ་བཅོམ་ལྡན་དེ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། ཕྱིར་རིག་པ་ཕྱི་མ་རང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་རྒྱུད་ཚད་མ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཅུ་གཅིག་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ཡི་ལུང་ལེ་སྤྱུ་བར་ཞག ཁྱད་པར་ཅན་རང་གི་རིགས་པས་གྲུབ་པར་དགག་པ་པོ། །དང་པོ་
ནི། དཔྱ། དགྲ་བཅོམ་པ་འི་འཆི་སེམས་རིག་པ་ཕྱི་མར་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་སངས་རྒྱས་པ་འི་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་ཡང་བརྗོད་དོ་ཞེས། ཕྱིར། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་འི་འཆི་སེམས་རིག་པ་ཕྱི་མར་
མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་དེ་དགག་པར་དགོད། འགོག་བྱེད་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལ་བརྒལ་བ་འི་རྩོད་པ་སྤང་། བཀག་པ་བསྡུ་
བའི་མཇུག་སྡུད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ། དགྲ་བཅོམ་པ་འི་འཆི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མར་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཏེ། རིག་པ་ཕྱི་མ་རང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ལུས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་དོན་གྱི་སྐྱ་བ་གཅིག་ཅེས་པ་བརྗོད། དེ་
བརྗོད་དོ་ཞེས། གཉིས་པ་བརྟག་སྟེ། ལུས་ཉིད་ཡིད་བློའི་རྟེན་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག ལུས་སེམས་ཉེར་ལེན་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་དགག །སྐྱེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དགག །རིགས་པ་བཞག་ཞེན་གྱི་ལ་ལུས་སེམས་རྒྱུ་འབྲས་དགག །ཡིད་
བློ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དགག །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བློ་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་བརྟགས་ནས་དགག །རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་ཡང་རྗེས་འགྲོ་མེད། དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེ

ཐ
ཉི

༄༅། །ཡིད་བློ་ཕྱུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཕྱུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སམ། དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། དབང་པོ་དང་
བཅས་པའི་ཕྱུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེ་ན། མི་ཤེས་སྨོན་ཡང་དང་པོའི་རྩེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ལས་ཡིད་བློ་གཅིག་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་ཀྱི་ཤེས་པ་དགེ་བ་དགའ་བྲལ་སྐུ་བྲུར་པའི་ཤེས་པ་ཐང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
སེམས། དབང་པོ་མེད་པའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ལས་ཀ་དགེ་བ་དགའ་བྲལ་སྐུ་བྲུར་པའི་ཡིད་བློ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཕྱི་བ་མ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡིད་བློ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན
གྱིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་དང་གཅིག་ལས་གཞི་ཏེ་ཡང་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་དོན་གཟུགས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི།
རྟགས། །ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་མ་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསྒོམ་ནུས་པ་དེ་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་ཆོས་ཀ་དང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྟེན་པ་དེ་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀ་ལ་མ་སུ་ཞེས་པའི་ཕྱིར། བཤད། ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་མཐོང་ཀྱི
ཕྱིར་དང་ངང་བཞིན་འདོགས་པ་འི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལུས་རྣམ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱོགས་པ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། །དེར་ཐལ། མི་ཕྱོགས་པས་ཐུགས་ཕྱོགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་ཐལ་བའི་དགོས་པ་དགོད། མཐུན་རྐྱེན་མེད

པ་འདི་གཞན་ལ་ནང་དག་ག། །ངག་ལ་རྗེས་ཡོད་པ་འདི་གཞན་ལ་ཡང་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས། དེ་རྒྱུ་ཞེས་པ་འདི་དོན་ལུས་སེམས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་རབ་འདོད་ན། ཤེ་ལུ་མཚོན་ན། སེམས་གནས་པ་རབ་ཞལ། ལུས་གནས་པ་འདི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
ཤེ་ལུ་ཧ་ལས་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་དབུགས་མེད་པ་ལས་སེམས་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ། དབུགས་རྡུ་སྒྲ་རྟ་བཙོན་མཚན། ཕྱིར་རང་རྒྱ་སེམས་ཀ་ཡས་ཀ་ཧ་སྒྲ་རྡེ། ཕྱིར་རང་རྒྱ་སེམས་པ་ཙམ་བྱེད་དུ་ལོང་མེད་ཀྱི་རྡེ་མ་སྒྲ་བ་གོ་ཐོག་བྱེད་པ་འདི་ཕྱིར། སེམས་མཚོན་ཙན། ཕྱིར་དབུགས།
འབྱུང་རྡུ་བསྒྱུར་ཏེ་རང་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དབུགས་རྡུ་རྡུ་བ་ཞིག་པ་གྲི་ལྟ་རྡེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་པ་གྲི་འབྱུང་བ་ཐམས་པ་འདི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མཛེས་མ་ཡོན། སེམས། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་མཚོན་ཙན། ཤེ་ལུས་ལས་སེམས་...
ཐམས་པ་རང་ལམ་པ་འདི་སྐྱེ་ན་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ནས་པ་འདི་རྒྱུ་སེམས་སྔ་མ་དང་ལས་གཉིས་ཀ་གོམས་པ་བས་སྦྱངས་པ་འདི་ཐམས་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་གནོད་བྱེད་བརྟན། རྣམ་པ་བརྟེན་པ་འདི་ཉེས་སྤྱོད་
དགག །རིགས་པ་འདི་མཐུ་ལས་བསྟུན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ། འགལ་ཆེན་ནང་གྱིས་ཕ་དོ་བ་ལུས་པ་འདི་ལུས་པ་སེམས་གཉིས་བ་རབ་ཐལ་བ་འདི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེན། རྒྱ་ཡིས་ཤེ་བ་འདི་ཤེ་ལུས་མཚོན་ཙན། སེམས་གནས་པ་རབ་ཐལ། སེམས་...
ཐམས་པ་རིགས་རྒྱུ་རྗེས་ལུས་མཚོན་འཛིན་འགལ་ཆེན་རྒྱུ་དང་འབྲལ་བ་འདི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གསུམ། ཤེ་ལུས་ལས་སེམས་ཐམས་པ་འདི་ཐམས་འབྲུ་ཆེ་སྒོ་ཉིད་དྲུག་སེམས་སྐྱེ་བ་སྒྲོག་པ་མི་སྲིད་དེ། མི་གཤིས་ཀྱང་ཤིང་གི་ཐ་གྱུར་བ་སྦྱང་ཤིང་དུ་མི་སྔོག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས...

༄། །ཀྱཻ་འཁྲུལ་བཅོམ་མཆན། ཚེ་དེ་ནི་རྡོ་གས་པ་དང་ལྡན་པ་གསོར་མི་རུང་བཞིན་པར་ཟད། ཚེ་གསོན་འདི་ཟད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་མི་རུང་གི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ལྡོག་རུང་གི་འཁྲུལ་
པ་སྐྱེ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྔར་བརྗོད་ཟིན་རྣམས། ཕྱི་མ་ནི་སྔར་བརྗོད་ཟིན་ནས་འཕྲོ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་འཁྲུལ་བ་དང་། གསལ་བ་ཁྲུས་པའི་འཁྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ། དོན་སྣང་གི་ས་བོན་བཅས་ལས་གསར་མི་རུང་
བའི་དབང་བས་ནང་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དཔེར་མཆན། ནང་པ་ཀྱི་ཉེས་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅན་ལས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ནད་མཆོད་པ་ཞིས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པ་དགག་པ་ནས་བཞག་ནས་ཚོར་བ་ཡོད་རྣམས་ཐམས་སུ་ལས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
ནི། ཀྱི། ཤེས་རབ་ལ་དབུགས་དང་ནང་ལོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ། དགག་དགོས་པའི་སྨྲ་བ་ཞི་བར་བཅད་པའི་ཤེས་རབ་མཆོག་མཆན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཞེན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་རྒྱུད་ཆ་དང་བཞིན་བཞག་ལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉེར་ལེན་ཡིད་ཀྱི་གྲོལ་
བསྒྲུབ། །ལྡོག་བ་མེད་ཅན་ཉེར་ལེན་མིན། །དེ་གཉིས་སྐྱ་བས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་། །ཕྱིར་ཅིག་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཞུགས་ཀ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར། ཉེ་ལ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་མེད་ཅན་ཉེར་ལེན་ཅན་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །འདི་ལ་བཙན་འབྱུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར། རྒྱུད་འབྱུང་བ་མེད་པ་རང་བཞིན་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་འདི་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ་བྲལ་བསྒྲུབ་ཏེ་ནི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། བསྒྲུབ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ནི་བ་མེད་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་འདི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསྒྲུབ་དེ་བ་མེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

སེམས། སེམས་མཚོན་ཅན། ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཡང་ཚོར་འགྱུར་བ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ལུས་སེམས་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བཀག་པ་ལ་ཞེ་ན། དེ། ལུས
ཅན་གྱི་ལུས་སེམས་མཚོན་ཅན། ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་ན་ཞུགས་པའི་ལན་དང་ཚོ
བ་བཞིན། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། [illegible]ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད། ལུས་ཚོགས་ཅན། ཡིད་བློའི་དངོས་རྟེན་མིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་བློའི་དངོས་རྟེན་ཡང་མིན། རང་རྒྱུན་ལྡན་མེད་པའི་ཡིད་བློའི་དངོས
རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བླུན་པོ་གནས་པ་འདི་ཆོས་ཅན་གྱིས་བརྟེན་པ་བཀག །ཕྱིན་ཉིད་གནས་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཐུགས་ཀྱི་དགག །ཚུལ་དེ་ལ་སྐྱུན་ཉིད་གནས་པ་བཀག་པ་དགག་པ། །གཞན་རྒྱུ་མ་ཉམས་པ་ལ་འགོག་པ་དང་རྒྱུ་ལ་པར
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག །ཁྱབ་ཅན་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་། གཞན་ཚོགས་པ་དང་པོ་མ་འགྲུབ་པ་བཞིན། དེ། ལུས་ཚོགས་ཅན། སེམས་ཀྱི་གནས་པའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། གནས་པ་ཀྱི་ཆོས
སེམས་དང་རྫས་གཅིག་པ་ཡང་མིན་ཐ་དད་ཅིག དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སེམས་ཚོགས་ཅན། ཚེ་གཅིག་གི་གནས་པ་དེ་ལུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚེ་སེམས་དང་རྫས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ

ཕ། དབུ་ཊཱིཀ

༄༅། །ཞེ་ན། ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་གནས་པར་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་པ་བརྟེན་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་པའི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། འཇིག སེམས་ཆོས་ཅན། མི་འཇིག་པར་ཐལ། མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡུལ་དགུ་ཡུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུ་ཡུ་ཀྱིས་སེམས་མི་འཇིག་པར་བྱེད་ཀྱང་སེམས་དེ་འཇིག་རྒྱུ་ལ་འཇིག་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱིས་ཀྱི་འཇིག
རྒྱུ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་འཇིག་པ་སེམས་དང་རྫས་གཅིག་དང་རྟེན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཆོས་ཅན། སེམས་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱུ་དང་མ་ཕྲད་ན་ཁྱོད་མེད་ཀྱང་སེམས
མི་འཇིག་པ་གནས། འཇིག་རྒྱུ་དང་འཕྲད་ན་ཁྱོད་ཡོད་ཀྱང་སེམས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གསུམ། འཇིག་རྒྱུ་དང་བྲལ་གྱི་བར་དུ་སེམས་མི་འཇིག་པར་གནས་པར་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེས་ཁྱོད་འཇིག་རྒྱུ་དང་བྲལ་གྱི་བར་དུ་གནས་པར་
བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སེམས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྐྱེན་ནུས་པ་དང་། ཡོད་རྐྱེན་དང་། སྤྱི་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་ཟིན་གནས་པའི
རྐྱེན་རྟག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི། གྲུབ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྐྱེན་སོགས་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྐྱེན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་དེ་དག་ལ་རྐྱེན་དང་བ་རྐྱེན་པའི་ཐ་སྙད་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དང་པོ། 113

[illegible]

ཁྱབ་མཐོང་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་སོགས་མི་འཇིག་པར་གནས་པ་ར་བསྐྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་བརྟེན་མི་ཟད་དེ། རྒྱུ་སོགས་སྣ་ཚོགས་སྤྱི་ཕྱོགས་འཚུབས་པར་བསྐྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་བརྟེན་རྟུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་དོན་གཞན་མ་སོང་བ་དེ། ཁྱོད་སྔར་བྱུང་འབྲོ་
བའི་ཤེས་པ་ཁྱེད་བའི་རྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དང་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟེན་དོན་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདིས། སྤྱི་ནི་གཅིག་ནས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན།
འགོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འཕྲེང་བ་དང་རིང་འབྲེལ་བ་དང་། རིགས་སོགས་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་ངས་པ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གསུམ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་འཇིག་པར་གནས་པ་ལ་རྒྱུ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཇིག
རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱིས་འཇིག་ནམ་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་མེད་པར་འཇིག་ན། མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་པ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཡིན་ན། མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་དང་བཅས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གསུམ། སེམས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་འཇིག་གནས་པའི་རྫས་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པ་དང་། མི་ན་པ་གང་
ཡང་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི། རྒྱུ་གཞན་པ་སོགས་པ་ཡི་གེ་ཚིག་གིས་འགོད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན། །གཅིག་ཆོས་སུ་ལ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན། །རང་རྒྱུ་སྐྱ་བཅིངས་ས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

114

ཁ

༄༅། །ཕྱུགས། ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཐོག་མ་ཚོགས་ཅན། ཕྱུགས་ཀྱི་རྣ་ལེན་པས་བརྒྱུད་བཞིན་ཏེ། ཕྱུགས་བརྩེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་རྗེས་སུ་བརྩེ་ལས་སྐྱེས་མི་བྱེད་པར། སྔོ་ལྡུམ་བརྩེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་རྗེས་སུ་བརྩེ་ལས་སྐྱེས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
འདི། ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་གྱི་ཕྱོགས་ཚིགས་དེ་མ་ལེའི་བོད་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟ་བའི་གདུང་ཚིག་ས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱུགས་དང་རྟ་དཔལ་ཤེས་རབ་གསལ་མིག་ལ་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ། ཕྱུགས་དང་རྟ་དཔལ་བརྒྱུད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་
༡༨ པར་དེ་ཚོགས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱུགས་ལ་ཡང་དོན་ཐུབ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཏེ། ཁྱོད་ཕྱུགས་པས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟ་བའི་གདུང་ཚིག་ས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱུགས་དང་རྟ་དཔལ་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། འཕགས། ཕྱུགས་དང་རྟ་དཔལ་བརྒྱུད་པའི་ཆགས་སུ་
ཚོགས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱུགས་ལ་ཡང་དོན་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཕྱུགས་དང་རྟ་དཔལ་བརྒྱུད་པའི་འཁོར་བ་དེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས། ཡིད་ཆགས་ལ་སོགས་ཕྱུགས་ལས་དོན་སུ་མི་སྐྱེ་བ་[illegible]ཆོས་ཅན། འདུས་པའི་རིམ་ཞན་
སོགས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཉམས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཕྱུགས་ལས་དོན་སུ་མི་སྐྱེ་བ་[illegible]ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱུགས་པས་བརྒྱུད་པའི་འཁོར་བ་[illegible]པའི་ཕྱིར། དགུ། དྲན་པ་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ནི་རྣ་ལེན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།
སྐད་ཅིག་པའི་བློ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དཔེ་ནི་[illegible]སྙིང་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་[illegible]བསོགས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ། ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཐོག་མ་ཚོགས་ཅན། [illegible]ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་[illegible]

མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་འགྲོ་སྐྱོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤུ་ཁ་ལ་ག་ཐུམ་སྐྱེ། ལུས་སེམས་གཅིག་བཅུམ་པས་ལམ་དགག །ལོ་ཀ་སྐྱོད་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱུད་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ། །མ་མཐོང་ཚོམ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ལ་གསོ། །ཨ་ཀ་ལེ། སྨྲ། ལུས་ཅན་ཚོས་ཅན། ཕྲིན་ལས་ཀྱང་

ཤེས་རྣོ་གསལ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། དེ་སེམས་ལ་ ··· གསལ་བ་བཞིན། །ཆོས་མེ་ལ་སྟེ་ལྡན་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟག །ཁམ་ཞལ་བ་ཚོས་ཅན། ལོ་ཀ་སྟེ་ཀྱི་སྒྲ་ཡུལ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། གནོད་ཀྱིས་དབང་མེད་དུ་

ཀྱི་བསྲིན་པར་མཐའ་བའི་ཞབས་ལ་སྐྱེ་བ་ཆུ་ལ་བའི་ཕྱིར། སྤྲུ། ཁྲ་སྐྱེ། ལོ་ཀ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་པ་དགྲ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དགྲ་སྐྱེ་བ་བདེ་ལེ་ལ་དེ་དང་ཡོད་མེད་ཀྱི་རིགས་སུ་བགྲོ་གླེང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཡ། སྐྱེ་བ

ཕྱུ་སྐྱེ་མེ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤུ་ཕྱི་རི་བ་ཀྱི་ཡུལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། ཕྱུགས་ལྡན་པ་ཚོས་ཅན། ཆུ་ཀྱི་ལམ་མཐོང་ཚད་མས་སྐྱེ་སྤྲུ་སྤྱི་རི་བ་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་མ་སྒྲུབ་པས་སོ། ཆུ་དང་བ་དེ་མིག་ལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་སྤྱི་རི་བ་ཀྱི་ཡུལ་མི་མཐོང་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་མི་གལ་ལ་བར་དུ་བརྒྱུད་དཔྱོད་ཏེ་རང་གི་མཐོང་བ་བཞིན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་སུ་ཐོག་མ་མེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཤུ། པར་དེ་རི་ལུས་སེམས་ཚོས་ཅན། ཆུ་སྐྱེ

གནས་སུ་ཐོག་མ་མེད་དུ་འཇུག་སྐྱེ་ཚེ་ཁ་ཞེས་ཀྱི་རྒྱ་དངས་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཐོག་མ་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྗེས་རང་ལ་རྒྱུར། རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་པ་རིགས་སེར་ལ་དང་ལ་རྒྱུ་བཞི་སོ། །ཁ་ལ་ཏེ་མ་དང་ལ་དུ་འཇུག

ཞ ༄༅། །ཁ་མམ་མཚོན་བའི་ཕྱིར་མེ་ཏྲེ། སྭཱ དབང་པོ་མི་ཤུགས་ཞེས་པའི་སྒྲུང་བ་ལ་བསྐྱེས་པ་དགོད། ཧཱུཾ་པ་ལ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཅིག་རྒྱུ་མི་ཟད། ཡན་ལག་དྲུག་འདི་ལུས་རྒྱུ་མི་ཟད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་གཅིག་དགག །དེ་ལ་དྭ་ཙ་དམ་བཤད། །གཞན་གྱི་ཕྱོགས་པ་འཕྲུལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡཾ། །ལུས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡིན་ན་གལ་པ་རྣམ་གཅིག་པ་འདི་ལུས་ལ་ཡིན་ནམ། རྣམ་བྱུང་འདི་ལུས་ལ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན
ཞི སྐྱེས་བུ་འདི་ལུས་མཚོན་ཅན། ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཡོ་མི་གཡོ་དང་། སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་དང་། ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་གྱི་ཆ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་བརྗོད། དེ་ཡི་ལན་བཤད
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱ། རྩ་བ་སྡུག་པ་བཤད། ལུས་དང་ལུས་མཚོན་ཡན་ལག་ཅན་རྣམ་གཅིག་མེད་པར་རྡུལ་ཕྲན་དུ་ལྡན་ཡིན་ན། ལུས་ལུས་མཚོན་ཅན། དབང་པོ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་ཀྱི་ཡུལ་པ་མིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡས"
འདས་ལ་ཤིན་དུ་སྒྲིབ་པ་དོག་པས་མི་ནུས་པའི་སྣང་གི་རྡུལ་ཕྲན་དང་ལྡན་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དང་། སྣང་གི་རྡུལ་ཕྲན་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རགས་པ་མངོན་གྱུར་བའི་ཡུལ་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཉིད་ནི་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆ་མེད་རྡུལ་ཕྲན་དགག་པ་བཤད། །
ཐུབ་ནང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་པ་མཚོན་ལས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁཾ། སྐྱེས་བུ་འདི་ལུས་མཚོན་ཅན། སྣང་གི་རྡུལ་ཕྲན་དང་ལྡན་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྣང་གི་རྡུལ་ཕྲན་དེ་རྣམ་ཐབས་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་ཡང་ན་རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཆ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྡུལ་ཕྲན"

ཕྱིར་བ་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སྔ་ལྟར་ན་ཡིན་པ་ལྟ་བ་ཞན་གྱི་ཐབས་སུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་བདེ་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དེ་ཉམས་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིར་ལྡོག་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་བསྒྲུབ་ཅིང་། ཞེས་པའི་མཇུག་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་ཐུབ་པར་
བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་པ་ཟན་ནའང་ཡོད་དེ། གཉིས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་ལོག་པ་བསྒྲུབ་པ་ཕྱོགས་མེད་དང་པར་ཐལ་བ་རིགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དང་པོ། དང་པོ་རྒྱུ་དང་ཀུ་ཤ་ར་དེ་སུ་ཡ་འམ་དེ་ཚན་ཀྱི་ཡོད་དུ་དེ་ཆོས་ཅན།
རང་བཞིན་ལྟུས་དང་ཤེས་པ་མི་སྣང་བར་ཐལ། ཡུམ་ལ་གཞན་ཀྱི་ཐབས་གཅིག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་དབང་ཤེས་དོན་ལྡན་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། མཚོན་པ་དེ་རྒྱུན་གསུམ་ལ་ལོག་པ་དང་ཕྲད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་ཀ་ཅན་ཀྱི་རྟགས་ཞེས། ཞུ་ན། གཞན་ཡང་རྒྱུན་གསུམ་ཚད་པས་ཁྱབ་པ་བསྟེན། དོན་དང་ཤེས་པ་སྐྱེད་དོན་ནི། རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ལྡན་པ་དོན་ལ་སྐྱེ་མི་ནུས་པར་ཐལ། མཚོན་པའི་རྒྱུན་པོ་བ་དང་ཕྲད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞུ། གཞན་ཡང་སེམས་དང་ཤེས་རྟོགས་ལ་ལ་ཐལ་གཅན་གྱི་རྟགས་གཅིག་མེད་ཀྱང་རྟགས་ཀྱིས་སེམས་ཤེས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་ ཡོད་པས་དེ་དང་ཤེས་པ་དོན་སྟུན་པའི་ཆོ་ཞིན། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐལ་ངེས་དང་ཤེས་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་
པ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། ལྟར་བའི་རྟེན་གསལ་དང་དང་རྒྱུ་འབྲས་པ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཉོ། ཐུབ་ཅན་སྒྲུབ་པའི་བཅུ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་དོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལོ་གཟུགས་དང་ས་

ཁ

༄༅། །མེད་ཀྱང་དེ་དང་ངོ་བོ་གཟུགས་པ་དངོས་གཉིས་བཅུ་ངའི་རྫུ་ལ་པ་འབྱོར་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་གཟུགས་པ་ཡོད་ཅེས་ཉེར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕུར་ཆ་སྦྲ་རབ་འི་ཁྱུང་བའི་རོ་གཟུགས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་བློ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཕ་རོལ་གཟུགས་པ་དངོས་

ལས་ཉམས་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་རང་ཐལ། ཕྱིར་རོ་གཟུགས་པ་བཏགས་པ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་རྒྱུ་ཚོ་རྡུ་དང་སྐྱབས་པའི་ཕྲེང་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ལ་རེ་དེ་ཞིག་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ནས་བརྒྱུད་མི་འདུག་པར་ཐལ། ཕྱིར་ལ་རི་བོ་རིགས་ཞུ་ནམ་སྣ་ཚོགས་རིན་པོ་དང་དོན་གཅིག

པ་འདུས་པ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲངས་ངེས་པ་དང་སོ་སོའི་མཐའ་དཔྱད་ཡོད་པར་བགག །ཐ་དད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་མཚོན་པ་སྤྱི་རབ་འབྲ། །དང་པོ་ལ་བཞག་མ། ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱི་བཅད་དུ་ངེས། ཐ་དད་ཡོད་པའི་སྤྱི་བཅད་ངེས། །དེ་

པ་ཁ་ན་ཀྱི་ལ་ཞེས་སྒྲོ་དང་ག་པ་རོ། །དང་པོ་ནི། ཚོ། བྱས་པའི་གྲངས་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ཆོས་ཅན། རིགས་བཞམ་པ་དང་དེ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མི་དང་ལ་མདོ་ནས་ག་ཞན་ཁྱད་མེད་དེ། དེ་སར་དྲེན་ག་ཞན་ཁྱད་ཆེ་མཐའ་ཡ་ན་ཡང་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱས་པའི

གྲངས་ལ་ལྟོས་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་ལས་སྤྱི་དོན་ཐ་དད་དུ་ལྡན་གས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གྲངས་ལ་ལྟོས་བཅའ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཐོག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གྲངས་ལ་ལྟོས་པ་ཞན་ཁྱད་པའི་ནང་

ཤེས་འདུག་བཞི་ན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཡིན་ཀ་རང་ཐག་པ་དང་ལྡན་པས་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི། གྲངས་ལ་ལྟོས་ཀྱི་དོན་ག་ཞན་ཁྱད་ལ་ཡང་ཡོད། དེ་དང་བཞི་ལ་ལྟོས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཐ་དད་དུ་རྫས་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་བྱུང་

པའི། གསུམ། ཡོན་ཏན་ལ་གྲངས་སྒོ་ནས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་ཀ་ཡས་མི་དགོས་འཇུག་པས་སྤྱི་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཀྱི་སྒྲ་བཀོད་ཀྱང་མི་དགོས་འཇུག་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་ལ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་ཀྱང་མི་དགོས་འཇུག་པ་ཡང་ཡིན། །རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཐིགས་ལྟར་མེད་པའི་
ཕྱིར། གསུམ། དངོས་པོ་གཞན་ལ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲ་བཀོད་ཀྱང་མི་དགོས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། གྲངས་དོན་གཞན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མི་དགོས་འཇུག །ཇི་སྐད་བཀོད་ཀྱང་མི་དགོས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གྲངས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། གྲངས་དོན་གཞན
ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཀྱིས་དངོས་མིང་དང་བ་ཀ་ཡས་མི་དགོས་འཇུག་པའི་ཕུང་པོ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ལ་གྲངས་འཕྲུལ་མེད་དུ་གོ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་མི་དགོས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་གཞན་དོན་མེད
འཇུག་པ་དགག ཕྲག་སྒྲ་ཡི་ཕྱིར་བཞུ་ཚབ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ། ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་གྲངས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཚན་གྲངས་པ་ཐལ། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་ཟློག
དང་། དེའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གསུམ། ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་ཟློག་པ་བ་འབྲས་སོགས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པས་ཀ་ཚོགས་ཉམས་བཀྲོལ་བ་ཡིན། ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། ཇི་སྐད་དང་ཕྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཅོག་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་གྲངས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ནམ་གྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ཡོད་པ་ཐ་དད་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་རྫས་ལ་སོགས་ཞེས་པ་འདི་སྦྱར་བ་ནི་འདི། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཞུང་ལ་བཤད། ཤིན་ཏུ་ཡང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཞུང་ལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་པ་ཡི་གྲངས་
སོགས་ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་པ་འདི་སྤྲུལ་པ་བཟླས་པ་སྟ་དང་ཉེར་བརྗོད་པའི་ཐིམ་པར་ཐལ། སྤྲུལ་པ་བཅས་དོན་ཡིན་པས་དང་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྲུལ་པའི་གྲངས་ལ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡོད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་སྤྲུལ་པ་ལས་གཞན་དང་ཐ་དད་པ་
བརྗོད་བྱ་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ནས་ཚིག་ཟུར་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྲུལ་པ་གཞན་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ། ཆོས་གཞན་སྣང་ལ་ཡང་སྤྲུལ་པའི་གྲངས་ལ་ཆ་ཤས་པ་ཡང་དོན་ཡིན་པ་བཏགས་སྤྲུལ་པའི་གྲངས་ལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི
སྤྲུལ་པའི་གྲངས་དེ་སྤྲུལ་པ་ལས་ཐ་དད་པ་བརྗོད་བྱེད། དེ་ཙམ་ཞིག་དེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས། ཁྱོད་ནི་ཆོས་བཏགས་པ་ཡིན་པ་ལ་སྤྲུལ་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཐ་དད་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན།
དང་ལྡན་པ་དོན་གཞན་དུ་ཡི་སྤྲུལ་པ་བཞིན། ཉིན། སྤྲུལ་པ་གཅིག་ཅེས་པ་ཡི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་དང་སྤྲུལ་པའི་གྲངས་གཞི་མཐུན་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་པ་བརྗོད་བྱེད། ཁྱེད་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་གྲངས་ཆོས་ཅན་
ཅན་བརྗོད་ཀྱང་ཆ་ཤས་ལ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོ་སོ་བ་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ཞེས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཚིག་པ་བརྗོད་པ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞུང་། སྤྲུལ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། 121

ཚིག་དུམ་པ་འདི་ཧུ་ལ་ཧུ་ལ་བརྗོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚོགས་པ་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། ཕྲུམ་པ་འདི་ཧུ་ལ་ཧུ་ལ་བརྗོད་ཀྱི་སོ་སོའི་ཕྲུམ་པ་བརྗོད་དུ་རུང་ལ་ནས་ཕྲ་མོ་གཉིས་བརྗོད་དུ་རུང་ཞིང་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས། ཕྲུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཚིག་དང་ཚིག་གི་རྣམ་པ་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་
སྒྲ་དོན་མཐུན་མིང་དགོས། ཚིག་ཅེས་པ་འདི་སྒྲ་ཚིག་གི་རྣམ་པ་བརྗོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས། རིགས་པ་དང་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཚིག་གི་ཕྱད་པ་ཕྲུ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཅན་བརྗོད་དུ་རུང་ལ་སྒྲོ་བ་དང་། ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་དུ་རུང་གི་སྒྲོ་བ་དེ་ཚིག་གི་
ཕྲད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནམ་པ་ད་དབྱུག་པའི་གཟུགས་སོགས་མདོ་ན་ལ་ཐ་དད་ལ་ཞེན་ཕྲུམ་པའི་གཟུགས་ལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་བསྟེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཏེ། ཕྲུམ་པ་འདི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྲུམ་པའི་
གཟུགས་ཀྱིས་ནར་བ་འདི་ཞེས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཞུས་བསྐྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོ་སྤྱན་ཀྱི་རྡི་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཤད་པ་ལ་ཚུལ་ཐེ་ཙམ་ཆུ་རུ་མི་ཐང་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་བརྒྱུད་མི་འཐད། ཡན་ལག་ཏེ་ཏེ་རྒྱུར་ 122
མི་ཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དོན་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་དབང་སོགས་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཏེ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། སྒྲ། ཡིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་དབྱིབས་ལ་ཚོད་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀུན་ཚོགས་པ་དེ་ཚོད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་བྱེད་ཕྲུམ་པ་བརྗོད། དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་དགག། །དང་པོ་ཚུལ་བསྟན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་བསྡུས་པ། ཏེ། ལུས་ཅན་གཅིག་དང་མཚོན་ཅན། ཡི་དཀྲི

ཟ ༄༅། །ཧར་རྒྱུ་ན་ཚ་ལ་ཅི་ཉེ་ཙ་ར་ཏུ་ར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་བར་ལ་ཤག་ལ་ཅི་ཙ་ར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབུགས་བཅིང་ཁ་ཡིད་བློ་ཡི་རྒྱུ་མིན་ཚད། རླུང་ཡིད་བློ་ཡི་རྒྱུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་

གཅིག་ཡོན་ཡིན་པས་ཡི་ད་བློ་རེ་རེ་ཡོན་གྱུར་པ་ལས་པ་ཡི་དོན་ནོ་ཞེ་ན། རྩ། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་གཅིག་ཡོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་བ་རྒྱུ་བ་ལ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ནི། དབུགས་དང་

ལུས་དང་ཕ་བ་བཅིག་ཏེ་ཕྱི་ཡི་ཡིད་བློ་མི་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ། །ལུས་ཅན་གཅིག་འཚོལ་ཅན། ཡིད་བློ་ཏེ་བཅུན་ལུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ། དབུགས་དང་ལུས་རྟག་པ་ལུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ། གལ་ཏེ་ཡིད་བློ་ནི

ཙ་རབ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །རིམ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབུགས་དང་ལུས་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་བློ་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཡི་བློ་ལ་སྐྱེ་བ་བར་བཅད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་པ། དབུགས་བརྒྱུད་རྒྱུ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་

གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིད་བློ་ཡི་ཡོན་རེ་ལས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་གཅིག་ཡི་ལུས་ཚད་པ་ཡིད་བློ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྩ། གལ་ཏེ་མཐུ་ལ་སྐྱེ་དོན་ལ་ཡིད་བློ་ཚ་མེད་དབང་ཅིག་གིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། དོན་སྣ་ཚོགས་

ཅར་དུ་ཤེས་པར་ཐལ། དོན་སྣ་ཚོགས་ཤེས་པ་ཅར་ཤེས་ཚོགས་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། དོན་སྣ་ཚོགས་རིམ་གྱིས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དོན་སྣ་ཚོགས་ཡིད་དོན་པ་དབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་རིག

གྱིས་འབྱུང་བ་ལས་བསྐྱེད་པ་དགག་པ། །སྔ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ལས་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། རྟགས། གལ་ཏེ་ལུས་རྟེན་པ་ལས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་དབུགས་རིམ་ཅན་དེ་ལས། ཡིད་བློ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲོ་ །དབུགས་རིམ་ཅན་ཆོས་ཅན། །རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས། གལ་ཏེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་ཆོས་ཅན། དབུགས་སྔ་ཅིག་དང་པོ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དབུགས་སྔ་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་པ། དབུགས་ཆོས་ཅན། བློ་དང་ལྷན་ཐབས། བློ་དབུགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་ན། ལུས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན། ཡིད་རྣམ་རྒྱུན་རྣམ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ། དབུགས་རྣམ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གསུམ། གལ་ཏེ་དབུགས་རྣམ་ལུས་ཅིག་ཅར་ཚོགས་པ་དེ་ཡིད་བློ་ཅིག་ཅར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཡིད་བློ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་དོ་ཞེ་ན། ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། དབུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་གིས་མཚན་ལ་དབང་བྱེད་གི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དབུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མ་ཚང་བ་ལ་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དབུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིད་བློ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་ཆོས་ཅན། དབུགས་རྒྱུ་བདག་ཉིད་ལས་ཡིད་བློ་བཀག་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། དབུགས་རྒྱུ་བདག་ཉིད་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིད་བློ་ཡི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་དེ་འབྲེལ་པ་གྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གྲིབ་འཛིན་དུ། ཆོས་ཅན་ཡི་རྣམ་པ་ལས་ནི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཡིན་ངོས་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་རང་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ་ནི། རྟོགས་པ་

༄༅། །མཚན་ཡིག་ཅ་རང་སྒྲུབ་ཀར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཕྱིར་དམ་པ་ཅང་མཚུངས་ལ་གོ་ཞེ་ན། ཧཱུྃ། རྟོག་བཅས་ཅན། ཨོཾ་ཧ་ཧ་མཚན་ཡང་ཀ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཨོཾ་ཧ་ཧཱུྃ་ར་ངེས་བྱུང་ར་ངེས་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་པ་ཆེས་པའི་ཕྱིར། གདངས་ཅན་ཐུག་ཕྱོ།
རྟོགས་པ་སྒྲ་འཕྲུལ་ཀ་ཚོགས་པའི་ཚོ། གཟུགས་རྗེ་སེམས་མེད་ཤེས་སྐྱེ་བའི་དེ་མཐའ་གཉེན་ཕྱི་ནུས་པ་ཉམས་པ་ལག་བྲུབས་བཞི་ནི་གཞན་ཤེས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཧཱུྃ། གཞན་ཏེ་ར་པོ་ར་ཕྲུག་ལས་ཡིན་རྒྱུད་མཚོ་ཚོན་རྒྱུད་ནས་ཕྱི་ཡིན་བཟུང་ར་ངེས་ཕྱུག
ར་ར་ཁོན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་དོན་ཞེན། ལུས་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་ཡིད་བསྐྱེད་ཨ་ཅ་ཡིག་ཅར་བསྐྱེད་པའི་དུས་པ་ཞེན་པ་དེ་མི་འབྱུང་བ་ཐལ། སྟང་ཡིད་བསྐྱེད་ཨ་ཅ་ཡིག་ཅར་བསྐྱེད་ནུས་པ་ཞེས། །ཕྱི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀ་ལས་ཁ་ནེ་ཁ་བཞུག་པ་རྫོང་
པ་སྤྱོད་པ་ཀ་གཉིས་ཏེ། ཨོཾ་བཅད། ཡན་ནོ། །དང་པོ། ཧཱུྃ། ལུས་ཅན་ཤི་བའི་ཞེས་དུ་ཚོགས་ཅན། སེམས་ཀ་ར་ངན་གཞིག་ཡན་ལ་ཏུ་ཁ་ནས་པ་ར་ཐལ། སེམས་ཀ་ཉེས་པ་ཀ་ཞེ་ན། །ཧ་ར་ཐུབ་མི་དང་པོ་ཕྱིར་འདི། བཞི་ཀ་མ་ཀ་ཟུར་སྐྱེ།
སྐྱེ་མཆེད་ཕྱི་མ་འི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཡང་། མཆེད་མ་སྐྱོར་ལ་ཐར་སྐྱེ་བ་ཅུ་ཏུ་ཀ། །མཆེད་ནས་སྐྱོང་བ་ཐ་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་ཕྱིད་འགོ་དང་པོ། །དང་པོ། ཧཱུྃ། ར་བ་འདི་རྗེ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལུ་ཚོགས་ཅན། མི་བ་ནི་ཞེས་ཀ་ཀྲ་ལས་ལ་ཀ་ར་འཕྲོག་པ་ཀ་ལ་དུ་ཡར་ན།
བའི་སྒྲུབ་མེད་དེ། འཁོར་བ་ནི་ཤེས་བ་དེ་ཕྱི་འི་ལྷག་ཅི་རྫ་ཅིག་ཏེ་ཟླ་ན་དུ་བསྒྲུབ་བའི་ཕྱིར། དོན་ཆེ་ཕྱི་མ་འི་ལུས་ཀྱི་ཧེ་ར་ལེན་ཀ་ཞེ་ན། ཧཱུྃ། ཕྱི་མའི་ལུས་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་ཀྱི་ཧེ་ར་ལེན་པ་ཡོད་དེ། ར་ང་གི་ཧེ་ར་ལེན་འཁོར་བ་ཐམ་པ་ནི་ར་ར་དང་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་

ལས་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། འཆི་བའི་ཕྱུགས་སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཕུལ་སེམས་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་དེ། ཕུལ་སེམས་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་བས་ཅང་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལས་མི་ལྡོག་པ་དག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དབང་པོ་ཕན་པའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་མ་ངེས་པར་སྤྱན་
པ་འདི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཚད་འཛིན་གསལ་བའི་སྤྱན་གྱི་ཚུལ་ཡང་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དཔེར། བཅོམ་ནི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རྗེས་འབྲེལ་ཆགས་ཀྱི་ལེགས་མེད་ན་དབང་པོ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་དེ། རྗེས་འབྲེལ་ཆགས་ཀྱི་ལེགས་མེད་ན་དབང་པོ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད།
པའི་ཕྱིར་ལས་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་ཡིན་པ་དབང་པོ་ལུས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་བཞིན། གཞན། ཆོས་དེ་ཡིན་པ་དེ་དབང་པོ་ལུས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པ་ཀུན་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་རིགས་བདུད་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་རི་
དངོས་རྒྱུ་ལུས་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེ་ན་ན། གལ་ཏེ་ཆོས་དེ་རིང་བ་བོང་བའི་མགལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ཞིང་བ་པོ་ཡང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཆོས་འདི་ཞིང་བ་པོ་ཡི་མགལ་སྐྱེ་བ་བཞིན། རྒྱུ་མཚན་ནས་ཐུག་པ་ཡི་ཕྱིར།
འཕེལ་བ་ཀ་ག་བ་གསུམ་བ་འི་མདུན་རྟོགས་པ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ། རྣམ་པ་དང་དགུ་བཅུ་མ་པ་ཆགས་ཐམ་འདི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཀྱང་ཡེ་ནས་ལྟ་བུ་དང་ཕྱག་དང་བྲལ་བ་དེ་ཚོད་རིགས་པ་ཀྱི་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོན་ཚིགས་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། དེ་རིག་ལྟ་བུ་

༄༅། །པའི་མདོར་བསྡུས་པའི་གདན་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲིབ་ཀུན་རང་བཞིན་ལས་འདས་པ་མི་རྟོག་པ་སྟོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། གཞན་གྱིས་མ་བཏགས་པ་འདི་དཔེ་དོན་དགག །རང་བྱུང་ལྷུན་གྱི་ངེ་དཔེ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཏི་མུག
སྐྱེ་རྗེ་གོམས་པ་ལ་བཀའ་ཕྱུང་བ་རྒྱུན་ཆད་ཟད་འཕེལ་པ་དང་མཐའ་མེད་དབུས་འཕེལ་འགྱུར་མིན་ཏེ། མཚོན་པ་དང་རྒྱུ་ཡི་ཚོད་མཐའ་མེད་དབུས་འཕེལ་བ་བས་ཡིན་པ་བཞི་ནི་དོན་ཞེ་ན། གཉིས་བསྟན་བཞི་སྟེ། དཔེ་ལ་མཐའ་མེད་འཕེལ་བ་འགྱུར་བ་མེད། དོན་ལ་མཐའ་མེད་འཕེལ་བ་འགྱུར་བ་ཡོད། དཔེ་ལ་
ནི་དང་མཚུངས་པ་འཇིགས་པ་སྟོན། དོན་ལ་དཔེ་དང་མི་མཐུན་པ་བཞི་སྟོན་པ་སྟེ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི། མཚོན་པ་ཚོགས་ཅན། ཚོགས་མ་པ་ཡས་མཐའ་མེད་དབུས་འཕེལ་བ་མིན་ཏེ། ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་གཅོད་མཐའ་མེད་དབུས་འཕེལ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚོགས་མ་ནི་ལུས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་བསྐྱར་སྤྱད་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚོད་མཐའ་མེད་དབུས་འཕེལ་བ་མིན་ཏེ། ཚོད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་གཅོད་མཐའ་མེད་དབུས་འཕེལ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོད་ཀྱི་དེ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་སྙིང་པོ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི། ཕྱི་བོ་ཁྱུ་ཚོགས་ཅན། ཚོགས་མཐའ་ཆེན་དང་མ་
བྲལ་བར་གོམས་པ་རྒྱུན་ཟད་པ་མེད་དབུས་འཕེལ་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་མ་ཡི་སྟོབས་པར་སེམས་ཀྱི་ཡུན་གོམས་པ་འདི་ཡོད་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ནི་རང་གི་ངང་གིས་འབར་བ་དང་། གསེར་ལ་དྲི་མ་ལ་རྒྱས་རང་གི་ངང་གིས་བརྟག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚོན་ཅན། གོམས་རྒྱུན་
དང་མཐའ་ཡས་པར་གོམས་པ་ཁྱབ་པས་ཟད་མཐའ་མེད་དབུས་འཕེལ་ཏེ། རང་གི་སེམས་མཐུན་སྤྱོད་ཁྱབ་པར་འཕེལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་རྟེན་བརྟན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བརྩོན་ཀུན་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྩོན་པ་མཐའ་མཚོན་

པ་ཡང་རིགས་པ་འདྲ་སྟེ་མ་ཡིན་པ་ལས་བཟློག་པ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཉེས། མཚུངས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིགས་པ་འདྲ་སྟེ་མ་ཡིན་པ་ལས་བཟློག་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལུགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབབ་དགོས་ལ་མཚང་རིགས་པ་གཙོད་ཀྱང་ཚད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པ་ཞེན་ཀ་... འདི་རིགས་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་
པ་ང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས། མཚུངས་པ་བཏོམ་པ་བའི་ཕྱོགས་སྔ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ནས་ཕྱོགས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་བ་ཞེ་རང་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། དང་པོ་གཙོང་ཀྱི་ལུགས་ཞབ་རྒྱན་ཁྲིལ་མཚུངས་པ་དང་ཞེ་སྟུན་པ་མ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་མི་མཐུན་པ་བཀག་ལ་ཡང་རང་ལོ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས
ཀྱི་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་པ་ནི། བཙེ་གོགས་ལ་རིགས་པ་འདྲ་སྟེ་མ་ཡིན་པ་ལས་བཟློག་པ་ནུས་ཐབས་ཡང་ནས་ལ་བཙེ་སྐོགས་ལ་བཟློག་པ་མཚུངས་རོ་ཞེ་ན། བཞི། ཐམས་ལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལས་བཙེ་གོགས་ལ་མཐའ་བ་མེད་དུ་མི་བཟློག་པ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐུ་དང་རྣམ་པ་ལ་རྒྱུ་ཞེ་ལུང་གིས་གནོད
པ་བུ་ལ་པའི་ཕྱིར། འགག་ལ་རྒྱུ་ནི་ཤེས་སྔར་མེད་ནས་མཐའ་བ་མེད་དུ་འཛིན་པ་བར་བསྒྱུར་བ་མ་ཞེ་ན་འདི། བཙེ་གོགས་ཚོགས་ཅན། འགག་ལ་རྒྱུ་ཉམས་སྔར་ཞིག་མཐུན་རྒྱུ་ནི་ཚོང་བའི་སྒོ་ནས་ཚོ་རྒྱུན་མ་ཐབ་མེད་དུ་ཞེ་ན་དེ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ལྟ་མ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་མཐའ་ལ་ལ་བདེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ
ནི། ཆོས་སུ། བཙེ་གོགས་ལ་རྣམ་པ་ཡས་སེམས་རྒྱུད་བཙེ་གོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཐུན་དང་ལེ་ཡང་དག་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་སོགས་ལོ་མས་པ་ལས་སེམས་རྒྱུད་ཆགས་བྲལ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལས་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་རྩོལ་ལ་བཞི་སྟེ། བཙེ་བ་སྟོན་པ་དང་ལ་པའི་རྩོལ། སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་མགོན་དུ་བའི་རྩོལ། དགོས་རྣམ་ཀྱང་བསམ་པ་སྟོན་པར་བསྟོད། དེ་ལ་ནི་བསམ་མགོན་རྒྱུ་སྨྲ་བ་ཡིན། །དང་པོ་ནི། བཙུ། ལེ་མ་ལ

ཁ ༄༅། །རྒྱུ་དགོས་ཏེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཁྱུར་པ་ངེས་བཞི་སྤྱད་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ངོས་འཛིན་གསལ་བའི་ཐབས་ལམ་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་དང་དེ་ཐབས་ཞིག་བསྟན་ཆོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
བདེན་བཞི་རང་ལ་སྒྲོ་ཀ་ཁྲུ་བ་ན། བདེན་བཞི་ཡི་ཐ་ཉད་ཚིག་མ་ཡོག་པར་སྟོན་མི་ནུས་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱང་དང་བཞི་འཕྲེང་། དེ་རྒྱུ་ག་ནོ་ཕྲོ་རིག་ཅེ་པོ་ཆུང་། འབྱུང་བས་མཐུན་པ་ཆེས་ཅེན་བཤད་པ་ནི།
དང་པོ་ནི། སྡུག་ བརྒྱ་ལྔ་ཚོགས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ ་ ་ ་ འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་
མི་ནུས་པ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ བརྒྱ་ལྔ་ཚོགས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རིགས་ཆེན་པོ་ཡུང་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་གཞོམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ། དེ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རིགས་ཆེན་པོ་ཤེས་པར་
འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འགོག །འདོད་པའི་ནམ་མཁའ་འབྱུང་བཞིའི་སྐྱེད་པ་ཚོགས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་འདས་དཔའ་དབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མཐོང་བ་སུམ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རིགས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྣང་ས་ཐོད་ཀུན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐམས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཉམས་ལེན་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱེད་པའི་བློ་ཆོས་ཅན།

གོམས་སྐྱེ་ན་དང་མཐུན་པར་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ལ་བར་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱུང་ངོ༎ ཇི་བཞིན། སེམས་པ་བར་དགོད་རྟགས་སུ་དང་པར་དུ་བསྒྱུར། བདེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚུལ་བསྒོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར། སྔོན་པ་སངས་
རྒྱས་ཆོས་ཅན། དེ་སྨྱོན་པ་ལ་བཅའ་བ་སར་ཞུགས་པ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ན་བཞི་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ན་བགས་པ་ལ་བར་བསྒྲིམ་པར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ། དེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་ཚུལ་ཇི་སྙེད་པ་ཡང་དང་པར་དུ་ཞུགས་སོ། ཞེན་མེད་སེམས་པ་ནི་བཞག་ཅིང་
མཐུ་ལ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ། བདག་མེད་གོམས་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། སྔོན་མ་ཞེས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། འཕགས་ལམ་གྱི་རྟེན་པ་ནི་རྒྱུ་རིག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ། མིག་ཅེས་ཀྱི་རྣམ་ལ་སྔོན་ལུགས་སྟུམ་ཚོགས་པ་བཞི་པ་ཆོས་ཅན།
མ་འདི་མཚོན་ལ་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ་ལས་ལྡན་ཚད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཤས་ཏེ། མཐོང་མཚོན་དང་བརྗོད་དུ་གནས་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ལ་ཕྱིར་བཞིན་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་ལམ་འདི་ལ་ཞུགས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤངས་པ་ཟད་ཆགས་པ་དེ་བར་ལ་ཞེས་སྒྲུབ་བསྟན། ཕྱིར་
བཟུང་ཚོགས་མེད་པ་ཉི་ཚེ་བ་སྐྱོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ། མངས་རྒྱས་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཉིས་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞེན་པ་ར་སྤངས་པ། སླར་མི་ལྡོག་པར་སྤངས་པ། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ། དེ་ཆོས་ཅན། ཞེན་པ་ར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོབ་པ་ལ་གྱི་རྟེན་མི་ཉེ་བ་རྣམ་རྟོག་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས

ཁ ༄༅། །ཁ་ཅས་མཚོན་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ སྒྲ། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྐྱེན་རིག་པའི་སྣང་ལ་པ་མཁའ་རང་སྒྲིབ་པའི་སྣང་ལ་པ་ལས་མཚོན་པ་ཅུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ

ཤི་ ཤེས། དེ་ཆོས་ཅན། མཐུན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་མོ་ངས་ཀྱི་ཕྱག་ཚགས་སྣང་བ་བ་ཡང་ནང་ཁྲ་བཅོམ་གྱི་སྣང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་ནགས་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། ཁ། ཁྱོད

པ་བ་སོགས་ནང་། རྟོན་པ་གོ་བུ་མཚོན་ཅན། སྦྱོར་ར་པ་ཡིན་ཏེ། དག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་བྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རོལ་ན། གསལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་སྣང་སྣང་བ་ཅིག་ཏུ་བསྡུས། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ཡིན། ང་པོ་ནི།

འདི། དགག་བྱ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོག་པ་རྗེས་ནང་པ་མིན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བ་བསྒྲུབ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱུ་བཅུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱས། །ཕྱོགས་སྐྱོན་ནང་པ་མིན་པ་འདི་རྒྱ་མཚོན་སྤྲོད་དུ་ཚུལ་པ་ཡིན་

ནས། སྔོན་དུ་རྗེ་ཀྱི་གཞན་ཕ་མེད་པ་ཡིན་ནམ། ཡོང་ཀྱང་མི་ནུས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་སྔོན་དུ་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔོན་ཕྱིར་ཀྱི་ཐབས

མེད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་ཕྱིར་ནང་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན། སྒྲ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཉེར་པོ་ཤེས་པར་བསྒྲུབ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བསགས་དུ་བརྗོད་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་འབྱུང་བའི་རྩོལ

ཞི། སྡུག། སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ཀ་ཞིག་པས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་བསྟན་པས་ཀ་ཉམས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐྱོབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟེན་གསུམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་ཞེ་ངེ་ཟེར་བ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག

གསུངས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་དེས་ན་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཏྲི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཚེ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་སྟེ། ཚེ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་རྣམས་ཐུབ་པས་སྒྲོན་བསྒོམས་ཀྱང་བར་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་དངོས

མཐུན་པ་གཞན་འཁྲུལ་པར་སྒྲུབ་པ་བསྟན། སྐྱབས་པ་དེ་ལ་སྒོམ་བ་རིམ་པས་བསྒྲུབ། དེ་ལས་བདེ་ལེགས་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ལས་སྟོན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ལས་བརྩེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་ཚད་མ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་

ཏེ། བདེན་བཞི་སྟོན་པ་སྒྲུབ་པར་བསྟན། བསྟན་ནས་བདེན་བཞི་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཆེན་པོ་བར་བསྟན་པས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐྱོབ་པ་མཛད་པའི

ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་སྡུག་བདེན་བཤད། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མཚན་བསྒྲུབ་བསྐུན་དྲུང་བཤད། སྡུག་བསྔལ་ལ་གཉིས་པ་བསྟན་བསྒོམ་པ་བདེན་བཤད། བདག་ལྟ་ཅིག་བྱེད་སྒྲུབ་པས་བསྒོམས་པ་བདེན་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་གཞི་འཁོར་བ་ཅན་དུ་བསྟན། མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་སོགས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་ཚན་དུ་བསྟན། འཁོར་བ་མེད་པ་ཆོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག །བདེན་པ་བཞི་ཕྱིན་ཅི…

༄༅། །ལེགས་པར་སྦྱོང་བའི་སྐུལ་བྱེད་གསུང་རབ་མཁས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་རིགས་པས་སྤྱན་རྩལ་མཛོད་དེ། སྐྱེ་རྒྱུ་རང་བཞིན་ཡང་དག་འཁོར་བའི་ཞགས་པ་ཆད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འཆི་མེད་ཚན། ཕྱག་འཚལ་བ་དེ་ནི་པ་ཡི་མཆོག ཕྱག་འཚལ་བ་ནམ
པ་གསུམ་པོ་གང་ཕྱུ་ཡིས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཟབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཆོད་པ་དགོད་པ་ནི། འཁོར་བཅས་ཞེས་པ་མིང་ཆུང་དེ། སྤོབ་སྤུམ་མེད་པའི་ཡི་ཟའེམ། ཐུབ་པ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པས་བསྒྲུབ། འཁོར་བ་མེད་ན་ཉམ་ང་
༡ ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་དཔས་གཞལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ། ཉེར་ལེན་རིགས་མཐུན་རྒྱུ་ཡིས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་སྔ་མ་འདོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོ་མཐུན། ཕྱི་མ་ཐག་པའི་ཐམ་ལ 133
པ་ཚོམས་ཅན། ཆགས་སོགས་སོམས་པ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཆགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་མ་ཡང་བསྒྲུབ། ཆགས་སོགས་ལྷན་སྐྱེས་སྦྱོར་དགག ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་བ་དགག །དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་རྒྱུ་ཡིས་བསྒྲུབ་པའོ།
དང་པོ་ནི། འདོད། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་མིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་ཤེས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷག་པ་མེད་པས
ཁྱབ་པ་ལྡན་མིན། རྫས་གཞི་མེད་པར་ཁྱབ་ཆུ་མིན། འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ། རང་བཞིན་ཅུ་ལ་སྐྱེ་བ་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲུབ། སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེ་ནི་སྔ་མའི་ཆགས་སོགས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། རིམ་པས་སྐྱེ་བ་འབྲས་བ་དག་ནི་གསུམ་ཀྱི་འབྲས

ཟླ་ཤེལ་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་དེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི། གལ་ཏེ་བང་ཀ་ན་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་མཐིལ་ཀ་བྲིས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་དུ་འཁོར་ནས་ལྷུན་པོ་རི་བོ་ཞེ་ན། ལ་ལ་ན་རྩེ་མོ་ཅན། ཚེ་ལ་སོགས་ལྷ་ཡི་ལུས་ཕྲ་བས་ན་གནས་དེ་
ཡི་ཆོས་མཐོང་བ་ནས་ཐལ། ཚེ་ལ་སོགས་རྒྱུ་མཐུན་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ། ཚེ་དང་གཟུགས་ནི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེས་བཞིན་པ་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བང་ཀ་སོ་མཆོག་ལས་པ་ཞིག་ཐག་རིང་མས་ཅན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚིམ་པ་ཡི་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ།
གལ་ཏེ་ལྷ་རྣམས་ཅན་གྱི་འབྱུང་བ་མཚུངས་བཞུད་འབྱུང་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཁམས་བཟང་ངན་སོགས ...... ཕྲ་དང་པ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ ལུས་ཅན་གྱི་གཟུགས་བཟང་ངན་འགོག་གྱི་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཚེ་རབ་འབྱུང་བ་བཞིན་པས་སྐྱེ་བ་ཞིག་པ་ཐལ།
ཚེ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཆེ་ཆུང་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་སོ་སོར་བསྟན། ཚུལ་གསུམ་བསྟན། ལུས་ཆུང་ངུ་ཡང་ལ་ཞུ། ཡང་དང་པོ་ནི། ཚེ་ཐུབ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐང་གསུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ཚེ་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ།
ཤར་གསུམ་ལ་འབྲེལ་བ་བཀྲིད་ཀྱི་རྗེས་ལ་སྐྱེས་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཀྲི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་སྨྲས་ན་ཕྱིས་པ་འབྱེལ་བ་ཉན་ཐོས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ། ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ཅན། མཐོ་ཤིས་པ་ཆེ་བ་བཅུ་
པ་ཚ་མ་ཕྱི་མ་རྩེ་མ་ཞིམ་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ལུས་སྐྱེ་བ་མཐུན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེས་ནས་ཚེ་ཆད་གསུམ་ཀ་ཞིང་ཕལ་པས་སྐྱེས་པ་བཞིན་པ་དེ་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེ། འདོད། དེ་ཆོས་ཅན། ཚེ་དང་གསུམ་གྱི་ཚེ་ལ་བརྟེན་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་པར་ཐལ། ནང་གསུམ།

ཐ

༄༅། །མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་མཚུངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ། ཚ་བའི་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འཕེལ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་འགྲིབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཁྲིས་པ་འཕེལ་ན་ཚ་བ་འགྲིབ་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་གས།
ཀ་ལ་ཏེ་ནད་གཞི་ལུས་ཆ་མཉམ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འདུ་བ་ཞིག་ཏ་སྡོམ་ཀས་མ་ཁྱབ་པར་ཞེན་ན། ནད་གཞི་ལུས་ཆ་མཉམ་མི་མཉམ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནད་གསུམ་པ་ལས་ངེས་སུ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་
ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་མི་མཉམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མཚན་པའི་ཚོར་བ་ལས་ངེས་སུ་སྐྱེ་བ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་སྤོང་བརྗོད་དེ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི། །སྨྲས་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ། རྒྱ། གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་མཆམ་མི་མཉམ་པ་ལས
སྐྱེ་བ་འདི་རྒྱུ་གཞན་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུ་གེགས་བྱས་པ་འདི་ཚོ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་མི་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ནད་གསུམ་མཆམ་ཉམ་པ་འདི་ཉིད་ཆེ་ཞིང་སྐྱེད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱབ་ཆགས་པ་པའི་རྒྱུ་མི་འཐད། གཉིས་པ་སོགས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་མི་འཐད་པའོ།།
དང་པོ། རྒྱ། ནད་གསུམ་མཆམ་ཉམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ཡ་ལ། ཕལ་བ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་ཡི་མཚོ་ཞེན། རྒྱ། ཆགས་པ་ཚེ་ཅན། རྒྱུ་ཞེང་ནད་གསུམ་མཆམ་པ་དང་རེས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྗེས་འབྲང་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་ནད་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ
ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་། ཆགས་ལྡན་ཚོས་ཅན། ཁྱད་མེད་ཀ་རྣག་ལ་མཛེས་པ་བཅད་ཀ་ཉི་ལ་འཆགས་པ་དངག་ལ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རླུང་འབྱུང་བ་ལས་པར་འཕེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི། གསུ། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ཞི་སྒྲུབ་ལ་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱང་ལྟ

བསམ་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐུ་ཅིག་གཅིག་སྟེ་རྒྱན་དུ་གསོལ་བས་སྤྲོས་མེད་དོན་ཞེན། བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་མོ་ཁ་ཅན། ཁྱོད་ཆགས་པའི་དོན་ལྷ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཡིག་དྲན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཏོ། ཆགས་
བཅོས་ཅན། གཟུགས་མཛེས་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་གཉིས་དང་པར་ཐལ། དེའི་དོན་འཕྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁས། གཟུགས་མཛེས་སྒྱུ་ཡོད་པ་ར་འཛིན་པ་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡིན་ལ་གཡོན་དོ་ཞེན། ཐམ་ལྷ། བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས
མཛེས་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཁ་ཞག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ཡོད་པ་ར་འཛིན་པར་ཐལ། དེའི་དོན་རྒྱུ་ཚང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་མདང་ཟབ་ལ་བའི། གཉིས། བར་ཁ་ཅན་ལས་ཆེ་བ་བཀན་བསྐྱལ་བས་བཅོས་ཅན།
ཞི་ནང་བཅམ་མིན་པར་ཐལ། ཆགས་པ་མཛེས་སྣང་དོ་པོ་བའི་གཟུགས་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདག་ཅན་འཁས་བ་ལྟ་སྐྱེ་བ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ར་ཉམས་མཚུངས་པའི་ལྟོ་དང་སྤྱང་བའི། ཉེས་པ་སྤྱོད་དང་ལམ་ལ་མཚུངས་མོ་ཞེ་ན་ཀ།
ཤར་རྒྱས་བཅོས་ཅན། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བཟུང་སྣང་འདི་ཐ་བ་ཆགས་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིད་ལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་
དགག་པ་ལ་སྔ་མ་ཞེས་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་དགུ་སྒྲུབ་ལྡན། ཁྲུ་བ་ཅིག་ཆུ་བ་སྐྱེད་པ་དགག་པ་འོ། ཡང་དོན། དཔྱིས། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་འགག་པའི་ཞེན་པ་བཙོན་ཅན། དགོས་པ་བཀག་ན་པ་ཡོད་དེ། དགག་གསུམ

ཀ ༄༅། །ཡོན་བྱུང་བའི་ཉེ་རྒྱུ་ཞེན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འདྲ་ཞེ་གྲུལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་པས་སྨྲ་བ་ལ་ངེས། ཁས་བླངས་ཀྱི་ལན་སྤོང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དགག་པ་དང་། །དང་པོ་ནི། རྟེན། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཁྱབ་ཞེན་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པ། ཡོད་མེད་རྗེས་ལྡོག་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དེ་རིགས་པ་ཡས་ཞེ་གསལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་ཁུངས་ཁྱབ་ཞེན་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ར་བཤད་པ་ར་བཀག་པ་ཡིན་ན། དཀའ། འབྱུང་ཁུངས་
སྡུ ཆོས་ཅན། ཁྱབ་ཞེན་གཉེན་པོ་རྒྱུད་བཅས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། ཁྱབ་ཞེན་གཉེན་པོའི་རྟེན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དོན་འབྱུང་ཁུངས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཤེས་གཞན། རྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཁྱབ་ཞེན་གཉེན་པའི་རྩོལ་
རྩོལ་བ་རྟེན་ད་ལ་ཞེན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་སྤྱད་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་ནང་དང་རྣམ་ཤེས་པ་ཡོན་འབྱུང་བ་དང་འགྲེ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དེ། ཁྱོད་འབྱུང་བ་ལ་བསམས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས། ཆགས་ལོག་ར་སྐྱེས་པའི་ལུས་པ་སྤྱོག་པ་བཞིན། རྣམ་ཞུམ་
པའི་འབྱུང་བ་དང་འབྲུ་རྒྱུར་མ་དགུར་ཡོད་པའི་ཞེན། དྲུག། ཆ་གའི་སྐྱེས་པའི་ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཆ་ལ་མ་རྟོག་གཞན་པའི་ཆུ་ལ་སྐྱེས་པ་རྟེན་པ་ཞེ་ན་ཏེ། ཆང་དང་སྐྱབ་བདེ་སྤྱང་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ། ཆང་དང་ཆང་གི་སྐྱེས་པའི་ལུས་པ་སྐྱབ་
བདེ་སྐྱེས་ཅིག་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་སེམས་ལ་ཡང་མཚུངས་ལོ་ཞེན། མི་རྟ། འབྱུང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་བདེ་རྟེན་ཅིག་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བཟླས་བརྒྱལ་བར་ཐུ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟི། ཡིད་སྡོམ་རྟོག་པ་ཆོས་ལ་ཞེན། ལུས་

གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཀག་ནས་དམིགས་འགྱུར་བ་ནས་ཟབ། ཚིག་དཔེ་ལ་དང་རྗེས་ལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་ཕུང་སོགས་བཞིན། གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་གྱི་ངང་ངོ་། །སྣམ་པ་ཤར་རྩུང་ལྟུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
གཟུང་དོན་ཅན་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་འཕེན་པའི་ལམ་བརྒྱུད་སྒྲུབ་པ་ནི། གྲུབ། ཚོགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐོབ་རང་གི་རིགས་མཐུན་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
རིགས་མཐུན་སྔ་མ་ནི་ཐོབ་ཆགས་ཀྱི་རྩེན་གྱི་སར་སང་ལ་བལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ས་པ་ནི་ས་འཕོར་གཞན་མཐུན་ཏེ་སྤངས་བཅས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་ཉེ་བར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་སྒྲུབ། སྒྲུབ་ཞིང་སྨྲ་བ་པའི་གྲངས་ཙམ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ།
སྐྱེ་ལས་ཐོག་མའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་ངེས། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ། རྒྱ་ཡང་སོགས་པ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་ཆས་མཚམས་ལ་རྣམ་ཤེས་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལུས་ཆོས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་བ་དེ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ཨ། ཐུང་ངུ་
བསོག་ས་ཀྱི་རྟེན་གྱང་ཆེན་བརྒྱ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཐུལ་པའི་དོན་བདེ་དང་པོ་ར་ཀྱི་ཆོས་ཅན། ཐོང་ཁམས་བཅའ་ཡ་དག་མིན་ཏེ། ཐོང་ལ་སོགས་པ་དང་ཡུལ་གྱིས་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་གནོད་ན། ཧྲཱུྃ། ཐུང་ངུ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན།
སྐྱེ་ཆེན་བརྒྱ་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་དེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཀོད་པ་ཡེར་ཟེར་དང་ཡལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆགས་སོགས་ལ་བཅས་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་བཅས་མཐོང་བ་པར་ཐལ། ཆགས་སོགས་རྗེས་པར་བྱུང་སྐྱེས་པའི་རིགས་པ་མེད་པར་བྱ་བ་ནའོ། །

༄༅། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་བསྟན་པ་བཀོད། ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད། །དང་པོ་ནི། སྒྲ། ཐམལ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་རིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆགས་སོགས་སྔོན་སྦྱོང་དྲན་མ་སོང་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ཡི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་སྒྲུབ། དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད། །དང་པོ་ནི། ལྷུག། གལ་ཏེ་ལུས་ཅན་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པར་རིགས་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཐམས། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་ཟླ་མཚུངས་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ། གལ་ཏེ་རྟགས་པ་མ་གྲུབ་བསྙམ། ཕྱུང་བ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཆེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷུག། ཕྱུང་བ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལས་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་ཆགས་དེ་ལ་སྐྱོ་ཆགས་ཙམ་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་འབྱུང་བའི་སྐྱོ་ཆགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། །ཕྱི་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་
གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་རུང་སྟེ་ཐམལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱིར་ཆགས་ཞེ་སྡང་དང་བཅས་པ་པ་ལས་ཕྱིས་ཆགས་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་བར་སྒྲིབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལུས་ལ་འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ལ་ཁྱད་པར་ལས། ཆགས་སོགས་གསལ་མི་གསལ་གྱི
ཁྱད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ། གལ་ཏེ་ཐམལ་པ་ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་གཏན་མེད་དུ་ཕྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལ་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྟག། །ཐམལ་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་ཟླ་མཚུངས་པར་ཐལ།

ཀྱང་འབྱུང་བ་མཚུངས་པ་འདི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཆ་མཐུན་ནོ། །སངས་རྒྱས་པ་ཡི་གསུང་ལ་བཀའ་ལ་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་མ་པ་ལ་ཆེ་རྒྱུད་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ལྟར། །རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ཐུགས་ལ་འཁྲུལ་སོགས་ལ་བསླུ་བ་འདི་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བ་གྲུབ་ཆགས་མཚམས་ལ།......
སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དྲུག །གསང་སོ་མ་དྲེ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཕྱ་འདྲེ་གཏན་མེད་ཀྱི་མི་གྲོད་པ་གཞན་འབྱུང་བ་དང་ཆགས་སོགས་ལ་མཚུངས་སོ་ཞེན། ལྔ། རྡོར་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དག་ཏན་མེད་ཀྱི་མི་གྲོད་པ་དང་། ཆགས་སོ་གྱུ
གཏན་མེད་ཀྱི་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་དེ་དོན་དུ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། །ཕྱི་མ་ལས་དོན་གཞན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ཆ་དང་པ་གྱི་དེ། ཕྱི་དང་འབྱུང་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་ནང་དག་ཞིག །འབྱུང་བ
འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཧྲེ་ལས་ཕྱི་དང་ཞེ་ལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྱུང་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་དགག་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུ་ཆ་དང་པ་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་གཏམ། གཟུགས་སོགས་འགྱུར་བ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་ཡང་། འབྱུང་བ་ལ
ཕེལ་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་རྒྱུད་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་པ་ཤེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཐབས་བསམ་དེས་སོ་ཞེན། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་དང་འབྱུང་བ་ལ་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བ་དང་འགྲུལ
མི་སྲུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཕྱི་དང་སྐྱབས་ངང་འགྲུལ་སྦྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི། གཞན་དེ་གཉིས་མཚུངས་སོ་ཞེན། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དང་སྐྱབས་བ་དང་འགྲུལ་མི་ཤེས་པ་ངེས་ཆགས་སོགས་ལ་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། ངེས་མཚུངས་ཤན། ཆགས་

ཐ

༄༅། །སོགས་དེ་འབྱུང་བ་དང་ཕྱི་ཚེ་གཞི་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་སྐྱེས་ནས་རིགས་འདྲ་འཕྲོ་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་བཏགས་དེ་ཚོམ་ཕྲ་ལ་སྐྱེ་བའི་གླ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཆགས་སོགས་སོ་སོར་རིགས་འདྲ་འཕྲོ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། རྩ། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་འཕྲོ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། རིགས་འདྲ་དེ་རྒྱུན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དེ་འབྱུང་བ་དང་སོ་སོར་རང་དང་། ཆགས་སོགས་
ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ཕྱུན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཞི། མི་རྟག །སྡུག་བསྔལ། བདག་མེད། སྟོང་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ།
ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩ། དེ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་བག་ཆགས་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་འཆི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདག །དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་དེ། བདག་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྩ། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མིན་ཏེ། བདག་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་རྟག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲས་བུ་ནུས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་སོགས

ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ཚོགས་ན་ཡང་འབྲེལ་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་རང་བཅས་སྤངས་པ་ཀུན་བ་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལམ་གསུམ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་
བསྟན། རྒྱུ་ཉིད་གཞན་དུ་ཟློག་པ་དགག །རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་སྲེད་པ་བསྟན་པའི། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིམ་འགའ་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་བསྟན། རྒྱུ་མེད་སྐྱེ་བ་དགག་ཅིང་ཚིག་ལས་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དང་བཅས
པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་འགའ་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྟོས་མེད་རྟག་པས། གཉིས་པ་ནི། ཀྱི། རྒྱུ་བདག་ཉིད་པ་ནི། ཚོར་མའི་རྣམ་པར་བཞག་རྒྱུ་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་ཡང་རྒྱུ་མེད་ཡིན་དགོས་ཞེན། བསྟན། ཚོར་མའི
ཚོར་བ་སོགས་དང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་པ་ཚོགས་ཅན། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཀྱི་ཚོགས་སྒྲུབ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཏོག་ལ་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱུང་བའི་རིགས་ཅན་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཤེས་པ
མ་འདི་ཙམ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྟག །དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡི་རྒྱུ་རྟག་ཡིན་ནད། དེའི་ཚེ་མིག་སོགས་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟག །སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཅན། རང་འབྱུང་བ་སོགས་རྒྱལ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ།
སྐྱེ་རྟག་པ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བ་ཀག་ཞིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྲིད་པ་རྣམ་ཀྱི་རྩ་བ་སྲིད་པར་བསྟན། དེས་ལུས་གཞན་སྒྲུབ་པ་སྐྱོང་། སྐྱེ་བ་ལ་ཚོགས་པ་ལས་རྒྱུ་ཞིན། །དང་པོ་ནི། དེ། སྲིད་པའི

ཞ ༄༅། །སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རིག་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་ཕལ་ཆེར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནི། དེ་ལྟར་ན་མཚོན་ན། སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་ཤིག་ཀུན་ནས་སློང་བ་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་།
སྲིད་པ་འདི་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པའི་སྲིད་པ་དང་འགལ་ཟླ་ནར་བ་དང་འདྲ་བ་ལ་བཞིན། སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། ཚེ་ཕྱི་མ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་རྒྱུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ཤན་དབྱེ་མི་ནུས་པས་ཐལ། འདོད་སྲིད་དང་
འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན། །སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་གྲུབ་པ་སྐྱེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡང་བཟོད་བ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་སྐྱེད་པ་གསུམ་ཀྱི་ལྟར་ལས་ཚོར་ཕྱིན་སྐྱེ་ན་དེ་ལ
འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐ་ན་ཡིན་ནོ། དངོས་དག ཚོར་བ་སྔོན་འབྱོར། ཁྱད་པ་རི། རྒྱུན། སྐྱེ་བ་འདི་རྒྱུད་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་མ་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་སྔོན་པའི་གྲོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་སེམས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
རྒ་ཤི། དོན་ལྷུང་ཁམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། ལུས་མེད་པས་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བ་འདི་ཡིན་ནོ་བཞིན། རྒྱུ། ལུས་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེད་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕོན་ལྟར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཀ་ཁ་པ་དང་
འགག་པ་ལ་བཞིན། ལུས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་མ་འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མིན་ཏེ། ཕྱིར་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་འདི་འཛིན་ཡིན་པ་ཡང་རྒྱུ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས། གཞན་དེ་རིགས་ལུས་ཅན་འཛིན་པའི་ལུས་ཕྲ་ཆགས་པ་བཀྲེན་པའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས།

ཀྱང་འདི་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་འདོད་དེ་རིགས་པར་ཐལ། ལུས་དང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཉིས་ཀྱི་མི་འཕྲི་རྒྱུ་རྣམས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། གསུམ། ཆགས་པ་ཅན་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན།
ཆགས་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔ་མ། ཚེ་འདིའི་ཆགས་པ་སྔ་མ་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་རྣམ་པ་ཡོད་མ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པའི། གཞི་དཔག་ཏོན་ལ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། མི་ཤེས་ལས་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ཞུ་ལོང་རིགས་མཛད། ཚེས་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཅན་དང་པ་ཤད་པ་དང་བྱ་བ་ལག་ལ་ཡིན་ན། མི། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་རིག་པ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བརྟེན་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་སྲིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་ལས་མིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཚེ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་འདི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་ར་བ་ཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚེ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀུན་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་འདི་ཡང་
སྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་པར་བཤད་དེ། ཚེ་ཕྱི་མ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལས་མཐའ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྡུ་བ་བསྟན་པ་འབྲེལ་བསྡུ་བ་སྐྱེ་བ་ཐོག་པ་དེ་ན་བ་ཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བ་ཐར་པ་ལ་སྦྱར་བ། གྲོལ་བ་ཐོབ་ཚུལ་དང་པ་སྤྱོད། གྲོལ་བ་འདི་ཚུལ་ལ་ཡུལ་དང་པ་སྤྱོད།
ཆེད་པ་ར་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཐར་པ་བཏགས་པར། དང་པོ་ནི། ཏེ། རྒྱུ་རིག་འཆི་བ་གྲིབ་དུ་ཆོས་ཅན། ཐག་ནར་དུ་བཞེད་དེ། རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་སྐྱེ། མ་རིག་པ་རིག་ཉེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཡོད་དོན་

144

ཕ ༄༅། །ཅན། འཁོར་བ་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་ཐལ། །ཕྱོགས་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། ཐལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་གཏོད་པ་ཁ་འདོད་པ་དང་།
རྟགས་ལ་མཐུ་བཏབ་པ་ཡི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་བ་དཔྱད་པ་གང་ལ་བརྗོད་ཅེ་ན། དྲི། བདག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཕྱི་མི་ཉུང་ཡང་བསྐྱལ་ཀྱང་བརྒྱུད་འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ན་ང་འབད་པ་བྱེད་པ་ག་ལ་ཡང་དེ། དོན་ཉམས་པར་ལྟུང་བ་སྡུག
བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པ་ལ་ཕྱིན་ཆད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་བཀག་ཞེ་ན། །ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་གཞོམ་པའི་ཆེད་དུ་ཚེ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཐར་སྒྲུབ་ལམ་ལ་མཚོན་པ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ·འདོད་ཆགས་ བྲལ་བར་གནས་པ་མེད་པ
སྟེ། འཕགས་པ་ལམ་དང་པོར་ཡང་སྐྱེ་མེད་པ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་བྲལ་གནས་པ་དེ་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་བཤད། རྒྱུ་ཡི་དོན་ལ་མཚོན་པ་སྒོད། གནས་པའི་དོན་ལ་མཚོན་པ་སྒྲོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད། ཆགས་བྲལ་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
ཕྱིར་རེ་ཞིག་གཞན་སྐྱེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་བཅས་བ་དགའ་བས་ཞུགས་ཞིག་གཞན་སྐྱེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་སྐྱེ་བར་གནས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ཆད་མི་འབྱུང་ཡང་རྒྱུ་སྐྱེ་ཡོད་ཕྱིར་ཆགས་བྲལ་སྲིད་ཅིང་རེ་ཞིག་རྒྱུད
པོ་མི་ལྡོག་པས་ན་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་ཀྱི་དོན་ལ་མཚོན་པ་སྒོད། བཅིང་བའི་དོན་ལ་མཚོན་པ་སྒྲོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་ལ་ལས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་བར་གནས་ལ་ཡང་སྲིད་ཁམས་གཞན་དུ་འཆི་བར་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་ཅེ་ན། སྨྲ་ན། ཆགས་བྲལ 145

ལས་ཀྱིས་གནས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྲིད་དང་བྲལ་བ་ཉེ་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་བཟང་པར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་ལ་སྐྱེ་དེ་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁྱབ། །ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟེན་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ཅན་ཞི་སྡང་མེ་དཔེ་ཅིག མཐུན་ཆེ་ཉན་སྐྱེ་རྟེ་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་ལ་སྐྱེ་དེ་ཡོད་ན་ཆགས་བཅས་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཏུ། ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་རྟེ་ཆོས་ཅན། ཚེ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་ཆགས་པ་དང་རྒྱུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་ལ་སྐྱེ་རྟེ་ཡོད་ན་དེ་ཡི་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་མི་ཞིག་ཁྲོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཏེ། ཆགས་བྲལ་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲིས། ཆགས་བྲལ་ཕྱི་ཆོས་ཅན། སྡུག་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབས་ནས་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་ཀྱིས་གནས་ཚོད་པ་སྤྲོད། བརྟེན་ནས···གནས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་ལ་ལམ་ཀྱིས་ས་ཐ་འདས་བ་ཉི་སུ་ས་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱིས། ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་པ་མིན་ཏེ། ཡང་སྲིད་གཞན་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་བ་དང་བྲལ་བ···པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་གྱི་ནུས་པ་མ་ཟད་ན་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་ལ་སྐྱེ་རྡེ་ས་གནས་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཚེ་རྫུ་ར་རིང་པོ་རྒྱལ་བ་ཁམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱིད། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ལ···

ཁ ༄༅། །ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཉམས་པ་མེད་དེ། སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གསུམ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གསུམ།
འཇིག་ལྟ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེན་ཟེར་བ་ཐོས་མ་ཐོབ་པ་མ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་དང་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཞུ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟ་སྤངས་པ་མིན་ཏེ། འཇིགས་ལྟ་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤང་ལ་འདི།
ཉི་ ཆོས་ཅན། ཡང་སྲིད་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་མ་སྤངས་པར་ཐལ། རང་གི་བདེན་འཛིན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་བྲལ་བ་ཐར་པའི་ནོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། ཁྱབ
ཀྱི། ངས་པ་རྫོགས་མེད་ན། རང་གི་རྒྱུ་བ་དང་འབྲས་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡང་ཐལ་བར་འདོད་པ་འདི་སྤྱིར་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་མི་རྟག་པ་གཉིས་པ་དག་ཤེས་པ་ཉིད་སྡེ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་སྟེ་པ་དགག །རྫོགས་བྲལ་མེད་པས་རྟེན་པ་དགག 147
པ་ཡི། །ང་བ་ཡི། ཕྱི་ཡོལ་བ་ཟེར། བདག་རྟག་པ་བ་དོར་བ་རང་བཞིན་བདེ་བ། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྟུག་ཀྱང་ །བདག་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པར་འཆིང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ། བདག་ཆོས་ཅན། བཅིང་བ་ཐར་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་མ་སྨྲ་བ་རེ། བདག་རྟག་པ་ལ་བཅིང་བར་

མི་འཐད་ཀྱང་། རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་བཅིང་ཐར་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བརྗོད། བདག་ཆོས་ཅན། བཅིང་ཐར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ། བདག་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇིག་མེད་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ལམ་བདེན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉེན་པོར་བསྟན། གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའོ། དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། བདག་མེད་གོམས་པས་གནས་འགྱུར་ཐོབ་པར་བསྟན། གནས་འགྱུར་ཐོབ་ཀྱང་སླར་ལྡོག་པར་འཛིན་པ་དགག། གནས་གྱུར་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད། བདག་མེད་རྟོགས་ནས་གོམས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན།
འཁོར་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཐར་ལམ་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་ལས་གནས་འགྱུར་ཐོབ་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱོན་ཅན་འཇོམས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན། རྟུལ་བ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་
ཀྱང་ལྡོག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་། ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཉེས་མེད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་ལྡན་པར་འགྱུར་སྟེ། ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡི་སེམས་ལ་ཡང་ཉེས་མེད་ཀྱི་ཕྱིས་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གནས་
འགྱུར་བའི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་སླར་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཉེས་པ་སླར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཁྲང་གཉེན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་པ་ཞིག་ཉེན་པོ་ཉིད་ལ་ཕྱུགས། རང་བཞིན་སྒྲོ་ཟུར་ཡོད་པ་བས་ཐུན་ནུས་མེད། ཐུབ་

ཀ ༄༅། །ཡོད་ན་ཡང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་མེད་ན་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་གཉེན་པོ་བ་རྒྱུ་བ་ལྡོག་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས། གནས་སྐྱུར་བའི་སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་པ་བདག་འཛིན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྐུར་འཇུག་དབང་ཐུབ་པ་མེད་དེ།
ཕྱིང་ཡུལ་ཡེ་གྱི་གནས་ཚུལ་འཛིན་པ་རི་སྐྱེ་ཉམས་བདག་འཛིན་སྤྱིར་ལམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། བདག་འཛིན་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཉེ་བ་ཡི་ཕྱོགས་དང་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། །བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། གནས་ལུགས་སྒོ་བ་བའི་སེམས་ལ་ཕྱོད་འབྱུང་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱོད་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟབ་གཟུགས་སྐྱེལ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས། ཉེས་པ་ཆགས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། གནས་ལ་སྐྱུར་བ་བའི་སེམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནོད་པ་འཇུག་པ་མེད་དེ།
ལྷུར་གནས་ལ་སྐྱུར་བའི་སྟུལ་ལྟ་ཡང་སེམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནོད་པ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐུས། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་འདི་སེམས་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། ཉེས་དམྱལ་ནང་སྐྱེ་བ་ལ་སྡུག་རིགས་གཞན་པ་འཇུག་པ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་མཐོང་ལ་རྩེ་ལུས
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བར་དང་རྒྱུ་སྐྱེད་ལྟུལ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཚོན་ཁ་བ་མེད་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འཚོ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་གནས་སྐྱུར་བའི་སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་འབད་དེ་ཞིབ་རྒྱུ་གཏོགས་མི་ནུས་ཏེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཞིག་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་ཚུལ་གྱིས་གཉེན་པོ་མིན། ཕྱོགས་རེ་རིམ་ཅིག་ཚོ་རྩ་མ་གྱིས་གཉེན་པོ་མིན། དེས་ན་ཐར་དང་གང་ཕྱི་གཅིག་གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་སྟངས་ཁ་གཉིས

བཙོམ་གྱིས་གཉེན་པོར་འགྱུར་ན་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཉེན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ཆེས་ཅན། ཕན་ཚུན་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་བདག་འཛིན་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་གོམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྤོང་བ་མིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉེན་གཙོ་བོར་འཆད་ཅེ་ན། བྱམས་པ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྩད་ནས་འབྱིན་པའི་རིག་གཉེན
པོ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ནི་རིག་པ་བཀག་ཙམ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ
ཡེ་ཤེས་དང་དམིགས་པ་གཅིག་པ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་འགལ་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རིག་པ་བཀག་ཙམ་མིན་ཏེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པ་ཡུལ་ཅན་ཤེས
ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ་ཏེ། རང་ཉིད་དང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ལ། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་དེ་ཕྱོགས་སུ་བཤད་ལ་བ་ཞི་སྤྱོད་སྐྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ལྟ་བ་དང་ཕྱོགས་མཐའ་གཅིག་པ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་གཅིག
པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐྱོན། ཉེས་པ་ནི་ཀྱི་ཕྱུང་པོ་བདག་གིས་སྤོང་བ་ཞེས་ཁྱབ་པར་འདིའི་ཡུལ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྩད་ནས་འབྱིན་པའི་རིག་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཞིང་། ཕྱུང་བ་གྱི་གཉེན་སྤོང་བའི་ལམ་

༄༅། །པ་ཞི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣ། ཉེས་པ་ཟད་མ་ཚོགས་ཅན། གཉེན་པོ་གོམས་ཀྱང་ཟད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་ལ་བཀྲུ་མ་མི་ཟད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། དེ་ཚོས་
ཅན། ཕྱིན་ལོག་མས་བཅོམ་ས་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཉེན་པོ་དང་ཟད་མི་སྲིད་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིན་ལོག་གཉེན་པོས་སྤོང་བའི་ཆོས་མཐོང་ཞིང་། ལྡོག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསལ་རྟོག་གཞི་ཀྱི་ཞུགས་པ་སྔར་བ་ཡང་ཐབས་བཞིན་ནོ། གཉེན་པོ་དང་འབྲལ་བའི་ཚེ་སྔར་ཡང་ལྡོག་
གོ་ཞེ་ན། ཉེས། ཐབས་ཀྱིས་བྱང་གྲོལ་བའི་སེམས་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་དང་བྲལ་ན་ཉེས་པ་སྐྱེ་ལྡོག་པ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དེ་རྟོགས་པའི་བློ་ངོར་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་དང་བྲལ་ནས་སྔར་སྒྲུབ་ལྟར་ལོག་པ་མ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཞི་
པག་ཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་གོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་བདག་སྣང་གིས་གཉེན་པོར་བསྟན། བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་གཉེན་པོར་བསྟན། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་གཉེན་པོ་མེད་པར་ཐལ། ཧ་རེ་བོ་ཡང་འདི་ལྟ། བདག་ལྟ་བ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་
བསྟན། །བདག་ལྟ་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན། རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། དེ་ལས་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏེ། བདག་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་། དེ་ལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག །དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཞེན་ཀྱང་མ་ཤེས། བདག་ལ་ཞེན་ཆགས་པ

གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ། །གཉིས་པ་སྤྱིར་བཏང་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་མེད། །ཚིགས་སྦྱོར་ལ་མཁྱེན་ལུགས་ཀྱི་བབས་རིམ་མཐོ། །དང་པོ། དེས། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བ་དུ་འཛིན་པ་ནི་བདག་འཛིན་ཆེན་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་ཐལ། བདེན་ལ་
ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཉེས། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བདག་ཉེས་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་གཞན་མེད། བདག་གི་ར་ཆགས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་པའོ། །དང་པོ།
ལ་ལ་ལུགས་ལ་སྨྲོ། སྐྱོན་བཅས་ཤེས་པ་གཞན་ལ་སྤྱོད་མི་ནུས། སྐྱོན་བཅས་ཤེས་པ་སྔར་དེ་ལ་རྒྱ་ལྡོག་མི་ནུས། སྐྱོན་བཅས་ཡིད་ལ་ཁམས་ཆུང་ངམ་ཁྱབ་པར་བརྒྱུད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་སྲིད། བདག་ཉེས་ལེ་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་ཆགས་པ་ལ་ཆགས་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡུལ་ལ་ཤེས་
པས་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་མཐར་ཐུག་བོར་ཞེ་ན། འདི། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་དེ་སྐྱེ་བ་ཐུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་བའི་ཉེས་ཡུལ་ལ་ཡུན་རིང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉེས་ཡུལ་སྤོང་བ་དེ
སྤོང་ཉེས་ཉེན་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡོད་ཀྱི་ཉེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆགས་པ། བདག་ལ་ཆགས་པ་བས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་འཛིན་ཅན་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཐལ། བདག་ཉེས་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
ཆགས་པ། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྤྱོད་ཅན་ཡིན་ནོ། སྐྱབས་སྐྱོབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱབས་སྐྱོབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཐལ། བདག་སྤོང་བ་ནི་ཀྱི་བ་ཡི་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །དཔེར་ན་བདག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ། བདག་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཡོན་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱོན་མེད་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་པོ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། དང་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ
པས་གྲོལ་མི་ནུས། དམར་བ་དག་ཐང་ཞེས་པས་སྤྱོང་མི་ནུས། སྡུག་བསྔལ་ལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བས་སྤྱོང་མི་ནུས། སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་རྒྱུ་གསུངས་པ་དང་བཅས་ལ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སུན་འབྱིན་པ་བཀོད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གཞུང་། སྐྱེ་ལ་ཀྱིས་གཟུང་བའི་ཡུལ་ན་ཡལ་ག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་བསྒོམས་པས་སྤོང་བ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་བསྒོམས་པས་སྤོང་ངོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དགག །དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བཤད། །སྐྱེ་ལ་ཀྱིས་གཟུང་བའི་ཡུལ་ན་ཡལ་ག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམས་པས་ཚེ་མ་གྱིས་འདོར་བ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བདག་གི་བའི་བློ་མ་ཚོར་ན་ཁྱོད་མི་འདོར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བདུན་ཏེ། བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡོད་
ན་འདོར་མི་སྲིད། བདག་གིར་འདོར་ན་བདག་གི་མཚན་ཉིད་མེད། བདག་འཛིན་ཡོད་ན་བདག་གིར་ཆགས་པ་སྐྱེ། སྡུག་བསྔལ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྩམས་པས་འདོར་མེད་འགྱུར། བདག་སྐྱོན་མེད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་ལུས་ལ་ཞེད། སྐྱོན་ཅན་ཤེས་པས་ཐ

ཆགས་པ་སྤྱོད་མི་ནུས། ཀྱུ་ལ་བ། ཉོན་པ་མེད་པས་སྤྱོད་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཆགས་སྡུག་ལ་མེད། བདག་གིར་འཛིན་པ་བཅོམ་པ་ནི་སྨྲ་བ་ཅེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་པ་ཅན་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམ་པའི་
བདག་འཛིན་ཅན་ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པར་ཐལ། དབང་སོགས་ལ་རང་གི་བའི་བློས་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས། ཁྱབ་སྟེ། ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྒྲ་སོགས་ལ་རང་གི
བའི་བློ་དོར་ཞིང་གཞན་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བསྒོམས་པས་བཅོམ་པ་དགག །སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པས་བཅོམ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམས་པས་རང་གི་བའི
བློ་སྤོང་ངོ་ཞེ་ན། དེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་ཡང་རང་གི་བའི་བློ་དོར་བར་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་ཡང་ཁྱོད་དང་བདག་གི་འདུ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཀག་ནས་པའི་ཕྱིར། འདུས། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད
བདག་གི་འདུ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་རང་གི་བའི་བློ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། འདུ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཡང་ཞེན་འདོགས་སྐྱེད་དགུ་རྒྱུང་བ་ལས་རང་གི་བའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྨྲས། །གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། དབང་
སོགས་ལ་རང་གི་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་སོགས་མཐའ་བ་མི་ཕྱུ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་རྟེན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱག་སྡུལ་གྱིས་བཟུང་བའི་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། །དབང་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་རྟེན་དུ་མཐོང་བས་ཁྱོད

༄༅། །ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་བཞི་ནི་ཕར་ཕྱིན། ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་རྒྱུ་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་དྲུག་རྒྱུ་མཐོང་བ་མི་ཞིག་ཞིང་། ཐལ་ཆེར་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་དྲུག་རྒྱུ་མཐོང་བ་དགེ་བའི་སྟོབས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚིག །གཏན་ཚིགས་ཕྱི་མ་ཕྱིན་པས།
བླང་དོར་གྱི་ཐབས་ལ་བརྟན་པར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐལ་ཆེར་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་དྲུག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དབང་དོར་གྱི་ཐབས་ལ་མེད་པའི་རིགས་ཟབ་གཉིས་པ་ཐལ་ཆེར་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་དྲུག་ལ་ཆགས་པ་བསྐྱེད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག །འགོག་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་རྟག །སྔར་དགེ་གི་བདེ་བ་མཐའ་བསྒྲིམས་པ་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་བར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་གི་འཇིག་པ་དང་བ་ལོང་བ་དང་ལ་འཇུག་པར་བསྒྱུར་རོ། །ཐུབ། ཐར་པ་ཐོབ་ནས་སྐྱབས་ཀྱི་བདག་དེ་
ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཕྱིར་ཞེན་པ་གཞན་ཕྱིར་བདག་ཏུ་མེད་པ་ཐལ། ལྷོད་རྒྱུ་དེ་སྐྱེ་བ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། ཞེ་སྡོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནུས། བདག་གི་ཆགས་ཁྲིམས་ལྟར་དོན་པའི་བདག་འཛིན་
ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ཆགས་པ་བསྐྱེད་དེ། བདག་བ་ཞེན་ཏེ་ཀུན་པའི་ཕྱིར། མཚོན། བདག་གི་བ་ཆགས་པ་བཟུང་བའི་རྒྱུད་པ་ཀུན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་སྒྲུབ་པའི་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། ཕ་མ་ལ་སོགས། འདི་ལ་བདག་གི་བ་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བ་འགོག་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི། གཞན་ཉེར་བའི་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཅན།
155

སྤྱོད་ཊཱིཀ [illegible]

བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་པ་དང་བྲལ་ཡང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་པ་དང་བྲལ་ཡང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་ཚེ་ན་བདག་གི་སྡུག
བསྔལ་དུ་བསྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་བདག་གི་བ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་བཀོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་
དུ་བསྒོམས་པ་བས་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་ཞེ་ན། །བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསྔལ་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ། བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསྔལ་རྒྱུ་མཐོང་ནས་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་ཏེ། བདག་གི་བ་འདི་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བདག་ངར་འཛིན་ཅན་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་འདི་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་གི་བ་གཞན་པ་ཞིག་ལ་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕྱུག
པོ་ཅིག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་དང་འཕྲད་པའི་ཚེ་གཞན་ལ་ཡང་ཆགས་པ་འཕྲོ་ར་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ཅན་ཞིག་བུད་མེད་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་སྔར་བློ་གྱོགས་པའི་བུད་མེད་ལ་ཡང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས
སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྨྲ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། བདག་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་གི་བ་གཞན་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ན། བདག་ལ

156

༄༅། །ཆགས་པ་བསྒོམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་རྟགས་ས་སྒྲུབ་པ་ནི། ལྟ་བ་ཅན་ལྟ་བ་ཡི་རྟེན་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། བདག་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་ཅས་ལུགས་ལ། ལྟ་བ་ཅན་ལྟ་བ་ཡི་རྟེན་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་ཡི་རྒྱུ་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འབྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལྟ་བ་བཅས་ཡིན་ཀྱང་བདག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འབྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་པ་ནི། ཡོད་ན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ཡི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
མིན་པར་ཐལ། བདག་གི་བ་ཡི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལ་ཞེན་སྐྱེད་ཏུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་འདོར་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་གི་བ་ཡི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ།
བ་ལ་ཏེ་བདག་གི་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ནི་བདག་གི་བ་འདི་སྡུག་ཡིན་ལ། དེ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམས་པས་དེ་སྤོང་དོན་ཞེ་ན། བདག་གི་བ་འདི་སྡུག་སྙེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ཡི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་གི་ཡོན་
ཏན་མཐོང་བ་མ་བྱུང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིར་བཞིན་ནོ། །རྟེན་པ་ནི། གཞན། བདག་གི་སྡུག་ཀུན་ལ་དུ་བསྒོམས་པ་འདི་སྤྲུ་བ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་ལས་མི་ལྡོག་པར་ཐལ། བདག་
ཆགས་པ་ལས་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་ན་བདག་གི་ཆགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་བདེ་བར་ཤེས་དང་ངེས་པ་ལས་གྲོལ་མི་ནུས་པ་ནི། སྐྱོན་ཅན་བཀར། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱི། ཆགས་ལུགས་

རང་སྐྱེ་ས་བུ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་ལས་ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ། ཐ་དད་དུ་ཤེས་ན་ཆགས་བྲལ་དུ་རུང་རྒྱུར་སོང་ཞེ། མཆོག །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ར་སྲིད། བདག་གི་བ་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག
གཞན་དུ་འཁྲུལ་བ་ར་མི་འདོད་ཀྱང་བདག་གི་བ་མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བར་གཟུང་བ་རང་གི་བ་འཛིན་པ་ཡང་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དྲ། དབང་པོ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ།
དེ་ཡིན་ན་ཉེད་དུ་ཡོང་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་ཡོང་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྡུག་བསྔལ་ལམ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བས་སྡོད་མི་ནུས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་ཆགས་
བྲལ་མིན་པ་བསྟན། །ཆགས་བྲལ་མེད་པར་ཐམས་བསྡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་ལ་ཕན་ཏེ། དབང་སོགས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་བས་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་ཞེ་ན་ཉེས་ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་རང་རྒྱུ་རང་བཞིན། གང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་འདུག་ཡོད་
ཏུ་ར་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡི་སྐྱོ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་མིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཞེ་སྡང་བ་དེ་བ་ལ་ཆགས་པ་བའི་སྐྱོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཞེ་སྡང་ལས་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བླང། ལོ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ་རང་བཞིན། ཡུལ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མི་དོ་ར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཀུན་ལ་མཚོག་ས་ལམ་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་བ་ཞེས་པ་རྟོད། ཡུལ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མི་ཤེས་ཚོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟོག་ས་གཅིག་བཞ་ས་ཙམ་ཞིག་ལ་ཞུག་པ་དང་། རྟོགས་···

ཉ ༄༅། །གཅིག་ནས་སྐྱེ་ཞེས་བཅས་པ་གཉིས་མཐོང་སྤངས་པ་བར་ཞུགས་པ་ཕྱིར་འོང་ངོ་། །འདི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་བསྒོམ་ཀྱང་གསུམ་པ་དང་ལམ་བསྒོམས་ནའི། དེའི་ཚེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་བསྒོམ་ཀྱང་གསུམ་པ་དང་ལམ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར། ལྔ་བཅུ་ མཚམས

ཕྱིན་ནས་ཚོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྤྱོད་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་བསྒོམ་ཀྱང་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། སྔོན་པའི་རྟེན་ཡས་སྐྱེས་པ་དེ་ཚེ་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ལ་ནི་ལོང་མཁས་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་བསྒོམ་ཀྱང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ། ཁྱབ་བདེ་ཉེད

༡༩ ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསོལ་བ་མིན་ཏེ། ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཚང་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རང་ལམ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་གྲོལ་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བསྒོམ་ལྡན་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སོགས་ལ་བསྒོམ་པ་ཐལ་བ་བཞེད་

རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་རྟེན་པའི་བཤད་ཀྱི་ཐོབ་ལམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ནི་སྡེ་མི་རྟག་པ་ར་ཤེས་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་པ་བསྡུ་བ་ལས་སོགས་ཀྱི་མཚོན་མཐུན་པའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལས་སྒྲུབ་ལ་དེ་བཞི་བ་རོལ་བ་ཐལ་ཞི་བའི། ཚུལ་ལ། བར

ཉི་བསྡུག་བསྔལ་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་དགའ་བ་ནན་ཏན་ཚོས་ཅན། འཇོག་ས་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རྟོགས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཐར་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁམས་པ་ཉེ་ཚན་ཤེས་པ་ཉན་རྣ་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་ལས་པར་བྱས་པ་ཡི་ཞེས་ན། བཅས། ཁམས་པ་ཐོབ་པའི་ཚོས་ཅན།

བདག་གི་བཞིན་བཤད་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་གི་བཞི་ལས་པ་དང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བདག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བསྒོམ་པ་ཟེར་ནས་བསྐྱེད་པར་བཅས་པ་ནི། ཅེ། རྣམ་གྲོལ་དོན་དམ་མེད་ཚོས་ཅན། འཇིག་པ

ལྷུན་ཕྱུང་བ་ར་སོགས་ཏེ། བཅོམ་བརྒྱད་དང་ཚེ་ཡིན་པ་ཞེས། །འཇིག་པ་ལྔ་ཉམས་ཕྱུང་ནས་བཅོམ་བརྒྱད་མི་རྟུལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདག་མེད་བསྒོམས་ནས་སྒྲིབ་པ་སྒོམ་བ་རྣམ་བཅས་བཞུགས་སོ། ཆོས་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཡིན་པའི་སྐྱ་བརྗེད་དགའ། །ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་པོ

མིན་པའི་སྐྱ་བརྗེད་དགོད། དེས་ན་ཡང་དག་ཕྱག་ཀ་ཉེ་བོ་རབ་ཏུ་བཅས། །ང་རྒྱལ་བ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་སྐྱ་བརྗེད་དགའ། ངའི་ནི་སྐྱ་བརྗེད་དགའ། མཁས་པའི་སྐྱ་བརྗེད་དགའ་བཅས། །ང་རྒྱལ། གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་མཐུང་ཡང་དགའ་སྤྱུག་གི

དབང་བསྒྲུ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ར་དང་བང་ཕྱུག་གི་ཕྱུ་ལས་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཕྱུ་ཚུ། དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྒྲུ་རྩོལ་ཅན། ཕྱི་ལྟ་ཚོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཙོ་དཔལ་བ་བཤད་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་དབང་གིས་གྲོལ་བར་བསྒྲུ་བཞུས་པ་མི་བ་རུ་ཞལ།

ཚོང་ཕྱུང་ཚོ་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་གི་ཕྱུ་ལས་བ་བཤད་པའི་སྟུགས་ཀྱིས་བཀའ་བཞུན་བཅོམ་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ། དེས་བཤད་པ་པའི་ས་བོན་གྱིས་ལྷ་ལྷུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དབང་ཕྱུག་གི་ཕྱུ་ལས་བཀའ་བའི་སྟུགས་ཚོམ་ཅན། ཕྱི་ཀྱིས་བཀའ་བའི

བཙོན་གྱིས་ལྷུ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་གཙོད་ཀྱིས་བཀའ་བ་པའི་སྒྲུབ་ཏུ་པ་ཕྱིར་མི་སྟེ་པར་བསྒྲུབ་མི་རུས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ཕྱུ་ལྟ་ཕྱུག་པ་ཕྱིར་ཕྱིར་བཀའ་བསྒྲུབ་པ་སོགས་པས་ཀྱང་ཡང་གྲོ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མོ་ལྟ་བསྐྱེན་པས་ཡང་སྤྱོད

ལས་གྲོལ་ཏེ། ཕྱུལ་ལྟར་སྐྱི་པ་གྱིས་པ་དང་བ་ར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ཞེན། ཕྱུ་སྟ། མོ་ལྟ་བསྐྱེན་པའི་སྐྱུས་ཕྱུ་ཚོམ་ཅན། སྐྱོག་བཅོམ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕྱུག་ལྟ་རྒྱི་བཀྲིས་པ་ར་མིན་པ་ར་ཐལ། ཕྱུག་གི་ཕྱི་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གཟུགས་སྐྱ་རྒྱི་བཀྲིས་པ་དབ

༢ ༄༅། །ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚོགས་སྤྱི་རྒྱུ་ཉམས་པ་མེད། ཉམས་པ་པར་མཛད་པ་ཞི་སྐྱབས་ཆེན་དགག །ཉམས་པ་མེད་པ་ཞི་སྐྱབས་ཆེན་དགོད། བདག་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་གོམས་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་ཁ། ལོག་སྤྱོད་དང་མཚུངས་

ལྡན་གྱི་ཉེས་པ་བཅོམ་ཅན། ཚིག་སྐྱབས་ནས་པ་ཡི་སྒྲུབ་པ་སེམས་ཀྱི་རྟེ། ཚིག་པ་ཡི་ཚོག་རྒྱུ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ནི། ཚིག་ ཡང་སྔོན་དང་བའི་དང་སྐྱབས་ཕྱིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་ས་རྒྱ་མ་དགོས་པ་མི་འཆམ་ཞིང་། སེམས། དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་

ཤེར་ སྐྱེ་ཀྱི་རྒྱུ་བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཚོགས་ལས་གཞན་ལ་མི་རུང་སྟེ། ཚིག་ལ་རྒྱུ་ཀྱི་[illegible] ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་གི་ནང་བསྒྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྔོན་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་དེ། ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེས་པ་[illegible] པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་རྒྱུ་བཞན་རྟོག་བདག །སྐྱེ་རྒྱུ་ནི་[illegible] བདག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོས། དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྔོན་དང་པོ་བ་མེད་དེ། མཐའ་ཐེར་[illegible] པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། [illegible]

ཡིན། དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡིས་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་གི་[illegible] ཡང་སྔོན་[illegible] སེམས་པ་ཡིན་ཆེན། ལྟོས། སྔོན་པ་བར་[illegible] ཚོམས་ཅན། ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་[illegible] བདག་གི་[illegible] ཡིན་ཏེ།

ལྡན་པ་ཚིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། ཕྱི་མ་ཚིག་བསྐྱེད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ། སྐྱེ་རྒྱུ་ཉམས་པ་[illegible] ཁྱབ། གཉིས་པ་ནི། ལམ། དང་སྔོན་[illegible] ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་[illegible] ཡིན་ཏེ། དང་སྔོན་[illegible]

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ནུ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་སྐུ་ཕྱམ་ཞལ་ནག་ཀླུ་མཐས་པ་ཞིང་བཀྲིས་སྟུག་འཛིན་ལ་འགོག་མེད་པར་ཐལ། དང་པོ་སྐུ་རེས་སེམས་བཏུས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཧཱུྃ། དགའ་སྐུ་ཡག་དང་བསྐུར་བ་ཞིགས་ཉེ་བ་མཚོ་སྐྱེ་མ་བཞག་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་ཞུ་དེ། ཐུགས་ཀྱི་མཐའ་ཡས་པའི་
ཀྱང་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཆེན། འཆི་བ་མེད་པའི་ཡུལ་སྐྱེ་ཤིས་སྐྱོ་ཆོས་ཅན། རིགས་ཀྱི་མཚན་མ་སྐྱེ་པ། རིགས་ཀྱི་མཚན་མ་སྐྱེ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་ཚོགས་མཚན་ཉིད་གསལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དེ་བ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་འཇུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཡིན། དགའ་སྐུ་ཡག་གི་དང་བསྐུར་...
ཆོས་ཅན། གསོན་པ་ཉིད་ཐང་ལོག་སྐྱེ་དུས་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཞིང་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཡིན། འཆི་བ་ཉིད་རྣམ་དུ་ཐལ་བ་ཞིག ཕྱུག་མཚན་མཚོ་ལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐུ་ཡི། ལོག་སྐྱེ་ཀྱི་ཕྱུ ཆོས་ཅན། དགའ་སྐུ་ཡག་གི་དང་བསྐུར་བ་སྟོང་ཉིད...
བཞེད་པ་ཐལ། ཚིག་དང་པོ་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞིག དགའ་སྐུ་ཡག་གི་དང་བསྐུར་རེས་ཉེ་བ་མཚོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟག་པ་ཞིག་གི་གསལ་བ་རྒྱུ་ཡང་བསྟན། དང་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཤད་པ། དང་པོ། བཞག་པ་ལ་རྟག་པ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་པ་ཞིག་སྐྱུར་...
དགོས་པས། ལོག་སྤྱོད་དང་སེམས་པ་ཅན་ལ་སྐྱེ་བ་ཞིང་མེད་པར་ཐལ། རྟག ལ་བ་རྟག་ཆོས་ཅན། བསམ་དུ་མེད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། རྟེན་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལ་རང་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཐལ། རང་བཞིན་ཉིད་པ་ཡང་ཞིག་ཏུ་
གསུང་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཧཱུྃ། ཡུལ་དེ་དང་པོ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་བའི་ཚིག་པ་ཐལ། བདག་རྟག་པ་རང་བཞིན་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བརྟག་པ་སྐྱེ་བ་དང་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་དེ་ཉིད་གཞི་ཡང་ཐལ། དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་བཅད། ཚིག་ལས་ཞར་ལ་ཐུབ་ན་སྐྱེད་པ་ཕྱི་ཡུལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཚིག་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གཞན་ཤེས་ཚད་མ་གཞན་ཤེས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་པོ་དང་ལྡན་པ་པོ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བ་དང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡོད་པ་མེད་པའི་ཚད་མ། ཚིག་གི་དོན་འབྲས་བུ་ནས་ཐབས་ལམ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞན། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཚེས་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཤེས་པ་ལྡན་པ་སོགས་སུ་ལྟ་བར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་པོ་རིག་ཟབ་དང་ལྡན་པ་པོ་རིག་ཟབ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་སྐྱོན་ཚིགས་བཅད། ཚིག་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་འབྱུང་བ་ཡང་ངེས་མེད་དེ། ཚིག་ཐོགས་ཀྱིས་བཅིའུ་མ་དོན་ལ་དོན་མཐུན་ཕྱེ་བས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་ཚིག་ཚད་ཆོས་སྒྲུབ་ཞེས་པ་འདོད་ལ་འདོད་མ་ཐུབ་ཅན་ཐེངས་ལ་བ་དེ་སྨྲ་དེ། གསུམ་པ་རིགས་ན་ཡང་དགའ་ཐུབ་ག་ཉི་ཚོ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་བ་བརྗོད་མེད་པ་འདི་ཉེ་བར་བསྟན། སྡེ་དམ་བརྡ་ཡང་ཕྱི་མི་རོན། །དང་པོ་ནི། གཏན། མི་རྟག་པ་སོགས་བ་བསྒྲུབ་པ་རྒྱ་གྲུབ་པ་འདི་ལྟ་ཚིགས་བཅད། སྤྱད། པ་རྗེས་དཔག་དང་བཅས་པ་སྒོང་བར་བྱེད་དེ། ཚིག་རྣམས་བྱུང་བ་དེ་རྟག་པ་གཞི་ལ་རྟག་པ་རྟགས་ཆོས་པ་དང་ལྟག་པ་ཚད་མའི་འོན་མ་ཆོམ་པ་ཞེས་པ་ལ་ཆད་པ་ལ་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་སོགས་བརྗོད་ལྟ་བུ་དེ་ཉིན་པའི་ངག་ཡི་བསྒྲུབ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁས། བརྗོད་ཚིག་ལ་བསྟུན་དེ་ཕྱིར་བསྟན་ཚིག་སྤྱིར་བསྡུ་ཚིགས་བཅད། ཁས་བླངས་གནས་པ་ལ་ཡང་གྲུབ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡང་གྲོལ་བྱེད་ལ་ཕྱི་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཉིན་དང་ལས་བཅོམ་ཚོགས་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་འབྱུང་། སྒོམ་ན་བའི་རྒྱུ་བསྟན་ཏེ་སྣང་བ་ཅི་དགོས། །

བསྡུ་མ་པ་དེ་ལས་ལོག་པས་སྡུད་ལས་ལྔས་ཀ་གཉེན་པོ་མེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལས་ཡུལ་སྒོམ་པ་གཉེན་ལྡན་མེད། ལས་བརྗོད་ཉ་གཉེན་པོ་མེད་པ་ལ་ག ། །ལས་བརྗོད་དགོས་དང་བས་ཀུ་ལ་བསྟུད། ལས་ཐོན་སྤྱོད་ཟླ་ཁྲག་ཁམས་བསྡུ་ལ་བསྒྲུང་ བགོ། །ཐར་གི། པ་དཔེ་ནི་དེ་སྐྱ

བསྡུ་བ་བཅུ་ལྔ་ཡིན་ན་ལས་ཡུལ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཐབས་མདུད་འགྲུར་སོར་ཞེན། ཡན། ལས་ཡུལ་མཚོན་ཅན། ཚོགས་ཤིན་སྨྲ་བ་མེད་ཏོ། ཚོགས་ཤིན་སྤྱོད་བ་འདི་ག་ཉེ་མ་མེད་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་པ་པོ་ཟ་གཅོད་སྨ་ར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། །དེ་ན་ལས་དང་སྤྲོད་པ

གཉིས་ཀ་ཐར་པའི་དོན་དུ་སྤྱད་ནས་རོ་གས་སོ་ཞེན། གཉིས། ཐབས་དོན་བ་གཉེ་ཚོས་ཅན། གྲུང་བ་ལས་ལ་ཕྱོགས་ལ་སྐྱབ་པ་འདི་ཆེ་དང་དང་བ་བད་པ་དོན་མེ་དོ། སྤྱད་པ་སྒྲུབ་པ་ལས་ལམ་གི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྤྱོད་སྤྱོ་པས་བཅུ་ལས

མཉམ་པར་འཇོག་པ་མི་ནུས་མ་ཡིན། འཁྲུས། རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་བསྒྲུབ་ཆེས་ཅན། ནུས་པ་ས་ཞིས་མི་དང་བདུམ་པོ་དང་། འབྲས་བུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུས་སྨ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བ་སྤྱོད་ཚོས་ཅན། ཚོ་ཀྱི་ལམ་ཕྱི་སྣང་བ་ཐམ

ཅད་ཟད་པར་འབྲས་ལ་མི་ན་པ་ཐལ། ཚོ་ཀྱི་ཡང་རིགས་མཐུན་པ་ཡེ་མ་ཀྱི་དེན་བསྐྱུར་བཅོ་མཐུན་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་པ་རིགས་ཀྱི་རྣམས་བསྐྱུར་བཅོམ་པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྟ་ས། གཡག་ཏེ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་རྣམས་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདེ་ལས་སྒྲུབ་ན་ས

དེ་དག་ར་སྤྲུལ་གཅིག་གི་ཟད་པར་འགྱུར་སོ་ཞེན། དགག་སྒྲུབ་དེ་སྤྱོད་ཐབས་ཚ་ཡང་ཡིན་པའི་མ་སྤྱོད་བསྐྱུ་ཡ་ནི་ཡོང། དང་པོ་ལྟར་ན། དགག་སྒྲུབ་ཚོས་ཅན། ཚོ་ཀྱི་ཆེན་ཚོས་མཐུན་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྲུབ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐབས་བཏག། ཚོ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི

༄༅། །ཐལ་བ་གཙོ་ཀུ་བྱ་འདྲེས་བདེ་ཆེན་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། །ཚོད་ལྟུག་བསྟུ་བ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་འབྲེལ་བ་དང་དེ་ནས་པར་སྐྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
ཕུག་བསྡུ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚོད་རྒྱུད་བ་ལས་ཀྱི་གཞན་པོ་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ལམ་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད། བདག་མེད་མཐོང་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ལས་སྦྱོང་བ་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བའི་ཉོན་མོངས
ལས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལ་ལས་ལས་བསྐྱེད་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བས་ལུས་མ་སྤང་ན་ཉོན་མོངས་སྤང་ལ་ཀྱང་མི་གྲོལ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ལུས། ཉོན་མོངས་སྤང་བ་པའི་ལུས་ཆོས་ཅན། ཚོ་ལས
ཉོན་མོངས་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཚོང་ལས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནས་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ། །བདག་ལྟ་སྤངས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཆོས་པ་བདེ་སྡུག་ལས་བདོ་རྒྱགས་དང་བཞི་སྟང
སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་བའི་ཉམས་ཤར་བ་འདི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལས་བདག་ཤེ་གས་ཁྱབ་པའི་རྩ་ལ་ནི། སྟོན། རྟོན་པ་ཆོས་ཅན། ཚོད་རྟག་སྡུ་བཀོད་པ་ལ་སྒྲིན་པ་བར་སྐྱེས་མཐུན་བའི་ཕྱིར་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཟུང་སྟེ། ཚོད་རང་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཁུངས་
གསུམ་རྫུ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུག་ཏུ་ཞེས་པའི་བསྒྲུ་ཆོས་ཅན། ཚོད་སྡུར་སྣང་ལ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་རིང་རྒྱུ་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཏེ། ཚོད་སྤྱང་ལ་ཏོག་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ། དོན་པ་ཆོས་ཅན།

ཚིག་ཕྱི་མོ་ལ་པ་སོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྒྲུབ་སྟེ། ཚིག་མཐའ་ཆེན་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་མངའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལས་སྟོན་པ་སྒྲུབ་བ་འདི་རྗེས་ལ་ནི། གཞན། སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་པ་ཁྱད་པར
གསུམ་ལྡན་གྱི་བདེ་གཤེགས་མངའ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་ལས་བརྩེ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ། སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་པ་བརྙེས་ཀྱང་གཞན་དོན་མི
འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་དེ་ལས་ནན་ཏན་དུ་གོམས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། བསྡུ། སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་འདི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་དུ་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདྲེན་པར་གསུངས་པ་བར་
མཛད་ཅིང་དེ་ལ་བརྩོན་པ་རབ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚད་མས་བསྟོད་པ་དེ་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་གྲུབ་པ་དགོས་པར་བསྟན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྒྲུབ་པ་འདི་རྩོལ་བ་ཡོ། །དང་པོ་ནི། དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོད་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་མོད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཅེ་ན། རྗེས་སུ། སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག
ཚད་མར་བཞེད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་མ་བཀག་ཅིང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུང་། དེ་རམ་ཟད་དངོས་པའི་བསྟན་པ་ཉིད་ལ་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ་........ ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོར་

༢ ༄༅། །དགེ་ཚོགས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དོན་གྱིས་གཞལ་ལས་བཟླ་བ་ཤད་དེ། རྩ་བ་གསུམ་ཚང་བའི་གདན་ཚོགས་དགོས་ལུགས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩ་བ་གསུམ་ཚང་བའི་གནས་ཚོགས་རྟེན་དཔག་གི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
པའི། ཚད་མ་སོགས་སོ། །ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༄༅། །གསུམ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ལེ་ཚན་ལྷག་མ་ལུས་པ་གཉིས་ཡོད་བཞག་དཔལ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཤད། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་སྟེ། སྒོམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚད་མ་སྤྱིར་བསྟན། བདུད་རྩི་སྙིང་ཕྱི་ན་ཤད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གྱིས་མདོ་ཕྱོགས་བཀའ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ཡུལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཅད་པ་ཆུ་རང་རྣམ་རྗེ་ལ་དཔག་དང་། མདོའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་
འགྲེལ་པ་ཆོས་མཆོག་ཤ་བ་ཤད་ཅིང་ནི། དེའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་ཚད་ཆེས་པའི་བཞེད་པ་དང་ལུགས་ལྡན་སྤྱ་ཤ་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོ་ཡི་ཟླ་མ་བཀག་བསྟན། སྔགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མདོར་བསྟན་ལ་གདམས་ལ
དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་བསྒྲུབ། གྲངས་ལ་གཞན་འདོད་པ་དགག་པ་གཏན་ལ་ལོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་སུ་ངེས་པ་རིགས་བསྒྲུབ་དགོད། ཁྱབ་བྱེད་དེ་ལ་རྩོལ་བ་གསུམ་བསྒྲུབ། རྩ་བ་ངེས་གཟུང་གཞན
སེལ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མ་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཞལ་བྱ་སྟོང་མཐོང་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ར་ཡི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་གྲངས་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་ལ་ཀྱི་གཞལ

སྤྲུལ་རང་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་འདྲ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། བསྒྲུབ་བྱ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཤ་ཡང་དེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མ་གྲུབ་སྙམ་ན། ཡུལ་ལ་སྔོན་པོ་སོགས་རང་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕུང་
གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བློ་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་སོགས་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྲ་ཤད་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་ཀྱིས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟླ། དེས
མཚོན་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། སྣང་བ་མེད་པར་བཟུང་དུ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་གི་དོན་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་རྟོག་མེད
ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟག་ཚུལ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་གྲངས་ངེས་བསྟན། བརྟགས་པ་ལ་གཞན་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་ཅིག་ཏུ་བསྟན། དེ་ལ་གཞི་གྲུབ་སུ་ན་དང་རང་ལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔར
བཤད་ཟིན་ཏོ། ཚོགས་པ་གཉིས་མཚན་གཞི་ངས་བསྟན། མཚན་ཉིད་དང་ཆོས་པོ་ཐོག་མེད་པ་བསྟན། སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་གཞི་བཤད། ཞེ་ཤ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཞི་ལ་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་བཞིན་ཏེ་ཞེ་ན།

ཐ

༄༅། །དོན། རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཚད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་དགོས་པ་བསོགས་ཚད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། ཚད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་བསོགས་ཚད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གཞི་དང་པོའི་སྟེང་དུ་བཤད། མཚན་གཞི་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་བཤད། མཚན་གཞི་ཕྱི་མའི་སྟེང་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ན་རེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། དོན་དམ་གྱི་མིང་ལ་མི་རྩོད་དེ། མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ཁྱེད་ཀུན་རྫོབ་པའི་མིང་བཏགས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསུམ། གལ་ཏེ་ཀ་གཉིས་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་མི་འཐད་དེ། རང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གསུམ་གྱིས་རང་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུར་རང་འཛིན་གྱི་བློ་དེ་ཚད་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ། སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་སྤྱི་ལས་མི་སྐྱེ་བར་རང་གི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲ་གྲགས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སོགས་ཚིག་གི་དོན་རྟོགས...

འཛིན་པའི་རྟོག་གི་རྣམ་རྫས་རྒྱུ་མ་པ་ལོག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་རང་རང་དོན་དམ་པའི་ཡོ་གཱ་རྟོག་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གི་དོན་དྲུག་འཛིན་པའི་རྟོག་རྣམ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་བདག་རྐྱེན་དང་རྩོལ་བ་བསོག་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དོན་རང་མཚན་དོན་འབྲེལ་མི་རུང་ས།
པ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ནན་དང་བང་ཤེས་པ་འབྲེལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་ཤན་སོག་ས་རྒྱ་སྤྱི་མཚན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྒྲ། ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་མིན་ཏེ། རང་དོན་ལ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ས་གཞལ་བྱ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ས་མེད་ཀྱང་བ་གཞལ་བྱ་མིན་
བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཤེས། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་དོན་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་བཀག་པའི་སྒྲ་ཤེས་ལ་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་ཤེས་བྱ་ར་ཞེན་པ་ཡོད་པས་གཞལ་བྱ་
འགྱུར་རོ་ཞེན། ཧྲ། སྒྲ་ཤན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འདི་སྣང་ཡུལ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་དེ། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ། དབང་ཤེས་འབྲེལ་བ་ལ་སྒྲ་ཤན་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན
ཏེ། ཤེས་པའི་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ། སྒྲ་ཤན་དང་ཕྱང་བའི་རྟོག་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཚད་ཀྱིས་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་མིན་ཏེ། ཚད་གྱི་སྣང་ཡུལ་རྣམ་ཟིན་དང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ། སྒྲ་ཤན་གསལ་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་ཀྱི་གཞལ་ཡུལ་རང་
སྤྱི་ཤད་དུ་མིན་ཏེ། ཚད་གཞལ་ཡུལ་མེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས། གཞལ་ཏེ་སྣ་འཛིན་རྟོག་པ་འབྱུང་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་ནི་བུ་རྒྱ་ཆོས་ཅན། མ་དེ་ཕྱིར

༄༅། །ཡང་ན་ཚིག་ཟིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཟློག་པ་བརྗོད་ལ་ན་དོན་མཐུན་ཟློག་པས་པའི་ཕྱིར། ལོན་ཏེ་ཡིན་ཏྲཱ་ཡི་བརྗོད་ཚིག་ཅེས། ཟེར། བྱམས་པ་རྒྱན་ཚིག་པ་ལ་ རྣམ་པར་སྣང་བའི་རྣམ་མཆོག་ཅན། ཚིག་ངེས་ལ་དེར་ཐལ་བར་ཟློ་
འདོགས་པ་འདི་ཆ་དེ་སྦྱི་ཡིན་ནོ། ཚིག་ངེས་ལ་དེར་ཐལ་ཤགས་ལ་རྟེན་བྱུང་འགྲོ་བ་དང་། བྱམས་བ་མིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་རང་བཞིན་ལྡན་ལྟུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒྲུབ། དངོས་པོ་རང་མཚན་
ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲ་ཡི་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ། དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པས་བསྒྲུབ། ཤེས་པ་འཛིན་དང་སྒྲུང་ཚུལ་མཐུན་པས་བསྒྲུབ། ཡོངས་བསྡུས་ལ་བའི་སྤྱི་ཉིད་ཡིན་པས་བསྒྲུབ། འབྲས་བུ་
ཡིན་མིན་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་བསྒྲུབ། བརྡ་ཤེས་པའི་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་བསྒྲུབ། རང་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མེད་པས་བསྒྲུབ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ཚིག་ལ་འགོད་དེ་དགག་པ
བསྒྲུབ། ཕྱི་བསྒྲུབ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད། བུམ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མིན་ཏེ། སྒྲ་འི་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་མཚན་ལྷུང་ནས་བརྗོད་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡང་བ་ལ་སོགས་དོན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་ངེས་སོགས་པ་བརྗོད་པའི་འབེལ་སོགས་དོན་ཡོད་ཕྱིར། ཤེས་དོན་བརྗོད་པའི་འབེལ་སོགས་དོན་ཡོད་ཕྱིར། མ་ངེས་པ་ལས་ཀྱི་རང་ལ་སོགས་དོན་ཡོད་ཕྱིན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་དགག

དགོད། དྲིལ་བ་ནི་མི་ཐབ་གསུམ་བསོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ཐབ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། སྒྲས་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་དང་བར་སོགས་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་བཞེས་པ་ནི་སྒྲ་ཐམས་པ་ནི་མི་རང་མཚན་ལྡན་མིན་འབྲེལ་དང་རང་མཚན་པ་···
དངོས་སུ་བརྗོད་ཅི་དང་ཤེས་ཀྱིས་ཐམས་པར་རང་མཚན་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅོན་ཐམས་བཞེས་པའི་སྒྲ་པ་ཆ་དང་ཉན་བྱེད་པའི་བློ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་སོགས་དང་། ཅོན་ཐམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་སོགས་དང་། བློ་དོན་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་མི་སོགས་གང་བརྗོད། གཉིས་པ་བཀག་གསུམ་སྟེ། བློ་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དགག །ཚུལ་དེས་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པ་བཞེད་པས། དོན་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ན། དང་པོ་སྔར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གཞན་སྒྲ་ཡིས་ཐུ
ཚོགས་ཅན། ཐམས་བཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཐམས་པ་རང་མཚན་ལ་བརྟག་པ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཐམས་བཞེས་པའི་སྒྲས་ཐམས་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ། སྒྲོན་མེད་དེ། ཐམས་པའི་མི་སོགས་དང་ཐམས་པ་རང་མཚན་གཉིས་ལྡན་པས་ཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་
ཐམས་པ་ལ་བརྟག་པར་འཇུག་སྙམ་ན། དོན་གཞི་སྤྱི་ཙམ་ཅན། ཐམས་གཞན་ཏུ་ཐམས་པའི་མི་སོགས་མ་ཐམས་པར་བཟུང་བ་མེད་པར་······ཤེས་པས་ཐམས་པ་ཐམས་པའི་མི་སོགས་སུ་བཟུང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་དུས་འབྲེལ་ཤོམས་བཟུང་བ···
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོགས་ཅན། ཡུལ་ཀུན་ཏུ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་མེད་པར་ཡུལ་དང་བག་ཆགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཉེར་ལེན་གྱི་དབང་ཐལ། གང་ན་རིམ་པ་ལྟར་ནི་ཕྱིར། སྤྲེལ། ཤེས་པ་ཅི་ཕྱིར་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཚོགས་ཅན། ཐམས་པ་

ན

༄༅། །ཞེས་པའི་སྐབས་ལས་དོན་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྐྱེས་བུས་བུམ་པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཕྱོགས་ལ་མེད་དེ། ཕྱིར་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་བློ་སྐྱེ་བ་བརྡ་སྦྱངས་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ལ་སྨྲ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་མེད་དེ། ཕྱིར་གྱི་ཕྱུགས་ལ་ཕྱི་མོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡིན། སྣ་ཡི་ཉི་བའི་བཞིན་སྦྱིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཡོད་ན་ཡང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་དོན
རྟོག་པའི་གཟུང་དོན་མིན་པར་ཐལ། ཕྱི་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས། མཐའ་བསྡུ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འཐད། དེ་ཁྱབ་པ་མིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་རྨི་ལམ་
གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་གཟུང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདུ་བྱེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔོན་པོར་མཚན
པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་དུས་སུ་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་མིན་ཏེ། ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པ་རིག་ལྡན་གསལ་བ་གཉིས་ཀྱིས
མི་ཤེས་པ་རྨི་བ་པོ་རང་གཉེན་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེས། རྨི་ལམ་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤེས་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་མི་ཚེ་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཤེས་པར་བསྟན 173

པའི་ཕྱིར། མི་རྟག ། གཞན་ཡང་མི་གཙོ་མ་འཁྲུལ་བ་བསྐུར་དོན་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དེ་རྒྱ་མཚོ་ལྷག་ཅེས་པ་འདོད་པ་ཡིན། གཟུང་དོན་ཕ་རོལ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་མེད་པར་ཐལ།
ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་བདེན་གྲུབ་དང་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ། གལ་ཏེ་མ་རྟགས་པ་གསུམ་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གཅིག་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་དངོས་མ་རྫོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་མིང་སོགས་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་མིང་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྒྲས་དངོས་པོ་དངོས་སུ་བརྗོད་བྱ་དང་བཅས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲས་སྤྱི་ཡན་གར་བའི་དངོས་པོ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་དབང་ཤེས་ཀྱིས
རང་མཚན་སྣང་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱིས་ཡུལ་སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བར་སོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སྤོང་ནུས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱིས་དེ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་བརྗོད་ན་ཡང་། བུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་གསལ་བ་ལ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རང་བཞིན་པའི་སྤྱི་བུམ་པ་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་གསལ་བ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ…

༄༅། །གསལ་ཡོད་ངེས་ཚེ་རྟག་ཏུ་ཀ་ཅུང་མི་གཡས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་ཡང་ཞེ་ན། །དམིགས་རྐྱེན་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན། གལ་ཏེ་བུམ་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ འཛིན་གྱི་བློ་ལ་གསལ་ལ་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རྟག་ཏུ་སྐྱེད་པར་ཐལ། རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་གསལ་བ་ལ་མེད་པའི་ཚེ་ན་ འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་དོ་ཞེ
ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་ཀ་ཅུང་ འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་གསལ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཚེ་ན་ འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོ། བུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་
འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་གཉིས་ཚུལ་ཀྱིས་བརྩམ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད། སྔོན་པོ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་
པོའི་རྣམ་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྔོན་པོ་དེ་ཡིན་པ་ལ་མཐོང་བ་པོའི་སྤྱི་དང་ཡིན་པ་གང་རུང་ཞེ་ན། །གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གསུམ། སྒྲ་རང་མཚན་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་བྱ་ན། དབང་ཤེས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་
བརྗོད་པའི་ཆོས་རྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ངོས་ལ་ཡང་དོན་མཐུན་དུ་མི་ཤེས་པས་ངོས་པོ་མཐོང་བ་རང་ཤེས་པ་ཡང་དང་བ་ལོགས་སུ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ

པ་གཞི་མཐུན་པ་རང་དགོས་འཐད་པར་ཐལ། ཚིག་གཉིས་ཀ་ལ་གཞུང་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷུག་པ་ལྟར་རིགས་པ་དགོས་ཉིད་བཤད། །དེས་ན་དགོས་མེད་བརྗོད་བྱ་རུ་གྲུབ། །བརྗོད་བྱ་དགོས་ཅན་ཡིན་པར་བཀག་པ་བོ། །དང་པོ་ནི་
གསུམ་སྟེ། ཕྱི་རྒྱུ་ཚོགས་བསྟུན། བརྡ་ཚོགས་པ་དགོད། ཚད་མ་གཞན་ལ་འགོད། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་རྟགས་ལྟ་བུ་བ་ན་གསལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན་མཐོང་བ་ཁྱབ་པ་ཡིན། གྲངས་ཅན་པ་ལ་ར། རྟགས་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིགས། སྒྲ་མི་རྟག་ཆོས་ཅན།
གསལ་རྒྱུ་ལས་ཕྱི་སྤྱི་མིན་བར་ཐལ། གསལ་རྒྱུ་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱེ་རྒྱུ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ བྱེ་བྲག་པ་ཏེ། རྗེས་མ་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བ་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་མེན་པར་ཐལ། སྒྲ་
བྱས་པ་དང་རྗེས་གཞན་བ་དབེན། །དེར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། འགྲུབ་པ་མིན་ནའི་ཕྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བ་ལ་བདེན་མ་པར་མ་འགྲེལ་བར་ཐལ། སྒྲ་བ་ལ་རྗེས་གཞན་བ་དབེན། །སྒྲ་བ་ལ་ཕྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མི་...
འབྲས་བུ་བ་རི་ལ་དོན་ནམ་པར་མི་ཡོད་མ་འབྲེལ་བ། སྒྲ་བ་ལ་ཕྱི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཚིག་གཞན་སྒྲ་བ་ལ་དོན་མེད་པར་མ་འབྲེལ་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྟེ། རང་གི་སྒྲ་བ་ལ་
དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྨྲ་དང་། སྒྲ་པའི་ཕྱི་དེ་ལ་དངོས་རིགས་པ་ལུགས་ཕྱི་རོལ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་རྭ་དྲི་ཡིས་མེད་དེ། རི་བོང་རྭ་ལ་སྟོབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྗོད་བྱ་རྣམ་

༄༅། །ཞེས་བརྟག་པར་བསྟན། །རྟོག་པ་བཟླས་པ་ཡི་ནི་བ་བསྡུས། །འཁྲུལ་པས་བཏགས་པ་དངོས་པོ་མེད། །དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ། སྒྱུ་མ་ཡི་སྤྲུལ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྱུ་མ་བ་རང་མཚན་ཉིད་བརྫུན་པ་ཡི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་སྒྱུ་མ་བརྗོད་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་བ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་རྟག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཚེ་དང་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཚེ་དང་པོ་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྣང་བ་རྟག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁྲུལ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཧྲིག། ཚད་མར་གསུམ་བསྟན་ཀྱི་སྒྱུ་མ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྣང་བ་རྟག་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཅན་མིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཉམས་པས་མ་སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་གྲོ་བ་སྤྲུལ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁ་ཅན་མ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། སྒྱུ་མ་ཤེས་པ་ཏ་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་གཞན་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གཉིས། ཤཻ། སྒྱུ་མ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་དང་རྫས་གཞན་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། སྒྱུ་མ་ནི་ཕྱི་ལ་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྱུ་མ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྱུ་མ་དེ་ཕྱི་ལ་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་གཞན་གང་དུ་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་ཞེས་པ་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་གཞན་གང་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུ་མ་དེ་ཕྱི་ལ་རྫས་གཞན་ནི་ཁྱབ་པ

པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་་་་ཐལ་བ་དགོད། །ཉེས་སྤོང་དང་དོན་བསྡུ་བ་ཤུགས་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི། འདུས། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཐུམ་པ་ལ་ཡང་ཐུམ་སྐྱེ་དངོས་པོ་བ་ཆོད་པ་ཉིད་ཐུམ་ཅད་ཀྱི་ས་ཐུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྟེན

པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐུམ་སྐྱོ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཐུམ་པ་ཆོས་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལུང་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཐུམ་པ་ལ་ཡང་ཐུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཏགས་ནས

འཇུག་སྟེ། དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཐུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚེ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག ཐུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚེ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུམ

པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ། ཚེ་ང་དང་ཐུམ་པོ་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི། སྤྱི་དོན་ལ་བཏགས་མེད་ཀྱི་མིང་དང་དོན་མིང་དབང་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དོན་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་

གཞུག་གི་མིང་དེ་དོན་དེ་ལ་དོན་མེད་དག། དོན་དེ་དང་ཆོས་བཅུ་བཅུ་མཚན་དུ་བྱ་བ་ན་དོན་ཤེས་པ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཡིན་པར་མི་དོན་པ་ཕྱིར། དོན་ཤུགས་དེ་ཐལ། དོན་དེ་ཡང་དོན་ཞུ་དགོས་སམ་འཇུག་པ་མི་འདྲ་ནི་དོན་དེ་ཡང་དོན་མེད་

དང་། དེ་དང་ཆོས་བཅུ་བཅུ་མཚན་དུ་བྱ་ནས་ཆོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུམ་པའི་མིང་དང་བཏགས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བཞི། བཏགས་མིང་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ནང་ཆོས་ལ་ཐོང་མེད་པ་ལས་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ། །སྤྲུལ་པའི་དོན་ལ་ཆོས་དྲུག་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་

ཁ

༄༅། །དང་པོ། ཐུབ་པ་མི་ཟད་པོ་ཡབ་ཅེ་ཞི་ཉིད་པ་ནི་མི་དབང་ཏུ་ཞབ་མི་བྱེད་དུ་རྟུག་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། །གཏན་ཚིགས་ལ་དགོད་དེ། ཁྱབ་པ་བསྟན་པ། །ཉེས་སྤྱོད་རྫུ་འཕྲུལ་དང་རིགས་པ་ཤེས་པ་དགོས། །དང་པོ་ནི། ཞི་གྱ

ཐམས་བདག་ཉིད་མ་རྫོགས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཚིག་གི་སྒྲ་ལྷུན་གྱིས་དམ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་ཐམས་པ་བདག་པ་བརྗོད་པའི་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བས་མི་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་ཚོ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གསལ་མི་ཤེས་པ

བའི་རྟགས་པ་ཅན་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀྱེ། གཞན་ཏེ་ལྷ་བ་བདག་པ་དང་དང་སྤྲུལ་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་བློ་ཆོས་ཅན། སྣང་ཡུལ་འདོད་པ་ལ་མི་དབང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པ་མེད་ཏེ། སྤྱི་ཡན་ལག་བའི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན

གྱིས་ཡུལ་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡི་ཕྱི་རབ་འོ། དེ་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་དེ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་ཡན་ལག་པ་འཛིན་པ་དེ་མཚུངས་པ་མེད་དང་། གསལ་བ་མི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་སྒྲུབ་ཀ་ཀ་ཟེར་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཐབས་གསུམ་པ། སྤྱིར་ལ་དེ་ཉིད

གཞན་ཏེ་རྟགས། །རྗེས་པའི་སྤྱི་ལ་མཚུངས་པ་སྣང་། །ཤེས་པ་རྒྱུ་བ་ཤེས་ཀྱི་ཚིག་པ་བཀོད་པའོ། དང་པོ་ནི། ཡང་། གྲུབ་ཅན་པ་བས། སྤྱིར་ལ་བརྟགས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གཞན། ཤེས་པ་བའི་རྟོགས་པ་རྫས་ལ་ཆོས་ཅན། རང་པ་དེ་ཉིད

གཅིག་མིན་པར་ཐལ། ཡན་ལྟ་ནི་རྒྱ་བ་མི་ཤེས་སྣང་བར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དེ་སྤྱི་མེད་དེ། གསལ་བ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་དང་མཐུན་སྣང་བ་དང་བའི་རིགས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རང་བཞིན་རང་གཞན་གསལ་པ་ཆོས་ཅན།

རྫས་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་མེད་ཀྱི་དོན་ལོག་ཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ། བྱེ་བྲག་པ་རེ། སྒྲིབ་པ་ལ་བ་ལ་ལས་རྫས་ལ་ཁྱབ་ཡོད་དོ་ནོ། བསྒྲུབ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབས་ལམ་ཁ་ཁྲེལ་བ་ཆོད་པར་ཐལ། རིགས་པ་རྫས་ཁ་ན་གང་ཞིག །
དེ་ཉིད་ཁྲུས་སྤུ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷོ་ཕྱོག །ཆོས་གྲགས་གཙོ་བོ་ཅན། སྒྲིབ་ལམ་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བའི་ཉེས་པ་གཙོ་སྤྱོད་བ་སྐྱེད་སྐྱེད་མེད་དོ། །ཚོད་སྒྲིབ་དོན་མེད་དབུ་བསམ་ཅན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ནི།
བསྒྲུབ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་དེ། རང་གི་སྒོ་ལ་བརྟེན་སྤྱི་བསྒྲུབ་པ་བཞག་འདེབས། དེ་དང་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་གཞན་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད། འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཐལ་བ་གསུམ་མཐུ་ཅི་ཡོད། བསྐྲུན་རྒྱུ་མིན་ན་ཐལ་བས་ཉིས་ཀྱིས་གནོད་ངང་པོ།
ངང་པོའི། སྒྲིད་ཆོས་པ་ཕྱིན་ཅན་འབྲས་རྒྱུ་ཡིན་ན་མ་མིན། དང་པོ་ཁྱབ། དྲུ། སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དབུས་དང་རྩིག་པ་ང་བརྒྱ་མར་བས་ཐལ། གསལ་བ་དྲུ་མ་ལ་རྒྱུ་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཡིན
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས། ཕྱོགས་གཉིས་ལ་བསྟན། བསྐལ་བའི་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན། མཁྱག་ལ་དངོས་ཀྱི་འབྲས་པར་ཐལ། རྟེན་རྫས་ཀུན་གཞིས། །ཁྱེ་རེ་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟེ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་མིན
པའི་ཕྱིར། རྟགས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད། ཁྱབ་པ་བཞུ་ཅེ་གཞན་ཆོས་བ་ཡང་ཐོད། བཀའ་ཆོས་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཅས་པ་བཞི། །དང་པོ་ནི། དོགས། བསྒྲུབ་དོན་པ་སྟེ་དགུ་ཆོས་ཅན། ཁོ་ན་ཆི་སྐྱེད་ཀྱིས་རྩོ་ཡོ་མོ་རྣམས་རེ། ཁོ་ན་ཡུལ་ཡིན་པའི་དོན་པ་བརྟེན།

 ༄༅། །ཡུལ་རྟོགས་པ་ཉིད་ན་འདུ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཡག་ཏོ་གནང་ཚོགས་ས་མ་འབྲུ་བ་སྤྲ། བརྡ་དང་མི་དགའ་བ་དཀར་ནམ་ཞན་གསལ་དུ་བསྙུད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བའི་ཚེ་ཡང་དྲུ་ལ་པ་བཙོང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། བརྟོགས། དཀར་ནགལ
ནག་སྦྲ་ར་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བའི་ཚེ། བཞད་དུ་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱི་དེ་ཚོགས་ཅན། བསྐྱེད་དངོས་པོ་བ་ལས་སྐྱེས་བ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་བཞག་ལ་ཡས་བསྐྱུར་ནུས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དང་བ་ང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡུལ་སྟ་བ་སྐྱེ་དངོས་པོ་བ་མེད་ཀྱང་དང་
འབྲུག་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་བཞིན། ཚོ་དེ་བ་གཉིས་ལ་བལ་བའི་རིགས་ཉམ་ཡོད་ཅེན། གཉ། དཀར་ཞལ་ན་གསལ་གཉིས་ཚོ་ཅན། ཤེད་པ་བ་ལ་དག ཡབ་ན་སེལ་པའི་སྤྱི་ཡོད་དེ། ཤེད་བབ་ལ་དམིན་པ་ཡས་ས་ཡོག་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ
ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ངོས་བཟང་། ཚོང་པ་གྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ནུ་། སྤྱི་ཚོགས་ཅན། དངོས་པོ་མིན་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་ལ་སྟོགས་མེད་དུ་རང་འཛིན་པའི་བློ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་དང་དོ་རྒྱུ་ཅན་བ་ཡང་ཕྱི་རོལ
ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མིན་པར་བསྒྲུབ་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བློ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉུགས། དབང་པོའི་སྣང་ཅན་བ་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བློ་ལ་སྣང་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡུལ་ལྷུན་པ་ངོ་བོ་ཚང་དུ་མ་ཟང་
བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཚོགས་ཅན། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བློ་ལ་མི་སྣང་བ་སྟེ། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ལྷུ་སྐྱང་ས་ཞེན་ཀྱི་བློ་བ་ཕྱིར། གཞན་དུ་ཡ་གཞན་སེལ་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་བློ་བ་སྒྲ་དོན་སྐྱང་བ་གཞན་ལ་མཐོང་བའི་ཚེ་ན་བློ་ཚོགས་ཅན། བསྐྱེད་དངོས་པོ་བ་མི

སྤང་སྟེ། བཀའ་དང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། བཀའ་ལ་ཡང་གཞན་པའི་དོན་པོ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་ནི། དེ། སྤྱི་ཚོགས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་དེ། རང་མཚན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་བྱེད་
མི་ནུས་པ་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་དངོས་པོ་རང་མཚན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ཡིན་ན་བརྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་བཞག་དོན་བྱེད་
ནུས་པ་འདི་ངང་བརྟགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ།
གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དེ་ཡང་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ་བ་ཤེས་པ་བར་ཐལ། རང་མཚན་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ནི། མི་ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པ་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་བརྒྱུད་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་། འདས་མ་འོང་སོགས་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་པར་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་པ་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ། ལོ་ན་དངོས་པོ་ལ་རྟེན་པའི་སྤྱི་དེ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་
པར་བསྒྲུབ་སྟེ་ཞེན། དངོས་པོའི་ཕྱི་རིམ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་མེད་དེ། དངོས་པོ་རྫས་བ་ཡིན་མ་དོན་སྤྱུལ་གྱི་ངང་ལ་བ་ནི་རྟོག་པ་དེ་ཚོགས་དང་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་ཕྱུག་སྤྱད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ འཇུག་ཚུལ་གཞན་ལ་བྱུང་མཚན་

༄། །ཁ་ཅིག་རྟགས་སྦྱར་བ་ནི། འདི་གཞན་ཕྱོགས་ལ་དབང་བའི་སྐྱོན་ནས་རང་དབྱིངས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ལ་ས་མ་འཛིན། རྩ་ད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་རང་མ་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིས་གཏོང་བ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ཅིག་ཕྱོགས་ལ་རྒྱུ་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ཀྱི། ཚིག
ཀྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲ་ལས་པའི་ངེས་ཤེས་ངེས་པར་མཚན་ཉིད་མེད། ཡོན་ཏན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་བསྐྱུང་པ་དང་པ་ཞག་ལ་བརྒྱུད་བ་ལ་གསུམ་པ། རྟོགས་བརྗོད་ལ་སྒྲོན་མ་གཉིས་སྐྱེ་གཞག །ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་པ་འཁྲུལ་པར་
བཤད། །དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པ་སྤྱོད་བ་འདི། །དང་པོ་ནི། སྒྲོན་ས་སྣང་བ་ནི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞན་བྱུང་ཤེས་གསུང་ལ་པ་དང་བཀག་ལ་མིན། དེ། ཤེས་པ་སྒྲ་ཚོས་ཅན། གཞན་ལ་བྱ་བ་དོན་གྱི་སྒྲོན་ནས་རང་དབྱིངས་ཉིད་ཤེས་བཞིན་པ་མིན་ཏེ།
གཞན་བྱས་རྟོགས་རྒྱུ་ཚེ་སྒྲོན་ནས་རང་སྤྱོད་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཧོ། རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། འཇལ་བྱེད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་པ་ཡིད་རྟོགས་མ་རྫོགས་ཏེ་བའི་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་
པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀཱུ། རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། རང་ལ་ཚད་མ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་ངེས་སྤྱུ་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས
ཀ་ལ་དང་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཧ་ཅུ། རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ། རང་མཚན་དང་ཡུལ་མི་སྣང་ཞིང་...

མཚོ་ནར་ཕོབ་བརྗོད་མི་ནུས་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་པར་ཐལ། དོན་བཞི་པོ་ལ་ཚོར་བ་བཞིན་པ་ཡས་ཀྱང་ཚོར་བ་ཕོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་རྒོལ་དང་མཚན་ཉིད་ནས་རྟོགས་པ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་འཛིན་དབྱུ་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་བཞི་སྐབས་སུ་
བཀག་གཞི་ན་མའི་ཕྱིར། ཉོ། རྗེས་དཔག་དང་དེར་སྣང་གི་རྟོགས་པ་དག་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་འཛིན་པ་ཡུལ་ལ་བསླུ་མི་སླུ་ཡི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་
འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྒྲོན་མེའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས། ལོག་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་རྒྱུ་བ་ཐུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི
ངོ་བོས་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན། །གཞན་ནི་རྗེས་དཔག་ཉིད་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན། །དེས་ན་གཞལ་བྱ་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི
གཟུང་དོན་སྔོན་པོ་ཡིས་མདུན་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རྟེན་པ་གསལ་བ་ཞེན་གྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དོན་གཞན་རྗེས་
ཐམས་ཅད་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཀྱི་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། གསུམ། སྔོན་འཛིན་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུ་བ་རིག་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག

༢ ༄༅། །གཞལ་བྱ་མཚོན་བའི་ཚེ་ན་ཡང་། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱི་མེ་འི་ཁྱད་པར་གསལ་ཡང་བ་ར་བ་སོགས་རྟོགས་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལ་སྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མཚང་། ཁྱིམ་བ་ཁྱབ་པ་ལ་
ཚུལ་གསུམ་མཚང་བའི་ཕྱིར། འཕྲེལ། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ཚུལ་གསུམ་མཚང་བའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མདོར། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་
གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་ཁྱབ་སྟེ། རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་གཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་ངེས་གྲངས་གཞན་སེལ་བ་ར་བཤད་པ་ནི། གཞུང་། ཚད་མ་
ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་གྲངས་གཞན་མེད་དེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་གྲངས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲངས་གཞན་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞར་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག །མང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་
རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བརྗོད། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་མིན་ཏེ། མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུ་ར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཡང་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ར་ངེས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ་བ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དགག །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་འདོད

185

ཅར་ཐལ། །དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏོ། ཕྱར་གྱི་ཕྱལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་གྲགས་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་དོན་དུ་ཕྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དོགས་ཟན་དང་། སེལ་ཡང་དེ་ནི་དབང་དུ་བྱས་
ནམ་ངེས་པའི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པའི་རྗེས་དཔག་ཁས་བླངས་ངོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ། སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མར་གྲུབ་སྟེ། མེད་དགག་ངེས་
པའི་ཚད་མར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མེད། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་དགག་ངེས་པའི་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་དང་ཡུལ་གྱི་བར་དུ་བར་ཆོད་སོགས་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུང་དོན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ། གལ་ཏེ་དཔག་ཏུ་ཆོས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལྡོག་པས་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་གིས་མེད་པར་
ངེས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ལྡོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔར་མཚན་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྔ་མ་ཚད་མེད་པར་ངེས་ན་ང་དགོས་ལ་བ་དང་། ལས་ལྡང་ལས་འགལ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། · གཉིས་པ་ནི། གཞན་ནི། གཞན་ཡང་
རྗེས་དཔག་ཚད་མར་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ནི་རྒྱུད་ལ་གཞན་སེམས་ངེས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ། དག་སྒྲ་བརྗོད་ཆོས་ཅན། དག་སྒྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་སྨྲ་བོ་ཀུན་སློང་གི་སེམས་ལ་སྔར་ང་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ

ཕྱི་ ༄༅། །གསུམ་མཚུངས་པའི་གནད་ཀྱི་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྩོལ་གསུམ་མཚུངས་བའི་རྟགས་ལ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྩོལ་···
གསུམ་མཚུངས་ཡང་གནད་ཀྱི་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་ཏུ་ཡི་ལྷུར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་མཚུངས་བའི་གནད་ཀྱི་ཚིགས་ཁག་འཁྲུལ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། ཚུལ་གསུམ་མཚུངས་པའི་གནད་ཀྱི་ཚིགས་ཆོས་ཅན། བསླུ་བ་བྱ་ལ་འཁྲུལ་པའི་གནད་ཀྱི་ཚིགས་དེ་ཁྱོད་མིན་
ཚད་མ་ ཏེ། བསླུ་བ་བྱ་ལ་འཁྲུལ་པའི་གནད་ཀྱི་ཚིགས་ཁྱོད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས། དཔེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་མེ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མཚོན་ལ་དེ་ལྟར་གོ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་བོ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར། དུ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལས་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ལྟར། རྣང་། ཚུལ་གསུམ་མཚུངས་བའི་གནད་ཀྱི་ཚིགས་ཡིན་ན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འཁྲུལ་བས་ཁྱབ་བོ། བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས་དང་དུ་འབྲེལ་ན་རང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་མི་འཁྲུལ་བས་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ། རྒྱུ་བྲའི་འབྲེད་ཀྱི་མཐུ་ལ་ཤུགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་བོ། འབྲེལ་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀྱི། ཇི་ལྟར་བགོད་མ་ཡིན་ནམ་རྒྱུ་ར་མའི་ཆོས་ཅན།
རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་དོན་སྟབས་ཅན་ཡོད་པ་རང་ཐལ། རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་དོན་མ་ཚོན་རྩམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཞིན། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན། དཔྱོད་ཏུ་སྒྱུར་བའི་དོན་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་དབང་པོའི་མངོན་

ལུས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། རྫུ་ར་མགོར་ཆོས་ཅན། དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་ཡང་འཁོར་གསུམ་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐལ། དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་ཡང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། རྒྱལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ནམ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་མི་འདོད་ཞེན། དབང་ཤེས་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ནམ་སུ། ཚད་མ་ལ་ངོར་ནི་རྣམ་ཞེས་གཉིས་སུ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་འབྲལ་བའི་སྔོན་པོ་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་སྣང་ངོར་ནི་སྔོན་པོ་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་རྟོག་གཉིས་པོ་སྔ་ན་ཅིག་བརྗོད་འགོག་བྱེད་རིགས་པ་མཐོ་སོང་བ་ཤར་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱིས་བཅད་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་རང་མཐོང་བ་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། །བདག་མི་རྟག་པ་དེ་རང་ལྷན་རྫས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀ་དེ་ག་མི་རྟག་པ་ རྟོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། མངོན་རྗེས་གཉིས་ལ་མ་ཚང་བ་གཞན་དུ་ཐལ་ཏེ། སྤྱི་མཚན་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཞིག ། རྣམ་པ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། ཕྱོགས་པ་མནའ་རེ། ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དོན་ཞེས་བྱེ་བློ་དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་རྗེས་གཉིས་ལ་མ་ཚང་བ་གཞན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་མངོན་རྗེས་གཞན་ཡིན། རྟག་པ་དང་རང་གི་འདྲ་ལ་ཡུལ་ལ་བབ་བྱེལ་བ་མི་ངེས་པ་རྗེས་ལ་དཔག་དགོས་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས། དེས་ན་ཚད་མ་ལ་གཅིག་དང་གསུམ

188

ཐ ༄༅། །ལ་ལོ་གསལ་བའི་ཁྲ་སྡེ་རྟེན་སེམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་ལ་ལས་མང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་བྱ་བཅིག་ལ་ལ་མཚོད་པ་མདོར་རྡོ་རྗེ་ལ་གཉིས་ཀ་འདུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྲིད་པར་མཐོང་བ་དང་...ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཉིད།
གཏན་ཚིགས་སུམ་གྲུབ་སྟེ། རང་སྤྱི་འབྲེལ་བའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བ་དོན་པ་གཞན་དུ་བཤད་བསྟན། །ཁྱད་པར་མཐོང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟགས་ལ་ལས་རྟོགས་པ་སྤྱི་དོན་རྗེས་
ལྔ དཔག་ཡིན། །རྗེས་ཀྱིས་རིགས་པར་རྟོགས་པ་ཚད་མ་མིན། །ཤེས་པ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཡུལ་ལས་དང་རྗེས་དཔག་ཡིན། །ཞེ་ལ་གཞན་སྣ་ནི་མི་རྟག་དེ་དང་ཚུལ་དཔག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་དོན་མ་དེ་བསྟན། ཞར་བྱུང་རྩོམ་པར་བཤད། དང་པོ་
མ་རིག་རྟག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན། །ཡེ་དོག་མི་རྟག་པ་རིས་པ་དེ་ཚད་མ་ཅན། །ཡང་ཐོགས་མཆན་ལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུ་སྦྲ་ནས་དངོས་ཡུལ་རྫུ་དཔའ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་མིན་པ་ཞལ། ཤེས་པ་དོགས་གི་སྒྲ་
ལ་མི་རྟག་བའི་སྒྲ་སྐྲ་བ་དངོས་ཡུལ་བྱ་པའི་སྤྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་བསྒྲུབ་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་གྲུབ། །གཞན་ལ་སྒྲུབ་པ་འབྲེལ་པས་བསྒྲུབ་མེད། །འབྲེལ་པས་བསླུ་བ་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དོན་མི་རྟག་པ་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཐལ་རོ་ཞེ་ན། དེ་སྔ། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། །ཕྱི་རང་རིགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་མིན་ཏེ། ཤེས་རིག་པ་ཐོག་བ་འོ་ཕྱི་འབྲུབ་པའི་དོན་ལ་བཏགས་རང་མཚན་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲུབ་པར་ཤུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན། ཤེས་དོན་

ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པས་དོན་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེན་ངོར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་མི་སྒྲུབ་པ་
མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་འདི་སྒྲོ་དེ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲེལ་པས་བསྒྲུབ་མེད། །དགག་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲེལ་པ་ལ་
བསྒྲུབ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་
ལས་སྐྱེས། དེ་ཁ་དོག་གི་ བྱས་པ་ལས་སྐྱེས། དེ་དང་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་མེ་ལ་ བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་
རྟགས་ལ་འཛིན་སེམས་ལས་སྐྱེས། དེ་ལ་དུ་བ་དང་དེ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་སྣང་ཡང་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བའི་མི་ངོ་ཤེས་ཀ་ཤས་སུ་ཐུར་ངོ། རང་འདྲེན་གྱི་ཀྱི་ཚ་བ་ཡི་སྨྱུ་ལ་བརྒྱུར་
པའི་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་གཙང་ཞེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟོ་སྟོན་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་སྣང་ཡང་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་ཚད་མ་

ཁ ༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་། དོན་མ་འབྲེལ་བ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲའི་ཁྱབ་པ་དང་རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་གང་ཞིག །དེ་དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ལ་རྗེས་དཔག་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་པ་འདི་ཆོས་
ཕྱི ཅན། ཁྱོད་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དུ་ལྡན་པའི་སྟེང་གི་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལ་རྗེས་དཔག་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བའི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད། །སྦྱོར་བ་འགོད་རྟགས་ཀྱི་ལ་སྐྱོན་མ་སོ་སོར་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལ་ལས་གྲུབ། །དེས་ན་བཀག་པ་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་ལས་མ་དམིགས་འཐེན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཚེ་བཀག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་ལྟར་སྒྲུབ་བཅིན། དཔྱག །སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་ཡིན་ན་དགག་བྱ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡུལ་དེས་ལ་འགྲུབ་བབ་དགོས་ཏེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། དགག་ཆོས་མཚན་དམས་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་དགག་ཆོས་མེད་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞིན་འགོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཅད་པ་ལ་སྟོ། འགག་འདེ་དམིགས་ལ་གཉིས་ཀྱིས་མི་དམིགས་པར་འཕེན། །མི་ཡི་ཤ་བཟའ་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། །མདང་མི་གྲུ

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་གལ་སྣང་མིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དཔྱད། །མེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འཛིན་པ་རིག་ཤེས་གྲང་རེག་དང་གྲང་"འབྲས་སྤུ་ལྡོག་བྱེད་འགོག་པ་ལ་མེ་ཆེན་མའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་བཀོད་པ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འཕེན་ཏེ། གཞི་དེ་ར་དགག་ཆོས་གཉིས་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་དམིགས་རུང་ཀ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་སྦྱར། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་། དེའམ······
གཞན་དུ་མི་འཕེན་ན་མེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཞི་ལ་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་པ་འདི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགལ་བ་ཅིས་འགྲུབ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གང་ལས་འཇོག །གྲང་རེག་གི་
རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་ཡུན་རིང་བ་མ་ཉེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་"རེག་ལྡང་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐའ་གྲང་"རེག་འགོག་པའི་སྐབས་འདི་ཚེ་མཚན། མེ་ཉེ་བ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་རེག་ལྡང་དུ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་མེས་གྲང་རེག་འགོག་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་ཆོས་དཔེ་ཞིབ་པར་ཐལ། མེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་མེ་ཡི་པའི་སྤུ་ལྡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོན་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཡང་རྟག་པ་གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ། ལུས་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་པས་དགག་པའི་ཤས་གཞི་ར་ལུས་པ་
མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཚོད་ལས་གཞན་པའི་རྟོགས་བྱ་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ། དགག་ཆོས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་གཞི་ལས་དགག་ཆོས་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཞམ་ལྡང་ལ་པའི

༧ ༄༅། །ཚོལ་བ་ཆོས་ཅན། དགག་རྟགས་པ་དང་དགག་བརྗོད་མི་རུང་བར་ཐལ། ཆོས་དེ་ལྟ་བུར་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཆོས་དེའི་དངོས་སུ་བསྟན་མི་རུང་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གནས་ཀ་ལ་དམིགས་དང་རྒྱུ
འགལ་བ་དམིགས་ཀྱི་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཐག་སྐད་ཅིག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འཕེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགལ་ཟླ་བ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཀྱང་དགག་ཆོས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འཕེན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ
ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ། །དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། །མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་འཕེན་པ་བཤད། གཉིས་ལས་གཞན་ཀྱི
ཀ་འཕྲེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་། སྔ་དང་ཕྱི་མ་དམིགས་པ་འདི་ག་ཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་སྔར་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲེལ
ཟླ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དགག་བྱ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་དང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་པའི་དགག་རྟགས་ཡོད་པས
དགག་བྱ་ཀྱི་གོ་ཆོད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འཕགས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དགག་རྟགས་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལ་བཅོམ་ཅན། ཞེས་པ་ནི་ཨེ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན་ཚེ་ལས་ཁྱལ་བ་དགག་བྱ་ཡི་འགོག་ཚུལ་བར་བཤད་པས་བླངས 193

པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དཔེར་ན་རང་གལ་བ་བཀྲུབ་པ་མེད་པ་ནི། དགེ་སློང་བའི་སྡོམ་བརྟུལ་པ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་མིན་ཏེ། དགེ་སློང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། འཁྲུལ་ཟླ་བ་ཀ་ཀ་པ་མེད་པ་ནི། འཛིན་རྟེན་བ་རོལ་མཆོག་ཆོས་ཅན། མེད་དེ། ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་....
ཚོགས་ཀྱི་སུ་མ་གྱི་སེམས་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྟོན་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བའི་ཚུལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དགེ་སློང་དེ་ཀུན་མཁྱེན་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །དགེ་སློང་དང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སློང་བའི་སྡོམ་བརྟུལ་པ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་མིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་དུ་དང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བཞིན། དགེ་སློང་བའི་སྡོམ་བརྟུལ་པ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པར་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་གཏན་....
ཚིགས་དེར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་འདི་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་དུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་བའི་སྡོམ་བརྟུལ་པ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་
དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་བས་ལྟོས་གཉིས་པ་རང་ཉིད་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཏེ། དེས་ན་མ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ། ཁྱོད་ཉིད་ཁྱུ་ལྡོག་གསུང་ཡོད་མེད་ལྷ་དང་དྲུག་ཁྱེད་ལ་དེ་བ་སེམས་ཀྱང་ཐེ་སྐྱེད་གྱི་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ།
ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགག་པ། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་ཚེ་ཅན། སྣོད་བའི་སྦྱོར་བ་ཞིག་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ལ་ཟླ་ཐབས་དང་བཞིན་དགག་ཚོས་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས།

ཀ [illegible]

༄༅། །དེ་དག་ རང་ལུགས་རྟོག་བཅས་དང་མེད་པའི་དགག་ཚིག་སྐར་ཐོག་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་དཔེའི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་འབབ་པ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལས་མཚོན་དཔེའི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་ངེས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
དང༌། སྒྲ་ཁ་དགག་ལས་མི་སྒྲུབ་པར་བསྒྲུབ་པ་ལས་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དམ་ད་མིགས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ། སྣང་རུང་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ། མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་བསྡུ
ནི་ཕྱུང་ཚོམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་དཔྱོད་ན། ཧྲི། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་དམ་ཚན་དུ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཁྲུབ་སྒྲུབ་སྟེ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད
དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ་འབད་བསྒྲོ། དེས། འབྲེལ་ཡུལ་ཕྱོགས་པ་འབྲེལ་ཚིས་ལྡོག་པའི་གོ་རྒྱུ་དང་བསྡུན་པ་དེ་རིགས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྣམ་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང
ཞུང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་འབབ་པའི་ཕྱིར། དེ། མེ་མེད་པ་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་མེད་དམ་ཚན་དུ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་མེ་སྤྱི་ཞིག་རྟགས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་དགོས་ཏེ། དེ་རིགས་པའི་ཚིག་ཕྱོད་
ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མེད། ཐུམ་པ་ལ་དག་པའི་ཤེས་ཀྱི་སྣང་རུང་ཐུམ་པ་མེད་དེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་སྔ་ཡབ་བརྒྱ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྐེམ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ།

ཁྱོད་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་སྣང་རུང་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཞུབ་རུང་ཞུམ་པའི་སྟེང་དུ་དེ་སྣང་རུང་མ་གྲུབ་པའི་ངོར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒོ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགག་བྱ་བྱུང་སོག་
རྟོལ་གྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དགག་བྱ་བྱུང་སོག་གཙོ་ལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་བཞི་རུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡིན་ན་སྣང་རུང་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྣང་མི་རུང་གི་དགག་བྱ་ཀྱི་ཆོས་
ཁྱོད་ཀྱིས་འགོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟགས། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡུལ་དུས་པས་དེ་རང་མཚན་པ་མི་སྲུ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པ་འམ། ཁ་དོག་མི་རྟག་
པར་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་དེ་གཞན་དུ་གཞན་ཞིག ཁྱིམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཚད་མ་མིན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་ཉིད་འཛིན་པའི་ཚད་མ་མིན། །ཡུལ་མ་ཐོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ཡོད། །རྗེས་དཔག་དོན་མེད་འཁྲུལ་ཞིང་བ་
ཕྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ངེས་མི་རྟག་པ་དེ་གཟུང་བ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། དཔེར། ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཁ་དོག་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ

བྱ ༄༅། །ཞེས་པ་འདི་ཕྱོགས་སྔ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །བདག་དང་བདག་གི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བརྟག་སྔར་རྟག་པ་མེད་དེ། །ཁྱོད་ཕྱོགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཆེ་བརྟག་སྔར་རྟག་པ་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་བ་ལ་ངེས་རྟེན་དང་བཅས་བརྟག །མཐོང་བ་དང་མ་ངེས་པ་འགྱུར་བ་རྒྱུ་བཤད། །མཐོང་བ་དང་མ་ངེས་པ་དང་བཅས། །འབྲེལ་པ་བཟློག་ཕྱི་རྗེས་དཔག་དགོས། །འབྲེལ་པ་མེད་ན་རྟགས་མི་རུང་བ་དང་བོ། །དང་པོ་ནི།

ཀྱི་ སྒྲ་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐོབ་གྲུབ་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་བདེ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་སྟེ། ཁྱོད་དང་བཅུ་ཡི་མི་རྟག་པ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རྫས་དང་པ་གཞི་རྒྱུ་མཐུན་ཅེན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་འདི་རྩ་བ་ལ་རྫས་ཆོས་ཅན། སྒོ་ལ་བ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ

མ་ངེས་པ་ངེས་པ་ཞིག་ཏུ་འདུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟག་པ་མཐོང་ཡང་ངེས་ཀྱི་རྗེས་པ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དཔྱ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ཕྱོགས་ཁྱོད་རྟག་པར་འཁྲུལ་པའི་

འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྔ་ཕྱི་ཕྱོགས་སྐྱེ་འགྲིབ་ཕྲ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཁྱོད་རྟག་པར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟགས་པ་འདྲ་རྟག་པར་འཁྲུལ་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། མ་ཞེན་ཅིང་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟགས་པ་ཡང་ཁོ་ཡང་ཕྱི་མཚན་གྱི་

བར་འཁྲུལ་པ་འདི་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟགས། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་ངེས་ཀྱི་ངོས་ལ་མ་ངེས་པ་འདི་དཔེ་ཡོད་དེ། སྔོན་འབྱོར་བའི་ཞེང་བ་མངོན་ཏེ་ས་མཐོང་བ་ཉིད་སྐྱ་ཞིང་ཕྱི་ཐུབ་པ་མཐོང་ཡང་ངེས་ཞེས་ལ་པར་ལྡོན་པ་ཞེ་མཐུན་

མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྡོ། །ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟེ་གསུམ་པ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དཔེར་བ་པོ་ཡོད་དེ། མཚོན་དུ་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་རིགས་པ་རིགས་པའི་ཆེ་དགུ་རྟགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལུས་པ་ནི།
སྒོ། །ཁ་དོག་རྟག་འཛིན་གྱི་འཇུག་ལྡན་དུ་བྲལ་བ་འདི་ཡང་སྨན་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ཀྱི་རྡོ་བ་དོག་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཡང་རྟགས་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱི་དེ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཁ་དོག་འཛིན་པ་ཅིག་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ཡི་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཁ་དོག་པ་ཡི་རིགས་བཞད་ལྡོགས་ཀྱི་མཚན་པ་འི
སྒྲ། དངོས་པོ་དང་དེ་འདི་རྟག་པ་དོན་ལ་བཟང་ཞིང་རྟེན་ལྡན་མཐོང་བ་དད་ལྟར་རྟགས་ཅན། སྐབས། །འདོད་ཡང་བ་དོག་གི་མི་རྟག་བ་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་བཟང་ངེས་ལྡོང་ཁྱད་ཀྱི་རྟོགས་བ་དང་དུ་རྟགས་སྟེ། དོན་ལ་བཟང་ངེས་ལྡོང་ཡོད་པ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང། །ཁ་
དོག་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རྟག་པ་འཛིན་གྱི་འཇུག་ལྡན་མེད་ན། ཕྱི་ད་འཛིན་མ་དོན་རྒྱུ་མཐེ་ཞེ་གསུམ་ཏེ་ཁ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་འི་རྟགས་ཡང་དག་པ་རྟག་མི་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཕྱི་ད་འཛིན་མ་དོན་རྒྱུ་མ་རེས་ཕྱིར་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལ་རེས་པ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱིས་འཆེ་བ་ཡི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་ཞེས་
གཅིག་པ་འི་ལུགས་ལ་འདང་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་ནི། སྐབ། བྱེ་བྲག་དུ་སྨྲ་བ་འི་ལུགས་ལ་ཡང་། །འདོད་མི་རྟག་བ་རེས་བ་འི་ཚིག་ཚོ་ཆོས་ཅན། མདོན་རྗེས་བ་གཉིས་ལ་ལ་ཞེན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། །འདོད་བ་མི་རྟག་པ་ཁྱབ་པ་ལ་འི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ
བ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདོད་མི་རྟག་པ་རེས་པ་འི་ཚིག་མ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དང་ར་ཀྱི་འདོད་ལམ་ཡིད་དགེ་བ་ལ་འདོད་མི་རྟག་པ་འི་དོན་རྒྱུ་འདོན་པ་འི་ཚིག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་པ་ནི་ར་བ་ལ་ནི་སྒྲ་ཡི་མི་རྟག་པ་དོན་ཤེས་པ་དབང་བ་ལ་བ་ཞེས་པ་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་

༄༅། །རྫོང་རེ་རྟེ་དོན་འདི། །རིགས་པའི་མཐའ་གཉིས་བརྟགས་ནས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུབ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། མི་རྟག་པའི་དོན། མདོ་སྡེ་པ་ཏུ་རང་དོན་ལོངས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་ཤིང་། ཕྱི་རྒྱལ་སྤྱི་བཏུ་རང་ཚོགས་པོ་གཉིས་པ་
ཙམ་པ་ང་མེད་དེ། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ལ་བར་རྟ་ཆོད་པའི་ཡོད་པ་འམ་དེ་དང་འབྲུག་དང་ཧྲུའི་འབྲེལ་བ་མི་རྟག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཡོན་མཐའ་བགེ་ལ་པོ་གར་ཡིན་ཞེས་པ་སྡོད། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་སྤྱི་མེད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་ཡིན་པ་དགག །རྒྱུ་དང་
འབྲས་བུ་མ་མཐའ་གཉིས་ལ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན། དངོས་པོ་སྤྱོད་མཐུན་ལ་མེད་པ་དང་། ཕྱིས་ཞིག་ནས་མེད་པ་གཉིས་པོ་མཐའ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོན་མི་རྟག་པ་ཅིག་མིན། དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཅེས་པ་འདུག་གསལ་སོགས་སུ་ལྟར་རང་མི་རྟག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་པ་ཞིག་པས་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བ་ཞེ་ན། མཐའ་གཉིས་ཆེ་བཅན། ཡོད་པ་དེ་མཐའ་ཞིག་པ་འཇིག་གསལ་ནི་རྟག་པ་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལོད། ཡོད་པ་ཆད་པ་རང་བཞིན་འཇིག་པ་ལུགས་སྦྱེལ་བྲེལ་བ་ཆེ་བཅན། མཐའ་གཉིས་
ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཉམས་པ་ར་བྱུར་པ་མིན་པ་རྣམ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མཐའ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐུ་དང་བ་རང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཐུང་བ་རང་བཅེ་ལ་ཐན། རྒྱུ་འབྲས་བཅོ་གཏུང་བ་རང་རྣམ་པ་ཅེ་
བར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟག་གཅིག་ས་འདྲ་ནས། དངོས་པོ་ཉེར་མེད་པ་ཤར་ཞིག། །དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མ་སྐྱུ་བ་ངོ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཡོད། འཇིག་པ་དང་རྒྱུ་སྐྱེ་ཡིན་པས། ཞེས་སྦྲེལ་བ་འི་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་འབྲས་དེ

གཉིས་ཀ་ཅིག་ཁྱད་པར་རྫས་འབྲས་བུའི་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རང་རྒྱུ་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་ཞིག་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་མིན་པ་ར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཕྱིར་མེད་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་བཀག་སྒྲོན་
མེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱང་ཆོས་སུ་ལྡན་པ་མིན་པ་ར་ཐལ། ཕྱིར་ལྟོས་མེད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། ལྟོས་མེད་ཀ་ལས་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་དངོས་པོ་དང་ལྟོས་མེད་
པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་སྒྲ་རྟོག་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྔ་མ། དངོས་པོ་དང་ལྟོས་མེད་པ་ཐ་དད་དུ་བཅད་པའི་རྟོག་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་དང་ལྟོས་མེད་པ་ཙམ་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་ལ་འགྲོ། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ལ་ཐན་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱོན་བ་ལ་སྟོང་སྟེ། སྔོ་དེ་ཚད་མ་མིན་པར་བསྟན། ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ལ་ལྟར་མིན། ཚད་མ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །
དང་པོ་གཅིག་ང་ཤེས་ཉིད་རྟོགས་བསྟན། རྟགས་པ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲུལ་བ་དགོ། །དང་པོ་ནི། སྔར། མཚོན། ཡང་ཡང་ཤེས་པ་བཅད་པ་འཛིན་ཏེ། སྔར་པ་རང་མི་འགྱུར་རྟེན་ལོག་ཤེས་བཞིན། །ཤེས་པའི་དོན་འབྲེལ་ཏེ། ལས་བཅད་དུ་སྐྱེ་མེ་མཐོང་བ་ཀྱིས་ས་ཐེང་ནམ།
ཀྱི་སྦབ་ཆ་ཉ་ཏུ་ཏུ་བའི་རྟག་ལ་ལ་ལྟར་ཀྱི་མི་དེ་ཉིད་བཅོ་ཤེས་ཁྱད་པར་དང་ཤེས་པ་ཅིག་ངོ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མིན་ཏེ། མི་ཤེས་པ་བཅད་ཕྱིར་གཅིག་རྟུ་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་དང་། བློ་ཆོས་ཅན། ལྷུན་མེས་མཚན་དོན་ཡུལ་ལ་རྟེན་པ

༄༅། །ཡོན་པ་རོ་ཐལ། སྣང་མེ་དང་ཕྱོགས་མེ་མཚུངས་པ་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་ལ་འདྲ་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས། ཁས་བླངས། སྣང་མེ་དེ་རང་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལས་ཕྱེས་མེ་ཁྲིམ་འཛག་ལ་བའི་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བཞིན། དཔེ། སྣང་མེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་འཛག་བལ་
རང་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དོན་རྣམ་མེ་པར་ཐལ། ཕྱོགས་དེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་འི་སྣང་ཆ་དམག་ཞན་ཕྱིས་སྤྲུལ་བ་རེའི་བྱེད་བཀག་ནམས་པ་འི་ཕྱིར། རྟགས། ལྷུན་མེ་དེ། རང་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་འི་རང་ལུགས་བཞག་བཞི་རྒྱ་ཅན། སྣང་མེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་དེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་འི་ངོ་དང་པོ་ཡང་དག་མིན་པར་
ཐལ། ཕྱོགས་དེ་འི་ཉུལ་ནས་བཞེད་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི། རྟགས། རང་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དེ་འི་མེ་ཁྲིམ་ལ་སྣང་མེ་འི་དོན་པོ་འི་ཚོགས་སྣང་མ་རྟོག་པ་བཀག་བཞི་ཚ་དམ་ཉུག་བསམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འི་སྒོ་ཚད་མེ་རང་བཞིན། ལོག་མེ་ཕྱི་ཐ་དང་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་
ལྟར་ན་དེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། སྣང་མེ་ལ་ཡང་དོན་པོ་གཞན་ལ་སྣང་མེ་འི་དོན་པོར་སྣང་བ་དོན་ཀྱང་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ཀྱི་མེ་ལ་ཚ་དམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་སྣང་ཆ་དམག་འཛིན་བ་ཁུང་ཙུ་ཡུལ་བའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། སྣང་མེ་དང་ཕྱི་མེ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་མི་ནུས། རང་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན། དྲན་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྣང་མེ་དང་ཕྱི་མེ་གཅིག་ཏུ་མཚན་མ་སྦྱོར་བའི་ཞེན་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པའི། རྟགས། དེ་ཤེས་
ཀྱི་སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་འི་ཕྱིར་བཞིན། རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་དེ་སྔོན་གྱི་རྟགས་པ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་སྐྱོར་ཀྱི་བྲལ་བ་ཁྲལ་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྔ་མ་བཅི་བཟོད་ཁྱམ་ཚོམས་ཡུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པ།

ལ་གསུམ་མོ། །ངོ་བོ་སྨྲ་བ་བྱེད་མངོན་སུམ་ཡང་དག་པ་བཤད། །མཐའ་བྲལ་བརྗོད་གསུམ་གྱི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་བཤད། །གཞན་ལ་བརྗོད་པ་ལ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་ཚད་འབྲས་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོག་བྲལ་ཚེ་དཔྱོད་བཅས་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བཤད། །ཆེན་གསུམ་མཚོ་ང་སྤྱོད་བཅས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད། །རྨི་ལམ་ཤེས་པ་སྤྱད་བརྗོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཤད། །ཡང་དག་གསལ་ལ་སྣང་སྐྱེ་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་གཞི་བྲལ་རིགས་པས་བསྟན། །མཚན་མཚོ་ཞེས་གཉིས་ལ་སྟོང་དཔྱོད་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྲལ་བྲ་རྟོག་པ་བརྟགས་ཏེ་བསྟན། སྤྱན་བྱེད་ཤུགས་ལ་བསྟན་སྐྱུར་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མིང་སྦྱོར་རྟོག་དང་བྲལ་བར་བསྟན། །རིགས་སོགས་སྦྱོར་བའི་རྟོག་བྲལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱས་འཛིན་པའི་སྤྱན་བྱེད་དགོད། སྤྱན་བྱེད་ལྟར་སྣང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ནམ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན། །འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་ན་རྟགས་ལས་བརྟེན་ནས་བསྟན། །འཁྲུལ་རྒྱུ་བསྟན་ནས་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་བ་འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་འགོད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་རང་དང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། རྟོག་པ་ར་འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་འགོད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འགོད་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་རང་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པར་སྟོབས་ཀྱིས་འཁྲུངས་པ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི།

༄༅། །ཁྲིམས། རྟོགས་པ་བདག་ཉིད་བསྡུས་པ་རིག་ནས་སྣང་བ་སྐྱེ་མིག་ཤེས་ལ་བསྟུན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ཞིག་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་རང་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་པའི་དེས་ཤེས་རིག་ཚད་རྟོག་པ་ཡིན་པ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་བསྟན། ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ། ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན། དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཚད་དང་ཞུགས་གཅིག་པའི་ཕྱི་མེད་དེ། ཚད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་ལས་ཞུགས་གཞན་པའི་ཕྱི་མེད་དེ། ཚད་ལས་ཞུགས་གཞན་པའི་སྐྱེ་སྣང་ཚད་ལས་མངའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་ལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྔར། རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཚད་ལ་སྒྲ་དོན་ཡུལ་དུ་ཟློག་པ་མེད་དེ། ཚད་ལ་སྒྲ་དོན་ཡུལ་ཟློག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན་པ། སྣང་བའི་དོན་ཡུལ་ཡིན་ན་བརྗོད་དོན་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི། གཞན་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་ཇི་བཞིན་དོན་ཡུལ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མཐུན་རྟོགས་པ་ལ་རང་ཡུལ་ལ་མ་བཀག་པར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བར་སྣང་བའི་ཚེ་འདི་ཟླ་གྲུབ་པ་མ་ཞེན་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ

ས། སྐྱིག །ཚིག་ལེ་ལས་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་པ་བདག་རིག་གཟུགས་ལ་སོ་ཞེས་བརྗོད་སྐྱ་རབ་འདི་རྟོག་པ་འདི་དོན་ས་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཚོད་དང་བ་དང་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་དང་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། ཚོད་སྣ་འི་དོན་ས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། དཔྱད། རང་བ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཅན།
ཚོད་དང་བའི་སྒྲ་རྟོག་པ་འི་དོན་ས་ཡུལ་སྟོབས་གཉིས་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་གཟུགས་ཞེས་པ་འི་སྒྲ་ཡས་མོང་བའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བ་འི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ར་ཐལ་བ་འི་སྐྱོན་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲེལ། མིང་སྤྱི་རྟོག་པ་འི་དོན་ས་ཡུལ་ཆོས་
ཅན། ཚོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་འི་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་མ་ཤེས་པ་ར་ཡང་ན་ཆུ་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ཚམ་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་ཤེས་པར་ཐལ་བ་འི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྒྱ་རྒྱ་བསྡུ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
རྟོགས། །རིགས་པ་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཚོད་དབང་ཤེས་རྟོགས་པ་ར་འཁྲུལ་པ་འི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་འཛིན་པ་འི་དབང་ཤེས་དང་། གཟུགས་ལ་འཛིན་པ་འི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་གཟུགས་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅིང་བ་འཁྲུལ་བ་ལ་ས་རྟོགས་མཐེབས་འདྲེས་ཀ་ཅང་འདྲེས་པར་སྣང་བ་འི་རྒྱུ་མཚན་
ཅི་ཡོད་དེ་ར་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས། གཟུགས་ལ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གཟུགས་ལ་བ་ཁྱད་དུ་རྟོགས་པ་ར་ཐལ། རང་ཡུལ་གཟུགས་ལ་འཛིན་པ་སྣང་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རིམ་མ་ཐང་
གཟུགས་ལ་བ་ཞེན་རྟོགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དག་གོ །དང་པོ་ནི། གཙོ། རྟོགས་པ་བདག་པ་འི་སྣང་ཡང་ངོས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན།

༄། །སྐབས་དེར་བབ། རང་ལུགས་གཞུག་པ་ལ་ཤར་ཅིག་ཤ་རྒྱུའི་བར་དུ་ནི་ཞེས་པ་ནི་སྐྱ་ལྡོན་པའི་རྟོག་པས་མཚོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལན་བརྗོད། དཔེ་དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀླབ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་
ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་པ་ཆ་དང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཟུང་བར་མ་ཆད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་བརྟག་པ་མཚོན་གསལ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཆོག་ལ་མི་སྐྱུར་དུ་བསྐོར་བའི་རྩེ་ཉན་ལ་ཤལ་བོར་བའི་ཁྲམས་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
རྟོན་དགག །དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། འཇུག་པ་རྒྱུར་བཀག་ཟིན་པ་མཚུངས། །དབང་བློ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་ཐལ། །ཡིད་བློ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་ཐལ། །གཉིས་ཀ་ལ་ལན་རྩོད་པ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་རྟོག་མེད་
སྦྱོར་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡི། ཤར་ཐོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ཡི་གེ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ
དེ་རྣམ་འཇུག་པ་རྒྱུར་ལ་བར་མ་ཆད་པར་མི་ཐོས་སོ་ཞེ་ན། འདིར། རྩེ་གསུམ་མཚན་པ་རྟག་ཅིག་ཆར་ལྡེབ་ཀྱི་ཆོས་པ་བཟུང་བ་འཛིན་པ་སྔ་ཅིག་ཕྱི་མའི་བར་ན་ཤེས་པ་གཞན་ལྷག་པ་ཆོད་འགྱུར་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་། ཤར་ཐོས་པ་བཞིན་ནི་ཡི་གེ་ལ་རགས་པར་འཛིན་པའི་
རྟོག་པ་ལ་ཆོད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་པར་སྣང་བ་ར་བ་བཅས་པ་འདི་མ་བཅད་ཆོས་ཅན། རྟོག་མ་བཅད་ལ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། རྟོག་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མ་བཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི། གཟུགས་ལ་ཞེན་རྟོག་པ་དང་རྟོག

མེད་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་ཚོགས་ཅན། ཚོར་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དབང་ཤེས་ལ་གཏུག་ལ་སྣང་བ་བཅད་དང་བཅས་པ་སྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཚོར་ཚིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་བར་ཐོས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་ཤེས་རྟོག་ཡུལ་ལ་འཇུག་བཞིན་ནས་
སྣང་བས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་འཛིན་མི་ཤེས་ཚོགས་ཅན། བར་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར། ཡིད་རྟོག་རགས་འཛིན་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རྟོག་པ་ཚོགས་ཅན། རང་ཡུལ་
རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་མྱུར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྒོ་ལྔ་ཚིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡིད་གཉུག་མ་འཛིན་པ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཚོ། སྒྲ་འཛིན་རྟོག་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ན་ཞེ་ན། ལྟ། ཡིད་གཟུགས་ལ་འཛིན་ལ་
ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཚོ་ན་ཚོགས་ཅན། སྒྲ་འཛིན་རྟོག་ཤེས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཞུམ་པ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོང་པ་དེ་ཚོགས་ཅན། ཚོར་བ་དང་ཚུལ་པ་ལྡན་པ་སྣང་བ་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཚོར་བ་དང་ཚུལ་བ་ཕྲད་ཅིག་མ་
ཅན་པ་གཉིས་ཀ་མཐོང་དོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་གྲུབ། མཁའ་ལ་མི་སྨྲ་དང་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་ལམ་བཞག་ཡིན་པ་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྐྱེད་དབང་འདི་ནི་དབང་ཤེས་ཚོགས་ཅན། མཁའ་ལ་མི་རང་མཚན་སྣང་བ་མེད་པར་ལྷུང་བས་མཐོང་ཚུལ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། མཁའ་ལ་མེ་
ལྷུང་དུ་བསྐོར་བའི་རྩེ་ཡི་གཅིག་རང་བཞིན་ནས་ཕྲེད་བཟོད་བ་རྐྱེན་མི་ཞེས་བ་ཡིན་བདེ་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱུ་བཅུ་ཕྲ་བསྡུ་བཞིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ལན་ལ་གཞིག་ཏོ། ལྷུང་བའི་སྐབས་སྐྱེ་བ་ཆེད། དེ་ལྟར་ཚོར་བ་སྟོང་དམ་བཅད། །དང་པོ་ནི། ལྟ། སྦྱིན་པའི་བདག

༄༅། །ཕོལ་སོགས་པ་འབོལ་ཏོ་རི་ཐ་བྱེ་ཕྱིད་ཡལ་པ་ཞར། བདེ་མི་ཇེད་པོ་འི་རྡད་བར་ཤེ་ས་ཚོམ་ཅན། ཧོ་ག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་འཁོར་བས་སྐྱེས་པ་དང་། ཡིད་ལ་མ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱོང་བ་འི་ཆུས་པ་ཞེས་བརྟག་པ་འི་ཕྱིར། དབེན་བཀྲེས་པ་འི་
དབང་བློ་བ་ཞིན། དེ་ཧོ་ག་མེད་པ་ཡིན་པ་འི་ཆུ་མཚན་ནི། སྲིད་པ་འི་རྒྱུ་ཀྱི་གློག་པ་ཡིན་པ་དེ་བདག་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པ་ཀུན་ལས་འབྱེར་ཞེས་སྐྱོབ། །གཉིས་པ་བ་གཞིས་ཏེ། དབེན་ཀག །དོན་དག་གས་པ་དོ། དང་པོ་ནི། ནི། སྲིད་པ་འི་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲོ་ཚོམ་ཅན།
ཞོ་དང་པོ་དང་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཞོ་བ་བདག་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པ་འི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྲིད་གསུང་བདག་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་འི་ཕྱིར། ཁས། སྲིད་པ་ལ་བདག་ལ་མ་བྱུང་བ་འི་དཔྱོད་པ་ཡོད་པ་ལ་དེས་སྲིད་པ་བདག
འཛིན་པ་གཞན་འོན་ཞེན། སྲིད་པ་འི་དབང་ཤེས་ཚོམ་ཅན། སྲིད་པ་བདག་འཛིན་པ་བསྐྱུར་བར་ཐལ། སྲིད་པ་འི་དཔྱོད་པ་དཔྱད་གཞི་ཡིན་པ་སྲིད་པ་བདག་འཛིན་པ་བསྐྱུར་བ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདི། དགའ་བ་འཁོར
སྐྱེ་བ་བ་བོ་ས་ཚོམ་ཅན། ཞོ་ཆ་ཞེན་པ་འི་དབང་པོ་རྟོག་རྒྱ་མཚོ་ཕྱི་ནང་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཐལ། ཞོ་ཤེ་རྟོགས་ལྡེས་དེ་སྒྲོ་བ་གཞི་དབུ་ལ་མ་ཡེ་ལ་པ་འི་ཕྱིར། ཆན་པོ་ཞེ་དབང་བློ་ཚོམ་ཅན། ཞོ་རྟོག་བྲལ་སྐྱེ་ལུས་བ་ལ་བདག་འཛིན་པ་ལུས་ཀ་བ་བཀོད
རིགས་པར་ཐལ། སྲིད་པ་འི་བློ་རྟོག་བྲལ་དབུ་བ་བ་མ་དེ་བ་ཡོད་ཞེན་ཀ་ས་པ་གཞན་ཞེན། །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་འི་ཕྱིར། དགའ་བ་འཁོར་བས་སྐྱེས་པ་གཞན་ཆོག་གཞན་རྒྱུར་རྒྱུ་བ་ཀླུང་པ་ཚོམ་ཅན། སྐྱོང་བ་འི་ཆུས་པ་ཞེས་བརྟག་པ་ཚོག་ས་རྒྱུ་བ་གཞན་ཆོག་ས་རྒྱུར་རྒྱུ་བ

ཡིན་ནོ། ཐེག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་ཤེས་སོགས་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་བཟླ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད་རྟོག་པ་མེད་པས་བསྒྲུབ། །ཕྱི་ཕྱི་བ་གྲ་བ་མེད་བས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏེ་གཏན་ཚིགས་དགོད། །
གཏན་ཚིགས་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་བཅས་པས་བམ་པའི་འཛིན་པ་འདི་དབང་ཤེས་དེ་རྟགས་ཐམས་ཅད་པ་དང་གི་རིག་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་དང་། ཐུབ་པ་གསུམ་སྣང་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་ཡིན་པ་ལ་འགྱུར་དེ། །དེ་དག་ལས་ནི། ཁྱབ།
པ་ཡང་འཛིན་པ་འདི་དབང་ཤེས་ཚད་མ་ཅན། ཐུས་པ་ཡང་ལ་བཟང་གི་རིགས་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཞད་གི་རིགས་སོགས་སོར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་བཞི་པོ་ཐོམ་མཉམ་ནས་འཛིན་པ་ལ་ཚོས་བཞི་སོ་སོར་འཛིན་པ་འདི་སྔ…
སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔོ་བུ་དང་སྔུག་བཅས་དུ་འཛིན་པ་ལ་སྔོ་བུ་དང་སྔུག་པ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་སྤྲ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། རིགས་ཅན་དབང་ཤེས་ཀྱི་སེམས་མི་འཛིན། །ཕྲེང་བ་དང་བང་ཤེས་ཀྱི་གཞི…
འཛིན་ན། །རིགས་སོགས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་ཏེ་མ་ཐྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དེ་ཁ་རང་ལ་ལ་བསྐྱེད་དེས་པ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉམས། བསྐྱེད་འཛིན་པ་ཕྲེམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཕྱིད་ལ་སྐྱེས་བ་དེ་བསྐྱེད་དངོས་པོ་
བཞིན་པར་ཐལ། ཐེད་ལ་བ་ཡང་ཞེས་པ་འདི་སྒྲ་ཉམས་པ་དང་། བདེན་དང་། དཔེར་ན་ཉམ་པ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསྐྱེད་དེ་དེ་ད་གཞིས་རྟོག་པ་ཡས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡི་ཡིན་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས། མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། རྟོག་བཅས་

༄༅། །དངོས་སུ་སྟོན་པ་ནི་ཚོང་གི་ཡུལ་མིན་ཏེ། ཚོང་དང་རྫོགས་བ་གཉིས་དང་ལྡུལ་ཞུགས་ལ་བར་སྐྱུང་བ་དང་། མི་ཞུགས་ལ་བར་སྐྱུང་བ་ནི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞུགས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕྲོད་འདྲུང་བ་དང་པོའི་ཡུལ་ལ་ཡ་ཀར་དག །ཚོང་བཙུ་ཚོང་པའི་
གནས་ཅིང་དགག །འཚོང་འདུ་མི་ཁྱད་དངོས་མིང་འདབ་དབྱུ། །ངང་པོ་ནི། དམར། ངབང་ཤེས་གཙོ་བཅན། རིགས་དང་རེམས་ལྡན་གྱི་འཕྲོད་འདྲུ་ནི་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་སྟེ། ཕྱིར་འཚོང་འདུ་ནི་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཐུན
ན། འཕྲོད་འདྲུ་དང་པོ་ལས་བདག་དགེ་བ་རབ་ཞེགས་ནས་གཅིག་པོས་འདོད་ན་ཅི། གཞན་གྱིས་མི་འདོད་དེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་མ་ལ་བདེ་སྐུམ་ཐུ་རེ་ཞིག་མདང་། རྣལ་བ་ལ་དོན་ཞེས་པའི་སྨྲ་སྒྲ་འཛིན་ཏེ་ན་བྲགས་པ་འི་ཕྱིར་ཞེན། སྐུ། སྐུལ་མ་འདི
ལ་སྐུ་མཐུ་འི་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚིག་བཅན། འཛིན་ཏེ་ནན་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པ་རང་གིས་རང་དགར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་བ་ལ་དོན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ར་རིག་ཏེ་ན་ཕྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མིན་པར་ཐལ། འཛིན་ཏེ་ན་བ་ལང་ལ་རྣ་ཞེས
གྲགས་པ་འི་ཕྱིར། བ་ལང་ལ་རྣ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཚིག་བཅན། འཕྲོད་འདུ་འི་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ལྟག་མ་དང་རྣ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ལ་དོན་ལ་བུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྐུ། ཕྱར་ཕྱིན་སྐུལ་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མ་བུ
འདི་དོན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཚིག་ཅན། སྐུལ་མ་དང་སྐུ་མ་བུ་ནི་འཕྲོད་འདུ་འི་འབྲེལ་བ་ཡིན་དང་ཤིས་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་མིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐུ་མ་བུ་ལ་རྒྱུ་ལ་མ་ར་སྒྲ་བཏགས་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ། སྐུ་མ་བུ་ནི་ཤིང་ལ་ཡུ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་པ་ཀ་ཏེ། ཕྱར

222

ཀྱི་སྣོད་ལས་འདི་དོན་ཞེས་པ་བའི་ཐ་སྙད་ཅེས་ཆོས་ཅན། སྔར་དེར་ཐལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྣོད་ལ་མ་ལྟ་བུ་དུས་ཀྱི་སྣོད་ལ་མ་སྟོན་ཏུ་ཤེས་པ་བའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞར། བཤད་པ་ནུ་བོ་····ཞེས་པ་འི་སྒྲ་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་དུ་ཞིབ་འབྲེལ་བ་འི་རྒྱུ་མཚན་མི་ནུས་པར་ཐལ།
བ་ཡང་ཀི་ཡང་ལ་བ་རྣམས་དོན་རྒྱུ་ཚོགས་པ་བ་ཅིག་ཡང་ཀ་སྐ་ཏོ····འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་འི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིས་ཡིད་པོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འབྲུལ། བཤད་འཇེས་པ་འི་དངོས་མིང་ཚིགས་ཅན། སྔར་དེར་ཐལ། བཤད་····
འཕྲུལ་མེད་དང་དགོ་བའི་མིང་གི་དོན་ལ་ཡུལ་ལ་དེ་ཚོད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡུལ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཤད་པ་ནི། རིགས་གཞན་ཡོད་པའི་སྒྲ་བརྗོད་མེད། །ཡོད་པ་རང་དོན་པའི་སྒྲ་བརྗོད་དགག །རིགས་གཞན་མེད་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲོ་འཕང་། །སྒོ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་
བཀྲ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ། བཀག་པ་ཚོགས་ཅན། ཚོད་ལ་བསྒྲུབ་དོན་གཞན་རྟོགས་པ་འི་རྟེན་ཤེས་ཀ་བཀག་མེད་དེ། ཚོད་ལ་བསྒྲུབ་དོན་གཞན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་འི་རྟགས་དང་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐུན་དཔེ་བསྒྲུབ་བྱ་རིག་ཚོས
ཀྱི་སྐྱོན། །ཀུན་རྫོབ་ཅིག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས། །ཤེས་སྒྲོ་དང་དོན་རྟགས་གཉིས་ཀྱང་བསྐལ་བ་བོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ། མི་རྟག་ཤེས་བྱ་ཙམ་ཞེས་པ་འི་སྒྲ་དེ་ཚོགས་ཅན། སྒྲ་ཤེས་བྱ་དང་བརྩོན་པ་འི་ཕྱོགས་ཞི་དང་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཐོང་ཉམས་ཡོད་པ་འི་དབང་····
གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྗོད་པ་བསྒྲུབ་ཏུ་ཤེས་པ་འི་དབང་ཞིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཏེ་གཞན་ཚོགས་མེད་པ་མཐུན་སྒྲོ། བཀག་ལ་རྣམས་ལ་བ་ཡང་ཞེས་པ་ཡི་སྒྲ་སྒྲོ་འཇུག་པ་འི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར། དངོས་པོ་ཞེས་པ་དང་ཀ་བང་····

ཐ ༄། །ངན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱོན་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དང་བ་བཟང་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་གཙོ་ཆེ་བའི་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུ་ཤ། ཀ་ཀོ་ལ་དང་བདེ་ཛམ་རིག་ལ་མི་མཐུན་དང་ལྡན་པ་འདི་ལྟ་བུ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

༤ ཁང་བཟང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན་རྗེས་ཐོབ་པས། ཁང་བཟང་གི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁང་བཟང་གི་ཅིག་ཆོས་ཅན། ཁང་བཟང་གི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་འདི་སྐྱེ་བོ་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ཕྱོགས་ལ་རིགས་པ་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་དག་ཅིག་ལ་ཡང་

ལྔ ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིར། ཁང་བཟང་གི་ཤེས་པ་མ་དཔེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཕྱོགས་རིགས་པ་ཡིན་པ་དང་འགྲོ། རིགས་པ་རིགས་པ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར།

ཁང་བཟང་གི་ཤེས་པ་སོགས་ལ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བཏགས་པ་མི་ལྡན་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་པོ་དཔལ་མི་དེ་དེ་དོན་མི་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་མི་དེ་བཏགས་པ་མི་ལྡན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁང་བཟང་གི་ཤེས་བཅེན་པོ་ཀླུ

ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཏགས་པ་མི་ལྡན་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆེན་པོ་དོན་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་པོ་དཔལ་མི་དེ་དེ་དོན་མི་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་མི་དེ་བཏགས་པས་མི་ལྡན་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་པར

ཐལ། ཆོས་ཀྱི་དོན་ལྡན་ལ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱ་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་དོན་མི་དང་དབང་བཏགས་པ་མི་ཤིང་ཁྱད་པར་འཐད་དེ། དོན་དེ་ལ་དོན་རྒྱུ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཡང་རྣམ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞི་དེ་དོན་དེ་ལ་དོན

མི་འདྲ་ན། དོན་དེ་དང་ཚིག་མཚུངས་ལྡན་པ་འདི་དོན་གཞན་པ་ཉེས་སྐྱོན་བཅུ་བ་ད་རང་བརྟགས་པའི་མིང་དེ་དོན་གཞན་ཁྱབ་པ་བརྟགས་པ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གྲགས་པ་དངོས་མེད་ཡིན་མོད་ཀྱི། གྲགས་པ་དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་སྒྲ་ཚོགས་སུ་ཡོད་པ་འདི་དང་དགོས་བརྟག
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད། གྲགས་པ་ཚིག་ཙམ། དོན་དང་དགོས·······འཇུག་པ་ཉིད་དོ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་ཡང་ཚོགས་ཙམ། དོན་དང་དགོས་བཏགས་པ་ཞིག་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ནི་དོན་ཀྱི་དབང་གིས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་
བྱ་དོན་གཞན་མེད་དེ་ཡང་བརྡ་སྦྱར་ཙམ་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བརྡ་ཡང་བརྟག་སྙིག་གི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་གཅིག་བའི་སྐྱེད་རྒྱུ་ཕྱིར་འཇུག །གཞན་ལེགས་སྦྱར་ཡི་ཡུལ་བརྟགས་པར་བསྟན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པ་ལ། །
དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་བརྟགས་པ་སྤྱི་གཅིག་དོན་ལ་མེད་དུ་ཀྱི་འཛིན་ཏེ་སྣང་བ་བརྟག་ཅེས། སྒྲ། རྣམ་གྲངས་ལ་རྣམ་མཚན་ཅན། རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་འཛིན་གྱི་བློ་རྟོག་གཏེ། རྣམ་པ་མེད་པ་ལས་ལོག་པ་རང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ། རྣམ་གྲངས་འདུས་མཚན་ཅན། གེལ་
དེ་རྣམ་པ་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཤེས་པ་དོན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་འདུས་མཚན་ཅན། ཤེས་པ་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡི་རྒྱུ་གཅིག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟོ། རྣམ་གྲངས་འདུས་མཚན་ཅན། རྣམ་པ་རིགས་གཞན་ལ་བའི་ཕྱི་ཡི་དང་པོ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་ཡི་དོན་མེད་པར་མེད་དེ། ཤེས་ལ་འཛིན་རྣམ་པ་རིགས་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་ཡུལ་ལ་དགག་གཞན་སེལ་ཡིན། །བརྗོད་ཡི་ཡུལ་ལ་དགག་གཞན་སེལ་ཡིན

༄། །པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན། །ངོས་ཡུལ་བློ་ཡི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས། སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྣམ་བུ་ལ་རང་མཚན་ནམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོད་ཀྱི་དོན་གྱི་
བརྗོད་བྱ་གཞན་སེལ་དེ་སྣམ་བུ་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་སྣམ་བུ་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི། དེ་ཆོས་ཅན། སྣམ་བུ་རང་མཚན་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་སྣམ་བུ་རང་མཚན་གྱི་ཞེན་པས་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་
གཞན་སེལ་ལ་སྣམ་བུ་གསལ་བ་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། དེ་ཆོས་ཅན། སྣམ་བུ་ཞིག་གཞན་སེལ་ལ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྣམ་བུའི་སྒྲ་ཞིག་གཞན་སེལ་ལ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཉོ་ལ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆུ། །འབྲེལ་པ་མེད་ན་བརྗོད་བྱ་མིན། །འཕྲུལ་བ་ན་བརྗོད་བྱ་ཕུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས། སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་སྣམ་བུའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ཤར་བ་ཞིག་ཟུར་ཕྱུང་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་སྣམ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ལ་
ཀྱི་རོལ་སྣམ་བུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རང་རྒྱུ་བ་ཆགས་ལས་སྣམ་བས་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། རང་སྤྱི་ཅིག །རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དོན་དུ་ཞེན་པ་ལ་མི་སྣང་བར་སྣང་བའི་དོན་
ཀྱིས་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ལ་སྣམ་བུའི་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བ། ཕྱི་ཀྱི་སྣམ་བུ་པ་ལ་རྟགས་པ་གཞན་པའི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་རང་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྣམ་བུ་རྟོག་པ་ལ་པའི་ཆེ་ནས་ཕྱོགས་བདེན་རྒྱུ་ངབ་ལ་དགོས།

པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱབ། བློ་ཡུལ་རྣམ་པ་བ་ཞེས་པའི་ཁྱབ་ཆེ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པའི་ཤིག་ཐབས་ལེ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་རྣམ་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་དེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཕྱིར། རྣམ་པ་རྣམ་
རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་བསྒྲུབ་ནས་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་བར་ཚོད་དོན་ལ་བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་པ་མི་འབྱོར་བར་ཐལ། ཚོད་རྣམ་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས། རྣམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཚོད་ཀྱི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དོན་དམ་ཞེན་པ་དེ་དངོས་སུ་
བརྗོད་པར་ཐལ། ཚོད་ཀྱི་ལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དེ། ཕྱི་རོལ་རྣམ་པ་ཆོས་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམ་པ་ལ་ལ་འཇུག་ཡུལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ། རྣམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཚོད་ཀྱི་ལ་རྣམ་པ་མཐའ་ཞེན
པ་ལ་ཆོས་ཅན་རྣམ་པ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོད་ལ་རྣམ་པ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་རྣམ་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་དེ་དང་དོན་སུ་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཚོད་ལ་
དོན་རྣམ་གསལ་རྣམ་བརྗོད་ལུགས་ཀྱི་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཚོད་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པའི་ཤིག་ཐབས་ལས་དོན་ལུགས་བརྗོད་དེ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཡུལ་རྣམ་པ་རབ་འབྱུང་བ་དོན་ལུགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། དེ། བར་དེ་ཚད་ཀ་བ་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པའི་ཤིག་ཐབས་ལེ་ལ་བར་དོན་ལུགས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་སོ་སོ་བའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལ་དོན་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

ཞ ༄༅། །བསྐྱེད་རྫོགས་བློ་ཡི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི། གཉིས། ཐུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚིག་ཅན། ཚིག་ཟུམ་སྒྱུ་དོན་པོ་ཅན་ལ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། ཚིག་ལས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཚོགས་པ་འཛིན་སྟོན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དག་ཀ་སྤྱན་"""

༢ གཉིས་ཀྱི་མཛུག་ཤུར་བསྟན་པའི། དེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་སེམས་མཐོང་བ་རིགས་ལ་བཅོས་ཅན། ཚིག་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རིགས་མཐོང་ཀ་པོ་དང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤུར་རྩ་མ་མཐོང་ལ་བའི་ཕྱིར། རིམ་ནས་ལྷག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚིག་ཅན། དོན་རང་མཚན་དང་སྤྱི་རྫོགས་པོ་

བཞག་དོན་སྤྱི་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། གཞན་ལ་སྐྱེ་བྱེད་དོན་སྤྱི་ཤར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟོན་ཚིག་འབྲེལ་མེད་པ་ལ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་དོན་བ་མེད་པ་ལ་འབྲེལ་མེད། གཞན་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཐོང་བ་ལ་ཡང་མི་འཇུག། མི་སྐྱེ་རྟོག་པ་ཡིན་ནའང་"""

ཕྱི ཐལ་བ་མེ། དང་པོ་ནི། བཟུང་། དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་ཀྱང་བའི་སྤྱི་མཚན་ཁ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་ཚིག་མཚན་ཉིད་པའི་དོན་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གསུམ། རྟོག་པ་འདྲེས་པའི་གྲུབ་པ་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ད་ལྟར་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཀྱང་རྫས་ཡོད་པ་ཡང་

ཤེས་ཚོས་ཅན། རྫས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མི་རྟོག་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཕྱུང་བ་ཀྱིས་དང་མི་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་དོན་པ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། བརྗོད་ལ་འདྲེས་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་མཚན་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཀུན། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཚོས་ཅན། ཚིག་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲ་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་པར་ཐལ། ཚིག་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་བརྗོད་བཅས་ཀྱིས་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྗོད་བཅས་ཀྱི་ནུས་"""

ངོ་ཟུང་ནས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོག་རྩེ་མེད་པར་ཐལ་བ་དགོད། ལྡོག་རྩེ་ཡོད་པ་རིག་ཞར་ལ་དགག །རྟོག་མེད་ཡིན་ནའང་འདོད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས། གཟུགས་
འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཅན། རྩེ་ཅིག་གཟུགས་མཐོང་བ་རྩེ་ལྡོག་རྩེ་ཅན་གྱི་སྒོ་མེད་པར་ཐལ། ལྡོག་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་གར་ཞིག །ལྡོག་རྩེ་བྱེད་དཔྱིས་སྒོ་དེ་ལ་འཛིན་གཟུགས་འཛིན་གྱི་བློ་འི་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
ཡང་དེ་རྟགས་མཐུན་པ། འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་མཐོང་བའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དེ་ཉིད་ལྡོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས། ན། ཁ་ཅིག་གཅིག་གི་ཕྱུར་བ་ཚད་མ་ཅན། འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་རིག་གཟུགས་འཛིན་གྱི་བློ་འི་སྣང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཐལ་བ་དང་བཅས་ཉིས་སྣང་མ་ཐག་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར། རྟོག །ཁ་ཅིག་གཅིག་གི་ཕྱུར་བ་རྟོག་པ་ཐལ་བ་དང་བཅས་ཉིས་ཅིག་ཆར་མི་སླུ་བ་རང་སྣང་བའི་རིགས་པ་དེ་ཚེ་མ་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་
འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་རང་རྟོགས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཡང་ལ་ཐལ་བ་གཞན་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡང་བ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདུག། ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚེ་མ་ཅན། གཟུགས་
འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་མ་བཅིངས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་མི་སླུ་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཅན་བའི་རྒྱུ་སྟོན་རྟགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟག། ལྷ་ཡི་ཕྲ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་བློ་འདྲ་བའི་

ཆེ ༄༅། །ཚད་མ་དང་ལྡན་ཅན་འབྲུ་ད་ཀྱི་གཞུང་ལས་འདི་ཐོན་པའི་བློ་ནི་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་རྗེས་འཇུག་ལ་ཅིག་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་རྟོགས་ཀྱི་བློ་ལ་ལ་པ་བརྟག་པ་མཚུངས་པ་འདི་ཕྱིར། ཧོ། ཕྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་པའི་རིགས་འདུས་པ་

ཞ ཡོད་པ་རྗེས་དཔག་གཉིས་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་ཡི་རིགས་རྩ་བས་པ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བ་འདི་མ་གྲུབ་པ་ལེ་དགག་རྣམ་ཚོས་ཀྱང་དགག་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་པ་རང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་མ་དོན་ནུས་ཀྱིས་བཅས་མ་གྲུབ།

ཞི རྗེས་དཔག་གཞིས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དོན་རིག་དང་ལས་འཕྲེ་མ་པ་རབ་རབ་འདི་གྲོ་ཕྱི་མ་རྣམ་རིག་དང་ལས་བསྒྲུབ་སྐྱེ། མ་དམིགས་པའི་ཡུལ་གཞན་བཟུང་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས། ཤུགས་སོ་ནས་གྲུབ་པ་བཞིན་ཏེ་ཞེ། སྐྱ། དོན་རིག་རྒྱུ་དཔེར་

དགྲེས་པ་འདི་རྗེས་དེ་མཐུན་པ་དེ་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། དོན་རིག་རྒྱ་ཅིག་རྣམ་རྣམ་པ་ཉམས་ལྕོད་པའི་སྔོན་ལ་རྗེས་པ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་ཐོད་ཀྱི་བར་དུ་ཤེས་པ་ཁ་ཞ་རྫེ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཧི། བཞུགས་པ་འདི་རང་བ་མཐོང་སྲས་བ་

སྐྱེད་བ་འདི་སྟ་དེ་ཚོས་ཅན། རྟགས་མེད་པ་ཞེ་ན། རང་ཡུལ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་བཞིན། གཟུགས་པ་འདི་ནང་བ་སྔོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྲོ། རང་མཚན་སྣང་དྲུགས་འཇལ་བ་འདི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་

པ་འདི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་སྤྱི་དང་དོན་གྱི་རྗེས་འཇུག་པ་འདི་ཕྱིར། ཁྱབ། གཞན་ཉེ་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་བཅས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་འདི་རྒྱུད་བར་རང་མཚན་སྣང་དགོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆེས་ལྟར་ཚོས་པ་ཡིན་པ་སྒྲེལ་བ་འདི་དང་ཤེས

ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གསུམ་མཚན་པ་བ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་འདི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཁྲུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་དེ་རྒྱུ་རིག་གསལ་ཡི་ཁྲམ་པས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱེད་ལུགས་པ་སྦྱར་ཏེ་བསྒྲུབ་པ
ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་བྱེ་དགོད། ཞེན་སྤྲུང་དགག །སྤྱ་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི། གཟུགས་སྣང་བཟང་ངན་པའི་མངོན་སུམ་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་དང་པོ་ཡི་ཀུན་རྟོག་པ་ངེས་ཤེས་མཐུན་མེད་དེ། མི་རྒྱུ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་བདེ་དྲན་ལ་སྟོན་པ་ན
ཞེ་བ། ཕྱི་དཔྱིན་ནས་རང་རྒྱུ་གཟུང་དེ་ན་ཡུལ་སྒྲོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས། གཞན་ཉེ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་དེ་ལ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་པ་སྐྱེས་འགའ་ཞིག་དགུ་ཡུལ་ཕྱི་མ་སྟེ་དོན་པ་ཡིན་ཞེན་ལ་འདྲིལ་བ་ཡིན་པ་ཡིན་ཀྱི་འདྲ་བཅུན་གྱིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས། རྟགས།
གཟུགས་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་ཆུ་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེད་པར་རང་གི་བདག་རྐྱེན་ངེས་སུ་སྐྱེད་པར་ཐལ། ཕྱི་ནང་གི་བདག་རྐྱེན་པ་སྐྱེས་གཞན་ལས་ཡིན་ཏེ་དང་ལྡན་ཡུལ་ཚུལ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་ཅིག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་རྟགས
ཅན་རྟེན་ལ་བཏགས་དེ་ནས་མི་སྐྱེད་པས་བཤག་མ་ཟིན་ལས་ཞེན་སེམས་པ་སྐྱེད་བ་ཉིད་དོ། །ཕྱི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་དང་རྒྱུ་ཉེན་པ་ཉེ་སྐྱེད་དང་པོ་ནས་དེ་ཉིད་རྟེན་གཞན་མེད་པ་ཕྱི་དགོས་མི་བྱེད་པ་རང་བ། ཕྱི་དང་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་རྫ
ལ་མ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། སྒྲུབ་མེད་དེ། གཟུགས་སྣང་བ་གཉིས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་དུ་གཟུགས་ལ་རྟེན་དང་པོ་མཐོང་ནས་ཡུལ་ཞེན་ལ་འདྲིལ་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས། ཕྱི། གཟུགས་ཚོགས་ཅན། གཟུགས་ལ་དབང་པོ་ནས་ཀྱི་སྒོ་ལས་གཟུགས་སུ་རྟེན་ནས་མཐོང་

༄༅། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཞབས། ཚིག་གཟུགས་མཆི་བརྡ་རྣམ་ཀྱི་ལྷན་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མཛོད་ལུགས་མཆི་ཡི་གཞུང་ དོན་དང་ལྡན་པར་མེད་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན་སྨྲ། གཟུགས་སྒྲ་དང་ཤིག་དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་རྣམ་ཀྱི་
དངོས་ལྡན་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མཛོད་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། སྔོ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མཛོད་ལུགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་རིས་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཚིག་ཅི་གསུང་དོན་དང་
གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་རྣམ་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཤེས་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྡ་སྒྲ་བརྡ་ལ་དོན་ལུས་འདུག །དབང་པོའི་མཛོད་ལུགས་གཟུགས་ལ་དོན་ལྟར་རྟོགས། དབང་པོའི་མཛོད་ལུགས་བསྐྱེད་བབ་རྡ་དབྱང་དོན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཀྱཻ། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་
ཚོམ་པ་ཞག་རབ་འཛིན་བཀའ་བརྡ་བཞི་ལུས་པ་དེའི་ཚེ་ཞིག ངང་ཤེས་མ་བསྒྲུབ་བཅོས་ཅན། གསུང་དོན་ཀྱི་སྒྲ་ཚིག་གཉིས་པ་རྨིགས་ཆེན་ཡོད་པ་ལ་མི་སྣང་པར་ཐལ། སྤྱོམ་པ་ནག་རབ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྔོ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མཛོད་
ལུས་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསལ་ཆེད་མི་དང་། རྨིགས་ཆེན་གཟུགས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུད་ལྡན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་མཚོན་གཉིས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚོན་བྱ་ཡིན་པ་རྩོད་པ་སྤང་། །
མཚན་ཉིད་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། །དང་པོ་མཚོན། སྐད་མཚན་ལ་ཡོད་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དང་བ་དང་པོ་ཞེ་ལྟར། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱེ། དབང་པོའི་མཛོད་ལུགས་དེ་ཡུལ་དབང་གཉིས་

ལས་སྐྱེས་པར་མཚོན་ནོ། །དམིགས་ཆེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གྱི་མཚོན་ཕྱག་ཞེ་མ་ཐ་སྐད་མི་བྱེད་པར་བཏགས་རྗེ་ན་ཀྱི་སློབ་མ་དབང་པོའི་མཚོན་ཕྱག་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཕྱེ་བཞི་རྒྱ་མཚོ་ཡི་ནི་ཞེས། གཉིས་པ་ནི། ཛཱ། དབང་པོའི་མཚོན་ཕྱག་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཆོས་ཅན།
ཡུལ་དབང་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱུང་བ་ཡང་དག་སྤྱང་བ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དབང་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པ་འདི་ཤེ་བ་མ་བ་ཁྱུལ་བཟུང་མཚོན་ཡིན་པར་གོ་སླ་ཀྱི་ཐ་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཛ་བསྟི། ཛོ་ག་ལྷན་ཡུལ་དེ་ལ་མིང་དེ་འདྲ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི་
ཡུལ་དེ་ སྐྱེ་མཆེད་མེད་པར་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནི། ཕྱམ་ཞིག་ཏུ་ཚོགས་སུ་དེ་ཚོགས་ཅན། དེ་སྒྲ་ཁྱི་ར་དབང་ཞིང་གི་ཐ་ག་ལས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ཁམ་ཁྱི་སྤྲུ་བཏགས་ལ་ཡང་དག་གི་ཞེ་ག །ཡུལ་དབང་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་སྙད་བྱ་བ
དང་རབ་ཞིག་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲ། ཡུལ་གྱི་མཚོན་ཕྱག་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཚོགས་ཅན། དེ་ལ་བཟང་བསྒྲུང་བ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱང་གི་ལག་གཙོ་ཞིབ་པར་བསྟན། །རིགས་པས་གཏོང་
བའི་ཚོང་བསྟན་ནོ། །ཁང་པོ་ནི། མཚོན། དེ་ཚོགས་ཅན་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །རང་ཚོགས་སྤྱི་ཡི་སྒྲ་ཆ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ། །ཁང་པོ། འཕྲུལ། ཁང་ཤེས་ཚོགས་ཅན། རྟོགས་པ་ཞིག་པར་ཐལ།
སྤྱི་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། ཞེ་ན་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ཡི་ལས་ཀ་ལས་ཡང་མི་ཉམས་པ་བཅད་ཞེས་བདང་། རྩ་མི་ཁྱབ་ཡིན། འདི་ལ་སྐྱེས་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དབང་ཉིད་

༄༅། །ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྫས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འདི་མི་འདོད་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་པ་དང་སྐྱོན་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་པའི་མཐའ་བཅད་རྣམ་གཞག་བཤད། །མཁས་པ་འི་གཞུང་དང་འགལ་བ་སྤང་། །ཕྱོགས་
གི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས། ཡུལ་ལྡན་མ་དེའི་དོན་དུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རིགས་སྒྲུབ། ཡུལ་རྟགས་ཅན་ལ་དགོས་ཞེས་ན་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། དེ་རྟགས་ལ་བྱ་རྩ་བར་བགྲང་བ་ཡུལ་རྟགས་ཅན་ལ་ཡང་དགོས་ཞེས་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
རྟགས། ལུང་ཕྱིར་དེ་འདི་དོན་ཚིག་བཞད། རྟགས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མཚོན་པ་ཕྱི་མ་དང་ནི་ཤེས་བསྐྱེད་མི་ནུས་པ་དགོས་ཞེས་ན་ཤེས་པ་ཡི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས། རྟགས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས
ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྟགས་མེད་པའི་རྟགས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དངོས་སུ་ཤེས་པས་འཛིན་དགོས་མི་གྲུབ་པ་འཛིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྗེས་ལ་སོ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། །ཁྱབ་ཅི་ཅིག་ཅར
འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་སོ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་འབྲེལ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས། ཕྲ་བ་ཐ་ཆེ་ཤེས་པ་ཚན་རྟགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་བརྟགས་ཀྱུ་ས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ རྟགས་པ་མཐོང་བ་དེ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་ཡུལ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ཚོས་ཅན། ཕྱིར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཡི་གེ་འདི་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ

བཀག་ག་རྗེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ། ནམ་མཁའ་ཁང་ནས་རིམ་བཞིན་བབས་པ་ལ་ཉིལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཚོགས་ཅན། རང་ལུགས་ཚིག་ཙམ་སྣང་བ་ར་ཐལ། རང་ལུགས་ལ་འཛིན་པའི་འཇུག་པ་མ་སྨོགས་པའི་ཕྱིར། ནྲ། ཡུལ་འཛིན་པའི་བློ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་རང་ལུགས་ཚིག་ཙམ་རྟོགས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་སྣང་བའི་ཕྱུད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་རང་ལུགས་ལ་འཛིན་པའི་འཇུག་པ་མ་སྨོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ནྲ། ཡུལ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་ན། རང་ལུགས་ཚིག་ཙམ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ཕྱོགས་ཐལ་བ་དགོད། །གནད་ཚོགས་མ་ཐུབ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི། ཕྱི་མ་ལ་བདང་སྣམ་བུ་སོགས་ཀྱི་ཁྲ་བོ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཚིག་ཙམ་མི་སྣང་བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཙམ་གྱི་རྫས་གཅིག་མེད་པའི་རྟ་ལ་རྫས་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བརྗོད། །སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས། གཞན་ནི་མ་ཐུབ་སྟེ། ཕྱི་མ་ལ་བ་ཀྱི་ཁྲ་བོ་འདི་བདག་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་ལག་རྫས་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ནྲ། དེ་ལྟར་ན་ཁ་ཅས་པའི་མཁའ་ཅན་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་མཁའ་ཅན་ཡང་དག་ན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་གཅིག་ཉིད་མེད། །སྣ་ཚོགས་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། །ཁས་བླང་ལ་བརྟེན་ཚེད་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནད་ཚོགས་དགོད། གཞན་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ། ཕྱི་མ་ལེ་བ་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་

༄༅། །སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཧོར་ཁྲུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་རིག་སྔགས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་རྣམ་པར་འབྱེར་པོད་ཀྱི་གཟུགས་པ་ཡིན་པས་རྗོད་དང་མི་མཐུན་པ་བོ་བཞིན། སྔོ། སྣམ་བུའི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཚོགས་ཅན། ཡུགས་མ་གཅན་ཕྱི་ཧྲུལ་
གཅིག་ནེ་དཔའ་རབ་ལ། རྣམ་པ་འབྱེར་པོ་དཔྱིད་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོ། སྣམ་བུའི་སྣ་ཚོགས་དེ་ལ་པད་ལག་གི་སྒྲོ་སེར་ལྟ་ཚོགས་ལ་རྣམ་པར་འབྱེར་འཛུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་གཅན་གྱི་སྣ་ཚོགས་ལ་མི་དོན་ཞེ་ན། སྣམ་བུ་ལི་ཁྲ་བོ་ཚོགས་ཅན། ཡིན་ལག
གི་སྣ་ཚོགས་ལས་མཆོག་ཏུ་བ་ཡིན་ལ་གཅན་གྱི་སྣ་ཚོགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་རང་འཚམས་པ་ཡི་ཕྱིར། སྣམ་བུ་ཡི་ཁྲ་བོ་ནི་བཅོམ་ལ་ནི་ཁྲ་བོ་ཡིན་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་དོན་ཞེན། རྣམ། བཅོམ་ལ་ཡི་ཁྲ་བོ་ཚོགས་ཅན། ཁྱོད་དབང་ཤེས་ལ་རི་མོ་ལྟ་བུ་དང་།
དོན་མང་པོའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་། བཅོམ་ལ་ཡིན་ཀྱི་ཁྲ་བོ་དབང་ཤེས་ལ་རི་མོ་ཅིག་ཆར་སྣང་བ་དང་། དོན་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་བཅོམ་ལ་ཡི་ཁྲ་བོ་གཉིས་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མཐུན་ལ་པའི་...
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་བ་ཚིག་ཞར་དགོད། གཞན་ལ་ཞར་དགག །སྐབས་དོན་བསྡུ་བ་པོ། །དང་པོ་ནི། སྒོ། ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་སྒོ་སེ་རྣམ་པ་ཚོགས་ཅན། རྣམ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རྣམ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
གཞལ་བྱ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་རང་རྟགས་བྱེད་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོ། རྒྱལ་སྣམ་སོགས་ཚོགས་ཅན། ཁྱོད་སྣ་ཚོགས་སུ་འཇོག་བྱེད་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མཐོང་དོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་མ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་བློ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཡན་ལག་གི་རྫས་ཡིན་ནོ་ཀྱི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མི་འདོད་ཞེ་ན། རྣམ། །རི་མོ་སྣ་ཚོགས་མ་ཆོས་ཅན། བློ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རི་མོ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་རྫས་རེ་གྲུ
མི་མཐུན་འགྲོད་པའི་སྐྱོན་པ་ཡོད་པས་དེ་བློ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། གཟུགས། ཐུན་པ་ཆོས་ཅན། བློ་ལ་འབྲུ་ལ་བ་ལ་རྫས་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེ། ལྷུན་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་དང་འབྲས་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྟགས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཕྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྣ་ཚོགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱིད་ལ་སྔོན་བ་དང་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པ་གཉིས་བསྐྱེད་བའི་
བར་ཐལ། ཚོར་ལ་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པ་བརྟན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚོར་ཀྱིས་སྔོ་སོགས་རེས་བཞིན་དུ་བྱུང་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིབ་མིན་པར་ཐལ། བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
སེ། སྔོ་ཆོས་ནས། ཚོར་ཀྱིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་ནོ། ཚོར་ཀྱི་གཟུགས་བཞི་བ་དོན་སྣ་ཚོགས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཚོར་རྟོག་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། ཚོར་རྣམ་དག་ཏུ་གཅིག་ལ་ཕྱིན་པའི་སྒྲ་བ་འཛིན་སྣང་ལ་དོན་སུ
ཞགས་པའི་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཁས་སྐྱང་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཚོ་དབང་དོན་པ། ཚོར་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཉེ་ལ་ཡན་ལག་གཉིས་ལ་གཉིས་དང་པོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ། བློ་མ་བཅུ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་རྫས་ལ་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ཐུབ་པ། བྱ་འདི་ནི

ཞ ༄༅། །དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོར་གསལ་བ་སྣང་བ་འདི་རྣམ་བཅས་ཅན། སྔོམ་འཁྲུལ་བ་ལ་རྫས་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་བདེན་པ་མེད་པས་རྫས་གཅིག་ཉིད་མི་འགྲུབ། །འགྲུབ་ཀྱང་རྟགས་
ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་གནོད་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་བརྫུན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་དགོད། །གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་བསྒྲུབ། །ཚུལ་དེས་རིགས་མཐུན་གཞན་ཡང་བཀག །དེ་ཡང་ཁྲ་ལ་བསྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣང་བ་བྱེད་
དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ལས་བསྟན། །གཏན་ཚིགས་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ཆོས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱི། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོར་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
པའི། གཅིག །མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོར་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔོ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པར་གྲུབ་
པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་རྫས་དང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ། གཞན་ཡང་རགས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་པར་འདོད་དོ་ཞེས། རགས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
རྣམ་རྫུན་པས་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམ་རྫུན་པས་འདོད་པ་དེ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོ། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོར་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པར་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་རྫས་སུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས

ཡུལ་གཉིས་པ་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྣང་བ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན། །དེས་ན་གཉིས་སྣང་གནས་སྐབས་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བདེན་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུགས་པ་འཛིན་རྣམ་པ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་
བརྟག་པ་ཅེ་ན་ཞེ་ན། སྔོན་མ། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མེད་དེ། ཁྱོད་གཅིག་ཉིད་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣང་དཔྱད་ཡུལ་ལ་བསླུ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རྫུན་པ་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་ཡི་གཟུང་རྣམ་དང་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིན་རྣམ་
གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ནི། གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་གཟུགས་
འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱུང་པོ་ལ་བརྟེན་གཟུང་ལ་བརྟེན་ཚེ་ཞེ་ན། །མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་བརྗོད་པ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་པ་ཤེས་པ་སྣང་བའི་བློ་ཆོས་ཅན།
འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་འཛིན་རྣམ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལས་གཞན་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐབ།

༄༅། །མཚན་མཚོན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟན། །ཀུན་གྱིས་དེ་ཉིད་རིག་པ་བསྒྲོད། །ཐུབ་པའི་ལུང་དང་འབྲེལ་བ་
སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྣ། ཚུར་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལས་གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་པོ་དབང་པོར་མི་སྣང་སྟེ། ཁྱོད་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལས་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྣ། ཚུར་མཐོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་གཉིས་སྣང་བག་ཆགས་ཀྱིས་གེགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐུ།
འོད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་སྨྲ་བ་རྣམས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པས་གནོད་པ་མེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པའི་
སྣ་ཚོགས་རྣམ་དབྱེར་མེད། །དོན་གྱི་སྣ་ཚོགས་རྣམ་དབྱེར་ཡོད། །རྣམ་གཅིག་མེད་ཕྱིར་ཡུལ་རྣ་བ་ཐ་དད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུབ་ཐོང་དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོར་གནས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་ཉིད་པར་ཐལ། སྔོ་སེར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལན་ལ་དོན་སྤྱི་པས་བསྐྱབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འདེབས་པའི། དེ་ཀྱིས། སྔོན་མ་སྣ་ཚོགས་རྫོབ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྟགས་རྣམ་རྣམ་པར་ཀྱི་རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བར་ཅན་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་

ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་དེ་ཀུན་ཆགས་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་སྟོན་པའི། ཤེས། ཁྱབ་འཇིག་ཏུ་བང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོར་གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་རྣམ་བཅོམ་ཅན། ཤེས་པ་ལ་མ་རྟོགས་གཞན་དུ་བྱ་བ་མེད་དོ། ཤེས་པ་ལ་མ་རྣམ་པར་དབྱེར་ཐུབ་ཀྱི་རྟགས་གཞན་དུ་
ཚད་མ་མ་ངེས་པ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟེན་ཅི་རྟོག་པ་ཡ་རྣམ་དབྱེར་མེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྔོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྟེན་ཀྱི་རྟོག་བཅོམ་ཅན། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དངོས་སུ་རྣམ་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་
ལ་སྔོན་དུ་ཞེན་ནས་རྣམ་དབྱེར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས། ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོར་གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་རྣམ་བཅོམ་ཅན། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་ཏེ། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་རང་རིག་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས། རགས་དང་ཕྲེ་མ་ལ་ཞེན་པས་བསྒྲུབས་པའི་སྐྱོན་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུ། རགས་ཁྲ་བོ་བརྐྱང་བ་བཅོམ་ཅན། རྣམ་པ་དབྱེར་མེད་པར་ཐལ། རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། རགས་ལ་
སོགས་པ་འདི་རྒྱུ་མཚན་ལ། ཡན་ལག་གི་སྣ་ཚོགས་ལ་སོགས་ཏོག་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་མེད་དོ། དེ་སྣ་ཚོགས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ལ་ནི་དེ་རྣམ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་མི་རུང་བར་རང་རྒྱུད་རོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་འདི་ལ་ཕྲག་གཞན་དང་ཚོགས་པ་འདི་ལ་ཕྲ་རགས་པ་ཅན་དེ་ཚོགས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྫས་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཕྲ་རགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྟགས་སོ། དེ་མེད་ཀྱང་དང་འབྲས་དབང་ཤེས་ལ་རང་རྣམ་ཐོགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི

ཞ

༄༅། །ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་རྒྱུ་ན་གསུམ་པོ་ཡིན་ལ་ཅན་ཕྱི་རྫས་ཅིག་མེ་དཀྱིལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་རིག་བྱེད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་

རྒྱུ་ན་ཀུན་མཐྱེན་ནམས་དེ་ལས་རང་འབྲུའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་སོགས་རིགས་ཀྱང་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་བརྗོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོ། དཀར་ཟླ་བ་བ་ལ་དུ་ཤེས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། བ་

ལང་རང་གི་ཡུལ་ལ་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཆར་མ་བཟུང་བར་ཐལ། བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དཀར་ཟླ་བ་ལ་དུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀ་ལ། ཀལ་

ཏེ་བ་ལང་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་ཏེ། ཅང་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་སུ་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅང་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སུ་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་མ་བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཅིག །

བ་ལང་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཅང་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སུ་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་གི་ཡན་ལག་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་ཡན་ལག་མང་པོ་ཅིག་ཅར་ཡོངས་སུ་ཆད་པར་འགྱུར་

ནས་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ། ཅང་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་པས་སྦྱར་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད། བ་ལང་ཆོས་ཅན། ཚོགས་པ་ཡི་ཡན་ལག་

མས་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེས་ནས་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པ་ར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ག་དུམ་ཅིག་ཅར་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞི་པ་སྐྱོགས་ནས་ཞབས་དུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ར་ཐལ་ལ་བ་ཡ་གཉིས་ཀ་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉིས་སྣང་དགག་
པ་དོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས། ཐུམ་སྣང་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཐུམ་སྣང་གཉིས་པོ་ལ་ཞུགས་ཏུ་ཤེས་པ་ར་ཐལ། ཐུམ་སྣང་གཉིས་པོ་ལ་ཞུགས་ཏུ་རྟོག་པ་ར་ཕྱེ་དཔའི་རྒྱུད་ཚོགས་ཅིག་ཅར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞལ་དེ་སྣང་རྫས་
ངའོ་ལ་ཀྱི་བཏགས་ཀྱང་ངེས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཀྱེ་ཕྱོགས་ཚོགས་བ་ཐུབ་ནས་ལ་ཞར་དུ་རྟོགས་པ་རང་རྒྱུ་དེ་ཞེན། ཡོན། ཐུམ་སྣང་སོགས་ཚོགས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དང་ཡུལ་ལ་ཅ་རྒྱུ་འཕྲེལ་བ་ར་ཚོལ་བ་ར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་ཅན་ག་རྒྱུད་
དགོས་པ་འི་ཕྱིར། ལྷ་དང་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ཞལ་ལ་བདང་ཡོད་པ་ནི། སྤྱི། སྤྱང་ཁ་ཅན་བ་སྐྱར་ན། སྤྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚོགས་ཅན། བདེ་སྡུག་ཁ་ཏ་དམིགས་ལ་སྦྱུམ་ཅིག་ཅར་ག་རྒྱུད་བ་ར་ཐལ། དེ་ག་སྐྱ་མ་རྟེན་གོ་དང་བ་རྒྱུ་ར་པའི་སྤྱ་ཅིག་ཅར་ག་རྒྱུད་
འ་དེ་ཕྱིར། གཉིས་པ་རེ་ནས་པ་རིག་རྟོགས་པ་ཚོ་ངེ་ཕྱེ་བ་ཞུབ་ཅན་ལ་གཞིས་ཏེ། ཕྱོགས་བརྩམ་ངང་པོ་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཡིན། དབང་པོ་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཞུ་ཡིན་བརྗོད་བྲུ་མིན་པ་ནི། །དང་པོ་ནི། མདོར། དུ་མ་ནི་རང་བའི་ཚོགས་ཅན་ནི། །དང་པོ་ལ་མཛོད་ལས་གྲིང་མ་ཡིན།།
ཞེས་པ་ཡི་དང་ལ་སྐྱེ་བ་ཅན་མ་གཉིས་ཏེ། དུས་འདི་དྲིས་དེ་ཚོགས་ཟང་ཅན་སྤྱུག། དབང་པོ་འི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཡིན་པ་བ་བསྟན་པ་ནི། །དང་པོ་ནི། རྟོགས། སྤྱ་ཚོགས་ཅན། སེལ་འདོད་ལ་སྤྱོད་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། མཚམས་ད་གསོལ་བ་ལ་ལ་ཡོང་བ་ར་དོན་ལ་བ་ཡ་ལ་བ་ནི་ཕྱིར།

༄། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས། སྔ་ཕྱིའི་སྟེང་ན་གཞི་གྲུབ་ན་རྟག་པ་ཡོད་པས་ཀྱི་ཐོག་པ་དུ་མ་ཚོགས་ཅན། དབང་ཤེས་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཞིག་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཞེན་པ་ནི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོར། རང་རང་རིག་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཕྱེ་ན་ཡི
ངོ་བོ་དབང་པོ་འི་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གདན་འཚོགས་པ་དགོད། ཤྲཱ་བ་བསྒྲུབ། ཕྱོགས་མཚོན་བསྒྲུབ་པ་པོ། །དང་པོ་ནི། གལ། དཀར་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དེ་སྒྲ་རི་དོགས་ཀྱི་
བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་སྒྲ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་རང་ཡུལ་ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་དཀར་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་དུང་དཀར་གཅིག་ཡིན་པ་དབང་དག་རྒྱུ་མཐའ་ཡས་རང་ཡུལ་ལ་གསལ་
མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་རྐྱེན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན། དཀར་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་
གསལ་བ་དང་དཀར་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རིག་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་ཡུལ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ཡིན་ན་འཐད། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཐོབ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། ཐལ་ངེས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཐོབ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་ཅེས་པ་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཐ་དད་དུ

ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ

བཀྲུ་ནས་མཚོས་ཅན། དགོས་པས་ཐབས་ཟན་ཡབ་ཡོད་དེ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱོང་འཛུགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མདོན་ལུས་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པའི་ཆ་ཡས་ལམ་ཐབས་ཡང་གི་རིག་པ་ལ་ཐོག་མར་ནོག་ཞན་པོ་ད་ར་ཕོག་པ་དེ་ལ་ཟ་མས་ཡབ་འཛིན་ཕྱིར། མཚོན། ཟས་ཡས་ལྷ་ཡས་

ཚོས་ཅན། ཁྲིད་ཡ་བ་སྐྱི་ཧྲུལ་གཞན་པ་མི་ཙྭང་བ་ལ་དབུར་ཤེས་པའི་སྒོ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྲིད་བ་ཡང་གི་དོན་ཉིད་སྲི་རྫས་པ་ལས་ཕོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བ་ཡང་དབྱེ་ཤེས་པའི་སྒོ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ༈ །།གཉིས་པ་ཆེན་གསུམ་འཚོད་

སྤོང་བ་ཅལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མདོན་ལུས་ཐབ་ཕན་པ་འདི། མདོར། ཡིད་རྟུ་དོན་དང་ཤེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་བཤད། མཐའ་ལག་གཉིས་བརྟག་ཐབ་ཞེ་སྐྱོང་ཡོད་གོད། །ཕྱུགས་ཐང་པའི་ཞག་ཞག་བརྡ་བ་ཉ་ལག །ཁྲིམ་བགས་པ་བཞི་ངལ་བ་ཞིབ་སྦྱོང་། །ཧེ་འཚོ་དབ

བཀྲུད་མང་བ་ལག་པའི། །དང་པོ་ནི། སྐུར། སྐུ་སྐྱེས་ནས་ཟ་བམས་ཕུག་བཅར། ཡིད་ཀྱིས་མདོན་ལུས་རང་སྐྱེད་དང་བང་པོ་འདི་མདོན་ལུས་མ་ཐུགས་ཀ་བྱུང་ཞིན་གྱི་དོན་ཞི་ཐམས། ལག་བྱུང་བའི་དོན་འཛིན། དང་པོ་སྐྱེ་ན་ཡིད་ཀྱིས་མདོན་ལུས་མཚོས་ཅན། ཚད་མ་མིན་པར་

ཐལ། ཚད་མས་གཞུང་ཞེན་གྱི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཏགས་ནས་ཡོང་བ་རྟགས་པ་ལ་བྱུགས་པ་འཛིན་པ་ཡིད་དང་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་པའི་མདོན་སུམ་གཟུགས་འཛིན་དང་མངོན་གྱི་ལས་གཞུང་བ་གི་དོན་འཛིན་པ་ཡི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་

ཀ་ཉིས་ཏེ། འདས་ཀྱི་རང་སྐྱོང་མཐོང་བ་མེད། །མཐོང་ཐབ་ལ་བ་གསུམ་ཀྱིས་གཏོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱན། གཟུགས་འཛིན་པའི་མདོན་ཚོས་ཅན། རང་གི་རིགས་པ་ཆེ་ན་གཟུགས་འཛིན་དང་བ་མདོན་ཀྱིས་གཞུང་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚོ་ཀྱི་དེ་ལྟ་ཡི

ལྔ། །ཧྲུལ་ཞིང་ངལ་བ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྔོན་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་བ་ཡིན། དགོས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་
དོན་ཞེན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གཟུང་ཞེན་གྱི་དོན་ལ་མ་ཧྲོ་གཞལ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པས་གཟུང་ཞེན་གྱི་དོན་ལ་བསླུ་ན་འཛིན་པ་རི་མ་དོན་ལ་སླུ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཟེར། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་ཕྱི་བཅེ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་ཀ་ལས་རྟོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི
ཕྱིར། དངོས། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གསུམ་སྔ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཤེས་ཅན་སྐྱེད་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན། རྟེན་ལ་ཕྲོས་ནས་ཡིད་མངོན་དོན་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། རྐྱེན་གྱིས
ཕྱུར་བ་སྦྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་ལ་གཞན་གྱི་བཟུང་བའི་འཛིན་ནོ། དེ་འཛིན་པ་ལམ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཟུགས
འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་ག་རེ་རུང་གང་ཞིག། ཕྱི་མ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མེད་དེ། ཁྱོད་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་ལ་གནས་སྐད་ཅིག་ཏུ་ལ

ལྡན་པ་རིག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་གཞན་འཛིན་ན་ལོང་བ་མེད་འཛིན་པར་ཐལ། །ཡིད་ཀྱི་གཟུང་དོན་རྒྱུན་འཆད་ཡིན་པར་ཐལ། །རྒྱུ་ཐ་དད་ན་གཟུགས་ལ་འཛིན་ཞེན་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ། གཟུགས་
འཛིན་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ངེས་པར་འཛིན་པ་མིན་ནེ། གཟུགས་ལ་འཛིན་ན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩ། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་
ཅན། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཕྱི་མ་ཅིག་ཤོས་བསྐྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་དུས་མི་མཉམ་པར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྨྲ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་
དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྩ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་
ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མདོར་ན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གསལ་བ་ཤེས་པ་རིག་རྒྱུ་ལ་འཛིན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་གཏོང་
བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་འདི་མངོན་སུམ་དང་རྟག་ཏུ་མི་མཐུན་པ་ཡང་དེ་རིག་རྒྱུ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ། གཟུགས་ལ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་བསྐྱེད་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སུམ་གྱི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པ་གཟུགས་ལ་འཛིན་ཡིད་མངོན་

༄༅། །ཤྲཱི་གུ་ཧྱ་ས་མཱ་ཛཱ་ཡ་ན་མཿ། གཟུང་འཛིན་ཡིད་མ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགའ་གསུམ་སྟོན་དང་ནགས་ཁྲོད་ཚོན་མ་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བ་འདི་བྱིན། གསུམ་པ་བསྡུས་ཏེ་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་སྟེ་རང་རིག་མངོན་དུ་སུམ་བ་ཤར་བའི། མདོར། ཆགས་ལ་སོགས།
རང་རིག་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དོན་རྟོགས་བྱ་ཡིད་དུ་བསྟན། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོའི་སྒོ་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི། ཆོས་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད། ཕྱོགས་སྒྲོ་སྐུར་ངེས་རྟོགས་པ་མེད་ཏེ། ཕྱོད་ལས་ཟད་དོན་སུ་
སྣང་མི་ཤུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་ཟད་དུས་སུ་ཡོད་པ་མ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་གསུང་ཞིང་ཤེས་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེ་སོགས་ནང་དོན་བེམ་པོ་ཡིན་པ་དགག །བདེ་སོགས་ཕྱི་དོན་བེམ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་། ཆོས་ཅན་དེ་བཅོམ་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་མི་རིག་པར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་བདེ་བ་དེ་བདག་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ཤེས······
རྟགས་གཞན་གྱི་རྒྱུར་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ། །རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དགག །ཡུལ་གཞན་རིག་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་རྟེན་ཆོས་ལ······
དགོད། །རྟོག་པ་ཚོགས་ཅན་གསུམ་མཚུངས་པ་བསྒྲུབ། །རྟེན་གསུམ་མཚུངས་པ་མཚོན་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ། གཞུང་ལས་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་ཕྱོགས་སྔ་ཆོས་ཅན་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས་བདེ་སོགས་ཀྱི······

ཉི་མ་པར་ཤེས་པ་དང་ཚེ་ཞེན་གསུམ་ཚོགས་པ་པག་ཡིག་ལ་སྐྱེས་པ་བཞི་ཅིག ། སྐྱབས་སྔ། འཕགས་བུ་སེ་ཡབ་དབྲ་མི་འདྲ་དེ་ཡི་ཞིན་རྒྱུ་རིགས་པ་དབྲ་མི་འདྲ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ཙོགས་པ་འདི་ཅིས། གཉིས་པ་ནི། རྫོང་། གཟུགས་པ་འདི་ནང་པ་དབང་པོ་འཛིན་པར་ཤེས་པ་དེ་
འཁོར་གྱི་ཆོ་རབ་པ་དེ་བཅོ་ལྔ་ཅན། གཟུགས་པ་འཛིན་དབང་པོ་ལ་ཞིག་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་ཚེན་གསུམ་བརྩོལ་བ་ཅིག་ལ་སྐྱེས་ཏེ། ཚོད་ཀྱི་རྗེས་ལུགས་སུམ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཟུགས་པ་འཛིན་དབང་པོ་འཛིན་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་འདི་ཅིས། གསུམ་པ་ནི། ཧེ།
གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་ཡི་འཁོར་གྱི་ཆོ་རབ་པ་དེ་བཅོ་ལྔ་ཅན། ཚོར་སྐྱུ་རྗེ་གསུམ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡི་ཆེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ནང་བུ་ཏེ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱོང་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་འཕེན་ཏེ་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྒོ་སྦྱོར་ཉེད་པ་འདི་ཕྱིར།
དེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་འཁོར་གྱི་ཆོ་རབ་པ་དེ་སྟུག་ཚོགས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྐྱེན་གསུམ་ལ་སྐྱེས་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མཐའ་དག་གི་བུ་དང་བ་ཡོད་དེ། དེ་རང་མཚུངས་ལྡན་རྐྱེན་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ཡ
ཀྱི་བུ་དང་པར་ལས་ཡིན་པ་དང་ཉིད་དུ་བཅུ་བ་འདི་ཕྱིར། དམིགས་རྐྱེན་བསྒྲུབས་མཚུངས་ལྡན་འབྱུང་བ་རྐྱེན་འཕེན་པ་གསལ་བ་མིན་ལ་སྣང་བ་ལྡན་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དེ་སྟེ། ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྔོན་གཉིས་རི་མ་ཐིག་བསྟུ་བའི་ཕྱོགས་པ་ལ་ཇུ་བ་མེད། ཚོ
གཉིས་ཅིག་ཆར་བསྟུ་བ་འི་ཕྱོགས་ལ་ཡག་ཞན་རྡོ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟེ། དུས་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུ་གྱི་མཚོན་བ་ཡོག །བྱེ་མ་བྱུང་བ་ལ་ཞི་བཙོན་ཆེན་བ་ཡོག །གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་དང་ཡོག །ཁ་དེ་ཕོགས་ཀ་ཁ་ཁ་བཞིག་ཡ་འཛིན་པ་དང་ཡོག

ཕ ༡༣༠ ཚད་ཊཱི

༄༅། །གཟུང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་པ་འཛིན་པ་དགག་པ་པོ། །དང་པོ་ནི། རྩོད། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གཞན་ལ་བདེ་བ་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་ནུས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཚོར་བ་བཅུ་ཀྱི་འཁོར་
གྱི་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་ཚོར་ཀྱིས་གཟུང་དོན་གཟུགས་ལ་ལས་སྐྱེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་ཁྱབ། ཐོག་མ་དང་པོར་ཤེས་རྒྱུ་ལས་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ལུ་ལྟར་འཛིན་ཞེས་ཟེར་ན། བདེ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་
ཆོས་ཅན། སྔ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བར་ཐལ། བདེ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ཕྱིར་བར་དུ་གཟུགས་སོགས་པ་འཛིན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདེ་བསྐྱེད་བ་བརྟགས་པ་མཐོང་ལ་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་པར་སྒྲུབ་ཟེར་ན། གཟུགས་སོགས་
འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་པར་མཆེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་འདུག་པ་མཐོང་བ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ཡོད་
ཏེ་ཞེན། གཅིག །གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་གཟུང་དོན་དུ་རྒྱུ་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་ན་གཟུགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་བདེ་བ་དང་རྒྱུ་མཐུན་
པ་ཡིན་བདེ་བ་རྫས་བསྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དང་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡི་བསྐྱེད་པ་མེད་ཅིང་རང་གི་གཟུང་དོན་གཟུགས་ལ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་གཟུང་དོན་གོ་ལ་སྐྱེ་དོན་ཞེན། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་ཅན། རེས་འགའ་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་འཛིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་རྒྱུད་པས་གཙོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཙུ་ཀོ་ར་ལོ་རང་འབྱམས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ནུས་པ་ལ་རེས་འགའ་གཟུང་པོ་རྒྱུད་པ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་
འཛིན་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། མི་ནུས་པར་ཐལ། ཚོར་ཀྱིས་གཟུགས་མ་གཟུང་ནས་བདེ་བ་འཛིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས། ག་ལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་དང་བདེ་བ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཚོགས་ཅན། བདེ་བ་གཙོ་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། བདེ་བས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་སྟོབས་གཙོ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རྟགས། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཚོར་བ་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་མི་
བྱེད་པར་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་ཅན། སྔ་མ་དེ་ལོགས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་ལོགས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེ་
བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཚོར་བ་ཀྱི་དོན་མི་མཐོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་གཟུགས་ཀོ་ན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་ཅན། དང་
ལས་རྟོགས་ནན་པ་ཡིས་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་བར་ཐལ། གཟུགས་ཀོ་ན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུས། ལུས་གཟུགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཡོད་པ་ཡི་ཚེ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མྱོང་བ་ཡི་བློ་སྐྱེ་རོ་ཞེ་ན།

ཕ
ཚད
ཞུ

༄༅། །སྤྱིར་བཏགས་ཅི་ལ་ཡི་རྒྱུ་དཔེ་མཚོན་པ་ཅན། བདེ་སྡུག་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མྱོང་བར་ཐལ། ཡུལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ། གལ་ཏེ་ཉེར་ལེན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་མེད་པས་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ། བདེ་སྡུག་གཉིས་ཚོགས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཚོར་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་ཐལ། ཚོར་བ་མ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞག ། ཁ་ལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལ་བདག་རྐྱེན་གཅིག་ལ་ལས་བདེ་སྡུག་ཁ་ཡ་བ་གཉིས་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ནི། བདག་རྐྱེན་ཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ཁ་ཡ་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་གི་འདུག་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་ཟླས་མཐོང་བ་དང་། ཟླའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་བའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡུལ་གཞན་རིག་བྱེད་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི། ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་ཀྱི་ཚོར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཞན་རིག་སྟེ། དོན་སྔོ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས། རང་གི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པའི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་མྱོང་བ་ལ། ཕྱི་དོན་མྱོང་བ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་རྣམ་པར་མྱོང་བས་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དེ། དོན་སྐྱེ་བ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་

ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་ན་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དང་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཕྱི་རོལ་ན་ཞེན་པོ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟར། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། བདེ་
ལེགས་པའི་ཕྱི་རོལ་ལ་དེ་ཙམ་པ་ཉིད་རང་བཞིན་དང་། ཤེས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་ཡིན་ཤེས་རྒྱུད་དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཡིན་གྱི། རང་རིག་པ་མི་རྟོག་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེ་ལེགས་ལ་གཅིག་བཟུང་བ་
དགག །བདེ་ལེགས་པ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡིན་པ་དགག །བདེ་ལེགས་ལ་སེམས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ། གཟུགས་སོགས་པ་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དང་བདེ་ལེགས་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱི་ཀྱི་
གཟུང་དོན་ཡིན་ན་གཟུགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་རྟགས་ཀྱིས་དགག །རྒྱུ་འབྲས་ལ་རིགས་པས་དགག །དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་བརྒྱུད་མ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་བདེ་
ཚོར་ལྔ་དང་བདེ་ལེགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ཅིག་ཅར་བཟོད་ཚོར་རེ། སྒྲ་སྔོ་སོགས་དང་བདེ་ལེགས་ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། སྒོམ་པ་ཤུལ་བ་ལ་རྫས་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི། སྐྱེས་བུ་དམ་ཚིག་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན།
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་པའི་ཆོས་སྒོམ་པ་ལས་བདག་འགག་དང་གི་ཕྱིད་པར་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉམས་ལྷུང་བྱུང་བའི་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡུལ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་

240

ཁ ཤྲཱི

༄༅། །ཕྱུར་པ་འི་བདེ་སོགས་སོམས་པ་ལས་དགའ་གདུང་གི་ཕྱིན་པར་འདུ་མི་འཕྱུར་ཡང་། ཀློ་ཡི་ངོ་བོར་ཕྱུར་བ་ཡི་བདེ་སོགས་སྒོམས་པ་ལས་དགའ་གདུང་གིས་ཕྱིན་པར་འདུ་འཕྱུར་བས་མི་རྒྱལ་པོ་བཞིན། །ཏེ། དེ་ཙམ་ལ་ཡང་པོ་དེ་བདེ་སོགས་མིན་པར་ཐལ། དགའ་གདུང་གི་ངོ་བོ་འཚམས་སུ་སྤྲུལ་བར་རྒྱུ་བ་དེ་ཡིན་ན་སྤྲོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དེ་ཙམ་ལ་ཡང་པོ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་ཡིན་ཏེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྲི་རིག་རྒྱུ་བསྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་ཐ་དད་ཡིན་ན་གཟུགས་པ་འཛིན་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཀུན་དང་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་པོ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲིག་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་ན་གཟུགས་འཛིན་མིན་པས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རིགས་ཐ་དད་ཡིན་ན་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པས་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ཙམ་ལ་ཡང་པོ་བདེ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་ལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་སོགས་དང་ཕྲད་པ་མཆེད་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་དང་དེས་བཞག་པའི་འབྲས་བུ་མིན་པར་ཐལ། རིགས་ཐ་དད་ཡིན་པས་གཟུགས་འཛིན་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ན། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དང་ཡུལ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བདེ་སོགས་སེམས་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་བྱུ་ཡིན་པ་སེལ་བ་སྤྱང་བ། ཕྱོགས་སྔ་དགག་ཀུན་གྱིས་བཀོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐེ། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ནང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་ལ་ལས་དགག་བཀག་དང་དུ་ལྡུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་མྱོང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མྱོང་བྱ་དེ་ནི་རང་བཞིན་མིན་ན་མྱོང་བྱ་དེ་ཡི་མྱོང་བྱེད་
མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྔོ་སྣང་ཐ་དད་མ་དམིགས་པ་རྟགས་ཀྱིས་དགག །ཕྱི་བ་མ་ངེས་མཚོན་པའི་དཔེ་བཀོད་གཉིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ། མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མིན་པར་སྔོ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཡི་ཉམས་པར་ཤར་བའི་བདེ་སོགས་མྱོང་བའི་ཕྱིར་བཞིན། མཇུག། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་རྗེས་ཀྱི་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྔོ་འཛིན་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཐལ།
དེ་སྣང་རྩ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་འི་རྩ་བ་དགག །ཁ་ནི་ཕྱི་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས། སྔོ་སྔོན་གཉིས་པོ་དོན་ལ་ཐ་དད་གྲུབ་འབྲེལ་བས་སྟོན་པ་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་གོང་མ་ལར་འབར་བར་
འོང་བའི་ཚོ་ལུགས་རྟུལ་དང་མེ་རྟུལ་བཞིན་འཛོ་ཞེན། ཏེ། དངོས་པོ་ལ་རྫས་ཐ་དད་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་རྫས་གཅིག .... ཏུ་མ་དམིགས་པ་རྫས་གཅིག་མིན་པ་གཏན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ། མངོན་
སུམ་གྱིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྐབས་སྦྱོང་མིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་རྫས་གཅིག་པའི་སྐབས་སྦྱོང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྷོག་ཁྱབ་ཆགས། གསུམ། །དངོས་པོ་ལ་བ་ཉག་གཅིག་རྫས་ཐ་དད་དང་དང་ལ་

༄༅། །ཞིག་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། རྫུ་ལ་དང་དགག་སྒོག་ས……… རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་རྫས་ཐ་དད་མིན། སྔོ་དང་ཚོར་བ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྣང་ཡང་རྫས་གཅིག་མིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་དོར་སྐྱེས་པའི་ཚེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་མི་རིགས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་སྔོ་འཛིན་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སྣང་མི་རིགས་པས་སོ་ཞེ་ན། གཅིག། གཟུགས་པ་རྫོན་མི་གི
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་ཅན། ཚོར་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་གཉིས་སྐྱེས་པའི་ཚེ། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་མ་མཐོང་བས་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པ། ཚོར་གྱི་རྒྱུད་ཕྱིན་ལ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། སྡུག་བསྔལ་དེ་སྣང་
ཕྱིར་བདེ་ལྟས་ཐ་དད་དུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡང་དག་གསལ་འཁྲུང་རྒྱུ་བསྐྱེད་ལ་འགྱུར་མངོན་སུམ་པ་ཤད་པ་ནི། ཚད་མ་མདོ་ལ། ཉལ་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྣམ་བརྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ……
གསུམ་སྟེ། མཚན་གཞི་ངོ་འཕྲུལ་བསྟན། །མཚན་ཉིད་དེ་རྟོག་བྲལ་བསྒྲུབ། །དབྱེ་བ་རྟོགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ། བཅེན་བཞིའི་སྐྱེད་གི་མི་རྟག་གསལ་པ་ལས་སྐྱེས་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དཔ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་གསལ་བ་སྔར་ཤེས་པའི་སྒྲི་ཚོགས་ཅན། རྣལ……
འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་གོམས་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཤེས་པ་ཤུང་བསྐྱེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གོམས་པ་ལས་གསལ་ཤུང་ལྡང་རྒྱུ་བ་བསྟན། །ཤེས་པས་སྣང་བས་རྟོག་མེད་བསྒྲུབ། །ཡང་དག་མིན……

འཕང་གསལ་བ་སྣང་བ་ཡོད། །ཚད་མ་ཡིན་མིན་ཤེ་སྐྱེས་ཤ་དང་པོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས། །འཕགས་པའི་ངང་ངེ་ན་ཞེ་བསྒོམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཐོས་པ་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་དོན་བཀག་ས་ལ་སྣང་བ་ཞུགས་སྐྱེ། ཐོས་པ་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཐོས་བྱུང་གི
དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་འདུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་ཐོས་པའི་སྒྲུབ་ཞེས། གཉིས་པ་ནི། རྟགས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྐྱེ།
ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་དེ་མིག་སྔ་ལ་བསྣང་ནས་ཆེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་ཡང་གསལ་སྣང་ཡོད་དེ། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྨྲ། མི་ཙམ་ཀྱི་གཞན་སྐབས་ཀྱིས་དྲན་པ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་མཐོན་ནག་ལ་བསྣང་བ་ཡིན་ཏེ།
རང་ཡུལ་འབྲི་གས་ལ་བསྣང་བ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་མི་འདུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྨྲ། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་དོན་ལ་སྒོམས་པ་ལས་རྟེན་གསལ་བསྣང་བ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། མི་སྡུག་པ་དང་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་ཆེད་འཛིན་སོགས་པ་སྒོམས་པ་ལས་བསྒོམ་བྱུང་གི
དོན་ལ་རྟོག་བཅོད་དང་གསལ་སྣང་དུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ནི། ཡང་དག་པ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པ་ཆེན་བཟང་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་པ་རྟོགས་པ་ན་བསྒོམ་བྱུང་གི་དོན་ལ་གསལ་བར་སྣང་དང་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་
བརྟན། བསམས་པ་དང་གོ་ངོ་ས་ཕྱིར་ནང་ཤོ་ཤགས་བའི་བསྒོམ་བྱུང་གི་དོན་དེ་སྒོམ་པ་ཡི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྟ། འཕགས་པ་ཡིན་པ་ངེན་པ་བཞི་བསྒོམས་པ་ལས་བསྒོམ་བྱུང་གི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་བསླུ

༄༅། །བདེ་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སྡུག་པ་ནི་ཉིད་དེ་བ་ཡོན་ཏན་ལོ་མ་ས་པ་ལས་ལོ་མས་བྱུ་བའི་དོན་ལ་ཀ་ལ་ལ་སྣང་ཐེབ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས། སྒོམ་བ་དོན་རྟོག་པ་
ཆོས་ཅན། སྒོམ་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་པ་ལས་སྨྲ་དོན་དངོས་སུ་ང་དོན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྣ་དོན་མི་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ
ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་འཁྲུལ་རྟོགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་ནི། མདོར། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་
མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་ཉིད། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཞི་ངོས་བཟུང་། རྟོག་པ་གསུམ་གྱི་དགོས་པ་བཤད། །ཁྱད་པར་ལོག་ཤེས་བཀག་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ
ནི། མདོར། མདོ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བརྒྱད་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་བཞི་ར་འདུས་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ་སྦྱོར་ངོ་ཤེས་པའི་དབང་། ཟླ་ཀ་ཅུ་སྒུར་པའི་དོན་ཅན་དང་། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གསུམ་དང་། རྟོག
མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཅོ་ག་ནམ་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་མདོར་བསྟན། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱད། བུ་ན་ཇོ་བ་ཤེས་པ་དང་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་

གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན། རྟེན་ས་དང་ལ་སོགས་པ་བཞི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་
སྣམ་གཉིས་དབང་ཤེས་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཁྲུལ་པ་སྒྲོན་བརྒྱས་པར་བཤད། རྟེན་དཔག་སོགས་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་བཤད། ཡུལ་སྒྲུབ་རྩོལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བཀྲ། རང་རྟེན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་དོགས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཡང་ཤེས་སུ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཁྱེད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡུལ་ལ་ཀུན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེར་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེ
སྐོག་ཏུ་ཤར་བའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་བ་ཞིག་པོ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྡ་དྲན་ལ་ལྟོས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ནི། འདི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་དོགས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཚོས་...
...རྟོག་སྒྲས་ཟིན། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པ་འཇིགས་ལུགས་བརྗོད། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་གཞན་ལུགས་དགག །དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར། མངོན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་...
ཚང་དཔའི་སྐབས་སུ་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་སྨྲོས་པ་དང་བལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡོད་ཅེས་ང་མིག་སོགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་

ཞ ༄༅། །ཡང་ཕྱིར། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལ་ཁྲུལ་སྣང་ངེས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པར་བྱེད་དེ། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི། མདོ་རིགས་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རབ་རིབ་ཅན་དང་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡིད་རྟོག་གཞན་ཡིན་པས་དེ་བསལ་བ་བཅད་ཚིག་ཁས་ལ་ཀྱི་ཚིག་དོན་མེད་དོ།
ཉེར་ མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་གྱིས་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་སྒྲོ་ལྡང་དང་རིགས་པས་དགག །རྟོག་པ་དང་ཚད་མ་སྟོབས་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚིག་ཟླ་བ་གཉིས་པོའི་ལུང་གིས
བདུན དགག །དབང་རྟེན་གཞན་ལ་མཚུངས་པ་ཡང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོ། ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་སྨྲ་བ་ལ་མ་དེ་ལྟ་རང་དོན་རང་མཚན་ཁ་ཉམས
པ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དགོས་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། ལུང་དེའི་དོན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཙམ་གཉིས་ག་མཐུན་གི་ཤེས་པའི་
བརྟེན་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡི་མི་ཕྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའང་བཀག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྟུག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཐལ་བ་སྒྲ་ཡིས་བཅས་པ་མིན་པར་ཐལ།

དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་མ་རྗེ་ཡིན་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་འདི་ལྟ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔྱད་པ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་འདི་རྟོག་མེད་གང་ཡིན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡ་བརྟེན་ཏེ་
ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ལྡོག་ཡིན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་གཉིས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་ལ་དེ་ཉམས་ལ་བའི་རྗེས་སུ་གསལ་མི་གསལ་ལ་དེ་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་གཉིས་གསལ་འཁྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞི་ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཐལ་བ་བཞི་ཡིས་དགག ཁམས་ལ་བསྟན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི། རྣམ་གཉིས་གསལ་སྣང་
གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་བསྒྲུབ་པ་ཞེ་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་ཡུལ་དུས་འགྱུར་བའི་བློ་བཞིན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་བརྗོད་པས་དང་ཉེ་བར་སྦྱོར་
ཐལ། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡུལ་མཐོང་བ་བརྡ་དྲན་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ཡུལ་མིག་ལ་བསྟན་བར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན། གཞན་ཡོད་བར་ཐམས་དང་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཙམ་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དོན་འཛིན་པར་སྦྱོར་བ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་འདྲ་ཡུལ་མིག་ལ་བསྟན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དོན་ཚོགས་སུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ

༄༅། །ཝཾ་ ཧཱུཾ༔ ཀླུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལ་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཚོགས་ཅན། །སྟོང་རྟོག་མེད་ཡིན་ནའང་ཚང་མ་རང་བྱུང་བ། རང་རིག་བཅས། །ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་པ་ཀ་ཤ་ཡ་ཞིག་ཏེ། སྟོང་རྟོག་མེད་ཡིན་ཡང་བསྐྱུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱ་རྣམ་སྣང་གི་སྔོ་ཚོགས་གཉིས་སོ་སོར་བ་ཤད་པ་ཚིག་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ནའམ་མངོན་སུམ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ག་ཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྐྱ་བྱེད་ཚད་...
འབྲས་བ་ཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་རྣམ་གཞག་བ་ཤད། །རྣམ་གཞག་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་བ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཕྱི་དོན་ཡས་སྒྲུབ་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་བ་ཤད། །བག་ཆགས་བརྟན་བྱ་རྣམ་རིག་ཚད་འབྲས་བ་ཤད།
ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྒྲུབ། །རྣམ་པ་རྟེན་ལ་དང་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་པར་བསྒྲུབ། ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་དགག །ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་ཆ་སྙད་བསྒྲིག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་བཞི་སྟེ། དོན་རྟོགས་པ་འཇོག་ནུས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན། །འཇོག་ནུས་ཀྱང་བ་འཇོག་སྣང་དགོས། །ཤེས་ཚད་པ་ལ་མ་རྟོགས་ཡིན། །གཞན་ཡིན་པ་ཐེ་བྱ་སྐྱེད་རྒྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་ ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་བྱེད་དཔེ་ཞེས་པ་འདི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཚོགས་ཅན།
བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་ཅིག་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཕྲན་ཅིག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་ནུས་པ་མིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་གཞལ་བྱ་པོ་སོ་སོར་སྒྲུབ་བྱེད་གཞལ་བྱ་པོ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་བདེ་རིས་པ་ཡིན་པ་ཞེ་ན།

ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུབ་བས་འདིར་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་ཀ་སུམ་གྱི་ཚིང་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། བསྒྲུབ་བྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་ར་བྲལ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་རང་འཇོག་པ་འི་སྒྲུབ་བས་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་
པ་འི་བདག་ཉིད་དཔེ་ཡིན་པ་དགོས། །དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དགོས་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་འབྱེད་པ་རུང་ནུས། །དེས་ན་དབང་པོ་འཛིན་བྱེད་མིན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རྩ། དབང་པོ་འི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་
སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་འི་ཆོས་དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་རྫས་གཞན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་འི་ཆོས་མིན་དགོས་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་ལ་མི་
གསལ་ལ་ལས་དབང་པོ་འི་མངོན་སུམ་གསལ་བ་མི་གསལ་བ་ཕྱུར་པ་ཡོད་ཀྱང་། དབང་པོ་འི་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དབང་པོ་འི་མངོན་སུམ་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་འབྲས་དོན་
རྟོགས་ལ་འཇོག་པ་རང་རུས། །དེས་ན་དབང་པོ་འཛིན་བྱེད་མིན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རྩ། དབང་པོ་འི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་འི་ཆོས་དེ་ཡིན་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བཟང་དང་ལྡན་པར་དགོས་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཟླ་དང་ལྡན་ལས་
ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ནུས་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩ་ལས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་ལ་མི་གསལ་ལ་ལས་དབང་པོ་འི་མངོན་སུམ་གསལ་བ་མི་གསལ་བ་ཕྱུར་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་པོ་འི་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་

ཁ ༄། །རྟོགས་པ་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ནུས་ཏེ། ཚད་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆ། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ། སྔོན་པོ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚོས་ཅན། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ཡིན་ན། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། སྔོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པར་
ཐལ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་ཚོས་ཅན། སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ཚོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཚད་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ཞིང་འདྲ་བྱེད་
དོན་གཞན་མེད་ན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྔོན་པོ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ཚོས་ཅན། དོན་ལ་བྱེད་པ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་བཞག་པའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་
བུར་སྣང་ངོ་། དོན་ལ་བྱེད་པ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་འཇོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་ཕྱུང་བའི་ཡུལ་རྒྱུ་དེ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཉི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་
པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་དགག །སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནི། དོན་ལ་མ་ བདང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། དབང་དོན་ཕྲད་པ་དང་། ཤེས་པ་ར་འཛིན་པའི་བློ་ཚོས་ཅན། དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་

༄༅། ། དོན་རྟོགས་མཚན་མ་དང་ཐལ་བ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱ། ཁྱབ་སྟེ། དོན་རྟོགས་མཚན་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་དོན་རྟོགས་མཚན་མ་འདི་འཇོག་བྱེད་དོ། དོན་རྟོགས་མཚན་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ།
དབང་པོ་དོན་རྟོགས་པ་འཇོག་བྱེད་ཙམ། །ཁྱད་པར་འཛིན་པ་འཇོག་བྱེད་ཡིན། །རབ་དོན་བཤད་པ་འཇོག་བྱེད་མིན། །གོ་ས་ལས་བདུད་ལས་ཐུབ་འཇོག་བྱེད་མིན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གྲུབ། མི་འཐད་པ་ཀུ་སྒྲུབ་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་ལ་ལོ་ལོར་འབྱེད།
མི་རྟུལ་བ་ར་ཐལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ན། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་ར་ཐལ། སྔོན་པོ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ར་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་པོ་དོན་
རྟོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པ་ར་བསྟན་པ་འདི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དོན་རྟོགས་སོགས་བཅུ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པ་ར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ནི། ཡོན་ཏན་སོགས་ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་བློ
ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ར་ཐལ། བར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་ར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ར་ལ་ཤར་བ་ར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ན། ཁྱད་པར་ཅན་ཐལ་དེ་འཛིན་པའི་བློ་ཡང་འགྱུར་ལོ། །ན། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་འཛུག་པ་མི་སྲིད་པ་ར་ཐལ། རྣམ་པ་རགས་པ་འཇོག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན། གལ་ཏེ་སྒོ་མ་དེ། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དུས་རྫས་གྱིས་བརྒྱུད་པ་ས་དོན་ཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར

༄༅། །ཡིན། ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟར་རྒྱུ་ལ་གྱི་དོན་ལ་བཞིན་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་པའི་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡི་...

འཐད་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྔ། ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་གྲངས་ངེས་པ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ། ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི། ཕྱོགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་

སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ལ་ཚད་མ་ཐམས་ཀྱི་བསྐལ་བ་སྣ་བ་ཅིག་དང་བ་རྒྱ་ཚུ་ཡོ། ཁྱོད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ལ་སྔོན་པོ་དང་འབྲུ་བ་ཞིག་ཆ་དང་། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདུག །ཡུལ་འདི་བུམ་གཅིག་གི་རྣམ་པར

ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་པའི་ཆོས་ཀུན་དང་འདྲ་བར་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་། ཡུལ་པའི་གཟུགས་ཡོད་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཞི་སྣང་ཙེ་ཅིག་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་ངང་འབྲས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་ཁྱོད་རང་ལ་...

ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི། ཡུལ་པའི་ཆོས་ཀུན་དང་འདྲ་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་པ་ཅིག་ཉུག་མ་ཀྱི་རང་རྡོགས་ནས་གཏན་དབའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཅིག་གི་རྡོ་ཕུག་པ་ཅིན་སྔོ་ཡུལ་ཀྱི་ཤུགས་བྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་རང་གི་རྒྱུད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྨྲ་ཤེས་པ་རང་ལས་ཕྱིམ་དོན་མེད་པར་འཛིན་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བ་ཡས་དོན་རྟོགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏོ་ཞེ། འདུག། དོན་མེད་པར་འཛིན་པ་རང་ལུགས་སྒྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་པ་སོ་སོར་འཛིན་མི་རུང་...

པར་ཐལ། དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀུ་ལ། དེ་རྟོགས་དང་དོན་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་པར་
ཐལ། ཤེས་པ་བཟང་ངན་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་འཇོག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཀུ། ཀྱབ་དང་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་རྣམ་པ་ཅད་ཆོས་ཅན། ལྟོས་པ་ ཐ་དད་ཚོམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི་རྣམ་སྒྲོམ
ཤེས་གཅིག་པ་ལ་རྣམ་པ་ལ་ཤེས་དང་གཅིག་དུ་སྣང་གི་གཉིས་པོ་ལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོ་དོན་གཞན་མེད་དེ། ཤེས་སྣང་ཡུལ་སོང་བ་ལ་ཕྱུང་དང་ལྡན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ལྡོག་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཤག་ཚེ་ལ་བཞིན་རྟོགས་ཤིང་རྣམ་རིག་ཚད
འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་སུ་བཤད། ཕྱི་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་སུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣང་བ་དོན་འབྲས་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྒྲུབ། ཡུལ་བྱེད་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས
བུར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་དུ་ཆེས་པ་དགག །དེས་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཕྱི་དོན་རིག་པ་ཉམས་སྨྲ་བྱེད་དགག །དེ་ཞུ་ན་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་རིག་པ་ཚད་བསྒྲུབ་པ།
དོན་གཞན་རིག་པ་གཞན་བྱེད་པས་སྨྲ། །མེད་ཀྱང་སྣང་བས་བསྒྲུབ་ལ་དོན་རབ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དོན་རིག་པ་འཕྲུལ་བྱེད་དགག །འཛིན་པ་ཉམས་སྨྲ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ལ། མངོན་སུམ་གཅིག་ནི་དོན་རིག་འབྲས་བུ་འདོད་ན། དེ་ཡི
254

ཀ ༡༠ ༦ ༤

༄༅། །མཚན་གཞི་གང་ཡིན། གཟུགས་སྐུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཞིག་མངོན་སུམ་འབྱེད་དེ་དོན་ཞེ་ན། དེ་གང་གིས་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན། །དོན་དང་འདྲ་བའི་ཕྱི་རོལ་བཞིན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་ཆོས་སྐུའི་བསྟན་པ་དགག །
ཀྱིས་ལ་མ་བྱུང་བས་བསྒྲུབ་པ་དགག །ཅེས་དང་བཅས་པ་ས་བསྒྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞབ་ཏུ། དོན་དང་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་པ་པོའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་
པས་དོན་མཐོང་བའི་འདོན་གཉེན་དགག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་མཁས་ཀྱང་བའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་མཐོང་བའི་དོན་གཞན་ཇི་བཞིན་ཐལ་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་དོན་འཛིན་ལ་སྣང་དང་འདྲ་བ་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཤུགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། མ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་ཀུན་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་ནི་ཁྱོད་དང་འདྲ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས། གལ་ཏེ་འདྲ་
བ་ཡིན་པར་དོན་ཡང་འདྲ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཀ་ར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཏེ། དོན་དང་འདྲ་བ་སྐྱེས་པ་དེ་རིག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་འདོན་གཞན་ཡིན་
ཏེ་ཞེན། ཏེན། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དྲན་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདི། དོན་ལས་སྐྱེས་པ་འདྲ་བ་དང་། དོན་ལ་

རིགས་པ་འཛིན་ ……… ནུས་གསུམ་མཚོན་པ་དེ་དོན་སྤྱོད་པའི་རྟོག་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཀྱང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟོག་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ས་ཁྱབ་ས། དོན་སྣང་གི་ཞེན་པ་དོན་དང་འབྲེལ་ལ་པ་མ་སླུ་བ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
དོན་རིག་པའི་རིམ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དོན་དང་འབྲེལ་པའི་ཚད་མཐོན་དུ་སོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། དོན་སྣང་གི་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་སྤྱོད་བྱེད་མིན་ཏེ། ཕྱི་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་རྒྱུ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན།
དོན་སྣང་གི་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་སྤྱོད་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། སྤྱོད་ལ་རང་དབང་ཡུལ་སུ་སྣང་བའི་ཉམས་པ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ། དོན་སྣང་གི་ཞེས་པ་པ་ལ་རང་དབང་ཡུལ་སུ་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཉམས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཀྱི་…
སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་པ་དེ་དོན་སྣང་གི་ཞེན་པས་སྤྱད་བྱ་རྫས་གཞན་དུ་མཆོག་པའི་རིགས་པས་གཞིག་ནས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་རང་གི་དོན་བསྟོད་ཡང་བསྒྲུབ་ཏུ་སྐྱོན་མ་ཕྱིན་ཅིང་བར་…
གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱོད་པོར་གཞག་པའི་ཕྱིར། ༈ སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་རང་གི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་སྔོ་བའི་དོན་ཞེས་སྐྱེ་བ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན…
མར་མེ་གཅིག་ཉིད་ལ་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། རང་གསལ་ལ་འདུ་བ་ཞུགས་པ་བཞིན་ནོ། ། །བཞི་པ་ནི། དེ། གཞན་ཡང་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དེ་དོན་གཞན་ཡོད་ན་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དང་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས…

༄༅། །ཅེས། སྒོ་བྲུ་སྒོ་ཁྱེད་ཞིན་པར་ཐལ། དོན་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། །ཆོས་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་བཞག་ནུས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་

གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་ཤར་བཞག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་བཞིན། ལྟ་བ་ནི། ཀུན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་པ་འདོན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྲུབ་པ་འདི། དོན་དམ་པར་གཟུགས་པ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཤག་ཡང་ཡིན་ཞིག

བཅད་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །འཕྲུལ་དོན་སྣང་བ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཤག་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཤག་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཤེས་ཆོས་

ཅན། དཔྱད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རིགས་པས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རིགས་པ་གང་ཞིག །དཔྱད་ན་རིགས་དུ་དོན་ཤཁ་འཐད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་ཤེས་པ་ལྟར་བཞི་དོན་ཡིན་པ་དང་གཞན་རང་རིག་བྲལ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཕྱི་དོན་དགོས་སུ

སྣང་ལ་སྣང་བྱེད་མེད། །སྣང་བ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་ལ་ནོ་བྱེད་ཡོད། །དེས་ན་རྩོལ་གཉིས་སྟོང་པ་རང་རིག་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན། བྱ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རང་ལུགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱི་དོན་དེ་དོན་དམ་དུ་སྒྲུབ་ན་བྱེད་པ་གཉིས་བཅུ་ཡོད་

ཅེས། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་མྱོང་བ་འཐད་པ་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་རང་རིག་གྲུབ་ཏུ་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་རང་ལུས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱི་དོན་དེ་དོས་སུ་མྱོང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱུ

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རང་རིག་འགྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ཤད་པ་འདི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་། སྣང་བ་བྱེད་མེད་པ་མ་གྲུབ་ཕྱིར། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་རིག་བྱེད་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་དང་ཤེས་པ་གཞོན་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཚོགས་ཅན། ཕྱིད་ཕྱི་དོན···
དངོས་མིན་ཏེ། ཕྱིད་ཕྱི་དོན་དངོས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་དཔྱད་པ་ན་ཕྱི་དོན་དངོས་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་གནོད་ན། མཐོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་དངོས་མིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་སྣང་དང་བདང་
ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་རེས་འགའ་འཁོག་པ་འཛིན་གལ་ཀྱིས་རྒྱུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ་ཅེ་ན། འདིར། བག་ཆགས་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡེ་སྣང་དང་བང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་རེས······
འགའ་འབྱུང་བས་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་ལས་བྱུང་གི་རྒྱུན་ཚོད་མཚང་གིས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཏིའི། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་གཟུང་བ་སྣང་བ་དང་ལ་འཛིན་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་ལ་འཛིན་
གཉིས་སྣང་དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་བ་དང་། རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་བྱ། དེ་ཡོད་ལས་སྐྱེ་དུ་ཕྱིར་ལ་བྱེད་པ་ཤེའི་འཛིན་རྣམ་མཚང་མ། དེ་རྣམས་སུ་མྱོང་བ་འདི་རང···
རིག་འགྲུབ་པ་རུང་རྟགས་སོ། ཕྱིད་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་འབྲས་དངོས། གཞན་ལ་བྱ་སྒྲུབ། འཕྲོས་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་། བག་ཆགས་པ་དང་

ཁ ༄༅། །ཁྱད་གཞི་སྒོར་ལྡང་དབང་ཤེས་མཆོག་ཅན། ཕྱོགས་ལམ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བསྒྲུབས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་གི་དོན་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ར་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་འདོད་དེ་མི་འདོད་དུ་སྦྱོར་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ

ནི། སྒྲུབ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་མ་གཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་བསྒྲུང་བ་དེ་ཚལ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་དུ་གཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་བསྒྲུང་བ་དེ་ཚལ་བརྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི

ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲུབ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བསྒྲུབས། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་བསྒྲུང་བ་དེ་ཉམས་པ་རིག་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཕྱི་དོན་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྒྲུབ་པ

ལ་གསུམ་སྟེ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ། གཞུང་རྣམ་མཚན་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ཚུར་མཐོང་། དེ་ཡི་ཉམས་སྨྱོང་རིག་པ་ཡང་དག། ངེས་ནས་རང་རིག་འབྲས

བུར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ། དོན་སྣང་གི་མྱོང་ནུས་མཆོག་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྒྲུབས། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་དུ་རྟོག

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་དང་ངོས་སུ་མྱོང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་དང་ངོས་སུ་མྱོང་ན་དོན་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མ་ཟད་བདེ་སྡུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས། དོན་གཅིག་ཉིད་ འདོད་མི་འདོད་ཀྱང

མར་ཁམས་སྡུག་ལ་པས་ཕྱིན་ནི་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱི་སྔ་ཕྱིར་ཕྱག་ལ་ལ་བལྟ་བའི་དཔེ་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཕྱིན་ཀྱི་སྣང་ལ་དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་ཕྱིན་ཀྱི་སྣང་ལ་དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་
ཀ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལྷན་ཅིག་ཕྱིན་ཀྱི་སྣང་མཐོང་ལ་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅིས་གང་རུང་གཅིག་བསྒྲུབ་ལམ་ཅིག་ཕྱོགས་སྐྱོང་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་ཕྱིན་ཀྱི་སྣང་ལ་གསུང་དོན་ཡིན་པའི་དབང་
གིས་མཇེད་ལ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་ཕྱིན་ཀྱི་སྣང་ལ་དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལྷན་ཅིག་ཕྱིན་ཀྱི་སྣང་ལ་འདོད་མི་འདོད་གང་རུང་རེ་རེ་ཕོན་རང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ། མ་མཐོང་བ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་
བྱེད་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། གང་ཞིག །ལྷན་ཅིག་ཕྱིན་ཀྱི་སྣང་ལ་འདོད་མི་འདོད་གང་རུང་རེ་རེ་ཕོན་རང་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྣང་བ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་མིན་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཅི་ལྟ་བ""""
བཞིན་མཐོང་བ་ནི། མི། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ལ་ཐ་སྙད་དོན་གཅིག་ཏེ་མཐོང་ལ་མི་མཐོང་ལ་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱི་ལ་ལྟོས་དོན་མཐོང་པར་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་ཡི་རྣམ་པ་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཚེ་མི་མཐོང་བར་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ"
ཤི མི། ཕྱི་རོལ་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་དགོད། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་གཉིས་པ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དཔྱད། །གཞུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། །ཚད་བཟླས་གཉིས་པོ་ཕྱུལ་ལ་གཞན་བསྒྲུབ་པ་སྒོ། །དོན་རིག་བརྡས་སྒྲུབ་པ་གཞང་

ཀ ༄༅། །ངག་ལ་བསྟོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་གཞན་ལ་གྲུབ་ཚིག་བརྡ་ལ་བུ་ཡིན་པ་དོན་རྣམ་ཚད་མར་འགྱུར་བོ་ཞེས། དེ་ནི། ཕྱི་དོན་སྒོ་ནས་མི་འབྲས་སྤྱོད་ཕྱི་དོན་གཞན་ལ་བཅུར་བ་ཤག་པའི་ཆོས་ཅན། གཞུང་རྣམ་ཚད་མ
ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་གཞན་ལ་བཅུར་བ་རྗོག་པའི་སྣང་བ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་ཚད་མར་འཇོག་པ་དེ་ཕྱི་དོན་གཞན་ལ་བཅུར་འཇོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ། དོན་སྤྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སྤྱི་རྣམ་པ་དོན་ལ་སུ
སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དང་དོན་ལ་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྣལ་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གཙོ་ང་མི་གཙོ་ང་དུ་སྣང་བ་ལ་བསྟོད་དུ་ཕྱི་དོན་གཙོ་ང་མི་གཙོ་ང་དུ་གཞག་པའི་ཕྱིར། དེ། ཐ་སྙད་དུ་བ་འདི་ནི་མདོ་ན་ལུ་མདོ་ན་ང་ང་འདྲ་བ་སྒྲུབ་ཅེ་དང་། དང་པོ་ནི
མདོ་ན་ལུ་མཆིས་བར་སྣང་དུ་དོན་རིག་པ་ཡིན་གྱུང་དེ་བྱུང་ནས་རང་རིག་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི་མདོ་ན་ལུ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གཙོ་ང་མི་གཙོ་ང་དུ་སྣང་བ་བསྟོད་དུ་དོན་གཙོ་ང་མི་གཙོ་ང་དུ་གཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དོན་ཚད་པ་བརྙས་གཞིས
པོ་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཐབ་ལ་ལོག་ཞེས། སྒྲ། དོན་སྤྱད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡུལ་དུ་ན་རང་རིག་པ་ཡིན་གྱུར་བསྟོད་དུ་དོན་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་བསྟོད་དུ་དོན
དང་དབྱུང་ན་རང་གི་ང་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྒྱ། ཡོན་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པ་གྲུབ་ཐུབ་བ་ཤད་པ་དང་ཐབ་ལ་ལོག་ཞེས། དོན་སྤྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབྱུང་ན་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཤད་པ་དང་མི

ཤེས་པ་ཏེ། ལྷ་རྡོར་ཀྱི་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་ཞུགས་ནས་སྡང་བ་དེ་ཕྱག་རྒྱ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཕྱི་རྡོར་གནས་འགྱུར་འཛིན་གཅིག མདོ་རྒྱུ་བ་སྐུ་ལ་རྡོར་ཚིམ་པ་ཞི་རྡོར་སྨྱུག་མ་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་རྡོར་གཏེར་ཀྱི་གནས་ལ་བྱུ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྡོར་དེ་

ཕྱིར་ལ་རང་རྡོར་གནས་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་གཏོར་ལྕེ་ཐུང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རིག་པ་ལྷ་རྣམ་པ་ཆགས་པ་བརྡ་ཞིབ་ལྷུང་གི་དབང་གིས་མཚོན་ཅན། ཐུགས་དང་དབྱེར་རྡོར་གཏེར་ཀྱི་གནས་ལ་བྱུ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་དང་ཕྱི་རྡོར་དེ་གཏེར་གྱི་སྤུང་བའི་དམིགས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཀྱི། རྡོར་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཚོགས་ཅན། ཕྱག་བཞ་དཔྱད་པའི་ཚོ་རྡོར་གྱི་འཛིན་པར་ཐལ། ཉིད་པས་དཔྱད་པའི་ཚོ་རྡོར་དང་དོན་ལུ་མི་སྣང་བར་རྡོར་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་པ་སྣང་བའི་རྟ་གླང་གི་རྣམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཐལ

འགྱུར་ཚོགས་ཅན། ཚོས་གྲགས་ཀྱི་གདོད་འགྲེར་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་ཕྱིད་ལ་རྡོར་ཡལ་རྡོར་མཐུན་བརྗོད་ལ་པའི་ཕྱིར། གཞི་བརྣམ་པ་རྫུན་པ་དང་རང་རིག་འཕྲུལ་བུར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་རྫུན་པ་

དེ་ལ་རང་རིག་མིན། །དངོས་ཉིད་འཛིན་ལ་ཆོས་དང་རིག་གཙོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་བོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་ཡི། གཞུང་རྡོར་རིག་གསུམ་མེད་ཀུན་བསྒྲུབ་འདོར་སྣང་། །སྣང་བ་དེ་ལ་ཚོད་བགྲང་གཞན་ལ་གསུམ་ལ་གནས། །སྣང་བ་དེ་ཉིད་བདེན་བར་གྲུབ་པ་དགག །དེ་ན་

པ་མེད་ན་བཟློག་པ་བང་མེད་པ་སྒྲུབ་བོ། །དང་པོ་ནི། ཤུགས་ཀྱང་ལས། གང་ཚོ་སྣང་བ་དེ་གཞན་འགྱུར། །ཚོད་ཨང་དག་ཉིད་དེ་ཡི་འབྲས། །འཛིན་རྣམ་རིག་པ་འདི་ཡི་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དད་འབྱུང་། །ཤེས་པའི་རྡོར་འགྲེལ་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་ན་

ཝ། ཚད། སྡེ།

༄༅། །ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཧ་རེ་ལྷུར་རྩ་བ་བཞེན།། ༄ བཀའ་ཆགས་ལ་བ་རྗེ་བཙུན་གྱི་དང་བ་ཞེས་ཚིགས་ཅན། དོན་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཐ་དད་རྣམ་མེད་དེ། ཕྱོགས་ལ་གཟུང་བ་འཛིན་རིག་གསུམ་རྩེར་མེད་ཀྱང་།
ལྡོག་པ་ཙམ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་འཆམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར། དཔེར་ན་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྣང་བ་སྐྱེད་པ་རི་མིག་ཞེས་ཀྱི་དོར་ འདི་མ་ཏྲ་མ་སོགས་ཏ་གྲ་ཏ་རྣམ་དཔུང་ཏ་གྲ་ཏ་སྣ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཏ་གྲ་ཏི་ཏུ
ལྷག་ལ་སྣང་གྱི་མཐུས་ག་ཤར་དུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི། འདི་མ་རྣམ་སོགས་ཚིགས་ཅན། ཏ་གྲ་ཏ་སོགས་སུ་ལུགས་ལ་རྣམ་རྒྱས་པ་མེད་དེ། ལྷག་ལ་སྣང་གྱི་མ་བསྙད་པའི་མིག་ཞེས་ཀྱི་ཏ་གྲ་ཏ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག
རི་དྭགས་ཀྱི་ཐང་ལ་སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་ཆེན་པོར་མཐོང་བ་ཆུ་ཆེན་པོར་སྣང་བ་བཞིན། གཉིས་པ། གཞུང་། བཀའ་ཆགས་ལ་བ་ཏྲ་བྷུ་ཏ་ཀི་དང་བ་ཞེས་ཚིག་ཅན། ཕྱི་ལ་བརྒྱ་ཀྱང་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཕྱི་ལ་
གཟུང་འཛིན་རྣམ་བཞུང་བ་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཐག་ཀྱང་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད། །གཏན་ཚིགས་ལ་དགོད་པའོ། །དང་པོ། དོ། སྒྲ་ཅིག་ལ་
གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་དཀར་བ་དེ་ཉིད། སྒྲ་ཉིད་བདང་ཞེས་ལ་བྲོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཉམས་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་གཅིག་ཏུ་བདེན། དང་པོ་རྣམ་གཞུང་ཞེས་བདང་ཞེས་ཚིགས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྲུབ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་སྣང་བ་དེ་ཉམས་

263

མི་བདེན་པར་ཐལ། དེ་བདེན་ན་ཚོ་[illegible]གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པར་ཐལ། དུ་མར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བདེ་
ཕྱག་སོགས་ཡན་ལག་ཞིང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཙད། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པར་ཐལ། གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྡོག་
ཁྱབ་བརྟགས། གཉིས་པ་ནི། སྐད། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་རགས་རྡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྩོད། གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་ཕྱོགས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་བདག་ཆོས་མཐུན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ཆོས་མཐུན་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཙད། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པ་དེ་གཟུང་འཛིན་བདེན་པའི་ཆོས་མཐུན་ཚད་མས་མཐོང་བ་
ལ་ལྟོས་པས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་སྣང་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་སྣང་བ་དེ་ཆོས་མཐུན་ལ་མ་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་

ཁ ཞི ༨

༄༅། །སྐྱོ། འཛིན་རྣམ་བཀོད་གཞི་གྲོལ་བ་རང་མིག་སྣང་། །རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཤེས་པ་གཞན་ལ་སྣང་། །རང་རིག་ཚད་མ་རང་ཉིད་དང་འགལ་ལ་བསྒྲུབ་པ་བཞི། །དང་པོ་ནི། འཛིན་རྣམ་མཐུན་པ་ནི་ཡུལ་ལས་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
ཤེ། དེ་ཡུལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་རང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་སྒྲུབ
བྱེད་ཡིན་ནོ། རང་རིག་མཚོན་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར། དེ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ག་ཞ་ལ་བུ། ཚོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་རྟེན་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། ཚད་ཀྱང་བསྐྱེད་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ར་སྒྲུབ་སྐྱེ། ཁྱོད
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྣམ་པ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་བཞིན། འདོད་ཚུལ་གསལ་ཞ་ལ་བྱུར་གཞག་པའི་ཚེ-----རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་སུ་བ་བཞེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི། སྐྱེ། ཚོགས་ཡོངས་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད
ཉམས་སུ་མྱོང་བར་རུང་ངོ། རང་ཉིད་མྱོང་བའི་དོན་རྣམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་བར་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་རུང་བར་བྱེད་བཞི་ཚད་མ་དང་། རང་གཞན་ལ་བྱུང་། དེ་ཉམས་སུ
མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། རང་ཉིད་མྱོང་བར་དོན་རང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་མར་མྱོང་བ་རང་དང་མཚོན་ཅི་ཡིན་ཅིག་ཐོགས་སྣང་གི་ཤེས་རང་རིག་ཚད་མར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད། ཕྱོགས་སྣང

265

ཚོགས་ཅན། འདིར་འདོན་ནམ་དང་འཛིན་པས་སུ་ལྡོང་བཟླ་ཚོད་ས་རབ་ཏུ་བཅར་ཚེ་ཀྱིས་རང་རིག་མཚོན་ལ་རབ་ཤད་པ་མི་འགལ་ལོ་དེ། ཚིག་རང་རིག་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བསྒོམས་ནས་མཚོན་མ་རབ་ཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། རྩ་བ་གཞི་སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པས་བཤད་པ། །རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཤེས་པ་ཤད་དེ་བསྟན། །ཞེས་སྒྲུབ་རྟེན་པ་བཤད་དེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་ཏེ། རྟགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི
བྲག་ཡོད་དཔེས་བསྟན། །རྣམ་པ་མ་འདྲ་བ་བྲག་ཡོད་དཔེས་བསྟན། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ངེས་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན། །དང་པོ་གསལ་དང་མི་གསལ་ལ་བྱུང་དཔེས་བསྟན། །མེད་བཞིན་དུ་ཀྱིས་སྒོ་རྣམ་པར་སྣང་བས་བསྟན། །ཤེ་རིང་བར་མ་རིའི་ཕྱིར
པར་བསྒྲུབ་པས་བསྟན། །གསུང་ལུ་ལ་བསྒྲགས་ཀྱང་སྣང་བ་ཡོད་པས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོར་བ་ཚོར་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨྲ་བས་བསྟན། ཚོར་མེད་ཚོར་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་
ཤེས་པ་ཡི། །བྱེ་བྲག་མཚོན་ལ་ཉེས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་དོན་ལ་མཚོན་མཛད་པ་རང་དེ་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་དང་། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདི་རིགས་པ་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་ཚོགས་ཅན། ཚོར་ཀྱི་ཉེན་ག་ཡུལ་པ་ཚོར་ཀྱི་རྒྱ་བ་མཚོན་ལ་ཡང་ཚོར་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་རྟགས་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཏོ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དེ་རྣམ་པ་བྲེལ་བའི་ཚོར་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁ་ལ་སྨོན་པ་རྡོ་རྗེ་སྐྱ་པ་ཞེན་པ་བཞིན་ནོ། ལྷ་ཚེ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་དགེ་གཟུགས

ཞ

༄༅། །དང་འདྲ་བར་སྨྲ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གཉིས་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུར་མཚུངས་ལྡན་ཡང་ཁྱོད་གཟུགས་སུ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
གཟུགས་སུ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡང་དག་ངོས་ནས་རང་འདྲ་ཉམས་པ་ཞེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་མེད་བྱེད་ནུས་མ་མེད་དོགས་པ་མེད། ཚོན་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་རིགས་གནད་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོན།
གཟུགས་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དོན་པོ་རང་མཚན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོན་ཉིད་དང་དོན་སྤྱི་སྣང་བའི་བློ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུག། འདས་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བློ་ཕྱི་ཚོན་ལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ། ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་ཅིང་ .... ཡུལ་དུ་སྣང་བ་རང་གི་ཡུལ་གཞན་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཡོད་པ་རིག་པ་བྱུང་ངོ། །རང་ཉིད་ཚོན་ལ་གཉིས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཏུ་ལ། རིགས་ཀྱི་དོན་
ལྡན་ཡིན་པ་དང་བཅས། །ཤས་མི་འབའ་ཞིག་དོན་རྣམ་ངག་ཅིག །དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི་དོན་ལྡན་དགག །རྣམ་པར་དོན་ལས་སྐྱེས་པར་འགག །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་མས་ཡང་དང་དག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྨྲ། འདས་པ་ཡི་ཡོད་པོ་སྣང་བའི་དོན་ཤེས་ལ་སྣང་བ་དེ་ཆོས་ཅན
ཡོད་པོའི་རིགས་ས་ཡིན་དེ། སྔོན་ཤེས་བཞད་ད་བ་ཐམས་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་སྔོན་པོའི་རིགས་དེ་རྣམ་པ་ཡིན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་སྔོན་པོའི་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཧ་ག་པ་ཡིན་ལྡན་པོའི་མི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཟིན་པའི་དྲན་ཤེས་སྔོན་གྱི་ཕྱིན་པར་ཐལ། ཧ་ག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱོང་། མི་རྟོག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དྲན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དྲན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་
པ་ལྟར་མེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཞེས་པ་ལ་སྣང་བའི་སྐབས་ལ་ཞེ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྩ་བ། དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་དོན་བཟུང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དྲན་ཤེས་དོན་གྱི་
ཉམས་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་དེའི་རྒྱུ་ཉེར་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་དོན་གྱི་
རྣམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉམས་མྱོང་བ་ཡིན་གྱི་དྲན་རྒྱུ་ནི་དོན་ལ་ཡང་དག་པ་སྐྱེ་བ་ཞེ་ན། དེ། སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔོན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་དེ་རང་གི་དོན་གྱི་རྒྱུ་རུ་ཡོད་
སྣང་བ་གཉིས་ཀྱི་བ་ཡིན་ཕྱིར། དོན་ལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ནས། སྔོན་པོ་ནི་དང་པོ་ཉམས་མྱོང་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པར་ཐལ། དོན་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ། དྲན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དོན་
སྙིང་དོན་ལ་སུ་གནང་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། རྣམ། དྲན་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། མཐོང་རྟུང་གི་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་

༄༅། །ཐལ། ཤེས་པ་ཁམས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཞིག་མཐོང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཏགས། དོན་ཡིན་པར་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིས་ཀུན་རྟགས་ཀྱ་ཡུལ་རྟ་འབྲེལ་བར་ས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པས་སོ་ཞེས། དྲན་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་
ཆོས་ཅན། དྲན་པ་པོས་བརྗོད་ཀྱང་ཞེན་གྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། དྲན་པ་པོའི་བློ་ཡིན་འདི་ཡུལ་རྟ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ། གལ་ཏེ་དྲན་པ་པོས་བརྗོད་པའི་ཚེ་རང་གི་བློ་ལ་སྣང་བ་ཞིག་བརྗོད་ཅིང་། དྲན་པ་པོ་རང་གི་བློ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ
ཡིན་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། འཆད་པ་པོ་དང་། ཉན་པ་པོའི་བློ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ལ་མཚམས་སྦྱོར་རང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས། གལ་ཏེ་བློ་འི་ཡུལ་གཉིས་པོ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འཆད་ཉན་འབྲེལ་བའི་བློ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་དོན་ལ་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་པ་མང་དུ་ཕྱེ་ན་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་པོ་རྣམ་པ
གཉིས་པར་བཤད། ཁྱིམ་ནམ་པ་རེ་རེས་ཕྱག་པར་བཤད། །ཚིག་དོན་རྣམ་བཅས་མི་འགྲུབ་རྣམ་པར་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉམས། བརྟག་ཡ་ལ་རྗེས་དབང་པོ་མིག་དབང་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཚོར་བ་ཚོལ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཚོར་ཚོལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་རྗེས་
གྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་བར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྟོག་ཁྱབ་ཅན་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། འདི། བརྟག་ཡ་ལ་རྗེས་དབང་པོ་མིག་དབང་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཚོར་བ་དང་ཚོར་བ་དང་ཆུད་པར་མི་རིགས་པ་ཡི་རྗེས་པ་བརྗོད་པ་ལོག་པ་བློ་སྣ་ཚོགས་ ཕྱིར་རྣམ་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་རེ་རེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོང་

གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་བཅས་དང་། སྔོན་པ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་དེ་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས། འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་ལ་གཅིག་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་དུ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ།
དོན་འབྲས་ཡིན་པ་ལ་བསྟན་ཏུ་ཅང་ཐལ། །དེ་དང་འབྲེལ་བ་འདྲ་བ་ལ་ཤག་ཞེ་མིན། །འབྲས་བུའི་ཕྱིར་ན་དོན་དང་འབྲེལ་བ་བཀག །གཞན་དུ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །དང་པོ་ནི། དོན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རང་ཤེས་པ་ཡང་གི་དོན་རིག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
ནམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཇི་སྲིད་ཤེས་པས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པས་བྱུང་བ་དང་བྱུང་བ་དགག་པའི་དོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་དོན་བཞག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཤེས་པ་འདྲ་རྣམ་དོན་ཡང་དྲན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དང་པོ་རིམ་ཁྱེར་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གྱུར་པའི་སྣང་བ་དང་ཡིད་
ཀྱི་ཤེས་ཅན། དང་པོའི་མཐོང་ལུས་ནང་ནས་ཁྲོད་ཏུ་ཁས་བཀག་པར་ཐལ། དང་པོའི་མཐོང་ལུས་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི། འབྲས་བུ་ཡིན་ནར་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་རྣམ་པས་བཀག་པ་བཀག དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དོན་གྱི་དོན་ལ་བཞག
ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཧ་ལྟ་ད་ནང་ཞབས་ཁ་ན་རྣམ་པ་བཀག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ལ་དོན་གྱི་འབྲས་པའི་ཕྱིར་བ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་རྫས་
ཞེན། ཁྱབ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བ་དེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་རང་ལ་སྣང་བ་གཞན་མེད་པར་ཐལ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ལ་དོན་གྱི་སྐྱེད་

༄༅། །ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བ་ལས་མཚོན་མ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དྲུག དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རྩོལ་བ་གཉིས་པ་ཅན་ཞེས་པ་ར་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཅན་ཡིན་ནོ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་འཛིན་རྣམ་རྟོག་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྣམ་རྟོག་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་འཁྲུལ་པའི་
བློ་ན་གསུང་དུ་པ་རྟ་རྒྱུད་མི་འདུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་འཛིན་རྣམ་རྟོག་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ནི། རྟོགས་ལྡན་དབང་པོའི་ཤེས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་
དེར་རྗེས་སུ་ཞེན་ན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གཞན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་རྣམ་པ་ལས་གཞན་དོན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་སྔོན་པོ་སྣང་ཅིག་མ་
པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡོད་པ་སྔོན་པོའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྒྱུ་མཚན་དམིགས་པ་
དེས་པ་དེ་རྟོགས་མཐོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་རྩོལ་བ་གཉིས་པ་བསྟན། དོན་ལ་བདེན་ནས་རྩོལ་བ་གཉིས་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔར་བཤད་དོན་ཡིན་པར་དགག །ཕྱི་རོལ་ནས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤང་དགག །ཕྱི་དོན་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་

སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། གྲུབ་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེས། སྔོན་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་རང་རྒྱུས་སུ་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སྔོན་སྣང་དབང་ཤེས་པས་བརྟགས་པ་གཞན་མིན་ཏེ། སྔོན་
སྣང་དབང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས། སྔོན་སྣང་དབང་ཤེས་དང་དེ་ལ་རང་རྒྱུས་སུ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་དེ་ཉམས་པ་མི་གྲུབ་པས་སྟེ། ཐ་དད་དུ་མི་བདེན་ཏེ་ཞིག་ཅུ་ཁ་དང་རྒྱུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིན། གཏན་ཚིགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྔོ་སེར་གཉིས་ལ་ཁྱུག་ལས་ལོག་ཏེ། སྔོ། ཐ་སྙད་དུ་སྔོ་སེར་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་རུང་གཅིག་དམིགས་ལ་ན་གཅིག
ཤོས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་རྫས་གཞན་འབྲེལ་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྫས་གཞན་ཡིན་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ། ཚད་མའི་སྒྲུབ་རབ་དགོད། གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ནི། རྣམ་
པ་དེ་ཕྱི་དོན་གྱིས་གཏད་ངང་པར་སྣང་བས་དེའི་སྣང་བརྙན་དངོས་པས། ཤྲཱ། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་དེ། དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་མེད་ན་ཚོར་བ་མི་སྐྱེ་བ་དང་།
རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤྲཱ། དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྐྱེན་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་རེས་འགའ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྟེང་གི་ནུས་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཡིན་

ན
༤༥
སྡུ
ཕྱིན

༄༅། །ཕའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཉེར་པོ་ཤེས་བྱེད་དུ་བཤད། །ཤེས་བྱེད་བློ་སྣང་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་མཐོང་ཡུལ་ལ་སྣང་རྒྱུ་སྒྲིམ་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་སོགས་མེད་དགག་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་གཞག་མི་རྟེན་བར་རྒྱ་སྐྱུར་རོ་ཞིན། མ། སྔ་དང་ཕྱི་རོལ་ན་བདེན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་མེད་ན་འཇོག་མི་རུང་བས་མཐའ་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་བློ་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་ཏུ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས། དེ་ལྟར་རྣམ་གཞག་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་སྣང་གི་བློ་དང་མི་སྣང་གི་བློ་ངེས་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟགས་ལས་གཞན་འགག་རྣམ།...... རྟོགས་པ་མི་ཁ་ཕྱད་པར་ཐལ། འདོད་
པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་སྣང་གི་བློ་དེ་མི་སྣང་གི་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་རྟགས་སྣང་གི་བློ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་ཞེ་འགག་མི་སྣང་གི་བློ་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱི་དེ་ནི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མི། རྟགས་སྣང་གི་ཐག་ཆགས་ནས་ལ
བར་སད་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དང་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་བཞི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པའི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མི་སྣང་བ་བཞིན་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་འཇོག་ནུས་རང་དང་སྣང་བའི་ཐག་ཆགས་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལོར་ཀྱི་རྩོད་པ་གསུམ་...
ཚང་བ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཕྱུག་མ་རྒྱུ་ཚོགས་ཅེས་དཔག་ཡི་ཁ་བྲལ་ཐོགས་རྒྱུ་རྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་བོད་དག་རྒྱུད་རིགས་སྨྲ་བའི་ཚད་མ་ཐོགས་སྒྲུབ་དོན་པ་རྣམ་པ་ཆེས་ཟབ་མོ་དང་། ལས་ཅི་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་

ཀྱི་མེད་རྫོགས་དང་། མེར་སྣང་གི་སྒྲོ་དཀྲུགས་ཀྱི་སྐྱུར་བ་འཇིག་ཏུ་ཚོགས་ཡང་དག་མིན་པ་ལ་ཧཱུྃ་མའི་གནང་ཚོགས་བསྒྲགས་སྐྱེ་དགོད། ལར་བའི་ན་ཏྲ་ནི་རིག་མ་ཕྱ་ན་དགའ་དག་ཡལ་ཤེས་དངོས་པ་ཐོ། །ཤེ་ན་མེད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཧཱུྃ་བསྐོར་གཅིག། སེམས་ཅན་
པ་ཚོགས་ཅན། ཐ་སྐྱ་དང་རྗེ་མེ་ལ་མཛད་འབྱུང་བའི་ཐུགས་ཀ་ཤུག་ཞབ་བརྡ་དེ། མེར་སྣང་ལ་ཕ་ཀ་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེད་བཅུད་ཀྱི་སེམས་མཆོད་ལ་ཞལ་སྣང་གི་ཕྱག་ཆགས་ག་ལ་བ་རས་དཔའི་སྐྱོ་བ་ལ་ཐ་རྫུ་དང་མེ་ལ་རྡུ་བསྐུ་བ་རབ་རྫོགས་པ་འབྱུང་། གཉིས་པའི་མཉམ
སེམས་ཅན་མ་པ་ཚོགས་ཅན། རྡོ་རྗེ་བ་ཤད་པ་སྐྱེ་དཔལ་ནས་མགོ་ས་བ་རྩེ་རྒྱུ་ལས་བཟླས་ཐ་ཆས་གནོད་རྩ་ལ་གཉིས་སུ་བ་ཐང་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་ཁམས་བཟླ་ལ་བན་གྱུར་ཅིག་དམིགས་རྩེ་གཅིག་གྲུབ་ཐབས་ཕྲིན་ཤུ་ཅང་ཐང་ཤེས་ཞེད་དག་ལ་རང་རྒྱུ་མ་སྣང་བའི་སྤྲོན་
པོ་དེ་ཉམས་པ་རྫ་ལ་ཀ་རྡ་མེ་བ་ར་སྤྲུ་ཐེ་ཕིའི་ཕྱི་བ་ཞི་པ་དབང་པོ་ཉམས་ལ་དང་མིག་ལ་ལྷ་ཁང་བ་ལ་བསྒྲུབ་པ་མ་ག་སུམ་སྟེ། སྣང་བ་གསུམ་པ་སྤྲི་ཆེ་ཡིན། རོ་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐང་ཐ། །རྡོ་བ་མ་སྤེལ་ལ་མཇུག་ཤ་བ་ཐར་བཅོ། །དང་པོ་ནི་ དཀྱིལ
སྤྲུལ་ལྷ་སྒྲུ་དེའི་ངོ་ན་ག་ཅིག་ཚོམ་ཅན། ཕྱི་དམ་རྫོང་ནས་དབང་ཤེས་སློ་ར་ཏེ་ཆོས་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ། ཕྱི་ལ་སྣ་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་དང་ཕར་པོ་ཀ་ལ་མིག་ལ་ལ་རྫ་མའི་ཕྱུང་བར་བྱིན་ལ་དྲུག་ཁྱེར་ཐ་སྣང་བ་ག་ལ་ལ་མིག་ས་ལ་བར་མར
ད་མིགས་པ་འབྱུང་། གཉིས་པ་ནི། མེ། ཤེས་པ་གསུམ་པོ་རྣ་ཀྱི་རྣམ་ཕྱ་ན་སྣེ་ལ་པ་མིན་པ་རོ་ན་རྣམ་མེད་ཕའི་རྣ་སྦྱ་པ་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་ལ་ཕྱ་བའི་དབང་ཤེས་གཞན་ག་ལ་ལ་མིག་ལ་ལ་ཀྱི་སྒྲ་བ་ར་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་ག་ཅིག་ཡིན་པ་འབྱུང་། གསུམ

ཤེ། ཕྱིན། ཆོས། ༢༨

༄༅། །ཕྱི་དོན། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་དང་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་དོན་ཀ་ཅིག་ལ་སྔ་བའི་ངེས་པ་ཆེན་པོ་དང་པོ་མ་གསལ་བའི་ཕྱིར་... མདོ་དང་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་རྣམ་པ་...

ཞེ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་རང་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་... རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་རྣམ་པ་ཅིག་ཤེས་སྒྲུབ་པ་ནི་བྱ་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཡིན། ...

འཁྲུལ་བས་ཞེ་ན། །ཐུབ་པ་དང་བཅས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བོ། །ཕྱི་ལ་བཅོས་རྣམ་པ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ། །ཕྱི་དོན་ཡིན་ན་ཐབས་བགྲང་གསུམ་སྟེ་བགྲོད། །དང་ཤེས་བཞུགས་པའི་ལམ་རྒྱུད་རྣམ་ཡིན་པ་དག་གི་བརྗོད། །དང་པོ་ནི། མདོ།

དང་ཤེས་འཕགས་པ་བཞུགས་པའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དེ་དོན་ལ་ཐུབ་པའི་རྣམ་གཞིག་ཏུ་ཞུགས་པ། ...ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། དང་ཤེས་འཕགས་པའི་ལམ་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་...

སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གཉིས་པ་མེད་དོ། །རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་རྣམ་གཉིས་... བཞིན། དེ་སྐད་སྔོན་གྱི་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། མ་ཐོབ་ཅིང་ལ་བརྟེན་པ་ཡི་རྣམ་པ་ཐོབ་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་...

དང་པོ་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་བཞིན་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་པོ་སྤྱོད་ཡུལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། །རང་རིག་གི་བདག་ཉིད་དང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ལས་དབེན་པ་ཞིག་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདག་རྐྱེན་དབང་ཤེས་སྔོན་མ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལས་གདམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་། དེ་ཆོས་ཅན། མར་མེ་འབས་གཞན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
རྣམ་པ་རྫོང་གྱི་རྡོར་རྒྱུ་པོ་དང་པ་མིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གཞན་ཆ་དང་མ་མར་མེའི་རྩེ་མོ་ཙམ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་རྫོང་གི་གཟུང་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྫོང་གི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དེ་ཆོས་
ཅན། དམིགས་རྐྱེན་དམར་མེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། མར་མེ་འབས་གཞན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་དེ་རྫོང་གི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མར་མེ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ
ཚོགས་པ་དེ་རྫོང་གི་དམིགས་རྐྱེན་མིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གཞན་ཚོགས་ནས་མར་མེ་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འཛམ་པ་ལས་རྫོང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཟླ་ཕྱེ་ནི་དེ་བར་ཞིག་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བརྗོད། ཞེས་སོགས་ངག། །ཕྲ་བ་དོན་
མཐུན་པའི། །དང་པོ་ནི། ཏེ། སྔོ་རྒྱུ་ལ་གཞིས་པ་མིན་འབྲུམ་པ་གཅིག་ཚོགས་ཅན། ལྷ་བར་ཏེ་རི་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་དབང་ཤེས་ལ་ཐོགས་པ་མི་གསལ་ཕྲག་ཐུ་ཕུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫོང་གསལ་མི་གསལ་ལ་གདང་རྟེན་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི
ཕྱིར་། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟུང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཉེས་སྤོང་དགག །ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟུང་བ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དགག །ལྟུང་བ་གསལ་དང་མི་གསལ་ལ་ཁྱད་པར་དགག །

ཁ

༄། །སྣང་བ་ཞི་གནས་ལ་རྒྱ་མཚན་དམིགས་རྟེ་ལྷག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀ་ལ། ཀ་ལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་སྣང་བ་ཤི་གྱུར་པ་ས་ལམ་ཀུན་ལ་མི་གནས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་བ་ཡི་ཆོས་ཉིད། དེ་རི་རྟོག་སྤྲིན་སྐྱེ་ཡི་མི་རྟོག་པ་ལ་ཕྱིན་
དམ་མཆོད་པ་ལ་ཕྱིན། དང་པོ་ལྟ་ནི། བྱམས་རྣམ་གྲོགས་གཅིག་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ནས་བརྟན་འདི་བཅང་ཤེས་གཉིས་པོ་ཚོགས། བྱམས་ག་གྲུབ་ལ་མཐོང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡང་ཐལ། བྱམས་ག་གྲུབ་ལ་སྐྱེ་བ་བྱེད་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལ་རྣམ་མེད་རྗེ་ཉན་རང་མ་ཐོང་བ་མཚུངས
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། བྱམས་གྲུབ་ལ་མི་མཐོང་བ་མཚུངས་པར་ཐལ། བྱམས་ག་གྲུབ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ག་ལ། ཐག་ཉེ་བའི་ཆོས་སྣང་བ་ཡུལ་ལ་བ་དང་། ཐག་རིང་བའི་ཆོས་སྣང་བ་ཞེ་ཤེས་ལ་བབ
མ་ཐོང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མཐོང་ཟླ་ཕྲ་མོ་ལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གཅིག་ཡིན་ན་མཚུངས་ལ་ཁྱད་རྩམ་ཡིན། ཕྱི། དང་པོ་ལྟར་འཛིན་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན། ཐག་རིང་བའི་ཆོས་བཅང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་མགྲོ་ཀྱི་ཆ་ཡོད་ལ་ཤེས་མཐོང་བ་དང་། ཐག་ཉེ་བའི་
མཐོང་བ་འབྲུ་དཔར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཅིར་རྟོལ་ཕྲན་རྒྱལ་ཡུལ་མཚུངས་བཅའ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀ་ལ། བྱམས་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་སྣང་བ་ལམ་མི་ཐོང་ལ
ཐང་དཔལ་གྱི་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་གསལ་འགོག་ལ་ཐར་དང་འཇུར་བ་མི་འབར་ཐལ། ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་མེད་རྗེ་ལྟ་ཅ་རང་སྣང་བའི་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐྱང་། ཐག་རིང་པོའི་ཆོས་སྣང་བ་ཤེས་ལ་བ་རྩོམ་མཚན་ཅི་ཡིན་

ཞེས་རྗོད་པ་འདི་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་ཏི་ལ་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེའོ། ཐག་རིང་བ་ཙེའི་ཕྱིར་མི་སྨིན། སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་བསམས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱིན་པ་ལས་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྣམ་གཟུགས་ལ་ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་དང་ང་ཤེས་ཚོགས་ཅན། རྣམ་
གཟུགས་ཀྱི་ལས་པ་བར་མི་མཐོང་བ་རྟོགས། ཚོགས་དང་རྒྱ་མཚོ་ཟུག་གི་ཀྱིས་བརྟེན་ཅིང་ཐུང་ལ་ཡང་བཟླ་བས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཟུགས་ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་ཚོ་ཡང་ཆེ་བ་ཅན། རྣམ་གཟུགས་ལ་ལས་ལ་བར་མཐོང་བ་རྟོགས། སྟོང་ཉིད་ལ་ཡང་མང་བའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡུལ་ཐག་རིང་བ་ན་གནས་པ་ལ་འབད་ཅིང་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་ཀ་ལས་བར་མཐོང་ནས་མིག་ལ་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསལ་བར་སྒྲུབ་པ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བཞི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དུས་ལ། རྣམ་གཟུགས་གཅིག
ལ་ཐག་རིང་དང་གཉིས་ནས་བལྟ་བའི་ཚེ་མི་མཐོང་བ་དེ་ལས་བརྟེན་ནས། གཟུགས་གསལ་བ་མི་གསལ …… གསལ་བ་དང་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་རྒྱུ་སྒྲིབ་བམ་མ་སྒྲིབ། དཔེར་ན་རྣམ་ལ་མ་འགག་གསལ་བ …… གཟུགས
གཉིས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་ཐལ། མཐོང་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་གཟུགས་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ནས་བལྟ་བའི་དང་ང་ཤེས་ཚོགས་ཅན།
ཀུན་ལ་སོགས་ནས་ཀྱི་ཡས་གཟུགས་ཀྱིས་ཉེ་བ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གཟུགས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་ཐལ། རྣམ་གཟུགས་མཐོང་བ་དེ་དང་ཤེས་བ་ཡིན། ཀ་ལ་ལ་སོ་ཞེ་ལ་ཀྱི་ཡས་གཟུགས་ཀྱི་ས་པ་ཆེ་ཤེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར། ཉི

ཞ ༄༅། །གཉིས་པ་ལ་དྲུག །དེ་ཚོམ་ཅན། གསལ་ལ་མི་གསལ་བ་སྐྱེ་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མཐོང་ངང་གི་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་རྩ་བ་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ། གལ་ཏེ

ཚ མ་མཐོང་བ་འདི་ལས་ཀྱིས་གང་རུང་ཞིག་སྐྱེ་བ་འོ་ཞེ་ན། གསལ་མི་གསལ་ལ་སྐྱེ་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཚོས་ཅན། མ་མཐོང་བ་འདི་ལ་ཤེས་ཀྱི་དེ་བསྒྲུབ་པར་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ཕན་གནོད་ཀྱང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི

ཕྱི དེ། དབུ་མ་གཟུགས་གཅིག་མ་ཐག་ཏུ་རིང་གཉིས་ནས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། བག་ཆགས་ཐོག་མ་ཀྱིས་རང་གི་དོན་སྤྱི་སྐྲུན་པའི་རྣམ་པ་ཐར་དང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཐར་དང་ལྡན་ཅིང་སྣང་བ་དང་ལས་ལ་སོགས་པར་རྒྱུ་ཡིན་པར

ཀྱིས་རྣམ་པ་གསལ་ལ་མི་གསལ་འཇུག་ཙོན་པ་དང་རྒྱུ་ལ་ཞིག །ཕྱི་མ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བརྟག་པ་ནུས་ལྡན་ལ་གཟུགས་ཀྱང་སྣང་བ་ཡོད་པས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་ལ་ལྟོགས་སྣང་བ་ཤེས་པར་བསྒྲུབ། ཕྱི་དོན་སྣང་བ་རིག་ཤེས་ལ་དགག

པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས། ཤེས་པ་དང་སྣང་དང་མ་བྲལ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་མེད་རྟེན་ནས་རང་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མའི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་

ཅིག་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མ་དོན་གྱི་སྣང་བ་དགག །ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྣང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྣམ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དེའི་དུས་ན་མེད་པས་མི་སྣང་ཡང་ཤེས་པ་དང་རྣམ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ལ་ལུགས་བ་སྣང

ངོ་བོ། ཐལ། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་ཀུན་གསལ་བ་བསྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བཞན་པ་དོགས་ཅེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་གསལ་བ་བསྣང་བའི་ཕྱིར། གལ། དབང་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དོན་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ལ་
གསལ་བ་སྣང་ངམ། དོན་སྣང་བ་ལས་གཙོ་ངང་དང་དབང་ཤེས་ལྟ་ནུ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དབང་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དོན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་དབང་ཤེས་ལ་ཞིན་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན། ཁྱོད་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བ་སྣང་བ་མིན་པར
ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་པོ་ དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བ་སྣང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས། གཟུགས་པའི་རྟེན་དབང་པོ་མི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་སྣ་མཚོད་ཀྱི་རྣམ་ནས་ལྟར་ཁྱོད་ལ་གཟུགས
སྣམ་གསལ་ལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་རང་དོན་ཞེན་གཏན་པའི་ཉམས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ལྔན། དབང་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དོན་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བ་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ལ་
ཕན་འདོགས་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། རྡོར་སྐྱ་ཅིག་མ་ཤེས་པའི་རྣམ་བཞག་བཀག་ནས་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་དང་རྡོ་བསོག་ལ་རྟག་དངོས་ནུས་ཤེས་པའི་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་དབང་ཤེས་ལ་ཐུར་དོན། བརྟན། རྡོ་རྗེ་དང་རྡོ་བ་
སོགས་ཚོས་ཅན། རང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔས། གལ་ཏེ་ལྟ་ནུ་ཅིག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་དོ་ཅེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐད

༄༅། །ཅིག་སྣང་ཕྱི་ཡི་རིམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ཆེན་པ་སྔོན་ནས་དང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྔ་ཕྱི་མེད་མི་སྣང་བར་ཐལ། རང་གི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འདི་དུས་ན་ཞིག་ན་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟགས་ལྡོག་རྡུལ་དག་ལ་ཤེས་པ་རང་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་ཡོད་པ་དོན་ཅན་མ་སྤང་། །ལན་དོན་མེད་ན་དང་ཅན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་ མདོ་ནི་བདེ་གཞི་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག །སྔ་
པ་ཡི་དག་གཞིས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་མ་གྲིག་ཅུ་ལ་གཞིས་ཚམ་སྣང་བ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོ་སྣམ་མེ་དང་ཕྱུ་བཅོམ་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་རི་རང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རང་ལྟོས་སུ་སྣང་བའི་ཡུལ་མཐའི་རྣམ་པ་སྔོན་པ་སྣང་མི་ཚུགས་ཏེ། ཕྱོགས་དེ་ལྷུན་གཞིས་པ་བརྟེན་པའི་ཚོ་ལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་
གང་ཞིག་བསྒྲུབ་ཅན། སྔོ་ དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་རི་རང་དབང་ཤེས་རང་ལྟོས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་རང་གི་དོན་པོ་བསྒྲུབ་ནས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་དེ་དབང་ཤེས་ལ་ཤེས་པ་རང་གི་དོན་པོ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོས
གྲུབ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉམས་རང་གི་དོན་པོ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་སོ་སོ་སྐྱེད་པ། རང་ཉམས་རང་གི་དོན་པོ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་སོ་སོ་སྐྱེད་ན་རྟེན་ཅིག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐར། ཞལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་མཐོང་མ་ཐར་
ཞིང་དེ་ཕྱིར་མཐོང་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྔོ་ཡི་རོ་བོ་ལ་ནི་ཞེས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བརྟན་པ་ཡིན་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཉམས་རང་གི་དོན་པོ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། སྔོ་སོ་སོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་རྟེན་ཅིག་ཏུ་ཐལ།

ཕྱོགས་ལ་རེ་ཞིག་ཀྱི་ཉེ་བ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ལམ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཕྱེ་བ་སྟེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བཅས་ཀྱི་ལ་སྤོང་བ་རེ་རེ་ཞིག་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་རིག་སྦྱོར་བ་ཅེ་རིག་པ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བཤད་པ་ངོ་བོ་མི་རིགས་པ་སྟེ་ང་རང་རིག་བསྟན།

བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་རིགས་པས་ས་རང་རིག་བསྒྲུབ། སླར་ཡང་མདོ་ལུ་རིགས་པས་ས་རང་རིག་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག ། སྔོན་དང་པོ་ཤེས་པ་གསུང་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དྲི

རང་ཉིད་ཡུལ་རྟ་སྣང་བ་འདི་ཤེས་ཉམས་མྱོང་ས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་པས་བསྒྲུབ། ཀུན་རྟོག་ས་ཡ་ལ་ནི་སྣང་བ་བསྐྱེད་ཉམས་པ་བསྒྲུབ། །ང་རྒྱུ་མཚོན་རྒྱུ་མཚན་པ་ཀ་གནས་པ་བསྒྲུབ། ཕྱི་དབྱེ་ད་གཞན

ཕྱིས་ཀྱི་དབང་པ་ཀ་གནས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། །གཞན་ལ་ཡན་དཔགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས། སྔོན་དང་གི་ངོ་བོ་སྐྱ་པ་རིག་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་ཅན། ཕྱི་དང་པོ་བ་དང་རིགས་སྒྲུབ་སྟེ། ཕྱི་དབང་བ་རྒྱུ་སྤྱི་ལྡེ་ད་བ་ཅིག་ཏུ

སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གནས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཁ་པར་བསྒྲུབ། །ཁ་ཅན་རྐྱེན་མེད་ན་མཐོང་ཉམས་སུ་མཆོད་དང་མ་ཤེས་པ། །ཡུལ་གཞན་སྐྱེད་བ་མེད་པ་རབ་ལ་བ་ནས་གཞན་དུ་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གཉིས་སྤྱན་ཏུ་རང་རིག་མི་སྒྲུབ་སྟེ།

སྔོན་སྣམ་དེ་ཕྱིས་མཐོང་བ་ཕྱིར་ཞེན། ཐོ། སྔོན་པོ་མཆོག་ཅན། སྔོན་པོ་མཐོང་བ་ཞིག་པ་རབ་ཅ། སྔོན་པོ་དེ་རྒྱུ་ཅིག་ཀྱང་ལ་ཁ་བ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས། དེ་ཚེ་ཅན། ཡུལ་གང་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་རབ་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ

༢

༄༅། །ཕྱི། དོན། དོན་སྣང་དང་པོ་ཤེས་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཅན། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལ་དོན་གཞན་ལྡན་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །བསམ་པ་ཡོངས་ལ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱལ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་དོན་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་དོན་ལ་སྣང་བ་འདི་གཞན་དུ་མ་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འདྲ་བསྐྱེད་བའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པ་དགག །བློ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་བྱེད་ཡིན་པ་དགག །དེ་དག་གི་དོན་ལ་རྣམ་པ་བརྟགས་ནས་དགག །སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པ་དགག །ངེས་པ་དང་བཅས་པ་འཇུག་པ་རྟོག་པར་ཐལ་བ་ཁེགས། །དང་པོ་ནི། ཕྱལ། མཐུ་བས་ཀྱི། དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་ཐ་སྙད་དུ་དོན་སྐྱེད་པར་འཇོག་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚོ་ཡང་ངས་འདྲ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཐ་ཅན་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱོང་པར་ཐལ། ཐ་ཆད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱལ། སྔོ་འཛིན་ལ་སྣང་བའི་འདྲ་བ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་སྐྱེད་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོ་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་ཡི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཅན། ཕྱི་རོལ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་སྐྱེད་པ་འཇོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཕྱི་སྔོ་ཡི་དོན་སྣང་བ་ཡིན་སྐྱ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། ཏོ། ཤེས་པ་རང་ལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཞིག་ཐུང་ཟད་མ་སྐྱེད་པ་ཅན། དོན་དང་འདྲ་བ་འཛིན་པ་བཀག་ཙམ་ཉིད་པར་ཐལ། རང་གི་དོན་ལ་མཉམ་སྐྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། དོན་དང་འདྲ་བ་དོན་སྐྱེད་བའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པ་ནི་…

ཕྱིར། ངོ་བོ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་རང་གྲུབ་པ་ཡང་དག་པ་ལ་ཡོད་ཅེ། རྟགས། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་དུ་ཉམས་མྱོང་བར་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་ཉམས་མྱོང་བ་ཡིན་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་རང་ཉམས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་སྣང་བ་རྒྱུ་དེ་གི་ཆོས་ཅན་མེད་པར་ཐལ་བ་རྒྱུ་རིག་ཞེན། དོན་ཕྱི་དོན་སྣང་བ་རྒྱུ་སྐྱེ་བའི་ཆ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་རང་ཉམས་སུ་སྣང་བ་དེ་དོན་ཕྱི་ནམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། སྔོན་པོ་གི་ དོན་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་སུ་མྱོང་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་བདེ་བས་སྣང་བའི་ཆོས་ལ་པ་ཐལ། རང་གི་ཉམས་མྱོང་བ་ཆ་མེད་པ་གསུམ་པ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ། རང་རིག་དེ་དོན་ཆེ་བས་རྣམ་པ་བཅས་ལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟགས། །ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ། བདག་ཉིད་ཀུན་ཏུ་ཤེས་དང་འགལ་བ་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོ་རང་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་དང་བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཞི་མཐུན་པ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཐལ། ཕྲ་རང་ཚང་བ་ལྟ་བུ་གཞན་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྟགས། དོན་ལ་བརྟེན་པ་འདྲ་བ་ཡིན་པས་དོན་མྱོང་བ། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྔ་མ་མྱོང་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བ། ལྷམས། སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་སྔ་མ་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་རིག་པ་བདེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་མྱོང་བ་མིན་པར་ཐལ། དོན་ལ་རིག་པ་བདེ་ཤེས་

༄༅། །རྣམ་པ་འདི་ཕྱིར། ཀ་ལ་ཏེ་དོན་ལ་མ་སྒྲིབ་པ་འདྲ་བ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ངེས་པ་འཛིན་ཙམ་ཉིད། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དཔྱིད་མཚོ་སོགས་ཅན། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་སྣང་བ་ལ་ངེས་པ་བརྟེན་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
གསལ་ཞིང་བའི་དོན་རྣམ་པ་བརྟག་པ་ཞེས་དྲིས། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཐ་དད་མ་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། །དང་པོ་ནི། གཞན། དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་མ་ཁང་དུ་ཡུལ་དཀར་པོ་གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་རྣམ་པ་དེ་དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད་ཡིན
ནམ་ཀ་ཅིག་ཡིན་ཞེས་བརྟག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་དོན་ལ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། །བདག་རྐྱེན་ཡིན་ནང་རིག་སྒྲུབ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པ་མངོན་མི་གསལ་བར་ཐལ། །དོན་ལ་བྲང་རིས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། །
དང་པོ་ནི། གཞན། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚོགས་ཅན། དཀར་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་མིག་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་གསལ་བ་བྱེད་ཡིན་ན་དཔེར་ན་བུམ་པ་འདིའི་ཕྱིར་ཡོད་
པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཞན་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡུལ་གྱི་ཤུགས་ཀྱི་ལ་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་ཟེར་ན། དེ་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་ཀ་ལ་བྱེད་བྱེད་ཐག་མེད་དུ་ཐལ། ཕྱི་སྒྲོ་ཕྱི་མ་ཞན་ཞིག་ཀལ་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཤེས་སྒྲོད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚོན། དཀར་པོ་ཚོགས་ཅན། ཕྱིར་དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཕྱིར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཀ་རང་འཛིན་

དབང་ཤེས་རྟོག་ལས་པའི་བློ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཀར་པོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞག་ལུགས་ལ་སྟོ། འདུ་བ་མ་ངེས་ན་ར་རི་ག་སྔ་བ། ཁྱབ་བ་མ་གྲུབ་
མི་འགྲུབ། ཁྱབ་བ་མེད་ཅེས་ཅན་ཞལ་བ་དབོ། ཁ་ཅིག་ན། ཤྲཱ། དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་དཀར་པོ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དཀར་པོ་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས། དཀར་འཛིན་དབང་
ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཏུ་ཐལ་བར་ཐལ། དོན་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི། དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཞན་མི་རིག་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི
ཞེ་ན། དོན་དང་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་པའི་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ན་བ་ག་ཞིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་བློ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། དོན་སྣང་ཤེས་པ་དོན་དང་
འདྲ་བ་མི་རིག་པར་ཐལ། སྣང་དོན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདྲ། ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉེར་ཀུན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ལ་དོན་དང་པོའི་རྣམ་པ་བཅོ་ཆོས་ཅན། དོན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མ་གཏོགས་རྟོག་པ་འདྲ
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ངེ། དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་བདག་ཀྱང་ཡོད་མ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ཡང་དཀར་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

༄༅། །དཀར་འཛིན་དང་བཅས་ཤེས་ཆོས་ཅན། བརྗོད་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལ་ནུས་པ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཐོང་བ་ལ་ཡུལ་གྱི
ཕྱིར། གསུམ་པ་བར་སྒོམ་ནི་རྣམ་ཐུབ་ཀྱི་བ་བ་གཞན་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་སྨྲས་པ་ལེགས། རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདུན། །ཤེས་པ་རང་གིས་རིག་པ་མེད་པ་ཡོད་ན་ཡིན་མ་ཐོང་བ་རྣལ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་བཞག་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་དབང་པོ་ཡབ་རང་བློ་ནོར་དབང་ཕྱུག་བླ་མ་དང་དོན་པ་དེ་ལ་ཡང་བསྟོད་ཕྱེད་བསྙན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོ་ནས་རྒྱུར་ཡིན་པ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ། མདོ་ནས་རྒྱུ་མེད་དང་ཅན་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན
ཚིགས་དགོད། མཐུན་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན། ཆོས་ཅན་དེ་སྔགས་པ་བཅས་ཅན། བློ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཐོགས་སུ་མཐོང་བར་ལས་ཐམས་ཅད་དང་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་མཐོང་སུ་མ་གྱི
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་རྒྱུ་བ་ཡོད་ཚོར་རྩེ་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྟེན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སྐྱོན་བརྗོད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ། གཞན་ཚོགས་མཐུན་སྙེ། ཤེས་པ་གཞན་རྒྱུད་རིག་པ་ཙམ
ཉམས་མྱོང་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་བདེ་སོགས་ལ་གཞན་སྒྲིབ་མྱོང་བ་དཔལ། །རྒྱལ་བའི་མདོ་ནས་དཔང་བསྒྲུབ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་བཀོད། གཞན་ལ་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཞུགས།

287

ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་མྱོང་བར་ཐལ། དེས་རིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁས་བླངས་ན། སྐྱོན་འདྲ་ཡིན་མིན་ཅ་ཡང་པ་ཡོད་པ་བཀག །མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་ཕྱུང་བ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཀྱལ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་མྱོང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་འདྲ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོ་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་དམིགས་རྐྱེན་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ།
དང་པོ་ལྟར་ན། དཔེར་ན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏི། གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་འདྲ་བ་མིན་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་རང་མཚན་མི་འཛིན་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡ་ནག་རབ་འཛིན་པས་ཡུལ་ལ་མེད་པའི་ཉེས་མེད་ཅེ་ན། དེ། ལྷས་
སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡ་ནག་རབ་ནག་ཕྲ་རྡེ་ཉན་ཅུས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱི་ཡ་ནག་རབ་བཀག་ཞེས་པའི་ཕྱིར། མི། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་སྤྱི་ཡི་སྒྲོ་
མངོན་སུམ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱུ་བསྐྱ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་བརྗོད། ཤེས་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེ་སོགས་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་པའི་རྣམ་ཡང

༄༅། །མདོར་ན་མདུང་འཛིན་པ་ཞིག་ལ། ཡུལ་ཅི་ཞིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བདེ་སྡུག་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པ་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ་ཞེ་ན། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་འཛིན་པ་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་པ་མཚུངས། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རང་ལ་གཉེན་གཞུང་གྱི་བདེ་སོགས་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷ། ག་ལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་མཐོང་བ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འཛིན་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་སོགས་པ་མེད་པས་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་འཛིན་པ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་འཛིན་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལས་པ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ག་ལ་ཏེ་འཛིན་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རང་བློ་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་ཤེས་སྐྱེ་རྒྱུར་མཚུངས་པར་ཐལ་ནན་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཤེས་བྱེད་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤུད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་ཤེས་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷུག། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡུལ་དང་། རང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ་ཞེ་ན། ལྷག། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། གཞན

ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མ་སྐྱོས་པས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྙིང་རྗེ་བ་ཙམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་ནུས་པར་ཐལ། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞིག་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྙིང་རྗེ་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་ཐུན་མོང་བ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཐུབ། ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དེ་ཉེས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་དེ། ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་དོན་ཞུགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འདི་མ་ཁེགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་དང་ཁྱོད་སྐྱེད་བའི་དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། སྐྱེད་བའི་དོན་ནི་རང་འདྲ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ཀ་ཅན་ཤར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བློ་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་འདོད་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་། ལུས་ཕྱི་ཆོས་ཅན། རང་དོན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་རྟགས་ལ་ཡང་དག་པ་ལས་རྟོགས་པར་སོང་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་བློ་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་དགག །ཡིད་བློ་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་བློ་རིག་ངའ་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་བརྟག །བརྟགས་ནས་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མི་འགྲུབ། །ཕྱི་བཅང་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་མ་ཕ་རོལ་བ། ཏེ། ལུས་ཕྱི་ཆོས་ཅན། རང་དབང་བློ་དང་དེ་ཡི་ཆེ་གཅིག་གཟུམ

༄༅། །ཁང་ལྟ་བུ་ནི་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་ལ་ཁྱབ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ཕྱིར་རྟགས་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བརྟག་ཏུ་མེད། བཞི་པོ་རྟགས་ལ་སྦྱར་ནས་འཇུག་མི་འགྱུར། །དོན་གསལ་རྟགས་ལ་སྦྱར་ནས་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །སྒྲ་ཚིག་རྟགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་འགྱུར་བའོ། །ང་རྒྱལ་ནི་ ཀྱི་ དངོས་པོ་དགག་ཏུ་དེ་ཆོས་ཅན། ལྡན་ཅིག་ཡིན་ཀྱི་རྫས་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཚོང་གི་རྒྱུ་ཡི་རྟགས་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་ཕུལ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་སྟོབས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ལྡན་ཅིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ ཁྱབ། གལ་ཏེ་དོན་གསལ་དེ་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཟེར། དོན་གསལ་དེ་དོན་གསལ་བའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་ནས། སྔོན་གསལ་བའི་དོན་ཡུལ་ཅན། དང་པོ་བཞག་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ལྡན་ཅིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་གསལ་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཚོང་ལྡན་ཅིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་པའི་རྟགས་དེ་མཐོང་བ་གསལ་བའི་དོན་ནི་ཡང་དེ་ཕྱིར་ཤེས་ཀྱི་དོན་གསལ་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་ནུས་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གསལ་བའི་དོན་ལྡན་ཅིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཚོང་མ་གྲུབ་པ་འགོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཚོན། དོན་གསལ་དེ་དོན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་གསལ་དང་བྱེད་པ་ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ཆོས་ཅན། ཚོང་ལ་ལྟར་མེད་ཀྱང་བར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡི་རྒྱུ་རྒྱལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཚོང་།

སྐྱེ་འདི་གི་མེད་པ་འདི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི། གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བ་འདི་རྒྱུ་དབང་ཡོད་ན། དོན་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དེ་ནས་བཞིན་རྗེས་སུ་འདི་གཏེར་པར་ཐལ། རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་གང་ཞིག །སྐྱེ་འདི་གེ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ན། དོན་གསལ་ལ་ལྷན་ཅིག་ས་རྒྱུ་ཀྱི་ཤེས་པར་ཡང་ཤེས་པ་བཀག་ན་ཚོགས་པ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པ་བཀག་ན་ཚོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་གསལ་འཚོགས་ཅན། ལྷན་ཅིག་ས་རྒྱུ་ཀྱི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ས་རྒྱུ་
རྒྱུ་ཀྱི་ཚེ་ངས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྔོན་གྱི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མཚུངས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གསལ་འཚོལ་ཅན། དེ་སྔོན་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
ལྷན་ཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡས་མི་བལྟ་ཟུར་བའི་དོན་གསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ། དོན་ཚོགས་པ་ཞན་བཀར་བ་ཚོགས་ཅན། དེ་སྔོན་གྱི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དབང་སྒྲོལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དཔག་ཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག
པ་གཏན་ཚིགས་མིན། ཀྱུ་ཚོགས་ལ་གཞན་པ་གཏན་ཚིགས་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཚོགས་གཏན་ཚིགས་མིན་པ་ཡང་སྔ་ཚོགས་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཅེ་ན། སྔོ། མདོན་ཡུལ་མཐའ་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལྷན་ཅིག་གྱིས་དང་ལྷན་ཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་
དབང་པོ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ལྷན་ཅིག་ཤེས་རྒྱུ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རྒྱུ་ཚོགས་མ་ཚང་བ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལྟར་ཀྱི་ཚོགས་པ་མ་ཚང་བ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གསལ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཚོགས་གཞན་ལ་བསྒྲུབས། སྔ་ཚོས

ཕ། ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །ཅེས། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དབང་བློ་ལ་རག་ལས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཚུངས་ན་རེ་ཞིག་བྲམ་ཟེ་བ་ལྟ་བ་དགོས་པ་བས། མ་ཁྱབ་ས། ཕྱུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཡུམ་དང་

ཁྱོད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྔོན་ཚོར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྔ་དང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཏེ། དབང་པོ་ངེས་བཟུང་གི་ཆོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཕྱུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་ལྔ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་འབྲས་རྟགས་ལ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དབང་བློའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ། བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་མིན་པར་

ཐལ། ཁྱོད་ལུས་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཤད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མེད་པ་བཀག་ནས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་མི་འགྱུར། །གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ བློས་མི་འགྱུར་བའོ། །ངང་བའི། རྟགས། བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐོར་

གྱི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དབང་བློ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པ་འདི་རྟགས་མ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས། ག་ལ་ཏེ་ག་རྟོགས་པ་ངོ་མ་ཐོབ་ནས་ཡང་ལ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྐྱེ

ཐལ་དེ་ཉིད་དོན་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱུགས་ཅན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་འདི་མ་ཐོང་བ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡང་ཉེ་ཞིང་ངེས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་མཐོང་བ་ཉེ་བ་སྐྱེ་བ་ཆེ་དང་ཞིག་ཞན་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན། དེ་

པ་ཡ་དམ་སྦྲུང་དང་པོ་ཤེས་ཞན་ཞིག་སྒྲུབ་བར་སོར་མ་ངེས་ཕྱིར། དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསམ་པ་དོན་གཉེར་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིན་ཀྱི་དོན་ལ་ཁྱོད་སྒྲུབ་པ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་རང་གིས་མཐོང་ནས་མཐོ་སྒྲུབ་པ་བའི་རྟོགས་བཅུ་གི་དོན་གྲུབ་པ་པ་རང་རྗེས་གསོལ་བའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ
མཐོང་། སྒྲ་ཕྱི་རོལ་ཆོས་ཅན། དགག་སྒྲུབ་ནོ་ཀྱི་ཧ་ཡང་ལ་ཡང་གསུང་བའི་སྐྱེ་བ་བྱུ་ བརྗོད་པ་པོ་སེམས་པ་ལྟ་བུའི་དང་པོ་གཏོག་མ་ཁྱད་བཅས་ལ། རང་རྒྱུད་པ་དགག་སྒྲུབ་དོན་དང་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡི་དགོས་གཞན་མ་བརྗོད་བྱ་ཡང་ཡང་སྒྲ་པའི
ཕྱིད། སྒྲ་ཕྱི་དོན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་གཞུང་དོན་ཉིད་ཀྱི་དག་ལ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ར་ཡིན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་བཞག་ལ། རྟོག་པ་ལ་གཞུང་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གྱི་ཡི་སྒྲུབ་པ་ག་གཞན་པ་སྒྲུབ་པ་ཡང་གཉིས་པ། གཉིས་པ་ར་རང་ལུགས་ལ་བཞིན།
གཞན་ལ་བྱུག་ལས་ལ་བརྗོད་མེད། ལྟ་མ་རང་བཞག་ལ་ཡིན་པ་ན་ཞེ་བ་མ་ལས་ལ་བརྗོད་མེད་པ་དོ། །དང་པོ། ཚིག། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བསྒྲུབ་སྤྱོད་བཞད་པ་ཞིག་ག་ཞག་པ་ལ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ། དེ་རི་རྣམ་པ་བཅུ་སྒྲིབ་ཞེས་ལས་ལ་པ་ཡིན་ནི་ཟེར། སྐྱེས་བུ་གཞི
ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་བྱུག་ལས་ལ་སྒྲུབ་མི་བ་དགང་བ་ལ། རང་གཞན་ལ་ཡི་སྒྲུབ་བ་ལ་རྒྱུད་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ས། ཞེ་ཉིད་ལུགས་སུ་སོགས་རྗེ་ཕྱུང་བ་གཞན་པ་ཡིན་ནོ། སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། རང་ལ་ལ་བཞིན་བྱུང་བ་ལ་བ་བའི་བྱ་སྒྲུབ་ཐུབ་ད་ཀྱིས་ཏེ། རང་བ་རྗེས་ཡོད་
ཕྱིན་ལ་ཐམས་པ་གཞིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཕ་ཡ་ཞག་ཞག་ཡ་མཐའ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རང་ག་ལ་ཡིན་ནོ། རང་ལ་ཕ་ན་ར་སྒྲུབ་ལ་སྐབས་བཞིན་ལ་ཡིན་པ་བའི་ཕྱིར། དེ། སྒྲ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཕྱི་ལ་སྒྲུབ་བ་གཏོང་བ་ཞེས་སྐྱོན་ཡོད་ལ་ལ་ཡང་སྦྱར་དོན། སྒྲ་

ཁ ཚད ཆོས ༤

༄༅། །ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། རང་གསལ་དུ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་ལྡན་ལ་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེ། བློ་ཕྱི་མ་དང་གསལ་བ་ཙམ་ཉམས་སུ་ལ་བ་དང་ཆོས་ཅན། བློ་སྔ་མ་རིགས་ལ་སྐྱེ་དུ་དང་ཕྱུར་ར་བ་བཅས། བློ་ཕྱི་མ་དོན་སྔ་རི་

གསལ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་བགད་ཞིག །བློ་ཕྱི་མ་དང་རང་གསལ་ལ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི། ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་དང་བློ་གཉིས་གསལ་ལྷན་ཅིག་མཚུངས་ཏེ། བློ་དང་གསལ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱོད་བློ་ལྡན་མ་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བ་

གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི། དང་། བློ་ལྡན་མཆོས་ཅན། བློ་ཕྱི་མ་ཕྱོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོད་བློ་ཕྱི་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། བློ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཕྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་

བའི་བློ་རྣམ་ཡུལ་དེ་གསལ་བ་རང་གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར། སྒོ་སྒྲ་ཡི་གེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་གསལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་མི་འབད་པའི་དགོས་ཡོད་དེ། སྔོན་མ་བརྗོད་རྣམ་ཀྱི་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དང་བློ་གཉིས་

ཆོས་ཅན། ཕྱོད་གསལ་བ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ལུས་གཟུགས་དང་སྒྲོན་མེ་དེ་ཕྱོད་གསལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལྷན་ཅིག་པ་ཡིན་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་གཟུགས་འདི་དང་བཅའ་བ་མ་དེ་སྒྲོན་མེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་རྟེན་ཕྱོད་སྐྱེད་པ་ཡོད་

དེ། ཕྱོད་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་ཅིང་གཟུགས་ཀྱི། ཕྱོད་ཀྱི་འདི་དམ་ཞེས་ཕྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་རྐྱེན་ལས་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲུབ་ཡང་མདོ་ལོ་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཚིག་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་ཏེ། དངས་པའི་དོན་བསྐྱེད་རིག་པ་རང་རིག་བསྒྲུབ། །

ཐུབ་ཞིང་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་བས་ས་ལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཧཱུྃ། གཟུགས་པའི་རྣམ་པ་ཡི་དྲན་ཤེས་ཚིག་ཅན། རང་དབང་ནུ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡོད་དེ། ཐུགས་རྗེས་ཚད་པ་བཅུ་སྐྱུར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇོམས་པ་བརྗོད། དེ་ལ་གཉིས་པའོ།
དང་པོ་ནི། ཤེས། སྣ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མར་བསྐྱེད་སྐྱུ་བ་ནམ་མཁའ་ཤེས་མེད། ཐུབ་ཚ་མ་སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ་བ་ཞི་སྤྲུལ་བ་པ་ཡིན་ནོ། ཤེས་པ་ཐུགས་ཤེས་པ་སྐྱུ་མཐུ་དབང་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ནོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུམ་རིང་······སྔགས་འཇོམས་པ་མེད་པར་
ཐལ། ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་བཙོན་བསྡོད་པ་རྣམ་པ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཨ་ཡི་གེ་ཡིག་མ་རིང་······སོགས་ཀྱི་བརྗོད་པ་རིགས་པས་དགག །ཚིག་གསུམ་ཀྱི་ཕྲ་རུ་མ་དེ་དཀོན་འཇོམས་པ་བཟློག་པ་ལ་བའོ། །ཕྱི་མ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་པ་
དགོད། གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཧཱུྃ། ཡི་གེ་རིང་པོ་ཞིག་ཡང་རྣམ་པའི་སྒྲིབ་ལ་བརྗོད་པ་ཡོད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་ཞིག་ཀྱི་ཆ་ཡ་ལས་ནམ་མཁའ་སྒྲོ་མེད་གཅིག་གིས་འཇོམས་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་ལས་རིམ་ཀུན་རྣམས་གཞུང་
ནས་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ། དང་པོ་ཁྲུས། ཨ་སྒྲོ་སྔ་ཚིག་མ་གཅིག་ཚིག་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཇོམས་པ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཡུལ······ཚ་དང་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྲུས། གལ་ཏེ་སྨྲ་བ་སྟེ། ཡི་
གེ་རིང་པོ་འཇོམས་པའི་ཨ་སྒྲོ་དཔྱད་རིང་ཕྱག་ས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཨ་སྒྲོ་སྔ་ཚིག་མ་གཅིག་ཚིག་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོར་འཇོམས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་དུ་མ་མེད་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་བའི་ཕྱིར། ཁྲུས། ཡི་གེ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་རྣམ་ཚིག་ཅན། ཁྲུ

༄༅། །སྒྲོ་སྐུ་ཏྲི་ཀ་མ་གཅིག་ཆང་ངོ་མ་ཤུ་སྐྱེ་ཏྲེ་ཏྲི་མི་ཡེ་པར་འགྱུར། སྐུ་ཏྲི་ཀ་སྒྲ་ཤེ་དེ་རི་མ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཀྵཱུ། ག་ཤ་ཏེ་ཡི་གེ་ཀྵ་ཤ་ཀ་བ་སྔ་མ་སྐུ་ལ་ཀ་ཤ་ཀྱི་མ་འདི་དུག་ཀུ་ལི་ལག་ལ་རང་གཡས་པའི་སྒྲོ་སྐུ་ཏྲི་ཀ་མ་གཅིག

དང་མ་ཤུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཨ་ཨཾ་ཏཱཾ་པ་སྔ་ཧྲཱུཾ་པ་པའི་ཡུལ་ཞབས་མཐེ་དང་པའི་མཆོག་ཅན། སྔ་དེ་ཀྵེ་རབ་ཡེ་ལ་བར་ཕྲུལ་བར་འགྱུར། སྔ་ཀྵེ་སྐུ་མ་བརྒྱལ་བའི་སྐྱེ་དང་ཕྱི་མ་བསྡུད་པའི་ཕྱིར། ཏྲཱཾ། ཡི་གེ་ཀྵ་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོག་ཅན། ཡི་གེ་ཀྵ་མི་ལྡན

དུ་འདོད་པའི་སྒྲོ་མེད་པར་འགྱུར། ཡི་གེ་ཀྵ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཏྲཾ། དེ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་ཀྵ་སྔ་མ་ཙམ་པའི་འགྲོ་གནས་པ་མེད་པར་འགྱུར། ཡི་གེ་ཀྵ་སྔ་མ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲ་བཀག། རྣལ། སྤྲུལ་མི་ལྡན

ཀུང་བྲི་རང་གི་དགག་ཀྱང་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྲུ་ར་མི་འཛིན་པར་འགྱུར། རང་ལུགས་སུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡྀ། །ཡི་གེ་ཅིག་ཅར་སྨྲེ་བ་ལ་འགལ་བ་རྣམས་པ་ཡིན་ན་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དེ་ཐབ། དེའི་ཕྱིར། རྣམ། ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཀྲི་དང་སྤྱོད

པའི་རྟོལ་བཞི་མ་ཉེ་མེད་པར་འགྱུར། ཀྲེ་དང་རྒྱུ་ཡོ་ལ་བ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཀྵཾ། རྩོམ་པ་སྤྱན་ཞིག་ལ་བ་བརྗོད་ན་པ་དང་ཆོས་ཅན། ཀྲི་དགས་ལ་བར་ཕྱེད་པའི་རྟོལ་བཞི་མ་ཉེ་མེད་པར་འགྱུར། ཀྲི་དང་རྒྱུ་ཡོ་ལ་བ་གཅིག

ལ་བ་ཅིག་ཅར་གནས་པ་བའི་ཕྱིར། གཞི་མ་བ་ལ་བ་ཀྱི་ནོ། སྤྱོད་རྣམ་མེད་པར་འགྱུར། རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཡིན་པར་བསྟན་པ། །དང་པོ་ནི། སྐུ ཡུག་ས་པ་ཤིན་བ་ཐུར་ཀ་ཀྵ་ཀ་ས་ཏུ་ཐམས་ཡི་གེ་ཀྵ་ཀ་ས་ཏུ་མ་རིམ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ

ཤྲཱི། ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ཧྲཱིཿ་ཡེ་ཤེས་མཆན། ཧཱུྃ་འཛིན་པའི་སློབ་མ་ཡི་ཕྱག་ལ་ཐོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ནས། ཨོཾ་ཨཱཿ་[illegible]་ཉེ་བའི་བློ་ལོག་པ་ལྔ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྔགས་ཕྱག་རྒྱ་ཟློས་པ་[illegible]་ཡི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་ཐུན་དང་

རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངལ་བསོ་བ། ཐུན་ཚམས་ཀྱི་བཟླས་ཆོག་ལས་སྤྱོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་[illegible]་མཛད་པ་ནས། ཐུན་བཞིན་མཆོད་ནས་[illegible]་ཡུལ་ལ་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ། ཤར་ཕྱོགས་ནི་ཆ་[illegible]

[illegible]་རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོ། །ཤར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད། ཡི་གེ་ཞི་ཆ་[illegible]་མཆོད་པ་[illegible]་བཞིན་ནས། ཡི་གེ་ཧཱུྃ་[illegible]་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་བསྡུས་[illegible]

རིགས་པ་[illegible]་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུག་ཕྱག་རྒྱ་[illegible]་མཆོད་[illegible]་ཡི་གེ་[illegible]། ཧཱུྃ། ཤར་ཕྱོགས་[illegible]། ཐུགས་ཀྱི་[illegible]་མཆོད་[illegible]་མཆོད་[illegible]། དེ་ཡི་[illegible]

རིགས་པ་ཡ་དག་[illegible]་ཕྱིར། གཉིས་པ་[illegible]། འདུག་ཕྱག་[illegible]། །ཕང་[illegible]། །ཕྱི་[illegible]། །[illegible]་བ་[illegible]

དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐུལ། དབང་[illegible]་ཡི་ཕྱག་[illegible]་འདུག་ཕྱག་[illegible]། རང་[illegible]

༄༅། །ཁམས། རང་ལུགས་ལ་འཇུག་པ་ཕྲུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བར་ཆད་དང་བཅས་པ་རྣམས་མཐོང་ཡང་བར་ཆད་མེད་པར་འཁྲུལ་པ་དེ་བཞིན་ཤེས་གཅིག་སྐྱེས་ནས། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད། དཔེར་ཧྲ་ནས། ལྷག། དབང་ཤེས་
ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་ཡུལ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། ཕྱི། ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཐོད་རྒྱལ་ཅིག་ཡུལ་གྱི་ཆེ་རྒྱུ་མང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོད་ཀྱི་སྒྲུང
ལ་ཐར་ཡ་སྒྲུང་ལྷུ་བུ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ནང་མེད་ཀྱི་མི་གར་རྫོམ་པའི་ཕྱུན་ ཚད་དུ་རྒྱུག་ནས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཡང་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་རྣམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔོ། དེས་ན་ཞུགས་བྲི་ཆོས་ཅན། ཡི་གེའི་ཆ་ལས་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་རེ་ཆ་ལས་གྲོལ་བས་
གང་ཞིག །ཡི་གེ་ཡི་ཚན་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་རྣམ་དང་བཅས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེ། དབང་པོའི་རྣམ་བཅད་བཅས་པའི་སྐྱོན་བསྒོད། གསུམ་པ་ནི། དཔང་། ཡི་གེ་རེ་ཆ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཆོས་ཅན། ཕྱིད་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིད་རྟོག
པ་བར་དང་དབང་ཤེས་གང་རུང་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རི་ཆ་རྣམས་གསལ་བར་མི་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ཤེས་པ་ཚད་ལ་གནོད་བྱེད་མེད། །
གནོད་བྱེད་ལུང་དོན་ནི་རྟག་ས་ནས་གཞན་དུ་བཤད། །རྒྱུ་ཡི་དེས་དོན་ཤེས་མ་དོན་སྣང་མ་ཡིན་ཉི་གཞིགས་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དཔྱད། རྒྱུགས་གཉིས་པ་ཕྱུར་ཡོད་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིག། གཟུགས་ཞིག་གཞན་གྱི་ཆོས་ཅན། ཐོད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ

རྟོ་ངེས་བྱེད་... གཞན་གྱིས་བར་མཚོན་ཏེ་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཞི་ན་པར་ནམ། ཕྱེང་དང་བཙོ་བ་དང་རྫོན་པའི་ཤེས་པ་བར་མཆ་དང་སྨྲ་བ་ལ་གཞན་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀྱཱ་ཡ། ཀ་ཏ་ཙ་ཀོ་ག་ས་མ་བྷུ་བ་སྟོ། དོན་མཐོང་བའི་གྲོལ་བར་ངེས་ངེས་སེ་ངེ་དཔལ་
གྲོགས་བཅས་ཀྱི་རིག་དགོས་པ། དེ་ཡཉིས་ཅིག་ཅར་སེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོ་སྨྲ་སྔ་རེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་རེ་རེ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ལས་པ་རེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། དེ་ཡིས་བརྒྱུད་གང་ཡིན་ཞེས་རྫིས་པས་སྒྲོ་ལྷ་མ་ཅིག་ཅར་སྤྱོད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས། བསྟོད་པ་པས་སྒོ་རྩ་
མཅེས་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཚོས་ཅན། བློ་རྟག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མིན་པར་ཐལ། བློ་རྟགས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡོད་བ་ཞེན་ནམ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ། སེམས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནས་
མེད་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཚོས་ཅན། བློ་རྟགས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་དོན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། རྟོགས་པ་རིགས་མཐུན་སྣམ་རེ་རེས་ཕྱིམ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པ་ལྟོ་ཁྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདིས། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དབང་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་
ཅར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་དང་པོག་པ་མདོ་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པའི་མདོ་ལུང་མ་འདོད་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་ཞུན་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་མདོ་ཉིད་ཀ་མཐུན་གྱི་རྫུང་གཅིག་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ ཉེས་པ་ག་བསྙེས་འབྱུང་
གཉེར་དེ། འདི་ལྟར་ཕྱེ་ནི་གྲགས་སུ་མ་རྟོ་ཚོས་ཅན། རྟོག་ལ་སྣང་གྱི་ཉེར་འདི་ངེས་དང་ཤེས་པ་དེ་སྒྲོ་བཞི་དོན་ཡུལ་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་དབང་པོ་སྣང་ཡོད་པ་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་དེ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱི་

༣༠༡ ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བརྒྱུད་ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ། དེ་ཞེས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཚོན་པ་ལ་ཡི་གེ་མི་འཆང་ཞིག་སྒྲ་ཕྱིས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྔར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དེ་ཞེས

ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་ཕྱིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཅར་སྤྱི་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁས་བླངས་ལ་དང་འགལ་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ། རིམ་པ་ཉིད་སྒྲུབ

འདང་ན་རྟོགས་པ་པོ། ། དང་པོ་ནི། རྟགས། དཔྱོད་པ་པ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་དེ་རང་དང་ཉི་ཤུ་ནམ་པའི་སྣོད་ལ་འཆི་མེད་ཀྱི་དང་པོ་གོ་ཁ་ཕྱིར་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒྲ་རྟག་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས། དོན

མཐོང་བའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཆོས་ཅན། དོན་མཐོང་བའི་སྒྲ་དང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་སྒྲ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་སྤྱི་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་དེ་ཚོར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གང་བ་ཉེ་རྟོག་པ་སྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་གཅིག་ཤིག་ལ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་སྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས། དོན་ཤེས་པའི་སྒྲ་དང་དེ་ཤེས་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྤྱི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ

ཡིན་ན་ཁྱོད་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་སྒྲ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ། རྟགས་དང་དོན་ཤེས་ཀྱི་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་སྤྱི་མེ་ཐོས་པ་མི་འདྲ་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་དོན་ལ་དེ་ཤེས་པར་ཚེ་རྒྱུ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟགས། དོན་དང་དོན་མེད

མཐོང་ཐུབ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་ན་ཡང་། རྣམ་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། དོན་ཤེས་པ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དོན་ཤེས་ལ་སྔོན་པོའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་ཤེས་སུ་སྣང་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནུས་པས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་ལ་བཀོད་པའི་མཐུ་ལ་བསྟུན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་འདི་སྒྲོ་དང་དེ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ རྟགས་ཁས་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མས་ཁས་མ་ཐོགས་པ་འགྲོ་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཕྱི་མ་སྣང་ལ་ལ་བཞིན་མེད་པར་ཐལ་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟེ། སྔོན་
པོ་རྟོགས་ཀྱི་ངེས་པ་བརྗོད། རྟོགས་བཅུ་ཐ་ཡི་མི་རིགས་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས། ཤེས་པ་བསྒྲུབས་པ་དང་མཐོང་བ་ཀྱང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཚོགས་ན། ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐལ། རང་རིག་ན་མཐོང་དེ་རྟེན་
མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱི་མ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ཉིད་ཀྱང་ཚོགས་པས་ཐོབ་ན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་མཐོང་བ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་མཐོང་བ་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཐོང་
མཐོང་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། ཐོང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དང་དེའི་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆགས་པ་བཀོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས། སྔོན་པོ་འཛིན་པ་དང་འདུ་བའི་ཚོར་བའི་ཕྱི་མ་གི་སྣང་བ་གང་ཡིན་
ཞེས་དྲིས་པ་ལ་སྔོ་སྣང་ཡིན་ཟེར་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཤེས་ཕྱི་མ་ཚོགས་ཅན། ཡུལ་སྔོན་པོ་མཐོང་བར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྒྲུབས་པ་ཀྱང་དང་སྔོན་པོ་ཡུལ་འཛིན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས། ཁྱབ་ཁོ། སྔོན་པོ་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་པ་ཕྱི་མ་སྔོན་པོ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་

༄༅། །གཞུང་དོན་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཆེད་དུ་བསྒོ་བའི་དོན་ཤེས་བཞིན་འཁྲིམས་འདི་ཡུལ་ལ་སློབ་དཔོན་རྣམ་དོན་ཉི་མ་ཏོག་དོན་སྤྱི་རྟེན་ཞེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཕྱི་ཡི་སེམས་ཅན་ལ་ལུས་ལ་གནོད་པ་བསྡུས་པ་དགག །སྤྱིར་འཇིག་པ་བཅུ་ལ་བསྡོམ་པ་དགག །གཅིག་
གི་ལས་དོན་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་གནོད་པ་དགག །འཕེན་ཆེ་སྤྱིར་བསྒྲུབ་ཅེས་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་རིགས་སྒོ་ཕྱིར་སྒྲོ་བཏགས་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཕྱིར་བྱེད་པ་ཡུལ་འཛིན་པ་བཞེད་ན། བདག །དོན་སྤྱི་ཡི་བློ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཕྱིར་
ཀྱིས་སྒྲ་ཡུལ་བརྗོད་རང་འཁྲུལ་བ་ཤེས་ཀྱིས་བཏགས་ཀྱི་མི་ཤེས་པར་ཐལ། སྒྲ་ཡི་འཕྲོ་ཀྱི་གཞུང་དོན་ལ་ཡོད་པ་འདི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། སྤྱི། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་བློ་བརྗོད་པ་དུ་དོན་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་རྒྱ་བསྟུད་དོན་ཉིད་པའི་ཆོས་སྒྲ་བསྒྱུར་
རྟོག་མེད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་འཕྲུལ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས། རྒྱུ་མཚན་ཅན། སྒྲ་ཡུལ་སྤྱི་ཡིད་ལ་སྤྱོད་བརྡ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ལ་སྣང་བ་མེད་པ་འདི་གཉིས་སྣང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་ཚུལ་ཅན། སྒྲ་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཐད། འདས་མ་འོངས་ལ་སོགས་དོན་མེད་པ་ཡི་རྟགས་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་བརྟགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡུལ་ལ་བརྟག་པའི་ཤུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ལ་ནི་ཡོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱི་
ནུས་པ་རང་ཙམ་ཁྱབ་མེད། །སྣང་བ་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་སྣང་ཡུལ་མེད་པ་དགག །གཟུང་ནུས་ནང་ཁྱུང་སྐྱེ་ནུས་ཡོད་པ་དགག །གཅིག་ལ་ནུས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བརྗོད། གཞན་རྒྱུ་བསྐྱེད།

[illegible]

ཡ་ཞེས་བ་ཡང་དག་པར་བོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན། སྒོམ་ལམ་ལ་སྦྱོར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་སྦྱོར་ཕྱིན་ཡུལ་ལ་འབད་པ་བཞི་ཡོད་ཞེས། ཚོམ། སྒོམ་ལམ་ལ་སྒོམ་ཕྱིན་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་ཕྱིན་ཡུལ་ལ་འབད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒོམ་ཕྱིན་
པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གསུམ་པོ། ཡིད་ལ་བྱས་པ་མཛེས་ལ་བརྟག་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་དོན་ཉན་ནི་ཡ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་གཞི་ལ་བརྟག་ཤེས་གཏུམ་ཅིག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་དག་ལ་མི་ཞེན། གཉིས། །ཡིད་ལ་བྱས་པས་མཚོན་
ལ་བརྟག་པར་ཆགས་པ་ཡི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་ལས་ཀུ་ཏུ་སྐྱབས་དོན་ཉན་ནི་ཡང་དོན་ལ་སྐྱེ་བས་ཡིན་ནོ། སྐྱབས་དོན་ཉན་ནི་ཡས་ཀྱི་ཉམས་ཐབས་ཆེན་ཉམས་ལ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ། སྒོམ་ལམ་སྦྱོར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིས་སྒོམ་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། སྒོམ་ལམ་དང་
ཡུལ་ལ་བརྟག་པ་རི་མཚུངས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒོམ་ལམ་ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ལ་བཅོས་པ། ཐེག་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྐྱེས་པར་སྦྱར་བ། ཐེག་ཆེན་ཕྱིན་ཀྱི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར། ཡིད་རྟག་པ་ཧྲུལ་ཚམ་ཞིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཟུགས་ལ་མཛེས་ལ་ཆགས་པ་ཡི་གནས་བཞི་དང་ལ་སོགས་པ་མི་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་དོན་ཉན་ནི་ཡས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི་དེ་མ་ཐག སྐྱེས་པ་ཉམས་པར་ཐབས་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། སྒོམ། དོན་མཐོང་བ་ཞི་སྐྱེ་བ་སྟོན་ཅན། ཡིད་གཞི་ག་རྟ་ལ་
པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གནས་དེ་དེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་པ་མེད་པར་ཐལ། གཞན་ལ་སྐྱབས་ལ་སྒོམ་ཕྱིན་ཏུ་མཆེད་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཡུལ་བརྟག་པ་བརྟག་པ་མཆོག་ཉམས་པའི་ཚོམ་ཅན། ཡུལ་ལ་གཞན་དང་གཞན་ཏོག་ལ་པ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་རྟག་པ་......

༄། །གཅིག་ལ་སྨོས་དཔེ་མཚོན་པའི་ཕྱིར། བཅུ། །སྔོ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བདག་ཡིད་ཀུན་བཙན་ལ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས། །རྒྱུ་བོ་ཡོད་གཅིག་ལ་སླེ་དཔལ་མ་བྲུ་བརྡུས······
ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བོ་ཞེན། མར་མེ་གཅིག་ཆོས་ཅན། རང་ལ་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་མ་དུ་ཕྱུང་མའི་མིག་ཤེས་ཅིག་ཅར་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཡིད་ཆོས་ཅན། སྔོ་དྲུས་རི་མཐའ་ཀྱི་སྒྲ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྔོ་སྒྲ་ཅིག་ཅར་མི་བསྐྱེད་
པ་ཞང་ཞིག །རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས། ཡིད་རྟག་པར་སྣང་ཚུལ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཐལ······ རྟག་པ་གཅིག་གིས་སྔོ་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པས་སྤྱི······
རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་བ་རིམ་གྱིས་ཡང་ངེས་སྒྲོ་ཅིག་བར་དོན་པ་ལ་ཡང་ངེས་སྦྱོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་དྲུག་པོ་ཞེས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད། བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཉང་དྲུག་དང་ལས་སྐྱེས། སྔོ་སྣ་ཉིད་ངས་སྐྱེས་ཞེན།
སྔོ་སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣ་ཚོགས་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་རྒྱུ་བ་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་མ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཉང་དྲུག་ལས་ སྐྱེ་ བའི་ཡོན་ཏན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྔོ་སྣ་དེ་སྔོ་ཡུམ་དང་ཉིན་པའི་སྣ་ལ་ཞེན་ཡིན་པར་གཟུང་ཡུལ་མིན་པས་སྔོ་ཡུམ་དེ་
ཡུལ་གཞན་ལ་བར་བོའི་ཞེན། གཟུང་། སྔོ་སྣ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྔོ་ཡུམ་རིག་ཟུང་ཡུལ་གཅིག་མཚན་ཉིད་ཆད་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོ་ཡུམ་ལ་རྣམ་པ་ཞེན་ལུགས་ཀྱི་དེ་སྔོ་བ་དང་······ དེ་རང་ལེན་བྱེད་བ་དང་ཤེས་དོན་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་ང་སྒྲ་དྲིན་ངོ་ཤེས་སུ་སྐྱུར······ 305

ཉིད་ཡལ་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆེ་སྣང་བ་ཏེ་དབང་འཛིན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་དབང་འཛིན་...... ཀྱི་ཤེས་པ་འདི་ག་སྣང་ཡུལ་མིན་པ་ལ་བྱུང་བ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཞུ་ཏ། སྔར་བཅོམ་ཅན། ཁྱོད་རང་བ་འཛིན་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་འི་ཆེ་དེ་རང་...
འཛིན་དབང་ཤེས་མཐེ་གཟུང་ཡུལ་མིན་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་དེ་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆུ། སྔོ་སྣ་མཚོ་ཅན། ཚད་བ་སོགས་སུ་སོང་བའི་སྔོན་སྣ་སྔོན་གྱི...
མའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཁྱབ་སྟེ་འདི་སྔོ་འཛིན་གཟུང་ཡུལ་ཞིག་པ་ལ་སོང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་སོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགག་པ་དངོས། རྩོད་པ་སྤོང་། མདོ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་། སྔོ་འཛིན་མངོན་
སུམ་འདི་གཟུང་ཡུལ་བསྐྱེད་པ་འི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་པའི་ཚེ། སྔོ་ཡི་རྒྱུ་ཡུལ་ལ་མཐོང་ཞེ་ན། གཞུང་། གཞན་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བ་འཛིན་ཤེས་པ་འདི་གཟུང་ཡུལ་རྒྱུ་དང་འདི་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་འི་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་བཅས། ཁྱོད་རང་འཛིན་ཤེས་
པ་འི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པ་འི་ནུས་པ་དང་བསྐྱེད་པ་འི་ནུས་པ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆ་གཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་གྱིས་ཀྱང་དང་འཛིན་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་གཞན་དུ་མེད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། །སྔོ། སྔོ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ཆོས་ཅན། སྔོ་ཕྱི
མ་འི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོ་ཕྱི་མ་འི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་སྔོ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་འི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་ཏ་ལ་བསྒྲུབ་པ

༄༅། །ཕྱམས་རྗེས་ཀྱི་གཟུགས་ཞབས་ཕྲ་མོ་སོ་སོ་ཁ་དང་། ཉེར་ལེན་མིན་པ་རིག་ཞེ་སྡེ་སེམས་མ་གཟུང་སྐྱུ་བ་དང་དགའ་ལ་པོ་ཞེས། གཟུགས། ཀུ་རྒྱུ་ཞབས་ཕྲང་བ་ཞི་ཤྲོས་མཚོན་བཙན། འཕགས་པ་འདི་རང་རྫུ་ཞབས་ཀྱང་སྤྲུལ་བ་ལ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྩ་མཐོང་།
མོན་རིང་པ་བཟུང་ཞབས་དང་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་པ་རགས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞི་གས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་བུད་ལྕུང་ཡུལ་ཡིན་པ། ཕྱིས་གཟུང་ཡུལ་ཞེན་པ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ནང་ཡང་དོན་སྤྱང་བ་གི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། རགས་པ་སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་བསོགས་པ་ཀྱིས་
ཤུགས་རྒྱུང་ཡུལ་ཡིན་པ། ཕྱིས་གཟུང་ཡུལ་མིན་པར་འགྱུར་བ་ཤིའི་དེ་པར་ཐལ། ལུས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ། སེལ་བ་ཕྱི་མཚོན་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་བརྗོད་པ་པ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་ཉེར་ལེན་ལེན་པ་སྤྱི་མ་བྱུང་རྗེས་དང་ཞབས་ཞབས་དང་དོན་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་ནི། ཏེ། སྤྲོ་སྦྲུ་མ་པ་བློ་ཡི་མ་བཞི་རྒྱུ་ཚོ་ང་པ་ཡི་ཚུལ་པ་དང་ཀྱ་ཉུ་ཡུལ་ཏེ་དང་ཡི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཞེས་ཀ་ཡང་ཡོད་པ་ཕྱི་རྒྱུ་ཅེད་པ་ཙམ་ཤིག་གཟུང་ཡུལ་ཏུ་མི་ཁྱབ་ཚོས་ཞེས། དངོས་པོ་བྱུང་མ་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཡུལ་རྒྱུ་བརྗོད་པ་ཉམས་ཏུ་མ་དང་། དུས་ཕྱི་ཡུལ་བརྗོད་པ་ཞེས་གཅིག་པོ་
པ་ངང་འབྲས་བུ་དུས་ངང་གཅིག་ཕྱེད་པས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཞེས་ཏཱ་ཧ་ཟླ་ཡི་ཤེས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་དང་མ་དང་གཅིག་ཕྱེད་པ་ཡི་ཕྱིར། ཀ་ཡ། རང་སྐྱོང་ཅེས་ཞེ། རྒྱུ་གཅིག་ལས་ཐལ་བ་འབྲས་བུ་དུས་མཉམ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་མཐོང་ཞུ་གྱུ་དང་གཟུགས་ཉམས་སྐྱེ་བའི་སྒྲ་ཞེ། ཐུ་
གཅིག་པོ་ནས་ཐམས་བརྒྱུད་ཡུལ་སྐྱེ་ཀ་བས་མི་ཞེན་ཏེ། འགྲུབ་སྟོ་ཉིད་ནང་གི་རྒྱུ་རྗེ་ཚོགས་པ་ཆ་ཆ་ཅེས་ཐུང་ངང་གསོད་པ་ཡི་ཕྱིར། གཉིས། ཕྱི་ཚོས་ཅན། ཡོད་གཅིག་གཞི་མཐའ་བརྒྱལ་བཟུང་དུས་མཐོང་ཏེ་ཅེས་པའི་སྨྲས་ངང་དང་། ཡོད་ཀ་ཤིག་གཞི་འཕྲས་པ་བཟུང་དུས་མ་སྐྱེ་ད་པ་གཉིས་

པོ་མི་རགས་ཏེ། ཚིག་ཟིན་གྱི་རྟག་ཚོགས་པ་བདུན་པའི་མང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་ཡེ་ཅིག་གིས་འབྲས་བུ་རྫུ་འཕྲུལ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་བར་དོ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་རྟག་པའོ། ཐལ། གལ་ཏེ་སྣོད་ཕྱི་མ་སྡོད་ནང་བཅུད་ཤེས་
གཉིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ལ་ལུས་བ་བཀའ་ཡི་འཕོ་བ་རིམ་གྱིས་མེ་དུ་བྱེད། སྔ། ཨ་མི་གཉིས་བར་མཆད་དུ་བཟོད་པ་ཤེས་ཡི་འཛིན་ཟླ་པས་ཚོགས་ཅན། ལ་མི་གཉིས་རིམ་ཡིད་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་ཐལ། ལ་ཚོན་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་དང་ཡི་གཉིས་ཀ་གསུང་
དོན་དུ་རྣམ་ནས་ཀ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག། །དོན་གཅིག་ཀྱང་ཚོགས་ཅན། ཡིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཐལ། རབ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་དེ་འཛིན་པའི་བློ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཞི་ཡང་རྣམ་ཚོ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་
བ་འགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐལ། དོན་ལ་འབྱོར་བ་མི་འགྱུར་བ་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ནི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྔོན་ཉིད་མེད་པ་སྐྱེ་ཐུག་མེད་དང་། ཡུལ་ལ་མ་ཡིན་པ་ར་ཕྱིན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ
ཞེས། གཞན། དོན་མཐོང་བ་རིམ་བྱེད་ཚོགས་ཅན། གདམ་ག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་སར་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཐམས་ཅད་པ་སྐྱེ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། བློ་སྔ་མ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ ཐོས་ཤེས་བློ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
ཐལ། བདག་གི་སྐྱེ་བ་དེ་བདག་གིས་མཐོང་མ་ཐག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་བཞིན། གཞན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དེ་བདག་གིས་མཐོང་མ་ཐག་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་ལམ་སྣང་བ་ཡོད་ན། སྐྱེ་བ་བ་ཚོགས་ཅན། བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གོ་ཕྱད་པ་ར་མཐོང་ཐུབ་ཅེས་གསུང་བ་མཁས་པ་འཛིན

༄༅། །ཕྱིར་ཐད་པ་རབ་ཐལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མིག་གི་བསོད་ནམས་པ་ལ་ལས་པ་མེད་པར་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཏེ་ན་གཞི་ཏུ་ཤེས་པ་ལ་དབང་གི་ཤེས་པ་ལ་བསམ་བྱུང་བ་སྒྲུབ་ལ་སེལ་བ་སོགས་བརྗོད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གསུམ་པ། མིག་དབང་ལ་སྒྲུབ་པ་ཅན་བཅོམ་ལྡན། རང་གི་ལས་མ་ཡིན་པའི་གསལ་བ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་བདེ་དང་དང་ལྡན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དོན་མེད་ཤེས་ལ་ཚོགས་ཅན། ཕྱིར་རང་ལ་གསལ་བ་ཞིག་བཞིན་དུ
ཡུལ་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྱེད་མི་ཡིན་ནོ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་མཐུན་པ་བརྗོད་ཡལ་བ་ལ་བ་རབ་ལ་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་བསྒྲུབ་པ། །ཡེ་ཤེས་ལུས་པ་ཡི་རྣམ་པ་དབང་ཤད་པ་ཡོ། ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག
དཔག་འཆད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་བསྟན་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་ལ་ཞེ་ན་ །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཚིག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཤད། ཕྱིར་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི
ཚུལ་བཤད་པ། །བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་ཚོགས་སྒྲུབ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དང་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་མཐོང་སྤྱོད་པའི་དོན་ཕྱིར་བཤད། །དོན་ཞེས་སྤྱོད་པའི་དོན་ལ་ཕྱིར་བཤད་པོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གཞན་མཐོང་བའི་རྣམ་བཅད་པ་ལ།
རྣམ་བཅད་དོན་ཉིད་ནི་ཕྱིར་ལ་བརྗོད། །ཕྱིར་བའི་ངག་ལ་མཚོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཚད་མ་ཐོབ། གཞན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་དག་གི་མཐོང་བ་སྟོན་པ་ཚོས་ཅན། ཆོས་ཅན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ས་ཅན་བ་གཞན་

ཆོས་སྐུ་རྗེས་ལ་ར་དགེ་ས་མ་གྲུབ་བཅུ་དགུ་ཇོ་ཁྱད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྷག་པ་བཅོམ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འཐད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟེན་རྣ་ཤེ་ན། དེས་ན་རང་རྒྱལ་པའི་དོར་རྣམ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཛིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གོ་དཔའི་ཚིག། སྔོན་དེ་སྐྱེ་འཛིན་ཅན་དང་ལྡན་ལས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་པ་ཤ་དབང་ཞེ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཚོན་ནས་ཆོས་བསྡུས་པ། དེས་ན་རྟགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་འགྲུབ་པ་འདོད་པའི། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིར་ཟློག་པ་སྒྲུབ་འཛིན་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ། །སྐྱེ་འཛིན་ཅན་ལས་སེམས་མེད་འགྲུབ་པ་དགག་པ་པོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སྨྲོན་བ་ལུས་ལ་ལུ་རྒྱ་ཆོག་ཚད་མ་མེད། །ཚད་མ་མིན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་མི་ནུས། །ཕྱི་རོལ་པའི་བྱེ་བྲག་མཚན་མ་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་ལ། དངོས་སྨྲོན་ལས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་སྔོན་དེ་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཅན་པ་ལ་ཡུད་ཆོག་སྐྱབ་ནི་རྗེ་ཅན་ལ་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་རང་ཁམས། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ལུ་དཀར་ནག་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་བའི་ཚོ། ཤུ་ཤེས་གཞན་ལ་ཡུག་ཞེན་གྱི་སྐྱུ་བྱེད་དུ་བས་ཡེ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུ་ཀ་ཡང་རྒྱས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་པ་གཞན་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་སྒྲོན་པ་དེ་ལ་མ་མི་ཆས་སུ་བ་བྱེད་པ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་མཐུན་ཕྱི་ཡི་སྡེ་དགས་སྒྲོན་དེ་སྐྱེ་འཛིན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེས་ལ་ཕྱུ་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཚད་མར་གྲུབ་ན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོས་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཆོས་

310

༄༅། །ཅན། གང་ལ་རྩུམ་པ་ཡོངས་ལ་བཟུང་བ་ཞེན་པ་དང་ལྡན། སངས་རྒྱས་པ་གཙོ་བོ་དང་བཞི་ཡང་ཀྱི་ལོག་པ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས། སངས་རྒྱས་པའི་སྐུ་ཚད་མ་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་མཚན་དང་ལྡན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་དེ་
དོན་དམ་དགེ་བ་ཞེན་དོན་ལ་མཚོན་ལ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་དེའི་སྐུ་དོན་དང་དག་ལ་བ་ཡི་བློ་བ་དེ་སེམས་པ་མེ་དཔག་པ་ཡིན་པ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐུ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྒྱུ་བ་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་སྐུ་དོན་དང་དམ་པ་བག་ལ་ཡིན་
ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལྷ་བརྒྱུད་དེ་དོན་དང་གོས་པ་འདི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགེ་སྦྱོར་བ་བརྗོད་པར་ཤེས། གཞན་གྱི་གསལ་བ་ལྷ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་མེད། སྐུ་བཞི་དང་སྐུ་སྐྱོབ་པ་བདག་ཡོད་པ། །དང་པོ་ནི། རྟགས། ཐ་མལ་ཅན་བརྗོད་ཆོས་ཅན།
རང་ལུགས་ཀྱི་སྔོན་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་དུ་རུང་བར་ཐལ། དེའི་དོན་དེ་སྐྱེ་བ་ཐོབ་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་བྲལ་ཅན་གྱི་ལུང་ལ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་རྒྱལ་པའི་
དོན་གྲུབ་ལ་ཅན་གྱི་ལྷ་དང་འབྲས་བ་རབ་དོན་བའི་དགོས་པ་བརྗོད་དོ་ཤེས་པར་ཐལ། དེ་དོན་དེ་སྐྱེ་བ་ཐོབ་ཀྱི་ཡུལ་རྗེས་ལ་བགའ་ཞིག །དེའི་ལྷ་བསྐྱེད་གྲུབ་ལ་ཅན་ཀྱི་ལུང་པ་ཡིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དེ་དེ་ཀྱི་ཡིད་དུ་ལ་བརྗོད་པ་དོན་ལ་སུ་ལ་ཡས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
ལྟར། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་དོན་རྣམ་པ་བརྗོད་བ་དོན་སུ་མ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་སྔོན་ཤེས་པར་ཐལ། ཁྱབ་བ་དང་ཞིག །དེ་རི་སྐྱེ་བ་བརྗོད་ནུ་ལ་བརྗོད་བ་དོན་ལུས་ལ་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་སྐད་ཀྱང་ལྷ་བ་མེད་ཡོང་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བ་དོན་ལུ་ཤད་དེ་དོན་

ཀ་དང་དཔྱད་དང་བརྟེན་པ་བརྟན་བཅས་ཤེ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱི་ཉི་ཚེ་བ་ཅིག་ཀྱང་ཤེས་པར་ཐུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཏྭག རྣམ་མཁྱེན་དེ་ལ་རྫོགས་མཚན་ཉིད་ཅན། ཕྱོགས་སྔ་བཅེར་དགོན་རེ་ཞིག་མ་ཁེགས་པར་བཞེད་བརྗོད་གཅིག་ཉིད་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམ་པ་ཤེས་ཀྱང་ན
ཆོག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར། ཕྱོགས་སྔ་འདིར་འདོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ན་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་དང་བརྫུན་དཔྱད་རྫོགས་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་ཚད་མ་པ་བཅས་བཟླས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བ་དང་ཡང་དག་ཅིག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་ཅིག་ཡང་...
ཡིན་ནང་...........ཉམས་སྐྱོང་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཉམས་ཤེས་མཐའ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྦྱར་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་ལྟར་ན་དེ་དང་བཅས་སྤྱི་ཡི་གཞན་པ་གང་ཞིག ཕྱོགས་སྔ་ལྟར་ན་དེ་དང་དེ་དང་དེ་ངོས་ཡོད་རྣམ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མ་བཟུང་བ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས། སྐྱོན་མེད་དེ་ཆོས་ཅན།
ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེ་སེམས་མ་དག་གི་སྐྱབས་པའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་མི་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་རྒྱུ་མ་ཤེས་པ་ཡི་རྫོགས་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁྱབ། ཀ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་སྐྱབས་པའི་སྐུ་བསྐྱེད་མེད་པ་ཚ་ལྷན་བདེ་སེམས་མི་རྟོག་ལ་ཡོད་པ་ལ་དེའི་རྒྱུད་ལ།
ཡས་དེ་རྟོགས་པ་འི་སྒོམ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། གཞན་ཚིག་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པ་རི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། གཞན་ལ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་རྣམ་པའི་གྲོལ་སེམས་མ་བལྟ་དགུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་འགྲུབ་པ་ལ་ཡོད། དེ་ཆོས་
ཅན། ཕྱོགས་དེ་སྔ་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བཞད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡུམ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁས་བླངས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་དེ་ཡི་ཤེ་ཀྱི་ཞུང་ཡུམ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁས་བླངས་པ་ཡི་རྒྱུ་མཚན

312

༄༅། །ཕྱིས་མ་ངེས་རྒྱུས་པ་ཞི་ངོར་སྨྲ་བ་དེ་ཤེས་ལམ་ལ་ཡིད་དབྱུང་བ་སྒྲུབ་རྣམས་ན་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་གྲུབ་པས། ཤུར་ཚེ་ལ་རང་ཉིད་ལ་ཡང་འགྲུབ་བཅིང་། མགྱུ་ནས་ཕྱིད་ལ་མཐུ་རྗོ་ལ་ཕྱེས་བསླབ་
བྱ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཉན། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཉེ་ཞེ་བྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགོས་ནམ་ཞེ་ན་འགྲུར་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་སྐྱོང་ངོས་བྱེད་བྲག་པའི་དོར་བ་ཡང་གཞི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་རྩལ། གསལ་
བ་དྲན་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐ་ལ་འགྱུར་དེ་ན་ལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་ལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་སྤྱར་ཆོ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞེན་ལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཀྱིས་ཁས་བླང་བ་རྟགས་ལ་སྦྱ་
བ་ཀྱིད་ནས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དོན་སུ་སྒྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་ནི་ཐལ་སྐྱོན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ནི་ཞེས་སྨྲོས་པའི་རྣམ་བཅད་པ་བཤད། །རྣམ་བཅད་དོན་ཉིད་ངེས་པས་བསྒྲུབ། །
ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པ་རབ་སྒྲུབ་པ་དོ། །དང་པོ་ནི། དོན། མདོར་གཞན་དོན་ཞེས་དང་པ་གཞི་མཚན་ཉིད་ལ་ཆད་པ་ཡི་ཚིག་ཟུར་དོན་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་པ་རབ་འབྱུང་ཡང་བཅས་པ་བཤད་པར། ཁྱབ་རྟགས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ངེས་རྣམ་གྲོལ་གསང་དང་
ཤྲུད་གང་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་པ་དང་དག་ཡིན་པ་བསྡུས་ལ་ཏེ། རྩོད་ལ་སྐྱེས་གྱི་དོན་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡི་དོན་གྲུབ་པ་རང་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སོགས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མཐའ་ཅན་དུ་སྐྱོར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག །ཆོག་པ་རང་ཡུལ་ཚིགས་ཅན། ཕྱིད་ཀྱིས་རྟགས་པ་

ཚམ་བསྒྲུབ་བྲུ་སྒྲུབ་ནས་པ་ལ་བཟླས་ལ་ཏེ། །ཇི་ལྟར་དངོས་པོའི་རིགས་ཐམས་ལྷུག་ལས་གཞན་དུ་རྟག་བ་ཀྱི་དབའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཇི་ལྟར་དབུ་ལ་ཡང་དོན་བཅོམ་ཀྱིས་འདུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དང་བརྒྱུད་པ་དེ་ལྟ་བྱེད་ཀྱིས། །དེས་ན······
གཞན་ལ་བ་ཀོད་སྒྲོན་དང་ལ་མེད། །ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྫོང་ལྡན་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚིག་གཉིས་དོན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པས་རྩོད་པས། །བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་མོད་ཐུན་པར་ཡོད། །ཕྱོགས་ཆོས་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ·····
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོམ། སྒྲ་མི་རྟག་གཅེས་བའི་ཚིག་དང་། གདུལ་ནས་མི་རྟག་བས་ཟླུབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་པས་ཞེས་བའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐུབ་པ་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་རྩོལ་བ་ཐུ་བསྟེ་དོན་ཐམ་ཚད་ཀའི·
ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ག་ཏན་མི་སྲིད་དམ་སྙམ་ན། ཕྱོགས། ཕྱོགས་ཆོས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པོ་སྐྱས་གྲིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕྱུན་
སྒྲོ་དགོངས་ནས་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲ་ཉིད་རྒྱུ་ལས་སུ་མཚོན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་གཅེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སྒྲུབ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་འདི་ཏེ་ལ་དང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི
སྐྱབ། སྒྲ་མི་རྟག་གཅེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཏུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། ཕྱོགས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ། གདུལ་བ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ལ་བརྒྱུད་

༄༅། །རྣམ་སྨིན་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཞུགས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་དེ་སྐོར་གྱི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡིད་དེ་སྐོར་གྱི་སྔ་བ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན། སྔོན་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་མཚོག་ལ་བརྒྱུད་ནས་བསྒྲུབ་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་ཞུགས་པ་མེད་པར་བཞེད་དེ། ཕྱིར་དེ་ལ་དཔལ་གྲུབ་སྟན་པའི། གཏན་ཚིགས་དོན་གྱི་ལུལ་ཧྲུའ་དོན། །ཅེ་ལས་འདི་མི་དོན་མ་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་སྔ་བ་བྱེད་དགག །སྐབས་བཞུགས་པའི་སྔ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱལ། གལ་ཏེ་སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱེས་པའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། ཕྱིར་ལ་བརྒྱུད་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཞུགས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཅེ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྨྲ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་གང་ཅིག་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཤེས་འདོད་དང་། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྔ་བས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གནས། ཚིག་གི་ཅེས་པའི་རྒྱུད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི། སྒྲ་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཚིག་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་བྱེད་ཕྱག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ། དེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གསལ་བའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། ཕྱིར་ལ་བརྒྱུད་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཞུགས་པ་མེད་དེ། ཚིག་ལ་ས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ལ་ནན་པ་བསྐྱེད་དོན་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཞང་ལས་ནན་བཞི་ལས་སོ་ཅན་གྱི་ཚིག་ཚོས་ཅན། ཚིག་རྟག་མ་ལྟོས་ག་ཉིས་པའི། སྒྲ། གལ་ཏེ་སྔ་བ་དག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཕྱོགས་ཚིག་རྫེས་བར་དགོས་སོ་ཏེ། རྟགས་ཀྱིས་ཧྲུལ་ཡུལ་དང་ཚོས་མཐུན་ཕྲན་པ་མེད་པར

གདན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ། རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟླས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་དང་། སྒྲ་ནི་ཟླས་པ་ཡིན། གང་ཟླས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ།
དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཆོས་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་མེད་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས། དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་མཚང་བའི་མཚན་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་འབྲེལ་ལུས་བསྟན་པས་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་མཚང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་དང་དོན་ལུས་མ་བསྟན་ཀྱང་གང་ཟླས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངག་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་
གསུམ་གང་རུང་གཅིག་མ་བརྗོད་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྦྱོར་ངག་ཡན་ལག་མཚང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་ན་གཞན་ཟླ་བ་བཀོད་ཕྱོགས་ཆོས་རང་ལ་མེད་པའི། བསྒྲུབ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མིན་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཞེ་མཚན་ཉིད་བྱས་པ་ལ་སྨྲ་ཟེར་བ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་རང་གིས་དཔེ་རྟགས་མཐུན་པ་བར་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཚོགས་ཅན། དམ་བཅའ་ར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས
སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་རང་ལ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ར་མི་འཇུག་ཅེ་ན། དཔེ་རྟགས་མཐུན་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཚོགས་ཅན། ཤེས་འདོད་སྐབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཚིག་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་རྩོད་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་

༄༅། །ཕྱིར། གཞན་ཏེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྟོན་དེ་ལ་རྟག་གོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་འི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་···དེས་ན་གཞུང་གི་ཕྱོགས་པ་ལ་ནི་དགག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཞིག་དམ་བཅའ་འི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་འི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལ་གཞུང་གི་ཕྱོགས་པ་དང་···
བཅས་ཏེ་བརྗོད་པས་སྟོན་དེ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། ལན། རིགས་པ་ཅན་པ་ཚིག་ཅན་ལ། དེས་གཞུང་གི་ཕྱོགས་པ་བརྗོད་ཅུང་ཟད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་འཇུག་གམ། ཅི་སྟེ་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པ་དང་པོའི་ཕྱིར་ན། ཕྱོགས་ཆོས་གསུམ་པ་···
གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཁས་བླངས་པས་འཕྲུགས་···སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་ཁས་བླང་··དགོས་པ་འི་ཕྱིར། གཞུང་། ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབ་པ་ལས་གཞན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཙམ་དམ་བཅའ་འི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་ངས། རྟགས་ཁྱབ་ཀྱི་བརྗོད་ནུས་པ་ལ་ཞུགས་པ་འི
ཆོས་ཅན་ཅན། དཔེ་བཅའ་ཆས། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཕྱིར། བཤད། གཞན་དེ་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཚིག་ཅན། དམ་བཅའ་བཞི་ལ་འགྲོ་མེད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་མིན་པ་འི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུ་བ་བརྗོད་པ་འི་ཕྱིར་ཞེས། ཕྱོགས་ཆོས་ཚིག་ཅན
ཅན་ཕྱིར་དེ་ཐལ་དོ་ཉིད་ཀྱི། གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་འི་ཕྱོགས་ལ་བཤད་གཉིས་པ། ལྷག ཉེ་བར་སྦྱོར་འགྲེལ་བྱེད་ནི་དགག་ཆར་བཞིན་ཀྱིས་སུ་བཞག་པ་ཡི་རིགས་པ་ཕྱོགས་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཚིག་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ
སྒྲུབ་བཀའ་གདོན་པ་འི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་འི་ཕྱིར་ཞེན། མདོ་ནས་སུ་ཀྱི་ཐམས་དེ་ཉེ་ཚོགས་ལ། ཞེས་པ་འི་ཕྱོགས་པ་པོ་ཏེ་ཞེན། ཤུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་གཞི་ལས་ནི་ལྡན་པའི་བུ་ཆོས་ཚིག་ཅན། མཁས་པ་བས་བཞག་པ་ང་ཅིག་ནས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་མེད

བགོ་དྲངས་ལ་ནུབ་འབྲི་ལ་མེ་ད་བ་ཏུ་བ་པའི་ཟླ་བ་ལ་ནུ་ཡི་ན་པ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྨིན་ལས་པ་ཤེ་ལ་ཕྱིར་བསྐྱུ་བྲུ་བ་ཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་བསྐྱུ་བྲུ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཤད། །གཞན་ལུགས་བསྐྱུ་བྲུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དགག །ཕྱོགས་སྔ་སྐྱོང་བ་མེད་པ…
ཡང་དག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད། །དགོས་པ་ཤ་སྟི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པའི་ངག་ལས་བསྐྱུ་བྲུ་ཇི་གསལ་པ་རབ་འབྱུང་ངོ། བསྟན་བཅོས་ལས་བསྐྱུ་བྲུ་ཡི་མཚན་ཉིད…
བསྟན་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྨྲས། བསྟན་བཅོས་ལས་བསྐྱུ་བྲུ་ཡི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་བསྐྱུ་བྲུ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་ཡིན་པར་སྒྲོ་ལས་པའི་སྒྲོ་ལས་པ་ཤེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱུ་བྲུ་འཛིན་ཅེད་ཆོག་བཞི་བ་ཤད། །ཡང་དག་འཛིན་བྱེད་མཐའ་ལ་བཞུད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚིག་བཞིས་གཟུང་བའི་དོན་བཞི་བསྟན། ཕྱིས་གཉིས་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོ། ཚིག་མ…
མདོར་གཞན་དོན་བསྐྱུ་བྲུ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟླ་ཟླ་དག་གསུང་ཞིབ་འཛིན་ཚད་ལྡན་གྱི་བོད། ཤེས་དང་། འཛིན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཚེ་མ་པའི་ཚོག་དང་པོ་བཞི་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བསྐྱུ་བྲུ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐེ་བྱུར་བ་ཡིན་ནམ་ནད། ཤེས་པ་ཤྭར་སྐྱོར་སློལ་
གྱིས་བརྒྱུ་བ་པ་དང་། སྔར་ཅི་ཉིད་བགོ་ངོ་ནི་ཤེས་པ་མཐོ་བ་དང་། ཞེ་ངལ་བསྐྱུ་བྲུ་འདོད་པ་དང་། སྐྱབས་ཀྱི་ཁ་སྐྱུ་བ་བཀྲལ་བསྡུ་ལས་པ་རྣམས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་རྒྱུས་པ་དང་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ

༄༅། །ལ་གསུམ་སྟེ། ཞེ་འདོད་བསྡུས་གྲྭའི་ནང་བར་བསྟན། །བསྡུས་གྲྭ་མིན་ན་དཔྱད་ཐབས་ལ། །ཚུལ་འདི་ལས་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ཞེག་ས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞེ་འདོད་བསྡུས་གྲྭ་ཡིན་པ་ཞིན་ནི། །དེ་ལ་གཞུང་གི་མཚོན་བསྟོད། །
དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ། མདོར་གཞན་དོན་བསྡུས་གྲྭའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་ལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་བརྗོད་ཤུགས། ཞེས་བས་བརྗོད་པའི་བསྡུས་གྲྭ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུས་གྲྭ
ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱད་ཅན་གྱི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུས་གྲྭ་ཡིན་པ་པའི་དོན། །གཉིས་པ་ནི། གཞན།
འདོད་པ་ཅེས་པའི་ཚིག་ལ་དགོས་ཞེ་བས་མི་འདོད་པ་བསྡུས་གྲྭ་ཡིན་པ་ཁེགས་ནས་དགོས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མདོར་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཚིག་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་རྒོལ་ཐམས་ཅད་སྙན་བས་ཀྱི་བསྡུས་གྲྭ་ཡིན་ཚམ་སྨྲ་བའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན
པའི་ཕྱིར། ཚོ་ལ་བསྒོ་བ་དོད་ཡོད་པ་བསྡུས་གྲྭ་ཡིན་ནམ་གཞན་གྱི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗོད་ལ་ཕྱོགས་རམ་གཞི་མཐུན་སྒྲུབ་ར་ཞེ་ན། དེ། འདུས་བྱས་གསུམ་ཚོགས་ཅན། ཕྱིར་གྱི་རྟགས་ཀྱི་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བཞག་འཇུག་སྤྲེ་བརྗོད་ཆུ་ལ་ཡ
ཕྱོགས་ལ་དབུ་ཚར་རྒྱུར་ཏེ། ཕྱིར་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སྤྱད་སྒོར་གྱི་བསྒྲུབ་ཏགས་རེ་ཁ་གང་ཚེ་སྐྱི་སྐྱི་ཀྱིས་བཞག་བརྗོད་པ་དང་། རེ་ཁ་གཅིག་ཚོགས་ཅན་ཀྱི་སྐྱི་སྐྱེས་བརྗོད་པ་དང་། རེས་མཐའ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀྱི་བསྒྲུབ་བརྗོད་བརྟགས་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རིག་དང་།

སྟེགས་པ་གཏེ་ཀྱི་ཕྱུག་པ་སོ། །སྨྲ། གང་ལ་ཅན་གྱི་མི་རྟེ་ཀུར་བགོ་ཏུ་པའི་ཚོ། མིག་སོགས་པ་བདག་དོན་ཉེ་ཐེང་བ་ཞེང་དོང་གྱི་བསླབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚིང་རྟེ་གཞན་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། ཚིང་མིག་སོགས་པ་བདག་དོན་ཉེ་ཐེང་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེ་གཞན་པར

འབྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྨྲ། གང་ལ་ཅན་གྱི་མི་རྟེ་ཧྨར་བགོ་ཏང་པའི་ཚོ། མིག་སོགས་པ་བདག་དོན་ཉེ་ཐེང་བསླབ་བ་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རང་འབྱུང་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདུས་བས་གས་ཀྱི་རྟག་གཅིག་མིག་སོགས་པ་བདག་དོན་ཉེ་ཐེང་བར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཚོ་ལ་དབེ

ལ་རྟེ་ས་བསྒྲེ་མེད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་བགལ་བའི་སྒྲོན་བསྟན་པ་དེ་ཙེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ། གལ་ཏེ་མིག་སོགས་པ་བདག་དོན་ཉེ་ཐེང་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་མིན་ན་བདུད་བ་བཀག་ཆོས་ཅན། ཕྱིང་ཏེ་རྟག་གྲུས་མིག་སོགས་པ་གཞན་དོན

ཐེང་བར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་མི་བདང་བར་བཟླ། མིག་སོགས་པ་བདག་དོན་ཉེ་ཐེང་པ་དེ་དེ་མིན་པ་གང་ཞིག། མིག་སོགས་ཀྱི་གས་དོན་ཉེ་ཐེང་བརྩམ་ས་སྤྱུར་ཊོ་ལ་ཞེ་བ་དོང་མེད་ཕྱིད། ཕྱིར་ཚོ་ལ་དབབ་པ་དོང་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ

ར་ཅམ་སྟོང་བསྟན་ཅན་ཉིད་དུ་བསླབ། །ཡང་དག་རྟགས་པ་མཚུངས་པའི་ཐུང་བསྡུད། ཚུལ་དེ་གཉེ་ས་བ་མེད་པ་གཞན་པར་སྤྲུ་བ་བགོ། །རང་བཞི། ལྟེ། ཞེ་བདོད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསླབ་བྱ་བསྟུན་པ་ནི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཚུང་པ་ཞེ་བ་བས་ཕྱུག

ཞེས་པ་རྟེ་བཀའ་ཞིག་ཀྱུ་སྒྲུབ་པ་ར་ངོ་ཏུ་ཏ། ནུས་པ་ཆོས་ཅན་ས། ལུས་སེམས་རྟེ་ལ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་བཅུ་བཞི་ཡུས་དང་ནུས་པ་གང་རུང་གི་སྣང་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཕྱུགས་པ་ཡིན་པ་ཡིད་ཏེན་ལ་ཡོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནུས་ཧྲན་ཀྱི་ཐིག་པ་བཞི། ཞེས་པའི་སྒྲོན་བ་ཆོས་ཅན་དེ

༄། །འདྲེས་བསྒོམ་མེད་པ་དང་། གཏན་ཚིག་ལས་བཤད་པ་བཞི་སྦྱོར་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་གཅིག་པའི་རྩེ་ཡུལ་བུའི་ཕྲུལ་གྱི་རླབ་ཅན་དེ་སྒྱུར་བའི་སྒྲ་བཅོ་བརྒྱད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཀྱེ། ཤཱཀྱ་རེ་ཡུལ་ཞུམ་ཀ་དང་རྩང་གི་སྤྱིའི་རླབ་ཅན་དེ་སྐྱབ
ཚོ་ལ་ཡིན་བཞག་སྐྱོན་སྐྱེ་དོ་ཞེས། ཏོ། ཐམས་བཅོམ་ཅན། ཕྱོད་ཡུལ་གྱི་རླབ་ཅན་མི་ནུབ་པའི་རྩ་ཡུལ་ཞུམ་ཀ་དང་རྩང་གི་སྤྱིའི་རླབ་ཅན་ལ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་བརྗོད་ཐུབ་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོད་ཡུལ་གྱི་རླབ་ཅན་ལ་ཡིན་ན། ཕྱོད་ཡུལ་ཞུམ་ཀ་དང་རྩང་གི་སྤྱིའི་རླབ་ཅན་ལ་སྤུ་མི་སྐྱུང
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྨྲ། ལྷ་ཡི་རྟོག་པ་དང་། ཐུམ་བའི་བརྟག་བཀག་སྣང་བཅོས་ཡིན་དང་ཡུང་ན། སྣང་རྟོག་པ་སླུ་བ་པ་ལ་ཡང་དང་གྱི་སྒྲོན་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེས། སྨྲ། ཐམས་བཅོམ་ཅན། ཕྱོད་ཀྱིས་སྣ་ཡི་རྟག་པར་སྦྱོར་བ་བཏགས་ཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོར
བཞག་བཀོད་པའི་སྒྲོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣ་ཚུམ་ཀ་དང་རྩང་གིས་ཕྱེད་པར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་མི་རྟག་པ་ཅམ་སྟུབ་པ་ལ། ཕྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བཀོད་ཤིག །ཡུལ་ཞུམ་ཀ་དང་རྩང་གི་སྤྱིའི་རླབ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀྱི། དེ
ལྷུང་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་དེ་ཉམས་པ་འདྲེས་བསྒོམ་མེད་པར་ཐལ། སྣ་ཕྱེད་པར་དུ་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས། ཀྱི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་སྒྲ་ཕྱེད་པར་དུ་ཕྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཉམས་པ་འདྲེས་བསྒོམ་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོད་སྒྲ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད
ཀྱིས་ཕྱེད་པར་དུ་ཕྱུང་བ་གང་ཞིག །མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཕྱེད་པར་དུ་ཕྱུང་བ་དེ་ཆོས་གཞན་ལ་འདྲེས་བསྒོམ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པ་ཅམ་ལ་ཡང་རི་བུ་བ་ཡི་དབང་བསྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ། ཐུབ་པ་རྩོལ་ཅན། ཕྱོད་སྒྲ

མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་བྱེད་སྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐའ་འབྲེལ་བ་བཟློག་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དགོད་དེ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ལ། སྒྲ་བུམ་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་འཇིག་ཙམ་སྒྲ
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཆོས་སུ་བཀོད་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྒྲ་ལ་སྒྲ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་བཀག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤག་ལ་རྟགས་སུ་ཞུགས་པར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་
ཅན་དེ་གཉིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཆོས་མི་རུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟེན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། འོད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་བཀག་ནས་འོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤག་ལ་རྟགས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་
འོད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཆོས་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་རྟག་པ་དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ཆོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱལ་བར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་པ་བཤད། །གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་པ་དགག །དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་
མཛུག་སྟུང་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད། །རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། །རྒྱས་བཤད་བསྡུ་བའི་མཛུག་སྟུང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག། མདོར་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བ་ནི།
ཅེས་པའི་ཚིག་སྔོན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ལྡང་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་བཅད་ནས་ཚོ་ལ་བ་གཞི་འདོད་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམ་བཅས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རབ་དུ་བསྟན་པ་ཡི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

༄༅། །ཀྱེ། གཞན་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་དོན་བསྒྲུབ་ཏུ་འཛོད་པར་དཀའ། །རང་སྟེ་ཕྱི་རྒོལ་དོན་བསྒྲུབ་ཏུ་འཛོད་པར་དཀའ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཇོག་མ་བརྗོད། སྒྲུབ་ཐབས་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀ་ཕ། ཐམས་ཅད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པའི་ཚེ་ཕྱི་རྒོལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཏུ་བཀག་ཅན་ངོ་མཚར་ཏེ། ཚུལ་ནས་བརྟན་བཅོམ་ཀྱིས་ཁྱད་བཞི་ལ་ཕ་དབྱེ་ཞེས། དེ་ཡང་ཚུལ་པས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཕྱི་རྒོལ་ངོར་གཅིག་བཀག་ནས་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་རིགས་པ་ཚིག་ཐ་དད་ཀྱི་ལ་བ-
ངས། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་བསལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་བརྗོད། ཁྱབ་པ་ངེས་ཚུལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ། ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། དྲིལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལས་ཁྱད་པར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
ཞག་ལ་རྟགས་སུ་ཕྱུང་བས་ཆོག། དེ་བས་ཀྱང་སྒྲ་རྣམ་གཅིག་ལ་ཟློག་པ་ཁྱབ་པ་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནི་བ་ལ་ཀ་ཟློག་ཀྱི་ཞག་ལ་རྟགས་སུ་མི་ཕྱུང་ངོ། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྒྲུབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡིན་ན་ནམ་
ཡོན་ཏན་བཀག་པ་ལ་ཆོག། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐ་སྙད་མིན་པའི་ཕྱིར། ༈། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར་ཐོབ-
ནོ། དེ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲ་ཚེ་ལ་ཡིན་པ་ཕྱི་རྒོལ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་མཐུན་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཕྱི་རྒོལ་ངོར་ཡིན་པ་ཕྱི་རྒོལ་ཚད་མ་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ།

སྒྲུབ་ཡན་ལག་མཁའ་ཡི་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲ་ནི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས། གལ་ཏེ་ཡུལ་བས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནམ་མཁའ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། ཆོས་
བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཡི་ཆོས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ཡི་ཡུལ་ལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་ཁ་ཡི་ཡོན་ཏན་དུ་ཡིན་མིན་འཚོལ་བ་ཉེ་བར་དང་། གཞན་ཡང་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་མེད་པར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡི
ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲུབ་ཆོས་སུ་འདོད་དོ། །གསལ་ཞེས་པ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེ་མཐའ་ཅན་ཡིན་པ་དགོས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་རིགས་པ་བ་ལ་དགག་གཞིས་གཞན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འགྲུབ། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པ་ཡོངས་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པའི་རྟོག་བ་བ་བདག་ཉིད་གཞན་དུ་ཡུལ་ཅན་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཀྱི་བུ་བ་བ་འབྲས་པ་ཡིན་ཕྱིར། སྒྲ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའ་ཡི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཞིག་པར་ཐལ།
ནམ་མཁའ་ཡི་ཡོན་ཏན་དེ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལ། །བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དག་ །རྟོགས་བརྗོད་ཁ་ན་ཚིག་གི་ཕྱིར་དག་ལ་དགག་པ་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ལ་གཉིས་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་ཐོབ། །ཡང་ལ་སྟོན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་འདི་དག། །ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་རྟོགས་ན་ཚད་མ་བ་འདི། །དང་པོ་ནི། རྟེན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པ་ངང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་

༄༅། །ཞེན་པ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་ཅེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བཙན་ཐབས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ལུང་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ། ཐེག་ཆུང་ལས་ཁྱད་ཆེད་བར་
ཤེས་སྐབས་གཞན་གཅིག་ན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་སྐྱོང་བའི་ཚེ། ལུང་ཀྱིས་ས་ལ་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐར་ལུང་ཚད་མས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཞེས་བཤད་གཅིག་སྐྱོང་བའི་ཚེ་ལུང་གིས་ཐབས་ལ་ཞེན་དོར་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱབས་བཅེར་བྱས་སྐབས་ལ་ཕྱིན་ཆད་པའི་ཕྱིར། འདི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་བསྐྱོང་བའི་ཚེ་ལུང་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབས་བཅེར་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དཔྱད་ནས་
ཚད་ནས་ཀྱང་ལ་ཞེན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལུང་ཚད་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ། གཞི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསྐྱོང་བའི་ཚེ་ལུང་ཚད་མ་དང་ནས་ལ་ལུང་ཚད་མས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལུང་ཚད་མ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཁོལ་ཡིན་དགོས་
པའི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་སྐྱེ་རེས་གྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་དང་དེ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བརྟག གཞི་སྒྲ་སྐྱོང་བའི་ཚེ། ལུང་ཚད་མ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཁོལ་ཡིན་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཚོ་ཅན། རྟགས་
ཚིག་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡི་ཆོས་ཅན་དོན་ཤེས་པ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡུལ་ལ་གནོད་ན་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་ཡོད་པས་བཀའ་ལ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ད་ཚུ་བཀའ་ལ་རྟགས་སྐྱུག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཤོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། གཞལ་བྱ་ཤིན་ལྐོག་ཆོས་ཅན། ཚུར་མཐོང་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འཐད་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཧྲུ་བའི་རྟགས་ལ་ལམ་མེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཡ་རྟེ་ཆེས་ཆུང་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྨྲ། གྲུབ་མཐའ་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཁས་ལེན་པ་མིན་པར་ཐལ། ལུང་དང་དོན་གཉིས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན། ལུང་ལས་བསྟན་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་། །ལམ་མཐའ་དག་པའི་ཉམས་པ་མཐོང་བ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞུང་བ་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་རུང་ན་ཧ་ཅང་ཐལ། །ལུང་དོན་ཁས་བླངས་མེད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་རུང་། །ལུང་དོན་མེ་ཀུ་ར་ཀར་
ཚིག་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་མིན། །ལུང་དོན་མེད་ཀྱང་ཚིག་ལ་སྐྱོན་ཅན་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྭ་ཡ། གཞལ་བྱ་ཤིན་ལྐོག་གཞན་ཟུར་པ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ཀོ་ཏེ། གཞན་ཚིག་ཀྱང་ཅི་ཡོད་ལ་ལུང་དོན་ཀུན་གྱིས་དཔྱད་པ་དང་པོ་འགོ་ན་ཡོད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན
ནོ། འཇིག་རྟེན་ནའང་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ཀུན་གྱིས་བདེན་པར་ངེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནམ་མཁའ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་ནམ
མཁའ་ཡི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟ། རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་ལ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩོད། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ཕྱི་ཆོས་སུ

༄༅། །ཁ་ཤས་བའི་ལུང་དོན་ཀུན་ཀྱི་གཙུག་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ཁམས་ནང་ལས་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅིག་སྐྱབ་བཞི་བྱུང་ལས་ལ་མི་ཆེས་སྐྱབ་འདི་སྐྱེས་གཉིས་ཀའི་ས་སྐྱ་རྒྱུ་མ་ལས་པ་འོང་བའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་འཕྲུལ། མི། བྱུང་བ་ཆོས་
ཅན། ལུང་དོན་ལས་ཀ་གཞི་གཞན་གནོད་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་གཞན་ཉིད་ངེས་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་པར་ཐལ། །ཁ་ཅིག་རེ་ལུང་དོན་ལེགས
བཤད་པ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཉི། ལུང་དོན་ཤེས་པའི་ཚོགས་བཅོམ་ལ་ཅན། ཚོད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རྟགས་ལ་ལས་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་འཇིག་ལ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་སྟེ་དོ་དེ་རྟོག་ལ་སྨྲ་སྐྱེ་ལས་གསུམ་མཚན་དབྱིབས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པའི། སྐྱེ་མི་རྟག་སྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་རྟགས་གསུམ་འགོད་མཁན་ཉིད་ཀྱི་ལ་བདེ་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་ཚན་ཡིན་ནོ། ལུང་དོན་ལ་གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས། རེ་ཞིག་སྒྲོ་བཏགས་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་པ་དེ་རྟགས
གྲུབ་གོད་པའི་ཚན་ཤེས་པ་མཐུན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཀ་ཉན་ཚིགས་ཡུལ་བརྗོད་པ་དེ་ལུང་དོན་ལ་གཞན་དབང་གི་ངེས་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཀ་ཉན་ཚིགས་ཡུལ་བརྗོད་དང་ལུང་དོན་ལ་ཚོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས། ཞལ
དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོམ་ལས་བསྟན་ཞུས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་ཚན་ཡིན་ནོ་ཞེ། ཆོས་བཅོམ་ལ་ཅན། རྒྱུ་བ་རྟགས་ལས་ཐུབ་གོད་པའི་ཚན་ཉིད་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་ཚན་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་ལ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚན་ཉིད་ཀ་མི་རིགས་པ་ལ

བྲལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལ་ལྷུར་སྤྱད་པ་ལ་ལྟོས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ཚོགས་ལ་བསྙོན་ཅན་མ་ཡིན་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཏན་ཚིགས་ལ་ལྷུར་སྤྱད་པ་འགོ་དམ་པ་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་ཅན། ཆོས་ལ་བསྙོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སླུ་བ་བྱེད་པ་ཕྱོགས་མེད་དབང་བཙོད་པ་
སྒྲུབ་ཀྱི་ངང་ལས་བཞིན་དུ་སླུ་བ་བྱེད་པ་ལྷུར་སྤྱད་པ་དགོད་པ་འདི་ཆོས་ལ་བཞིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མི་རྟག་སྒྲུབ་པ་ཁྱབ་པ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་དག་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་ཅན། ཆོས་ལ་བསྙོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱུད་བྲུ་སྒྲ་བསྒྲུབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ལྷུར་ལེན་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐབས། གཏན་ཚིགས་ལ་ངེས་ལྷུར་དོན་གཅིག་པ་བཀག་པས་ལྷུར་དོན་མ་ལྷུར་པ་བཀག་ཅིང་གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ཅན། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་དབང་དང་ཚོགས་མཚུངས་ཏེ། མི་རིགས་པ་གཅིག་བཀག་པས་ནི་ལུས་བརྣམས་བཀག་གི་བ་ལས་
གྲུབ་པ་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །དེ། ལྷ་མི་རྟག་པ་ཚོགས་ཅན། ཕྱོགས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་ཉམས་ལེན་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཐལ། ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་ཚོ་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་མི་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། དགག་པ་ལམ་འབྲུ་ལ་རྟགས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་སྤྱང་། །དེ་ལ་གཞན་ལན་ལྷུར་སྤྱང་བ་རྗོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་ལ་ནམ་ཡིན་བཀག་པས་མི་རྟག་པ་ལ་མི་གཏོང་ན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་དང་ཚོ་དམ་རེས་ལ་ཡང་ཅིག་ཤེས་པ་ལ་མི་གཏོང་
བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནམ་ཡིན་བཀག་པས་མི་རྟག་པ་ལ་མི་གཏོང་བ་དང་། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་དང་ཚོ་དམ་རེས་ཀྱི་ཅིག་ཤེས་པ་ལ་མི་གཏོང་བ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་མཚུངས་ནས་རྩ་བསྐྱེད་བ་མོ

༄༅། །ཙང་ཞིང་། རྟགས་དམ་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་དང་ མི་རྟག་པ་བཀག་གཉིས་ཀ་ཞིམ་ཐུག་ཕྲད་འདུབ་རང་ཙང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ནམ་མཁའ་འི་ཡོན་ཏན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་ཙམ། སྣང་ཡུལ་ནམ་མཁའ་འི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་རྟགས་ཡུལ་ཚང་ཏེ། དེ་ཕྱག་གཞན་ལ། ཞེས་པ་ཟིན་ཀྱི་ཡུལ་དོན་གཅིག་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཀ་དེ་ཤོག་ཁ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེ་རྟག་པས་ཡོན་ལ་གནོད་པས་ཀུན་བསྐུར་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་པ་ཞག་རིགས་ཟིན་ཀྱི་ཡུལ་དོན་གཅིག་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ། ཁ་ལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་འི་ཡོན་ཏན་སྣང་ལ་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་ཅིང་། ཤའི་ཡོན་ཏན་བཀའ་ལ་འབྲེལ་བ་ས་སྒྲུབ་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ལ་ཆོས་ཅན། སྣང་ཡུལ་ནམ་མཁའ་འི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་དེ་སྒྲ་ཅིའི་འགལ་ཧྲག་ཏུ་སྦུང་ཏེ། སྣང་ཡུལ་ནམ་མཁའ་འི་ཡོན་ཏན་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་སྒྲུབ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་སྒྲ་ཕྱི་ཀྱི་གཏན་ཚིག་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་སྦྱོར་ཚིག་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པ། གཞན་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ། སྒྲ་ལ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་རྟགས་ཕྱུར་བ་མཚུངས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ནམ་མཁའ་འི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་གཅིག་ཤེས་ཟིན་ཀྱི་ཡུལ་དོན་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་རྟག་ཡུལ་ཧྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་སྐུང་དོན་བསྡུ་བ་སྒྲུབ་དོན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སྒྲ་འབྱིན་ནས་ངར་བཙོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ལ། སྒྲ

འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཉེར་བཅིག ། ཆོ་ལ་བས་བསྒྲུབ་བཙོན་ཚང་དམར་ཁས་བླངས་ནས་བསྒྲུབ་བཙོན་དེ་ཡི་ཕྱུང་དོན་མ་ཐུབ་པ་བསྐལ་བས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རང་རྡོང་རྟོགས་ལ་ཞིབ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐུན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་རང་ཐལ། །རང་སྒྲ་སྒྲོམ་བརྗོད་མེད་
འཆར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱ། ཆོ་ལ་བས་ཁས་བླངས་ལ་ཡི་བསྒྲུབ་བཙོན་ལ་ཡས་ནས་ཤད་པ་འི་རང་པོ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་རེ་སྐལ་བས་ཀྱི་དམ་བཅའ་རང་ཐལ།
ཁྱོད་ཆོ་ལ་བས་བསྐལ་བས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། སྐལ་བས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྐལ་བས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པ་འི་ཚེ་དབྱུང་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་འི་ཚིག་སྒྲོམ་པ་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
སྐལ་བས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ར་འདོད་པ་ཞེས་པ་འི་ཚིག་གིས་གཅོད་མི་ནུས་པ་ར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པ་རིགས་པ་ཡས་གྲུབ་པ་འི་ཕྱིར། སྨྲ། གལ་ཏེ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྐལ་བས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ཏེ། །སྐལ་བ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚོ་ལ་བས་མི་འདོད་པ་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྨྲ
ཐམས་ཅད་ཡོད་ན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་འི་སྐལ་བྱ་མིན་པ་ར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོ་ལ་བས་དེ་མི་འདོད་པ་འི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་གཞན་དབང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡི་སྐལ་བས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པ་ར་ཐལ། འདོད་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་ལས། སྒོམ་ལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཆད་པ་འི་ཚིག་ལ་ཐུབ་ཀྱི་ས་རང་དབྱེ་ཅེས་པ་ཞི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མེད་དབྱེ་བསྒྲུབ་པ་ར་ཐལ། ལུས་རྟགས་སྐལ་བས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་གཞི་ལ་བཀག་ཅིག །དེ

ཐི

༄༅། །ལམ་གཞན་པ་འདི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྡུ། གལ་ཏེ་མཚུངས་སོ། ཚོགས་པ་བསྡུ་བ་བཅོས་པ་འདོད་པ་བཅུ་གཅིག་མ་འཇུག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པའི་ཚེ་དང་ངེས་པར་སྨྲ་སྐྱོན་པའི་ཕྱིར་ན། སྨོ། ཚོགས་པ་བསྡུ་བ་བཅོས་ལ

འདོད་པ་བཅུ་གཅིག་མ་འཇུག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏེ་པ་ཚོགས་ཅན། ཐོབ་ཀྱང་ལ་ཤེས་པའི་ཚེ་དང་ངེས་པར་སྨྲ་བ་དེ་མི་བྱེད་བསལ། ཐོབ་ཀྱང་ལས་མཚུངས་པའི་དོན་པ་བཅོས་པ་རྟེན་ལ་སྨན་ཡ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་བསྡུ་བ་བཅོས་ལ་འདོད་པ་བཅུ་གཅིག

འཇུག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏེ་པའི་ཚེ་དང་སྐྱེས་ཤིག་ཞེས། ན། ཚོགས་པ་དང་བ་རྫོང་ཚོགས་ཅན། རང་གི་དབུས་པའི་ཚིག་ལས་བསྡུ་བ་བཅོས་ལ་འཇུག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏེ་པ་མི་ནུས་པར་ཐལ། བསྡུ་བ་བཅོམ་གྱི་བརྟེན་ཚུལ་དམ་པ་གྲུབ་མཐུན་པ་ལ་སྔ་བསྡུ་བ་བཅོས་ལ་འཇུག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏེ

པའི་ཕྱིར། སྨོ། ཚོགས་པ་དང་བར་ཏུ་འཚོགས་ཅན། རང་གི་དབུས་པའི་ཚིག་ལས་བསྡུ་བ་བཅོས་ལ་འཇུག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏེ་པ་མི་ནུས་པར་ཐལ། རང་གི་དབུས་པའི་ཚིག་མ་སྨོས་ཀྱང་འདོད་པ་བཅུ་གཅིག་བསྡུ་བ་བཅོས་ལ་འཇུག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏེ་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལས་ཀྱང་

སྟོན་པའི་མཛུག་སྟོན་བསྟན་པའི། འདོད། རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་རང་གི་ངོས་པ་འི་སྐྱེ་ཚོགས་ཅན། ལུང་དོན་སྨྲས་ཀྱི་བསྡུ་བ་སྦྱར་འདོད་པས་ཐོབ་ཚོགས་ལ་བའི་ཚེ་དང་སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ། ལུང་དོན་ལས་གཞན་དང་བ་སྐྱབས་ཀྱི་བསྡུ་བ་ལ

གཞན་དང་བ་མེད་པ་ཡོད་པས་གསུམ་བསྡུ་བ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཤད་པ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོས་པ་བཏགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲུབ་ཐབས་བརྗོད་དུ་ཤེས་པའི་ཚེ་དང་སྐྱོན་པ་དགག། །ཚོགས་ཅན་བཀྲུ་བ་ཐམས་ཅད་པར་ཤེས་པའི་ཚེ་དང་སྐྱོན་པ་དགག་པ་ནོ། །དང་པོ་ལ

འདོད་པ་བརྗོད་པའི། གསུང་། མདོ་རིའི་འགྲེལ་འདྲེན་བཅས། །ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ ཆོས་འབྱིར་ཆོས་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་ལ་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཞིག་ཤེས་པ་འདི་ཚེ་དང་རང་སྒྲུབ་མཐོང་མ་ཞིག། དེ་དག་གི་བའི། དཔྱད། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་
ན་ཆོས་འབྱིར་ཆོས་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་ལ་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཚེ་མཚན། ཕྱིར་ཤེས་པ་འདི་ཚེ་དང་རང་སྒྲུབ་མཐོང་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་སྒྲུབ་མཐོང་ཐང་ཚེང་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་བྱུང་བས་ཕྱིན་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་ངེའི་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་དགོས་པ་ཡིན་པ་རྣམ་གཞག །གཞི་མེད་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་དགོས་པ་ཡིན་པ་རྣམ་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱི། གཞལ་བྱ་རང་ཉིད་ཅེ་ལས་པ་འཛིན་གྲུབ་ནི་ཆོས་ཅན་བཅས་པ་ཞིག
བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེས། ཟེར། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པ་འདི་ཚེ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུན་དང་རང་ཉིད་སྟོན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུན་དང་བོད་དང་གཏན་སྟོན་པ་དེ
ཤེས་པ་རབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ། གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་སྐྱེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུན་དང་པོ་དང་བོད་སྟོན་པ་དགོས། །དེ་སྟོན་པ་ཡང་མི་སྟོན་པ་ཡོད་ན། ཕྱི་ཆོས་ལ་ཕྱིས་སྒྲུབ་ཞེན་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཞེན་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅིག་དཔེ་སྟོན་པའི
དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ། གཞན་གྱིས་བཀག་པ། །ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེན་འབྲེལ་གྱི་ཀློག་གྲོན་ཡིན། །ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་བཟུང་བ་ལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དེ་བཀོད་པ་ལ་སོགས།

ཞ ༄༅། །ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཅན། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མི་རྟག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྤྱི་མཚན་གཏོགས་ཤིག རྟགས། མཐུན་པའི་ཆོས་མཐུན་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་མཐུན་པ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མི་རྟག་པ་ལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲ་ཡང་སྒྲོན་....

མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་སྨྲོས་ཀྱང་འཇིགས་སུ་དཔག་པ་དང་པོ་དང་པོ་རྟེན་གཞིག་ཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དགོས་པ་ཆོས་མཐུན་ལ་དགོས་པ་ར་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤཱཀ། མཐུན་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྟར"

བྱས་ན་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ཚིག་ར་རྒྱུར་ཤེས་བརྗོད་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱ་བ་ལྡོག་ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན། ཆོས་མཐུན་ལ་ཉེས་པ་ལྷ་དགོས་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་སྦྱོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། འདི། ཕྱོགས་ཆོས་"མཐུན་དང་། ཆོས་མཐུན་ལ་ཉིས་ལ་མི་མེད

པ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གསུམ་མིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་དང་དང་པོའི་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ནི། གཏན་ཚིགས་དང་པོའི་སྒྲུབ་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་" ཁྱབ་པར

ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་གཞི་དང་པ་གཉིས་པའི་ཕྱིར། གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་དེ་རྟེན་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དེ་ནི་སྐྱོན་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་བ་ལ་ཞིག་བ་དང་མ་བཅས་འཚོལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར

ནང་མ་བཅས་པ་བཅས་པའི་སྐབས་དོན་སུམ་བཅུ་ལ་ཤེས་པ་དང་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ" "ལུང་རྟགས་པ་བཞི་པོ། །ཤེས་བྱ་ལ་བསྡུས་པ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་བཅས་པ་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། །རང་བཞིན་ལ་ཉེས་དང་བཅས་པ་ལ་བསྡད། །སེམས་སྒྲུབ་དང་ཞེ་ལ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའོ། ॥ 333

དང་པོ་ནི། རྒྱུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དེས་བསལ་བ་ལ་སྐྱོན་མེད་པར་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཁྱབ་ཏུ་ཆེས་ཐལ་བ་ཉིད་ནི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཡང་
གིས་གང་བསལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ། རང་ཉིད་དང་། ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་། མ་བསལ་བ་ལ་བ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་བྱས་ཆེས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། ཕྱོགས་ལ་ཡང་དག་མིན་པ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས
ཡང་དག་པ་མ་བྱས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚིག་ལ་དོན་སྤྲ་བས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐུ་གཟུགས་བཅེ་སེལ་ལ་ཁས་མཚན་ཉིད་ལ་ཞུ་ཞུ་སོགས་ནས། ཞེས་པ་སྔོན་བསྒྲུབ་བྱ་གཞི་དོན་དེ་པར་རབ་ཞེས་ལ
བ་ནི་དོན་ཀྱིས་མ་བསམ་པ་རང་ཉིད་ལ་འདོད་ཕྱོགས་ཡིན་འདི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་བར་གཞལ་ཞིག་ཞེ་ན། བསྒྲུབ། བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་ལ་ཉེས་པ་དོན་ཚང་སེམས་པ་ཆེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་འབུལ་བའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། ལུང་བཅུ་ལས་གསུངས་པ་འདི་རང་ཉིད་དང་དོན་གཞན་ལ་ཕྱི་ཚིག་དེས། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལས་ཐོས་པ་ཡིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ཅི་བྱུང་ནས་ཕྱིན་ཤེས་སྨྲོས་པ་འདོགས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའོ། མི་ཤེས་རིགས་སྨྲ་བ་རྟོག་སེལ་བའི
ཚིག་ལ་འབད་ལྟུང་ལ་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུ། ལུང་བཅུ་ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིག་འབུད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྔ་བརྗོད་པ་རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་ཚེ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་གོ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་དང་གཞིར

334

༄། །འགྲེལ་པ་འདི་ཕྱོགས་ལས་ཡང་དག་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད། ཁྱབ་པ་ཆུང་ན་ཅི་ཕྱོགས་ལ་སྔ་ཅི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ཚེ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁས་པ་ནི་ རྟགས་ལ་སྒྲུབ་པ་རབ་ཏུ་བཅད་པ་སྒྲུབ་བྱ་

ཆོས་བ་སྒྲུབ་རྫོགས་གཏེ། ཆེན་ནི་ལ་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པ་ཀྱང་བཞི་ཁས་བླངས་པ་ནི་ཕྱིར། ཞི་མ་སྤྱི་ཡིན་བདེན་པ་ཐུན་བཟང་པ་ཡི་གཞུང་ན་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ཉིད་ཚེ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་པ་ནི་ཁས་པ་ལ་ རྟག་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅིག་ཆུང་གཏེ། ཆེན་པོ་ཡང་

གྲུབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞིས་སྒྲུབ་པ་ནི་དོན་ཆེན་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུང་བ་ཡི་བ། འདོད། ཁྱབ་ཆུང་སྟེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཆ་ཅང་པ་ཆོས་ཐུན་སྒྲུབ་ཞི་ནས་པ་ཡི་ཆོས་ཅན། ཤུགས་པ་ཆེ་བ་ཅན་ཉེ་བ་

ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་དེ་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་དོན་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་སྒྲུབ་བྱ་མི་ཡིན་པ་ཚོ་ལ་བ་བས་པ་དེ་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་བ་ཤེས་པ་ལ་ཆེད་དུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། ཕྱོགས་ནི་ཤེས་པ་གཙོ་

བོ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཉེས། ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན། སྔ་ཕྱི་སྐྱེད་ལུས་ལ་བ་འདི་ཡིན་རྣམས་པ་སོ་སོ་ཉེ་བ་སྐྱེ་གི་རྟགས་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་མེད་དང་། ཕྱོགས་དེ་སྟ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཕྱོགས་དེ་སྒྲུབ་བྱ་ཡི་ཀྱི་ཆེ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞི་དང་པ་ཡང་དག་པ་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་བ་ལ་བ་ཞེ་དང་བ་ལ་གཅིག་ཡིན། སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་པ་ཚོགས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པ་དགོས། ཚོད་ལ་བས་ལ་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་ཏ་བ་ཤེས་པ་ཡིན། །དང་པོ། ཁྱབ། ཚོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་པ་བས་སྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ

ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་བསྒྲུབ་པས་ལྷག་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བ་མཉམ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་དགྲ་བ་ཚད་ལས་འདས་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་བསྒྲུབ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚད་མེད་ལས་འདས་པ་བསྒྱུར་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྣང་བ་དེ་ཚིག་མ། ཡོངས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐུགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་རྟག་ཏུ་གསལ་བ་ཐོབ་སྒྲོལ་བ་དེ་ཚིག་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་ཞེན་པ་བ་བཤད། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་རང་ངོ་མ་སོག་སྐྱོན་སྤྲུལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མཐོང། མཐོང་བ་མཐོང་བ་འཇིག་རྟེན་དང་བཅས་པ། །ཡེ་ཆེས་གྲགས་པ་རང་རྟེན་པ་གསོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཀྲོལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བ་ཉིད་དགོངས་དབྱེ་བ་བསྟན། །དབྱེ་བ་སོ་སོའི་ངང་བཞིན་བཤད། །ཐམས་ཅད་གཞི་དང་དེ་དགོས་པ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་སྤྲུལ་ཅི་ཚེ་ཆགས་གཅིག་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་རྩ་རང་བཞིན། རྟེན། ཕྱོགས་གྲུ་ཚེས་ཅན། ཚད་མས་བསམ་ལ་བབ་བཞིན་བ་བཤད་པའི་ཕྱི་མཆན་ཡོད་དེ། སེམས་ཉིད་རྟེན་དབང་གི་གསུམ་ཕྱི་བའི་ལྷོ་ནས་ཚད་མ་གཞལ་བ་བཞིན་ར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡེ་ཆེས་ཐུགས་པའི་བསམ་ལ་བཅུས་པར་བཤད། །ངོ་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཉིད་ལས་བསམ་ལ་བབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཉིད་ཚད་མ་རྟེན་དབང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྟུ། །བསམ་ལ་བབ་ཉིས་ཀྱི་ངང་བཞིན་སོ་སོར་བ་བཤད། །གཞི་ཚད་ལ་སྐྱེ་བ་མཚན་པ་ལྡན་པའི་དགོས་པ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཉིད་རྟེན་དབང་ལ་སྤྱི་སྡུད་རྟེན། རྟེན་དང་ཕྱིའི་གསལ་གཞི་ཚོགས་ལ་བ་རྟེན་ཞེ་ན། སྨྲ ཡེ་ཆེས་རྟེན་ཚོག

༄༅། །ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་པོ་རྣོན་པོ་སྤྱོད་པ་དང་བཀའ་གྱི་ཁ་སྐྱར་རྟོག་རྟོགས་པ་པའི་ཚད་མ་སྨྲ་མཐོང་ཐོབ་མི་འོང་ཞུགས་པ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསལ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྐོར་གྱི་རྟོག་པ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱག་ཚོགས་ཁས་བཞེས། །རང་གི་བསྟན་བཅོས་རྟོགས་པ་བའི་ཚད་མ་སྨྲ་བ་དེའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ལྡན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་ཅན་སྔ་ཕྱལ་བརྗོད་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བདེ་ཞིག །ལྷ་ཡུལ་བརྗོད་རྒྱུ་དེ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཞིབ་ལ་ཐབ་པ་ཤད། གྲགས་པའི་ཐམས་ལ་བབ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་མདོ་དོན་བཤད། །ཐམས་ལ་བབ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་དོན་བཤད། །ཡིད་ཆེས་ལ་ཡོག་མ་སྦྱར་ཤད་པའི་མདོ་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཚོན་བཤད། ཚིག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུང་། མདོར་ན་ཚིག་དང་བསྒྱུར་ཚིག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལེགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཚོན་ཡོད་དེ། རང་ཚིག་ནས་ད་དང་། ལུང་ཚིག་ནས་ཏང་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཚོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་སོ། དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཚིག་ལྷ་ལས་བཙམ་གྱིས་བརྗོད་བྱ་ཚུལ་པའི་ཚད་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཀྱིས་སླ་བ་དང་། ལུང་གི་མཇུག་བའི་ཚིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཁྱབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འཇུག་ལ་བསྐྱར་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་ཚིག་ཕྱི་མ་དང་

ལུང་དགེ་སློང་བ་བའི་ཚེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དགུ་རང་རང་ལ་ཡུལ་གྱི་ནམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལ་ཞེས་པའི་ཚེད་དཔེར་ན་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ༡། ཕྱོགས་སྔ་ཚེ་སེམས་ཅན། བསྟན་བཅོས་དང་། རང་ཚིག་གཉིས་དང་ནང་ལ་ཡང་བའི་དཔེ་ཡིན་ལ་བུ་རིག་ཚ་གྱི་ཆོས་ཡོང་གི་མེད་
དོན་ཞེས་གཅིག་ཏུ་ཕྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུང་ཚིག་དང་། རང་ཚིག་ལུགས་དང་ཡི་དེ་ཚེ་ས་ཀྱི་ཡ་རབ་རྟུ་སྒྲ་ངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་དེ་སྐྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚད། ལུང་དང་རང་ཚིག་གཉིས་ཅན། གཞན་ལ་ཕུད་དོན་ནས་ཉི་ཚ་དམ་བསྒྲེ་དོན་ཞེས་པ་དེ་ཕྱིར་
གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་གླུ་བསྟོ། དེས་སྦྱོར་ཚེ་ཤད་ཆའི་ཀ་ཅིག་གཉིས་ཀའི་དབང་མཛད་དང་བར་བསྟན་ཏུ་ས་བའི་ཕྱིར། རྟགས། གཞན་ལ་ཕུད་དོན་ཚ་ཉི་ཚ་དམ་སེ་དང་དམ་བཅས་བའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། རང་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་བཅའ་རྫུས་པ་སྨྲ་
བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ཚད་མས་མེད་པ་རང་ས་········བཅས་ནས་ཁུངས་ལ་རང་ཉིད་ཚད་མ་ཅན་དུ་དམ་········བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེ་ས་ཅན། ལུང་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་བཅའི་ལྟོག་མཚམས་མཚོན་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ལྟར་
ཚད་མ་ཅན་དུ་བུས་སྔར་ཞབས་སྤྱི་མཚན་ལ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་བཞིན། ཁ་ཅིག་ཡོད་ཚུལ་ཏེ་བུད་ལུ་ལ་ཡོན་ཡས་བསྒྲུབ་བཅས་མི་[illegible]ཕྱིར། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེ་ས་ཡས་སར་དབང་བཟང་དེ་ལ་མི་སྒྲུབ་བར་ཆད་དང་ཚད་པའི་········དམ་བཅའ་ཆོས་········
ཅན། ལུང་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་བཅའི་རྣམ་གཞག་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལོགས་སུ་བའི་ཚེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དགུ་ལྟ་ཚེ་སྔ་དང་ར་བ་ལ་ས་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་ཚིག་ལོགས་སུ་བསྟན་

ཞ ཚད་མ།

༄༅། །ཁ་འདི་རྩོམ་པ་བ་ཤད། །རང་རྟགས་ཡོ་གས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་བའི་རྟོགས་པ་བ་ཤད། །སྒོམ་པ་དང་པོའི་དོན་བཅོད་པ་བསྡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟགས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་བཅོམ་པ་དང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ཆོས་མི

རྟགས་པ་དང་མ་བཅས་པ་འདི་མཐའ་ཅན་གཉིས་མ་ཡོད་ཕ་ཙ་ཚུལ་གྱི་ཀ་གསུམ་ཞུང་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་ཅེན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་དམ་བཅའ་བ་གལ་བ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞི་ཞིའི་མ་ཡོག ཤས་མ་ཞེས་པ་འདི་རང་ཚེ་གསུམ་ཕྱིར་གལ་བ་ཕ་ཞི་ནི།

ནི། ཕྱར་སྒྲ་རྟག་སྟེ་གྱི་ཕྱུ་ན་བཅོམ་ལ་བསླ་རུང་བ་པའི་ཚིག་དེ་ཡང་ཚེ་ཅན། རང་ཚིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞུ་སྒྲོན་པ་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་མ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོ་ག་སྒྲུབ་པ་ཞན་མ་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནི། ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲོན་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་མ་བཅས་པའི

དམ་བཅའ་ཅན་ཚེ་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་དང་མ་བཅས་པ་འདི་མ་བཅའ་བ་གསོང་ཅེ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་པ་ཚེ་བ་གལ་བ་དང་མ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་བ་དང་ནི། །ཁྱོད་རྒྱ་བདེན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་ཞིའི་ཕྱིར། ནི། གཞན་དུ་ལུང་སྟོན་པ

གསོན་ལ་སྐྱེ་ན་གྱི་ཕྱུ་ཚེ་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་བ་དང་མ་བཅས་པ་འདི་མ་བཅའ་ལམ་མི་གསོང་བ་ངེས། ཁྱོད་རྒྱ་བདེ་ནི་ཚད་མ་དང་བྲལ་བ་ཞེ་ཕྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་དམ

བཅའ་བ་གསོང་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་བ་གཞི་ཞེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལུང་ཚད་མ་མ་གསོང་པ་ཞི་ཕྱུ་ལ་མེད་ང་མ་ཞེན། ནི། དཀར་ཚེ་ལ་སྐུ་དང་པ་ལ་ལས་བདེ་བ་མི་སྐྱེད་བ་རང་མ་བཅས་པ་འདི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུང་ཚད

མས་གཞི་ར་བ་རྒྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཐུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་སྤྱི་དང་ཕྱུང་ཚད་མ་དང་དགག་པ་བའི་ཆོས་དམ་བཅས་པ་འདི་མ་བཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལས་སྒྲོ་འདོགས་ལྡོག་ཕྱིར་བ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་དེ་གྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་དང་དོན་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལུང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ན། དེ་
གཉིས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་ནས་ཞེ་ན་རྗེས་གཞི་གཉིས་ཀ་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ནུས་པ་བརྒྱད་པའི་སྐབས་འདི་རང་ཆོས་ཅན། འབྲས་རྟགས་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ནམ་ལ་ཐ་དད་ཐ་དད་དུ་
འཆད་རིགས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་དེ་ཉམས་སུ་མ་གྱི་རྟེན་གཞི་གཏན་ཚིགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལུང་ལ་གྱི་ཁྱད་པར་བརྟེན་པའི་
དགོས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས། མངོན་དང་དོན་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཡིད་ཆེས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་བ་དྲུག་ཅུ་མ་དང་
བྱལ་བའི་རང་བྱིན་ཚད་མ་ཉིས་བཟོད་བྱེད་དོན་སྟོབས་བསྒྲུབ་གོས་པ་སྟོང་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ནི་གཞི་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་གིས་གནོད་པ་འགོད་ཚུལ།

༄༅། །ལུང་གཞི་གཅིག་དཔྱད་ཡུལ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་ཕྱེ། །ལུང་གི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་བའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ། ཆོས་པ་བས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གྱི
སྐྱེད་རྒྱུ་རང་དབང་ལ་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུང་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སྔ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པས་འཁྲུལ་ཚད་མར་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་ཚད་མ་ལ་ཁས་བླངས་པ་པས་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བ་བའི་ཕྱིར། རྟགས། དེའི
ཆོ་ར་དང་ཆོག་དག་ལ་བ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་བས་བླངས་པས་བསྐྱུར་ནས་ཆོས་དང་དག་ལ་བར་དམ་བཅས་པ་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་དགག་ལ་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་གནོད་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཚིག་འགལ
བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ། ལུང་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་མཚན་མར་ཁས་བླངས་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས། སྨྲ་བ་ཉིད་གཞག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ལ་རང་ཕྱོད་པ་འདི་སྐབས་སུ་ལུང་ལུང་བསྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཁུར།
ལེན་མི་དགོས་པར། ཕྱི་རང་དོན་སྐྱོབས་རྟེན་དབང་གིས་བཙོན་གྲུབ་པ་བ་ཞིག་ལ་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སོགས་སུ་བ་ལས་བ་དེ་བ་བསྒྲུབ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ལ་དགོངས་པའི་ཆོས་ལུང་ཚད་མ་རུ་བསྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ། ཕྱི་ལུང་ཚད་མ་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པའི
གཞན་ལ་རྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དོན་དང་མཐུན་བསྟོབས་ཚད་མ་ལ་ལུང་དོན་ལ་བརྟགས་པ་སོགས་པ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེ་ན། འདི། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ཆོས་ཅན། སོགས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཛད། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབུ་མ་ཀླུ་མཆེས་དཀའ་བའི་ལུང་དེ་ཉིད་ཤེས་ཀྱི་སླུ་བ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཞེན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞིས་བཟླས་པའི་ཐམས་ཅད་ཤར་པ་བཞེད། ཁ་ཅིག་ནི་དོན་པོ་གཉིས་ཀ་རྫོགས་བྱེད་རྣམ་གྲངས་བཞི་ཡོད། །
ཁ་ཤར་རྟོག་པ་གཉིས་ལས་ལུས་འཕགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་དུ་མི་སྲིད་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་། །ཁྱབ་ན་སྐྱེ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་སྐུ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ལ། སྤྲུལ་པ་ཁྱུང་
བཞི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་བའི་དོན་ཀྱི་ཤེས་བཅས་ལ་བརྟེན་ཡང་ཕྱོགས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་རིན་ཆེན་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ནི་སྤྱིར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐེག་གསུངས་པ་བའི་དོན་རྣམ་ཡིན་པ་བཞིན་འགྲེལ་ཏེ། ལྷག། སྤྲུལ་བཞེངས་པའི་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ཐམས་
ཅད་ལ་འཇུག་སྟེ་དུ་བསྐལ་མཉམ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རུ་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར། ༢ ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བརྗོད་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཚན་དཔེ་བཅུ་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྐུ
གཞེས་པའི་སྐུ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་སྐུ་དག་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཚོན་སྐུ་ལ་ཞེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་མཚོན་སུམ་ཅིས་གཞན་དེ་ཞེས་པ་དེ་རྣམ་མཚན་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་མཚོན་པ་སྐུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༣ ཉེར་ཞེས་པའི་སྐུ་ཆོས་ཅན།
དོན་ཐམས་ཅད་འགྲོ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་ཏུ་མེད་དེ། ཁྱོད་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོ་བཙན་དང་རྒྱུ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཡ་མཚོ་འཇུག་དུ་རུང་བ། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བཅོམ་དེའི་ཕྱིར། དོན། དོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྲ་བཞེས་པའི་ཕྱུས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གནོད་པར་བསྒྱུར་ཏེ། ཁྱོད་དང་དང་དངོས་བཀག་ཡུལ་གང་ཞིག །རྒྱ་བ་ཏེ་མཚན་མ་དང་བྲལ་ཅན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་གོ་ཁམས་ལ་བྲུབ་པའི་
སྒྲུབ་གྲགས་པ་མ་ངེས་དོན་ཞེན། སྒྲ་ཁ། སྔ་མ་སོགས་མཚོན་ཅན། ཁྱོད་བླ་བཞེས་པའི་སྒྲུས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲུབ་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཚིགས་སྒྲུབ་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས
བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས། རིགས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྡ་སྦྱར་བརྗོད་རུང་དུ་རིགས་པ་ལས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བརྡ་སྦྱར་བརྗོད་རུང་ཚད་མས་འགོག་པ་གང་ཞིག །ངེས་དོན་སུ་མ་ཀྱིས་བཀོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
དེ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་སྲུབ་མེད་ མེད་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རིག་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གྱི་ཡན་ལག་གསོ་ཞེ་ན། རིགས་ཅན་བརྡ་སྦྱར་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཡང་ཡོད་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཅན།
བཀོད་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ། དོན་ཐམས་ཅད་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ལ། སྨྲ་བ་པོའི་ཤེས་སྒྲ་ལ་སྐྱུར
པའི་གྲགས་པ་ཞེས་གཏུང་ས་མཚོ་ཆོས་ཅན། ངེས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་དང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཇུག་འདོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་དང་གྲགས་པ་སྦྱོར་བའོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཚེ་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འབྲུག་ལ་བའི་དོན

ཀྱིས་ནམས་པ་བདེ་ཡང་དཔྱད་གཞན་ཡིན་ཞེས་པའི་ལུང་ཚིགས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་སྟོན་ཏོ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་གྲགས་པ་ཡི་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཡུལ་ཀྱི་ཕྱེ་མ་གྲུབ་མཐུ་ཡང་དངོས། །དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག །སྐྱོན་ཟླ་བ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་། ལུང་དང་པོའི་དོན་ལ་རང་ལ་གནས་པ་ལ་ཡང་ཞུགས་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་བ་ལ་འཇལ་བའི
དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་མེད་
པར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ལས་གྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ལུགས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། རི་སྔར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གྲགས་པ་དེ་རང་ཡུལ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འཇུག་པར་འདོད་
པ་ཅན་ཀྱི་བརྟགས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཏན་ཚིགས་ཐུན་མོང་མིན་ཞེས་པ་བཀག །ཁ་ཅིག་ཞེས་པ་ཆད་རྟོགས་ལ་ཉེ་རྒྱུ་མི་ངེས་པར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱི། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ
སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བརྗོད་པ་ལ་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་དེ་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་འཕེལ་ཐུབ་བཅིག་སྟོན་པ་དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཆོས་ཅན།

༄༅། །རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲུབ་བཟང་ངང་ཚུལ་པོ་ཡོན་ལ་གྲགས་པ་པས་གཞོན་པ་འདི་བདད་དུ་ཀླུས་ནས་གསུང་ལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས། གང་ལ་སྦྱར་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སོགས་ཀྱི་མངོན་ཚིག་ཚོགས་ཅན། སྨན་རི་ཡོན་བ་གྲགས་པས་པས་གཞོན་པ་འདི་བདད་དུ
ཏྲས་ནས་གཟུང་ངམ་པ་ཡིན་པ་ཞབ་ལ། གྲགས་པས་ལ་སྐྱེ་བ་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་རིག་ཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲགས་པ་ཆེས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲུབ་བཟང་དམིད་རྩ་བ་ཡོན་ལ་བྲི་དཔྱིས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། དཀྱིལ་ཁོར་ཙ་ཀོ་ཧ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་ཚོད།
ཀྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟླ་སྐྱེས་དྲུན་མོང་ཉིད་ང་སྐྲུབ། དེ་ཡང་རོ་རྟེན་གསན་ཞུ་ཡིན། །བརྗོད་རྩང་དགོས་གཉན་གྲགས་པས་པས་གཞོན་པ་བོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱེར། ཡོད་པ་ཆེས་ཅན། ཕྱོགས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲུབ་བཟང་ངང་ཚུལ་བསྒྲུབ
པའི་སྒྲུབ་མེད་མ་ཡིན་པ་འདི་ག་ནས་ཆོས་གཞི་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་དང་དང་ཚུལ་སོགས་འདི་སྐང་ཕྱིར་སྐུན་དང་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གྲགས། ཞེས་མ་ཟླ་བཞུགས་པའི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཞུང་སོགས་ལ་བརྟེན་དབང་གིས་འཇུག་ཞི
ཆོས་ཅན་ལ་འང་བར་ཞིང་བང་གིས་འཇུག་པ་དེ་ཆོས་སྐྱོན་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་པས། ཕྱོགས་ཞུང་སོགས་ལ་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་ཞི་རི་བོང་ཅན་ལ་འང་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་པ་དེ་དང་ཆོས་སྐྱོན་ཀྱིས་བརྗོད་གཅིག་མ་ར་པའི་ཕྱིར། ངོ་ན། གཞུང་སོགས་ལ་དཀར་ཞིལ
ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་རི་བོང་ཅན་ལ་འང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་ལ་ང་ཕྱོགས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དཀར་ཞིང་བསིལ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་རི་བོང་ཅན་ལ་འཇུག

པབ་ཀ། གཟུང་གྲགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བདེ་ཉེ་མ་བཅེ་པར་ཐལ། ཇི་སྟེ་དགའ་རབ་ཀྱི་ཡ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་གཞན་གྱི། །མི་སྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འདོད་པས་བརྗོད་དང་རྣམ་ཀུན་ལ་ཁྱབ། ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོག་ཅན་གྲགས་པས་གཏོང་། །སྒྲ་
གཞན་ལ་བསྙོག་ནང་གཙོད་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཀྱེ་བསྟན་པ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫི་ཡི། སྒྲ་བཞེས་པ་ཡི་སྒྲ་ཚོགས་ཅན། ཇི་སྟེ་བརྗོད་དང་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ། ཇི་སྟེ་བརྗོད་དང་ནི་དང་འཇུག་པ་ཡི་རྒྱུ་འདོད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འདོད་པ་དོན་
ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་པ་བོ་གསལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུ་ལ་དང་ སྐྱ་ཀ་ས། སོ་ཞ་མ་རི་ཚོང་ཅན་ཕོན་བཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྐྲ་ས་བརྗོད་སྟུང་ཡི་བཟླ་བ་ཞེས་པ་ཡི་སྒྲ་ཚོགས་ཅན། ཇི་སྟེ་དང་ཡུལ་ལ་བརྗོད་སྟོན་པ་ཀྱིས་འཇུག་པར་ཐལ། ཇི་སྟེ་རི་བོང་ཅན་མེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་
མི་གང་ཞིག །ཇི་སྐད་གྲགས་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་ན་རི་བོང་ཅན་མིན་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་ཐལ་བ་འདི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཟླ། སྤྱིར་སྤྱན་ཐམས་ཅད་བླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ས་བརྗོད་སྟུང་དུ་རྗེ་གསལ་པའི་ཉེས་དང་བཅས་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་ལ་ཞིག་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ས་བརྗོད་སྟུ་
འདོགས་པ་ལ་ཇི་སྐད་ཀྱིས་བཀོད་པར་ཐུབ་དེ། ཇི་སྟེ་བརྗོད་དུ་རུང་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲོ། དེ་ལ་རྟོགས་ན་ཚོད་པ་ར་བསྟན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་འདོད་རྒྱལ་བའི་
སྒྲ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་རེ་གྲགས་པ་འདི་རྗེས་དཔག་གིས་དཔལ་ལྷུན་ལ་བསྟན་པ་འདི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟོག །རྟེ་དེ་ཞིང་ཟླ་ལ་བཀྲུ་བཤད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚོ་ཅན་ཀྱི་ཡི་སྒྲ་སྐུར་མཚན་པ་ལ་འཇུག་པ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཡང་། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ང་

346

༄༅། །ཡུལ་ལ་དངོས་པོར་བཟུང་ནས་འཇུག་པ་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད་པ་ར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྟེན། མདོར་སྡེ་ལ་བརྟེན་ཀྱི་ཙ་བའི་ངེས་བ་ཚད་པ་ནི་སྣ་བས་སུ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་པའི་…
རྗེས་དཔག་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པར་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནོད་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཞི་ནི། །གསུམ་པ་གནོད་རྒྱུ་འགྲུབ་པ་ང
བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། ཐུན། གཞན་དོན་ལ་ལྟུར་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་ནས་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ལ་གནོད་ཚུལ་
ཐ་དད་པས་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་གནོད་ཚུལ་གཞན་དོན་ལེའུར་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་མངོན་སུམ་དང་རང་དོན་ལེའུར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ
དོན་དང་ཚན་ཉིད་ཀྱང་མདོར་ཉམས་གཞུང་ལ་བབ་བཤད་པ་མ་ཟིན་ཏོ། དོན་ནི་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། །མཐའ་དག་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། མངོན་སུམ་གྱིས་ལ་བ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ལེའུར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཞན
དོན་ལེའུར་དོན་དང་ཉམས་ཀྱི་རིང་གཏན་ཚིགས་འཇོག་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚེད་དོན་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཞི། སྔ། ཚད་མས་དོན་ཐ་བ་རྟོགས་ཞེས་པ་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེལ་ངོར་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོག་ཆོས་རྫུམ་པོ་དགག། ༡༤

ཤེས་པ་དོན་རྣམས་ལ་སྣང་བའི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ལས་འདི་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡི་ཤེས་ཞེས་ཤེས་པའི་ཚེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞར་ལ་བྱུང་ཡིན་པ་སྒྲོ་བ་ལས་ཤེས་པ་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཞེན་གཞོམ་དོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞར་ལ་བྱུང་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དོན་རྣམས་ཀྱིས་

ལྟ་བ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་གཅིག་གི་དགོས་པ། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ། ངོ་བོ་རྣམ་དབྱེ་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་བཤད། སྒྲ་རྟག་པ་རང་མཚན་ཉིད་གཞན་ལ་ཡོག་ཚེ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

ཤེས་པ་དོན་རྣམ་སྒྲ་ཚིག་སྐྱེ་ཐུབ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར། རྟགས། མངོན་སུམ་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ། འཛིན་ཚུལ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་ཚད་མ་སྐྱེ་བར་རྒྱུ་ཡིན་ལ་སྒྲོ་བ་ཤེས་པ་དོན་རྣམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་

ངེས་པའི་ཚེ་དཔེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ། ཤེས་པ་དོན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཡུལ་ལ་བཞག་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་མི་ངེས་གྲུབ་པའི་དགོས་པ་བཤད་ཅེན། ཤེས་པ་དོན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཡུལ་ཕྱིན་པ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་ངེས་ངེས་པ་ཀྱང་དོན་མ་སྤྲུབ་རྗེ་ཤེས་

སུ་གཏོ། ཁྱོད་སྒྲ་ཡི་དོན་གྱི་རྗེ་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དོན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཡུལ་ལ་བསྟན་ཚུལ་གྱི་མི་ངེས་བསྒྲུབ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉི་སྒྲུབ་བྱེད་དབང་མི་སྐྱེ་བའི་གཏོང་བྱེད་ཚན་ཤེས་པ་དོན་རྣམས་ལ་ཡང་བཀག་ཡོད་

ཤེས་པའི་ཚེ་དཔེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཚད་བཟང་པོ་ལ་གཞི་རང་རྟེན་ངོ་མ་བབ་ཤར་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དགོས་པ་བཤད་པ་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་བཞིན། །དགོས་པའི་རྟོགས་ཚུལ་བརྗོད། །དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲུབ་རྟོགས་བསྡུ། །དེ་ནས་གསལ་བྱེད་སོགས་པ་བསྡུ་བའི། ། 348

ཞི

༄༅། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་བཞག་པ་འདི་དགོས་པ་བབ་ཤད། །དོགས་པ་སེལ་བ་འདི་དགོས་པ་བབ་ཤད། །ལོག་རྟོག་སེལ་བ་འདི་དགོས་པ་བབ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་རང་རང་རྟེན་ཞེ་ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་བཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
ཀུན། མདོ་རང་རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སློབ་པ་ཚེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོ་ངེས་འདི་ཤེས་སྣང་བས་སྐུ་ཆོས་ཀ་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་འདི་སྐྱབ་ཆོས་ཀྱི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ཤེས་པས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངན་ལ་གནོད་ཤེས་པས་ཀྱི་བསྒྲུབ་
བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པ་འདི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོག། དགོས་པ་དེ་རང་ཉིད་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ངང་ལུགས་རྣམས་རྟོགས་པ་མི་ནུས་མཚུངས། དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་གནོད་པ་ང་སྔ་མ་བཞིན། ཆོས་ཅན་ལ
གནོད་པ་ཅིག་སྣང་བས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་སྒྲུབ་ཅེས་ཤེས་པ་འདི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས། ཆོས་ལ་གནོད་པ་ཕོ་སྣང་བས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ངང་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི
ཆོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བྱ་འདི་ལོག་རྟོག་ཡོད་པར་བསྟན། །ལོག་རྟོག་དེ་ཡི་ལན་བརྗོད་བ་ཤད། །དེ་ཉིད་རིགས་པས་སེལ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི། ངེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ལ་གནོད་ནས་བསྒྲུབ་
བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་བསྟན་ཡང་སྒྲུབ་པ་མིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚུར་ཀྱི་ངག་ལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྟོག་བའི་ཞེན་འཛིན་པ་བྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྣང་བས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འདོད་པས་སོག

རྟོག་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚིག་ལ་བྱ་བའི་ལོག་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་གཅིག་ལྟ་བུ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའ་སོགས་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཅིག་ཅར
དུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གནས་ཚོགས་དེ་ནམ་མཁའ་ཁ་དང་དངོས་པོ་བའི་གནོད་པས་ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའ་བ་ལ་གནོད། དེ་ཉིད་ནི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་འབྲས་ཅིག་ཅར
དུ་མི་སྐྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའ་བའ་དངོས་པོ་བ་ལ་གནོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བདག་རྐྱེན་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་བའ་དངོས་པོ་བ་ལ་གནོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བདག་རྐྱེན་མིན་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་ན
རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་དེ་ཀྱི་ངང་ཚུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་ལྟ་བས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གནོད་ན་དེ་ཚེ་དམ་བཅའ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་བའ་ཞིག་ལ་གནོད་ཀྱང་
སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་པར་བསྟན་ཏེ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཤད་ཉེས་ནི། ལོང་བ་བརྗོད། དེ་ལ་གསུམ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ལ་གནོད
པ་སྣང་བ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་ན། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་པ་ལ་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ནམ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། དེ་ལ་སྣང་བ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། སྣང་བ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད

ཐ ཤ ཞ

༄༅། །ཕར་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་བདེ་སོགས་རྟག་ཟུག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པས་བདེ་སོགས་མི་རྟག་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཟེགས་མ་དང་བ་ཀ་ག་པའི་ཕྱིར་ཞེས། གཉིས་པ་ནི། ཐལ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚིག་ཏ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འཁྲུལ་བ་གྱ་ཏུ་མི་བསྐྱེད་

པ་ཡིན་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དང་དང་དང་འབྲས་མཐུན་མི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་དེ་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་ལ་བསམ་མེད་དེ། ཚུལ་དང་

བདེ་སོགས་མི་རྟག་པ་བཞིན་ཞིམ་མཐུན་པའོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་ཆོས་ཅན། ཚུར་རིམ་གྱི་གནོད་གཏུག་ཟུག་པ་བདེ་སོགས་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་སྐྱེད་པའི་ཞུ་བའི་ཕྱུར་རྫས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་འཁྲུལ་བ་ངེས་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐལ། མདོར་བསྟན་པ་ཞེས་པ་འཆི་ཚིག་སྔོན་པ་ཚོས་ཅན། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚིག་ཅན་དང་བཅས་བཞིན་པ་ལས་ཚིག་གཞན་ཀྱི་ཚིག་ཅན་དང་བཅས་གནོད་པའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྣམ་ཀྱི་ཚིག་གྱི་ཐུན་པ་དང་

ཟླ་བ་པའི་ཚིག་ཅན་སྣ་བ་ལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་འི་མཚན་ཉིད་བཅད་པའི་ཚིག་སྟ་ཅིག་རྩེ་ཅེས་པ་འབྲེལ་མེད་ཚིག་གཞན་ཡུལ་དོན་ལ་གནོད་པས་སྒྲ་བསྒྲུབ་པ་ཚོར་བར་ཞེས་བཞག་པ་ཤིན་ནོ། ཕྱི་པ་ནི།

སྐྱོན། ཐལ་རྟེ་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་གནོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་སྣུམ་མཚོན་སྟོན་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་ཡང་འདར་རིམ་བསྐྱར་ཏེ། ཕྱོགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། རྟགས་སྔོན་དང་།

351

དང་པོ་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཆམ་ལ། འབྲེལ་བ་འཁོར་གསུམ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ། ཆོས་ཅན་མ་སྒྲུབ་པ་ལོག་ལ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཕྱོགས་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་ལྟར་འགྱུར་བའི་
སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉན་ཚིགས་སོགས་ལ་ཀོ་དང་པ་ལ་སྤྲོས་པ་ཡི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩོད་པ་རིགས་འགྲུབ་པ་རབ་འབོགས་ལོགས་རྗེས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤྱང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་འཛིན་གྱི་བརྩོད་པ་བཀོད་ཏེ་བཤད། ཕྱི་མ་མཚོན་བྱེད་དང་པོར་བརྗོད་བ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ། མདོར་
ཚིག་གི་དོན་ལ་གནོད་པ་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་འགྲུབ་པ་རང་དབང་། ཆོས་ཅན་གྱི་འགྲུབ་པ་རང་དབང་། ཆོས་ཅན་དང་དེའི་དོན་ལ་གནོད་པ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཀུན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་བསྟན་
པའི་དགོས་དང་བཅས། །དགོས་པ་ཅན་གྱི་ཕྱི་བརྗོད་དོས། །དཔེ་དོན་ཕྱི་མ་མཚོན་པའི་རྩ་ལགོ། །དང་པོ་ནི། སྨྲ། ནམ་འགྲེལ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་མིང་ཕྱོགས་བརྗོད་བསྟན་བཅོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་སོགས་ལས་གསུང་
གྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་ཚུལ་བཤད། །མངོན་སུམ་ལོག་སོགས་ཀྱིས་གནོད་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གནོད་ལུང་ཚད་མ་བཅའ་འཇིགས་ཟིན་དོན་བཤད། །དེ་ལ་གནོད་བྱེད་རིགས་པ་བསྟན།
གནོད་པ་མེད་པ་འདི་གཞན་ལ་འདྲ་བ། །ཚུལ་དེས་གཞན་ལ་འདྲ་བ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ། བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། མདོ་ནི་སྒྲ་རྟག་པ་འདོད་ཀྱང་། ཚད་མ་ནུས་པ་ཕྱེ་ནས་ཆོད་དང་དེའི་ཚིགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནམ་ཅན་རང་གི་ལུགས་མ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ

༄༅། །ཡིན་པ་འམ། མདོ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ནི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་ཉིད་མ་དམིགས་པས་བསལ་བ་རྒྱུ་ཡ་ཞེས། །ཕྱིས་མི་ནི་བའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ནི། སྒལ། ཕྱིར་ལན་མཁྱེན་ནི་རི་མོ་ལ་བཀྲ་ཅན་གཉིས་ལ་ལ་ཞིག་བཀྲ་ཅན་གཅིག་བསྒྲེས་ནས་

གྲང་ལ་གཞལ་བ་ཡི་ཚེ་འཛིམ་རི་ལ་དེ་ཚེ་ཅན། མ་བསྒྲེས་པ་གྲང་ལ་གཞལ་བའི་ཚེ་འཛིམ་རི་ལ་བཀྲ་ཅན་ནི་ཡེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྔར་མཐོང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་ཡན་ལག་གི་ཕྱི་མཉམ་པ་གང་ཞིག །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕྱི་དང་འགྲས་སུ་ཕོག་ཅུང་འགྲོ་བ་ཉིད་ཕྱུག་ཡོ

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བས་ལས་དང་རྒྱུ་དཔེ་ཞེན་ནོ། །ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ཚོས་ཅན། ཡོད་དེ་ཉིད་ལྕགས་དང་འགྲས་སུ་ཕོག་ཅུང་ཟད་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཕན་ཚོད་པ་དང་བ་འགྱུར་མི་ན་ཐལ། དེ་གཉིས་མཉམ་མི་ཕགས་པ་ཡི་ཕྱིར། ཏེ། གྲང་ལ་བ་ཡི་ཕྱུང་བ་རེག་མི་འཛིན

འཇིག་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡི་རིགས་པ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཀྱི་ཕྱུང་པར་ཚོགས་གསུམ་ལྡན་ལ་སྐོར་བ----ཡིན་ཏེ། ཡོད་དེ་ཉིད་ཕྱག་དང་ཚེས་སུ་ཕོག་པ་ཡི་སྒོམ་ཞིང་ཟན་གཉིས་ལུགས་ལ་ཞེ་ཞུགས་པ་ཡི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལན་དང་།

དཔེ་དོན་ལ་སོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ། འཛིམ་རི་ལ་བཀྲ་ཅན་བསྒྲེས་པ་དེ་ལ་ཡོད་ཅན་ཕྱི་དྲུག་ཕོད་ཀྱུ་འཕར་ལ་མི་ཉོན་ཏེ། ཡོད་ཅན་དེ་ཕྱུག་གཅིག་ལས་མི་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། བཀྲ་ཅན་བསལ་ཀྱི་ཕྱུང་པོ་ཞེ་ལྷོ་དང་རེས་པ་ལ་ཀྱི་འདབ་མ་གཅིག་གཞན་པ་བཞག་

ཞེན། གཉིས་པ་ནི། ནི། ཕྱི་རོལ་མཐའ་ཡི་འཛིམ་རི་ལ་བཀྲ་ཅན་གཉིས་ལ་ལ། བཀྲ་ཅན་གཅིག་དེ་ཉི་མི་བསྒྲེས། བཀྲ་ཅན་གཅིག་གཅིག་ཅང་རྡུ་བསྒྲེས་ནས་གྲང་ལ་གཞལ་བའི་ཚེ་ཤོད་ཕྱུག་ཉི་ཤུ་སྟེ་ཚོས་ཅན། གྲང་ལྕུར་ས་མ་བཅུད་ཀྱི་ཕྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན

ལག་གི་སྙིང་ཀ་མ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྙིང་དབྱུང་དགོས་ཅི་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། གསེར་མ་ཤ་ཀ་བརྒྱ་རིམ་གྱིས་བསྲེགས་པའི་གོང་བུ་ཆོས་ཅན། ཚོད་དེ་མ་ཤ་ཀ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་བསྲེགས་པའི་གོང་བུ་གཉིས་ལ་མ་ཤ་ཀ་བརྒྱའི་གོང་རྒྱུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་—
འཇུག་པ་མཚུངས་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཚོད་ལ་མ་ཤ་ཀ་བརྒྱའི་སྐྱེད་དུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡོད། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀ་རྣམས་བརྩམས་ཏེ་སྣོད་མ་ཐེབས་རེ་སྨ་ཧྲག་རེ་རེ་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཀྱང་
ལས་མི་རྟོགས་པར་སྐྱེ་མི་དེ་འདྲ་ཞེ་ན། ཡུངས། རྡུལ་ཕྲན་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡུངས་ཀར་གྱི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྙིང་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། གྲངས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། སྙིང་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲང་ཆེས་ཅན། ཡན་ལག་གི་སྙིང་ལེན་ཚོད་ལ་རྟོགས་པ
བར་ཐལ། སྙིང་ཚོད་ལ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྙིང་ཚོད་ལ་མ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོན། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཚོད་ཀྱི་སྙིང་དེ་རགས་པ་དང་བ་དང་པོ་དེ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཚོད་ཀྱི་སྙིང་ཚོད་ཀྱི་རྡོ་དང་འདྲ་སྤྱག་དང་ཆུང་ཚད་མས
རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཕྱིར། མཐའ་གསོག་པ་བཟློམས་པའི་གོང་བུ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ལ་མེད་པ་རིག་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྡུས་པ་མེད་དེ། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་སྙིང་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྡུས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་བསྡུས་པ་ཡང་འགོག་རྒྱུ་ས་བའི་ཕྱིར། དཔེར། གྲང་རྣམ་བཅའ་བའི་ཁྲོད་པ་དང་གོ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་ ཀ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྡུས་པ་འགོག་པ་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྡུས་པ

༄༅། །སྟོང་ཉིད་མ་དམིགས་པ་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀ་ཡ། ཏྲི་བྲག་པས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནང་དགོག་པའི་དམ་བཅའ་བཟློག་ཅན། ཅིང་ལ་བརྩེ་བ་མཐའ་ནང་གཅིག་ཀྱིས་ རྒྱུ་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཕྱིར་ལ་ཕྱེ་བྲག་པ་རང་གི་ཁ་བསྐྲང་ལས་སོགས་ཀྱིས་ལས་རྩོད་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བདེ་བའི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་བཞི། ཀྱེ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་འགོག་པ་འདི་མ་བཅའ་ལས་བརྩོད་ཀྱི་ལ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་བ་ལ་བརྩོད་
པ་འདི་སྤྱི་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་ལ་ཕྱུག་ལ་བསྐྱུ་བ་ཡི་མཚན་ཉིད་འགོག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེ་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ། །བསྐྱུ་བ་ཀྱི་ཡིན་པ་རྟགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ། །རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟགས་ཀྱི་ཀུན་བ་བརྗོད། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
དཔེར་ན་བབ་པའི་གཞི། གཞན་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། བསྐྱེད་བྱ་སྟོན་ཞེས་པ་འདིས། ཕྱི་བ་མེད་པ་ལ་རྟེན་སྦྱོར། །ཇི་ལྟ་ཞིག་རྟགས་བྱ་དང་། །མཐུན་བ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་རང་རྒྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཆ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་
བསྐྱེད་བྱ་སྟོན་པ་ནམ་མཁའི་མཚོན་པ་ཤི་ལྟ་བུའི་དོན་ལ། སྔ་ཆོས་ཅན། རྟགས་སྒྲ། མི་གཞིག་སྒྲ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ། སྒྲ་རྟག་པ་དང་བསྒྲུབ་མི་གཞིག་རྒྱུ་བྲལ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་བསྐྱུ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ཕྱིར་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་ནི་ཕྱུང་བ་ར་ཡོད་པ་ནི་གཞན་ལ་དགག །པས་སྟོགས་ཀྱི་ཕྱུང་བ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱུ་བྱ་ནི་བསྐྱུར་ལ་བབས་བསྐྱུ་བྱ་དང་པའི་ཉིད་ལ་འདུག

པས། གོ་ རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་རྣམ་པ་----བའི་སྣོམ་མེད་དོ་ཞེན། ཤེས། དགེ་ རྟགས་མ་གྲུབ་བ་ཚོས་ཅན། ཕྱིར་རོ་ཡབས་ཞེ་དང་ངོ་ཤེས་བ་རིགས་མཚན་ཀྱི་མ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མི་ནུས་པར་ཐལ།། ཕྱིར་ཤེས་བྱེད་སྐྱབས་ཅི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ
པ་རང་ལྡན་ཏེ། ཤེས་བྱ་བས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་བས་སྟོང་པ་འཇུག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྡོག་སྤང་གིས་དེ་ རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱོན་ཅི་ཡིན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམས། དེ་ཚོས་ཅན། ཕྱིར་བྱེད་པས་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཡས་ལ
ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ལྔ་ཡི་ནང་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུབ་མཐའ་བཞི་ནི་དགག་བས་ལ་ནི་ཀྱི་སྒྲུབ་མཐའ་མིན་པ་འཇུག་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ལུགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཤེས་བྱེད་ཤེས་པས་ཅི་ མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། རྟོགས། མདོར། ཚོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། ཚོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཚོས་མ་གྲུབ་མེད། གཞིས་ག་ལྟར་བ་གཉིས་ག་འི་སྒོ་ནས་འཇུག་རང་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟ་བ་ཚོགས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཡང་། གཞན་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཕྱ
ཚོས་ཅན། དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐབས་ཡུལ་བ་བའི་ཕྱིར་རོ་བ་དེས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་བ་རང་འཇུག་པ་འི་ཚོགས་ཚོང་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ལྟ་ཀྱི་ཏག་ཏུ་ཚོགས་ཀྱིས་ཐུ་མི་རྟག་པར
གྲུབ་པའི་མ་ཐུན་པ་ཡི་ཐུན་པ་ཚོས་ཅན། བསྒྲུབ་པ་བྱུང་བ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་རང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བ་འི་དཔེ་འི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐབས་ཡུལ་བ་བ་འི་ཕྱིར་རོ་ལ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བྱས་པ་ལ་ཡི་མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱེ་ལྡན་དང་ཚོས་མཐུན་ཚོས་ཅན་མཐུན

356

༄༅། །པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བཀག་ཤེས་པས། ཀྱི། གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པས་ཧེ་ཏུ་དང་བ་ཤ་དང་པའི་སྒྲུབ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་ཚོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་རི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པའི་བཤད་བཅོས་དོན་མེད་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་
བྱའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པའི་བཤད་བཅོས་དང་མི་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་དགར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲུབ། དཔེ་རྟགས་མཐུན་པ་དམ་བཅའ་བ་རྟགས་ལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ་རིགས་གཞུང་གི་ཚིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
རིགས་པ་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་རྟོན་པ་བོན་དམ་བཅའ་བའི་ཞེས་དམ་བཅའི་སྒྲ་རིགས་གཞུང་གི་ཚིག་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱབ་ཅེ་རྟོན་པ་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་པ་གཅིག་པུའི་ཆེ་དང་འབྲས་དང་ལ་དེ་སྒྲོས་མི་དགོས། སྒྲུབ་བྱེད་རྟོན་པ་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་པ་
གཅིག་པའི་ཆེ་དང་འབྲས་དང་དེ་སྒྲོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྟོན་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའི་རིགས་གཞུང་གི་ཚིག་སྒྲོས་པ་ཐལ། དཔེ་ཉིད་པ་འབར་དམ་བཅའི་སྐྱུར་རིགས་གཞུང་གི་ཚིག་སྒྲོས་པ་ཤར་རྟུང་ག་ཞིག །ཕྱིར་མི་ན་
འཕྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་རྟོན་པ་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་རྟོན་པ་དམ་བཅའ་བ་བོན་པོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ལ་ཡང་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངག་ལ་བའི་དོན་གཉིས་ངེས་རྟགས་
ཉམས་བཞག །རྟགས་ལ་སྤྱི་དོན་ལ་གང་ཡིན་པ་ལ། །དེ་ཉིད་མཐུ་བསྒྲུབ་དང་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ། སྒྲ་རྟགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཡག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལ་བ་དགོས་དམ་བཅའི་ཚིག་གི་བསྒྲུབ་རྟགས་པར་བཤད། རྟགས་ཀྱི་ཚིག་གི་ས་སྨྲ་མི་ 357

རྟགས་པ་རབ་སྒྲུབ་པས། གཏན་ཚིགས་ལ་མ་བཅའ་བ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འགྲེལ། གཏན་ཚིགས་ཡང་མ་བཅའ་བ་དང་འབྲེལ་བ་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚོམ་ཚད་མ་ཚོས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ

ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟགས་སྒྲུབ་ནས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སྒྲུབ་དུ་ཐལ། འདོད་ཡུལ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཏན་ཚིགས་ཚིག་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྒྲུབ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱལ་འདོད་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་བཤད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱི། སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་རྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་འཛིན་

ཚིགས་དང་མ་བཅའ་བ་དང་འབྲེལ་བ་བརྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་གཏན་ཚིགས་དང་མ་བཅའ་བ་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔེ་ཙམ་བསྟན་གྱི་མི་རྟག་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

གཏན་ཚིགས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དེ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་བ་ལ་སྦྱར་སྦྱོར་ནས། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕྲོད་པའི་གོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས

པའི། ལུས། དེ་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་རྟག་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་སྦྱོར་བ་འདི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགལ་ཟླ་མ་སྤྱི། ཁྱབ་ལ་གྲགས་པ་འདི་གཞན་དམ་དང་སྦྱར་

ཞ

༄༅། །ཞེད། །སྣམ་ཡིན་ལམ་གཞན་པ་སྤྱོད་ཚོམ་མེད། །ཐོབ་མཚོན་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་མཚུངས་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མི་དབང་མིན་ཐར་པ་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྒྲ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་བརྗོད་
བྱ་ར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཡོན་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པའི་ཚོ། སྒྲ་བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་དུ་གྲོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་མིན་ཅིང་མ་ཟིན་ཐམས་ཅད་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཞུང་བརྗོད་དུ་རུང་གྲོང་བ་དེ་མིན་
པ་ར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཁྱོད་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་བས་བཀག་རིགས་ཤ་པ་ཡོན་གྱི་མིན་ཞེས་པ་བཞི་བཞིན། །ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་སྤྱ་ཐམས་
ཅད་མིན་ན། །ཁྱབ། ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་ར་ཐལ། སྒྲ་ཡིན་ན་ཡ་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ཁྱབ། སྒྲ་མི་ཏེ་ན་དང་ཐམས་ཅད་མིན་པ་གཉིས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ར་འདོད་པ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཏེ་གལ
གལ་ཏེ་སྒྲ་མིན་ཐམས་ཅད་མིན་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན་ཚོམ་ཡོངས་སུ་སྐྱོར་ལ། དེ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་བསྒྲུབ་པ་ར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས
ཀྱི་ཕ་མཚུངས་པ་བསྒྲུབ། །དེ་བྲག་གི་ཆོས་བཀོད་པ་མཚུངས་པ་བསྟན། །འབྲས་བུ་ར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལ་མཚུངས་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་ཚུལ་གཞི་རྟགས་སྒྲ་དང་མེད་པ་ར་མཚུངས་ཤེས་སོ། །ཞེན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་དང་པོ་གོ་བ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་ཚོགས་ཅན། དོན་དམ་པར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་མེད་ཅིང་ཐ་དད་དུ་ཡང་
མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔག །དེ་སྔོན་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་ ...... མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེལ་ངོར་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་
གཞག་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཏག །དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་པར་དམ་ཚིག་མི་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་པར་དམ་ཚིག་དང་བཅས་པས་འབྲེལ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་དགག་དོན་དགོད།
གཉིས་པ་ནི། འབྲས་ཐུན་ཀྱི་ཐུན་མ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། འདུས་བྱས་རྟག་པ་སུ་ཀུན་པའི་ཆོས་ཡང་ཕྱོགས་མཚོན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས། འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐུན་
པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐུན་པ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཆོས་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ཤོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཡིན་པས་ལྡོག་པས་མཐོན་གནས་སོ་ཞེ་ན། ཆོ་འབྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་སྐུ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྩོལ་བསྒྲུབ་ཐར་དང་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེར་སྔོན་པ་བཞག་ཏུ་མཚན་ཉམ་གཞིན་དང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད། ཆོ་འབྲུ་ཆོས་ཅན། ཆོ་ལ་

༄༅། །སྐྲས་མཚན་ནག་གཞི་རྫོང་གཞན་ལ་དེ་ཡི་རྟག་པ་རང་སྐྱ་བ་པ་འི་ཚོ་ཁྱོད་རྩེ་ལ་སྦྲ་མཚོན་ནེ་ཁྲེ་འཁྲི་པ་ནཱ་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འི་ཚོ་ཁྱོད་རྩེ་ལ་སྦྲ་མཚོན་ནེ་ཁྲེ་དཀྲི་ཡ་ན་ལག་ཡིན་བ་ལས་ལྡོག་པ་འི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྩིས། མཁན་དབུ་ཚོས་ཅན་རྟག་རྫུང་
ནས། མིན་ཤེས་པ་འི་སྣ་བས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བགོད། གསུམ་པ་བརྗོད་རྩུ་ལ་རྟེན་ལ་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ལ་ཞ་དཔ་ལག་སུམ་སྐྱེ། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་ལ་དཔྱེ་བ་འི་དགོས་པ་བསྟན། །ཕྱོགས་ཚོས་ལ་ཡིན་ན་རྗེས་འགྲོ་མེ་དཔ་སྤྱད། །དཔྱེ་བ་གོ་ཤེ་དགོས་པ་བརྒྱལ
བ་རང་བཞག་དཔ་བོ། །དང་པོ་ནི། གཙུས། མཐོང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་འདིར། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དག་ཀུན་བྱེ་བ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་རྩུ་ལ་བ་རེ་སྒྲ་གཅུ་རྟོགས་པ་འི་ཚེད
ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་ལ་ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། རྟག་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་ནས་དཔེ་ལ་མི་འཇུག །མི་དམིགས་ཕྱོགས་ཚོས་སུ་མི་རུང་དོན་ཞེན། ཚེས། རེས་གཟུང་དང་ཚོས་སུ་སྒྲུར་བ་འི་རྣམ་གཅོད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣ་བ་གསུམ
ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཁྲེད་པར་དང་དེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྡང་བ། ཁྱད་པར་ཅན་དང་དེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་བ། སྒྲུབ་དང་དེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར། བཞི། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་གོ་བ་འི་ངག་ཡིན་ན་དེས་གཟུང་དང་ཚོས་སུ་སྒྲུར
བས་མ་ཁྱབ་པ་རབ་ཆ་ལ། དེས་གཟུང་དང་ཚོས་སུ་སྒྲུར་བ་བ་བརྗོད་བ་དོན་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་གོ་ན་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར། ཕྱི་རྒྱ་ཆག་པ་ཡོད་སྐྱེ་ན་ཞེས་པ་ནས། ནག་པ་ཏ་འགྲོད་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་ནང་ནས་གྲོད་སྤྲུ་བ་ལ་ཡོད་སྐྱེ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས།

ལྗོན་པོ་མཆོག་ལྟེ་ལ་སུ་འབྱུང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས། ཐུབ་པ་ཆེ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསླབ་པ་ཞུ་བ་ཡིན་ནམ། ཁྱོད་ཞུས་པ་འཛེམ་ལུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མཐུ་བ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡི་ཡུན་རིང་མ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་ཞུས་པ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཞུས་པ་ལ་རྟེན་ས་སུ།
འགྲོ་བ་འི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབུ་བོ་སོ་སོའི་དགོས་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན། །ཡང་དག་གཉིས་དང་མཐུན་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད། །དག་གནས་ཡོངས་སུ་མི་ལྡན་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིད། ཐོགས་ཚོམས་ཅན་གྱི་ར་བ་ཏུ་...
འཆད་པ་འི་སྐབས་སུ་དེ་སྣ་མི་རྟག་སྡུད་པ་ལ་བསྟུས་པ་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་བཀོད་པ་འི་ཡང་དག་གཉིས་དང་། སྔ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་བཀོད་པ་འི་འགལ་རྟག་གཉིས་ཀ་མཐུན་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་འི་རྟགས་ཀྱི་...
རྗེས་འགྲོ་ཁྱབ་པ་ལ་མཐུན་སྤྱོད་ཡབ་རྟག་དགོས་ལ་ལོ་ལོག་ཤེས་པ་འི་ཆེད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། ཉིད། སྔ་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཐུན་དང་བཞིན་ཕྱི་རྟགས་ལ་བཀོད་པ་འི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཡང་དག་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྡོག་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཕན།
རྗེས་འགྲོ་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་རྟག་ལ་ལ་དགོས་པ་ཡང་བ་དོན་པ་ལ་སྟོན་པ་འི་ཆེད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། རྒྱུ། སྣ་རྗེས་སུ་ཕྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུས་ཅན་མིན་པ་དང་། ཚོལ་མ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བཀོད་པ་འི་ཀུན་ཆོས་གསུམ་ཀ་མཐུན་པ་ཚོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ལ་དངོས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་འཇུ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་འི་ཆེད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་གཉིས་པོ་རྒྱས་པར་བཤད། །ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་གཉིས་ཕྱིན...

ཞ

༄༅། །བསྡུ་རྩོམ་ལ་བཤད། །གཉིས་སྐྱེས་རྟེན་དེ་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ། རྫོགས་མཆོག་ཐོབ་ཕྱིར་བརྟེན་ཆད་པ་རིགས་པས་བཞེད། ཉམས་པ་དང་བཅས་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་ས་རྣམས་ཕྱོགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་དགུ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་རྫོགས་ལ་ཐ་མ་གཉིས་སུ་ཧྲག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་། སྐབས་འདིར་རྩེ་འབྱུང་བ་བྲག་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོལ་འབྱུང་མ་ཀ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཤེས་པ་དེ་རྟ་རྒྱུ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་བཅུ་ཤེས་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོལ་འབྱུང་མ་འབྲུ་ལ་བའི་ཉིན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་བ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་… མི་འདོད་པ་ཡི་ཕྱིར། ཞུས། ཚོལ་འབྱུང་མ་འབྲུ་བའི་ཞིང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ཀྱི་ལ་དུ་དང་རྣམ་གྲུ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ
ཐུབ་དེ། ཐོག་མ་མི་རྟག་པ་རི་འབྲས་བུ་རུ་སྦྱོང་བ་འི་ཕྱིར། འདི། ཚོལ་འབྱུང་གི་བར་དང་བཞི་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ལེ་རྩེ་སྦྱོར་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་དེ་ཐམས་ཡོག་མ་སྦྱོར་བ་རབ་བཞི་གཟོད་ཚོགས་ཀྱི་ཞེ་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་པ་ཡང་དག་ཡིན་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐ་མ་གཉིས་སུ་ཧྲག་པ་ལ་བརྟན་པ་དང་བརྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ། སྐབས་འདིར་རང་དོན་ལ་ཞེན་བ་ཤད་ཟིན་པའི་བྱམས་དང་ཞི་གནས་རྩེ་ལ་གཉིས་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་དོན་རྟེན་བཤད་ཅུ་མ་རྩེ་ཞིན་པ་
གཞན་རྩེ་ལ་པ་དང་ལྡན། གཞན་དོན་རྩེ་སྦྱོར་ཐབས་གཉིས་མཛོད་ལྷུན་རྫོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ། སྐབས་འདི་ཆོས་ཅན། ཚོལ་འབྱུང་ལམ་ཚོགས་སུ་མི་ཐུབ་ཕྱོགས་ལ་ཐ་མ་གཉིས་སུ་ཧྲག་པ་རིས་བ་བརྟེན་ཀྱི་གཞན་ཚོགས་ཀྱི་ལྟེ་རབ་རྫོང་

སྒྲོ་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འབྲེལ་དེ་གྲུབ་པ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན། སྐབས་འདིར་བསྒྲུབ་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་གཅིག་དང་དེ་ལྟར་
ག་དང་དང་དུ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྡན་པ་ཅན་གོ་བ་སྐྱེད་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་འབྲེལ་ཁྱབ་མ་ཐུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ། ལྡན་པ་ཅན་སྐྱེད་གཏན་ཚིགས་ལ་གོ་བ་ཆོས་ཅན། ཚོད་ལས་ང་རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲུབ་པས་འབྲེལ་པ་གཞན་བཏགས་པ་དགོས་པ་མེད་ལ་ར་ཐལ། ཚོད་ང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚོམས་བ་དགག་ཅིག་གི་དང་དེ་ཕྱིར་ག་རྫས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ནས་འབྲེལ་པ་
གཞན་མེད་ཅེ་ན་བསྒྲུབ་དགྲུ་བཀག་དེ་མ་གྲུབ་བ། འབྲེལ་པ་གཞན་ཡོད་ཅེ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཐུབ་མི་ཐུབ་པ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་བརྗོད་ཅེས་པ་རང་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ཁེགས་འདི་ཞུགས་ལ་རྩོད་ལན་པ་རང་བསྟན། དོན་དེ་ལ
རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། །ཐལ་བ་འདི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་། ཁྲི་ཕྲག་པ་ན་རེ། གཞན་དུ་ལ་ཚོས་
ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་སོགས་ལ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཚེ་དཔྱད། མི་ན་བདག་ཡོད་འཕྲོག་པ་ཞེ་ན་ལ་སྔོན་པ་ཡི་རྟགས་ཁྱབ་ཆུང་བ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷོག་སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་

༄༅། །ལ་བརྟེན་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ལ། ཁྲོ་བོའི་རྣམ་པ་ཅན་གསོད་ལུས་བདག་ཅག་སྤྱན་སྔ་བའི་སྒོ་གསུམ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངེ་ཏྲཱ། ཏེ་ཛོ་ཅན། དེ་ལྟར་ཀྱི་མཐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བཤད་བྱོན་པར་ཐལ། གདོང་པའི་ཕྱིར། ཛ་བ་ ཏེ་ཛོ་ཅན། ཁྲོ་བོའི་དེ་ལྟར་ཀྱི་ཧཱུྃ་གསུང་གི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་ཐལ། །ཏྲེ་ཏ་ར་དགུ་ལ་བདག་གཅིག་གི་དང་དུ་བསྟན་དང་ལེའི་འབྲེལ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངོ་ན་སྒྲོན་དཔོན་ཕྱོགས་སྐྱོང་གིས་མཐའ་བརྒྱ་སྣ་མེ་ཏོག་བར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོག་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་ཀྱི་གདན་ཚོགས་སུ་བཞུགས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཞིང་། སྒྲ། ཕྱོགས་སྐྱོང་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱིས་དེ་རི་ག་ཏ་ན་ཚོགས་ཀྱི་ས་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་གཙོ་ལ་སྒྲུབ་བ་འཇིགས་མཛད་ཀྱིས་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲོག་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་ཀྱི་གདན་ཚོགས་སུ་བ་ཤར་པ་མི་ནུབ་པར་ཐལ། ཁྲོ་བོ་སེམས་མ་ཟློས་ཅན་ཀྱིས་འཁོར་ཁྲབ་ཤུབ་བ་ཕར་འདོད་བ་འགྲོ་ངང་པ་སྤྱོད་ཞེས་དེ་དེ་རྒྱ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོག་ཁྲ་བརྒྱང་བཅས་ཀྱི་གདན་ཚོགས་སུ་བ་ཤར་བ་དང་ཙེ། ཧེ་རུ་ཀ་རྒྱ་མཚོ་ལས་དེ་ཚོགས་ཀྱི་གདན་ཚོགས་སུ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ། ག་ལ་ཏེ་གསོད་ལུས་ལ་ཁྲུ་བཞི་དྲེ་གྲོག་མེད་སྒྲོག་བཅས་ཁྲབ་ཤུབ་བ་མེད་གུ་སྦྱོག་པའི་ཕྱིར། བདག་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན། ཁྲོ་བོ་ཆེ་ག་ཆོ་ག་ཅན། ཁྲོ་མེད་པ་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྲུས་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཁྲོ་བདག་ལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་དགོས་པ་ག་ཞིག ཁྲོ་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟེ། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན། བདག་ལ་དེ་ཕྱུང་ངུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། ཁྱབ། ཁྲོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྲོ་བདག་ལ་དེ་ཕྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདག་དང་ཁྲོ་ཡི་རྒྱ་བྲལ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྦྱོར་ཆེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྲོ་བོ་གསོད་ཀྱི་རྣམ་ཀྱིས་གསོད་ལུས་དང་བཅས་སུ་སྤྱུང

པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནུས་པ་ཀུན་ལྡན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གསུམ་པ། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཡོད་དབང་དག ལུས་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བ་ཐུབ་བཟོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་སོགས་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་རྟོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དང་འགལ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བདག་སྡོམ་པ་རང་ཚད་ཁེགས་ཤིང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག ཁ་བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཐོག་གཉིས་ཀ་སོན་ལྡན་པ་ཡིན་དམ་དམ་དངོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྣང་རུང་ཚད་མས་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་བཀོད་པ་མ་ངེས་པར་བསྟན། ཁ་ཅིག་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་འགལ། ཁ་ཅིག་ཚད་མེད་པའི་སླུ་བ་བྱེད་རྗེས་དཔོག་པོ། རང་ལུགས། གཉེན། ལུས་ཅན་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་སོགས་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་པའི་
ཕྱིར། ལུས་པ་བ་ཞིའི་ཞེ་ན། རྟ། སྐྱོན་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་དེ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསོད་ལྟ་སྲུབ་ལ་བདག་མེད་ངེས་རྟོགས་ཤེས་པར་ཐལ་བ་བའི་ཚིགས་ཀྱི་ཁས་པར་ཐལ། བདག་དེ་ཡོད་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི། ཐལ། གཞན་ལུས་
ཆོས་ཅན། ལུས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་མེད་པར་མཐུན་ལས་པར་ཐལ། ལུས་སོགས་དང་བདག་མེད་པ་ཚོགས་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། ལུས་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བ་མཐུན་པར་ཐལ། ཀ་སོན་ལུས་དང་དགའ་ལ་ཚོགས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྨྲ། གཞན་ཡང་ལུས་པ་
བདག་བཅས་སྐྱུ་ཐུབ་ཀྱི་ཚད་ཐུབ་པའི་མཐའ་བ་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདག་བཅས་ཀྱི་ལུས་ལས་ཡོ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་བཅས་སྐྱུ་ཚོགས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ནོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཞེས། སྔོན། ལྐོག་མ་ཞིག་འཇུག

༄༅། །འཛུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་དྲན་འདོད་སོགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། སྨྲ་འདོད་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཡུལ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྔོན་སྐྱེ་མ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་

གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ། དབུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མ་སྐྱེས་ཏེ། བདག་པ་ཉིད་དང་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་ན་ལུས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་མཚུངས་པར་རབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་འདི་ལ་ཉེས་སྐྱོན

མཚུངས་པ་རབ་སྤངས། །མི་མཚུངས་པ་ཡི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དགག །སྐྱོན་སོགས་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགག །སྒྲོན་སོགས་ལྡོག་པར་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལན་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བས་སྒྲོན་སོགས་ཆོས་ཅན་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་པ་སུ…

མཐའ་ན་བྲལ་སྐྱོན་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་ལ་པ་ཡོད་དེ། མཐའ་ཙམ་ལྟ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་གཏགས་ཀྱིས་སྐྱོན་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲོན་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་འདི་ཕྱོགས་བ་འབྲེལ་བ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་འདི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་བརྗོད། ལན་ལ་ངེས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲོན་སོགས་དེ་དེ་སྔར་ཐེ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆ་དང་པ་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཡང་། མཐའ་ཙམ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས

པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་ཙམ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྒྲུབ་མཚུངས། །སྒྲོན་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡོད་ན་ཧེ་སེས་འགྲོ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏྲཱི། མཐའ་ཙམ་སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་པ་ཅན་ལྡན་པ་ཡོད་སྒྲོན་ལ་སྐྱོན་ལྡོག་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན

367

ཀྱིས་ལྡོག་པ་མ་ཁྱབ་ལྡན། མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲ་ཀྱི་"མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་·····ཀྱིས་ལྡོག་པ་ཁྱབ་ལ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྡོག་པ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱོགས་ཆོས་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒོམ་བྱ་ཡུལ་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་པ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། དེ་སྒྲ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཞི་མ་འདི། སྒྲུབ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་མེད་པས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་རིག་ཅིག་གི་ལྡོག་པ་ཁྱབ་དེ་རྗེས་འགྲོ་ཁྱབ་པ་རང་ཞེ་ན་དེ། ཡང་ན་དོན་ཀྱིས་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྟོང་བསགས་ཉིད་ཀྱང་རྟགས་སྨྲ་ན་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཆོས་ཅན། དེ་
སྒྲ་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡག་ཉེས་ནི། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་བཀག་པ་འདི། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པས་ལྡོག་པ་སྟེ། དེ་སྒྲ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡས་ལྡོག་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲ་ཀྱི་"མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པ་དང་མེད་ན། །མེད་པ་ལྡོག་པ་ཞིག་ཡིན་ནུབ་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མེད་པ་ལྡོག་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །སྒྲུབ་བྱང་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པ་མ་ངེས་པ་ཡི། །དང་པོས་སྒྲུབ་ཏོ། ལྡོག་པ་རེག་ཅུ་
མེད་པར་ཐལ། །གཞི་དེ་ལྟ་བ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བསྟན། །ལྡོག་པ་དགག་ཅུ་མེད་པའི་ཚུལ། །མེད་པ་ཡི་ཡུལ་དང་བར་ཐལ། །དགག་པའི་དོན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །རང་གི་ཕྱོགས་ལ་དགག་སྒྲུབ་པར་ཐབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ། མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད།

ཐ། ཆོ། ༢༤༩

༄༅། །འགྲོན་ནོར་ལམ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་དག་བཅུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱོད་ཡོག་གཞན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་། །རིགས་བཅས་ཚོགས་ཅན། འཕགས་ལམ་ལས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོགས་ནོར་ལམ་སྦྱོར་ལས་བདག་བཅས་ལ་སྤྱུག་

པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དེ་དུ་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ལ་མེད་པ་དང་ཆོས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལུང་། གྲོགས་ནོར་ལམ་ཚོགས་ཅན། ཁྲིམས་ནོར་ལ་སྤྱོད་པ་བདག་བཅས་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོག་པ་དེ་བཅུ་མི་རུང་བར་ཐལ།

ཁྱོད་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ལུང་། གཞོན་ལུས་བདག་བཅས་ལ་སྤྱུ་བ་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་པ་འདི་སྐུ་བ་འདི་རྗེས་ཚོགས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཐར་པར་ཐལ། སྐྱབས་པའི་ཐམས་དང་དགག་པ་དེ་ཐམས་དང་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་

ནི། སྦྱོང་། བླུ་མ་པ་དགག་པ་འདི་དོན་མེད་པར་ཐལ། བླུ་མ་པ་ཡོད་པའི་རིག་འཛིན་དང་བླུ་མ་པ་མེད་པའི་མཐའ་གཞི་གང་རུང་ཡིན་ན་ལྷུ་མ་པ་དགག་པ་འདི་རིག་འཛིན་བཀག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་། གཞན་ཏེ་ལྷུ་ལ་བཟུང་ལ་སྒྲོམ་ནས་ལྷུ་མ་པ་དགག་པ་སྐྱེད་མི་དོན་ཅན། ལྷུ་ལ་རྩལ

ལ་སྒྲོམ་ནས་ལྷུ་མ་པ་རྟོག་པ་མི་འགྲོད་པར་ཐལ། ལྷུ་མ་པ་ཡོད་པའི་ཕྲུ་ལ་རྩལ་ལ་ལ་ལྷུ་མ་པ་བཀག་བཅུ་མི་རུང་། ལྷུ་མ་མེད་པའི་ཕྲུ་ལ་རྩུལ་ལ་ལ་ལྷུ་མ་པ་བཀག་བཅུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཐུག་པ་ལག་སུམ་སྟེ། སྐྱ་ཡི་དོན་ལ་དགག་བསྒྲུབ་བརྟག །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་

འཇུག་པ་དགག །འབྲུ་ལ་དོན་དང་བཅས་སུ་འཇུག་རྩལ་ལ་བཤད་པ་དོ། །དང་པོ་ནི། ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་བཀག་གསལ་བ་ཀྱི་དངོས་པ་ལྟ་བ་ཡི་རིགས་པ་ཞུག་པར་ཐལ། དངོས་སྒྲུབ་པ་དང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་མི་འཇུག་པར་སྒྲ་དོན་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ཏོག

པ་ལ་སྣང་བ་ནི་སྨྲ་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དང་བཀག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་སེལ་བ་དོན་རང་བཀག་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བ་རང་ལྡན་རང་གི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། གལ་ཏེ་རང་མཚན་ལ་ཀ་བཀག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བྱེད་ན། དོན་རང་མཚན་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགག
སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པ་པར་ཐལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་རྩ་བ་ཡོད་པ་བཞིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་བཀག་སྒྲུབ་མ་ཆད་ཁྱོད་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྒྲུབ
པ་ཤེས་པ་ཞེས་ཐུབ་དཔྱད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་རྟག་པ་འདུས་བྱས་རྫས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇིག་པས་སྒྲིབ་མི་དགོས་ཤིང་འགལ་འགྲིབ་པ་སྣང་བ་ཡང་། ངོ་བོ་མེད་པ་དང་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད། །ཐུབ་པ་ཡི་གཞུང་ལ་ཉེ་
བར་ཤེས་པ་མེད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། སྐབས། དོན་ལ་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བཀག་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས། ཁྱོད་སེལ་ངོར་བཀག་ཆོས་སུ་ངེས་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་བརྗོད་ཀྱི་ཐུབ་སྣང་བ་རྣམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་མ་ལས་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱོན། རྟོག་པ་ལ་དོན་ལ་སྣང་བའི་བཀག་སྒྲུབ་བཅད་ཤེས་སྣང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ལ་བཞིན་སྣང་ཚད་མ་མི་གནོད་དེ། ཁྱོད་རང་མཚན་ཐ་དད་ལ་སྒྲུབ་ནས་སྣང་བ་འདི་འཛིན་དེ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཆོས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་མཚན
རྣམས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་ཅེས། དེ། མི་ལ་རང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐ་དད་ཅེས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་དོན་གཅིག་ཡིན་བ་ཞིག །མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྣ། དགག

པ། ༤ ཁྲི

༄། །ལྷུན་རྡེང་པའི་རྟོག་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་ཤེས་སོ།། ཁྱོད་རྟག་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་བསྒྲུབ་ཆ་ཤས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།
བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་ཁྱོད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཛུགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏེ་སངས་རྒྱས་པས་བདག་མེད་པ་བསྒྲུབས་ལ་ལས་སྒྲུབ་བྱེད། ཐལ། མ་ཆགས་པ་ལ་བདེ་ལ་བསྔགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད
བས་བླང་བ་མཚན་ཉིད་པའི་ཐུབ་མཆོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བ་དགག་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་བས་བླང་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟར། སྔོན་གྱི་ཆོས་ཅན། མ་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་བདག་བཟུང་བརྟོག་པ་མེད་པར་མ་ངེས་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་བཟུང་
ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདག་ཡོད་མི་གཞིས་ཀ་རུང་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ། ཅིག་ཤོས་ལ་ལྡོག་པ་མི་རྟོག་པའི
ཕྱིར། གཞན་རྗེས་འགོག་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་རྟུལ་སྤྲུལ་ཁོག་ལ་མ་ཆགས་ཕྱོགས་བདག་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་བྱེད། སྨ། སྔོན་གསོག་ཆོས་ཅན། མཐོང་རྒྱ་ཀུན་གྱི་ཕྱོགས་སོ་ཅིག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་པ་བདེ་བ་མེད་པར་ངེས་པར་ཐལ། མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་ལ་བ་
ལོག་སྟེ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་པ་ཡང་བཞིན་ཏེ་ཉི་མའི་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཞེ་ན་ཡོད།། །བཞི་ཚུལ་གྱི་སྔོན་པ་འཛིན་པ་འཕྲུལ་པའི་ཁྱབ་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་ཞེས་ཏེ། ཡང་བདེ་པ་བཞེད་པའི་ཚོགས་པ་ཁྲུལ། །འབྲེལ་བ་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚོགས་པ

འཕྲུལ་པ་པོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོང་། གྲོག་མོ་སོགས་མཚོན་ཅན། སྐར་ག་མེད་ལམ་བསྐོར་བ་ར་མ་ངེས་པར་ཐལ། བདག་དང་འབྲེལ་བ་བཀ་ཉིས་པོ་བ་དང་སྣང་མཐུ་བར་འདི་ཕྱིར། ལྡོག །ཕྲོག་མོ་སོགས་ས་བདག་མེད་པ་ལས་ལྡོག་ཅུ་རྒྱུ་གཞུང་། གསོན་སྐྱེས་མཚོ་ལ་སྨ། བདག་
མེད་ལས་གཏོགས་པ་འདི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བ་ཅས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོས་དེ་ལ་རྟོགས་པ་མེད་ན་ཆོས་དེ་ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་འདི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ནི། ཀུན་སོགས་ཀྱི་ས་རེ་གསོན་ལུས་བར་དག་བཅས་སུ་སྣང་བ་དེ་མ་སྐྱེད་ཕྱེ།ལས་ལ་ལྡོག་པ་མེ་སྐྱུང་དེ་ལ་ཡོད་པས་
ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། གྲུབ། གསོན་ལུས་རེ་བ་ཀ་མེད་མ་ཡིན་པ་དང་བ་དགག་བཅས་མ་ཡིན་པ་རིག་ཞེས་བྱ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། གྲོག་སོགས་དེ་སྐྱེད་ཕྱི་མ་བརྒྱུད་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་ལྡོག་པ་མེད་པ་རིག་ཞིང་འཐུན་མི་ནུས་འདི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ལྡོག་པ་འབྲེལ་པ་ངེས་ལ་བསྟོན། །ངེས་བྱེད་ཚད་མ་ངོས་བཟུང་བ་དང་འཕྲུལ་པ་པོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། །གང་ཞིག་མེད་པ་ཅན་མཚོན་ཅན། ཕྱིར་རྒྱུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་མེད་ན་མི་འགྱུར་གྱི་ འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་
པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་གྲུབ་ལྡོག་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པ་འདི་ཕྱིར། སྦྱོང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཅན། ཕྱོགས་དེས་བ་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་བསྟོན་ཏེ། ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་རྟོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ངེས་དགོས་པ་འདི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། དེ་རྒྱུ་འབྲེལ་བ་དེ་ངེས་བྱེད་མེད། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་དེ་ངེས་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་དེ་ངེས་བྱེད་དང་པོ། །བདག་གཅིག་གཉིས་ལ་དེ་མ་གྲུབ། །ངེས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། མེ་དུ་སོགས་ཅན།

༄༅། །ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་ན་ཉེར་ལེན་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་དེ། མདོར་ན་སྤྱན་འདྲེན་གྱིས་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་མཛོད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། ཕྱོགས་སྔ་མ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་གསོང་སྦྱང་བ་དགེ་བ་བཅས་སུ་སྤྱོད་པ་དེ་འབྲས་རྟག
ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་བདག་གི་འབྲས་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱིར་བདག་ཕལ་ཆེར་དང་པོ་ང་མེད་ཀྱི་རྟེན་སྐུ་གྲུབ་ཕྱོགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཕྱོགས་འབྲེལ་ནང་བྱུང་རྒྱུ་མིན། །འབྲུལ་པ་ར་འབྲས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག ཕྱུལ
འཁྲུལ་པ་འདི་དང་པོ་ར་བརྗོད་དགག །འཁྲུལ་པ་མེད་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ནས་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་པ་སྒྲུབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། དུ་བ་ལ་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་མེ་མེ་ནི་བཅུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་བསྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། འཕྲུལ་ཏུ་བཅས་ཅན། ཕྱིར་མི་འགྲུབ
མིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་མེ་ནི་དང་པ་ཡང་རྒྱུ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ལ། འབྲས་བུ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་པ་རིག་པ་མི་ལྡན་བདག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་ལ་ལྟོས་
པ་ཐམས་ཅད་རིགས་གཅིག་ཁྱང་ཁྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདི། བཅུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཞེ་བ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་དང་མེའི་འབྲས་བུ་དང་བ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པས་དུ་བ་མེ་མེད་ལ་ལྟོས་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གཅིག་མིན་པར་ཐལ།
མེ་མེ་དང་སྤྲིན་འབྲས་ལས་བྱུང་བ་ལའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མ་ཡོང་བ་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔ་མའི་གཞན་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། ཁེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མ་ཡོང་བ་ཡིན་པ་ཞིག་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་གཞི་མ་ཡོང་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ། ཨུ་འཚོ་བ་ཅན། ཨུད་ཀྱི་ཏྲཱ་ལ་པ་ས་ཧྲུ་སྦྲུ་ཏི་པ་ཞེ་ཡོད་དཧྱཻ་ཡ་ས་པ་རབ་བསྒྱུར་ཏེ། ཨུད་དེ་སྔོ་ར་ཏྲེ་སྲུ་ཧྲུ་ཡ་ས་རང་དགུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀ་ལ་ཏེ་ཀྲུ་ཙོ་ཀ་ལ་ས་མི་འདྲ་བ་ས་བྲ་ས་སུ་ཤི་ས་གཅིག་བསྒྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཀྲུ་དང་པོ་ས་ར་ཕབ་གྲུ་ཡ་ལ་བ་གཅིག་བསྒྱུར་

བ་སྔོ་དཔའི་ཕྱིར་ཞེན། ཀྲྀ། ཀྲུ་དང་པོ་ཞེ་ཚིག་ཅན། ཨུད་ཀྲེས་རང་བསྒྲུབས་སྲུལ་བ་གཅིག་བསྒྱུར་བ་དེ་ཀྲུ་ཙོ་ཀ་ལ་རིག་ས་མི་འདྲ་བ་ལ་ས་འབྲས་སྦུ་ཤི་ས་གཅིག་བསྒྱུར་བ་ཊི་ད་ཡེ་ཡ་བ་དང་ཀ་ཏུ་མི་འཐད་པ་རབ་ལ། ཨུད་ཀ་ཤི་ར་བ་རིག་ས་གཅིག་བཅི་ཀྲུ་མ་ཚན་ཤི་ས་

རང་འབྲས་ སྲུ་ལ་བ་གཅིག་བསྒྱུར་བ་འི་ཕྱིར། ཀྲི། ཀྲུ་དང་པོ་མ་ཚེས་ཅན། རྟུ་ས་ཐ་དང་དང་རྟུ་ས་གཅིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་སྦུ་རིག་ས་གཅིག་བསྒྱུར་བ་ཀ་ར་ཤི། ཚ་མ་ལ་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེན། ཀྲ། དེ་ཚེས་ཅན། རྟུ་ས་ཐ་དད་དང་རྟུ་ས་གཅིག

གཉིས་ཀ་འི་བ་ཐལ། རྟུ་ས་ཐ་དད་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེས་ཅན། ཀ་ཤི་ར་བ་རིག་ས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀ་ཤི་ར་བ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཀ་ས་སྦྲུ་ཤི་ཀྲུ་ར་ས་ཀྲུ་ས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ། ཚ་རྡུལ་སྤྱི་མེ་དང་སྲུ་ཀ་བ་ཡི་མི་ཚེས་ཅན། མེ་དང་རིག་ས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་……

འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཚ་སྦྲུ་ས་ཀྲུ་སྦྲུ་ཡུད་པའི་ཕྱིར། ས་ནི་པ་ནི། སྐྱེར། ཨུ་འཚོ་ས་ཅན། ཨུད་ཀྱི་མི་ཚེ་ས་ལ་མི་འཁྲུལ་ཏེ། ཨུད་ཀྱི་མི་ཚེ་ས་ཀྱི་འབྲས་སྦུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སྦུ་ཀ་ཅན་ལ་དང་ཚེས་ཅན། རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་བཀག་དགོས། རྒྱུ་མཚན་མཐུན་

པའི་ཕྱིར། ཀྲྀ། རྒྱུ་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་སྦྲུ་ས་མེད་དགོས་ཏེ། རྐྱེན་དང་རྒྱུ་ཤི་རིང་གི་ཀྲུ་ར་བ་བསྐྱེད་བ་ཞི་ཚ་བ་ཞི་དཔྱད་པ་བཀག་པ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་པ་དག་ཀ་ཅིག་ག་འཁྲུལ་པ་ཞི་ར་ལྟ་ལ་མེད་པ་ཞི། ཀྲི། གྲོགས་བཞི་སྤྱི་ཚེས་ཅན། སྤྱི་ས་ཡོད་

༄༅། ། ཡུལ་བདག་བཅས་ཀུན་སྣང་བ་པར་ཕྱི་དབང་འི་རང་བཞིན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དང་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་བཅས་ སྐྱེད་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོལ་བདེ་ རིགས་ཅན་གཞན་ལ་ཁྱབ་པའི། སྐྱོན། །རྟོགས་སླ་དགོས

ལྡོག་མཚོན་ཅན་ཕྱིར་བ་དབྱེར་མཐུན་གྲུབ་སློབ་བའི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་རྟོགས་པ་འཕྲུལ་པར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རྫོགས་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཕྱིར་སྒོ་ནས་ཐོག་པ་འགྲུབ་པ་བར་དོ་དེ་པའི་ཆེད་ཡིན་ཀྱི་ཁྱབ་མཐའ་ཅན་དག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ

པ་དག་གཏན་ཚིགས་ལོག་སྨ་མི་སྤྱོད་རྟ་མཚན་བ་ཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་རྒྱུ་ལ་བཤད། །རྒྱུ་དེ་ལས་དམིགས་ལ་གཞན་ཡང་འགྲུབ་པ་ནི། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཅན་མ་དམིགས་པ་སྒྲུབ། །སྣང་རུང་བ་བཞིན་མ་དམིགས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབེར་བརྗོད་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ། །སྣང་རུང་ཡིན་ཡང་འབྲུལ་བ་བསྒྲུབ། །དཔེར་བརྗོད་ཕྱུག་ལ་སྟོན་དཔ་སྒྲ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རླུང་། རྟོག་སྣ་ཚོགས་ཅན། རྟོགས་ཚོགས་ཅན་ཕྱིར་བར་བྱེད་ཆད་པ་འདི་སྣ་བས་སུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་གདན

ཚིག་ལ་ལས་སྐྱོན་གསུམ་ལྷ་གྱུར་བྱེད་མ་ཚོགས་པ་འདི་ཏགས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྗོད་ཆ་བ་ཤད་པ་འདི་རྒྱུ་མཚོན་ཡོད་དེ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་བ་མེད་འཁྲུལ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞུགས་བྱུང་བ་ཕྱིར་མ་ཚོགས་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་མི་འཇུག་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས

པའི། དེ། རྒྱུ་ཕྱི་བ་བྱེད་ཚོགས་མ་ཚོགས་པ་འདི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་སྒྲོ་རང་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཡིན་ན་སྣང་རྟུང་ཡིན་དགོས་ནེ། བདག་སྒྲོ་གཉིས་མ་སྒྲོ་བ་ལ་འཁྲུལ་པར་བསྟན་པ་དེས། ཕྱི་རོལ་དག་གཉིས་རྒྱུ་རྟགས་དཔྱིན་སྣང་རྟུང་ཡིན་ད་དགོས་པ་སྨྲ་བ་པའི་ཕྱིར། གསུམ

པའི། འདིས། བོད་རིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་གཉིས་དབྱེ་བསྡུད་པ་མེད་པ་ར་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཤོས་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་འབྲས་བྱེད་ཉམས་མིག་ཤ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་རབ་བྱུང་པར་

མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན་དགག་མ་ཡིན་བསྒྲུབ། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་གསུམ་པ་འདི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་རྟགས་ལ་གཉིས་ལ་ཡང་ལོག་ས་སུ་བསྟན་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་

བ་ཤད། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་གཉིས་ལ་བསྒོ་ལོག་ས་སུ་ཚིས་སྒོ་ནས་རྒྱུ་མཚན་ཐུབ་བ་བཞི། ཡང་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ས་ལོག་ས་ཀྱུ་ལམ་ཏུ། །ཐ་སྙད་དབང་མཐའ་དོན་གཞུག་བཅུ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་

ཡང་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བྲ་བཅུ་དང་མི་གནས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གཏུགས་ཀྱི་ས་རང་སྟོང་ལ་ཡོད་པ་ཞུགས་ཐ་སྙད་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་སྒྲ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱལ་བཅུ་དབང་ལ་མི་གསེར་

ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཐ་དག་པ་ཡི་ས་ར་གཞི་ཤལ་བཅོད་ནས་ཀྱི་ཐུབ་ཆོས་ལ་ཡང་མི་སྒྲུབ་དེ། ཕྱོགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ནས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བ་བ་གཞིག་བརྗོད་པ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་དེ་སྤྲོ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་མི་གྲུབ་དེ།

ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་པ་མེད་དེ་ལ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ། སྤྱལ་བཅུ་དབང་ལ་མི་གསེར་ཆོས་ཅན། སྤྱལ་མེད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་སྒྲུབ་ལ་བཅད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་སྤྱལ་ཡིན་ལ་བརྗོད་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཡང་སྤྱལ་པ་ཡང་དག་པ་ཞི་ཤ་ཀ་སྒྲུབ་

༄༅། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དཔལ་འཁོར་ལོ་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ། སྔར་ཏུ་གི་ཚོགས་གཞན་གྱི་སྙིང་པོ་ཆེན་པོ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ལས་མེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་སྐུ་ལྷུན་གྲུབ་པ་མཐུན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་བས་དགའ་བ་འདི་ལྟ་རབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་ བརྗོད་པར

བྱེད་པ་འདི་ཕྱིར། ཀྱཻ་ དཔལ་འཁོར་ལོ་ཀུན་ནས་སྐོར་བ་འདི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་བཅད། དོན་གཞན་ཡང་འདི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཡོད་པ་ཐབས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉིད་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡང་དག་པ་བཅོམ་ལྡན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྣ་བ་འདི་ཆེ་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱན་ནས་གཉིས་ལ་མངོན་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྒྱ་མཚན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་འདིར་དབང་ཉིད་ཡིན། ཐབས་ལས་ཤེས་རབ་སྤྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོའི་རྒྱུ། རང་བཞིན་མ

དམིགས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན། ཐོག་མ་མཚམས་ཅན་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འབྲས་དང་གི་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་སྤྱོད་དང་རྗེས་པར་བརྗོད་པ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དོ། །འདི་ཡི་ཉམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཉི་མ་ཡི་དག་ལ་སྐྱེས་འབྲས་སུ

འབྱུང་དུ་བསྡུ་བ་པ་འདིར་དབང་ཉིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཚོགས་སུ་རྒྱུ་རབ་ཏུ་བྱ་བ་འདི་ཕྱིར གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་རྡོ་རྗེ་མ་ཤེས་རྒྱུ་ཚོགས་ཡིན། །ཐབས་ཚོགས་གཞི་རྡོ་རྗེ་ཉམས་ཡིན། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་འབྱུང་རྒྱུ་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ། གཅིག །ཐམས

པས་དགེ་བ་ངེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་དེ་དབང་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་བསྟན་ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་པའི་དང་ཐིག་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ཅན། ཕྱོགས་ལས་རང་བཞིན་དང་ཁེ་ས་གཉིས་སྤྱོད་སྦྱར་ཏེ། །ཕྱོགས་ལས་ལ་སྤྱོད་བར་རྡོ་རྗེ་དམིགས་པ་སྐྱོམ་པའི་ཐེས་ལ་ནི་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས

སོ་སྐྱ་མ་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་སྐྱེ་བ་ར་རུང་བའི་ཕྱིར། མྱོང་། སྐབས་འདིར་གཅིག་དམིགས་གཞི་ལ་བདད་ནམས་སུ་སྟོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྐྱོན་པ་ཚོགས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་སྤྱི་དེ་ཕྱེ་བསྒྲོ་ལ་སྒྲུབ་ཅིང་། སྔོན་དེ་ཕྱེ་བསྒྲོང་བའི་ངེས་ལས་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ཚེ་ད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ། གལ་ཏེ་སྔོ་འདི་ཕྱེ་བ་ཡར་སྒོམ་གནས་ཀྱི་ལམ་སྒྲུབ་དགོས་ན། ངོ་ཀྱི་ཕྱེ་བ་ཚོགས་ཅན། ཕྱིང་རྒྱི་སྐྱ་བ་ཏེ་ཕུག་ལ་ངང་ང་ཐུར་བ་ཧབ་ཐལ། ཕྱི་རྒྱི་ངེ་ཕྱེ་བཀྲོ་འདི་དབྱེ་བ་ལས་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། སྔོ་འདི་ཕྱེ་བསྒྲོ་གཞན་རྩེས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི། རྣ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཤར་མཁའ་ཀྱེ་བྲུབ་པ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདི་ཚོགས་ཅན། དེ་ཤེས་སུ་རྣམ་པ་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་བཅས་སུ་དགོས་པ་ངམ་རྣམ་པར་དག་པ་འབྲིས་ཐོགས་པ་འཛིན་པ་འདི་མངོན་སུམ་སྟག་ལ་ལུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། ངེས་སུ་བཀོད་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་མས་མངོན་སུམ་མ་པའི་ངོར་ཀྱི་ཆོ་ལ་སྤྱི་ཆུང་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་པ་ཞིས་ཐོགས་འཛིན་པ་ངོས་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི། དེ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཤར་གཞི་ངམ་བ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཚད་མ་ནམ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚིག་ཕྱེ་ཡར་བོ་ཡོད་པ་འདི་མ་དམིགས་པ་ཚོགས་ཅན། ཕྱིར་ཆ་མ་གཞན་རྟེ་སྐྱུ་བའི་དགོས་ཏེ། ཕྱི་བྱེ་སྐྱེ་དང་དེས་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་རྣམ་པ་དག་པའི་ཞར་གཞི་ར་འཛིན་པ་འདི་དབང་མངོན་སུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཙང་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འདི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན། ཤར་གཞི་ར་ཞེས་པ་གཞན་སྤྱི་སྐྱ་བ་དགོས་ན་རྣམ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཚོགས་ཅན། ཕྱིར་ལ་རྣམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཏེ་ཕུག་མེད་ཀྱི་རྫུ་བར་ཐལ། ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པ་དེ་རྣམ་པ་ཚད་མ་ནམ་མ་དམིགས་པས

༄༅། །སྐབས་གསུམ། དེ་ལ་དང་ཚུལ་གཞན་གྱིས་མ་སྒྲུབ་དགོས་པ་འདི་ཕྱིར་ན། །གཉིས་པ་ཚུལ་དེ་ངེས་པ་དམིགས་པ་ལ་གཞན་ལ་དགག་སྒྲུབ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤུགས་ཀྱི་ཡུལ་དམིགས་པ་སྤྱད། ཕྱིས་པ་རིགས་པ་སྔ་མ་དག་གསུམ་པ་ནི། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཚད་པ་འདི་སྣང་བ་ལ་སྲུང་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་འདི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་རབ་ཏུ་དགོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །སྙི། ཤ་ཟ་ཚངས་པ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཆད་པ་འདི་སྐྱབས་ལ་དེར་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཤ་ཟ་ཚངས་པ་མ་དམིགས་པ་འདི་རྫས་ཀྱི་ངེས་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ངེས་མི་ནུས་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་མཐར་དེ་སྤྱད་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་དམིགས་པ་རིགས་ཏ་ཚིག་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར། འཕྲུལ། ཤ་ཟ་ཚངས་པ་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱིས་ཤ་ཟ་ཚངས་པ་མ་དམིགས་པ་འདི་སྨྲ་ཡོད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཡོད་ན་ཤ་ཟ་ངེས་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ཚུལ་ཡང་ལ་དཔང་དུ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉེས། མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་རིགས་ཚུལ་ཐོབ་ན་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་ལ་བ་ཤད་པ་དམིགས་ལ་ཡོད་ཏེ། ཁྱོད་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་པ་རིགས་ཚུལ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བཤད་པ་བཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱ་དཔག་ལ་སྦྱོར་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཚད་པ་འདི་སྣང་བ་ལ་སྲུང་དེས་

འབྲལ་ཟླ་མི་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་མི་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་པ་རྗེ་ཅིག་སྐྱེད་བ་ཞེས་བསྟན་པ་རྣམ་ཞེས། རྟགས། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་འཛིན་པ་ཡང་དག་གི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲུབ་བ་བརྗོད་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་སྒྲུབ་བ་དགོད་རྒྱུ་ལ་
ཀྱི་དོན་ནི་འབྲེལ་ཟླ་མི་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་བ་དང་འགལ་ཟླ་མི་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ། འགལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞི་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་སྣང་ཅིག་ཞིག་ནས་ངག་པ་དང་འཛིན་བསྐྱེད་ནས་འགལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས། ཟླ་ཚོམ་རྣང་བ་ཉེར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དངོས་འགལ་དང་བརྒྱུད་འགལ་གྱི་མ་བྱུང་བར་རྒྱུ་མང་འབྲུ་ལྡན་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྔོན་བཅས་པོ་ཞེན་ནས་པ
ངག་ལ། ། ལྡོག་པའི་དཔེ་ཞེན་ངེས་པ་བསྒྲུབ། །དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་བཞག་བཤད། །རིགས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱལ། གལ་ཏེ་ཞི་རྒྱུ་དང་པོ་ཞིག་ཁྱབ་པར་འགྲོ་ལ་ཤེས་པ་ཏེ། སྣམ་པ་འཛིན་པ་རེས་ཀྱི་བྱ་བའི་རྟེན་རྒྱུ་བ་ཞེས་ཡང་མ་ཞིག་པ
དང་སྤང་ཆས་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱ། སྣམ་པ་འཛིན་པ་ཚོས་ཅན། སྣམ་པ་མཐོ་དང་རེས་ཞིབ་པ་བསལ། སྣམ་པའི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་འདི་རྒྱུ་ཞིག་པ་སྐྱེ་བ་དང་བ་ཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོད། གལ་ཏེ་སྣམ་པའི་རྒྱུ་ལས་སྣམ་པ་འདི་འཛིན་པ་སྐྱེ
དེས་རྒྱུ་པ་འཛིན་པ་དེ་དོ་ཞེན། སྣམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མང་འཛིན་པ་ཞིག་ཤེས་པ་ཞི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་འདོད་མི་དཔ་རཐལ། ཁྱོད་འཛིན་པ་འཛིན་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བ་པའི་ཕྱིར། ཀྱལ། སྣམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་གཞི་དེ་ཅི་འཛིན་པ

༄༅། །ཆོས་གཞན་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཚོར་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་ཚོར་གྱི་འཛིན་པ་ཚོར་དང་རྫས་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཛིན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉམས་པའི་འཛིན་པ་དེ་ཉམས་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཉམས་པ་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོ། ཉམས་པ་ཆོས་ཅན། ཚོར་ཀྱི་འཛིན་པ་སྐྱེ་བྱེད་ཚོར་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཚོར་ཀྱི་འཛིན་པ་ཚོར་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་རྒྱུ་དོན་གཞན་ཆོས་ཅན། ཉམས་པའི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་
ཐལ།། ཉམས་པ་འི་འཛིན་པ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི། ལྟར་ན། ཉམས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཚ་མཉམ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་འཛིན་པའི་དོན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་མེ་སྣང་ཅིག་ཐམ་པ་བཞིན་ནོ། །
གསུམ་པའི། ལྟོས། གལ་ཏེ་ཉམས་པ་ཆོས་ཅན། སྣང་ཅིག་གྱུར་དང་པོ་པོར་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། གྲུབ་ཚ་མཉམ་འཛིན་རིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། གྲུབ་ཚ་མཉམ་འཛིན་རེས་ཡིན་ནའང་རེས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དངོས་མེད་
ཡིན་ན་གྲུབ་ཚ་མཉམ་འཛིན་རེས་མིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི། སྨྲས། གང་ཞིག་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བར་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཆོས་དེ་འི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ཞིག་རྒྱུ་ཚོགས་མ་སྐད་ཅིག་ཐ་
མར་སྐྱུ་བསྐྱེད་བརྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་བཞིན། ཉམས་པ་ཡང་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བར་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཅི་ཞེས་པ་འདི་དག་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཀོད་ལ་རང་གི་ཚད་མས་

མཐོང་བ་འདི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་གསུམ་སྤྱན་ཆེན་བསྐྱུ་བ་བ་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཉོན་ལ་ལ་སྣ་ཡ་ཀ་དང་བྲལ་བར་སྨིན་པའི་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཟླས་དང་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཉེ་བར་བཞི་དང་ཀ་ཤི་ཀ་ཞིང་ཏེ། རྟོག་པ་པ་དང་ཀ་བ་བརྒྱུ་བ་ཞི་བ་འདི་དང་སྦྱར། གཞན་ལ་ལྟ་ཡ་གཉིས་ཆ་འདི་དཔེ་དང
སྦྱར་ནའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ། བསྐྱེད་བཅོས་ཕྱག་མ་བཅོ་ལྔ་ཚེས་ཅན། རྒྱུད་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱུ་སྦྱང་ཞེས་མ་བརྗོད་ཀ་སྟེ། དང་པོར་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཞིང་སྐྱོང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྦྲང་རྩི་ཕྱིར་གྲུང་དེ་ར་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྫུ་ལ་ཏེ
ཚོགས་ཅན། ཉི་མ་འདི་རྟ་ཡི་ཁར་ཞོར་དུ་ཚོགས་སུ་ཞུགས་པ་དེ། ལྷ་བ་དག་པ་འི་ཚོང་ཚོང་སྒྲེ་ག་ལ་སོགས་པའི་ཁྲུ་ཚོགས་ལྷ་དང་ལྷ་མ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་རྣམ་དག་གི་དོན་ལ་བཀོལ་དེ། ཚིམ་བྱེད་ཀང་གིས་བཅོམ་པ་འི་རྟུལ། སྐྱང་བྱེད
ཀང་གིས་རྒྱ་རབ་འདི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ཟིན་མ་ཁྲེལ་བ་སྒྲིམ་ཁོག་ལེ་དུར་བསྐལ་བ་བཙོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྟེ། སྐྱ་བསྒྱུར། བར་བསྒྱུར། ཕྱི་བསྒྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཞོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔལ
ལྡན་ལྡན་པའི་ལམ་བཟང་པོ་དང་བསྟན་པ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དྲུག་ཅུ་ལས་འདི་སྐྱེད་བསྡོགས་སོ།། །དཔལ་ལྡན་ནག་པོ་པའི་གསུང་རབ་པ་རྫོགས་འི་ཚལ། །སྟོབས་མེ་དང་གོ་གཉིས་མ་འབྲེལ་བ་ལས། །ཚིག་བཟང་མང་དུ་བའི་དོན་ལྡན་བསྟན་དེ་ལ།
དོན་གཉིས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །སྒྲོལ་བ་ན་བྱེད་བ་དབང་ཅིག་ནས་ཀ་ཅིག་བཅུ་དང་། །ཕྱོགས་ཞི་བ་ནང་གསོ་ར་ཅིག་ཐམས་ཅད་བྱེད་། །ཁྲུས་འདི་ཟིར་སྨོན་མ་ཅིག་ཟམ་གཅིག་སྒྲོལ་བ་ཡི། །སྐྱོང་བ་སྨན་ཞང་བ་ཚོགས་ཅན་ལ་བཀའ་འི་ཡོངས་ཐར་ཤིང་། །འདི

༄༅། །སྨྲ་ར་དགེ་བ་དང་བང་གི་རྒྱལ་པོ་གང་། །ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མི་རྗེས་པས་ཕ་རང་ཐོབ་དེས། །མཁའ་བབ་མཐའ་མ་ཞང་གྲོ་ལ་དམ་ཚིག་ཆར་པ་བབས། །དགེ་བ་བདེ་ཞི་བ་དོན་རྣམ་ཕྱོགས་བཅུ་མགྲུབ་པར་ཤོག །རྒྱས་པ་འདི་བསྟན་བཅོས་ཚོད་མཐུན་

འགྲེལ་ཀྱི་དག་དོན་ཀུན་དུ་བ་བཟང་པོ་འཇིགས་མེད་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཕྱག་བསམ་མ་མགོ་བོ་དཀར་ཞིང་། རྣམ་དཔྱོད་སྤྱོད་ཞབས་པ་ཞིག་ཤོག་པ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་བརྩོན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལེང་གོས་ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན་པར་རྒྱལ་བའི་དགོན་པར་སྤྲུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ཞིག་གཙོན་བྱུབ་བཟང་པོ་འོ།། ༎

།། །འདི་འཕྲུལ་བས་པ་ཡུལ་སྤྱང་བ་ཡི། །དགེ་བ་གང་དང་བ་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདེ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །འགྲོ་བ་དེ་སྡུག་བསྔལ་སྨན་གཅིག་པུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དར་བ་ཆགས་ཕྱིར་དང་། །བཅས་ཏེ་ལྷ་ལ་རིང་གནས་གྱུར་

ཅིག །དགེའོ། །དགེའོ། །དགེའོ།། ༎

383

ཞ

༄། ། རྗེ་འཇུ་ནམ་མཚོད་དང་བཙན་པའི་དགོངས་པ་ཕྱི་ཉིད་ཅེ་མ་ཡོག་པ་པ་སྐྱེལ་བ་ཚིག་ཁ་ཕྱིས་མ་འཇིག་དེ་ཀྱི་ [illegible] ལེ་དཔེ་ཏུ་བཞུགས་སོ། ། 385

༄༅། །ནམ་མཁའ་འཕྲུལ་བ་ཡང་གར་སྣ་བས་སྐྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་འཆར་ཀ་འདི་ངང་གྱི་ལ་ཡང་རྣམ་རྫོགས། །ནམ་མཁའ་བཞིན་མཐའ་བྲལ་སྐུ་ཆེན་སྤྲོག་ལ་བཞིན་ལྡང་ཞི་ཡི་
གཏུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ནམ་མཁའ་བཞིན་ལ་ཡང་བརྟག་ན་པ་འདི་སྒྲུབ་ས་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མེ་ཏོག །ནམ་མཁའ་བཞིན་མཐའ་ལ་ཡོངས་སྐྱོད་མཛད་དཔལ་འདུད་དོ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ལ་མས་སྐྱོལ།
རིགས་པ་འདི་གཙུག་རྒྱུ་ནི་འགོག་སྒྲང་གྲགས་པའི་གཞུང་། །རིགས་པ་མཆེད་པ་ལས་རྣ་བ་འཛིན་སྟེ་བའི་སྐྱོལ། །རིགས་པ་འདི་གཏེར་གྱི་བའི་འབྱུང་ལ་གསལ་བཤད་འདི། །རིགས་པ་དོན་གཉེར་
སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་སྤྲོ། །སྟོན་དུ་ནམ་དོན་བཅས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་འཆི་མེད་ཡོག་པར་འགྲེལ་པ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དོན་གསལ་བར་བཤད་པ་...འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱ་མི་

༢

༄༅། །སྤྲོས་བྲལ་གནས་ལུགས་དབབ་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཚད་མ་དེ་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དེའི་ཡུལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ། བློ་
དེས་ཡུལ་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་འཇལ་ལོ། །དང་པོ་ཡུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་བློ་ཡི་མཚན་ཉིད་བློ་ངོར་རིག་པར་བྱ་བ། དེ་དང་ཤེས་བ་མཉམ་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད།
བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བ། གཞལ་བྱ་ཡི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། གཞི་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་དམིགས་པ། ཡོད་པ་ཡི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་མ་སྣང་
ང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག །རང་ལུགས་བཞག །རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་བོད་འགའ་ཞིག་སྣང་ཡུལ་དང་། གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་པར་

དོན་སྤྱི་དེ་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་། མེད་པ་གསལ་བ་དེ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། མཐོ་རྡུང་གི་ཡུལ་དང་ཕྲུས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པས་མ་མཐོང་བར་ཐལ། རང་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྫས་སུ་ཐ་དད་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དབྱེ་བས་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་བཞིར་དབྱེ་བ། དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ངེས་གཞུང་གྱི་སྒོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མཐར་ཐུག་གི་གཞལ་བྱ་ཚད་མ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་གང་ཡུལ་བཞི་འཇུག་ཚུལ། ཡུལ་ཅན་གང་ལ་ཡུལ་བཞིར་ཡོད་ཚུལ། ཡུལ་བཞི་སོ་སོའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས། སྣང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་གསུམ་དང་བཞིར་ཡོད། གཟུང་ཡུལ་ཞེས་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱི་རིགས་སྨྲ་ཚང་ལྡན་པོ་ཙམ་ལ་བརྗོད་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་རྣམས་ལ་སྣང་ཡུལ་མེད། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་ཡུལ་ཡོད་དོ། །གཟུང་ཡུལ་ནི། དོན་རིག་མངོན

ཕ

༄༅། །སྒྲུབ་པ་གཉིས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་ནི། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་རྣམ་པ་ལ་ཡོད། འཇུག་ཡུལ་ལ་ནི། ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་སྒྲ་དོན་མཐུན་དང་། ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། སྣང་ཡུལ། གཟུང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེས་རྣམ་པར་གཏད་པའི་ཤེས་ལ་སྣང་བ་འམ། རྣམ་མེད་དུ་དོན་སུ་སྣང་བ་གང་ཞིག་དངོས་སུ་སྣང་བའི་ཡུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་འདི་དང་། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་འཛིན་པ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པ་མ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་དོན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་བྱ་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ནི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་ཡུལ་བཞི་པོ་དེ་ཚད་དུ་སྦྱར་བའི་སྣང་ཡུལ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། རང་དུས་སུ་སྣང་བ་ལ་འཇོག་པར་རིག་ལ་དོན་སུམ་གྱི་སྐྱོང་བྱ་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ་ཡང་དོན་སུ་སྣང་བའི་དོན་མེད་པ་གསལ་བ་དང་། རྟོག་པ་ལ་དོན་སུ་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་གསུམ་པོ་ཡིན་ལ་འཇོག་ཅིང་། བར་པ་ནི་ཤར་བ་པ་དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིར་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་རིགས་པ་གཏེར་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་ཉམས་སུ་བླང་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་དོན་སུ་མ་ཐར་འདུ་འཛིན་པ་དངོས་སུ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཞེན་གཟུང་ཡུལ་དང་།

ཡིད་ཀྱིས་དོན་ལུས་མ་ཅིས་ཀ་བཟུང་ཡུལ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཅི་སྣ་ཞིང་ཐུགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་རྡོ་རིལ་བུ་ལྟ་བུ། ཁ་སྦྱམ་པ་བ་ཚུལ་ཉིད་ནི། རང་འཛིན་སྣང་བས་སྤྲིལ་གཙོ་བོ་སྤྱི་དང་པ་འཕྲེང་མ་ཞེ་སྡང་རིགས་པར་བྱུང་། དེ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཕྱོགས་ཚད་མ་ནི་ཞེན་ཡུལ་དང་།
བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་གཙོད་མའི་འཇུག་ཡུལ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དེ་ཉིད་རེས་ཞུགས་པ་ཞིབ་ཅད་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འདུ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞི་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།
ཡུལ་ཅན་ཚུར་རྟོགས་མཐུན་གྱི་གཏེན་པ་འཇུག་པ་རིག་ཞི་ཁྱད་རྒྱུ་ར་ཞི་ཕྲུལ་གཉིས་ཅོ་པོ། དབྱེ་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐུན་མོང་རྟེན་དང་རང་པོ་ཅན་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལམ་དོན་སྤྱི་མ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་མ་
དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་འདི་སྤྱི་ལ་གྱི་དོན་དང་མཚན་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་རང་མཚན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ནི་མངོན་སུམ་ཆོས་རྣམ་བདག་མེད་པ་ལ་སྤྱི་དབང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱུ་དང་པོ
རང་མཚན་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་རྣམ་ལ་ཡིན། །རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་རྣམས་ལ་འཛིན་གོ། །སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་ནི་བ་ལ་དང་བཅས་ཚད་བདེ་བ་ལ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་དོན་མ་ཐུབ་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ
ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དོན་པའི་སྒོ་ནས་པ་དབྱེ་བ་གཉིས་ལ། ཞེ་པ་ཀུ་སྤྱ་བ་ཅོམ་པ་ཞེ་མདོ་ལ་པ་ཞིག་བྱ་ར་ང་འཛིན་ཀྱི་སྐྱེ་མི་འཇུག་ཀྱང་ཀུན་ཚོབ་ཀྱང་བཟང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། དཔེར་ན་བརྗོད་ཕ་ན་ཡོ་འཛིན་ཀྱི་སྒོམ་ཡི་འཇུག་པ་བཅུམ་པ་ལྟ་བུ

ཤ

ཞི

༢༧། ཁང་། སློབ་ཏུ་ལ་ཛ་ས་བརྒྱད་དཔལ་ བདེ་དེ་ར་འདོད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མི་བརྟེན་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཡི་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སློབ་མ་གཞིག་པ་བདེ་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་འཛུགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དཔེར་

ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་དང་། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་སྡེ་པས

དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པའི་ཚོགས་ཉིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པས། གང་ལ་དོན་སྤྱད་མི་གསལ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་བསྐྱེ"

རྫུན་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གང་ལ་དོན་དམ་སྤྱད་མི་གསལ་ན་རྣམ་བྱང་རྒྱུ་ས་པ་ས་འབྱུང་བ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། ལུགས་གཉིས་པ་ལས། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི—

དམིགས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །གང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པས། མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་ཡི་དོན་སྣང་ལས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ

དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དཔེར་ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་འཛིན་སྣང་ལས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་བ་བརྫུན་པ་ཡི་འཛིན་སྣང་ལས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དཔེར་ན་སོ་སྐྱེའི་བློ"

དངོས་ཡུལ་ལྟ་བུ་ཆོས་བཞིན་དེ། རྟོག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིས། །དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྟོན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐའ་ཡུལ་ཀ་དེ་དེ་ཉིད་དོ། །མཐོང་བ་རྣམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་ལས
ཞེས་གསུངས་པ་ལས་སོ། །གསུམ་པ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་དོན་སྤྱི་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་ཡུལ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ནས་རྟོགས་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ངོ་སྤྱི་ཡི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི། །ཕྱེ་ལ་པར་ཕྱེ་བ་ལ། མདོར
བསྡུ་ན་ཕྱི་དབྱེ་བ་དང་། སྒོ་ཕྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཚེ་ལ་ཕྱིན་དང་། ཚིག་ཉིད་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་རྟོན་དང་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ལས། །ཡུལ་ཅན་གྱི
སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྟོགས་མེད་འཇུག་པ་བཞི་ལྡན་པ་དང་། རྟོགས་མེད་འཇུག་པ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྗེ་རིགས་མདོ་ནས། རང་རིགས་མདོ་ཉིད་ཉུལ། རྟོག་བཅས་ལ་མངོན་སུམ་ལ་ཡིན་ནི་རྒྱུ་དང་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་བློ་དེ། །གཉིས་པ་ཉི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གསུམ་པ་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ལྡན་འབྲུ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་གཉིས་ལ་བློ་བ་གཉིས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་མངོན་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྐོགས་རྒྱུ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཡུལ
དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲ་དང་རྫས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཉིད་ཚིག་བཅས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱི་གཟུགས་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པའི་འདུས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་གཞན་སེལ་ཤེས་པའི་མཚན་ཤེས་མེད་བཞིན་ཞིག་ལ་སྣོག་རྒྱུར

༄༅། །ཡིན་པ་དང་། ཚོ་ས་སྐྱིད་ཅིང་ལོ་ཕྱུ་ལ་སྐྱོ་གསུང་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱུ་ལ་ཟན་གྱི་སྔོན་ལ་ཏྲེ་བ་ལ། ཇི་སྐད་བཞག་གི་སྔོན་ལ་ཏྲེ་བ་དང་། ཚད་མེད་ཀྱི་སྔོ་ཆོང་ལ་ཏྲེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དཔེར་······
སྔོན་ལ་རྗེ་ལ་དབང་ཡིན་ནེ་ལ་རྗེ་ལ་དཔལ་གྲགས་པ་འདི་རྗེ་ལ་དཔལ་ལ་སྐྱོ་གསུང་བ་གསུམ་ནི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་འདི་དང་ལྷ་བརྒྱ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཅད་པ། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ་ལ་སྐྱོ་གསུང་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
སྔོན་པོ་འདི་སྔོ······ཞེ་ན་བདང་མཚོན་ཀྱི་ས་རྣམ་པ་འདི་ཞེ་ལ་ཞེས་ལ་སྐྱོ་གསུང་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲ་རྟག་པ་དེ་སྔོ་རྟག་དེ་ཞེ་ན་རྟོག་པ་ལ་སྐྱོ་གསུང་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དེ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་འི 393
ཐེ་ཚོམ་ལ་འདིན་གྱུར་པ་ལ་ནི་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ་མཚོན་གྱུར་ཡིན་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་སྟེ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ལ་སྐྱོ་གསུང་ཡིན་ནའང་སྐྱོ་གསུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གྲུབ་ཕྱུལ་ཡིན་
ན་ཡོད་པ་ལས་མ་ཁྱབ་པ་འདི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་འདི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་ལ་སྐྱོ་གསུང་ཡིན་པ་ལ་འདི་དོན་པ་གནས་པ་འདི་སྐྱོན་ལ་རྣམ་ས་སྐྱོ་གསུང་ཡིན་ལ། ཐེ་ཚོམ་འདི་སྐྱོ་གསུང་ཡིན་ནོ། །
པ་ཞིག་བརྟག་གཙོ་བ་ཀྱི་སྔོན་ལ་དགོས་གཉིས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མ་བཞིན། ཕྱུལ་དུ་ལ་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་འདི་དོན་པོ་དང་། ཕྱུལ་དུ་ལ་རང་བཞིན་དུ་མ་འདི་བར་སྣང་བ་འདི་སྔོ་བ་དྲ

ནོ། །ཡང་ན་ཐུན་མོང་དམ་པ་ཡིན་པར་གནས་པ་བཞི་དངོས་པོ་ཡོད་ན། ཐུན་མོང་བ་ར་ཊ་ལྟ་བུའི་སྔོ་བདག་ལ་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་བཞི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ། རབ་གོ་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
དངོས་རྒྱུ་དག་དགོད་རྒྱ་ལྷ་ལ་སྤེལ་སོ། །གཉིས་པ་ རང་མཚན་ཉིད་ཅན་དངོས། རོ་དང་སྐྱ་བ་རང་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ཕྱི་རོལ་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཡོད་དང་། ནང་དོན་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ། གཉིས་པ
ལ་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་འོ། །ཤེས་པ་རང་མཚན་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀུན་གཞི་དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །སྤྱི་མཚན་ལ་དབྱེ་ན། མེད་དགག་ལྡན་པ་བརྣམས། ལྡོག་པ་མེད་དགག་གི་སྤྱི་དང་། བློ་རིག་ནས་ནི་ལ
བའི་སྤྱི་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་ལས་བཤད་པའི། དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་གསུམ་སྟེ། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི
ཕྱིར། ཡོད་ཙམ་ཅིག་ལ་སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་སྤྱི། ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་སྤྱི། རིགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་སྤྱི། ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་དུ་སྡུད་པའི་སྤྱི་དང་བཞིར་འབྱེད་དུ་རུང་ངོ་། །གཞན་སེལ་ལ་འདི་ལྟར་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིག །ཀྱི་དང་སྤྱི་མཚན
གཞན་སེལ་ལ་གསུམ་སྟེ་གཞན་ངོ་ཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཡང་ཅང་སྒྲུབ་གཞི་ཞེན་གྱི་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི། ཉེར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་ཀ་ཐ་དད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཀྲམ་ཚང་གཅིག་ཏུ་གསུང་བ་ཡིན་དོན་ཞིག་སྟོང་རྒྱུ

༢ ༄༅། །ཀ། སྤྱིར་རྟོག་གེ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱུག་ལ་ཡ་ཡས། དང་པོ་ཐུབ་པ་མཐའ་ལ་ཕྱུགས་མ་ཕྱུགས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་གྲགས་པ་འདི་ཚད་མ་དོན་བཟུང་ནས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་སྤྱི་བཤད་བསྡུ་བ་བསྐྱབ་བས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ།
མི་བསླུ་མ་ཤེས་ནོན་རྟོག་ཐམས་ལ་ངོས་བཟུང་ནས། དེའི་འོག་ཏུ། དེ་སྐད་བཅོམ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་མཐའ་ལ་ཕྱུགས་མ་ཕྱུགས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་གྲགས་པ་འདི་ཚད་མའི་དོན་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་
ཚུ ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགུས་པའི་ཡུལ་ལ་སྣང་ངོར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཕྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་ཞུའི་ཕན་པ་ཀུན་…
བའི་ཡུལ་དང་། དོར་བྱའི་གནོད་པ་རྣམས་པའི་ཡུལ་ཉེ་རང་མཚན་པོ་ནི་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་པོ་ནས་ཕན་གནོད་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཉིད་བྱང་ངོར་འགྲུབ་ཅན་པས། །སྤྱོད་བྱ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ། དོན་གཞན་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་དོན་རིགས་དོན་མཐུ་མཐའ་ལ་སྤྱི་དང་འཇུག་པའི་ཚོ་གཟུང་ཡུལ་དང་། རྗེ་ལ་དཔག་གཞལ་ལ་ཕྱི་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཞེན་ཡུལ
ཡིན་པ། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་བྱ་འཇུག་པའི་ཚོ་མི་བསླུ་བ་ནང་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་སྒོ་ངས་ནས། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། རང་མཚན་དེ་ཉིད་དོན་ལ་བྱང་བ་ནས་ཐག་རྩར་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྔོག་སྔར་དུ… 395

བཛྲ་ཨཱརྐཱ་ཀེ་ཡུ་ལ་ཡི་ནི་ཙིཏ། གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱེས་ནི་བཛྲ་ཨ་མྲི་ཏ་བསྒྲུབ་ཀ་ཎྜ་ཀ་ཡུ་ལ་ཡི་ཧྲཱིཿ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་སུ་བཛྲ་ཨ་ཏྲེ་ས་པ་ནི་དོན་ཡང་བཛྲ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞུགས་ཏེ་མ་བཅུ་ཡི་དོན་ཡི་ཕྲ་རབ་ཚིག་གྲོགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཐའ་ཡི་ནི་སོ། །
མདོར་ན་རང་བཞིན་ཚེ་ཅིག་ཉིད་ལ་ཚད་མེད་ཧཱུྃ་ཧྲཱིཿ་ཞེས་པ་ནི་བཛྲ་ཨཱ་ཡུ་ཥེ་ཧཱུྃ་ཧྲཱིཿ་ཞེས་ཏེ་ཚེ་བཛྲ་གཟུངས་ཀྱི་གཞན་ཐུབ་པར་འགྱུར་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཨ་ཡུ་ལ་སྒྲི་གཞན་ལ་ཕྱུར་ཚེ་མཚན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པའོ། །རང་གི་མཚན་མཆོག་དགུ་ཅིག་གཞལ་ཐུ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ལྟོ། ལྷ་ཡི་ཞུ་ལ་པར། དེ་ལྟར་ན་དགེ་མཚན་ཉིད་དགོས་རང་དགེ་དོན་བོད་དང་། གཞན་གྱི་དོན་པའི་སྔོན་ལ་རྟོགས་པ་ནི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ཚེ་ཉི་རྩེ་གཅིག་ཏུ་པ་དང་། གཞན་འབྲུ་གཉིས་ནི་དང་རྣམ་པར་དག་ཞག་
ཏུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྫོང་པ་སྒྲོང་བ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བ་ཤེས་ཡུལ་མེད་པ་སྟོང་པ་སྒྲོང་བ་དང་། གཞུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་སྟོང་བ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞལ་འབྲུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་དགའ་བ་སྤྲོང་བ།
དོན་ཕྱི་རང་གི་དཔག་ལ་བཞག་པར་བཅུད་ལ་བྱུང་བ་ལྟོ་སྟོང་སྒྲོང་བ། སྒོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤོང་བ། དགག་པ་ཚད་མས་མི་སྒྲུབ་པར་ཞལ་བསྒྲུབ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་མཚན་ཅིག་ཉིད་ལ་ཚེ་རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་སྟེ་ང་ཞག་པ་ཅིག་འབྲུག
ཡུལ་རང་མཚན་ནི་ཁྱོད་ཡིན་ན། སྤྱིའི་དང་པོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་གིས་གཞལ་འབྲུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འབྲུག་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷ་སྐམ་མེད་དེ། རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ཆ་བཞི་རྟོགས་བ་སྐོར་ཤན་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཐ་ཁྱབ་གཅིག་ཞེན་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཚུལ་

ཞ ༄༅། །གཉིས་པོ་དཔལ་ནང་དང་སྐྱེ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་ཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་སྤྱི་དོན་ལ་མེད་རྒྱུ་བཀག་ཤུལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། མེད་པ་གནས་ལ་བ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་ལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྟ་མའི་རང་མཚན་མ་
ཡིན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཡུལ་ལ་ང་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡོད་ཙམ། ཕྱི་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཡུལ་ཡང་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྟ་ང་ཡུལ་ཡང་རང་མཚན་མ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ལ་
༤༩ གསལ་བར་སྣང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི།
དངོས་མེད་ཏེ་ཞལ་སྒྲོ་ཀྱི་ཆོས་ལམ་མེད་པར་ཐལ། སྣང་དོར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ངག་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་མེད་ལ་འཇུག་པ་ཡི་ཚད་མ་ཡོད་མོད་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་
དགག་དོན་རིགས་གཏེར་ལས། ཡུལ་གཅིག་ལ་བཞེད་པ་ལས་གཏོང་བ་ཞེན། ཞེས་པ་ནས། བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འགལ་བ་མེད། ཚེ་ལས་པ་ཕི་བ་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅན་དཔྱོད་དང་བཞི་དང་མཐུན་པ་ལ་བར་བཤད་ཅིང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག་པ་དང་།
ལྡན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གནས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་གཅིག་ཏུ་བ་དོན་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པའི་སྒྲ་ཀྱང་ཟུང་བ་ཞིག་ཏུ་དཔྱད་ཀྱི་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་ཀ། །སྐར་པ་རྩུར་བ་ཞིག་ཏུ་དཔྱུད་པ་འདི་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལོ། །གཉིས

པས། ཐུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཤག་གི་སྤྲོ་བ་ཡུ་ཐུབ་པ་དང་། གཞན་ཕྱིར་བ་རྟག་ཆ་བཏག་གཏ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུགས་ལ་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལུགས་ལམ་ ངང་པོའི། སྒྲ་སྒྲོག་པ་དོན་བོ་ཉིད་རྒྱུ་རབ་བརྟམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་རབ་འཛིན་པ་དང་། ངང་ཐུབ་གཡ···
རྣམ་ཀྱིས་དང་བ་དབྱུག་རྒྱུ་ར་འདྲ་པ་དང་། གྲུབ་ལ་ཚན་པ་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོ་རྒྱུ་རབ་དེ་དཔ་དང་། གཞི་སྒྲུབ་ན་དང་། ཀུན་སྙོམས་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཁྲུན་དེ་བ་བཀོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་པ་ལ་སྨྲང་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད
པར་སྒྲུབ་ལ་ཚེས་ཐ་ཆ་ལས་ཅན་དོན་དམ་སྨྲ་ཤ་ང་དང་བྲལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ངོ་ཞེས་བྲུབ་དེ་དག་དངས་རྒྱུ་ངས་ཀུ་རུ་འཛིན་ཏུ་རྟེན་ཡིད་བྱ་བ་ལ་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང་རྟུང་བར་བ་ཞེ་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུ་རབ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐུ
མེད་ལ་སྒྲུབ་བར་གོ་བ་ཡི་རིགས་པ་ལ་གནོད་པ་ལེགས་ཕྱིར། ཁང་དབྱུག་དངོས་པོ་རྒྱུ་ར་འདོད་པ་ཡ་ཞི་བ་དང་། རྣག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡི་རིགས་པ་ལ་གནོད་པ་ཡི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དགོངས་པ་ངེས་གཞུང་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྟོན···
དཔོན་ཀྱི་མདོ་ལུང་གཉིས་ཡ་ཞབ་པ་དང་ཡ་གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཐ་སྙད་ལ་རྟུག་པ་འི་ཚེ་དུལ་ཕྱུན་ཐལ་ཀྱིས་བཞེས་པ། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་གྲུབ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་མཐའ་གཉིས་པ་ཡོད་དོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་བོ་ནི་ཉིད
ལ་བརྟགས་པ་ཚེ་སེམས་ཙམ་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་པ། འཕགས་ཕྱུམ་བདེན་བརྫུན་གཉིས་ཡོད་དོ། །དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བོ་ན་ཉིད་ལ་བརྟག་པ་འི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐད་ལས···

ཁ
༄༅། །རྒྱལ་བ་འདི་གུ་ཐམ་ཐར་བ་ཞིག་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་གང་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་ཚེན། འདི་ལ་དོན་རིག་དང་། རྣམ་རིག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ཚོ། ཐེག་ཆུང་སྤྱ་བསྐྱེད་ཤེས་ཀྱིས་ཡར་འདྲ
རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་པ་འདི་ཕྱི་དོན་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆར་དུ་འཛིན་པ་རང་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཀག་གཞན་སྣ་ཚོགས་སྣ་མ་རྗེན་གསུམ་མཚོན་པ་ཡས་སྣ་དང་རྣམ་གཉིས་པ་ར་དབང་ཤེས་ལྟ་བ་ཕྱི་རྣམ་བཅས་པར་ཆོས་ལ་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞལ
གྱིས་བཞེད་དོ། སློབ་དཔོན་ཉིད་དགོངས་འཇུག །གཞན་རིགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་བཅས་པ། ཡིད་ཆེས་པ་སེམས་ཙམ་པ་ཕྱོགས་སྔ་མ་བྱས་པ་ར་ཐོན། །ཞེས་གསུངས་པས་དགག་པ་ཡོད། །གཉིས་པ། རྣམ་རིག་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཚེ་རྣམ་བདེན་པས་དང་བ
ཤེས་པ་ལ་དག་པར་སྣང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བཀའ་བ་དང་རྣམ་བཅས་རྣམ་དབུ་ལ་ཤེས་བྱ་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། རྒྱལ་ལྟ་དང་ཡིད་མི་ཤེས་སོ་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར། དེས་ན་ལྟ་བ་དང་འདི་མདོ་སེམས་ཙམ་གཉིས་ལ་ལས། གཞན་དུ་ལྟ
པའི་རྟོག་པ་དེ་མ་དོ་རྟོགས་པའི་......... དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཚིགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ལ་རྣམ་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ཉིད་དག་བརྒྱུད་པ་ལ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཚམས་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་པ་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི
ལུགས་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཕྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་འདི་ཕྱིར། དོན་དང་དེ་ལ་དགོངས་ནས། རིགས་པ་གཏེར་དུ། རྗེ་སྒྲིབ་ཕྱིར་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད། །དེས་ན་རྒྱུ་ལ་གཟུང་བ་ཡུལ་ལ་རེ། །ཞེས་དབུ་མ་དང་སེམས་ཙམ་ལ་གསུངས་པ། །ཡུལ

399

དང་ལྷུ་ལ་ཅན་གྱུ་བ་བ་མེད། ཚེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་བདག་པ་འདི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དང་པོའོ་ཤ་ར་ཤྲི་ཧཾ།། ༈ །།གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ངེས་ཚིག་གི་དོན་ཕྱག་ཆ་ཡང་བཅས་པ་ལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྔོན་
མཚན་ཉིད་དེ་རིགས་པ། ཤེས་པ་འི་མཚན་ཉིད་…གཞལ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་…ཕྱི་ནང་གཉིས་ལ་སྤྱིའི་དོན་གཅིག་ཅན་ལ་ངེས་པ་འདོད་ལ་གཉིས། དོན་ཆེ་ཕྱིའི་ཀྱི་བྱེད། འཇུག་པ་དང་མི་འཇུག་པ་ལ་ཞེས་པ་གཉིས། འཇུག་ཚུལ་ལ་ཕྱི་མོ་ཞེས་བསྡུས།
ཤེས་བཅད་པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། འཇུག་བཞིན་པ་དང་། ཞུགས་ཟིན་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ལ། དགག་པ་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་ཕལ་
ཆེན་པོ་གོ་ལ་བ་རེ། ཚད་མ་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ཅན་ཡོད་དང་པོ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ། བཅད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ་དང་རྣམ་དང་བ་ལ་ལས། ལྟ་བ་རིགས་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་ལ་ལས། དང་པོ་ཡིད་དཔྱོད་ལ། མཚན་
ཉིད་ནི། ཏག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་…ནས་ཞེན་ཡུལ་ལ་…ཞེས། དབྱེ་ན། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། པམ་ས་ཀྱི་ཐོན་པ་
ཉིད་པ་ཆ་ཡོད་དོ་སྨྲ་…ཞེས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། …ས་པ་ཐམས་ཅད་…། །གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་…

ཞ ༄༅། །པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུའོ། །ལྷན་ལམ་ངེས་པའི་བློ་འི་མཚན་ཉིད། ལོག་རྟོག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་དང་མི་ཤེང་གལ་བ་འདོད་ངང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འབད་འཛིན་པ། དབྱེ་ན། ཡུལ་ལ་རྣམ་པ་མི་གསལ་ལ་བཞི་དང་། ཡིད་མ་གཏང་

པ་འི་དང་། འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟགས་མ་ཐོབ་གི་རྒྱུ་ངེས་ཀྱི་སྒོ་པའི་ཚེ་དབང་པོ་ཤེས་མངོན་སུམ་དེ། སྟོན་པ་པ་རྡོར་ཅིག་མ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་

ཞེ ཏུ་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཟླུག་པ་རྗེས་སུ་མི་གཞལ་ལས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དམ་འདུན་ཆུལ་ཁྲུལ་པ་འི་སྐབས་སྐྱེ་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་མི་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཚད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷུར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་རྗེས་པ་

མ་ཉམས་པའི་ཉམས། ལོག་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་དང་ངལ་བ་ལ་བར་འཇུག་པའི་རིགས། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་ཚད་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མ་ནི་ཚད་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་འདྲེན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཚེ་མ་དང་ལོག་ཤེས་ནི་ཐལ་འཆར་ས་འབྲུན་པས་ནོག་རང་ལྡོག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་པ

ལ་ཡིད་དཔྱོད་དང་དགེ་ཚོར་དགག །ལྷན་ལམ་ངེས་པ་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཡིན་པ་དགག །ཚད་ཤེས་མ་རྟོགས་པ་ལ་མཚན་མི་ནི་གི་བློ་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བརྗོད་དགག་པ་དང་། ཕྱི་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་

ཤི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དེ་རྟགས་ལ་ཐུབ་ཀྱི་དོན་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་ལྟོས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན་ཐེ་ཚོམ་དུ་ཐལ། ལྟོ་བ་དང་རྟགས་ལ་གདུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན།
རྟགས་ལ་ཡང་དག་ལ་ལྟོས་ནས་སམ། ལྟར་སྣང་ལ་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ལ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་
རྟོགས་ལོག་རྟོག ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་ལྟར་སྣང་བའི་རྗེས་དཔག་ནི་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་གསུམ་མ་ངེས་ཀང་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་། རྒྱ་
མཚན་ལོག་པ་ཅིག་གི་ཡིད་དཔྱོད་དང་། །ལྡང་ལ་བརྟེན་པ་མི་ཤེས་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པ་བདག་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོ་བ་རྒྱུད་པ་སྐྱིད་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་རྒྱ་ལ་ཡོད་པ་
མ་མཐོང་བར་སོ་ཕོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་ངེས་པའི་དང་། མཐུ་བ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ཡིད་དཔྱོད་དུ་ཐལ། རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པ་ཕོ་ཡིད་དཔྱོད་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེལ་
བརྟེན་པའི་ཤེལ་འབྱུང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ཏེ། མི་བརྫུན་ཏེ། ལྷུང་དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་པོ་དང་བའི་ལུང་དང་། གཙོ་བྱེད་པོ་དང་པའི་ལུང་དང་། གཙོ་སྣ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ལུང་གསུམ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཤེས་ཡིད་ཅན་ལ་ཡིད་དཔྱོད་དོ།

ཞ ༄༅། །ཚད་མའི་མཚོན་ལས་སུ་བདུས། གཉིས་པ་ལ་བ་རྟེན་པའི་སྐྱོན་ནི། ལོག་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས། གསུམ་པ་ལ་བ་རྟེན་པའི་སྐྱོན་ནི། ཞེན་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱེ་བྲག་གིས་ཁྱབ་པ་ལ་ཞེན་ཕྱི་ཚོམ་དང་མ་རྟོགས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་ཁོངས་
སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མ་དཔྱད་པ་ལ་བཞི། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་སྣང་བ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། མངོན་སུམ་གྱི་སར་རང་ཡུལ་ངེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
༤༨ གསུམ་པ་བཅད་ཤེས་དཔྱད་པ་ལ་བཞི། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་དེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པ་ཡི། ཚད་མིན་གྱི་བློ་བཞི་པ་རང་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན།
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཚད་མ་སྔ་མས་བཟུང་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་བློ་གསར་ཞིག །དེ་རྟོགས་པ་ཡི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བྱུག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་སུམ་སྔར་ཅི་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་དང་། དང་པོ
ཡུལ་འདུས་འཛིན་སྣང་ངེས་ཅན་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྤྱིར་བློ་རིགས་ལ། ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཞིག་རྒྱུ་འཆད་དུ་ཅི་ན། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། གྲངས་ཀྱི་ངེས་ཚིག སོ་སོའི
རྣམ་གཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མི་བསླུ་བ་ཡི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པའི། །གཉིས་པ་ལ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་དབྱེ་བ་དང་། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་ཡིན་གྱི་བློ་ལ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས

རྟོགས་ལ་ཡོག་རྟོག ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། ཡུལ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཙམ་དང་། དེ་ལ་རྟེན་པ་གཞི་ལ་སྦྱར་བཏགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་བརྟགས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་ཚིག་ལ་སྒྲར་སྣང་བའི་བློ་དེ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་མཐུ་ལ་ཡ་··
དང་། དེ་ལ་ས་མ་ཉི་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་བ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུགས་པ་ལ་མཐུ་མེད་ལོ་མ་ཅིག་དང་། །ཞེས་སོགས་ལ་གསུང་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོ་འདི་སྒོན་ལ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཙམ་ཏུ་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་གསུམ་ཀ་ལ་ཕྱང་
ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་བྲམ་ལུགས་མ་རྟོགས་པར་མཐུན་ལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ས་ན་ཚད་མའི་ཀྱི་བློ་གསུམ་ཀ་དོན་བཅའི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་དགའི་ངོ་བོ་མ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་མ་དང་། གཞན་བསྟུད་པ་ཡང་མ་ཟ་སར་ངང་ལ་ཚན་བཅའ་གཅིག་ཏུ་འདུས་སོ།··
ཞེས་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། མ་རྟོགས་པའི་བློ། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་དེ་དང་དང་ལེགས་ཀ་ང་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་བའི་ཞེ་ལ་པ། གཉིས་པ་ལ། རང་ཡུལ
དེ་ལ་ཁ་ལེས་མ་ཤུགས་པ་དང་། ཤུགས་ཀྱི་དང་བྱུང་པ་མཛོགས་པ་དང་། རྫོགས་ཀྱང་མཆེད་ཤེས་མ་རྟོགས་པའི་བློ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་གང་ཞག་གི་རྒྱུ་དཔེ་ཚུལ་གསུམ་ས་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཧག་མི
རྟག་ཅེས་སྒྲིས་པ་ནར་དེ་ཐོས་པ་ཙམ་བྱེད་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། རྟོགས་བྱ་དེ་ཡུལ་མེད་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་དེ་ཡི་བློ་བསླད་ནས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་ན་མཐོང་པའི་བློ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བཙུན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས

༄༅། །བཞི། སྒྲ་རྟག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལྟ་བུ་ཆུ་བཀག་པ་ཕོག་ན་ནག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་སྒྲ་དེ་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དུས་ངང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཐལ་ཕྱིར་འཛིན་ཚོས་པོ་མ་རྟོགས་པ་ཡི་རྒྱུ་རྒྱུན་ནོ། །ལོག་ཤེས
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་འགག་ཡང་ཧ་ཀ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་མ་ཐག་ཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་དག་པ་ལམ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ལ་ཐོད་པ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐག་བྲལ་སྔ་ལ་སྐད་ཅིག་པར་འཛིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ཕྲ་རྒྱུན་སྐྱེས་པ་དང་། བསྐྱར་ཚིག་བྱུང་བ་རང་ཡིན་ལ་དགོས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟོན་པ་དང་ཡོངས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྲ་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཁྲུལ་པ་དང་
གསུམ་མོ། །རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ། རྣམ་གཉིས་སྐྱེ་དགོས་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱང་བཞིན་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དང་། རྟོག་ཡ་མ་གཞལ་སྒྲ་དགེ་ཤེས་པ་རྣམ་སྤྱི་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཐེ་ཚོམ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཡིད་ཅིག
དེ་འཛིན་ཡང་དག་མིན་གྲོལ། ཚེས་པའི་དོན་ཙམ་བསམ་མ་ནུས། དེ་རང་འཛིན་པ་ཡང་དེ་མིན་གྲོལ་བ་ཡི་སྐུ་ཐེར་བ་ཡི་འབྲས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་མཐོང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཆོས་ཅན། མཐོ་ཟླ་དཔལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་རྟག་པར
འཛིན་པའི་བློ་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཡིན་བསྒྲུབ་པ་ཕྱིར། ཆོག །དེ་ལྟ་བ་ཅིག་ཏུ། དེ་ལ་འཛིན་ཡང་དེ་མིན་ཏུ་འཛིན་པ་བཀྲི་བའི་ཤེས་རབ་མི་ཐད་དོ། །དེ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ། ཐེ་ཚོམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ཡིན་ན། ཐེ་ཚོམ

ཡིན་ནོ། མ་ངེས་ཀྱི་རྒྱུར་བ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ར་ཐལ། ཇི་ཚོམ་ཡིན་ནོ། སྔོ་ཟླ་ལ་ཤེ་ཏིག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཤད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལོག་རྟོག་གཅོད་སེམས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེ་ར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།
སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་གང་ཞིག །ངེས་ཕྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ར་འགྱུར་བ་ར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། དེ་འཛིན་ཡང་དེ་ར་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གྲོལ་བ་ནི་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མདོར་བསྡུ་ར
བཏང་། བག་ལ་ཉལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྔོན་ཤེས་པ་ལ་ལ་སེམས་ཞུགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟློག་བསླམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་ན། ཆ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་དང་། ཤས་ཆེར་འཛིན་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་འགྱུར་དང་། དོན་མི་འགྱུར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཤས་ཆེར་མི་རྟག་ལ་ཤས་ཆེ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཤས་ཆེར
རྟག་ལ་ཤས་ཆེ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བག་ལ་ཉལ་ནི། སྔོན་ཐོང་གི་ས་བོན་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཙམ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་དེ་དག་རྩ་བ་གཉིས་ལ་ཕྲ་རྒྱས་བག་ལྟ་བུའོ། དམ་བཅའ་འཚམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་མེད་ཀྱི་ཚོན་པ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཅི་དག་ལ་སྙམ་པ
དང་། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་དོ། རྒྱུ་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ཏེ་བྱ་བ། གཞན་ལ་རྒྱུ་རིགས་ལས་སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཞིན་སྒྲོན་མེ་དང་། རྒྱལ

༄༅། །རྟགས་ལ་ལས་སྐྱ་རྟགས་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཚེ་འདས་པ་དང་རྟགས་པ་ཤེས་ཞིང་ཞེན་སྒྲ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྐྱུར་པས་བསྒྲུབ་པ། གཞལ་བྱའི་ཆོས་ལ་ལ་སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་འདི་ཡུལ་ཁ་དང་རྟག་པ་ཞིག་ཞེས་སྣང་བ
གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བས་མི་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསལ་བཟླ་མི་དགའ་ཡི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཞན་དུ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་རྟགས་ལ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ལས་ལ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་ཞིང། མི་འཐད་
དེ། གཞལ་བྱ་དེ་དེ་སྒྲ་ཞིག་སྒྲུབ་གསལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཤེས་བྱ། གཞན་བྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཆོས་ཐ་ཅན་རྗེས་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟགས་པ་ཞེང་འཕྲང་ཅིང་བསྟན་པ་ཡིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ། །།གསུམ་པ་བསྡོམ་དེས
ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་རྟོགས་ཚུལ། སྣང་བ་རང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ། འཇོག་བྱེད་དང་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ། ངེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག
ཕྱིར་བསྟན་པ། ཕྱི་དོན་བྱུང་གི་རྟོགས་ཚུལ་ ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་མཚན། གསལ་བ། དངོས་པོ། རྫས། ཡོད་པ། དོན་དམ་པ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཐུན་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་འབྲེལ་
པར་སྣང་བ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་ཕྱི་བའི་རྫས་སྟོང་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་མཚན་ཡོག་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡོ་ཤེས

ལས་ལྡོག་པ་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་དང་ངེས་བརྗོད་པའི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེའོ། །སྤྱི་ཙམ་མེད་དེ། གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་ཡོད་པ་ཡི། ལོག་པ་དང་། ཇུས་དང་། དངོས་པོ་རྣམ་ལས་
དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་། སེལ་བ་འི་ཡུལ་དུ་རྒྱུ་ར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་མཚན་དང་། སྤྱི་དང་། གཞན་སེལ་དང་། ལྡོག་པ་དང་། རྣམ་གཅོད་དང་། བཏགས་པ་དང་། འདྲེས་པ། ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པར་མཚུངས་སོ།
དོན་ལ་མི་གནས་པ་དང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཞན་སེལ་ལ་ཕྱི་བློས་བཞག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱིར་བཤད་པ་དེ་ངང་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་ར་ཞིག་དང་།
སྤྱི་མཚན་ལ་སོགས་ནི་ཡུལ་དང་། རྟོག་པ་དང་ རྟོག་མེད་ཀྱི་བློ་དང་། སྣང་བ་དང་སེལ་བ་ཞི་བ་དེ་ནས་སྣང་ངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལྷན་ཅིག་མོད་པར་
སྣང་བའི་སྒྲོ་འདོགས། དབྱེ་ན། རིགས་ཀྱི་ དོན་སྤྱི། ཚོགས་སྤྱི་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་ནས་རིགས་མཐུན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡི་ཕྱོགས་ཆ་ཅིག་ཏུ་དང་དུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དོན་
པ་ལ་བུམ་གསལ་རྣམས་བུམ་མིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་སྒྲོ་བཏགས། དཔེར་ན་བུམ་པའི་དོན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་བུམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་

ཀ [illegible]

༄༅། །འདི་སྐོར་ཟ་དགས་ལ་ཕྱུ་ཏུ་བོ། །གསུམ་པ་འདི་མཚན་ཉིད། ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ས་དུ་མ་ཐུགས་ཀ་ལ་བཀས་པ་ར་བསྒྱུར་བའི་སྒྲོལ་བ་ཏ་ཀས། ལོ་རྒྱུ་ཡ་ཧཱུྃ་ལ་བརྒྱུད་བར་དུ་ལས་ཀ་ལ་ཐུ་མ་བ་སྒྲུབ་ཏ་ཀ་ས་བའི་སྒྲོལ་ཏ་ཀ་ལ་ཕྱུ་ཏུ་བོ། །ཉེ
བྲག་ལི་མ་ཚན་ཉིད། རིགས་ལ་མི་མཐུན་དང་རིགས་ལ་མཐུ་རྩལ་ལས་རྒྱ་བསྒོ་ག་བ་མི་སྒོ་ཀ་ཀྱི་སྐ་ཚོགས་ལ་སུ་ར་བའི་སྒྲོལ་ཏ་ཀས། ལོ་རྣམ་པ་བ་དེ་ཉིད་ཏོག་ལ་ལ་ཤ་བ་རྒྱུ་བ་ཡི་སྒྲོལ་བ་ཏ་ཀ་ས་བོ། །ཀ་ཉིས་པ་བསྒྲུབ་ལ། ཐ་ད་གི་སྒྱུ་ད་སྦྱེ་བྲག་དང་།
གོ་ན་ཞེ་སྒྱུ་ད་སྡུ་བྲག་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་ར་གསུང་ས་ཤིང་། འདི་དག་ཏ་སྒྲུབ་ཏ་ཀ་ལ་ལ་ཧོ་ག་རྩ་ལ་གཞུ་དོ་ན་ཕྱི་སྐ་ལ་སུ་ཤེས་པ་ར་བྱའོ། །ཀ་སུམ་པ་རྣམ་བཞག་ལ། དང་པོ་བཞག་སྒྲུང་བསྡུ་མ་པ་ལ། དང་པོ་ལ། རིགས་པ་ས་དག་
བ་དང་། ལྷུང་གི་ས་དག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱིས་པ་ར་ཧཱུྃ་ལ་གདན་ཕྱུ་ར་ཏོ་ད་པ་དག །ཕྱི་ལ་ལ་ཧཱུྃ་ལ་གཅིག་ཏུ་ར་ཏོ་ད་པ་དག །སྤྱི་དོན་ལ་མི་དགའ་ར་དོ་ད་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཞན་དག་ལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞེ་བྲག་པ་ཀ་སེ།
རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉེ་ཏར་དང་། ཉི་ཚེ་བའི་སྒྲུབ་ལ་དབྱིངས་ལ་སོ་ག་ལ་བརྣམ་ལ་ར་ཀྱིས་ལ་བ་རྣམ་ལ་ལ་ཐུ་བཙན། ངོ་དང་ཧཱུྃ་ལ་ཐར་དང་། རྟག་པ་དང་། ཆ་མེད་དང་། གཞ་ལ་བརྣམ་ལ་དང་ད་རྒྱུ་བའི་སྦྲ་ལ་བ་ཟབ་པ་ཀྱུ་ལ་སྤྱོ་ཞེས་ཟད་རེ།
དངོས་པོ་ར་དང་འབྲག་པ་གཅིག་གི་ལ་སྤྲོ་ཤ་ལ་བ་དགག་ལ་པ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་ཉིད་ཀ་ལ་བརྣམ་ལ་ལ་བརྡ་སྒོམ་གཅིག་ཏུ་རྟག་པ་ཕྱི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རིམ་སོག་པ་ལ་གཞུང་ལ་ཐམ་དང་བསྡུ་ཀྱུང་ས་བྱུང་། ཀ་གིས་པ་ཡི་ག་རྟོ་གོ་ཤི་

ཀ་ལ་མཚོན་ན་ཅན། ཇི་ལྟར་བསམ་ཧ་ལ་གནད་པ་ཡི་རྡོར་ཐེག་སྐྱེ་སྙིང་དངོས་པོ་ཐམས་མེད་དོ། དེ་སྨད་དུ་ཚོན་ད་ཡས་མ་ཏ་ཤིག་ཡས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཅན་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དང་རིགས་ལ་གཅིག་པ་ཡི་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། གཉིས

གཙོ་བོ་ལ་གཅིག་ཏུ་དག་ཀ་པ་དང་གསུམ་ཡས། དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་རྣམས། ཤེས་རྒྱུད། རང་བཞིན་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག ། དེ་ཙམ་ལྔ། འབྱུང་བ་ལྔ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ལྔར་...

གྲངས་ལ་ངེས་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་པོ་སྟེ། དེ་ཡི་དང་པོ་ནི་ཤེས་པ་དང་། རྩོག་པ་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཤེས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱེད་པས་སོ། དེ་ཉིད་ལ། རྡུལ་དང་། མུན་དང་། གཙོ་བོ་ཞེས...

སྤྱི་གཙོ་བོ། ཞེས་བྱ། རྒྱུ་མཚན། ཐུ་དང་། གཙོ་བོ་ཡི་ནི་པ་ལ་མ་ཐུབ་སྐྱོང་། རང་བཞིན་ལ་གྱི་དོན་ལ་སུ་མའི་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་ལ་སྦྱར་སྟུང་ལ། འཕྲུལ་དུ་དང་། རྣམ་སྒྲོལ་དང་། གསལ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་གནས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཅིང་།

དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཤེས་རིག་ཆེས་དང་ལས་བཅེན་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་ལུགས་མཐུན་པ་རིག་པ་ཅན་པ་ཐུབ། ཕྱི་རབ་ལྡན་གྲུབ་པ་མཐར་སོགས་པའི་རིག་ལ་རྣམ་པ་འཕྲུལ་བའི་གནོད་ཚམ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་པའི་སྤྱོད་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ

པ་རིག་ཅན་འདོད་པ་ཡི་ཆོས་ཅན་གཞི་ཡས་པ་བརྟུལ་ནས་དང་དངོས་ཅན་ཐུབ་པ་ཡིན་པ། དེ་ལ་མཚོན་ན་བདེ་དགོས་པ་ཐུར་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཁྱབ་པ་ཡ་ལག་སུ་མ་སྟེ། སྣང་དུ་དམ་བཅོས་པའི་རྟགས།

༄༅། །ཤིང་རྟ་ལ། །རྣམ་པ་ར་བརྟགས་ནས་དགག་པ། །ཀ་ཅ་ང་བྲལ་བ་བཞག་དགག་པ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟ་ལ་མཚོན་ན། ཤིང་རྟ་དང་རང་ཡན་ལག་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཤིང་རྟའི་སྒྲ་དོན་པ་ཡོད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དེ་ཚོགས་པ་འཛིན་
དབང་པོ་ཡིས་དོན་ཤེས་མ་ཕྱིས་དམིགས་པ་དགོས་པ་ལ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡོལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། ཤིང་རྟ་དེ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དང་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན། ཤུག་པ་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་དེ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཞན་དང་དངོས་པོ་ཡིས་སྤྱོད་པ། །དངོས་པོ་ངེ་མི་སྐྱེ་བར་ཕྱི་འབྲི་ལས། །ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྗོད་མི་རུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། ཤིང་རྟ་དེ་ཤིང་རྟའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། མ་སྐྱེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དང་རྟགས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ན། འདི་ཡང་། ཐ་དད་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་ཡིན། །ཞེས་
དང་། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལྟ་བ་ནའི་འགྱུར་བ་པ་ནམ། རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་འཇིག་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། ཤུལ་སྐྱེ་འཇིག་རྫ་ཅེ་དང་པའི་ཚེ་ཤིང་རྟ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། མི་བྱེད་
ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དང་རྟགས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཚེ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་ཐ་དད་ཅིག་སྟེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དག་དང་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཉིད་ཕྱིར་སྐྱོན་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡི་ཞིན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་འམ། མི་ཟད་དང་པ་རྒྱན་དང་དེ་དོན་ལྷག་ལས་གྲུབ་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་ན་བ་སྒྲུ་འཛིན་གྱི་ཆད་པ་ཡི་ཚེ་དེ་དང་ལྷུན་ཟད་དཔལ་ཡི་ཤིན་ཉེ་ལ་འདུམ་ས་རང་། ཐུགས་བདག
པའི་ཞིང་གནས་ལ་ཟུམ་ས་དང་། ཐུམ་པ་ཐང་དཔའ་ཡི་ཤིང་ཞིང་ལ་ཟུམ་ས་སྐྱེ་འཛིན་ཆེད་པ་ཟབ། དེ་ཟུམ་ས་དང་ཕྱུག་ས་གཅིག་པའི་ཤེ་ཕྱེ་སྐྱུ་འཛིན་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བསྐུ། ཐང་པ་མེ་ཟླ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཛིན་ཀླུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་རྟེན་དང་ཕལ་བ་ཡ་ཡིན་པ་གཙན་མི་ཞིག་ས་པར་ཐལ་བ། དབང་ཞེས་རྟོག་བཅས་སྒྲུབ་ལ་ཞེན། འགལ་བ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་གསུམ་ལ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤིང་གས་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་པ་ཡོད་ན། མགོ་ཤིན
ཤོག་ས་པ་ཝེ་ཡ་ན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བ་ཞེ་ཡུལ་གཙན་རྫས་གཅིག་པ་གཅིག་ཡོད་པ་རྣམ་ས་ལྷ་རྣམ་ཙེས་ས་འགོག །ཀ་ལ་ཏེ་དེ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཡང་ཤོག་ས་ཡུག་ཡོན་ཐམས་ཅད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཉིད་འགོད་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ།
གཡོ་མི་གཡོ་དང་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་དང་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་ལ་སོགས་པ་རི་ཆོས་འགལ་བ་རྣམས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་གས་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡི་ཤིང་གི་རྫས་གཅིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན། ཤར་པ་གཡོ་བ་ན
ནུབ་པ་དང་རྫས་གཅིག་པ་ཡི་ཤིང་གྱི་གཡོ་བ་དང་། ཤར་པ་བསྒྲིབས་ན་ནུབ་པ་དང་རྫས་གཅིག་པ་ཡི་ཤིང་སྐྱི་ཟླ་བསྒྲིབས་པ་དང་། ཤར་པ་ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་ན་ནུབ་པ་དང་རྫས་གཅིག་པ་ཡི་ཤིང་ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཞ
དྲུག

༄༅། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ན་ཆོས་མཚན། ཤེས་པ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་སྣང་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་བཞག ཤེས་པ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡུལ་འདྲ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་བསྡུ་བ་ལས་
འཇུག་པ་འདི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞུ་བར་འདོད་ན། རྟོག་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་སྣང་ཡུལ་འདྲ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རྟོགས་ཤེར་ཕྱིན་སྣང་ཡུལ་འདྲ་བྱེད་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བ་བྱུང་། རིགས་ཤེར་ཕྱིན་སྣང་ཡུལ་འདྲ་བྱེད་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བོ་
ཞེན། དོན་སྤྱིར་མ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད། ལ་སྤྱི་འདོད་པ་ཞེ་རྒྱུར་མ་འདུས་པ་འདི་རྒྱ་མཚོ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་ཤས་སློབ་དཔོན་དབྱེ་ནུབ་པའི་དུས་རྒྱུ་སྒོམས་པའི་ནི་བརླབ་ཚོ་ལ་ཡིན་ནོ། སྣང་བ་རྟག་ གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རིགས་སྒྲིབ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔོན་རང་མཐོང་ལས་པའི་རྫས་ཐ་དད་བསྒྲུབས་པ་དང་། སྐྱེ་རྒྱུ་མཐོང་ལས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱེད་རྒྱུ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཞལ། སྔོ་སེར་གཉིས་ཀ་དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། སྣང་སྔུན་གཉིས་ཀ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་བདུན་ཐུན་པའི་ཀྱི་རྫས་གསུམ་སྒྲུབ་པ་རང་མཐུན་ཡོན་པ་ཀ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བཞག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དུས་མཐའ་འདུས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་བཞག་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་། མིང་དང་། ཚིག་རྣམས་ཀྱང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་
པོ། །གསུམ་པ་ ཕྱི་དོན་མེད་རྟག་པ་དོན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལ། དགོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཕྲེན། །ཕྱི་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ་ཐལ་ཤིག རང་གི་རྟེན་བླ་ཐུར་ལྷུན་བཅུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རྟེན།

ཕྱིར་གོ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་གཟུགས་སྐྲ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐུམ་སྦུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དག་ལ་ལ། མངོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ལུང་དང་།
ཁས་བླངས་དང་། རང་ཚིག་གིས་གནོད་པ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཚོར་བྱ་ཉན་བྱ་ཡིན་པར་རུང་བ་པར་ཐལ། ཅིག་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་
ཐལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་ཚིག་སམ་གྲུབ་ན། །བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་
གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་པ་ཡོ་དུ་ཙམ་ཐབས་ལ་བཙམ། །ཕྱིར་སྒྲ་རྟེན་མི་རྟག་གཉིས། །ཅེས་དང་། གདུལ་དང་རབ་རིག་སུམ་པ་ཞེན། །སྒྲ་ཡང་རྒྱལ་ཆེས་རང་དབང་བཞིན་རྟགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཕྱོགས་གཞན་ལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་རིག་བྱེད་པས་རིག་སྔ་རྟག་པར་འདོད་པ་དེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་རིགས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཐུབ་སམ་ལས་བརྒྱུགས་པ་དང་མི་རིགས་པར་ཐལ། རིག་སྔ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐུབ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
བསྒྲུབ་པ་ཡི་ཚེ་སྒྲ་དང་མཚན་པ་དེ་ཉི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ་ཀྱུ་གསུང་ནས་པའི་ལུང་དང་བགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་སྒྲ་རིག་འཛིན་ལ་ལ་ཁ་ཅིག་ཚོམ་ཅན་ཀྱིས་ལ་པ་ཡང་དག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། རང་སྟོབས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་སྒྲུབ······

༄༅། །དངོས་སུ་ཏུ་ཏེ་ར་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བུམ་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་བར་དངོས་སུ་མ་བསྒྲུབ་པས། སྒྲར་མཚན་པ་མི་རྟག་པ་ར་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཅོ་དོད་པ་དབང་ལས་བླངས་ལ་རག་ལ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སོ་ཚོད
ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དོན་གསུམ་གཞན་སེལ་འདུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་པ་བསླངས་པ་རིག་ཞུ་བྲིས་ཤུགས་སྐྱ་ཡས། རྗེས་དང་འཕོག་པ་སྐྱེ་ཏེ་བྲག །བསྒྲུབ་དང་གཞན་སེལ་ལ་རྟོག་མི་རྟོག །གཞན་དག་ཚུ་ཞ་ཁ་ཞིག་གཞན་དུ་འཆད།
ཤེས་སོ་ག་ཞུ་ར་བ་ཞིན་འཆད་པ་ར་འདོད། །ཤེས་པ་ཡིན་གྲོལ་བ་རྗེས་དང་སྐྱེ་ཞི་ལྷ་ཡ་དང་། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སྒྲོ་དང་། སྔ་བ་དངས་ལ་བགཉིས་ལ་ཇི་ཁྱང་ས་སོ་སོ་ར་ངེས་པ་ར་བཞག་རང་པ་དང་འགལ་ལ་ཏེ། དངོས་པོ་དང་རྗེས་ལ་སོགས་པ་ཐམས
ཕྱིར་ཁེབས་སྣང་ས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ཆོས་རྗེ་ངེས་ཐུ་ལ་ཞ་ར་ལས། །མཆེ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཚད་ཚད་མ་དཔོ་ངས་ཤི་ཞིག །སྔོན་པོ་དེ་ཉིད་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་གཞན་སེལ་ཕྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དགོས་ར་གསུངས་པ
དང་ཡང་འགལ་ལོ། སྔོན་པོ་སྐྱེ་བ་སྣང་བ་ཞི་ཕྱིར་རོ། །ཤེར་དེས་ གཞན་སེལ་ཕྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དགོ་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྣང་བ། སྔོན་པོ་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་སྣང་ཀ་ར་མཚན་ཀྱི་སྟོན་པ་ར་ང་དགོས་པ་ཚུལ་འདི་ལྟ་བ་ཞིན་གནས་པ་ས
རགག་ཏུ་ཡ་ཧྲ་ར་ས་ཛི་ར་ཌ་ཨ། སྔོན་པོ་སྒོ་ཞིན་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་མ་སོགས་པ་ར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡོད་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྐྱེད་ཡོད་པ་དེ་དག་མས་ལ་བཞི་ཚེ་དག་ཏུ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཚེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ར་བསྒྲུབ་པ་རི་གཞན་སེལ་ཕྱི་སྒྲོ་འདི་སྒྲ་རྟག

པ་དེ་བས་ལ་ལ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཡ་དང་རྗེས་དང་བཀོད་པ་སྔོན་སོར་མཐུ་བའི་ཟླ་ཚེ་མི་རྟག་ཤར་སྨྲ་བཅེས་པ་ཡི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ།། །དེས་ན་ཟླ་རྟ་གང་བས་དོན་པ་དག་གིས་ན་ནི། དོན་ལ་གནས་པའི་སྨྲ་དང་། སེལ་ཏེ་རི་སྔགས་ཉིས་གཅིག་ཕྱུ་བཟུང་བ་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་ཚེ་
དེ་སྔར་དྲུང་དང་ཡང་། གནས་ཕྱུགས་རབ་ཅན་པའི་ཚེ་དེ་སྔར་བྱུང་ན་གཞན་སེལ་གྱི་གཉེན་མའི་བསྒྲེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཞིན་ཞེན། བཅད་ཅིང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལ་ལས། །འཇུག་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་བ་ལས་གྲོལ། །ཚེས་གསུང་རབ་པའི་ཕྱིར། སྔ་པའི།
ཟླ་རྟག་ཅེས་པ་ནི། དངོས་སུ་ཟླ་རྟག་པར་བསྒྲུབས་ཤིང་། ཟླ་ཞེས་སྨྲ་བ་པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཐུབ་ན། དེ་ཤ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐྲང་དགའ་ཡིན་ནམ། ཚོད་མ་རེ་མོ་ནུ་བུ་མ་དང་ནི་ལ་དང་པ་གཞག་ཡིན།
ཞེས་འདྲི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་དང་། རྟོག་མེད་དབང་གྱུར་པའི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ལས་ཤ་ གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཤི་ཤེ་དེ་ཤ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་།
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་ཚད་མེད་དོ། །ཅེས་འཇུག་ལས་པར་བསྒྲོད། །གལ་ཏེ་ཤེས་ཚད་ཅན། ཤ་པ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་གཞན་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། ཚེ་དང་ཤ་པ་གཉིས
ག་རྗེས་སུ་ཐུབ་པ་དེ་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། མངོན་རྗེས་གང་རུང་དུ་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་པ་པའི་བརྒྱུད་མཇུག་བསྡུ་ནའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུབ་ལ་རྗེས་གཅིག་ཅེས་དང་རྗེས་ན་དང་པོ་རྣམ་ཀ་ཀ་པས་སྒྲུ་རྗེས་སུ་ཐུབ་པ་མི་ཤེས་

བ ༄། ཁ་ཅིག །རྒྱལ་ཀྱི་ཐུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་དམ་དང་། ཀ་སྐྱོང་བའི་ཐུགས་འཇུག་པའི་ཐུགས་སོ། །ཆོས་སྣང་བ་གཅིག་སྐུ་སྒོ་དང་། ལེགས་བཤད་མཛོད་སུ་ཡང་དེ་ཞེས་པ་བཀའ་ཡིན་པ་དང་སྟེ་དབང་བ་ཀུན་ཤེས་ཆོས་ཉིད་རང་བྱིན་ཡེ་ཤེས་རང་ཤར། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་བཀའ་ཐུབ་ཡིན།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་བདེ་བ་ལེགས་བཤད་པ་བཞི། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕྱི་མི་ཕྱོགས་པར་ཤེས། །ཞེས་པ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས། །སྐུ་ཡི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྤྲུལ་པའི་རྣམ་རོལ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཡིན། །དེ་ལ་ཡི་ཆོས།

རྣམ་གསུམ། །མཚོ་ཡི་སྐུ་མཐའ་ཡས་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཕྱི་རོལ་རིག་པ། གཞན་ལ་བསྒྲུབ་དོན་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཞེས་བརྗོད་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རེད། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱི་ནང་གི་རོལ་མཚོ། །ཞེས་གོ་བ་སྤྱི་དོན་ལ་རྟོགས་བཞིན་དོན་གྱི་ལྷག་པ་བརྒྱུད་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར

ལུང་གིས་དག་པ་རྣམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྲགས་པ་རིག་འཛིན་ཡབ་ཡུམ་ཞབས་ཀྱི་གསུང་དོན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། དོན་རང་བཞིན་དག་པ་རྣམ་ཐར་དེ་དག་བཞིན་ལ་གཉིས་ཀ་རྫོགས་ཆེན་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཅན་རྣམ་པ་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་ཅན་དུ་སྤྲུལ་པ་སྣང་བ་ཞིང་

ཀར་འདུ་ཤེས་དང་རྡུལ་ཕྲ་ཡི་དང་དུས་དང་རྟེན་དང་འདུས་པ་ཐོག་མར་ཚིག་ཤེས་ཀྱི། དོན་དག་གི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཞི་བའི་ལམ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གསལ་བར་བཤད་དེ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞུར

པའི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་བཟུང་བའི་ལམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་འདི་ཡི་གཞི་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞིག་འཆད་པ་ལ་བཞི་ཕྱི་ཞེ་ན། དེ་ཡི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ནི་དབང་ཞུ་འགྲུབ

ཡང་ཀ་གཞན་སེལ་འཕྲེན་ཅིག་མ་ཡོག་པའི་སྒྲོ་དོན་གྲུབ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཀྱི་ཤེས་པ་ལྟར་ཕྲེད་ཤེས་པ་པ་དང་། ཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པས་དགག་གཞི་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། འཇུག་པ་ལས་དེ་ཉིད་ལ་ཅིག་དང་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་
བ་ནི། གཞན་སྟོང་གཞན་ནི་ལ་དགག་ སྒྲུབ་བྱེད་པས་ངང་མཚན་རྟོགས་པ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་སེལ་ཞེན་དོན་ལ་ཡང་མེད་པར་མཚན་ཉིད་དགག་སྒྲུབ་པ་དོན་ལ་བྱེད་ནི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ ཞེན་སྒྲ་ཉམས་དང་། གཞན་སེལ་འཕྲེན་ཅིག་མ་ཤོག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་དོན་དང་
སེལ་བ་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་འཛིན་དགག་སྒྲུབ་ལས་པས་འཇུག་ལ་པ་མཚན་ཉིད་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཀྱི་དང་ཕྱི་རྣམ་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བཅུ་ཕྱིན་པ་སྦྱོར་གསུམ་པ་བཞི་ནི་ཞེན་གོ། ༄ ། །གཉིས་པ་སྣང་བ་དང་སེལ་བ་རྟོགས་ཚུལ་པ། འཇུག
ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོ་དང་དབང་ཤེས་པ་ཁྲ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ཡས་བརྟག་པ། སྣང་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཡུལ་ལ་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ།
སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ལྡོག་བ་ཞིག་རྟོགས་པ་པ་རིག་ལ་མི་སྣང་ན་ལ་བའི་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཉིས་ལ་ཡས། སྣང་བ་ལ་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་པ་གཉིས། སེལ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཁ་གཉིས་ཕ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣང་སེལ་བརྗོད་མ་གཞི
ནོ། ཞེན་པ་ལ་འཇུག་དང་བསྡུས་འཇུག་ཏུ་རྣམ་བཞི། །དང་པོ་ལ་སྣང་བ་དང་སེལ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱབ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་ ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག

ཞ

༄༅། །མེད་པ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་དང་། མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད། རང་མཚན་མེད་པར་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་རྣམས། དབྱེ་ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་གིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྣང་བ། གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་དང་། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས། བློ་ཡི་འཛིན་སྟངས། བློ་དོན་མཐུན་པར་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་ཆ་ཤས་བསམ་སྔོན་པོ་དང་། དེའི་མི་རྟག་པ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་དོན་དང་། སྔོན་པོ་རིག་བྱ་གསལ་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་། དེའི་མི་རྟག་པ་དེ་ཕྲ་མོ་ཞིག་ཡང་ཕྲ་བ་ཉིད་ཞིག །ཕྱང་པོ་ལྟ་བ་རྟོག་པ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སྔོན་པོ་རྟོག་པ་ཡོད་དང་། དེའི་མི་རྟག་པ་བདག་མེད་དུ་འདོད་ཅིང་། འདི་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་གི་གྲུབ་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་དོན་ལ་རྟོགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག །ཕྱོགས་པ་འཆར་དང་དུ་མེད་དོ། དེ་གསུམ་པ་དང་དུ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དང་ཕྱོགས་པ་ཉིས་པ་དོན་ལ་མཐུན་མོང་གི་ཆོས་འདྲ་དུ་ཟད་མེད་དོ། ཤེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ན། ཕྱོགས་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་དགོས། ཕྱོགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ན། ཤེས་པའི་རྟགས

410

ཡིན་དགོས་པ་འདི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྔོན་པོ་ཡི་ཐུལ་མི་རྟག་གཉིས་དོན་ལ་ལྟ་ལ་གཞན་དུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དབང་ཤེས་ལ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྔོན་པོ་སྣང་བའི་ཚེ་དེ་ཡི་ཐུལ་མི་རྟག་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་
ཕྱིར། ཤ་ནུག་གཉིས་རྫོགས་ལ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཤ་པ་སྣང་བའི་ཚེ་ནུག་པ་མི་སྣང་བ་ཡང་ཡོད། ནུག་པ་སྣང་བའི་ཚེ་ཤ་པ་མི་སྣང་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཆར་སྣང་བའི་
ཚེ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། མཐུན་རྐྱེན་ལ་དངོས། དེ་སླུན་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དགོད་པ། དེས་ན་མངོན་སུམ་མ་ངེས་པར་བསླུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་རྟོག་མེད་ལ་ཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གཉིས་པོ་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་མ་ཐྲ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ནང་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་སྣང་བ་དང་། དེ་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་དོན་གྱི་ལྟ་ངོར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་གི
ཆ་གཉིས་མེད་པ་ལ་ཁྱབ། དཔེར་ན་མེ་ཏོག་སྒྲུབ་ནི་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་ན་ཆེ་ཁྲུ་མ་དང་དེ་ལྡན་མི་རྟག་གསུམ་ཀྱང་ངོ་བོ་ཕྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་ཉེ་སྐོམ་མེད་ཀྱི་གནད་ཚིག་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི
གནད་ཚིག་ལ་ཐེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པའི་བེ་ཏོག་མཐོང་བ་ན་དེའི་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་དེ་ལས་པ་མེད་དེ། དེས་ཡུལ་དེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དེ

༄། ། ཡང་ཚད་མར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་ལ་བཞི་ཕྱིར་མཚོན་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་བཟུང་བ་ཡི་རྣམ་ཚེ། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། འདོད་པ་ལ་ལོངས་པའི་ཐང་གཉིས་དང་རིགས་པ། བརྗོད་པ
དངོས་ཀྱི་ལ་བ་དེ་ཉིད་དོན་ལྟ་མ་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། རིགས་གཞིག་ལས་ལས། དེ་ལ་དངོས་སུ་ལ་བྱུང་མོ་ངམ་ཡིན་པ། མཐོང་བ་ཀ་ར་ཡིན་པ་ཡོད་ཆོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་དེ་ཡོད་མེད་ངེས་པ་བརྟག་ཐམས་ཅད་མིན། ཕྱིས་
ཚད་མ་ཉིད་དམ་འགྲུར། ཞེས་གསུངས་ཤར་ངང་ལ་ཡོད་ན། ལྷག་མེད་དེ། དེ་ར་སྐྱོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཁ་རྟོན་པ་དང་། གཞན་སྐྱོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་རང་ལྡན་པ་ལ་ངོས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་སེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞུང་ངས་བཤད་
པ་རིག་ལ། དགག་ལ་ལ་མ་ཁྲ་ཀྱིས་བཀོད་ལ་བའི་ཚུལ། ལན་ལ་དེ་ལ་བཤད་པ་ངེས་བཟུང་བའོ། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མཐོང་། ཞེས་པ་བརྟགས་པ་འི་རབ་ཕྱིར་ཡོད་ལས་སུ་རྫོགས་པ་གསུང་ལས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡི་བུ་དང་པོ་རང་ཞིག་བཞི་བྱེད་
ཀྱི་རྟགས་ལ་ཚོ་ལ་ཏེ། ཏ་ཡི་ལ་པ་བླུ་བ་ཏུ་ང་ལ་ལས་ཕྱིན་ས་གཞན་ཀ་ལ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱལ་པ་ར་བ་ཤད་པ་དང་། མཚོན་ལྷུ་མ་ཀྱི་ཡི་བུར་ཕྱི་དོན་ལ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་དང་། མཚོན་ལྷུ་མ་རྟོག་གྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཞན་སེལ་ཀྱི་
རྣམ་ཀ་ཉག་རྒྱ་ལ་པ་ར་བ་ཤ་དཔེ་ཏེ་གཞན་དོན་ལ་རྒྱུ་ཡང་གཞན་ལ་ཡི་རྣམ་གཞག་བསྟུང་བྱང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། ཀ་ཏུ་སེ་ར་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞན་སེལ་གཉིས་བཅིའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁན་པོའི་མགོ་ར་

དངཿ ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གནས་སྐབས་དང་། ཀླ་ཙ་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་བཞེད་པ་སྟེ། ལྷུག་པ་རྡོ་བོ་རྗེ་དམེད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་མེད་དགག་གི་གཞུང་སེལ་དང་། ཕྱི་ཡི་ཕྱུལ་ཡང་དག་སྣང་བ་ཡི་ཞེན་པ་ཞེལ་པས་སྤྲོའི་གཞུང་སེལ་དང་། མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་ངོས་དགག་པས

ཞེས་པས་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ས་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་བུམ་པ་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་པའི་ཚེ། བུམ་པ་རང་མཚན་པ་ནི་དོན་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་དུ་སྣང་བ་ནི་བློའི་གཞན་སེལ་ལ་དང་། བུམ་

མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ནི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་བཞེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བུམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པས་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་དང་། བུམ་པ་ལྡང་

བའི་སྣང་བ་ལས་བློའི་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་ཡང་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མི་ལ་བབ་སྒྲུབ་པར་ངེས་པ་ཞིར་རང་བཞིན་གྱི་སེལ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་སེལ་བ་གཉིས་ལ་ཞེས

དངཿ བཤད་ལྡན་ཆེན་མོར། མེད་པར་དགག་པའི་གཞན་སེལ་བ་དང་། སྒྲུབ་ཀྱང་པའི་གཞན་སེལ་ལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ནས། དོན་འདི་ཉིད་སྔ་མ་ལྟར་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དང་། བུམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ལས་གཉིས་ཀ་དོན་ཡང་བསྡུ་ན་དང་

འདྲའོ། །ཁ་གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་སེལ་ལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཉིད་ངེས་བཞིན་དང་ཕྱེ་བ། སེལ་བ་འཇུག་ཡུལ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དེ་དངོས་ལ་ཞུགས་པར་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དེར་སྣང་བའི་བློ་ཡི་དགག་བྱ་སོ། །དེ་ལ་དངོས་པོར་ཀ་ག་ལ

422

༄༅། །ཅེས་པ་དང་། རིགས་པ་མི་མཐུན་བཅད་པ་དང་། དེ་མིན་བཅད་པ་ཕྱུང་བ་ཡི་དོན་གཅིག་ཅིང་། གཞན་སེལ་ཡང་། སེལ་བ་དང་། ལྡོག་པ་དང་། རྣམ་གཅོད་དང་བཞི་པོ་དོན་གཅིག་ཅིང་ཡིན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དགག་ཅིག
གི་ལ་མཚོན་ན་བུམ་པ་ལ། སྤྱིར་དགག་སྒྲུབ་མཚན་ཉིད་དེ་ར་གང་ང་ཡིན་ཡང་བུམ་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་ལྡོག་གི་གཞན་ཆོས་ཡང་སོ་སོ། །ཁ་དོག་དབྱིབས་བཅད་པའི་དོན་ཡང་། བུམ་པའི་རྣམ་རྟོག་པ་ལ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བུམ་པ་ལ་སྣང་བ་ལོག་རྟོག་སྣང་བ་ལ་དོན་ལུ་
སུ་མེད་ཀྱང་། རང་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་བུམ་པ་ཡིན་པ་དེ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་སྒྲོལ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་བུམ་པའི་སྣམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱི་ འདི་ཀ་བའི་སྣམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་བཞི་ལ་བརྗོད་
པའི་སྒྲ་ལ་ངེས་བཟུང་བཅད་ན་ལ་བརྗོད་པ་ཡང་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ངེས་སུ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་དོན་གོ་བ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་མཛུག་གཏོགས་སུ་བུམ་འཛིན
རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཀ་བ་སོགས་ལ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཚོས་ཤེས་ན། སྒྲ་གཉིས་འཇུག་པ་འབྲས་ཡིན་ནོ། །ཞེན་རྟུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞན་ལུང་གཉིས། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག །
དེ་རིང་བ་རྒྱུ་འབྲེལ། མཚན་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་དང་པོ། །ཁྱད་པར། ལྷུན་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། སྤྱི་ཡི་དོན་ལ་སྒྲ་དང་བ་ཐམས་ཅད་དང་པོ། གཞན་སེལ་འགྲེལ་ལྟར་ན་ནི་རིགས་དེ་ཁྱུང་ཆེ་སྣང་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ལ་ཡིན་ནས།

དེ་ཡི་ཀློང་ལ་ཕྱིར་རྟོགས་ལ་ཡུལ་ཡང་རྟོགས་པ་པོ་ཡང་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མེད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཅིག་ཅར་ཞུགས་ནས། ཀུན་ཏུ་མ་སོགས་མདོར་ན་རྣམ་ཐར་དང་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། འདི་ཡི་ཞེན་ཡུལ་འདུ་
ལྷུར་པ་ཡི་རང་མཚན་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་ལྷུར་པའི་རང་མཚན་བཞི་ལ་དོན་ལ་དབྱེར་མེད་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐབ་པ་པོ་ཤེས་ན་ནི། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མི་རྟག་པར་བ་སྤྱན་མ་པའི་སྤྱན་ཟིན་བསྒྲུབ་པའི་མཐུ་བ་བའི་གདངས་ཞིག་པ་ཡིན་པར
ཐལ། ཀུན་ལ་མི་རྟག་པ་གཉིས་དོན་ལ་བཟང་ངན་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཚོགས་ཅན། ཐུམ་པ་ལ་རྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་པ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ། ལྷུང་ང་ལྷུང་ང་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་བ་ཤེས་པ་ཡི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ཡི་སྣང་བ་ལྷ་ཡི་ཟབ་གནས་ཀྱི་ལ་ཤེས་ང་ཡིན་ལ་པས། གཉིས་ལ་བསྒྲུབ་
འཛིན་སྣང་ལ་འཆད་པ་ལ། སྣོད་རྟོགས་ཀྱི་ཞི་བ་རྩིན་སྣང་ལ་དེ་ལ་ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ། ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཞི་ཡས། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྒྲ་ཞིང་། དང་པོ་གཉིས་
བཅད་པ་ལ། ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་མི་དོག་ལ་པ་ཡི་རྒྱུ། སྤྲོ་བཏགས་པ་ཡི་སྒྲ་ནི་རྣམ་པ། སྤྲོ་བ་དགག་ལ་པ་ཞིང་ཤིང་པ་ཐ་དད་པ་ལ་རྣམ་པ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་རྟོགས་མེད་དགག་ལ་རྣམ་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་བ་དང་
ལྷན་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་དང་། མི་ཤིག་ལ་ལ་བཟུམ་ལ་སྦྱེལ་བ་ཡི་བརྡ་ལ་བཅའ་གཅིག་ཡིན་པ། འདི་ནི་ནི་དང་། །འདི་ནི་མི་ནོ། ཞེས་བཅིང་ཏུ་སྒྲོ་དོགས་ལ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ཀ་དང་དང་ཀ་ལ་ལ་སྦྲ། །ཞེས་བ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་སེམས། །

༢

༄༅། །རིགས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཕྱི་རོལ་སྔ་མ་ཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ལ་བརྟུ་མ་ལ་བཞག་མེད་པའི་བགའ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། མཐར་དང་དངོས་

རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་གཅིག་ཉིད་སྣང་བའི་སྒོ། །ཀུན་གཞིར་དབྱེར་མེད་ཡོལ། །ཁ་ཅན་ཕྱི་རོལ་ཕྱིར་ཅུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟན་མ་ལ་ས་ངག་གི་སྒྲ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པ་ཡི་ཆེད་ཡིན་ནོ།

དཔེར་ན་ཤིང་མི་དགུ་ཅིག་བརྗོད་པ་ན་ཡི་ངག་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཡང་གོ་བ་དང་། ཤིང་གསལ་བ་གཞན་ཅིག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པས། ཤིང་ཡོད་པར་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས། ངག་ལ་ནི་གཅིག་ཅར་གྱི་རྟོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡ་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་དེ་སྤྱི་དང་གི་སྒྲ་ཀུན་མི་རྟག་གསུམ་ཚིག་གཅིག་ཡིན་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་དེ་ནི་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་ནས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་དངོས་གྲུབ་རང་

བཞིན་ཞེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཀུན་མི་རྟག་གསུམ་པོ་དེ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་བྱེད་ཅེ། རྟོག་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་དུ་ཞེན་ནོ། དེ་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲ་ཀུན་མི་རྟག་པ་གསུམ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པས་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཞེན་ནས་རྟོག་དོན་རྟག་གསུམ་ཚིག་དོན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྤྲུལ་བས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་འགྲུབ་ནོ། ཚིག་དང་

ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཞག་དང་ཞེས་པ་ནས། དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་ཡི་རྒྱུ་དང་པ་སྟེ། རྟོག་གེ་ལས་བྱུང་བ་དཀར་བཀྲ་བ་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསང་བ་དེ་ལ་ཉིད། སྟོང་
ཚིག་གི་ས་ཧྲ་ཏ་གས་ཚིག་དོན་གསུམ་དང་མཚན་ཡིན་མིན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་མེད་པོ། །གཉིས་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྒྱུ་ཡི་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་
གཞན་སེལ་ལ་གཉིས་ལས། ཡང་ན་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ་གཉིས་སོ། །དེ་རེ་ལ་ཡང་ཡུལ་ཅན་བློ་རྟོག་གི་སྒོ་ནས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་སྒྲའི་གཞན་སེལ་དང་། ཡོད་པ་བློའི་གཞན་སེལ་ལ་གཉིས། མེད་
པ་སྒྲའི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་བློའི་གཞན་སེལ་ལ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་སྣང་བ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་
སེལ་ལ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་ངོར་དོན་དེ་ཉིད་
མིན་ལས་ལོག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དུ་ཡང་དངོས་པོ་རང་མཚན་དུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་སྣང་བ་ཁས་ལེན་པའི་གཞན་སེལ་དང་། སྒྲོ་བཏགས་པ་བཅས་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་རང་མཚན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི

༄༅། །ངེས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ལ་ལྔ་ཏུ་སྟེ། མཐོང་བས་བཀག་པ་ལ་འདང་ཞེས་པ་བཀག། །ཞེས་སོགས་ཚིག་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བ་ལ་མ་རྨོངས་པར་སྒྲོ་རྟོག་གི
དངོས་ཡུལ་འདུ་ཤར་བ་སྐྱེ། དབྱེ་ན་བདེན་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཞན་སེལ། མི་བདེན་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞན་སེལ། གཉིས་ཆར་དོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞན་སེལ་དང་གསུམ་ཡས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་སྤྱི
ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེལ་དཀར་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་ཚུལ་བཅད་པའི་སྟེང་ནས་གཟུགས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བཅད་པའི་སྟེང་ནས་སྒྲ་རྟག་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེ་ཚོམ་ཡང་
རྟོག་པས་མཐའ་གཉིས་དགས་པ་ལས་གང་ལ་དོགས་པ་དེ་དེ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་བཅད་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ། དངོས་མེད་སྣང་ཡུལ་དུ་འཆར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་གསུམ་ཡས། དང་པོ་ནི། རྟོག
རྟོག་དོན་ཅི་ཐིག་ཀྱང་ལ་ཡུལ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་དངོས་མེད་དུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས། གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་བུམ་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་དང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་རི་བོང་རྭ་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ
པ་ལ། དངོས་མེད་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་འཆར་བའི་བཤད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ཡས། དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་གཞན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔག

ཕྱུང་ངོས་པོ་བསལ་བའི་སྐྱོན་སེལ་ཞེས་ཕྱུར་ནགས་པ་ཡིན་ཕྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྤྲོས་བྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེས་ཕྱུང་བ་ཀོ་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པས། ཤེས་པ་དང་རྟག་ཏུ་མི་འཕྲུལ། ཤེས་པ་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པས། རྣམ་པ་ཡོད་དེ་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་

པ་སྤྱོད་པ། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་བའི། གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི། ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་པ་སྤྱོད་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་ཕྱི་མ་ཕྲེང་ངེ་དགེ་སྐྱེ་ངང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་དེ་རང་ཉིད་གཞན་མེད་དགག་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ལྷག་ལྡན་བ་ཡི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་སོ། །དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཐོག་གཞན་སེལ་ལ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལུགས་ལ་བདེ་ལམ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་དང་། མ་ཡིན་དགག

ར། སེལ་བའི་བློ་སྣ་བ་པ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཅེད། འདི་ལ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པ་དང་། དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བུམ་དངོས་པོ་སྟོང་གི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ། ཕྱི་མ་ནི་བུམ་ཆེན་མཐའ

པའོ། །གཉིས་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ། མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་དོར་བསྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མེད་དགག

གི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་རྣམས་ཡིན་ཡོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མཐའ་དག་ཡོད་པ་ཀ་ཆེན་ཐ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགག་བྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཡོད

༄༅། །ཕྱི་དོར་ལམ་ཁྱེར་ཕྱག་ཆེན་སེམས་ཀྱི་དྲི་བ་དང་ལན་བསྡུས། ཀ་སྨྲ་པ་ མཚན་གྱི་ཞིག་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་གདན་མ་བུས་པ་བཀྲམ་པར་བབ་པ། ཕྱག་བྱ་བ་ཆ་ལྔ་ཡི་ མིང་གི་ཁ་མ་བྱ་ངས། སེམས་འཕྲུལ་ངོ། ཆ་ཆེན་
གཉིས་ཅིག་གི་ལབ་སྤྱན་དུ་པ་དོན་ལ་དང་བ་ཞིག་ལ། དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་དང་། རྟོག་པ་ཕུང་པ་ལ་འཛུག་པ་དེ་ཚོ་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་ཞག་ལ་བཅད་ནས་འཇུག་དགོས་སྟེ། ཐམས་པར་རྒྱ་ཕྱེད་ཅིག་ཅེས་པ་འདི་སྐད་རྣམ་པ་ལས་གཞན་ཚོར་བ་སོགས་སུ་རྒྱུ་ཡོད་
ངེས་པ་ངང་དུ་རྒྱུ་ཕོ་ན་ཅིག་ཅེས་པ་རྗེ་འབྲུག་པ་ཀྱི་ཐུབ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རླུང་ནི་ཅིག་ཅེས་པ་འདི་སྐད་དེ་རྒྱ་ལས་གཞན་ཕྱག་དང་ལམ་སོགས་པ་ལ་ཡིན་པ་མ་བཅད་ནས་ཕོ་ན་ཅིག་ཅེས་པ་རྗེ་འབྲུག་པ་ཀྱི་ཕྱ་ཞེས་སྟོན་པ་རྟ
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་ན་ཅིག་ཅེས་པ་འདི་སྐད་དེ་ལ་ལེན་པ་ལ་སྒྲ་གཞན་མི་ལེན་པ་རྣམ་པ་རྣམ་བཅད་ནས་ཕོ་ན་ཅིག་ཅེས་པ་འདི་སྐད་རྗེ་དཔལ་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རྗེ་ཉན་པའི་རྟོགས་པ་འདི་ཟབ་གཏེར་ལ་ལ་ཡང་སྐུར་བ་འབུ་བོ། ཁ་
ཕྱིར་ཡང་ཞག་གཞན་དུ་སྦྱོར་བ་དོན་མི་འཐུན་ཞེས་པའི་ངང་འཇུག་ལ་ཐུག་པ་རྣམ་བྱ་པ་ལ་རྒྱུ་ངོ་ན་ཅིག་ཅེས་སུ་བ་སྟ་བུ་པ་ལ་ཕྱེ་བྱ་མ་པ་དང་སྐྱེ་མ་པ་ལ་རྒྱ་ཆེར་དུ་ཡང་དུ་ངག་གཞིག་བླ་བ་པ་ར་འདོད་པ་ར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ངོ་ན་ཅིག་ཅེས་སུ་བ་འདོད་པ་རྗེ་དཔལ་ཕྱག་
རྒྱ་ཀྱི་ཐུབ་པ་ལ་གཞན་སུ་བ་འདི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་དང་རམ། གཞན་གཡས་དང་པ་ཞིག་བླ་བ་བྱ་གསོལ་བ་ར་དོན་པ་ཞིག་དུ་ཕྱུར་བའི་ངོ་ན་ཅིག་ཅེས་སུ་བ་སྐྱེད་པ་དང་ལས་པ་ཁ་ཞང་ལས་པ་ཆ་གསོལ་བ་རྗེ་དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ར་ཕྱུར་ངོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བླང་བ་འམ་བསྒྲུབ་པ་ཁྱབ་བར་མ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ཁུངས་ནས་གཅིག་ཡིན་པ་པས་དོན་ཉི་ཚེ་བ་ཞིག་ཙམ་ཞིག་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚིག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་
པའི་ཚིག་གི་སྐད་དུ་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་བཅད་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་དོགས་པ་མེད་ན་སྒྲོ་བ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་འགལ་བཅད་པའི་ཆ་དེ···
ཉིད་ལ། རྣམ་གཅོད་དང་དང་། གཞན་སེལ་བ་དང་། སེལ་བ་དང་། ལྡོག་པ་སྤྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་བཞི་གསུངས་ཤིང་། དངོས་འགལ་བཅད་ནས་ཡུལ་དེ་རང་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ལ་སྒྲུབ་དང་། སྤྱི་མཚན་དང་། འདྲེས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་···
སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྔ་ཙམ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་འགལ་རྣམ་པར་བཅད་པས་རྣམ་གཅོད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡི་དེ་དག་རྣམས་ལས་འདི། །མི་གཅོད་ན་ནི་དེ་ཇི་ལྟར། །གལ་ཏེ་དོན་ལ་རྣམ་གཅོད་ཡོད།།
ཅེས་དང་། རྣམ་པར་གཅོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པོས་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དངོས་འགལ་སེལ་བས་ན་གཞན་སེལ་དང་། སེལ་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསལ···
བྱ་དངོས་སུ་སྤྲོས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཕྱིས། ཞེས་དང་། དོན་མ་སེལ་བའི་སྒྲོ་ཡུལ་མཚན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་འགལ་ལས་ལྡོག་པས་ན་ལྡོག་པ་སྟེ། ལྡོག་པ

ཨ | ༄༅། །ཡིད་བརྟེན་པ་ཅན། །ཞེས་སོགས་ལ་བློ་གཏོད་པ་ཡི་བྲམ་ཟེ་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟམས་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཐན་སྤྱོད་ཀྱི་ངང་བཞིན་ཡིན་པས་ཀྱང་མཆོད་དོ། སྤྱི་ཡི་དོན་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་བརྟེན་
བརྟེན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། མཚན་ཉིད་དག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་གསུངས་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་གེ་འདྲེས་པ་ལ་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཚུལ་པས་འབྲེལ་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་བརྗོད་བྱ་སྟེ་པ་ལ་བློ་གསལ་བ་ཧྲ་སྣང་བས་འབྲེལ་པ་སྟེ། འབྲེལ་པའི་དོན་གཅིག
གཅོད་པ་བཟློག་ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་རྟག་ལས། དེ་ཕྱིར་དང་དོན་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྲེལ་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མེད། །ཆོས་ལ་གསུངས་པ་འི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་མཚན་གཞི་བྱས་ན་ས་ཚུར་ཤིང་བ
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་ལ་འབབ་པར་ཐལ་ལོ། ཤིང་འདི་ནི་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་དུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ལ་རེ་ཞིག་ཙམ། རྣམ་གཅོད་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤིང་མི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་བ་མ་བཅད་པོ་དག་གིས་ལྡོག་པ་དང་། གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་དུ
མི་དགག་སྒྲུབ་དང་དོན་ཉིད་ཀྱི་ས་བཞུ་ལས་གཞི་མཐུན་པར་ཡོང་ངོ། །ངོ་བོ་ཉི་ཚེ་བ་གྲགས་པ་ཡི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་ཀ་མི་མཚོ་རོ། །ཡང་དེ་ཚེ་ཅན། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་འགལ་སེལ་བ་ཡོངས་པ་འི་ཕྱིར།
ལོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དངོས་བ་ལ་ཡོད་མི་རྟག་པ་འི་ཕྱིར། སྤྱི་དང་གྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤིང་གཞན་ལ་རྣམས་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བྱེད་པར་སྣང་བ་ཡི་ཕྱིར། །འབྲས་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤིང་གཞན་ལ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་རྟོག | 431

ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་གཞན་ལ་ཕན་པ། དངོས་པོ་འདི་གཞན་ལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། མི་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞི་བའི་དངོས་པོར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱིར་གཞན་ལ་ཕན་པ། སྤྱོད་གཞན་ལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྐྱེད་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་འདི་ནི་རྟོག་པ་དང་ཐོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ན། གཞན་ལ་དེ་མ་ཐོན་ཤུ་ར་ལ་དེ་ལ་པ་འོག་གཞན་ལ་དང་། གཞན་དུ་ན་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་དེ་ལ་པའི་གཞན་ལ་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་ཤ་པའི་རྡུ་གས་ལས་ཤ་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞིར་ཤིང་རྟོགས་པའི་ཚེ་སྤྱར་སྦྱིག་གཞན་ལ་འདོད་པ་བརྟེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉེས་དམིགས་གཞན་ལ་དང་། ཤིང་མེ་ཁ་བ་ལ་ཡོད་པ་ར་འཛིན་པའི་ཚེ་མི་ནད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལོག་པའི་ཐུག་གཞན་ལ་དང་། ཤིང་པོ་དམ་དེ་ཚོ་མ་ཟ་བའི་ཚོ། གཉིས་ཀ་རང་དོན་ལ་ཕྱི་མ་སྤྱིག་གཞན་ལ་འདུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་ན་བཀག་གི་གཞན་ལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཤིང་མི་ན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་མི་ང་ཚི་ཤུ་ཏུ་ལྟུང་བའི་རྟོ་བཏགས་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ཙམ་ལ་བརྗོད་དེ། དགག་བྱ་ཡི་རྣམ་པ་ཡང་ཅན་པ་ལ་བློ་མ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཕན་པ། ཞེས་བ་དང་། ལྟོག་པ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་མཚོན་ལ་པ་བཞི་པོ་ཡང་ཞིང་མེན་ཐམས་ཅད་པ་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་སོ་གསལ་བའི་ལྷ་ཉམས་ནས་སྔ་པ་རྒྱུའོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པ་གཞན་ལ་ཕན་པ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་ལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤིང་གི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟུང་བའི་རྗེས་བཀག

༄། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་བཅས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལས། དམིགས་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིབ་ཀྱི་མི་དམིགས་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བཀག་བྱ་ནི་ཡོད་པ་ཞིག་གི། མེད་དགག་གི་ཀུན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་དེ། ཀ་ཀ་ཏུ་ལ་སྒྲ་
པ་དང་བ་ཙན་ཞེས་ཐ་སྙད་དགག་པ་འདི་ལྟ་མ་བ་ར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་རྟོགས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་གཞན་སེལ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་ཞུགས་ཀྱི་སེལ་ཞེས་སྒྲ་མཐར་དམས་ཅན་བཀག་བྱ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་
ནི། གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཞེས་པ་ནས་རྟོགས། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས། །ཞེས་དང་། ནུས་གཙོ་དང་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་གྲུབ། །ཅེས་པ་ལས་ཞེན་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་པས
རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པ་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་ཞེན་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིགས་ལ་གཉིས་ལས། དེ་ཡང་བཀག་བཅད་ཙམ་ཞིག་འཇུག་པ་ནི། །གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
འཛིན་པར་རང་བཞིན་ཅན། །ཞེས་པས་སྒྲ་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ཡང་དག་པ་མ་སྤྱོད་པར་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེལ་འཇུག་ལ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་
ན། སྒྲ་རྟོག་གཉིས། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་འཇུག་ཚུལ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་དང་། མ་ཡིན་ཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟོག་དངོས་མི་མཐུན་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟོག་དོན་མཐུན་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་འཇུག་ལ་བྱེ་བ་བཞི་ལས་པ་དང་། མཁས་ལུགས་

པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེས་མེད་པོ་ཞེ་སྡང་རྨུམ་པ་ཡི་ཆོས། །གཉིས་པ་ནི། མདོར་ན་སྒྲུབ་རྨུམ་པ་ཡི་ཆོས། །ལྷ་དབང་རང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལྷ་ནི་ཞེ་བ་བཀའ་ཞེ་ན་ཏོ། ༄ །ཀ་སྨུམ་པ་བཛྲེ་ཧྱ་ར་ཧེ་དབྱེར་ཀྱི་ ཧཱུྃ་ཞེས་སོགས་ལ་ལ་
དག་ག་ཀ་ལྷག་གསུང་གསུམ་ལ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་གྱི་བཛྲ་དྲུ་ཡི་ཡིན་པ་དགག །ཕྱི་རོལ་བཛྲ་དྲུ་ཡི་ནང་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དང་རང་མཚན་བཛྲ་དྲུ་ཡིན་པ་དགག །ཤེས་པ་རང་མཚན་བཛྲ་དྲུ་ཡིན་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ལྟེ་ཀ་ལ་བཛྲ་སྒྲོ་དང་པ་དང་། རང་སྡེ་གནས་མ་སྨྲ་བ་སྡེ་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་དང་མཚན་མ་དེ་རྨུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡི་དོན་མ་ཅི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མ་པ་དོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱིར་དོན་ཅི་ཞེས་ཀྱི་ཐུལ་པ་ལེན་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེ་ན་བཟེ་རྒྱུ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་མཚན་ལ་བརྡ་དོན་སུ་སྦྱར་དུ་བར་མ་ཆད་པོ་ཅིག་སྟེ་རང་མཚན་དེ་རེ་བཞིན་སྔས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལ་ཡུལ་དེ་མི་སྣང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་མཐར་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བརྡ་
དུས་ཀྱི་རང་དེ་དོན་ཡུལ་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མེད་པར་ཐལ། རང་མཚན་ལ་བརྡ་དོན་སུ་སྦྱར་བ་གང་ཞིག །བརྡ་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་དེ་སྙད་ཀྱི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྡ་དུས་སུ་སྦྱར་བ་ཞེས་པའི་བརྡ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་སྙད་ཀྱི་དུས་
སུ་སྦྱར་བ་མཐོང་ནས་ཤེས་ཤུར་བ་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་བ་དང་དབང་པོ་དང་ཤེས་དེ་དོན་ནི་རྗེས་ཅན། ཐོག་པ་སྒྲ་བ་ཞེས་པ་བ་ཅིག་བརྗོད་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ལ་དང་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་

434

༄༅། ། །བརྡེ་ནི་ནང་ཁྲུམ་པ་དང་མཚན་གསལ་ལ་བར་སྣང་བའི་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དང་བཅས། སྤྱང་བ་ཅང་བ་མཚན་དང་རྒྱུ་ལ་བ་ཞེས་པ་ཡི་སྒྲུབ་གི་སྐོར་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ཡིན་པ་ཡི་ཕྱིར། ངེས་དོན་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔེ་ལས་ཚིག་རྣམ་ལ།
ཡང་རྒྱུ་ལ་པ་ང་དང་མཚན་གསལ་ལ་བར་མི་སྣང་། རྡོ་རྗེ་སྐྱི་རིམ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་གསལ་ལ་བ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཞི་ས་བསྡུ། བསྡུ་བ། །ཞེས་པ་དང་མཚན་བརྗོད་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དོན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཕྲད་དོ། རིགས་པ་སྤྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
གཞན་དུ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ག་ནི་ཀ་བ་སྐྱེ་བོན་བརྗོད་དུ་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་གསང་བ་ལ་གཉིས་སྟེ། རིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བརྗོད་དུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དམ་པ་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྗོད་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལ་ཕན་པ། ངང་བཞི། ཕྱི་ནང་བསྡུ། དོན་དམ་མཚན་དང་། ཞེས་པ་ར
ང་ཚན་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ཡི་དོན་རྡོ་རྗེ་བརྗོད་དུ་རྒྱུད་ཡིན། རིམ་དང་རྒྱུ་བ་དང་པའི་རིགས་ལ་པས་མཚོན་པ་དག་ལ་བཟུང་མ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གཞན་པའི་རིགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དོན་དམ་རྡོ་རྗེ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། དགོངས་པ་བརྟུམ་ལ་ལ་སྒྲ་སྒྲོན་ཅིག་ཏུ་བརྟག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་ཞེར། ཐག་མཐའ་རྣམས་དང་རྣམ་པ་ཤུབ་པའི་བསྒྲུབ་ཚིག་ཅན། ཅོད་པ་བཟང་བཞི་པའི་བརྡ་སྐྱུར་བ་ཡང་ཉེ་བར་མཐའ། ཅོད་པ་རྟོག་དང་ཕྱུ་ར་ལས་ཐ་ལ་རྟེན་དུ་ལ་དགོད་བ་མི་འཕྲུར་ཏེ། དེ་ནི་བཅུ་པ་ལ་བརྗེད་དུ་རྣལ་འབྱོར་དགོངས་པ་ཆེ་
བཅད་དེ་དོ། །ཀ་ལ་རྟེ་སྦྱོར་ཚད་དེ། སྐྱེ་རྗེས་གཞན་པང་དབྱེ་ལ་ཡི་རང་མཚན་ལ་བརྗོད་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེའ། དོན་གྱི་རྒྱལ་གཞན་པ་ཚིར་བའི་རང་མཚན་པ་བརྗོད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་སྐྱེད་ནི་ལས་རྣམ་པ་ས་དེ་མ་ཐད་ལས་པ་དེ་ཕྱིར་ཡིན། དོན་གྱི་རྣམ་གཞན

པ་དང་བྲལ་བ་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ལ་ཡང་དག་ཏུ་མི་སྨྲོ་སྟེ་ཐལ། དེ་སྒྲ་ཡ་ལ་པ་ར་མཇུག་ས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གོ་བ་བཅིང་བ་ནི། དོན་དམ་མཚན་དང་། ཤེས་པ་ར་མཚན་དང་། དོན་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བརྗོད་བྱ་ཡིན། སྒྲ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བགོད་
པའི་སྒོ་ནི་ལོ་རྒྱ་དཔེ་ཏོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་ལ་དོན་རང་མཚན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་སྤྱི་མི་འདོད་དོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཕྱི་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རེ། དོན་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་པའི་སྣང་དང་། ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་ལ་ས་ཧ་ཞག་ཞེན་པའི་བྱ་ཡ་པ་སྐུ་ཡང་བའི་མིང་གི་རྣམ་
པ་ཅན་དང་། ཤྲཱི་ཧ་ར་བ་ར་སྐྱོང་བའི་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བུམ་པ་རི་མིང་མཚན་ཡུན་ཡིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་བྱ་བ་གཞི་མ་པ་སྤྱི་དང་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཡི་གེ་ཙ་ར་ཧ་ལ་པའི་མིང་མཚན་ཡུན་ནམ་གནས་བྱེད་དེ་རྩ་མ་ཅན། ཚིག་ལ་
བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྗོད་བྱ་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཚིག་འདི་ལ་ར་དུ་བ་བརྗོད་བྱ་ཡི་བུམ་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་བརྗོད་པས་བ་ལང་གོ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོན་མེ་ནི། དེ་དང་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་སྐྱོན།
བའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་རེ་གཉིས་ག་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་བུམ་པ་ལ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྗོད་པ་བརྗོད་ནམ་བུམ་པ་ཡང་དག་པ་ཏུ་དཔེར་བཞིན་དབྱག་རྩེ་མ་ཅན། ཚིག་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བུམ་པའི་མིང་མཚན་དེ་བུམ་པ་དང་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བརྡ་ལས་བཤད་འཛིན་ཕྱོགས་བུམ་པ་ངེ་ཡང་བྱས་བའི་མིང་མཚན་དུ་བྱས་པ་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིག་རྟགས་ཉེ་ལ་མར་བྱ་ཞིག་བུམ་མཚན་བྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། གལ་ཏེ་སྒྲོན་ལ་བརྗོད་པས། །འབྲེལ་བ་རྟག་ཏུ་སྟར་དང་ལ་

436

ཞ

༄༅། ། ཞུས་དག ། ཕུལ་བ་ཐ་ཆུང་འདི་ཡིས། ཞེས་བ་བསྡུ་བ་ས་པ་ལས་སོ། །ཀ་ཞིག་ཕྱག་ལ་ཕྲ་བཙུ་དེ་གཉིས་སམ་ཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་ལ་ཕྲ་ཅན་གྱི་ཏུ་དེ་གཉིས་ལ་བསྒོ་དབྱེ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྲ་ཕྱག་ཏུ་རང་དེ་གཉིས་ཅན་ཅིག
ཕྲ་ཕྲ་ལ་བ་ལ་ཡི་དགས་པའི་སྨྲ་བརྗོད་ལྡན་པ་བཞིན་ཕྲ་བ་རེ་ཤེས་ཀྱི་རབ་ཏུ་འགྲེལ་ཕྱི་རྟོགས་པར་སྦྱར་རོ། །ཀ་ཞིག་པར་བསྟུན་བས་བཟུང་བ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ངེས་ཚིག་རྣམས་པར་ཕྱེ་བ་དང་དགུ་སྤྱན་ལས། དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི
མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བརྗོད་པ་པོས་བརྗོད་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་བརྗོད་པ་པོ་བྱེད་པའི་བརྡའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཡི་ཉེ་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྨྲ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་རྣམ་པ་
བརྗོད་པ་ལུགས་མཚོན། འཆད་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས། འཇུག་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དག་ཉེ་བས། འཆད་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཁས་དང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་
བྱ་ནི་ཐུབ་པ་དེ་དག་གི་དངོས་པོ། །དེ་དག་གི་རྗོད་བྱེད་ནི་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དུ་སྟེ། །ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི་བུམ་པ་དང་མཚན་ཉིད་ཡུལ་དང་། ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་ནི་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་མཚན་པ་ཅན་འདོ། །དང་ཞེན་སྒྲ་ནི་དངོས་ཀྱི
བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། རང་མཚན་ལ་ཡིད་པས་བུམ་པ་ཞིག་རིགས་ལས་དེ་ལ་ཡིད་བློ་ཡི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་ཡང་། དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་ཡིན། རང་མཚན་ལ་ཡིན་པས་ཕྱུམ་པ་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་བས་རྟོག་པ་མི་ཤེས་པར་སྣང་ངོ། །ཡང་གཉིས་ཅེ་བ་ཡི་དོན

པ་ལ་ཀུན་དགར་མེད་དོ། །སྒྲོན་མ་ལ་རིག་ན་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡུམ་ཧཱུཾ་ངག་ཡི་རྡོ་རྗེ་གཡས་བསྒྲུབ་ཅིང་རང་རིག་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྒྱ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཆེན་པོར་ཤར་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཡི་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འཇུག་ངོགས་ཀྱི་

བརྗོད་དུ་ལ་དགོས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་མེད་དོ། །འཇུག་པ་ནི། རྟོག་པ་ནི་དོན་ལ་ཡུལ་དང་དོན་དང་མཚན་ཉིད་དང་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་བརྟག་པ་ཤེས་སོ། །འཇུག་ངོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཡི་ཚིག་ནི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་ལ་ལྟ་བ་ཡི་སྙིང་པོ།

ཉམས་ཤེས་ལ་ལྷུག་པར་སྤྲུལ་སྐུར་མཚན་པ་གཉིས་པ་ཡོ་ག་ཅིག་ཏུ་འཇུག་ཐབས་བརྟག་པ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཡུམ་གསུམ། དེ་ཡི་སྒྲོན་མ་འགྲེལ། ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་འགྲེལ། སྒྲོན་མ་ཀྱི་སྒྲོན་མ་འགྲེལ་བོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། ཡི་གེ །རྩོད།

ཚིག །དགག །དགོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་བརྗོད་དོན་གྱི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཡི་ཚོགས་གཉིས་ཅན་ནི་ཞུགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཚིག་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་དགོས་ཡོད། དབྱེ་བ། འཇུག་པ་ཡུལ་བཞག་ཐབས་ཀྱིས་རྟེང་པ་ཡིན་

བཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀ་ལ་སོགས་སྐྱེ་དགུའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་སོ་བཅུ་ཡོད་དོ། །ཤ་ཧྲིལ། དེ་དག་རྣམ་པ་ཡིས་བཞི་བཅུ་ཡི་ནི། །ཀ་ལ་སོགས་ཏེ་གསུམ་ཅུ་ནི་དགོས། །ཤེས་གསུང་རབ། །ཨ་ལ་སོགས་པ་དབྱངས་ཡིག་ཡིན་ཞིང་། ཀ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་སུམ

ཅུ་སོ། །ངང་རིང་། མི་དམ། ཡུ་ཐུང་། མེད་ཐུང་། ཡོད་ཐུང་ཞིག། ཀ་གཉིས་པ་ནི། ཀ་ལ་སོགས་ཡི་ག་ཁུ་བ་ཅུ་དང་། །མིང་ལ་མཚན་ཉིད། ཡི་གེ་རྣམ་དབྱེ་ལ་བསྟན་པ་ཡོད་ཅིག་སྟེ་ཡིག་ཆུང་བཞི་སྤྲུ་སྟོབས། །ད་ཡི་ལ་ཡང་སྔོན་འཇུག་ང་

ཁ

༄༅། །འཁྲུལ་པ་མེད་གཉིས་པ་ལས། མཚན་ཉིད་དེ་ཁ་བཞིན། དོན་དམ་པར་མཚོན་རྒྱུ་ལ་ལས་ཐོབ་ཀ་ར་བདེ་སྐྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་སུ་ཉོན་མོངས་འཇིག་ལ་མེད་དེ་གྲོལ་ཕྱི་མེད་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཟད་བརྟགས་པ་མཐའ་ཞེ་དང་དོན་དེ་ནི་ཁྱུང་ཆེན་
གཏན་ལ་ཕབ་པ་རྒྱ་མཚོ་ནང་དྲུག་ཏུ་ལ་ཆ་བརྒྱུད་བསྡུས་ཀྱང་བརྒྱུད་པ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བཞི་ཕྱིར། །ཁ་བཏགས་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་པ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན། །དེ་ཡིན་ཞེ
ལ་བརྟེན་བཤད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དོན་མི་ཟད་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མི་ཟད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ནས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནས་བྱུང་ངོ་། །འཁྲུལ་པ་མི་ལྡན་པ་ཉིད། ཞེས་བྱ་
མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། འབྲེལ་པ་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་། སྣང་བ་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་རྣམ་པ
དང་། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་མིང་གི་ཕྱོགས་ཞེས་པ་དང་། ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མིང་ཚིག་ལ་ཡང་འགྱུར་བ
དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ཞེས་པ་ལ་དབང་པོ་ཤེས་ལ་སྒྲ་ཞེས་པ་ནས་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེ་ཨི་ཞེས་པ་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་ལ

སྐྱེས་ཤིང་འཕྲུལ་ཤེས་ཕྱིས་སྤོས་པ་ལ་ཡི་གེ་ཀུན་སྒོ་ངེས་ཞེས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་ས་སྤོས་པ་ར་བཏགས་པ་དང་། ཙམ་ལུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅིག་པ་ངང་ངས་ཡུག་ཅིག་ཅེ་ལས་ཀྱུ་ཐུ་བོ། །ཞེས་པ་ནི། ཧ་ཤེ་སྨྲ་བ་ནག་གཅི་སྨྲ་གྲུ་ཞེས་ར་ཀྱུ་ཐུ་བོ། །
གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བརྟགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མིང་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉི་མ་ཞིག་འོད་ཟེར་འཕྲིམ་ར་བརྟགས་ལ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བསྐུ་བང་ག་ཡང་དག་ལ་ཧཱུཾ་ལ་ཕ་ཕག་ཅུ་བརྟགས་ལ་པ་ཀུ་ཐུ་བོ། །ཡང་རྣམ་
ལ་དབྱེ། བཤད་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་འཕྲོ་མིང་དང་། འདུག་རྒྱུ་མཚན་མ་གྲུབ་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལང་ས་རྒྱལ་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་གཉིས་མཚོ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ནས་བཤད་འདུག་གཉིས
ག་ཡོད་པ། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ། བཤད་དུ་ཡོད་ལ་འདུག་ཏུ་མེད་པ། འདུག་ཏུ་ཡོད་ལ་བཤད་དུ་མེད་པའི་མུ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ལྟ་བུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། རྡོ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚོ་ལས་སྐྱེས་
པ་ཏེ་སྲུར་པ་ལྟ་བུ་འོ། །བཞི་པ་ནི། སྐམ་ལ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་གཉིས་དང་དོན་མི་དང་། བརྟགས་མིང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་མཚོ་དང་དོན་མིང་ཐོན་ཡིན་པ་ར་མངོན་
ཚིག་གི་མཚན་ཉིད། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་བརྗོད་བྱེད་དུ་སྣང་བའི་སྒྲ་སྤྱི་འོ། །ངག་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བའི་ངག་གི་མཚན་ཉིད། ཚིག་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་བསྟན

༄༅། །ཀྱཻ་འདུག་གཞོན་གྱི་ལྟ་བ་ཅིག་ཏུ་ཆེ། ཀྱཻ་སྣང་བའི་སྒྲ་སྒྲོན་མེ། །ཡང་དེ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་གསུམ་གཡས་སྐྱོན། དེ་ཡིས་རིན་བཟོད་དཔའ། གཞིས་བཅུག ཁུངས་བཅད་པ། ཐེ་ཚོམ་བཅད། བསྐྱེད་རིམ་སྣང་ སྣ
ཡབ་སྦྱོར་ཅན། བདུད་ཀྱི་གཉེན་པོའི། བསྐྱེད་བཅོམ་ཕམ་བཟོད་མཐོ་ཕྱག་དཀོ། །དང་པོ་ནི་ཞེན་པ་བཀྲུ་བཏོ། །ཁ་སྙིམ་བཞིའི་ནང་ཕྱུག་མཆེད་པ་སྦྱོར་ཞོ། །ཀུམ་པ་དེ་ནི་གཞན་ལ་སྒྲུབ་སེམས་པ་བསྡུ་སྒྲོ། །ཤེས་བཞི་ནི་འཇུག་ཚོགས་ཞེས་པ་བཞུ་
སྒྲོ། །ཡུམ་བཞི་ནི་ནམ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆུང་ངོ་ཞེས་པ་བཞུ་སྒྲོ། །རྒྱ་བཞི་ནི་ལོ་པ་བ་ཞེ་བ་བསྡུ་སྒྲོ། །ཁྲུ་བ་དེ་ནི་ཞི་རྒྱ་ཆུང་ཚང་མ་ཞེས་པ་བཞུ་སྒྲོ། །ལྕགས་བའི་ རྒྱ་ནི་ཐེ་སྐོར་ཆེས་པ་བསྡུ་སྒྲོ། །ནི་བས་བསྐུར་དབང་ཚད་ཁ་བ་རང་། སྤྲ་སྲི
གཏིས་གཉིས་ཡས། དང་པོ་ནི། ཞེས་པའི་རྗོད་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་ནི། མི་ཆོས་གསུམ་གསུམ་ཚིག་གིས་བཟླས་སོ་གསུམ་དུ་གསོལ། །ཞི་ཁྲི་ཤིས་བསྲུང་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཞེན་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་
བརྗོད་བ་ནི་སྒྲ་སྒྲོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་གཞི་ཞི་བྱེད་པ་ཡི་ཆོས་གཞན་ནམ་ལས་མི་སྒྲོང་བར་གཞན་གཞི་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཉེ་ཚིག་ཞིག་ཡོད་ན་ལས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སྙིང་མཚན་ཉིད། ཚིག་གཞི་ནི་ཡིན་པས་གཞི་ཆོས་གཞན་ཞུ་ལས་སྒྲུབ་ལ་ཞིབ་ཚིག་ནི
དེ་ཡི་སྒྲ་ཚིག་ལ་སྦྱར་ན་ཞིག་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཞེས་ཚིག་གཞི་དེ་ཡང་སྦྱར་ནས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཚིག་རང་གཞན་གཉིས་སྒྲ་ཡང་ཡང་། །ཞེས་སོ་གསུམ་ཡང་། ཡ་ཡང་རེ་རེ་ཡི་ཡུལ་ན་ཡང་། །ཞེས་སོ་གསུམ་གསུང་བའི་སྐྱོན་དེ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་བརྗོད་བྱེད་སྐུར། ཚིག་ལས་བརྗོད་ཀྱི་སྐུ་ཡི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རིག་པ་ཅན་དུ་ལ་བརྗེས་སྐྱུ་འགྲོ་བའི་རིགས་ཀྱི་དོན་སྐུ་ར་ཅན་ཏེ་པའི་སྒྲ་དང་། རྟག་ལྷ་སྤྱད་ཚོགས་ལ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒོ་ར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟེ། མི་བཟློག་པའི་
སྒྲ་དང་། རྣམ་བ་ངེས་པའི་སྒྲ་སྟེ་བཅུ་ཚོ། །ཤིང་ཞེ་ནས་པའི་སྒྲ་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་བཅུ་ང་ཤིང་རིགས་སྐྱེ་ལས་པ་ནི་ཡི་གོ་མ་ཏེ། དེ་ཡང་ཚིག་གི་བརྗོད་བྱ་ཚིག་ལ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡི་ཕྱི་རོ། །ཕྱི་ཚོ་ནང་གི་ལས་པ་ནི། ངེ་སྐྱོན་པའི་ཡུལ་སུ་ཕྲིན་གི་དགའ་
ཡུལ་མ་བཅོས་བ་ཞན་དང་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་བས་པ་འདི་དང་བཀག་ཡས་པ་མི་ཤེས་པ་སོ། །ཀུན་པ་བཅུ་ཀྱེད་ནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དབྱེ། མིང་ཚིག་ཚོམ་པ་ཚིག། གཞན་ཡང་ནང་མ་ཚིག། མི་ཤེས་རྣམ་ཚིག་ཀྱི་དགའ་བསྒྱུར་ཡས། འབྲེལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་ཉིད་དང་པོ་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དེ་སྒྲ་ཡུལ་དུ་མི་འཆད་པ་རང་བཞིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཚིག་རང་སྟོན་པའི་ངག་དང་། རང་གི་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་སྒྲ་ལས་གཞན་པ་སྒྲ་ཡུལ་དུ་འཆད་པར་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་
ངག་དང་། རང་གི་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དེ་ཉིད་བ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དེ་ཉིད་པར་སྟོན་པའི་ངག་གོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚིག་རྗེས་སུ་རྒྱུ་བའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགག་གསུམ་དང་། ཚིག་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེས་པ་
བཞི། སྒྲུབ་པ་བཟློག་པའི་ཞེས་དང་། སྒྲུབ་ཚིག་ལ་བཟློག་པ་ནི་དང་། མཚོ་སྐྱེས་སྔོན་པོ་ཉིད་གཞན་ལ་མེད་པ་ནི་སྐྱ་བའི་ཚོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚིག་གི་སྔར་པའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགག་གསུམ་དང་། ཚིག་གི་ལྟར་འཚོར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ...

༄། །ཀོ་ཊི་ཀཱ་ཀ་སུ་མ་ཡ་ཡ། དང་པོ་ནི། ཐུམ་པ་ཞེས་པ་ནི་གདགས་གཅིག་ཡིན་བསྡུས་ཚང་ངོ། ཕྱི་མ་ནི། ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལྷ་མོ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཚིག་ཀྱང་བརྗོད་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་བཤད་དོ། ནག་པོ་དང་གསེར་མདོག་གཉིས་ཀ་

འཇོམས་སྐྱེ་བ་རིས་པའི་ཚེ་སྲིད་སྡུག་བསྔལ་འབོད་སྐྱེ་ཞེས་པ་ངེས་དང་། མཆོད་སྤྱི་ལ་སྡོམ་པ་སྲིད་མི་སྲིད་དྲིལ་པའི་ཚིག་མཆོད་ལ་སྡོམ་པ་གོ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀ་སུ་མ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་བ་ལ་སྦྱོར་ལྟ་སྦྱོར། སྦྱིན་ཏེ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་རྣམ་པར་མེད་དང་ར་

བསྐྱུར་པ། གཞི་མེད་ལ་བཟླས་ནས་བརྗོད་སྙིང་པོའི་ཚུལ། གཞི་མེད་ལ་བརྗོད་སྐྱུར་བ་སང་མཚན་མོ་བ་འདི་ལྟར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ཡིད་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་པོའི་མེད་དེ། ཤེས་རབ་ཐབས་ལ་སྦྱོར་ནས་མཚན་དང་། ཤེས་པ་ཡང་མཚན་དང་།

རྣམ་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་དང་ བཞིན་དུ་སྨྲ་ཡ་ཡ། དང་པོ་ནི་བཞིན་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་གཉིས་པ་དོན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར། གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་འགྱུར་རྟོག་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་བརྗོད་སྐྱེས་བ་བྱེད་

པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་མཆོད་པ་ནི་བསྟན་གྱི་དབང་གིས་རྟོག་པ་འདི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འཕེལ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་ཞིང་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་རྣམ་པ་ར་བསྒྲུབ་ནས་འདི་ནི་རྣམ་པའི་ཞིང་བརྗོད་གྲུབ་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཀ་ནག་པོ་ཞེས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུབ་པ་ཐབ་སྐྱབས་རྣམས་ལ་སྐྱ་བ་ཕྱག་པ་དམ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་ལ་འཛིན་ཚིག་བསྡུས་ཞིང་དཔལ་ལ་སྲུང་བ་འཕྲོག་མ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཤེས་ཏེ་ཞེ་བ་པའི་ཕྱག་ན་དགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔགས་རྣམ་

443

གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་ལ་བརྗོད་སྒྲ་བས་རང་མཚན་ཐོབ་པ་བསྒྲུར་ཏེ། ཟབ་རྟོགས་སུ་ཡང་བསྒྲུང་བརྟག ཡིད་ཅན་ཏུ་བསྐྱེད་ལ་བ་རྟོགས་སྐྱོར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཡང་སྒྲུང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་ལ་བརྗོད་པ་ར་བསྒྲུར་བསམ་པ་ར་སྟུ་ཅིག་གཙོ་བོ་ཞང་ངེས། །སྒོ་
བདག་ཉིད་ལ་སྤྲོ་བསྡུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་ཡང་། འཛམ་བུ་གླིང་ན་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གཅིག་པ་མི་འགྱུར་ཅིང་། ཕྱོགས་དེ་ཙམ་སྒྲུབ་པས། །ཕྱོགས་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཡིན་ནོ། །ཡིན་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ཡང་གསུངས། །ཞེས
གསུང་རབ་པས་སྐྱ་ལ་བ་དང་བསྟན་ནམ་མི་གོ་བའི་དོན་མ་དད། །ཀུན་མཁྱེན་པ་རྟོགས་པ་སྐྱོང་བས། དངོས་པོའི་ཕྱི་བརྗོད་བྱ་རང་འདོད་པ་དང་མཐུན་ལས་པ་སྤྱོད་བསྐོར་བས་ལྷ་གསུང་ལས་ཕྱི་རོལ་ལས་པ་ཞིག་དེར་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་
རྗེ་བཙུན་གྱིས་བརྟགས་པ་འདི་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིན་ནོ།། ༄ །ཞིབ་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་དག་ལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ལ་འབྲེལ་པ་དགག །སྒོ
དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྟན། འབྲེལ་པ་ལྡོག་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱིར་རྒྱུན་པ་དང་། ལོ་སོ་སོར་ངེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་དེ། དངོས་པོ་ལ་ཡང་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ། དངོས་མེད་ལ་ཡང་དོན་ལ
འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཅིག་ཤོས་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་དགོས་པ་ལ་ནི་རྟེན་པར་འགྱུར། གཞན་ཉིད་ངང་ལ་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ལས་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཡུལ་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དོན་ལ་དབང་ཟད་སུ་གསུམ

ཞ

༄༅། །ཡང་རྟོག་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་མེད་དེ། ཀུན་ནས་ཅན་བ་དོན་པ་ཕྱར་བ་མེད་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ་ཤེས་བྱ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ཡང་ཡང་ལ་ཆོས་རྣམ་གཅིག་ཉིད་དང་ཐ་དད་པར་བྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་བརྟགས་པ་ལས། ཀུན་ནས་དང་
ཡོན་བ་འབྲེལ་བའི། །ལྷུན་གྲུབ་ནང་བཅོ་ཞིག་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྲེལ་པ་ཡང་དག་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཕྱིར། ཞེ་དག་ཅིག །དངོས་མེད་པ་དངོས་པ་འབྲེལ་ལ་ཐུག་ནས། གཞན་དུ་ན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གཞན་
ཚིག་ས་ལ་བསྙད་ཚིག་ས་དོན་པོ་རང་མེད་པས་དངོས་པོ་འབྲེལ་མི་སྲིད། དགག་ཚིག་དོན་ནི་མེད་པས་སྒྲོ་འདོགས་འབྲེལ་པ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །འབྲེལ་པ་ག་ན་མེད་ཀྱང་ཉེ་ཚིག་ས་ལ་ཡང་དག་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་རོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ལ་དངོས་འབྲེལ་མི་འགྱུར་བ་དངོས་སྨྲས་
པ་ལ་སྒྲོགས་འབྲེལ་པ་བརྟགས་ནས་རྟེན་པ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་མེད་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་དེ་དང་བཞིན་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟོགས་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ཕྱིར་བསྒྲུབ་ཚེ
དངོས་པོར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ་པ་ཞེས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་མཐུན་ནོ། །འབྲེལ་པ་ཞེས་མཚན་ཉིད་ནི་ཚོལ་ག་བཞིན། །ཚོས་ཀྱི་ཚད་མའི་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟགས་ངེས་པ་དང་བྲལ་
དོན་དམ་པར་ཚོལ་བ་ཉིད་ནི་དོན་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་མེད་ནི་དངོས་པོ་ཙམ་བསྒྲུབ་པ་དེ་མེད་དང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་བརྟགས་ལས། ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཉིས་ལ་བ་ཅན་གྱི་རིགས་གཞན་དུ་མེད། །ཞེས་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲེལ

པའི་སྐྱོན་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པ་གཉིས་ཀ་ཀ་བ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པར་བརྩི་ཞེས་པ་ཡལ། །ཕྱི་རོལ་རྣམས་ནི་ལོ་ཆེར་བརྩི་ཞིང་ཤེས་གཉིས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་པས། །དེ་ཡང་ཕྱིར་ཀྱང་
དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། །ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དོན་མ་གྲུབ་པ་དགག །
དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག །དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲེལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ལ་དངོས་མེད་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་མེད་དང་གཞན་
དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་རིགས་ཐ་དད་དང་རྫས་གཅིག་གཉིས་ལས་མ་འདས། དང་པོ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་པའི་དོན་མི་གནས། ཕྱི་མ་ལ་ལྡོག་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་
གཉིས་ལས། དང་པོ། འབྲེལ་པའི་དོན་མི་གནས། ཕྱི་མ་ལ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་དོན་ལ་ཡོད་ན་ལྡོག་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྫས་ལ་དེ་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དགག །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་འབྲེལ་
པ་དགག་པའོ། །དང་པོ། རྒྱུ་འབྲས་རིམ་ཅན་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་དང་། ཕྱོགས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྫས་ཐ་དད་རྒྱུ་ལ་མཉམ་ན་མ་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མི

ཝ
ཞལ་གདམས།

༄༅། །ཧྲཱིཿ ཧཱུྃ། ཀུན་གཞི་ཞན་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་སྐུ་ལྷུན་ཏུ་བ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་པས་སྐྱེ་བ་སྟོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ངང་ལས་སྐུ་བཞི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པའི་ཀུན་དུ་རྒྱུ་ཞེ་སྡང་ནི་ཚེ་དབང་རྫོགས་པ་ཡེ་མེད་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ངོར་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཆེ་ཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་པ་བརྟག་པ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་སྣང་། །གཞི་ཤེས་ལ་རྟོག་ཚོགས་ཤེས་བརྟགས་པས། །གཞི་ལམ་ལས་རྣམ་པར་ཆེན་ལྷུན་གྲུབ། །གཞི་སེམས་མེད་གནས་ཤེས་རིགས་ཆུང་འབྲེལ། །ཤེས་ཤུགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །
གཉིས་པ་བཞི། ཞལ་ཏེ་རྟེན་པ་འདི་ཆེ་སྔགས་ཉམས་ལ་སྐྱེ་ལ་མི་དགེ་སྡིག་མེ་ཐུབ་ལྟེ་ལ་ཁ་ཕྱི་རྟུ་གདི་ཆ་གཞི་སྐྱེ་བ་ལྷུན་པ་ཡི་ངེས་ཤེས་བརྟེན་ནོ། དེ་ནི་མི་བརྟེན་ནོ། འཁྲུལ་མེད་གཞི་ཆེ་ལ་མི་དམའ་ཐལ་བ་དང་། ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་མེད་རྟུ་ལ་ཀློང་བཅུ་གཅིག་པ་ཡོད་བཞིན་
ཀུན་ཞིང་རླུང་ཕྱི་བཞི་ལ་རང་ངོས་ལ་ཟིན་པ་དང་། ཡང་སྟོང་ཉིད་སྙིང་ལ་བཅོམ་ཟད་ལ་ལྷུན་བཟུང་བའི་སྣང་བ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཀློང་ཆེན་ཡུལ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྐྱེ་དགུ་མ་ཡིན་པ་རང་ཐལ་བ་འདི་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་རོ། འཁྲུལ་པ་བརྟག་པ་ལས། དེ་ལ་དབང་པོ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། །གཅིག་ལ་དངོས་པོ་འབྲེལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་རྟོག་པས་བཅོས་པ་ཐལ་བ་ཉིད་པ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ལྟ་རབ་བཞི་འབྲེལ་པ་བཀག་པའི། །དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་དོན་སྐྱེ་བ་ཁྱད་པར་
ཐུ་ཡི་ཞེ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་རྟེན་ཆེན་སྐྱེ་ཀ་ལ་ཏེ་དགོས་བརྒྱ་ལྟར་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཡིན་ཏེ། ཁང་པོ་ཆེ་བ་ཞེ་དང་སྒྲ་ཉིད་པ་ཐུན་མོང་ཡིན་ཆེན་ཡོད་པའི་བྱ་ཉི་ཆེ་བ་ཞིག་པ་མེད་སྙམ་དེ་ཡོད་ན་ཕྱི་ཡང་དབང་ཤུས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་དག་པ་བཀག་ག

447

ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པ་བརྟག་པ་ལས། །འདི་ནི་ཞེན་དུ་རང་དབང་བ་ན། །ཅི་སྟེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ལྟོས། །ལྟོས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲེལ་པར་འགྱུར། །མེད་ན་ཇི་ལྟར་ལྟོས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ལྟོས་
པ་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་མ་སྦྱར་བ་ཙམ་ལ་འབྲེལ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་ལས་ཀྱང་ཡོད་དང་། ཐལ་ལྡན་ཀྱི་ཡང་དང་། ཞིང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པས་བ་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལོག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི---
འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པ་བརྟག་པ་ལས། ཅི་སྟེ་དོན་གཅིག་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་ཡིན་ན། །གཉིས་སོགས་ཡང་ནི་ལྡན་པ་ལས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །གཡས་གཡོན་ལྟ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཕྱོགས། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་
ཀྱི་རིགས་པ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་པ་རང་མཚན་པ་ལ་དེ་སྟེང་དགོས་འབྲེལ་པ་བསྒྲུབ་བྱུང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་དེ་སྟེང་གིས་འབྲེལ་པ་བསྒྲུབ་པ་བོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་དེ་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་ལ་ཕྱེ་དམ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཕྱེད།
དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བརྟེན་པ་འབྲེལ་བ་ཀུན་གྱི་རིགས་པ་དམ་རྫོང་ཏེ། ཕྱི་མ་ལྟར་རིགས་པ་དེ་ནི་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་རྟགས་གཅིག་ཡིན་ལ། གྲངས་ཅན་པ་ལ་སྒྲོགས་པ་ལ་རྟགས་གཅིག་ཅིང་དོན་རང་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་---
ཤིང་། རྟགས་གཞན་ཡིན་ན། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་ལ་ནུས་གཞན་ནུས་ལྟར་དེ་དང་བསྒོ་བ་ཡི་རིགས་པ་དམ་རྟོགས་ཅང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་--- དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲེལ་པ་དགག་པ་ནི། འདིས་ནི་ལྡན་དང་འདུ་བ་དང་། །ཕྲེང་བ་དང་ངེས་ཅི་ཡང་བཅས།།

ཐ

༄༅། །བྱེད་དང་བྲལ་བ་ལ་མི་ཤེས་པས་ན། །འབྲེལ་པ་བཟློག་པ་བཀག་པ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ་ཀ་ལྟ་བུར་དོན་ཐེ་ཚོམ་ལས་སྐྱེས་ཏེ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྒོ་རྣམ་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྔོན་རྗེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་འདི་སྔོན་དང་།
དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་འབྲེལ་པ་འདི་ནི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལས་མཐའ་ཅན་ཅིག་ཤེས་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མཐུན་བསྒྲུབ་དགོས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལམ་པ་གཅིག་ཉིད་བ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པ་འདི་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལ་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཅིག་གི
འཇིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྒྲོ་བཏགས་མ་ཡིན་པ་བཀྲ་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཞེ་སྡོམ་བརྒྱུམ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་པ་འདི་ལྡོག་པ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ལ། གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་དེ་ལྟ་རྟོག་གི་ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་པ་འདི་ཕྱིར། ཞེས་
གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བའི་ཡུལ་ཅན་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་དང་དབང་པོ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་རྟོག་པས་སློག་པ་ཐ་དད་ལ་ལྡོག་པ་བཀག་ལས་ལྟར་དོན་ལ་ཡང་གཞན་
གྱི་འཛིན་ཏེ་ནམ་གྲངས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྟག་ཡུལ་ལ་མཚན་མ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་སོ། །མི་རྟོག་པ་ལ་ཐ་དད་བཅད་ཀྱང་། །ཐ་དད་མིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། འཛིན་ཏེ་བཟློག་ལྡོག་པ་ཡང་། །དེ་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱ་རྟེན་ཅན་ལའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དངས་པར་ཕྱིར་རོ། །ཏེ་བཞི་ཏེ་ཕྱིར་ཐག་དང་པོ་རིགས་ལ་ལས་ལྟར་ཕྱི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། སྐྱེས་པ་མི་དང་དང་ཕྱི་རྒྱུ་བ་དོན་ཐུབ་མཐུན་ཅིང་དང་བ་ཆ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ནས་དུ་མ་བཟློག་ལས་ལྡན་ཕྱིར

འདི་ནི་ཕྱུར་ཏེ་མི་དེ་ཐམས་སྐྱེས་པ་པོ། །ཞེས་སྨྲ་ལ་བར་འབྱེད་པའི་ཡུལ་ལས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་བར་བར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་རྟག་པ་ལས། མདོར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལས། །ཕྱག་ན་ཡིད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་ཕྱག་ཆགས་བས། །འབྲེལ་པ་འདི་དོན་བཞིན་ཡང་
གཏོང་། །ཕྱིན་པའི་ཉམ་རྗེ་གཟིགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་དེས་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་བགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་དེ་དག་གི་སྒོ་ན་མི་དབང་བའི་ལོ་ཀུ་ནང་། །ཞིབ་ལྡང་ལ་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཞི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་དོན། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ལ་ཞེན་པ་གཞན་སེལ་འཕྲོ་ཏུ་ཐིམ་ལོག་པའི་བློ་ངོར་རྗེས་གཞན་མི་འདོར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ནི་ལྡན་དོན་པ་བར་ཞུགས་ཀྱང་ལ
སོ་བ་རྟ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་དག་པར་འཕྱིང་ལ་ཕར། །སྒྲ་འདི་རྟ་ཞེས་པ་འགོ་ལོ་བཅིངས་པ་སྟེ། གཞན་ལ་ཕྱི་དོན་ལ། གཉིས་མི་ཟླ་བ་རང་བཞིན་ལ་ལན་བྲེལ་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། འབྲེལ་པ་བཀག་པ་གཉིས་པ་
རྟེན་དོན་གཉིས་བ་པོ། །དང་པོ་ནི། དབྱེ་ན། ངོ་བོ། གང་ཞིག་འབྱེད་པ་རྗེ་མཚམས། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་དོན། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་འགྲང་ལ་རེས་དང་ལྡན་པས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པ་ཅམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་བྱུང
གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ཞིན། ཆོས་བར་ཞིན་སེལ་འདོར་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྒོ་བའི་མཚན་གཞན་མི་འདོར་བ་དང་། གང་ཞིག་སེལ་དོར་དེ་ལ་བརྟེན་བར་ཡིན་པ་ཤེས་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན

450

༄༅། །གཅིག་པ་དང་། ཞེས་པ་རྒྱུ་ནུས་ཀྱི་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་སྔོན་མེད་མཐོ། །ཁྱེད་ཀྱི། གཞི་མི་སོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། དུ་བ་དེ་རང་གི་རྒྱུ་མེ་ལ་ལྟོས་པ་ཅི་ཞིག་ཕན་ཞེ་ན། རང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་སྔོན་
དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལ་ཐུན་མོང་ངེས་པ་ཡང་ཐུན་མོང་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲས་པ། འབྲེལ་པ་དེ་ལས་གཞན་ཐ་སྙད་པ་དེ་ལས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་དང་དོན་དམ་པ་དག་གཉིས
ཕྱིར་དུ་རྟོགས་པ་ལས་དོན་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རྣམ་པ་ནི་རྗེས་དཔག་འབྲེལ་དུ་རྣམ་པ་ཡིན་ཕྱིར། གཞན་དུ་བཅིག ། དོན་མེད་པ་དང་གི་དོན་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ལས་འབྲེལ་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པ། དགོས
པ་འབྲེལ་བ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྗེས་པ་ལས་ཐ་དད། འབྲེལ་པ་དོན་དམ་པའི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་། བློས་ཕྱེས་པའི་དངོས་མེད་ལ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། འབྲེལ་པ་ནི་ཤུགས་ལ། འབྲེལ་པ་སྒོ་ཡི་སྦྱུག་པ་དེ། །མེད་པ
ཡང་གང་གིས་འགོག ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེ་ན། །ཐམས་ཅད་འབྲེལ་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ན། དོན་ལ་འབྲེལ་པ་བཞག་ཏུ་མེད་ཅེས་པ་ཡང་སྨྲས་པ་ཞེས་སོ། །ཅེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལྟར་གྱི་འབྲེལ་པ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། དོན་ལ
ལྡོག་པ་ལ་དེ་བྲལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ། །མི་གནས་པ་ལ་བྱ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་དང་། འདི་ཡང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་སུ་ཡུན་གནས་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དོ། སྐད་ཅིག

ལ་བབ་ནབ་དོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཐལ་པའི་སྐྱོན་སྤངས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་ངེས་ལ་ལ། དངོས་པོ་སྣང་ཅིག་མ་རྣམ་པའི་ཕྱོགས་མཐོང་ལ་ལ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ཀ་སྣང་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པ་བྱེལ་པ་ངེས་ཏེ་ཀྱི་ཚེ་སྣང་བ་ཤ་ཁམས་ཡུལ་
སྒྲ། མཚན་ཉིད་བསྒྲུབས། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དག་ཀྱང་ཡོས་ངེས་པའི་རྩོལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ། ཛ་ཤྐ་ར་བསྒྲུབ་བྱེད་འབྲེལ་པ་ནི་མཚན་
མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲུབ་ངོ་མི་དོན་གཅིག་དུ་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟགས་ཅིག་པའི་བརྗོད་ཆ་བྱེད་པས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེད་དེ་ཁྱབ་གི་འབྲེལ་པ་ཡང་ཉོན་པ་ཚིག་རྒྱུད་དང་བཀྲོང་པ་ཉིད་ཚོགས་པ་ལ་བདག་གཅིག་པའི་བརྗོད་ཆ་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་གྱི་དོན་ལ་
རྟགས་གཅིག་པ་བཀག་གཟིན་ཏོ།། །དོན་བསྒྲུབ་བྱེད་འབྲེལ་པའི་རྟགས་མཚོན་སེལ་དོན་གྲོག་པ་བདང་ཡིན་ཀྱང་ངོ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་རག་ངེས་སུ་སྣང་ཅེས། འདི་ཡིན་ཀྱང་འདི་ལྟར་བརྟགས་པའི་བགོས་པ་དང་། དེའི་རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། ངང་ཡིན་
རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་། འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་། །ཞེས་དང་། འཇིག་པ་ཡོད་ཙམ་འབྲེལ་བཅས། །ཅེས་སྟ་བྱ་ནི་མི་རྟག་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྟོས་བཅས་ཤ་ཅེར་ཧྲུ་ཡོད་པ་རྟག་སྦྱོར་བ་ཀྱང་སྐྱུང་ལས་ཞིད། འཇིག་པ
འབྲས་ངར་ཡོད་ནི་དབྱིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་བསྡུ་རྟག་ས་སྒྲུབ་གོད་པ་དང་། ཡོད་པ་རྟག་ལ་སྒྲུབ་གོད་པ་གཉིས་གསུང་ངོ་ལོ། །དེ་ཡི་བཅིག་སྤྲུང་བཞིན་དུ། ཡོད་ཀྱི་མི་རྟག་པས། །སྒྲུབ་པ་ཁ་ས་མེད་པའི་ངོ་ཕྱི་མ་སྐྱུར་བརྒྱུད་བརྒྱ་ཡིན་དེ་སྐྱེ

༄། ཀླུ་མི་ནུས་པར་བསྒྲུབས་པ་ལ་ནུས་པར་སྒྲུབ་པ་གནོད་པའི་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་ཉེ་རྒྱུ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་གཅིག་ཅིག་ལུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རིགས་སོ་ཟེར་ན། འགག་གཞི་གཅིག་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་རིགས་ཡོད་པ

ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྔར་སྟོན་གྱི་ལོ་རྟོག་བཞག་ལས་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་སྔགས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ། ཞེས་དང་། ལྷ་ཡིན་པ་ཐུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཆོས་ཅན་ཉིད་དང་བཞི། ཡོད་ཅེས། ཅེས་དང་། ཞིབ

བརྗོད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་པ། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་པ་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཐལ། དཔེར་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྣང་བ་རྒྱུ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡིན། །

ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་གསོལ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་པོ་དང་གཞི་བའོ། གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་ཚོས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲ་དེ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་མཐོང་བ

སྔགས་སོགས་ལ་ཞེན་པ་ནི་ལྟ་བར་བྱའོ། དེའི་རྟགས་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་ལས་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། ངོ་བོ་དེ་རྟགས་ལ་དངོས་པོར་ངེས་པར་བྱེད་དོ། གཉིས་པ་ལ། ཁྱོད་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་དང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མི་ལྡོག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་ཡིན། དཔེར་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དང་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་ནི། སྔགས་པ་ལ་གཞན་དུ་ཡི

ཤེར་ཕྱིན་ཊཱིཀ

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ལ་མི་སྐྱོབ་པར་འཇུག་པ་ཡི་དོན། ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཚིག་འདི་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་པ་འཇུག་པ་ཕྱིན་བསྟོད་ཀྱིས་བསྡུ། ཤེར་འཇུག་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ཡི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་བ་མི་འཐད་པ། ཚིག་དོན་ལ་འཇུག་ཐུབ་ཀྱི་རྣམ་ཆད་ཅེས། །ཤེས་གསོལ་བ་དང་།
མི་ལ་ལ་དོན་ཕྱག་འཚལ་སྨྲ་བ་ཏ། །ཚིག་མཐོང་བ་ལ་ཕྱུང་བ་སོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྷ་མི་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་སྐྱེ་ཡི་དོན་མ་བསྟན་པ་ལྷ་མ་བཞིན་པ་ཞིག་པར་སྒྲུབ་པས་ལས་རྒྱ་མ་ཡི་ཕྱག་སྡང་། །སྒྲ་པ་ཞིག་བཞིན་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡི་དང་དོན་འབྲེལ་
དཀའ་རྣམ་པ་ཡི་འཇིག་པ་ཕྲས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཕྱུག་མ་གཉིས་ལ་ལས། །དང་པོ་ལ་སྒྲ་ར་བའི་ཚེ་ལྟས་པ་ཡི་རྒྱ་ལ་ལ་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཅེས་པ་ཡི་དོན་ཡིན་ཡ། །ཕྱི་མ་ལ་སྒྲ་ར་བའི་ཚེ་སྒྲ་ཀ་མེད་པ་ཡི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞོད་པ་ཙ་ཕྱོགས་རྩ་ཚིག་པ་ཡི།
དབང་ཕྱུག་པ་རྣམ་ལ་ཕྲན་བོག་ཞལ་ཆེ་ར་ཞག་ཟོ་ཡི་ནི་ཐབ་ཀ་ར་པོ་སྤྲད་ལ་སྐུར། །དེ་ཡིས་པོ་ཞལ་ཆེ་ར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཕྱད། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་ག་དང་ཚིག་ལ་ར་དངོས་པོ་མི་འཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཕྱག་ལ་གཉིས་བཞིན་བ་ཏ།
གྲུབ་མཐའ་ཅན་པ་རྣམ་ལ་སྒྲ་ལ་སོགས་ལ་པ་ཡི་རྣམ་པ་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཡོད་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་བདེན་ཏ་ག་པ་ཡིན་པས་ག་རྣམ་ཚིག་ར་བྱུང་པ་མི་མ་ལྷུ་སྒོམ་པ་ལ་བཞུག་ལ་བཞེ་ཟླ་རབ་ཡི། །རང་པོ་དབོན་པ་ལ། གཅེམ་དང་ཚིག་ཙ་བཞི་མ་དོན་ཁྲུ་ར་བུས་པ་ལ་སྦྱོང་དང་དོན་པོ་ལ་སྤྱོད་
པས་ཤེས། །དབེ་ཅན་ནམ་མཁའ་བ་བཞིན། །དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི་རྟག་པ་ཡང་རིམ་དང་མི། །སྒྲིབ་དོན་ཅན་དུ་རྣམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡི་ཚིག་ཞེས་ལ་ག་ཅིག་ཚོགས་ལ་དོན་པོ་འདིད་ད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟག་པ་ཡི་ཞེན་མཐུན་ལ་གཉེན་པོ་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གོང་

454

༄། །ཧོཿ ཡང་དབང་བརྒྱུད་ཀ་པ་ར་བཀོད་ཀྱང་དགོས་ཆོས་འདི་ནི་སྒྲ་དོན་ཚིག་མཐའ་ཀུན་ལས་འདས་པ་བསམ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་སྐུར་མེད་དོ། །ཤེས་པ་ཐེག་ཆེན་པ། །ཞར་ལ་སེམས་ལ་ཕྱིན་ཏོག་པ་མཐོང་བ་མཐུན། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཡི་ཟླ་ཚིག་ཐམས་
བཞིན་སྒྲ་ཡང་རེས་མང་བཟང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་དོན་ལ་ཚིག་ལ་སྤྲུལ་པ་དང་། །མ་རིག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤར་བ་ལས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་བཀོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་ཀུན་གྱི་མཚན་མ་བསྐྱེད་བསྐུལ་བ་ལས་ཤེས་པ་སྣང་མེད་གོ་ལ་བཞག །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་
ཅིག །གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཡ་མགྲོན་དུ་ཕྱིན་མེད་ཀྱི་ཏོག་ཏུ་ཆོས་ཀ་ཀ་ཕྱུག་པ་ཡིན་ཏེ། །གཞོན་པ་ཅན་གྱི་སྣང་ངོ་སོ་བོ་ཐམས་ཅད་པ་འཛིན་པ་སྐྱབས་པར་བྱེད་ཅིང་དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དབྱིངས་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱེ་ནས་འཛིན་དུ་བཞག་པར་
བསྟན་པ་དགོ་ལ་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཡེ་ནས་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཐར་དེ། །གཞན་ཚིག་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཞིབ་པ་ལ་རྟོག་པ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཞན་ཚོགས་མི་འདུག །མི་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་མཐོང་གི་ཡན་
ཚོགས་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་པ་ཕྱོགས་ཚིག་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལུང་ལས་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་འཛིན་པ་ཡི་གཉེན་པོ་གཞོམ་དུ་མེད་པ་ཅན་དང་། །རྣམ་པ་རྟོག་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བ་མཐའ་རྒྱལ་ནས་ཀྱི་ཡུལ་བཞིན་རྟོག་ལས་སོ་གསུམ
ལ་སྤྱོད་བྱས་པ་རྟོག་པ་རང་གི་གཞི་གཞན་པ་རྒྱུ་མ་མེད་ཀྱི་ཀ་ཚིག་ཐམས་ཅད་གསུང་ས་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་བྲལ་བ་དེ་ནས་བྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། །དེ་ནས་བྱ་རྩོལ་ཐམས་ཅད་འབད་རྩོལ་བཟུང་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་ལས་བཅུ་བཞི། །དང་པོ། །རྒྱུ་སྐུ་......

མཚོན་གྱི་དཔེར་མ་ཟད་ཞིང༌། རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་གྲོལ་བ་ལ་ལྟ་བ་བཏགས་ལ་སྟོན་པས་ཀྱི་མདེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཀློང་གི་རྒྱུད་པ་དང༌། རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་ལྷུན་ལ་ལྟ་བ་བཏགས་ལ་སྟོན་པ་ཀྱི་མདེ་ཡི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཀློང་གི་རྒྱུད་པའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི་ལྷུན་ཁྱམ

ལག་པ༔ དང་པོ་ཉི་ཁྲི་ཙམ༔ ཚད་མ་ཕྱག་མཐིལ་ན་རེ་ཡིན་ནོ། དང་པོ་མེ་ལྟ་གཉིས་ལ་ཀ་མ་ང་མིག་ལས་པའི་ཚད་མ། དེ་ནས་ཐོ་རྒྱ་ཅིག་ལ་པའི་ཚད་མ། དེ་ནས་ཏུ་བ་དམིགས་ལ་པའི་ཚད་མ། དེ་ནས་ཐོ་མ་དམིགས་ལ་པའི་ཚད་མ། དེ་ནས་དུས་མ་དམིགས་པ་པའི་ཚད

མཐའ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བཞེས་ཟེར་རོ། །ཡིད་ཆད་དོ། གནས་སྐབས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཀློང་གི་ཕྱག་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཀློང་གི་ཕྱག་ལ་གསུམ་གྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་ཡང་ཚིགས་

དང་པོ་གྲུབ་པ། གཞན་དུ་ཡང་སྔ་ཀ་ཡུ་ལྟ་བུའི་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གཉིས་ལ་ཀ་མ་ང་ཚིགས། དེ་ནས་ཟླ་བ་ཚིགས། དེ་ནས་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ཉེ་ང་ཚིགས། དེ་ནས་ཟླ་མ་དམིགས། དེ་ནས་ཉི་མ་འོད་ཟེར་མ་དམིགས་པ་པ་ཡང་ཡོད་པས།

དེ་གཉིས་ལ་ཅ་སྐྱ་འབྲས་བུ་མཐའ་ཕྱིར་རོ། །ཀ་ཡང་ཚིགས་ཀ་ཉིས་པ་བསྟན་པ། རང་བཞིན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཀློང་གི་ཡང་དམིགས་པ་སྒོ་དང་ངོ་བོ་ཡི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཀློང་གསུམ་དང༌། དམིགས་པ་སྟོན་སྒྲ་བའི་སྤྱོད་པ་སྟུག་པ་གསུམ་པ་དང་གི་རྒྱུ་འབྲས་སུ

རེས་པར་བྱེད་སྒྲ་ལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་ཡང་ལུགས་ལ་སྤྱོད་པས་དགོས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་དང་དུ་ཕྱི་མ་བཞག་གཉིས་ལ་ཀ་ར་དེ་ས་དགོས་པ་བསྟན། །རྒྱུ་འབྲས་དེ་ལ་དེ་ཚིག་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་རྒྱུ་འབྲས་བཞི་ལ་ཀ་མ་དམིགས་པ་བདག །མཚམས་པ་

ཤ

༄༅། །ཀྲུ་འབྲས་ཀ་ཎི་ཀཱ་ར་སྨིན་ལ་ངང་ཙོན་པའི་ཕྱིར། ཀེ་ཏ་ཀ་ཚེར་མ་ཕྱུག་པས་གསུམ་ཕྱི་ལ་ངེས་ཟུལ་ལམ། དམིགས་པ་རྫོགས་དྲུག་འགྲོ་བ་རི་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་ཕྱུག་ལ་ལ་སྐུར་མཚོ་ངོ་ལ་པར་མཛོད་པ་ཅང་མིན་ནམ་དེ། ཀུ་བཙན་སྲུ་རེ་ན།
སྦྲོ་ཞིམ་ཐབ་མ་རེ་ལ་པ་བཟླ་ལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲོན་མ་ཟ་བ་མ་རེ་ལ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་པ་བསྐྱེད་པ་མི་རྫུ་ལ་ངང་། ཕྱི་མ་ཟ་བ་མ་རེ་ལ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ལ་གཉིས་ལ་ལ། དཔེར་ན། དམིགས་པ་རྫོགས་དྲུག་འགྲོ་བ་ཞི
རྒྱུག་ས་གསུམ་སྐྱེ། ངུར་མོ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པས་མཛེད། རྣམས་གྲོ་རྩེ་རྒྱུ་མ་མཐོང་། དེ་རྣམས་སྐྱེད་པ་ཡི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱི་སྒྲུབ་ལ་ནས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། མ་དམིགས་པ་རྫོགས་དྲུག་འགྲོ་བ་ཞི་ཕྱུག་ལ་ལ་སྐྱུ་མ་ཕྱུང་བ་ཅན་དུ། ངུར་མོས
ཕྱུ་གུ་ས་ཁག་པ་ར་མ་རྒྱུ་ཉིས་ག་སྤྱ་ལྡན་མ་སྐམ་ཟ་ལ་པ་ལ་ས་མེ་མ་ཐེང་བའི་རྡོ་ས་སུ་རྡོ་ག་པ་ས་མི་འི་ཟ་ལྡན་ས་ལ་བརྟག དེ་ནས་དུ་བ་མཐོང་བའི་རྡོ་ས་སུ་རྡོག་པ་ས་ཧ་དུ་བ་ཞི་ཟུག་ནས་ལ་ལ་བྱུང་ནས་ནང་དུ་ཧཱུཾ་སྦྲུ་ཁྱབ་འདི་ཕྱི་ཀྱི་མེ་དེ་མེ་དཔའ་མི་བསྒྲུབ་དགེ་ས་རྡོ་ག་ཟ་ཚབ
ཀྱི་སྐྱོན་བྲལ་བ་ངེས་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཀུ་སུམ་པ་ནི། སྒྲུབ་ལ་གསུམ་པ་དང་རྩ་ཁྱིམ་ལ་ངང་ནད་བརྩེ་ལ་བཟུག་ལ་ལ། བདེ་ཉིས་ལ་མཐོང་རྣམ་མཐོང་མ་ཐོང་། །ཞིམ་མཐོང་ནམ་མཐོང་ངམ། །འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། །དྲི་ཡིན་རྒྱུ་ཡིན་དབང་ལ་ས། །ཀོ
ག་སུ་ངས་པ་དང་ཁག་པ་བོ་ཞེ་སྒྲོ་མི་དང་། དེ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་ཅ་རྒྱུ་བ་དང་དུ་སྦྲུལ་བ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནང་ལ་ཟ་ཞི་ན་དེ་ལ་སྤྱི་པ་གྲོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ང་རང་རྫ་ལ་བ་ལྡན་སྦྲུལ་ལ་གསུམ་མ་ར་ཏུ་ཁ་ལ་ར་ལ་པ་ར་ཅི་རྡུང་ངོ་། །ཀྱུ་ཅན་རྟེན་པའི་མཐའ་གསུམ་ཁ་ལ་པ་ཞིག་ང་། 457

ཐ་༢༢༧།

འབྲས་བུ་ཡི་མཆོག་ཉིད་ ··· ཧེ་ཡས་སྐྱེ་དཀྲོ་ཧཱུཾ་ཀ་ཉིད་ལས་ཐུབ་པ་ཡིའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱག་རྒྱ་མི་གསལ་བ་བརྒྱ་ལས་བརྒྱན་པས་སྤྱོད་པ་ཅིག་ལས་ཤེས། འབྲས་བུའི་རྟོགས་པ་འཕྲུལ་ཁམས་སུ་མེད་དབང་དང་ཕྱི་ལས་སྐྱེ་བ་དམིགས་ལས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་ཡས་སྐྱེ་བ་ཅིག་ལས་ཤེས། འབྲས་བུ་འདི་རྡོ་རྗེ་ལ་འགྲོ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་ཅིང་པ་མཚན་ཉིད་ཞི་དགོས་བཟུང་བའོ། །ཀ་ཅིག་འབྲེལ་པ་དོན་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྫས་གསུང་ངོ་དོན་དེ་མི་འཐད་དེ། དོན་དང་མཚན་པ་ནི་རྒྱུད་དུ་ཧེ་ས་འགྲོ་མི་དབང་གི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱག་ཤེས་པ་ཀྱི་རྗེ་སོ་སོར་ལྡན་པ་འདོད་དང་ཤེས་ ··· འཕྲད་དེ། སྔར་དོན་དང་ངེས་མེད་ལ་འབྲེལ་པ་བྱས་པ་བཟང་དམ་མཚན་པོ་བར་མི་ནུས་པ་ཡིའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི། སྔ་དོན་པ་ར་དམ་མཚན་ཉིད་འབྲེལ་པ་ཞིག་འཆད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། དབང་དང་། མེ་དང་། ཞུ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལས་སོགས་པ་བ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེ་ཆེ་ཤེ་བྱེད་རྡོ་རྗེ་ལ་འབྲེལ་བ། །ཕྱི་ཡི་མདོ་ཙམ་ཉིད་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་མཁྱེན་དེ་ཡི་ཐབས་ཀྱི་མདོ་དེ་ལ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་གཉིས་ཡོད་དོ། ཕྱོགས་མ་རིགས་པ་ཕྲན་ཀྱི་ལུགས་དང་། གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དཔྱོད་པ་ས་རྡེས་པ་ཞི་ཁ་ཆ་བ་རྗེ་ངེས་དགག་པ་བཤད། གཉིས་སྨ་བ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཚད་མ་ས་རྡེ་བཤད། རང་གཞིན་གྱི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པ་ས་ཞང་ས་སྒོ་ལ་ཁ་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚིགས་མ་ངེས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བ་རྗེ་ཧ་ཀྱི་ད་རོ་བ་ཀ་ཞི་ཀ་བ་སྐྱེས། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡང་ཞ་ཀ་ཞི་ཧེ་རུ་ཀ་ས་ཀྱི་པ་ཕྲུག་ཏོག་ཏེ་ས་ཡ་ཞི་འཆད་ས་ཡ་འབྲེལ་པ་རྡེ་ལ་བསྲེ་བ་ལ་རྟེ་དེ། དཔེ་ལ་ཏྲག་ས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིད་འཛིན་པ་ཡི་ཚེ་དམ་དང་། དེ་ཡི་མ་ཧཱ་ཅེན་ཐོག་ས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡི་ཚོད་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཡ་ཕྱེ་རྒྱ་ཡོང་དབང་ཞི་རྗེ་ས་ཡ་གྲོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཡང་ཞེས་ཀྱི་

458

༧ ཐུགས་ཏིག

༄༅། །ཞུ་བ་འབྲུབ་པ་དེ་ཧཱུྃ་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ལམ་སྦྱོར་བའི་དངོས་པ་འདག་ཞིན་ཉི་ཟླ་ཡི་ཕྱིར་ཚེ་ཡོན་ཡིན་གྱི་ལམ་མི་དེ་ལས། མཐོང་སུམ་ལ་ཡང་མ་དེ་ཞིག་རྟག་གཞོན་གི་བསྐྱེད་མི་འགྱུར། དེ་ལ་

རྟོག་དཔྱོད་ལས་མ་འདས་པས་རྡུལ་དང་བ་ཤིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པ་ཀུན་རྟོག་ཕྱོགས་མི་རྟེན་སྐྱོབས་ཟབ་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་པ་མི་ཤེས་པས་ཚད་མའི་སྔོན་ནས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་འདི་དེས་མ་རྟོགས་འདོད་ཕྱིས་འགྲེལ་པ་དེས་ན། འཕྲུལ་པ་ལས་ངེས་པ་བཞི་ལྷག་པ་ཅན་ཡོད་

ཞིང་དང་། དཀྲོང་པ་ཕྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡུལ་བརྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་པ་ཏག་པ་རིང་བརྒྱུད་དེ་པ་སྤྲུལ་ཐུག་པས་ཤད་ཟིན་ཏོ།། ༄ ༅།གཉིས་པ་བཞག་ལ་བའི་རྟོག་སྐྱེ་ལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་མཚན་ཉིད་དང་

མཚན་གཞི་རང་ངོ་འཕྲེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཀུན་ཅིག །ཁ་ཅིག་བའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་ཀ་ཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་འམ། གང་ཞིག་ཐ་དད་

ཞིག་ན་ཀ་ག་པ་ལ་མི་འཇུལ་བ་སྐྱེ། སྔོན་པོ་སྐྱ་བ་དུ་སྤྱི་མི་དབ་ཀ་ག་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ཕྱ་ཏུ་ནོ། །ཕྱེ་བ་ལྟ་མི་ཀ་ག་མི་གཉན་ལ་བབ་ཀ་ལ་དང་། ཕ་རྩོད་སྤྱང་ལས་བཀག་ལ་གཉིས། དང་པོ་དེ་མཚན་ཉིད། གཉིས་ཀྱི་གཅིག་གང་ཞིག་ལ་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྤྱད་བྱ་གཉིས་ཉུང་ལ་ཏུ་ཕྱུར་

འགྲོག་ལས་ཀྱི་མི་ཉུང་བ་འམ། གང་ཞིག་གང་ཞིག་ལ་དང་བཞིན་པ་རྩ་སྒྲུབ་ཤུགས་ཀྱིས་ཉེ་ཆེ་དང་འབྱུང་བའོ། །ཏ་ཡང་སྐྱོབས་སམ་ཉམས་གཉིས་དང་པོ་མ་ཉེ་མ་སྐྱ། མ་ཉམ་སྒྲ་ཤིག་བསྟུ་ཏུའོ། །སྐྱོབས་ཞིམ་ཉམས་སྐྱོབས་ཚེ་བས་གཉིས་ཏེ་པ་ཅེ་བ་དང་། ཕྱོགས་རྒྱུན་

ལས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་རྟེ་དེ། རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལོང་ཚོད་ནི། ཚོགས་བཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པའོ། གང་ཟག་ཡིན་པ་ཞུ་བ་ཅེ་མེད་ཁ་ཁ་བ་ལ་མི་ལྡན་པ་དེ། ངེས་པར་སྡོམ་པོ་ཡིན་པ་ཞུ་ནས། ཕྱི་ནི་དབང་པ་ལ་མི་ལྡན་པ་ལྟུང་བའོ། །ཁྲ་བ་དེ་ཆོས་སྐྱོང་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆེན་སྤྱང་བ་པ་ལྟུང་བ་སྒྲུ་རང་ཁྲིམ་པ་དེ་དེ། ཚོགས་དང་གཉིས་ཡང་ལ་བ་གཉིས་དེ་ཚོགས་ཅིག་པ་ཡོད་པ་ཚོགས་ཚོགས་རྒྱུ་ལ་ལ་ལ་ཤ་དཔ་དེ་ཕྱིར། །ཅེ་ན། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁ་བསྡུ་ལ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྦྱོར་ལྟུང་ཅིག་མི་བ་ནས་པ་ལ་ལ་ཚོད་པ་ངེས་པ། །རྒྱུན་
དེ་ཚོགས་ལ་པ་རང་སྐྱེས་དགག་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཉིས་ཚོད་ནི། རྣམ་པ་ཅེ་དང་དང་། ལོངས་ལ་ཅེ་དག་བསྒྲེ་རྫས་པ་ཅིག་ལ་བ་མ་ལ་ཞི་ལ་ཀ་མེས་རེ་ལེ་ཞི་ར་དགེ་ལ་ལ་ཤུ་རྣམ་བ་ར་ལ་བ་ར་རྫོབ་ཚོགས་རང་ལས་པ་རྟེ། གཞི་གཅིག་ཏུ་རྫུས་ཞི་མ་ལ་ལ་ལ་མཐོང་བ་སྤྱོད་པ་ལྟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚན་
ཉིད། དག་ལ་བསྒྲུ་གཉིས་ཀ་ར་མཐག་རྟེན་ལ་ཅིག་རྣམ་པ་ཅ་དང་དང་བསོད་ལ་ཅེ་དགེ་ཤ་རྒྱུ་དག་ར་རྫུས་པ་སྐྱེ། སྡོམ་པོ་དང་། ལེ་བཟོ་ལྟུང་བའོ། །སྒྲུབ་དང་ཚོགས་དག་གཅིག་ལྟུང་བ་དང་རྒྱུ་ལ་པ་དང་མཐུན་པ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལུས་དང་སྤྱོད་པ་བ་ཇ་བ་ཅེ་སྡོམ་ཉམས་སྟུག་ཏུ་ཉེ་བ་སྤྱོད་ར་བ། རྣམ་དང་ཚོགས་
ལ་བཞིན་ཏུ་བ་དང་མི་གྲུ་ཤ་བ་ལྟུང་བའོ། །རྣམ་པ་དང་ཚོགས་དག་བཅུ་ལ་ཤུ་དབང་རྫུ་ལ་ལ་བཞི་ཏུ་ག་བ་དང་། ཕྱུ་ལ་པ་ལྟུང་བའོ། །མཐུ་ལ་པ་ཞི་སྡོང་པོ་དང་། ལེ་ར་པོ་ལྟུང་བའོ། །རྟོག་པ་དང་ཚོགས་བག་ཚོ་མེ་དགག་ཡི་ཤི་ཏུ་དང་། གཞན་ཚོགས་པ་ཡིན་མི་ཤ་ལྟུང་བའོ། །རྟོག་པ་ཀ་ར་ཚོགས་
དགག་གཅིག་ཤུ་ར་བ་ར་རྫུ་ས་ར་ཞི་མེ་དགག་དང་། ལེ་སྒྲུ་ཞི་རྟོག་པ་ལྟུང་དང་། གཞན་ཚོགས་ལ་ས་ཡི་ཉི་བ་དང་། ཕྱུ་ལ་བཞི་ཀ་ཧ་ཚོ་ག་ལ་ལྟུང་བའོ། །མཐུ་ལ་པ་ཞི་ཕྱུ་ལ་སྡོང་པ་དང་། མི་ཧྲག་པ་ཞི་རྟོག་པ་ལྟུང་བའོ། ཞེས་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དེ་ཚོགས་……

ཞ ཤོ།

༄༅། །ཕྱི་གྲགས་པ་བཞིན་དགོངས་པས་ཡིན་ནོ། །དུ་བ་དེ་མི་དང་འགལ་བ་བདག །ལུས་སྐྱེ་ཕྱོགས་མི་རྟག་པ་བཞི་ལྡན་པ་དང་འགལ་ལ་སྦྱར་ཏོ། །དེ་ལ་འགལ་བ་བསྒྲུབ་ཚིམ་ཚེ་ན་ཉིད་དང་། །ཕྱི་རྣམ་པ་འབྲེལ་སྣང་བ་ལ་འགལ་བ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚད་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དུ་བ་དེ་ལ་མེ་ཁ་ཅིག་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ལྡན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལུས་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་བཀོད་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ལྡན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དེ་འགལ་ཞིག་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཅི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
ཁྱབ་ན་འགལ་ལ་བརྟགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེས་ལ་འགལ་ལ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་རྟགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེས་འབྲེལ་ཡུལ་བསྒྲུབ་བའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། མི་ལ་གནོད་བྱེད་དང་ཐལ། མི་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་
ལས། དེའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བ་ལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཤང་ལ་འགལ་ལ་ཕྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟག་མཐུན་དོན་པ་ཡང་མི་འཐད་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཁ་ཅང་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་དང་ཕྱི་དང་ཐུང་…
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་ཡིན་ཅིང་ཡུལ་བཅས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མ་ཤེས་པ་དོན་དམ་པ་ཡོད་ཅེས་གནས། བྱེད་པས་འགལ་ལ་ལྟ་ཐོབ་ཅེས་ལྟ་བ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བྱུང་དུ་ཅིག་ཏུ་དོན་པ་འི་མེད་པ་ཡང་གནས། བྱེད་པ་འགལ་ལ་ལྟ་ཡིན་པ་འགོག…
པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་རྟོགས་ཏེ་དགོས་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དངོས་འགལ་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་འགལ་བ་ཅི་ཞེས་བཅས་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དགག་པ་དངོས་འགལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།

ཕྱུང་བ། ལྟུང་བ་ཛོག་པ་དེ་དང་ཧོལ་བ་ག་ལ་ཞར་ལ་ཀ་ས་པ་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁང་ཁྱུག་ས་བཞག་པ་ནི་ཞེས་བྱ་མཚན་དགེ་ཚོགས་ནང་བཞི་དགའ་བི་ལྷ་དང་རིས་ལས་པ། དང་པོ་ལ་ཐབས་ལམ་བ་བཞག་རྒྱ་མེད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་དོན་དགོས་ཅིག་ལ་སྒྲོན་པ་ཐུབ་དང་།
གཅིག་ཏུ་བཀག་པ་ཚིགས་དང་དང་། རྣམ་པ་དང་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ། བདག་གཅིག་གི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་ས་ཐབས་ལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ། ཕར་ཕྱིན་སྒྲ་ལ་བཞག་པ་བརྗོད་གཞི། །གསུམ་པ་ལ། གསོ་བྱ་གསོ་བྱེད་དང་། ཕྱུ་ཕྱ་ཅེ་
དང་རྣ་ ཕུན་གསོ་བ་དང་ཡང་མེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ལ་མི་གནས་ལ་བག་ལ་བརྗོད་བྱ། ཚིག་ཕྱུང་སྣང་བོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་བྱ། མེད་ཀྱང་ཐབ་བོ། །གསུམ་པ་ལ། བག་ལ་འབྲེལ་བ་དང་ཡང་མེད་དོ། སྔོན་ཀྱི་
རྒྱུ་བོ། །དེ་ལ་འཁྲུལ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་གང་ཞིག །ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པ་སྐྱེད་པ་ཞེས་གསུང་པའི་ཞིག་ཞེ་ལ་མ་བཀག་ས་བའི་ཕྱིར་ཚང་མ་ཡིན་ནམ། གཞི་ལ་བཀར་ན། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པ་སྐྱེད་པ་དེ་ཚ་བ་ཅན་དེ་དང་ལ་
བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་ན། །རྟོག་གེ་རིག་རྒྱུད་ལས་གནས་སྐབས་དབང་འབྲི་ཅུ་སྤྱོད་ལ་ཞེས་པ་ར་བ་བ་འདུན་པ་དང་འབག་ལ་པོ་ ཞེ་མི་གལ་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་བཞི་ལ་བའི་བསྒྲུབ་ཆོས་འབྲེལ་བ་འདི་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་
བཞིན་དུ་ཐང་དང་བཙན་དུ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དང་མ་ལ་བག་ལ་པའི་མིང་གི་ས་བ་ཀུ་ལ་ས་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཅིག་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དོ། ཆོས་གཅིག་ལ་ཐབ་ལ་བ་བཞག་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཙོ་བོ་གཙོ་ཆེ་ཀུན་སྐྱུ་ར་བ་དེ་ཁ་པ་བཞི་མཚན།

༄༅། །ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་སྤང་བ་བརྗོད་པ་མཚམས་གཉིས་དགོས་པ་བཞི་ཕྱིར། ཞེས་དྲིས་སོ། །འོ་ན་ཚད་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་དེ་མི་རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་མི་ལྡན་ན། ཚ་བ་རྒྱུ་ལ་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་བཙལ་མི་
ལ་མ་ཁྱབ། དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཅིག་ཤོས་ཚ་བ་ལ་མེད། མཚན་ཉིད་ལོག་སོང་འཇོག་ན། མཚོན་བྱ་ཡང་སོ་སོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤུལ་མ་ཡང་མཚུངས་སོ། གནོད་བྱེད་ཀྱི་ནད་གཞི་ཚ་བ་ལ་ཁྱབ། གནོད་བྱ་ལ་གནོད་བྱེད་ལ་མ་ཁྱབ། དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར
ཅིག་ཤོས་ཀ་ལ་ཁྱབ་མེད། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཇོག་ནས་མཚོན་བྱ་ཡང་སོ་སོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་ཚ་བྱེད་དུ་ཤར་བ་དེ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་བཀག་ནས་མཐའ་ལས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཚོ་ནད་ཉིད་དུ་བ་མཚམས་དང་
ཤ་རྒྱུན་ལས་ངེས་དང་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་གནོད་བྱེད་མཚན་གཞི་བསྡུ་ནས་གནོད་བྱ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་ལེགས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མ་འབྱུང་བར་སྐྱེ་ཚ་མ་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱས་ན་པ་ཚན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ
དང་། གནོད་བྱེད་འབྲོ་ཡིན་པ་དང་། གནོད་བྱ་གཙོ་ཡིན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་བྱེད་གཙོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ
སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཕན་ཚུན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་རྟག་བསམ་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའ་སྟོང་དང་མི་རྟག་པས་རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི

སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་མི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཚ་ལ་བ་ལ་གནས་པའི་ཡུལ། གདོད་
གྲང་སྤང་ལྡོག་པའི་དཔེར་ན། ཚ་ལ་བ་དེ་ལ་བྲེ་ཀྱི་ཚོར་མའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུག །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཉིས་པོ་ལ་གནས་པ་འགོག་ནུས་ཀྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད། ཅེས་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཚོགས་པའི་སྐྱོ་
སྐྱེད་བྱེད། ཡང་ལ་བཟློག་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་བཀག་ལ་བཀྲ་སྤྲས་པའི་ཡུལ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་གསལ་ཚུལ་འཛིན་གཅིག །དེ་ལ་གནས་པ་རི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་ཡི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་
གཞི་ལ་རྟག་འཛིན་བཟློག་པ་ཡིན་དེ་ཆ་ལས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྐྱོ། །དང་པོ་རྒྱུ་ནམ་ཀུན་ལས་པར་བསྒྲུབ་པར་ཚོགས་པ་བཀག་དེ་བསྒྲུབ་བའི་དུས་སྐྱེ་བ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་བ་ལ་ཀྱི་གཞི་རྟེན་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་ནམ་ཀུན་ལས་པར་བསྒྲུབ་བཅས་
གཞན་རྣམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་བ་བཀག་ཀྱི་གཞི་རྟེན་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚེས་གཉིས་ཀྱི། །ཚེས་གཞན་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དེ་ཚེས་གཞན་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་བ་བཀག་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཉེ་བ་གི་དེ་དང་
སྤང་བའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་བཀག་ལ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་བ་བཀག་ལ་གཉིས། རྣམ་པའི། དེ་ལ་ཞེས་དང་སྐྲོད་དོགས་པ་ལྷུར་བ། །གཉིས་པ་ནི། ཚེས་གང་ཤུགས་པ་ལྷུར་བོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་བ་བཀག་ལ་རྟེན་པ

༄། །གཅིག་པ་དང་། འགག་པ་བྲལ་ནས་རྩོལ་པོ་རྩོལ་མེད་པ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་ཕྱེད་པར་ལྡན་པ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་རྩོལ་བྱ་རྩོལ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡང་རྫོགས་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཡ་ཆེ་སེམས་དབྱེ་རིག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་གྲུབ་ཀྱང་ཆ་ཅིག་མི་གནས་པ་འགག་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་པ་ཡིན་ནམ་གཅོད་བྱ་གཅོད་བྱེད་དུ་ལམ་གཉིས་མ་བདུན་བཅུ་རང་གི་ཞེན། འདི་ཡི་ལན་ལ། ལ་ལ་བཞག་སྐྱང་ གསུམ་པས། དང་པོ་ནི་གཅིག །སྣང་བ་ཉིད་ནས་ཉིས་སྒྲ་རྟོགས་ཏེ་སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་ཐུག་ནས་བཞག་གསུམ་པ་ལ་སྦྱང་བྱ་རྒྱུ་རྒྱན་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་སྦྱང་བ་ཉིད་གཉིས་ ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ལྷ་ཡུ་རི་ཏི་ཏི་དང་འཛིན་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་རིང་དུ་འགྲོ་གས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་པ་ཡུན་རིང་དུ་སྐད་ཅིག་ཐུག་ནས་བཞག་སྐད་ཅིག་མ་གནས་པ་ཡིན་པ་རབ་ཏུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་མཚོ་གོས། ཚ་བ་གཉིས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡུམ། གཉིས་པ་ལ་གྲངས་ཐུབ་མེད་དུ། མི་རྟག་བ་ཆོས་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་འགྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ཐོག །ཚོགས་པ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཐ་ཚིག་བྱ་ང་མེད་དོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འགྲང་རེག་རྒྱུན་མེད་དང་སྦྱང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚ་རེག་དང་ལྡན་པའི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དེས་རང་གི་རིགས་འདྲ་མི་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་ལ། དོན་གྱི་དོན་ཐུབ་པའི་གཙོ་བོ་རྟོགས་པའི་དགོས་ཆེད། ཐུབ་པའི་ཐུབ་པའི་གཙོ་ཐུབ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད། དང་པོ་ནི། ཚ་གྲང་གཉིས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འཐུང་། དེ་གཉིས་ཕྲད

པའི་ཚོར་རིག་སྣ་ཚོགས་དང་པོ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་། ཤུགས་རིག་སྣ་ཚོགས་དང་པོ་ལ་ཉེར་ལེན་བྱས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་པ་ལ་སྔར་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རིག་སྦྱོ། སྣ་ཚོགས་གསུམ་པ་ལ་བཟླ་རིག་མི་སྐྱེ་བ་བཀྲུ་ན་ཞོལ་པ་མ་རྫོགས་པ
ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྣམ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་ལ། ཤུགས་དགོས་པ་ལ། སྣང་ལྡན་གཉིས་འབྲང་བ་མི་དགོས་ཚེ་མི་འགལ་ཏེ། སྣང་བ་རིས་སྣ་ཚོགས་སུ་མ་ལ་སྣང་བ་དང་ཉེ་བའི་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མ་སྐྱེ་བའི་ཚེ། སྣང་བ་ཕྱིས་སྣ་ཚོགས་སུ་མ་ལ་སྣང་བ་དང་ཉེ་བའི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མ་སྐྱེད་ལ།
དེ་ནས་སྣང་བ་དང་ཉེ་བའི་སྣ་ཚོགས་སུ་མ་མེད་དུ་སྐྱེ་བོ། །ཕྱིས་སྣང་བ་རྣམ་མེད་བཀག་པ་ཉིད་སྣང་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་བས་སྐྱོར་བག་དུས་མཉམ་སྟེ། སྣང་མ་དེ་རིམ་མཐོང་མཐའ་བ་ཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྣ་ཚོགས་དང་པོ་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་རྒྱུད་དགོས་པའི་དོགས་
ཐུས་མེད་གཉིས་དོན་སུ་ཕྱད། སྣ་ཚོགས་གཉིས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་འབྲེལ་འདོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དོན་སྤྱི་རག་ལ་བ་ལ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་དང་། སྔོ་རིའི་བག་ལ་ཆ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ཅིག་ལྟར་དོན་གྱི་སྣ་བ་རྒྱུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ལ་རག་ལ་བ་དགག །ཕྱི་དོན་རག་ལ་བ་བསྒྲུབ། བག་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ལ་རག་ལ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྟར་ཅིག་མི་ཤེས་ནུས་ཀྱང་ཁ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་ནི་བྱུང་ནས་དོན་གྱི་བྱེད་གཉིས་ཞེ་སྣ་འཕྲག
ཡིན་པ་ས་དེ་ཕྱུང་འབྲེལ་དོན་ལ་བསྒྲུབ་པ་བཀག་པ་ཉིད་རིག་པས་བརྟགས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་མི་དགོས་པ་ལ། ཕན་ཚུན་སྤང་བ་བ་ལ་སྦྱེལ་ལ་ཐབ་ཀྱི་རྣ་བ་ཅིག་དོན་པོར་མེད་པ་ལ་དོན་པོར་མེད་པ་ཏོགས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔོ་དེར

ཁ ཕྱི

༄༅། ། ཁ་ལག་བརྒྱ་བ་སྟེ། གསོ་དཔྱད་ལུས་ཕྱི་ནང་གནོད་བྱེད་ལྷུན་གྱི་བཞི་ལས་མདོར་བསྡུས་སྔགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ཅེས། ཕྱག་རྒྱ་སྦྱར་ལང་གཞི་ཕྱིར་གཞག་ལྷག་ཆད་གཅིག་མཚོ་ལས་ཀ་གཅེད། ཚིག་

ཤོག་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་བར་སྒྲོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པའི་ལོག་འཚ་ཆ་རྡོ། །གཞི་ལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བ་ལ་གཞུག་ལ་སྒོམ་པ། བཅིག་དང་ཐར་བྱེད་རྣམ་གཞག །ཐར་ལམ་བགལ་བ་འཛོམ་པའི་རྩལ། ཕན་རྒྱ་ནག་སྤང་ནས་རྒྱལ་

ཤི་དབང་དབང་པོ། །དང་པོ། ཐར་ཕྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གཅིག་གྲུབ་ལས་བལ་ཀྱི་ལས། དང་པོ། རྫས་ཐར་དབྱེ་བྱ་རྒྱ་ཆེན་བཟང་དལ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། སྤུ་ལྷ་རྩིས་རྒྱ་གང་དང་། རྒྱལ་ཕྱི་རྒྱ་ཤུ་ཧྲུ་ཏུ་བོ། །ཕྱོགས་པ་ཐར་དང་ཤི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐར་དང་རྒྱུ་དང་

ལྡུ། སྣང་མི་རྟག་ཧྲུ་ཏུ་བོ། །གཉིས་པ་ལ། རྫས་གཅིག་གཞི་རྒྱུ་ཆེན་གཅིག་ལ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཐུབ་མི་རྟག་ཧྲུ་ཏུ་བོ། །ཕྱོགས་པ་གཅིག་གཞི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་གཞི་ཚད་ཆ་དབང་སྟེ། བྱས་པ་དང་འབྱུང་བ་ཕྲུ་ཐར་མཚོད་མ་དང་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཧྲུ་ཏུ་བོ། །

གཉིས་པ་སྟེ། ཐར་དལ་ལས་སྐྱེས་པ་བྱུང་བ། གསོ་དཔྱད་གནོད་ཕྱི་དང་། དགེ་ཉེས་གང་ལ་དབང་པོ་ཕྲུ་བ་བསྡུས་ལས། ཐར་པ་ཉིད་ལ་འཛོམ་གསོ། །གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གཅིག །ཕན་རྒྱ་ནག་གསོ་ད

གསོ་ཕྱི་དང་སྒྲུབ་ཅེད་ནག་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པོ་ས་བྲུབ་པ་ལ་ས་ཆེ་བ་མི་ཟ་དང་། གསོ་དཔྱད་གནོད་ཕྱི་ཆོག་པ་པའི་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་ཅེད། ཕྱུག་ལས་མཚན་ཉིད་དང་འཛོམ་བཅིག་ཆོས་ལ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་ལྡུགས་པ། ཆོས་ཐར་བཞི་གཅོད་ལ་ཞེ་བཞི་ཤེ་

ལ་གནོད་བྱེད་དེ་ཆོས་གཞན་དེ་དང་ལྡན་ཚུལ་སྣང་བ་ལས་བཟློག་པ་ཕྱེ་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་བཅིག །དང་པོ་ནི་གང་ལ་ཐུན་མོང་ས་བ་ཅན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཐག་ལ་གཉིས་ལ་ནི་བཞག་པ་ནི་ཐ་སྙད་དོ། སྤྱི་རྗེས་ཆོས་
ཅན། ལྟོས་མེད་ནམ་པར་བཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་ལ་རག་ལས་པ། དེ་ནི་དོན་ལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའོ། །ཅེས་སྨྲ་བ་ཅན་ལ་དགག་སྒྲུབ་མ་ཐག་པར་བཅད་ནས་ཡོངས་གཅོད་པ་དེ་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཟླ་ཞེན་བཞི
འཐད་དེ། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་དང་དངོས་པོ་འགལ་ཟླ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་མ་བྱས་ལྷ་མ་བ་ཡང་བཅད་དང་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འདུས་བྱས་གསུམ་བ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་པའི། ཆོས་གཅིག་དེ་གཉིས་ཀ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་དང་འབྲེལ་
ནས་གནོད་བྱེད་དེ་མི་སྲིད་པ་བཞི། ཆོས་གཞན་དེ་དང་དངོས་འགལ་ཡང་། བརྒྱུད་འགལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡང་ན་རང་ཉིད་དང་དངོས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་མི་ནང་འགོག་པའོ། །དཔེར་ན་གནས་དང་མི་རྟག་པ་སྤྱི་ལྟར། །དང་མི་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགོག་པ
དེ། རང་མི་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་དེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འགལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། རྟག་པ་དང་། རྫས་ཡོད་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྟག་དངོས་དང་། ཆོས་དངོས་དང་། ལྡོག་པ་ཅན་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱུད་འགལ་ལ་ཡང་། དངོས་འགལ་ཀྱི་ཁྱབ་ཐེ་བ་ལ་སྐྱབས་པ
དགག་པ་འདི་ཤེས་ཡང་། དངོས་པ་གཅིག་ལ་ལྟ་བ་མཐོང་བྱེད་དེ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཐའ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་སྒྲུབ་མ་ཐ་ཅད་དང་དོན་ལ་གཅིག་པ་གཉིས་བྱེད་དང་བརྒྱུད་འགལ་ལ་ཡིན་ནས། དངོས་འགལ་གྱི་མཐོང་བྱེད་པ་གཅིག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཐའ་མ་དང་། དེ་འི་ཕྱི

ཞ

༄༅། །ཁྱབ་ཁྱབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་དང་བསྐྱུར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་དང་དང་དོན་བསྡུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་བྱས་པའི་རང་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཁྱབ་བྱེད་རྟགས་པ་ཡིན་པ་རང་དེ་བ་ཁོ་ན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་ཀྱང་ག་རེ་དང་ལྷུན་པ་མཚན་ཉིད་སྣང་བ་བཞག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་རྗེས་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཁོག་མི་སྣང་བ་རང་རྒྱུ་སྟོན་ན། སྒྲ་མི་རྟག ལྟ་བུ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀྱང་ཀ་ལ་སོགས་པ་དང་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་འདུག་གོ། ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀ་ལ་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་པའི་ནི་སྒྲ་གཞན་རྒྱུ་ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་པ་བའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་གྲུབ་པ་འདུན་སྒྲུབ་པ་ཁ་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་ཀྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་ཚུལ་སྒྲུབ་ངེས་ཏེ་གཞན་པ་བཅོམ་ཀྱི་དགག་བྱ་ནི་ལྟར་ཐུང་ངེ་དམིགས་པ་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་སྟེ། འདི་ལྟར་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བ་སྟོང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ལ་ཡང་དེས་འགལ་ཕྱིར་བཀག་ལྡོག་བསྒྲུབ་ཀྱི་བ་གཅིག་ཤེས་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་འཐད་དེ། དེས་ཕྱིར་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཞུགས་རྟགས་རྒྱུ་དོན་སྐྱེད་ལྷན་འགོག་གོ། འདི་ལྟ་བུ་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བ་ཡི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་བ་བ་རྟགས་པ་ཡི་རང་ཆེ་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པའོ། །གཞན་ཕྱི་རོ་རྣམ་པ་ཀུན་ཡང་དག་པས་བཅུ་མ་ལས་བཀྲ་ཤིས་སོ།། ། །གཉིས་པ་རྣམ་བྱེད་ཚད་མ་དེ་རང་བཞིན་དེ་ལས་དང་བྱ་བ་བ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས

གསལ་བ་དང་། མཚོན་གཞི་ནི་སོ་སོའི་དོན་གཉའ་ལ་ངེས་བབ་པའོ། །དགོས་པ་གསུམ་སྟེ། ཤྲཱི་ར་སཾ་ཀུ་མཚོན་གཞི་ལ་སུམ་འཕྲིན་རབ་བཅིང་། ཧེ་རུ་ཀ་ཙཀྲ་ལ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེས་ས་བཅུ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངེས་མཚོན་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ལ་ངེས་པ་བབ་པའོ། །དགོས་པ་
གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མཚོན་གསུམ་གྱི་གཅོད་བདེ་བ་བསྒྲུབ། ཁྱབ་ཆེ་ཆོས་གསུམ་བྱ་དང་ངོ་བོ་ངེས་པར་བཟུང་། ཆོས་གསུམ་ངོ་བོ་འདྲ་མ་གཞན་ལ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་རྣམ་གཅད་ལ་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། མཚན་གཞི་གསུམ་གྱི་ཁྱབ
པ་འདི་དང་རིགས་གཏོད་ཀྱི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཡི་དམ་པ་བཞག་པ་དང་ཚད་བཅོ་ཀྲ་ཤི་ཡུ་ཐུན་ཀ་ར་བ་ཞིག་ཀྱང་ལེགས་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་བ་ཡི་ར་སྣང་བ་དང་། དེའང་ཡི་ལ་ང་ཚབ་བར་ཤ་ཚོར་བ་ཞི་ར་རོ། །དང་པོ་ནི།
ལྷག་རྟེན་ཅེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་ཉིད་ལོ་ཙཱ་བས་རེ་ས་མཚན་གཞི་དང་། རེས་མཚོན་བྱ་ལ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པས་ཤིང་གཉིས་ལ་དོན་གཅིག་པ། དེ་ལྟར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་སྒྲ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་བརྡ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཤེས
བྱེད་ཤེས་པ་གཉིས་གསུམ། བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་བརྗོད་གཞི་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དགོས་པར་མཐའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མཐའ་སྤྱོད་དུ་གསུམ། ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ལ་མཚོན་བྱ་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚོན་བྱ་ལ་མཚན་
ཉིད་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལ། ཕྱི་མ་ལ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་——མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བརྫུན་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེ་པའི་ལས་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཉིས་ལས། །དང་པོ། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་——

༄༅། །གཞི་དོན་གཅིག་སྟེ། སྤྲུལ་བསྒྱུར་བཀྱེ་བ་ཡི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རྟག་སོགས་པ་བཞི་པོ་ ཞེས་མཚོན་ཏུ་ཀྱི་ཁྱེར་བ་ལ་དུ་ཀྱི་བརྒྱ་གསུམ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷ་པ་ཞ་ཆེན་དགོ་ལ་བཤད་ཕྱི་རོ། །འདི་ཡང་དགོངས་ཀྱང་མདོན་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ས་ལ། མཚོན་
བྱ་དང་མཚན་གཞི་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་དོན་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་ཡི་ཤེས་པ་གསུང་རབ་པ་རྡེ་ལ་མཚན་གཞི་མ་དོན་རྫས་པ་སྔགས་ནི་མ་ཚོགས་ཀྱི་ལུས་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །མཚོན་མཆོག་གི
གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ནུ་མ་ས་ནི་ར་དེ་ལ་དགོངས་ལ། འདི་ཉིད་རྟོག་གེ་འི་གཞུང་ལུགས་ནུ་མས་པ་ལས་བཤད་དེ། ཚོགས་མདོར། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ལྟ་གསུངས་པ་ལ། ནུ་མ་འགྲེལ་དུ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་ཀ་མི་སྲིད་གསུམ་གྱི་སྐྱོན
གཅོད་པ་འི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་ཆ་མ་དག་ཏུ་འཁྲུ་ར་བ་གསུངས་ལ་འདི་ཡི་ཚེ་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་ཐ་དད་པ་མེད་ན་ཚོས་ཐུ་པོ་དེས་ཁྱད་དང་མི་རྟག་པ་འི་ཚོགས་དོན་ལ་ཡང་སྐྱོན་གསུམ་ག་ཚང་ནུས་པ་ར་ཐལ་བ་འི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་འི་བར
ཆད་མེད་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལང་ས་རྒྱ་སུ་མ་གྱི་ས་སེ་མས་ཙན་ལ། །ཕན་པ་དོགས་ཀྱི་ལྡེ་མཚན་གཞི་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚོན་པ་དག །རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ཀ་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དང་། འདི་ལ་ཡང་
ཕྱོགས་དག་ས་ཀྱི་དབྱེ་ཤེས་གཞི་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཞེས་ཡིན་པ་ལས་བ་དག་ལ་བསྐྱར་ཞིག །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། མཚན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི

དགོས་པ་ཡང་དོན་པར་འགྱུར། །དགོས་པ་འདི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀཱ་ཞིག །དེ་ཡིན་པ་འབྱུང་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ནམ་མཁའ་ནི་ཞིག །མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། ཧ་ཅང་ཐལ་བར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་
བྱ་སྟེ། །ཡང་ན་གཅིག །མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ལ་ལས། དོན་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞན་མི་དགོས་ཏེ་དོན་དེ་མཚན་གཞི་ལ་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནས། །དེ་ལྟ་ལ་ཡོད་ལ་ནི་རྣམ་པའི་
གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མཚུངས་པར་འཇོ་ལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཅིག་དོན་ལ་དགོས་མེད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་དོ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ལ་པའི་མཚན་ཉིད་བལ་བགེ ཐ་སྙད་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་ཀྱི་ལ་འདུས་པ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐུག་མེད་ཡིན་ནོ། །ལ་ལ་ར་ན་
གཏན་ཚིགས་ལས་ཞི་བ་ནི་ཞེས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགོས་མཐུང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔ་མ་རྣམས་སུ་མ་པར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ནམ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་པར་རྟོགས་མ་ཞིག་པ་
འདྲ་བ་བྱ་རྟོགས་མ་ངེས། དེས་ན་མཚན་ཉིད་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་མེད་ལྡན་མཚོན་བྱ་གོ་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཕྱི་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རང་
ལུགས་རྣམ་ཀྱང་པ་མང་ཚིག་མ་དག །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཐ་སྙད་འབྱུང་བ་ལ། སྔ་དོན་ལ་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཐག་མ་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་སྒྲུབ་པ་ཅི་ལ་འབྱུང་བ་ཅིག །ཞེ་ན་ཉ་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཤེས་དོན་རྟོགས་པ་ཆ་ར་བཞུགས་

༄༅། །ཁ་དག །མགྲིན་ནས་ཕྱག་ལས་བཅུ་བ་ཡོན་ནས་བ་བདེ་བ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐོས་པ་བཀྲི་འོ། །དེ་ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་མི་གོ་བ་ཞིག་སྟེ་དཀའ་བ་ལ་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཤད་བསྐུ་བསམ་ན། ཐོག་མ་ནས་བཤད་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་འདུག་པ
དངོས་པོ་བཀག་ལ་གཅོད་པའི་དོན་དུ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བཀྲུབ། དཔེར་ན་བསྟོད་བ་བ་བཞིན། ཐོག་མ་ལ་འདུས་པ་འདོད་དངོས་པོ་ལ་གཅོད་པའི་དོན་དུ་ལོག་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བཀྲུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཡོང་གང
དངོས་པ་བཀག་ལ་གཅོད་པའི་དོན་དུ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བ་རྣམ་སྟེ། ཡུལ་གང་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤེས་པ་རང་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ། སྒྲ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་བཞིན་ཐུབ་ལས་བཀག་རྩེ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱེས་པར་བསྒྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ།
དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཅོམ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་རྣམ་པ་བརྗོད་གཞི་རྒྱུ་མཚན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་གཞི་གྲུབ་པ་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་རྟགས་ཡང་ཚོགས་གསུམ་མཚན་
ཡིན་ལ། ཚོགས་གསུམ་པོ་ཡང་སྒྲུབ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། རང་གི་མཚོན་བྱ་ལ་ས་བ་འདུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པས། མཚོན་བྱ་ཞི་ལ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་མཚོན་བྱ་འི་དོན་ལྡོག་གཞི་འགྲུབ་པ་ཅེས་རྗེས་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
མཚོན་བྱ་ཐོབ་པ་མཚོན་བྱ་ལ་ཕྱིས་བསྒོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་བཀག་ལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་སྒྲུབ་པ་ཀྱི། དངོས་པོ་བཀག་ལ་གཅོད་པ་ཞེས་པ་སྒྲ་གསལ་མི་བ་ཞུན་རྣམ་པར་གཅོད་པ། །འདི་ཡང་ཆོས་གྲུབ་དང་མཚོན་གཞི་ཡང་དེ་ལ་བལྟ་རྣམ་

དོན་ཕྱོགས་ཅིག་ཅེས་པ་ལས་མཚོན་བྱེད་མཚན་གཞི་ཤེས་རྟོགས་པ་ཅེ་ན་ནོ། །སྨྲས་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་རྫོགས་སྐོར་སྙིང་གི་ཕ་དང་སྒྲུབ་པ་ཤེས་གཞི་དང་མཚན་ཏེ་བསྡུ་རྟོགས་ལ་སོར་མཚོན་པའི་སྤྱི་ཕྱིར་བཤད་བྱ་སུ་གསུང་ངོ་། །འདིར་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཚིགས་
སུ་བཅད་པའི་དོན་བྱུང་ནས་ངེས་པ་བག་ལ་གཅོད་པ་འདི་དོན་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་ཞིང་མཚོན་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་པ་ཚིག་དུ་མ་བཟུང་མ་ཐ་དད་པར་བསྡུས་པ་ཉིད་ལ་པ་མ་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། རྣམ་གཞག་ཞག་སྔང་་་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། ངོ་སྐྱེ་བས་པའི་མས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ལྷོག་རྡུལ་ལྷུན་གྱི། དོན་ཕྱོགས་ཞེན་རྒྱུར། མཚོན་གཞི་ལ་རྣམ་པ་བདང་ཀ་སུམ། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་བཤད་ཞིག །རང་གི་ཐ་སྙད་ལ་རང་དབང་དུ་མ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ
ན། བསལ་དགོས་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་ཉིད་ལྟ་བུར་དགོས་བ་སྔ་དང་། བསལ་དགོས་མཚོན་པོ་ལྟ་བུར་དགོས་པ་སྤྱི་ལས་བྱང་བར་དུ་ལྡན་པ་འགོད་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཐ་སྙད་ལ་རང་དབང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ད། རང་མཚན་ཉིད་འདི་དོན་ཕྱོགས་ཡིན་
པའོ། །དཔེར་ན་ནི། རྟ་རང་མཚོན་པ་ལ་རྣོག་ཤེས་འདུས་པ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པ་དང་། བསལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྷོག་ཤ་ལ་ཁྲ་བོ་བགོད་པ་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པ་ད། བསལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མགོ་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་
ཀྱི་ནི་ཐོས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཁྱབ་མ་པ་འདི་དོན་ཕྱོགས་བཞག་སྐྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ཐ་སྙད་ལ་བསལ་དང་བ་དང་ཁྱབ་བྱ་དང་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཞིབ་དོར་ལྟ་དགོས་བྱ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི། ངག་ལས་མི་གནས་པ། སྤྱོད་

ཀ
༤༥

༄༅། །ཁང་སྟེང་ཀློང་ནམ་མཁའ་ནས། །ཧཱུྃ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཀློང་ནམ་མཁའ་ལ། མཆོད་གཞི་རྟེན་བྱིན་རླབས་བཅིག་ལ་མ་ཆུབ་ནས་མི་གནས་པ་བཅོ། །ཧཱུྃ་ཨོཾ་ཧྲཱིཿ་ཨ་མ་ཧཱུྃ། ཧཱུྃ་ཧཱུྃ། བོ་ཙ་སོ་ལ་སྤྲུལ་པ་ཧཱུྃ། ཙམ་ཐང་། སྦྱོར་ཙམ་ཙཀྲ་ཡ་ཧཱུྃ་
མཆོད་པ་པ་རྣོན་སོགས་ལ་འདུས་པ་བཀོད་པ་སྤྲུལ་པོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་མི་བཞད་དེ། འདི་དག་སྤྱན་བ་ར་བཀོད་ནས་གཉིས་བཞུགས་ནས་མཆོད་རྒྱ་ལས་དེ་སྤྱོད་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ། སྐྱེད་ཉིད་མི་དགའ་བསྐུལ་མཆོད་པ་
བསྐུལ་མཆོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེ། བསྐུལ་མཆོད་དེ་བཞིན་དུ་དག་གི་ཐུགས་དམ་མི་སྐྱེད་པའི་དོན་ཡོངས་གནང་འཁྱུར་དབྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་ཆགས་བཀོད་པ་ལ་སྤྱན་བཅུ་བ་མཆོད་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་མི་དགོས་ཏེ། གཡང་གི་མཆོད་རྟེན་
དོན་ལོག་ལ་འདུས་པ་བཀོད་པ་སྐྱེན་མེད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཧཱུྃ་ལས་ཐོག་གཙུག་རྒྱན་གྱི་ཁ་ཅིག་བྱུང་བ་དང་སྤེལ་བརྒྱུད་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་ལ་བར་འབྲུག་ལག་ཁྱུག་པའི། མཆོད་ནི་
ཀྱི་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐུར་མཁའ་བཅུ་བཅས་བཞི་སྒྲུབ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། རང་གྲོག་ཧཱུྃ་སུམ་སྤྱན་པ་ལ་སོག་ལས་བ་གསུམ་པོ་དང་སྐྱོན་རྒྱུར་གྲུབ་འཆི་ཐམས་ཅད་གསུམ་པོ་ནི་དེར་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་མཆོད་མའི་མཆོད་ནི་དམ་བསྒྲུ
བའི་ཉིས་པ་ལ་མ་གཞུག་བཅས་མི་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་སྐྱེད་པོ་དབང་བསྐུར་ལས་ལས་སྡུད་ལས་འདི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོག་ས་གླང་གི་བཀའ་ཆེ་ཐེ་བསྒྲུབ་པ་དང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡི་དོན་ནི་སོགས་ཚོགས་ཀྱང་གསུངས་པ་འདྲ་མར་གྲོལ་དུ་མ་བྱ་བཞིན

ཚེ་ལ་མི་གྲི་དགས་སུམ་གྱི་སྐྱོ་ནས་ལ་ཡང་རྒན་ག་སྦྲང་ང་ལ་བ་ཏི་ཧྲི་ཀ་བ། སྤྱི་བོར་སྨན་གཙོ་ཏེ་ཀྱང་མི་ཐུབ་ན། གཞན་སྨྲ་ན་ན། མི་གྲི་དུས་མ་བཅོ་ཀ་གསུམ་ཁུ་བ་ཕུལ་བ་ཏ་ན་ཀུན་ཏོག་ཞེ་ཀྱང་ནམ་སྐྱུང་ང་ལ་བ་ཏི་ཧྲིང་ནོ། །ནེ་སྤྲུ་ངི་སྐྱོ་ཞིང་ཨ་ཀ་སུམ་བ་དང་ཞི་ལ་ཡ་རན་མཚོན་
ཉི་ད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་ལས། མཐུ་བ་པའི་སྐྱ་ཞེ་ཙ་རྒྱ་ཡི་མཚོན་ཉིད། མཚོན་ཉེ་ཀ་དབྱེ། མཚོན་ནག་ཞི་སྤྱི་ལོགས་མགལ་ཅིག་ཏ་མ་ཐུབ་པ། དཔེར་ན་བ་ལ་དགས་མཚོན་ཉེ་དཀར་པོ་ལ་ཀ་སྐྱུག་པ་བྲ་ཡོ་ཀ་ཏེ་བ་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་ཏོ། །ཕྱུག་ཅེས་པ་ངི་སྐྱོན་
རྩ་ནག་གི་མཚོན་ཉིད། མཚོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མཚོན་ནག་ཞིག་ཡང་བ་ཅིང་མཚོན་བ་དེ་མི་དཔའ་བ་ཐུག་ལས་པ། དཔེར་ན་བ་ལ་དགས་མཚོན་ཉིད་ཡས་ག་སྣ་ཚོགས་པ་ཀ་ཏེ་བ་ཀྱང་སྐྱུག་ཏོ། །མི་ཤྲི་དབའ་ཞི་སྐྱོ་ཅེ་ཙ་ནག་གི་མཚོན་ཉིད། གད་ཞིག་མཚོན་པ་དེ་ལ་ཧྲི་ཀུར་
དགེ་ཏུ་ཕྱུར་མཐུ་བ་པ་ཞེ། །དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། རང་སྤྱོག་མཐུ་བ་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། རང་སྤྱོག་ཐུ་བ་ཅུང་ནམ་ཚོན་བ་དེ་ལ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ཞ་སྨ་དང་དང་། སྨྱུར་ཀྱི་ལ་ཕྱུང་པ་རྡུ་བྱུ་ལ་པ་བ་གོ་ང་པ་གཉིས། གཞན་ཅི་ཞ་སྨྲ་དང་།
ཞམ་ཀྱི་ལ་ཕྱུང་པ་རྡུ་ཕྱུ་ལ་པ་བ་གོ་ང་པ་གཉིས་ཏེ་བ་ཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟིན་ཟ་དང་ནམ་མི་སྲིད་པ། རང་སྤྱོག་ཟ་དང་མེ་ཞར་མི་སྲིད་པ། དོན་སྤྱོག་ཟ་དང་མི་དུང་ནམ་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཞི་ཆོས་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན།
རྩ་ཟ་དང་པ། རྟ་བ་མ་དང་མཚོན་པ་བཞོག་ཞེ་ཞམ་རྡུལ་བ་བ་གོ་ང་པ་རྟ་ཏང་། ཤེས་པ་ཟ་ང་ཕ་ཏ་བྱུ་ས་པ་ཞེ་མཚོན་ཉིད་དཔུ་རྡིགས་མ་བ་གོ་ང་པ་རྟུ་ཟུ་བོ། །དངོས་ལ་མེ་དཔེ་ཆོས་ལ་དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་ཏུ་མཚོན་པ་ས། དཔང་ཤེས་ཟ་ཕྱུ་ལ་པ

ཞ

༄༅། །བསྐྱེད་པ་བཀོད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི་ཚེ་ས་ལ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཁང་ཡབ་ཀུམ་མཚོན་པ་བསྒྲིམ་ཞི་ཞལ་ཁྱུད་རྒྱུ་མེད་ཁང་བཀོད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གཤེགས་ཕྱོགས་མཚོན་པའི་ལྷ་བཀོད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ཞི་བ་གཙོ་གསོག་ལས་རྡུལ་
བལ་བཙུན་ཆེན་མའི་ཞབས་གསོག་ལས་རྡུལ་བ་བཀོད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནས་སྔོ་དང་དཀར་སེར་གྱི་ཞི་བ་ཡང་བཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་གཤེགས་མཚོན་ལྷ་མཚོན་ཞགས་བཞི་ཁྲུ་ལ་ལས་མཚོན་ཉིད་བཀོད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ཞི་བ་ལས་དྲུག་མཆོད་པ་བཞི་གསོལ་
འབྲུ་བ་བཀོད་པ་ཞུ་བ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ཡང་བཀྲ་ཤིས། །གསུམ་པ་རྫོགས་པ་སྟོང་བཞི་ཡས་པ་ཉེས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དེ་དང་གཙོ་བོ་ཞིང་བཀོད་པ་ལས་རྫོང་། བ་ཡང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་བཀོད་པ་ནི་ཕྱི་ཁ་བ་པ་མི་འཇུག་ར། དཀར་ནག
པ་བཀོད་ན་སྐུ་ཐིག་ཡིན་པ་ཁྱུར་ཞིག ཁ་བ་སྐྱུར་ལ་བ་གདོན་མི་སྲིད་པ་བསྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞབ་གཙོད་པ་ལ་བརྟེན་མཚན་ཞི་ཞི་སྦྱིན་ཐམས་ཅད་མི་ཐ་དད་པར་མཚུངས་པར་གསོལ་ཏེ། སྤྲིན་ཐམས་ཅད་བཀོད་པ་ལ་བཙུ་ཡང་སྙིང་ཁྲམ་མེད་དོ། །དཀར་ནག
མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ལ། དེ་བ་ཡང་ཆོས་སྤྲུལ་ཚོན་དང་འདི་ཚོ། ཚོགས་ཞེས་པ་ཡང་ཞལ་གཟུགས་ཀྱིས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཁྱུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ཕྱོགས་ནས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་མཚན་མཚོན་དོན་ལ་རྫས་གཅིག་རྒྱུ་ཚོད་
པ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དེས་མཚོན་བྱ་ཡིན་པ་ཡིན་ཁྱབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཐོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཐ་སྙད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ར་དོན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བཞི་འཛིན་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོན་ད

477

ཀྱང་བཟློས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་བ་ལ་བརྡ་སྦྱར་བ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གཞིར་བྱ་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་ལ་བརྡ་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན། རང་ལུགས་ལ་དེའི་མཚོན་བྱ་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད། རྒྱ་མཚོན་ཅན་གྱི་བློ་ངོར་གྲུབ་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅན་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོགས་ཕྱིར་རང་
ལྟར་གྱུར་མཚོན་དང་ཁྱབ་མཉམ་གཞིས་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྤྱིར་ཐ་སྙད་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། བློ་དེ་ཉིད་པ་དེ་མ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ར་མཚན་དང་། སྒྲ་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཐམས་ཅད་ཡུལ། །ཁྱབ་མཉམ་སྟོང་པ་བྱེད་པའི། མཚན་མཚོན་རྟགས་
གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་བཀག་པ་ལ་ཐོབ་ན་སྤྱོད་མེད་དོ། གཞན་སེལ་གྱི་བློས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་དེའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ལ་སོ་སོར་བཅད་པ་རྟོག་པ་སྒྲ་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་པས། རྒྱུ་མཚན་ཡིད་པ་དེ་ཅི་དབང་པ་ཡིས་སྒྲུབ་པར་བྱ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མཚན་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་པའོ། །བོད་དག །མཚན་མཚོན་སྦྱོར་མེད་གྲུབ་ཅིག་ཅེས་པ་ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནས་འདོད་དེ། མཚན་ཉིད་དང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མ་འདྲེས་པ་བརྒྱུད་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན། མཚོན་གཞི་དེ་ལ་མཚོན་ཐག་ལས་རྟེན་ཐུན་མོང་བའི་དོན་དམ་རྟོགས་པ་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མཚོན་གཞི་མཚན་ཉིད་དང་། བཤད་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། ཀ་ར་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྡོད་དང་། བཏགས་པ་ལ་ཤྱ
ཡོད་པ་རྟེན་རིགས་ཞེ་སྡང་བ་བ་ལ་ལས་མཚན་གཞི་ལ་དེར་རྟག་ཏུ་ཉེ་བ་ཡོ། །གཉིས་པ་ ཚད་གསུམ་ལས་ཁྱབ་བཞིན་སྣང་ལ་བཅས་ཉིས་སྟེ། ཇི་ལྟར་མཚོན་པ་དེ་ཚུལ་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བ་བོ། །དང་པོ། རང་ལྟོས་ཡིན་པར་

༄༅། །མཚོན་བྱ་ལ་དྲུག །ཀ་ཁ་རྟོག་མི་ལྡན་པ་ར་མཚོན་ཚུལ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོགས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ་མཚན་གཞི་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ར་མཚོན། དངོས་འགལ་ལ་གཅོད་པའི་དོན་རྟོག་གཞན་བ་ཞེས་སྦྱོར་མཚན་
ཉིད་དུ་མཚོན་པ་དང་། ཡང་རིགས་ཚན་གཞི་བ་ལ་ངེས་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ར་མཚོན། གཞལ་བ་གི་དངོས་འགལ་ལ་གཅོད་པའི་དོན་རྟོག་གིས་བྱ་ཅེས་འགྲེ་ཐུག་སྦྱོར་བའི་རིས་ཏོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དུ་མཚོན་རྒྱུ་ལ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བ་ལ་དགེ་བསྐྱེད་མཚན་
གཞི་ར་བཟུང་ནས་སྦྱོར་མཚན་ཉིད་ར་མཚོན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་སྒྲོ་བཅས་དེ་ར་རྟོགས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་དུ་མཚོན་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པ་དང་། དཀར་ཟླ་ལ་མཚན་གཞི་ར་བཟུང་ནས་སྦྱོར་མཚན་གཞི་དང་། ཤེས་བྱ་སྒྲོ་བ་འདི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ར་ཆོས་ཙུ་ལ་གཉིས
ཀྱང་བསྒྲུབས་ཏེ་ཞེས་པ་ར་བཞག ། གཉིས་པ་ནི། ཆལ་དགེ་ཚུལ་དང་། དཀར་ཟླ་ལ་མཚོན་གཞིར་བཞག་ནས་སྦྱོར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ར་མཚོན། དངོས་འགལ་ལ་གཅོད་པའི་དོན་རྟོག་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སྦྱོར་མཚོན་ཚུལ་དང་། ལ་ལ་དགེ་ཚུལ་མཚན་
ཉིད་མ་ཡིན་པ་ར་མཚོན། ཆལ་དགེ་དངོས་འགལ་ལ་གཅོད་པའི་དོན་རྟོག་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་དྲི་ཐུག་གི་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སོགས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ་དང་། དཀར་ཟླ་ལ་མཚན་གཞི་ར་བཟུང་ནས་སྦྱོར་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་
སྒྲོ་བ་འདི་རྟགས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ར་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཡང་བ་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་ཚོགས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ་མཚན་གཞི་ར་བཟུང་ནས་སྦྱོར་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་སྒྲོ་བ་འདི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པ་ར་མཚོན་ཚུལ་

གཉིས་ཀ་དེ་སྒྲུབ་བོ། །དེ་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད། བཞི་པ་ངེས་པ་ཡིན་ཚེ་ན། དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་མཚོན་བྱ་དང་། ལ་ལ་བ་གི་ཐ་སྙད་དང་ཐོག་མ་ཐོགས་ཀྱང་དུས་བསྒྲུབ་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་མཚོན་བྱ་གཉིས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཡར་བསྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་མཚོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་སྔོན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་མེད་དུ་བཞག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་མཚོན་གཉིས་ལ་ཁུངས་མ་ཉམས་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་ལ་མཚོན་བྱ་མེད་དེ། མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པས་བཅུག་ཅིང་བཙུན་བའི་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ཕྱིར་བ་ད་དེ་ཉིད་བུམ་པ་མཚོན་བྱེད་བཟུང་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད་དང་། མཚོན་བྱ་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ལྡོག་པ་དང་། མཚོན་བྱ་མི་ཤེས་པ་ཕྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྟོག་པས་སྒྲ་བ་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་མཚོན་དོན་ལ་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་ཁྱད་ཅིང་དེ་གཟིགས་ནས། ཤེས་བརྗོད་སྤྱོད། འདོད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་ནི་ཆ་འཇིག་མཚོན་བྱ་ཡིན་དུ་ལྟོས་པ་ལ་རྟོག་པ་གཞན་དུ་དོན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དེ་མཚོན་བྱ་བོ་ཟློག་མ་ཐོབ་པ་ཆོས་བཞི་མཚོན་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པ་ཁྱད་ཡོད་པ། ཐང་ཐ་ལྟར་ན་པ་ར་མཚོན་ཏུ་དང་ལྡོག་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་བུ་ད་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱབ་བོ། །སེམས་པ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ཤེས་བྱ་རུང་བ་སྐྱེད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཅིག་ལ་ཡང་ཤེས་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་མཚན་ཉིད་གཅིག་གི་མཚོན་བྱ་དུ་མ་མཚོན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ་མཚོན་པ་ཡང་

ཁ བཞི

༄༅། །ཁྱབ་མཐའ་ཞེས་བསྒྲུབ་ལ་སོགས་གཉིས་ཀྱི་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དེས་མཚོན་བྱ་དེ་དེར་ཡིན་པ་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་དེ་མཚོན་པའི་ཐུལ་ལ། འབྲེལ་བ་དེ་མེད་ན་མཚོན་བྱ་ཉིད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མིན་དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དོན་མི་བསླུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ལ་གཉིས་ཀ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་བྱེད་དོན་སོགས་མཚོན་ཕྱོགས་ཞེན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཏེ། ཞེས་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་མཚུངས་སོ་སྙམ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ། མི་བསླུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་བྱ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་བཞག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར
བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ངེས་སྦྱོར་དོགས་པ་ཟློག་རྒྱུར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ལས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་དང་། མ་ཤེས
དོན་གསལ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དེ། མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཁྱབ་ཅིང་ཁྱབ་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྔོན་པོའི་ལྟར་དང་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་རེ་ལ་ཀུང་ཙོང་བསོད་ནམས་མཚོན་བྱ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་སོ་སོར་ངེས་དེ། འཕྲོ་བ་ར། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསླུ་བ་གཅིག
བཤད་དོ། །མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཙམ་ལ་བྱེད་ཅིང་གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་ཆེས་ངེས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཡིན་གྱི།

མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅད་པའི་དོན་མ་སྨོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ནི་མཚན་ཉིད། ཕྱི་མ་ལྟ་བ་དང་ལ་སོགས་དོན་གྱི་ཆ་ཚིམ་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅད་པའི་དོན་སྨོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྔོན་པོ་དང་པོ་ཚིམ་མཚོན་གྱི་རྣམ་དེ་ལ་ལས། འདི
དག་གིས་དོན་ལ་ངེས་སྤྱ་བཅད་ནས་བརྟགས་པ་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྤྱ་བཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་ཕ་མཚོན་པའི་མི་ལྟ་བ་གཅོད་པ་རང་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་གསུམ་པ། དེ་ནི་ཁྱད་པར་དོན་མཐའ་བརྡེད་ཀྱི་ཚུལ་པ།
ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་འཇུག་ཡུལ་སྟོན་པ། ཕྱི་མའི་ཁྱད་པར་དོན་ནི་ངས་སུ་གཅོད་ཚེ་ཡང་ནས་བའི་རྣམ་པའོ། །དེ་ལ་དོན་འདི་ཁྱད་པར་གྱི་མདོ་དོན་ལོ་ར་བ་ཇི་ལྟ་བ་ཅད་མ་འདི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་གཅོད། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མི་སྲིད་པ་གཅོད།
ཅི་ལྟ་ཞིག་ཁྱད་པར་གྱིས་གཞན་ཚེས་པ་གཅོད་ལ། མ་ཁྱབ་པ་གཅོད་པ་གཞི་གྲུབ་བསྐུར་རོ། །དེ་ནི་འདི་དོན་རྟོགས་ཞིང་ཚད་མའི་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། མཚན་ཉིད་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྲམ་ཟེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བརྣམས་པའི། བདེ་ན་འདི་དོན་རྟོགས་
ཚོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། དོན་འདི་ཁྱད་པར་བརྟོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་དོན་ལ་ལ་བ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་པར་སྟོང་མ་རྟོགས་པ་འདི་དོན་ཡིན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལས་མི་འཐད་པའི་ཆ་དང་གཞན་ལུགས་དང་པོ
ལ། ཚད་མ་དེས་ཚོན་ཕྲ་གཉིས་སུ་ཕྱུར་ཏེ། དེ་མཚན་ཉིད་དོན་ཡོད་གཞི་མ་གྲུབ་པས་རྟོགས་ངེས་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། མི་འཐད་པ་ལ་དོན་རྟོགས་པ་ཞིག་དོན་རྟོགས་པ་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་དགོས་དོན་དག་ཁྱད་ཞུ་ནད་བ་དང་པོ་ངོ་བོ་ཞེས་པས······

B ཚད་

༄༅། །ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ལ་བཞག་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་འགོག་ལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ནི་མ་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཁ་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཚིག་དོན་ལ་བརྟགས་ན། གསལ་ཏུ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན།
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་དངོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་གཉིས་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཆ་མ་ཁྱབ་བོ། །ཕྱོགས་ལ་གཉིས་ཀར་འཐད་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་རྟོགས་པ་འདི་ལ་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དབང་བསྡུན་ཐུན་མོང་
ཁ་ནས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་འདི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་གསུམ་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཚིག་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་གཅོད་པའི་ནུས་པ་མེད། གཞན་ནས་བརྟགས་པ་ཤིག་པ་མཁྱེན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་།
བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པར་གཞུང་གིས་གོ་ཆ་མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཅེས་པ་དོན་གྱི་ཀ་བརྩེ་བ་དེ་བརྗོད་པར་ཟད་དོ། །དེ་དག་ནི་བསླུ་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར
མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་གསུམ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་ཀུན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་བཞི་པ་ལ་མ་ཁྱབ་བོ། །ཡུལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པས་མི་ནུས། རྗེ་བཙུན
ཕྱིར་དོན་རྟོགས་ཚིག་གཅོད་པས་ཐུབ་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་ཀྱི། ཚིག་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དོན། ཚིག་ཕྱི་མ་བཞི་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེས་པའི་དབང་གི་བང་། །ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན། །ཞེས

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཆད་པ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད། མི་བསླུ་བའི་ངོ་བོ་བཤད། དེས་ན་ཆོས་ཅན་ནས་བསྒྱུར་མི་ནུས་པ་བསྙུན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་སྐྱེས་བུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་
པ་ལ་ཚད་མ་མདོའི་གཞུང་ཕྱན་གྱི་དགོས་པ་བསྡུས་པ་དེ་ཚད་མའི་དོན་ཕྱོགས་བསྟན་ཏོ། །ཚད་མ་མདོ་དང་ཚད་མ་རིག་པ་སྐྱེས་བུ་ཆད་པའི་སྐྱེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཆེ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཚད་མ་མི་སྲུང་བ་རིགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན། བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་དང་
ངེས་འབྱུང་གི་གཏོགས་པ་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་པ་དང་། མདོ་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱད་བྱུང་དེ་རྟོག་མི་རྟོག་ཤེས་པ་བཞི་རབ་འབྲེལ། མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་མདོ་ནས་ཡང་དག་དང་། བསླུ་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་མདོ་ནས་མ་ལུས་སྒྲུབ་དང་བཤད་པ་དང་། རྗེས་དཔག
གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁ་ན་སྒྲུབ་མཐའ་མི་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ངས་པ་དང་། བསྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ལ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དོན་མདོ་དེ་ཆོས་ལ་བདེ་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་སྔ་མ་གི
གཞུང་ངོས་ཆད་བ་ལ་གཞི་ཏུ་མཐོང་དོན་གསལ་བ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་གསུམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བཞིན། མི་བསླུ་ཏོ། །དེ་གཉིས་དོན་གཏོག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཀ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བ་སྐྱེད་རྒྱུ་བཞིན་པས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར
ཐུབ་ཐབ་དེ་ཚད་མ་མདོའི་ཚོད་པ་ཞིད་ཆད་པའི་ལྡན་པ་ཡིན་པས་མདོའི་དགོས་པ་བསྒྱུར་བའི་ཚད་མ་དེ་དོན་རྟོགས་པ་མ་སྟོན་པ་ཡང་དག་བསྐྱེད་པས་སོ། །ཚོམ་ཕུང་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཙོ་བོར་མི་བསླུ་བའི་སྒྲོན་མ་ཞིག་དགོས

༢

༄༅། །འདི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་གཞི་ལ་ཀ་ཡང་རང་མཚན་ཡོད་མེད་ཀྱང་རྟོག་པ་ལས་དོན་མཐུན་ཏེ། མི་བསླུ་བའི་དོན་ཆ་དང་པའི་སྐབས་ལས་ཡང་། དེ་ཕྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་ཉིད་མི་བསླུ་ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་དོན་

གསལ་བ་ཀྱི་དོན་ཆ་དང་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་གང་ཡིན་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མི་བསླུ་བ་ཞེས་བརྗོད་གསལ་ལ་གཉིས་ཀ་བརྟག་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་དོན་

འཇོག་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་པར་ཐོག་མ་གཉིས་མི་བསྒྲུབ། ལས་ཀང་ལ་མི་བསྟན། རྗེས་དཔག་ཀྱང་མི་བསྒྲུབ་བདང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་གནས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས། མི་དམ་ལ་མེད་པར་

ཤེས་པ་དང་ཉིད་མི་བསྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དང་མཚན་པོ་ཡོད་པ་ས་དེ་ལ་འཇུག་པ་དོན་ཕྱི་རོལ་བ་ལ་མི་བསྒྲུ། དོན་དང་མཚན་མི་དཔྱད་པ་ལ་མི་བསྒྲུབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་མཚན་ལ་ཞུགས་པ་ནི་དོན་བར་ལ་མི་བསྒྲུ།

རང་མཚན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་མེད་པ་ལ་མི་བསྒྲུབ་པའོ། །དེས་ན་དོན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བ་ལ་དེ་རང་དུ་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་མི་བསྒྲུ་བ་ཚད་མ་སྟེ། རང་ཉིད་གཞལ་བྱ་པར་འཇོག་པ་ཡི་ཆེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །འབྲང་ཤེས་དང་བྲལ་ཚོམ་པ

བསླུ་བ་ཡི་མི་བསྒྲུ་བ་ཚད་ང་བསྒྱུར་དེ། དེ་རང་མཚན་ལ་ལྟོས་པས་རང་མཚན་ལ་ཡོད་པ་འཇོག་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡིད་མི་བསྒྲུ་བ་ཚད་མ། དེ་ཡི་རྣམ་པ་དོན་སྣང་ལ་མ་ཁྲུལ་པ་ཡིན་དགོས་པ་ལས། བཅད་ཤེས་ཉིད་ཚད་མ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟར་བའི་

ཡུལ་ཀ་ལི་ཀ་རུ་འདྲེན་པ་ལས་འདི་ན་ཕྱུང་བ་ལ་རྒྱལ་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱུ་ལུ་ཀྱི་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་མི་བསྐྱུ་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ཡོ་ཚ་མི་ཚོར་ཏེ། འདི་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ནམ། ཚོས་སྐུ་མཁའ་ལྟར་གོ་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་བསྐྱུ་
བའི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་མ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་ཚོས་བསྡུས་ཕྱུན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་གསང་རྡོ་ཀ་ཀྱི་དེ་ཚོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་གསང་བ་དུ་ཞེས་པའི་ཆོས་སྒྲོལ་བ་མེད་གོ་ལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་མ་བཅུ་དགས་ཀྱང་
ཅིང་སྒྲོལ་བ་རིག་སྒྲོན་ཡོད་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནི་རྣམ་དེ་ལ་ལས། འདི་དག་གི་ས་དོན་ཡོད་མ་སུ་བ་ཤྲ་ར་ས་བརྟག་པ་ན་དོན་གྱུ་བ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འདི་ལ་ཡང་ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་དང་། བསམ་པ་ལ་ཡི་བསྐྱུ
མེད་ཕྱིར། །འབྲེལ་པ་ཡི་ནི་ཡ་ང་ཚེ་མ་ཉིད། །ཅེས་དང་། བསྐྱུ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚེ་མ་ཉིད། །ཅེས་དང་། བསྐྱུ་བ་མ་ཅན་ཀ་ར་ཡིན་ནོ། །བསྒོམ་བྱུང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་ངོ་། །ཅེས་དང་། ཚད་མ་ཉིད་དེ་ཉི་བ་ཀ་ཡ་པ། །བསྐྱུ་བ་ཡི་ཕྱིར་རོ།
དེ་ཡོན་ཏན་དང་། །ཞེས་སོགས་ལན་མ་བགྲེ་ལ་དེ་ལ་ཀྱི་ཀ་ཞུ་རྣམ་ལ་གྲིབ་མི་བསྐྱུ་བ་ཚད་མ་ཚད་གི་སྐྱོན་བཅད་མ་ཡི་ཚད་མ་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞག་ལ་འཇིགས་བར་བཞུང་ངོ། །གསང་རྡོ་ཞེས་པའི་ཚིག་བསྡུ་ན་པ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རང་། རིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་པ་ལས་འབྱུང་བ
འདི་ཡོན་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བའི་སློབ་དཔོན་ཀྱི་མཁས་པ་ཞང་ལ་ཆེ་གཞི་གཉིས་ཀྱི་ངང་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་ལ་བཅད་ཤེས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་བསྐྱུ་བ་ཞིང་ནས། གསང་རྡོ་ཞེས་པའི་ཚིག་བསྡུ་ན་པ་ཞི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དེ་དགོངས་པ་བཀྲལ་

ཟ ༄༅། །བག་ཆུང་ཞིང་རྟོགས་རབ་འབྱོར། །ཀུན་ལས་བརྩོད་བསྒྲུབ་བཞི། མི་ཟུར་ལོ་རྡོ་ཞག་གཉིས། རྣམ་རྟོག་ཀུན་ལས་འཕྲོ་བ་འདུས་པ་རྣལ་འབྱོར་ང་རྒྱལ་བའི་ཚད་ལ་ཡལ་བཞིན་ཡུལ་ཅན་ལྡན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས། རྩ་སྐྱེད་
དེ། དེས་ཕྱོགས་ལ་ང་ཚོར་སྙེམས་ནས་རྒྱུ་ལས་མཚོན་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བཀའ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་མི་ལྷུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱུང་ཀ་ར་ཉིད་འདོན་གྱི་ཚེས་ཞེས་དང་། ལྟོན་མི་བསྒྲོགས་སྣང་བ་དེ་དབང་ཤེས་ཚེ་ལ་ཅན། ཚད་མ་རབ་དཔལ། མི་ཟློག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེན་མ་སྤྲུལ་པས་སོ། དེས་ན་དུས་འཁོར་ལས། ཕྱུང་ཤེས་རབ་ཕྲིན་ལས་འཛིན་པ་དང་རྣམ། དེ་ནི་རྡུ་མ་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་སྤྲོས་བྲལ་ཡུལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་གསུམ་སྟེ། གཙང་བྲ་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲིབ་རང་བཞིན། གཞི་ཡི་འདེ་ལ་བདེ་བ་རབ་ཡིན་ན།
དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལྷ་རྣམ་པའི་རྣལ་འབྱོར། ངང་རྟོག་པ་མཚན་ཉིད་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་མཐའ་བྲལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་རྟོག་པ་ཡོད་ལ་ཤེས་རབ་བོ་ཆོས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་འཁོར་འདས་བཟུང་བ་འཛིན་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། སྒྲོ་སྐུར་གྱི་དང་དེས་
ཞེས་གཉིས་ཀ་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཞེན། སྤྱང་བའི་སེམས་སྔོན་ཡོད་ལ་ཤེས་དང་། སྤྲུལ་ཉིས་མེད་པ་རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཞེས་པ་གཞན་གྱི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཕྱོགས་དོན་
དང་འབྲེལ་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་རང་དོན་དེ་རྟོག་པ་ལ་ཞེན། །དེ་འཛིན་ཕྱི་ནང་པ་མེད་པ་མེད་དོ་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ། དངོས་པོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་རྣམ་དཔྱོད། ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་དང་། ལོག་པའི་ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་དོན་རྟོགས་པར། 487

ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ནི། སྣང་བ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཡོ་ག་ཏི་ཀ་ལྟར་བཤད། ཕྱི་མ་ནི། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བའི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་ཡིན་པ་མ་ངེས་པ་བཀག་ནས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་ཤེས་ཀྱིས་ ཆོས་ནི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ནང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངང་ལ་
པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཟབ་མཐའ། གཉིས་པ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་ཀུན་གཞི་ཀ་དག་གི་ཡིན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟར་བཤད། །མདོར་ན་འདུ་འཕྲོ་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་ཉིད་ཀྱང་ངེས་པའི་རང་རིག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྣང་བ་ཅན་སེམས་སུ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་པས་
ཀུན་གཞི་ངེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྔ་མ་ལས་སྐྱེད་པའི་སྐབས་ནི། རང་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་བརྟག་པ་ལྷན་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་དམ་པའི་བདེན་པ་ཅན་མིན། །ཕྱིར་ནགས་ཚལ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད། དོན་
ནང་སྒོམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་བཞི་ཀ་རང་གྲོལ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཚད་མས་ནས་ཤེས་པ་དང་སྒོམས་ཀྱི་ངེས་པ་བརྟེན་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ། ལུགས་བཞི་ཀ་དང་ལས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་ཚེ་དམ་གཞན་སྟོན་ཀུན་གྱིས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་
འདོགས་ནས་ཅད་པའི་དོན་བཟང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཅོད་པ་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་མེད། སྒྲོ་འདོགས་མཐའ་དག་ལ་ནི་ཡོད་ཕྱལ་བ་ཉན་པ་ཡང་ལ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ནས་དེ་ཉིད་པ་ཉམས་ལེན། སྒྲོ་འདོགས་འབྱུང་མི་
སྲིད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་སྟེ། མ་ཆོད་ན་ཡི་དམ་བུ། མཆོད་ནི་ལ་ཡོན་རྟག་གཅིག་པ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ཀྱི་ཆོས་པ་ཀ།

༄༅། །།ས། ངེས་དོན་གསང་བ་ཧེ་རུ་ཀ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། །ཁྱད་པར་དགའ་སྟེ། གཞལ་ཡས་རྒྱུ་བའི་གཞི། གདན་རྒྱུ་བ་བཞི་དོན། གདན་བཞི་མཆོག་གི་ཧེ་རུ་ཀ། ཧེ་ཝཛྲ་སྒྲུབ་པའི་དོན། ཧེ་རུ་ཀ་རྒྱུད་བཞི་སྐབས་དེ་ལ། སྤྲུལ་པ་

ལ་དེ་སྤྲུལ་དོན་ནོ། །དང་པོ་མཆོད་བྱ་ཞིག །ཚད་མ་རྒྱུད་གཞི་ཡིན་གྱི་ ཡང་དག་ཞེས་བརྗོད་གཞི་ཡིན་ནོ། བཅད་ཞེས་དང་ཡོད་རྫོགས་ཀྱང་ཡང་དག་ཞེས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུད་འདི་ཆེས་བའི་སྙིང་པོ་དབའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐེ་བ་མི་འཐད་དེ། ཚིག་མ་

འཕྲིན་ལས་ཡང་དག་ཞེས་པ་ལ་གཏན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཆེ་མ་མཆོག་གིས། དོན་སྤྱི་དང་པར་སྣང་བ་ཞིབ་མཐའ་ད། དོན་དེ་རྒྱུ་ལ་བ་ལ་བཀྲ་རྫོག་པ་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་ནི། མི་ལས་ཚིག་རྒྱུ་ཡི་དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་ལ་རྟེན་ཅིག་འཇུག་པ་དོན་

ཀུན་གྱི་དོན་ཀྱི་རྒྱུ་རུ་སྣང་བ་ཡིན་པ། དེ་ཡི། མི་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་བ་སྣང་ར་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་འི་དོན་སྤྱད་བྱེད་པ་རྒྱུ་དགའ་འི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་པའོ། །ཁོ་ལ་དང་པོ་དེ་ཉིད་རྟོག་མེད་པའི་དོ། མི་བསྒྲུབ་དང་ཉི་ཏེ་སྣང་དེ་ཆ་ཚད་པ་བ་སྤྲུལ་བཅོལ་ཀྱང་དབྱིང་སྤྲུལ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དང་། མཚོན་བྱེད་བཞི་ངེས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཞེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞིལ་གསུང་ལ་ཐ་མི་སྤྱད་དོ། །སྤྱིར་རྟོག་དང་མི་ཐུབ་པ། རྟེན་གསུམ་ལས་རྟེན་གཞན་དགོས་པར། མཐོང་ཐུམ་མང་ལོག་པར་བའི་དོན་ཏེ་བ་

ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་རྟགས་གོལ་བ་ཐམས་ཅད་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་བཏགས་པའི། ཚོགས་ཏེ་དང་། ཡང་དག་ཞེས་གཉིས་དོན་གྱི་གཞི་མེད་བའི་མཐུན་པ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཏེ་ཚིག་གཞི་ཡོད་པ། འདི་ལ་གསུམ་གཉིས་ཡིན་ཞིས་དང་གཉིས་ལ་ཞེ་མཚན་

ཆ་དང་། རྣམ་ངེས་སུ། ཡང་དག་པ་འི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་པ་དང་ཚད་མ་ཤེས་པ་ར་སྐྱེ་བ་འི་ཚིག་ཞིང་ར་བ་ཤད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གཉིས་སོ། །[illegible]
གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་ལས། སྔོན་བལ་བ་རྟེན་ནས་མ་རྟོགས་པ་འི་ཚུལ་དང་། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་འི་ཚུལ་གཉིས་ལས་མ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་འི་ཚུལ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་འི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
པ་ནི། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་བཞི་ནི་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྣང་ཡུལ་ཀྱི། གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡི་ཕྱིར་དང་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚད་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལ་རང་དོན་པོ་དང་། རྗེས་དཔག་ནི་ཉམས་པ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་ཡིན་པས་གཞན་ཡུལ་
དངོས་པོ་ར་མེད་པ་ལ་འདི་ལྟར་འཇུག་པ་འི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཀྱང་དངོས་པོ་ར་མེད་པ་འི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོ་ར་མེད་པ་འི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟུལ་ཤེས་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་
ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ལ་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཅན་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་དོན་ནི་འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་གི་རང་མངོན་སུམ་
དང་དོན་བྱ་དང་དང་། སྤྱི་ཡུལ་དང་རང་མཚན་ཉིད་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་བཟླ་བ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལྡོག་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་དོན་སྤྱི་མངོན་སུམ་ཅིག་ཤོས་ཁྱད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་[illegible]

490

ཞ

༄༅། །ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་ལ་གཞི་ཉིད་བྱུང་ཚོགས་སྐུ། ལམ་ལོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ལ་ངང་ལ་གནས། ལམ་དང་མི་འཆི་ཆོས་ལ་ཐོན་སྐུ་ལྷུན་ལ་རྡོ་རྗེ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་ཡིན་ནམ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྤྲུལ་པ་ཡི་ཐམས་ཅད་སྐུ་ཡིན་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ལ་དང་པ་བཟང་པོ་ལ་
སྤྱོད་ན་ནི་རྡོ་རྗེ་ལ་དང་པ་བཟང་པོ་ཡི་ཡིན་པར་བཤད། ཡུལ་ལ་སྤྱོད་ན་ཐམས་ཅད་སྐུ་ཡི་ཡིན་པ་ཡི་ཕྱིར། ཡང་ན་འཕྲུལ་ཁང་གི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནམ། མཐོང་སྣང་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་དགོངས་ན། དེ་ཚིགས་ཅན། མཐོང་སྣང་དང་ངོ་བོ་འབྲང་ཡིན་པར་ཐལ།
དབང་མཐོང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། སྨོན་དང་མི་འདྲ། ཡུལ་ལ་སྤྱོད་ན་ཐ་དད་ཡིན་ཞེ་ན་འདི་དོན། རྡོ་རྗེ་ལ་དང་ལ་གསལ་བ་དང་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདུན་ལྡན་པའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་ལ་དང་པ་ཀུན་ལ་སྤྱོད་ན་སྣང་བ་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདུན་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། དེའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་ལ་དང་བ་དེ་རྡོ་རྗེ་ལ་དང་པ་གཅིག་ཡུལ་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དོ། སྤྲུལ་ཀ་ཤ་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཤེས་ཚམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཤ་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ནམ། ཤེས་ཚམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་
ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་ནི། རང་སྟོང་གཅིག་ཚད་མ་ལ། ཐམས་ཅད་སྐུ་མ་རྡོ་རྗེ་ལ་དང་བ་ཀུན་ཚད་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདུན་དེ་ལ་པར་འདོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེའི་སྦྱོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འཛམ་བུ་གླིང་ཚད་མ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དེ་ལ་བདང་། སྒྲ་ཡོ་ལ་པ་བཅིག །
དེ་ཞེ་སྐྱེ་དང་ཐོང་སྐྱེ་ལ་གཟུང་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་ཚད་མ་ལོག་ལས་མདུན་ཡོད་པར་འདོད་ན། འདི་རྣམ་དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལ་གཉིས་སྤྱི་གཞིང་ནི་ལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཀ་ན་ནི། རབ་འབྱུང་ལ་ཀྱི་ཀུ་མ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་བའི། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ། རྟོགས

491

རྣམ་གྲོལ་བ་གཞལ་ལ་སྒྲ་གཉིས་ལ་སྦྱང་ངེས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོགས་མ་ཡང་དག་རྣམ་སྒྲུབ་ཅང་ངེས་པ་བཞིན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་ངེས་པ་གསོལ་བ་མཐའ་སྡེར། །དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ཡི་སྒྲོན་དང་། ཕྱི་ནང་མ་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་ནས་མཆོད་རྟེན་ཆེ་ཆུང་བོ་ཁ་སྐྱ
ངང་ངང་དོན་དང་ཡི་གྲངས་ལ་སྦྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བཀག་པར་གསུངས་པ་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་ལ་ལྟ། དེ་ཡི་སྙིང་དུ་རྒྱ་བ་ཞེན་བ་ཚོང་བ་མཛོད་དུ་སྒྲ་མ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་དང་གྲངས་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བཀག་པ་ཡང་གསུངས་སོ། །རྟག་པ་ནི། སྒྲ་མེད
ལ་བརྗོད་དུ་ཡི་སྒྲོན་ལ་དབྱེན། ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ལ་སྦྲ་མེད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། མིང་ཞེས་བཀའ་སྩལ་སྤྱོད་ཚུལ་ཀྱི་གཉིས་སོ། །ཐོག་མ་ནི་སྒྲོན་མ་དབྱེན། ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་ཁ་ཏ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་ནི་དབུས་ལ་མི་ཟད་དང་། ཐམས་ཅད་ཞེས་བཀའ་སྩལ
འཇུག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་ནི་དབུས་པ་ཡི་མིང་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་ཤ་ཏའི་རྫོགས་རིམ་བདང་། མི་ཟད་པ་དང་། ཐོག་མ་ཞི་ང་མི་ཟད་པ་བཀའ་སྩལ་པས། དབང་གི ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ལ་བརྟན་ཞེས་བཀའ་སྩལ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞེས་པ་དང་། མི་ཤིག་རྩེ་མ་དང་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མར་རྒྱུ་གསུམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མཚོ་སྐྱེས་ཞེས་བཀའ་སྩལ་མཚོན། འཇུག་དེ་སྐྱ་འཇུག་ལ། བཤད་རྣམ་མཚོན་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མཚོ
སྐྱེས་སོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས། མཚོ་ལ་སྐྱེས་པའི་དཔེ་ལ་བཤད་དེ་འཇུག་ལ་ཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས། སྐབས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇུག་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་བཤད་ཅེ་མེད་པ། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲུལ་བཤད་པ་རྟེན་ཡོད་ཅིང་འཇུག་ཅེ་མེད་པ། འོ་སྐྱེས་པས

༢ ༄༅། །སྐྱེས་བའི་སྒོང་རྩལ་ལྡན་ཚང་བ་ཤར་ལ་བརྟུལ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱེ་བ་ཞི་བཅེ་ཞིང་ཤེས་བྱ་བཅེད། སྤྲོས་མེད་དེ། དེའི་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཤིང་ལ་བའི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ནས་ཕྱུག་ཅུམ་པ་དང་། རྟེན་དང་ཡག་བརྒྱ
བཅིངས་སོ། མདོ་ནས་ཉུག་ཞི་སྐད་ཆོད་དུ། པྲ་ཀྲི་ཨ་ཀྵ་ཞེས་པ་རྩེ་ཕྲ་ནི་ཤེས་བྱ་དང་། ཨ་ནུ་ཏྟ་ར་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་པས་ནས་མདོ་ནས་སྨྲ་བ་བརྟེན་པས། དེ་ལྟར་མདོ་ནས་སྨྲ་བ་དང་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བརྟགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱིན་
༡ གཉིས་ལ་བརྟག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་བཤད་དུ་ཞེད། བཤད་པ་ཞེས་བརྒྱལ་བ་རྣམས་པ་ལ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་བརྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་དང་བ་གཞི་སྐྱ་དོར་དུ་ཨ་རྟེན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཞེས་ཉུང་ངུ་ནི་ཕྱིར་མ་རྟེན་པ་བརྟག་ཅིང་། སྨྲ་བ་ནི་ཞེས་པ་ལ་བརྟག་དང་སྦྱོར་བ་མཚོ་ལྡན་
ཕྱིར་བརྗོད་པ་དེས་པའི་རྟེན་བརྒྱ་བསྡུ་བ་སྤྱོད་ལ་བའི་དོན་ཕྱིན་ནོ། རྟེན་དབང་ཅན་བ་ལ་བརྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཉི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་ཡོད་རྟོག་པ་ཀ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོ་ནས་ཕྱིན་མཚན་གཞི་ལ་ཡོད་རྟོག་པ་གཉིས་པ་དང་། རྟེན་
དབང་གི་མཚན་གཞི་ལ་ཡོད་རྟོག་པ་བགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོ་ནས་ལམ་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པ་རྟོག་པ་བཀག་པ་དང་། ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་གཉིས། དང་པོ། སྤྱིར་ལ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་
པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་མ་རིག་པས་ཕྱོགས་པ་ཀུན་ལ་བཀག་པ་བཞི་ལ་སྐྱེ་ན། དང་པོ་ནི། བཅིངས་པ་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བཅོ་ལྔ་པ་ཟེར་བ་ཕྱིར་རྟོགས་པ་སྒོམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པ་སྒོམ་བཅོམ་པ་ལ་བཅོ་ཡིན་པ་དང་། ཅི་རིགས་པ་བཅོམ་པས་ཟེར་བར་བྱ་ཞིང་། རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཁོ་ན་བ

ཕྱི་རོལ་དུ། །ཀྱཻ་སྣོ་རིག་བཟང་ཡིད་ཀྱི་བུ་དཔལ། ཕྱི་སྣང་ཐག་ཉེས་རྟེན་ལ་ཆོས་སྐུའི་ཐིག་ཆེན་ཁ་ཞབས་ཀྱི་རེ་ཆོས་ཉིད་ཐོང་བ་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཐུབ་བཞེད་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་དང་པོའི་གསུང་སྒྲོལ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་ཚོགས་ཀྱི་བརླེ

ལུས་བཞེད་པ་དང་གསུམ་ལས། ཕྱིས་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་གྱི་བཤེས་བཤད། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡི་གཞན་ལ་བརྟོན་པ་ཆེན་པོ་ལེགས། རིམ་པ་ཆེན་པོ་ཡི་ཐེག་ཆེན་རྩེ་མོ་ཆེན་པོའི་རྟོག་པ་བཤོལ་ལོ། དེའི་གསོལ་ཐུགས་ཡིན་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱག་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་ཞེས་ཀྱི་ལ་ཐོ་བའི་ཉིད་ཀྱིས་

དང་། ཡང་དགོན་ཤེས་གཉེན་རྟེན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྐུ་ཐོག་ཤིན་ཏུ་མཚན་ཉིད་ཆེ་བ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཡི་དཔལ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཡིད་དཔལ། དེ་ནས་དེས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཆེན་པོ། ཡང་དེ་ལས་གསང་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་

མཐོང་བའི་མཚོ་ནས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་བསྐོར་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཐོད་པ་ཡིན་ནས། ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ངོ་ཐོག་ལ། །ཞེས་པ་ཡི་ལྷ་ཚོགས་སྤྱན་ཐེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡོད་ལ་ཞེས་ཡིན་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉིད་ཀྱང་ཉིད་སྐྱེ་དང་འགྲུབ་ལས་ཀྱི་ཉིད་ཀྱི་

བུ་ཆེན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཡང་དོན་ལ་ཡུལ་མཆོག་ཆེན་ཏུ་འདོད་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་སྐྱེ་བོ་སྐུ་ཚེ་ལས་ནང་དོན་བཀུར་བ་ཆེན་པོ་ལ་འབྱུང་ལ་ཕན་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞེས་འདི་སྐྱེ་བ་ལས་བཀའ་ཁྱེད་རང་ངོ་

བདེ་གཤེགས་ཐུབ་པ་དང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐ་དད། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་ཚོ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ནས་རྟོག་པ་ཆེ་བས་ཀྱང་སྐུའི་ཚེ་ཐ་ཡུལ་ཡང་། ཡོན་ཏན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཡི་ཡུལ་མཐོང་སྐུ་ལས་ཀྱི་ཚེ་བཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཡང་ཆེན་མཐའ་ཡས་ཀྱང་

ཁ

༄༅། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་ཁྱོད་རང་ལྟར་བ་དེ་ཞ་སྐད་ཅིག་པ་འདི་ངང་གིས་བཅོས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞི་དང་རྟོག་པའི་ཆ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཅི། །ཐུབ་དང་ཁར་མངོན་པ་ཡི་མིག་ཤེས་དེ་ཆུ་ཡི་
རེག་བྱ་འཛིན་པ་དང་། ཕྱི་བ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡང་། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་གི་ཤེས་པ་དེ། དེ་གཉིས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སེམས་བྱུང་མངོན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ངང་ལུགས་
དབང་ཤེས་ཡིད་དབང་ཤེས། མིག་ཤེས་དེ་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་རྫས་ཀྱི་བདེ་བ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱ་བདེ་དང་འདི་ཡོད་ཅེ་ན་བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བ་དེ་རིག་བྱ་ཅན། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་གཞན་པས་ང་ལ་
མཉམ་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་པ་ཡིན་པ་བཞི་དེ་ཡོད་ཅེས་ཞེ་ན་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་མི་འཐད་པ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན། །སྣོད་བཅུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་སྐྱེ་མཆེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་སྣོད་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་བྱེ་བྲག་པར་བ་དོན་པ་འདི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་
པ་དང་། ལྷ་དོན་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱི་དོན་ཞི་བ་པར་བ་བཟུང་བཅོས་ཀྱི་ལྷ་དོན་ཐུབ་པ་པར་བ་ཇི་ལྟ་བ་ཞི་མིག་ཤེས་ལྟར་བུ་ཕྱིན་ཆད་བ་བཞུག་པ་དང་། ཐུབ་པ་འདི་དམ་པ་སོ་ལྷ་མཐུན་དང་སར་པོ་བ་བཟུང་བཅོས་ཀྱི་ཐུབ་པ་པོ་དམ་པ་པོའི་ཞི་བ་པ་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ཙ་བ་བཞག་བཟུང་པ་
གསུམ། སྣོད་ཀྱི་བཅུད་ཐུབ་པ་སོགས་སུ་ཞི་རྩ་ར་ལ་ཚེ་བཀྲ་ཤིས་ལ་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཚེ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དོ། དེ་དག་ང་རྩ་ཚད་གསུམ་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་མང་དོན་ལ་ལན་བཞག་སྐྱེ་དེ་ལྟ་ཅན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེས་

495

དཔག་ཡིན་པ་ལ་མི་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པ་དགག ། ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི། ། ངང་ངོ་ཤེས་བཅིག ། ཇི་སྐད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟགས་ལ་ལས་འགའ་ཞིག་ནི་དེ་ཚོམ་བུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་མེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། ། དོན་བསྡུ་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་གོང་ན། རྟགས་བདེན་རྟགས་ལ་
ཅན་མེད། དོན་དོན་རྟགས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཀོང་ནས་ཐུབ། བདེ་ཚམ་རྟགས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཀོང་ནམ་རེས་པ་ཡི་ཕྱིར་ལོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་ལས་ལ་ལ་ནི་དེ་རྒྱུ་ཕྱིའི་མཚོན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེ་ལ་ལ་ཚད་མ་མི་སྲིད་དང་ཐལ། སྒྲ་བུའི་ལ་བོན་རྟགས་ལ་རྒྱུ་ཀོང་ན
རྟགས་པ་དང་རྟགས་ལ་ཙམ་མེད། སྒྲ་སྤྱི་ཞིག་གུ་རྟགས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཀོང་ནས་ཐུབ། སྒྲ་ཙམ་རྟགས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཀོང་ནམ་རེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་བཅིག ། རྒྱུ་དང་རྟགས་ལ་ལས་རྒྱུ་དུ་ཞིག་ལ་རྟགས་པ་ཡི་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ར་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི
ཅིག ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བ་ཚོ་ཅན། རྟགས་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པ་བདུད་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟ་མཆོད་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡང་ངོ་ཚོད་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་སུམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐག
པའི་མེ་དང་དོན་དམ་པའི་དུ་བ་མ་གྲུབ་ཀྱང་མེ་ཙམ་དང་དུ་བ་ཙམ་གྲུབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན་ཐ་དད། ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚོས་རྟགས་པའི་མེ་དང་དོན་དམ་པའི་དུ་བ་མ་གྲུབ་ན། དེས་ཁྱད་པར་རྟེན་བྲལ་བའི་མེ་ཙམ་དང་དུ་བ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
པའི་ཚད་མ་གཞིག་ནི། སྐྱོན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བབ་པ་ལས་བཀའ་གསུམ་སྒྲོ། ། གཞུང་ལས་བསྟན་པ་ཉོན་མོངས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བའི་ཚུལ། འཐད་པ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ལ་རིགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀུན་བསྡུ་བའི་ཤེས་པ་དག

༄༅། །མཚན་གཞི་མི་རྟག་རྗེས་དཔག་ཉིས་སུ་ངེས་ནས་མཚན་གཞི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བཤད་པ་ཚད་མ་ཡང་དང་། ཚད་མ་ཡི་ནི་མཚན་ཉིད་ལ།
སྒྲ་ངེས་པ་མེད་པས་བསྟན་བཅོས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལ་ཡང་རང་ལས་ངེས་ན་གཞན་ངེས་པ་ལ་ཡང་རང་ལས་ངེས་པར་ཐལ་ལ། གཞན་ལས་ངེས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ། རང་ལས་དང་གཞན་གྱིས་ངེས་ཞེས། །སྨྲ་བ་ལ་ཡང་ཆ་ཅན་
མ་ཉིད། །བསྟན་བཅོས་སྒོམ་ལ་བསྒོམ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྔ་མ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡང་དག་ཤེས་ཡོད་རྣ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཚད་མ་ཡང་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ལུགས་གཅིག་ནས་མཐར་དཔྱད་པ་
འཇིག་པ་ཡང་རང་རིག་ཡོན་ཏན་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་རིག་ཡང་གཞན་རིག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་དོ་ཞེས་པ། མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་མཚན་གཞི་ངེས་འཛིན་ལ་འཇོག་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབས་ལ་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་མཚན
ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་དང་འདོད་པ་རྣམ་ཡོད་གྱུར་པ། དང་པོ་བཞི་པོ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡི་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡང་དང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞུང་གང་གིས་ཀྱང་རིགས་པ། ཞེན་ཁོ་ན་ལྟར་རྟོག་པའི་རྩོད་ཚུལ།
མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ཡི་ནི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན། མཚོན་གཞི་ནི་དོན་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་དེ་མི་བསླུ་བ་དང་། ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གང་ལས་རྟོགས་ཤེ་ན། ཚད་

མ་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ཤེས་དེ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བ་ཡོད་པའི་ཚུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི། རང་ལུགས་དང་པོའི་དོན་རྟོགས་ཀྱིས །
ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པ་ཡི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་རང་དབང་ཚད་མ་དོན་སྤྱི་བསྐུན་ཅིང་། དེས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མི་བསླུ་བ་ཡང་རང་རིག་གིས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་དང་རང་གི
འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་དབང་ཡིན་པ་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞིག །རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བའི་ཚད་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བསླུ་བ་ཡོད་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་སྟོབས
ཀྱིས་འདྲེན་པ་འང་ཡོད་ཅེས་པའི། ཐ་སྙད་ལས་ཉི་ཚེ་ངེས་མ་ཡིན། །ཅེས་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་ནི་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ངེས་ཤེས་ཡིན་ནམ། ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚད་མའི་དོན་ཉམས་སྒྲོགས་མི་བསླུ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེང་ཤེས་དེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས
འདྲེན་པ་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་བཞུ་བརྟག་པས་ཤེས་བའི་དོན་སྒྲོ་གཏུགས། རང་ངེས་ཤིན་དང་། ཕྱི་མ་རྟེན་མའི་དོན་སྒྲོག་ལ། རང་ངེས་གཞན་ངེས་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་ནུས་ཅིང་། ལོག་ནས་ཚད་མའི་རང་
ངེས་གཞན་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བརྡ་ཕྲུལ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ངེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་ནས་རང་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་

ཁ

༄༅། །ཉིད་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བ་ངེས་པར་དགོས་པས་ཀྱིས་བརྟེན་པ། གཞན་དེ་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གཞན་ཞིག །རང་གིས་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་ངེས་པར་དགོས་པས་ཀྱི་ལ་བརྟེན་མི་ལྟོས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག
མངོན་སུམ་ཀྱི་ལ་རང་ཉིད་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བ་ངེས་པར་དགོས་པས་ཀྱི་ལ་བརྟེན་མི་ལྟོས་པར་ཚད་མ་གཞན་གྱི་ངོ་བས་ཀྱི་ལ་བརྟེན་དགོས་པའོ། །མཚན་གཞི་ལ་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་ངེས་ཚད་མ་གཏན་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་ཀུན་སུམ་ཚད་མ་གཞི་ཕྱོགས་ལ
ལས་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་ངེས་འདུ་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མི་རུང་ཞིང་། དེས་ན་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་ངེས་པ་དང་འགྲོ་བས་ཀྱི་ལ་བརྟེན་རྟུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགོས་པས་ལ་ཀུན་ལ་གཏོས་པ་མཆོག་གི་ལས་འབྲེལ་བ་བསུ་མཆོར་ལ་རྗེས་དཔག་དང་ངེས་གཏན་ཚིགས་འདོད། །མི་ཐོག་ཕྱུལ
བཞི་པ་ནི། ཕྱིག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞིང་དང་ངེས་ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་གྲོལ་ཆེན་པོ་ལས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་སྒྲོ་གྲོལ་ཆེན་པོ་ཉིད་མངོན་སུམ
གྱིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲེལ་རྒྱུ་མེད་པ་ངེས་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལ་བརྟེན་རྟུལ་བ་ལ་འཇིག་པ་ཡིན་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་རྗེ་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཞེན་རྒྱུ་དང་ངེས་ཞེས་མེད་པ་ལ་དེ་ཉིད་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ལ་ངེས་ཤེས་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པ་འོ་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་གང་ཡང་མེད་པ་སྲིད་ཅེས། ཞེས་ལ་བརྗོད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞིང་དང་ངེས་ལ་ཚོ་བོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་འཁྲུལ་མེད

རང་དེ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཞེན་པའི་དོན་ལ་ངེས་པར་དམིགས་ནས་ཀྱིས་འདི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །འཇུག་ཡུལ་གྱི་ཞེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་དོན་གྱི་གསལ་སྣང་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་ལ་ཤེས་པ་འདི་སྔར་ཚིག་མ་ཡང་ངེས་པར་སྒོམ་བས་ཀྱི་ས་འདྲེས་མི་རྟུལ་པའི་ཕྱིར། །འཇུག་ཡུལ་གྱི་བ་སྣང་བ་ཡང་རང་ལ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་ཐར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ལ་རྟོག་དགེ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་གསལ་སྣང་ལ་དེས་ངར་ངེས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལ་འཛིན་ནོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་རྒྱུན་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལ་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་རིག་གྱི་ཚད་མ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་དང་། །ཡིད་མངོན་ཏུ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་འཚོལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དབང་པོ་ཡི་མངོན་སུམ་ལ་ཚོལ་མཚོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྣང་གི་མངོན་སུམ་གོམས་ལས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ་ང་རང་རེས་དང་། །འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ནི་འབྲས་རྒྱུ་མེད་པར་ངེས་དང་ཡོད་ནམ་ཁ་ནང་ལ་ཡིན་ཐེ་ང་། །འདི་ལ་གསུམ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། ། རིགས་གཏེར་ལས། དོན་བྱེད་སྣང་གི་མངོན་སུམ་དང་། །གོམས་ལས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས། །དེ་གཉིས་རང་ངེས་དང་ལ་ཁྱུད་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྒོར་དུ། །དང་པོ་དང་ཡིད་མ་གཏང་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ལས་གཞན་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་དོན་བྱེད་སྣང་གི་མངོན་སུམ་ནི་མི་ལ་བཙོ་སྒོ་གི་དོན་བྱེད་བཞིན་པར་སྣང་བ་ནི་མེ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །གོམས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡུ་ཙུ་ནི་ངང་གོམས་པས་རྟོགས་པ་ཞེན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །དང་པོ་པའི་དོན་ལ་དང་པོ་ཕག་གཞི་གི

༄། །ཀུན་ལ་འདྲ་སྙོམས་མཐོང་བ་གསར་དུ་འཚོལ་བ་སྒྲ། བསྟེན་དང་དོན་མཚོང་བའི་མངོན་སུམ་ཉམས་རྒྱུ་ཤོ། །ཡི་དམ་ལྷག་དང་ལྷ་ཀི་རྟོག་པ་འདུ་ཡིད་བསྐྱེལ་པ་ཞིག་ཞལ་ལྷ་བས་ཀྱི་ཁྱུང་ འཛིན་དང་མཐོང་སུམ་རྒྱུ་འོ། །འབྲུ་རྒྱུ་ཚད་ཀྱི་རྩ་ཅིག་སུམ་ལ་མངོན་སུ
སྨྱོས་བསྒྱུད། ཕྱི་ནང་གི་འདུ་འཕྲུལ་འགག་འཁོར་གྱི་ལས་གཞག་ས་བྱ་ས་པ་མ་ངེས་པ་རང་སྒོ་བས་ཀྱིས་འདུན་གསོ་ཉམས་བསྐྱེ། དགའ་རྒྱུན། སྣང་བ་རང་ལ་མ་དངས་ཞིང་བ་དང་བ་གཞན་ལ་མ་ངེས། སྒྲ་རང་ལ་མ་དངས་ཤིང་འཇུག་པ་ར་གཞན་ལ་ངེས། སྣང་བ
གཉིས་སྒྲ་ང་གཞན་ཡ་ས་ངེས་པ་དང་གསུང་པ་ལས། དེ་རིས་ལ་ཡང་དོན་ཆེན་བཞི་བཞི་རི་སློས་ལ་གནད་ལ་དབབ། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། དོན་ལ་མི་ཡིན་ཅིང་རྟོག་པ་ལ་མི་ཡིན་སྣོད་ཤེས་ཆོས་རྡུལ་གྱི་རྒྱུ་དང་ཞིང་བ་གི་དམ་ཚིག་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་དབང་མངོན
ལྷུན་འགྲོ། །དེ་དམ་སྤྲ་བར་བ་མི་ཤིག་བཏོག་ཡིན་པའི་ཆ་བ་ཚོད་ད་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་རྟོག་གྲུབ་ལ་མ་ལྷུ་ལ་བའི་རིག་བཙིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཞན་ངེས་ལ་ཡིན་ནོ། ཡུལ་གསུམ་རིང་བ་དང་། སྐུ་མ་ཞི་མེ་དང་རྟོག་རྩ་གི་དཔལ་སོགས་ལ་པའི་འགྲུལ་རྒྱུས་པ་ར་འགྲོ་བས
ཀྱིས་རིས་ལ་པ་འདུ་ཤེས་ཞུ་ལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡུལ་ཅིག་ཆ་དམ་ཀྱི་ཞུ་སྐྱེ་བ་ཞིམ་དྲུག་རྒྱུ་ན་ལ་བཅོ་ལྔ་ག་གི་ རྣམ་གྱི་དབང་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ལས་མ། མངོན་སུམ་ཡུལ་རིང་དྲག་མ་པ་ལས་སྤྱི་རིས་ཞིང་པ་ནི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ལས་མ། ཧུབ་སྐུ་བ་མཐོང་བ་འདི་ཉིད
ལས་མི་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་སྒོ་ནས་ལས་མ། མི་འདི་ལ་སོག་ལ་པ་སྣ་མ་ཚད་ཀྱི་ཐུགས་གཞན་གི་ཐག་ལ་ལས་མི་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེ་ས་དཔག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱི་ས་ངེས་ལ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། རྗོབ་པ་ནས་པ་བཞིན

ཞིབ། རྟོགས་པས་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དགུས་ཀྱི་ཡུལ་གཞི་ཡོ་འདབ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པ་འདི་དབང་བསྐོར་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ཚོས་གཅིག་གསུམ་ཞི་ཟླ་བ་དཔལ་གྱིས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བཅས་མཚན་གཞི་ནི། དཔེར། །ཡི་དམ་ལྷ་གྲུབ་མཐོང་ལ་ཕྱག་པར་ཚིག
དུས་ཀྱི་སྒྲ་ང་རྗེ་ནི་ཤན་ཞེས་ཕྱུ་ཏི་ཝི། ཞེས་ཟེར་བ་མི་ཟ་འདོད། ཡིད་གཞུག་ཁྱུམ་མཐོང་ལ་ཕྱག་པར་ཆགས་པ་དེ། སྒྲ་རྗོན་ཏྲི་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རླུང་པ་ཉམས་པ་ར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གཞན་ཆགས་ལ་ཞེན་རྟུལ་ནུས་པའོ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་མ་ཐོང་ཕྱིར།།
ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ནང་དུ་བལྟུལ་བའི་གཟུགས་སྣང་ལས་ཀྱི་གཟུགས་ཡང་རྗོན་མིག་ཤེས་ཕྱུ་ཏུ་ཀྲི། འདི་ལ་ཡང་ཚོས་གཅིག་གསུམ་ཞི་ཟླ་བ་དཔལ་གྱིས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆིག །དེས་ན་འདི་ཚད་མ་དང་། ངེས་བྱེད་ཀྱི
ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་དུ་མ་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཐ་དད་ཡུལ་གཞན་དོན་ལ་ཕྱོར་གྱུབ་པས། གཞན་དོན་པོར་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་གལ། གཞན་དགག་སི། འདུག་ཡུལ་གཅིག་དང་སྣང་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་པས།
སྔོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་སྔ་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཏུ་གལ་ཏེ་ཐལ་བ་དང་། ཚད་མ་ཕྱི་མ་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། སྣང་ཡུལ་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་ལ་བསལ་བ་ལོ་ར་བ་ལ་དང་འདི་སྔོན
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཚད་མ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་རྒྱུན་གཅིག་ལ། རྣམ་ཐར་དང་རྟོགས་པོ་དབང་སྔོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲོ་ལོ་ལོ། །ཕྱི་མ་གཞན་དེ་ལ་ཚད་མ་མར་དོན་པ་ཚི་ཚད་མ་དེ་ང་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་ང་དོགས་མི་གཅོད་ནས་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་།

ཞ

༢༥༧

༄༅། །ཁ་ཅིག་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ནས་ཡུལ་ཡུལ་མཆོད་པ་བསམ་ཡས་ཀུན་ཏུ་སྤྲིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཁྲུང་རྐྱེན་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ལ་སྤྱོད། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དགོངས་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ།

རང་ཉིད་རང་གི་ཞབ་ལ་བཞུ་བ་མི་བསྐུལ་བ་ཅེས་པར་བསྐོར་བ་ཀུན་གྱི་མཐར་དེ་ལྟར་ཕྱུང་བ། རང་ངེ་མཚན་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞེས་དྲང་ངེས་བཞི་ཚུལ་ལེགས་པར་ངེས། ཁྱབ་པ་ཅན་མི་སྤྱོད་ཀྱི་རང་དབང་དག་མདོ་རྣམས་ལ་མདོ་ངེས་ཀྱི་བདེ་བ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། འདོད་

བདེ་ཞིག་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱབ་པ་ཅན་བདེ་བ་མདོ་ནས་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདོད་པའི་ཆོས་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ལོ་རྒྱུ་ངག་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལས་གཙོ་མ་དེ་ཞེ་འབྱུང་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་མདོ་དོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི

རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་ཡུན་རྟོག་པ་བཞི་ནི་ལ་དབང་དེ་ལྟར་བ་མི་འདི་ཆོས་ལ་དོན་དེ་ལ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་བཅོན་པའི་རྒྱུད་འཛིན་པ་དང་ལག་ང་བ་པའི་ངེས་ཤེས་ཡོད་དང་ཆེ་བ་དབང་གི་བཞུགས་པ་ལས་ཀྱི་གཏེན། དེའི་དོན་དེ་ལ་ལ་དེ་ལ་པ་རང་རྟོག་པ་ཡི་ལྷ་བ་འདིའི

གཞན་དུ་ཡིད་རྩ་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཁའི་བ་དེ་ལ་རང་གཞག་སྔ་བ་ཤེ་ལྟར་གྱི་དང་དེ་རྩོལ་ལ་གཉིས་ཀ། དག་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ད། དེ་ཆ་ལས་བརྗོད་ལ་ང་ལ་དག་ག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷར་བྱེད་ངའི་རྟོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོབས་ཡོད་ལ་གཙོ་དང་རྟོགས་

པར་བྱ། དབྱེན་ལྔ་ང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞལ་བ་ཟིལ་སྦྱབ་པ་གཉིས། ད་པོ་ནི་མཚན་ཉིད། རྟོགས་པ་ཅི་ལ་བཙལ་མཐོང་ལ་གཙོ་ང་རྟོགས་པ་བར་བྱབ། མཚན་གཞི་ནི། དེ་ཉིད་ལྟ་ཡུལ་དུ་སྦྱང་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་སྣོད་མས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ཚན་ཉིད།

ཚད་མ་ཐར་རྒྱན།

རྟོགས་སྒྲོ་ལ་ཡོད་ལས་ཆོད་དུ་རྟོགས་པ་ར་གྲུབ་འདི་སྒྲོ་བཏགས། མཚན་གཞི། ཡོད་པ་ཤེས་པ་ལ་རྟགས་མ་ལ་སོ། །ཁས་གསལ་བ་ཉིད་ལས། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཞིག་སྒྲ་འདྲེས་ཤིང་ཕྱི་མའི་གཞི་མཚན་ཉིད། ཚོགས་རྣམ་བཅད་དུ་རྟོགས་པ་རྒྱུ། དེ་ཞེས་ཡིན་དགག་དང་། མེད་...

དགག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟོགས་སྒྲོ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཡོད་ལས་ཆོད་དུ་རྟོགས་པར་རྒྱུ། འདི་དང་ལོ་ལ་བའི་སྒྲུབ་པ་དོན་གཅིག་གོ །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོགས་སྒྲོ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་ནས་བསྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དུ་...

རྟོགས་པར་གྱུར་པ། འདི་དང་མེད་དགག་དོན་གཅིག་གོ །མཚན་གཞི་རང་དང་འགྲེལ་ལས། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་འདི་དགོངས་པའོ། །དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་ཞེས་པ་མེད་དགག་ཡིན་

ཞིང་། ཆོས་ཅན་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཡིན་ལ། ལོ་ལ་དོན་འདི་དགག་གསུམ་པ་གཉིས་དང་། མེད་དགག་ཆོས་ཅན་དགག་གཉིས་ལ་དོན་གཅིག་བའི་དོན་ནོ། །ཆོས་ཅན་འཕེན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཚིག་ཟིན་ལ་འཕེན་པ་དང་། དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕེན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རྟོག་པས་སྒྲུབ་པ་འདི་ལྟར་དགག་ཡིན་ཕྱོགས་མ་རྫུ་གྱུར། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་ཤུགས་ལ་སྣང་བའི་དབུ་མ་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ། །ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་སྐད་ཅིག་ལྟ་བུ་འདི་དག་ལ་བའི་མཚན་ཉིད། སྣོད་དགག་བྱ་བཀག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་...

ཕྲ། འདི་དང་མེད་དགག་གཉིས། མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། །ལུགས་བཞག་སྤྱང་...གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཀྱི་མ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལོག་ལ་ཞེ་ན། དངོས་རྟོགས་ཀྱང་། ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་...

504

༢ སྒྲོན་

༄༅། །ཞིབ་པར་བཞིན་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡི་སྒྲོན་མ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡི་སྒྲོན་མ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་ལ་ཞེས་ཟེར་བ་ཉིད་བཤད་དོ། ཛ་ས་དཔག་བསམ་ཚང་ཕྱུག་མ་རྟོགས་ས་ཉིད་ལྟ་བ་འི་

ཀྱི་དོན། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ། མདོར་བསྡུ་ཀྱི་སྐབས་པའི་རིམ་ལ་སེམས་ཀྱི་སེམས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཡིན་དགོས་སྙམ་པ་ཡིན་ནོ། སྐྱེ་རྗེས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཕྲུལ་གྱི་དབྱེ་ཡི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་རྡོ་ཕྱུག་ཀྱི་དབང་…

པའི་རིམ་ཤེས་དེས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཚེ། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་སྐད་བྱེད། འཕྲུལ་འཁྲུལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་འི་སྒྲ་སྐད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྡོ་སྡོད་པ་གནས། མདོར་

བསྡུ་མ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པའི་རིམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་བཀག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་ལ་བ་མ་ཁྱབ་པ་དགག་པ་རྣམ་བཞི་དོན་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡི་རིམ་དོན་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པའི་རིམ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་ཉམས་མེད་པར་ངེས་པ་ཡི་ཚེ་ཉམས་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡི་…

སྐད་བྱེད། ཆོས་ལ་བཅོ་ལྔ་བ་ས་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྡུ་བ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་ལས་ལྡོག་ཉམས་སྐྱེ་བ་ཉིད་པར་ངེས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཡི་སྒྲ་སྐད་བྱེད་པ་ཡི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་ཕྱག་རྒྱ་མེད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་གཞུང་གི་ཚིག་འགྲེལ།

ཕྱག་ལས་རྟོགས་པའི་དོན་ཀྱི་ས་བོན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཁ་ལ་ལོ་ཀེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། དེ་ནི་དོན་སྡུད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གསུམ་ཀ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡི་རྡོ་རྗེ་སྡུད་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་དགོངས་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་བསྡུ་པ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡི་སྐྱེ

505

རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ༔ ༄ ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡང་དག །ལོག་རྟོག་ཞེན་མངོན་སུམ་ལྔར་སྨྲ་བ། ཚད་མ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྟོན།
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ་ཡི་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་པ་ནོན་ལ་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་
ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། ཕྱི་མ་ནི་མཚན་ཉིད། སྔར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རྟོགས་པ་ཅན་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ཐ་དད། གཉིས་ཀ་སྤྱི་མཚན་གྱི་ལ་སྟོན་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཉུས་པ་ཙམ་ནི་ངེས་ཤེས་ཚད་མ་
གཞོད་པ་མངོན་སུམ་ཕྱིར་ངེས་ཤེས་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དང་། དེའི་དོན་རིགས་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡིད་རྟོག་ལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་འམ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ཡིན་འདོན་
དུ་བྱས་ན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཞི་མཚན་ཉིད་ལྡན་ཡིན་ནོ། རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཞིང་
དུ་བྱས་ནས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ། མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ། གཉིས་ཀའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བྲལ་བྱ་རྟོག་པའི་ སྨ

ཞ ཤེར་ཕྱིན།

༄། །དོན་མངོན་པའི་རྟོགས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ཡི་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་རུང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཚོན་རྩང་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་གང་བཞག་ཅིག །བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྡུ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་བློ་དེས། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བ་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་བློ་རྣམ་

བརྡ་སྦྱོར་ཤེས་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་བརྗོད་པ་འཛིན་པའི་རིགས་པ་ལ་རྗེས་འཇུག་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། ལྟ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ། འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་འདིར་བསྟན་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་

མཚན་ཉིད། སྒྲ་དོན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དང་། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་དང་། སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་དང་། དོན་སྤྱི་འཛིན་པ་ལ་ཞེན་ཅན་སྣང་ཡུལ་ལས་ཁྱད་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་བ་དཔྱད་ན། རང་ལྡོག་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་

ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྟོག་ཡང་རང་མཚན་གཞིར་བཟུང་བ་འཛིན་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚོན་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །རྣམ་པ་ཤིག་པ་ལྟར་མི་བསླུ་བ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག །དོན་དམ་པ་ཕྲ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག །ཁ་སྒྲང་

ངོར་ལ་མ་ཁྲུལ་བ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཚིགས་པ་ལ་གནོད་པས། རང་ལུགས་ལ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལ་མི་བསླུ་བ་ནི་ཉེར་བ་དང་། སྐྱེས་རྒྱུ་བསྐོར་བ་དང་། གྲུབ་ཞུགས་པ་དང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སླུ་བ་མེད་པ་ཉིད། ཞེས་

གསུང་ས་བཀླར། དབང་པོ་དང་། ཡུལ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ར་མི་སྲིད་པའོ། །འོན་རྟོག་པ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བ་ཁ་ཀྱང་ངོ། འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་འཁྲུལ་པ་ར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སོགས་སོ་ཆོས་ཅན།
ཕྱོགས་སྔ་དེ་བས་ཆགས་ཀ་ལ་ང་རྫུང་བའི་ ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བབ། །ཞེས་དང་། གང་དེ་འཁྲུལ་བ་ཕྱོགས་མེད་པའི། ། དུས་ཙམ་ན་ཉེར་གཏོགས་ལས་ཀྱིས་སུ་ལ་ཡིན། ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཤུལ་བསྟན་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་འབ
འོ། འོན་རྟོག་གྲུབ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་སོ་ལ་བ་ལ་དགོངས་སམ། ལོག་རྟོག་ལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་དག་པ་ནམ་འཁྲུལ་བའི་ཞེས་པ་ས་རིགས་མི་མཐུན་ཁ་འདག་ལ་ལྟོས་ཤ་བ། རྟོག་གྲུབ་སློབ་པ་ཉིད་
གྲུབ་པ་དང་རིག་ལ་ཚད་པ་སོགས། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དང་ཆལ་བ་འཇིག་རྟེན་འཁྲུལ་བ་རང་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། ཁ་ཅིག །རྗེ་ཡུལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཁྱབ་མ་འཁྲུལ་བས་ཁོ་ཆོད་པས་རྗེ་ས་དཔག་ཁྱབ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ཡི་མིན་
རྟོག་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ། གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི། གང་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དོན། དེ་སྐད་དུ་ཕྱེ་བའི་གྲངས་སོ། །དང་པོ། མ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཤེས་པ་ཙམ་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་དང་། ཡིད་དང་། རང་རིག་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་སྟེ་བཞི་འོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས། ཡུལ་གཞན་རིག་པ་དོན་རིག་གི་མངོན་སུམ་གཉིས། རང་རིག་པ་དང་རིག་གི་མངོན་སུམ། རང་

ཞེ ཤེར་ཕྱིན

༄༅། །གཞན་མེད་པར་རིག་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །དེ་ཡི་སྒོ་ནས་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཡི། གཞན་དང་དང་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་པ་རང་དཔྱད། །དེ་ལ་ངེས་པ་ཆེ་བ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །ཕྱང་ཟབ་གི་སྒྲོ་ཞེས་
སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་དང་། འཕགས་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ཚིག་ཕྲ་བ་ལ་ནི་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ། །བཞི་ག་ཡང་དོན་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ཚིག་ཅིག་ལ་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་པ་ཚད་མ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་རྣམ་ཐར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་དང་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། མངོན་སུམ་ལ་འཇལ་སུམ་པོ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་པོ་རྣམ་ཐར་དང་ངང་། དེ་ལ་སུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་དོན་གཅིག་པ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན།
ལྔ་པ་ནི། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་ལྟོགས། །བྱེ་བྲག་རྣམ་ཀུན་གཟུང་བ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་སོ། འཇལ་བ་གཅིག །ཡུལ་དོན་ཞི་བ་ཉིད། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ། དབང་པོ་ཡི་དཔྱད་མངོན་སུམ་ལ་གཉིས་མེད་པས། བཞི་སྤྱི་བ་མངོན་སྤྱི་
འདི་ལྟ་ནས་ཡིན་ཞེས་སྨྲ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དམིགས་པ་བདག་ལས། སེམས་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ། དབང་མངོན་དེ་ནི་ཚེ་ན་ཡང་མཐོང་བ་དང་བ་མངོན་སུམ་བལྟ་དགོས་སོ། །དབང་མངོན་དོན་ཡིད་མ་ངེས་པ་ནི་དོན་གཞི་ལ་བརྟེན།
གཉིས་རང་བཞིན་གྱི་ལ་གཉིས་པས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་དེ་རིང་། ལྷ་ལུང་ལ་ལ་ས་སྤྲུལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་དབང་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སྐྱོན་ཆད་དེ། དང་པོ་ནི་མངོན་སུམ་གཉིས། གཉིས་མངོན་སུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་

ཕྱལ་ཆེས། མ་འབྲེལ་བར་རྣམ་མིན་པར་ཤེས་ཏུ་ཆགས་པ་ཞེན་དགོས་པ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོན་གཉིས་ཀ་ལས་བའི་རི་མོ་ཅན་པ་ཞི་ཁྲ་ལ་ཞེས། ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་པོ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི་དོན་སྤྱི་མ་ཡིན་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་ནི་ཤེས་པ་ལས་བཏགས་པ་སྟེ། འདི་
བསྡུ་ན་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་རེས་ནི་དོན་དམ་པ་ནས་ལུགས་ལ་མ་རྟོགས་པར་ལྟོས་ཏེ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཙམ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་ཡང་དག་པར་མི་སྐྱེད་པར། རང་གི་ངོ་བོ་མ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཞན་པ་ལས་གྲུབ་པས། མངོན་སུམ་ནང་དུ་ཡོ་
གསུམ་དེ་པོ་འདི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བཀག་ཅིག་ཅིང་། ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱང་བཀག་ཅིག་པས། རང་རིག་མངོན་སུམ་བསྟན་ཟིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཡང་རིག་མངོན་སུམ་འདྲ་དང་དོ་པོ་ཅིག་ཅིག་ཡུད། ཡུལ་ཀྱི་སྟོབས་ས་ཐ་དད་དུ་བཞག་གོ །
མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བཞི་ཅར་ཡང་ཕྱུག་ཀྱི་སྟོབས་སམ་ཐ་དད་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ཤེས་པ་དང་། དབང་མངོན་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། ཡིད་མངོན་ནི་དེའི་ཡུལ་ལས་རྫས་གཞན་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
ཚད་མ་རང་རྟོགས་པ་ཅིག་ཞེ་སྐྱུག་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་འབྲེལ་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་གྲུབ་ནས་རེས་བ་ཉིད་མི་རྟོག་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཐལ་བ་ཞེས་པ་བའི་ཚེ་ཡུལ་ཀྱི་སྟོབས་བཞེད་ཅེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་རྩ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཚེ་རང་རིག་ཚུལ་བསུས་པ་སྤྱད་ནས་པ་དང་། རིགས་པ་གཏེར་དུ་འགྲེལ་པ་ལས། ཡུལ་གྱི་སྟོབས་མངོན་སུམ་པ་བཞི་སྐྱེ་བ་འོ། །ཕྱི་དོན་པ་སྣང་བ་བཀོལ་བས། མདོ་

ཞ

༄༅། ། སྤྱི་གསོན་འཁྲུལ་ལུགས་སྤྱི་སྤྱང་ལས་བརྒྱུམས་པ་ཡན་དག་ཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། ཞིག་ལ་ག་དེ་རང་རྒྱལ་བའི་ཚིག་ཆང་གཉིས་པོ་དེ་འི་མཆོག་ཏུ་ལྷ་ཡི་ཀློང་ཞུགས་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་སྐྱོར་ཞེ་ལ་ནས་དབུས་ལ་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དབང་མངོན་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ངོ་འཕྲོད། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཆེད་དམ། མཚོན་བྱ་ངེས་ཚིག་གོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་

པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་རང་རིག་གི་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནས། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བར་ལྔ། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་

འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རེག་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བར་ལྔ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་ངེས་དབང་མངོན་དང་། གཞན་རིག་དབང་མངོན་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་འདི་དང་། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་འདི་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་

ངང་། མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཚོགས་པ་བྱུང་བ་དང་། དམ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤིག་ལ་ག་དེ་རང་ལ་འགྲུབ་པས། ཐུབ་ཐབས་འཁའ་གའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པ་འདི་དབང་པོ་མི་འགྱུར་བཞུད།

རྡེ་ཧྲ་ཀྲུ་ཀ་ལ་ཅན་འདི་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལྷ་ས་འཛིན་ནུས་ཞིག་ཡིན་ནོ། ། ཡུལ་ཅིག་ཅེར་དབང་ཤེས་པ་ཡི། །རྟོག་ཡིན་དབང་པོ་དང་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དེ་དོན་ཡང་མ་དོན་པ་ལས་གྲགས་པ་ཕྱར་ཟེར་མ་ཡི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཞིག་

དང་། རྣམ་རིག་པཱ་ཎྜ་ར་ཀུན་གཞིའི་ལྟེ་ང་བའི་སྦུ་ལ་པ་སྦོ་བ་སྟེ་དེ་རིག་པས་བསམ་ཡོ་སྒྲུབ་བཅུག ཆེན་པོ་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ་ཡོད་པའི་རྩ་ལ་ཕྱི་ཟླ་མཚོན་དང་བཅས་ལྟ་ཞིང་འཇིག་ཕྱུང་བའི་རྟོག་པ་ལ་ཐུན་བུ་དེ་ཡོད་པར་ཕྱུང་ཅིག ཕྱུལ་བ་དེ་ཡང་བསྟེན་ཤེས
ཀ་དག་རྟུང་ཡལ་ཡས་འདས་པ་ཡས་ཤེས་པ་རང་བྱོན་འཕྲ་དང་། དབང་ཤེས་ཡིན་ནོ། དབང་ཤེས་མ་བསྒྲིབས་པ་ཕྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་འཆི་ང་། ཡིད་ཤེས་ཡིད་ནས་དབང་རྣམ་འདེ་དག་ཡལ་བ་རྣམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་པོ་རྒྱུ་བ་ལྷག་ཟུག་ས
ཅན་ཅོམ་ཞིག་ཀ་ནས་གྲངས་ཞེན་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་སྒྲིལ་བ་རྡོ་རྗེ་ལ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་ར་གྱུར་བསྐུ། འདི་ལྟར་དབང་མདོན་བ་བསམ་ཆད་དང་། འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀ་མངོན་ཀོ་ཤེས་པ་ལ། དང་པོ་དབང་མདོན་བར་མཆེད་པར་ དམིགས་
དེའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་ཡས་བལ། དེ་ཡང་ཡོད་པའི་རྩལ་ལ་ཞེན་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ། མེད་པ་ཞིག་ནོ། །ཡང་ནས་ཀྱང་བརྟག་པ་ཡས་ཀྱང་ཞིག་ཀ་བ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཡང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་དོན་སེམས་གཉིས་ཀ
མཐུན་ཅིག། མངོན་སུམ་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་རྟོག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞེན་པར་རྟོག་ཀ་ཏོག་བཅས། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་མངོན་ཀ། ཞེས་ལ་ཅོམ་པ་སར་ལས་གཞན་པ་ཡི་ཡུལ་འཚོ་མ་ར་མཐོང་བ་ནས་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དེས་ན
གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འགྲུབ་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཚེས་པ་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། མིང་དང་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་མཚུངས་པ་ཡིས། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་རྣམ་གསུངས་པ་དེ། རྣམ་འགྲེལ་དེ།

༄༅། །དེ་སྐུ་འབྱུང་ཕྱི་རིགས་པ་མང་རྣམ་གསུང་ཅང་། ཤེས་པ་ཡིས་ཀྱང་ཅི་དེ། དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ཡིས་བསྟེ་ལ་བསྒྲུ། །ཐམས་ཅད་ཕྱུང་པར་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དབང་མངོན་ཚད་མ་ཚེས་འབྲས། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་དང་མཚན་
གསལ་བ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ། དབང་མངོན་ཚད་མ། མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་རྒྱུ་ལ་འཁྲུལ་པ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཕྱི། ཚོར་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་དོན་ལ་བ་ཅན་ཡང་བ་ཡིན་ཕྱིར།
བཞེད་པ་མ་སྨྲ་དོན་གྱི་ར་བ་སྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཕྲུལ་ཁ་ལ་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་བཏགས་ཉི་ས་ལས། དང་པོ་ནི། དབང་མངོན་དེ་རྒྱུ་ན་གསུམ་ཚང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མཚུངས་འབྱུང་། དམིགས་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྔོན་ལ་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པར། བདག་རྐྱེན
གྱི་སྔོན་ལ་སྦྱར་དང་བ་དང་མ་འདྲ་དང་། ཚུ་བྲག་ཀུ་ཤེལ་ཤེལ་ལ་གཟུགས་པ་བཞིན་སྣང་ཙོང་པ་འདི་སྐུ་མཚན་ཙི་ཡིན་ནམ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན། །དབང་ཤེས་ལ་ཡིན་ཏེ་སྣ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་ཕྱིན་མི་དང་ལ་ཡིན
པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། དེ་ཡི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་འགོ་ཏུ་ས། གཞན་གཉིས་ལ་དཔལ་ལ་བ་སྐྱོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་མདོར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡིས་ལྷ་དང་དབང་པོ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ག་ཟུ་ལ་ལས། དང་པོ་
མཚུངས་ལ་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད། མཚན་དབྱེ་གྲོ། མཚན་གཞི་ཡི་དོན་ལ་བ་ཅན་པ་ཡོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་པ་བཞི། །ཚོར་བ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ལ་བར་མཆོད་པ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱུར་པ་འདི་ཉིད་པ་གཙོ་བོར་གྱ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྐྱེད

དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་བ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་པ་རམ་ཚོན་ས་པ་མཐུན་མཚུངས་པ། ཚོགས་ཆུང་ཉི་ཤུ་བ་བ་ར་མཚོན་པ་ལྟར་སེམས་ལ་ཏུ་སྨྲ་ད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཅེ་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བོད་སྐྱོམ་ལས་འཇུག་གཉིས་ལ་ལ་མོག་ལ་པ་སེམས་མེད་པ་ཕྱི་ནང་མ་སྦྱར་བ་ལ་ཞུ་
ལས་ལྷུང་བ་འོ་ལྟུང་ངས་མས་ཀྱི་ མཆུང་ངས་པ་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་ངེས། །འཆིམ་ ངར་པོའི་འདུག་སེམས་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བ་འདོད་པ་དང་། །ཁ་ཅིག །ཀུན་གཞི་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ངར་པོའི་འཇུག་སེམས་དང་འབྲེལ་ལྡན་བར་ཐུང་ངས་
རིང་པོ་ལ་ཚོད་པ་སྲིད་པ་འཕྲིན་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་འབད་རྩོལ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མི་བཞད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྟན་སྐབས་འདིར་བཀྲ་ཡིན་དབྱི་ ཞེས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་འོད་པ་ལ་ཉམས་ལྷང་སེམས་ཀྱི་ དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་བདག་རྐྱེན་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྒྲ་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་རང་བ་འཕྲིན་བ་ངས་དོན་ལ་ཡུལ་སེམས་ཙམ་ཕྱིར་དོན་ལ་སྐྱ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དེ། རང་གི་བདག་པོ་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་ར་བ་འདི་བར་མཐུན་
ཀྱི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་དང་མཐར་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་ཉིད་བདང་གིས་དབང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྫོགས་པ་ས་རང་དབང་དང་སྐྱེ་དཔ་བྱེད་པ་བཤད་བདག་རྐྱེན་ནོ། །གསུམ་པ་དམིགས་རྐྱེན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པ་གཏོང་བ་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བར་བྱེད་པ་ རྣམ་ཤེས་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་རིག་པ་ལྔ་རྣམས། ཕྱི་དོན་གྱི་ཆ་བཅུ་ལ་ལ་བཞེད་པ་སྨྲ་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོལ་

༄༅། །མངོན་པ་བརྡ་མས། དམིགས་པ་མཚོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་པ་དོན་རྟེན། འདི་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡི་ཕྱི་དོན་གཞི་དཔལ་ལྡན་རྟོགས་ཕྱོགས་པ་ལག་ཟླུག་ས་ལོག་ས་དོན་སྤྱོད། །དོན་གྲུབ་གཟུང་དོན་
དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྣམ་པ་གཏོང་པ་ཙམ་གྱི་ཚེ་ན་ས་དམིགས་རྐྱེན་དང་། རང་དོན་ནས་རང་འབྲེལ་རྣམ་པ་གཏོང་པའི་ཚེ་ན་ལ་གཟུང་དོན་རྒྱུ་ཐོག་པས། གཟུང་དོན་ལ་དམིགས་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱབ་བསྒྱུར་རྣམ་ཤེས་དེ་འདིའི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་རྣམ་ཤེས་དེའི་
གཟུང་དོན་གྱིས་མ་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། རྟེན་པ་སྤྱོད་པ་ནི། །ངང་ལོ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱུན་གསུམ་ལ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་
གི་རྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལས་རང་དོན་ལ་སུ་སྐྱེས་གཞི་གཟུང་དོན་ལ་འཆ་གྱི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་ང་ཤེས་ཡིད་མངོན་སོགས་ལྔའོ། །གསུམ་པ་ལ། བདག་རྐྱེན་ནི། དབང་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་
ཚེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ། ཡིད་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། དོན་རིག་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་ཤིང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དོན་རིག་ཡིད་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་མི་
ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། བདག་རྐྱེན་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དེ་དབང་ཤེས་ཉིད་དུ། རྣམ་གསུམ་འདི་ལ་གཉིས་ཆར་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་རིགས་འདྲ་བ་ཞན་པའི་བདག་རྐྱེན་དེ་ཉིད་པ་ཡིད་མངོན་

ཧཱུྃ་ཕ་ག་ཿལ་རིག་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་ཚན་ས་དེ་མ་ཐག་རྩེན་ན་རྫོག་སྐྱེ། རྣམ་དེས་སུ། དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡས། །རྒྱུད་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།
དམིགས་རྐྱེན་ནི། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དམིགས་རྐྱེན་ནི་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་རྫས་སུ་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྐད་ཅིག་ཉེར་ཕྱིར་འདས་པ་ཡིས། །དོན་མ་གྲིང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར། དེ་ལ་དེ་ཉིད་རིག་ལ་ཚད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་གཅིག་རྒྱུད་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྒྲ་བཤད་ཚུལ།
དེ་ཆེ་དམར་བསྒྲུབ་པ། སྐྱེ་བའི་གནས་སྣ་ཚོགས་དཔྱད་པས་དང་པོ་ངེས་གསུམ། དང་པོ་ནི། དབང་མངོན་ལྷ་ཁག་གསར། དེ་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་ལྟ་ཅིག་ཙར་སྐྱེ་མི་སྐྱེ། མི་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་ཨི་ཁྲ་དཔར་མ་ལ་འབྲས་བུ་ཉི་ཁྲ་དཔར་མི་འགྲུབ་པར་སྒྲུབ་ཞིང་། སྐྱེ་ན་གང་
ཟག་གཅིག་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་པོ་ཞེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་བ་དེ་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདོད་དེ་རིགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཅིག་གི་ལས་ལྡན་པ་ཡི་ཕྱིར། གཞན་རྒྱུ་དབང་ཤེས་ལྡང་དང་རྟོག་པ་ཅིག་ཙར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་
བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །དོན་སེམས་ཅན་རྣམ་ལ་ཉན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་དེ་རེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིགས་འདྲ་ལ་བརྟེན་བཞུན་ལ་རང་རིགས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅིག་ཡས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་མངོན་

ཞ

༄༅། །ལྷ་ཡུལ་རྒྱན་མེད་པས་དེ་དག་མས་སྐྱོ་ངོ་བ་ཡི་རང་རིག་ལ་ཡང་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ངེས་ཆོས་ལ་ཡིན་ཏེ། དོན་བཅོམ་པ་ཤེས་པ་ཐམ་ཁྲུལ་བས་ཁ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དོན་སུམ་
གཞན་བཞིན་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱི་ས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ནི་དབང་པོ་སྔ་མ་དང་རྫས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བས་པའི་ཕྲ་རྒྱུད་འབྱེད་དེ། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྟོགས་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དབང་སྐྱེ་དང་ཡུལ་གྱི་ཕ་སྐྱེ་མཚུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཟུགས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་དུས་སུ་ཕྲ་རབ་འགོད། འཕྲད་པའི་ཕྱོགས་སྔོན་བརྗོད། དོན་རྟོགས་པ་སྟོང་བ་ཡོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱན་གྱིས་དང་པོ་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་ངེས་མ་གཅིག །དེ་ལ་ཡིད་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག །དེ་ན་རེ་དབང་
མངོན་སུམ་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ཡོད། མཐོང་བ་ང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཉམས་རྟོགས་ཡིད་མངོན་ཀྱིས་བརྟུལ་ལོ། ཞེས་བཞེད་པ་ར་ཁ་ཅི་པ་ཆེན་པོ་ལྡན་རྒྱ་གསུང་སྒྲོ་ལ་ལ་བསྐྱུར་དོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་དབང་མངོན་དེ་ཉིད་ཀྱི
རྒྱུན་རྗེས་ལ་པ་ཡིས་བརྟགས་ཏེ། ཡིད་མངོན་སུམ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གཟུགས་ལ་བརྟག་པ་ཡིན་ནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ལ་བར་སྣང་བ་ཡི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་རྒྱུན་ཤེས
ཀྱི་མཚན་གཉིས་སྐྱེད་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་དང་པོ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཤོས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མ་ཆགས་ཀྱི་བར་དུ། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྲངས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ།

དབང་མངོན་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ལས་སྐྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། ཡིད་མངོན་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ལས་སྐྱུར་བར་དེ་མ་ཐག་ཅིག་དབང་མངོན་ལས་སྐྱུར་བས་སྐྱུ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་སྐད་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་ནི
གཞི་དཔེར་ན་མི་འཐད་དེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡིད་ལ་སྐྱུར་བ་དང་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡིན་རྒྱུ་གསུམ་མཚང་བས། དངོས་རྒྱུ་ལ་སྤང་དེ་ལ་འབྲས་སྐྱེ་བ་ལ་ཟློས་སྐྱུང་དགོས་པ་མི་རུང་བ་ཡིན་སྤྱིར་དམ། གཞན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་བ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱུར་སྐྱུང་སྤྱོད་ཕྱིར།
སྤྱི་ལ་ནུས་སྐྱེ་བ་འདི་དོན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱི་ས་ར་དཔུ་ལ་བ་ལ་མཆང་དུ་མི་སྲུང་བ་ར་ཐུ་ལ་བའི་སྐྱེ་རྣམ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་ལ་ཡང་བཏུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མ་རྫོགས་པ་རྣི་གོང་དུ་ཡིད་
མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཚང་བས་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དབང་མངོན་གྱིས་གེགས་བྱེད་དོ་སྙམ་ན་དེ་འང་ཞེ་འཐད་དེ། དངོས་རྒྱུ་ལ་སྔར་དོན་འབྲུ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་རྒྱུན་གྱི་མཐར་ཡང་
གེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གཟུགས་ནི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡིད་ཀྱང་དོན་ཆགས་རང་། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཡིད་ཀྱང་···
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཤེས་ཏེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས། །སྐྱེ་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཡིན། །འཛིན་པར་བྱེད་པ···

༄༅། །ཡིད་བྲང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མན་ངག་ཀྱི་དོན་བཤད་པར་བཞེད་པ་ལ། སྐྱེ་སྐྱོ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། མངོན་སུམ་མཆོག་ཏུ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་མངོན་དོན་སྔ་དེ་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་
པ་ཡམ་མ་རྟོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། རང་གི་བྱེད་རྐྱེན་བདག་ཆེན་དབང་མངོན་ལས་འབྱུང་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཞིག། ད་ལ་ཡང་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་རྫོགས་པ་ཡི་མ་ཐག་པར་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
ཚོགས་མཆོག་ལ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མཇུག་ལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་། རྒྱུན་སྐྱར་ཆེས་ཡས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། ཧ་ལམ་ཉམས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་ནི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་བདག་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱ་
དེ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཡི་ཕྱི་དོན་གྱིས་དམིགས་རྐྱེན་བྱས་ནས། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་བས་ཡོད་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ། ཅེས་བརྩམས་ནས་ད་དུང་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཇུག་ས་པར་གྲུབ་ནས་མཉམ་སྐྱེ་
བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་ཚེ་མངོན་སུམ་གྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱན་འགྲེལ་གསུམ་དུ་འབྱུང་སྟེ། །ཕྱི་རབ་ཤལ་ལ་དབང་མངོན་དང་། ཡིད་མངོན་གྱི་འགྲེལ་གཉིས། ནང་བ་ཤམ་ལ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འགྲེལ་གཅིག
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྒྱན་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱན་གསུམ་མཚན་པ་ལྟ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཞིག་རྣམ་འཕྲུལ་ཡང་བཟླག་ལ་ཟད་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་།

གཟུགས་ཀྱང་དོན་ཡིད་མ་དོན་ཀྱང་ཅི་ཡང་དང་པོ་ཉིད་བད་མིག་པ་ཆེ་ཞིག་སྟོན་པ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཡིད་ལྟར་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་ བརྟན་དུ་བསྒྲུར་རོ། ཡིད་ལྡོག་ཏུ་ཐོན་པར་དེ་ནས་གཞན་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས
པར་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་བརྗོད་པ་སྒྲོང་བས། སྐུ་སྐྱེ་ཐབས་ཀྱིས་རྟོག་པ་སྤོང་བ། འགྲོ་བ་ཅི་ལྟར་གཞན་གྱི་མཚོན་པ་སྟོང་བ། ཡོད་དུ་མ་བཞིན་སྒྲོད་པ་སྤྱོད་བདག་སུམ། དང་པོ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། །ཞེས་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ལས
ཤེས་པ་བཞི་པོ། །ཀ་ནི་སྔ་མ། རྒྱལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ཡིན་ནོ། ཡིད་མ་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་པའི་རྒྱུ་བ་བཞིན་དེ་ཙམ་སྤྲོས་ལས་ཤིང་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཆོག་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིས་མི་གསོད་དོ། དབང་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྟོགས་པ་རབ་སྤྲོས་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཀྱིས་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཏུ་དེ་བ་དང་བསྟན་པའི་ཚིག་ཟུང་ལ་ལས་སྐྱེད་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིག་ཤེས་པ་མིན་ནོ། མི་ཤེས་པ་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྟར་བས་ཐབས་ལས་མི་བཟོད་དོ། གཞན་དང་ཡིད་ལྟར་དབང་བསྟན་པའི
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སྤྱང་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་མཚོན་ལ་ཡིན་ནོ། ཡིད་མ་དོན་གྱི་མཚན་གཞི་མི་རྟོགས་པ་མ་ཚོར་བ་ཞིག །མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཐབས་སུ་སྣང་བའི་ཚེ། དེ་ནས་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་བར་སྣང་བ་ཡང་མེད་པ་ཐལ་བའི
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགྲོ་བ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྒྲོང་བ། ངེས་ཤེས་འཇུག་མི་འདྲ་བ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་སྒྲོང་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏེ། འགྲོ་བ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་དོ། ཞེས་སོགས་ལ

༄༅། །དོན་རིག་གི་ཚོགས་གཉིས་པ་ཡོད་པར་བཤད། ནང་བཀྲལ་བ་དེ་ལ་ཉིས་ནམ་ལས་སྤྱི་མཚན་བའི་ངོར་རིག་གི་ཚོགས་གཉིས་མཐུ། ཡང་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་ཞིར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ནང་བཀྲལ་བ་དེ་གཉིས་ལ་རང་རིག་ཏུ་གཅིག་བཤད་པར། ཕྱི་བཀྲལ་ལ་ཡང་དེ་
གཉིས་མངོན་དུ་རིག་ཏུ་གཅིག་པ་ལས་ཡང་ནང་འགྲེལ་ཀྱི་གཉིས་སུ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་རོ། ལོ་ཚུལ་དོན་རྫུ་ལ་བཞིར་ལྷུ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་མངོན་སུམ་གསུམ། དེ་ལས་ནམ་ཉམས་སྒྲུབ་ཕྱིར་འཕེར་རིག་མངོན་སུམ་བཞི། ཡང་རྫས་ཏུ་རྩིས་ལ་
དེ་གསུམ་རང་རིག་ཏུ་གཅིག་ཅིང་སྣང་བ་གསུམ་དོན་རིག་ཏུ་གཅིག་པ་ལས་ཡང་ན་གཉིས་སུ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འཇུག་ས་མ་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་ཚོ་ན་ལ་རྟོག་མ་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་པ་བཞི་མངོན་སུམ་ལ་ཡི་ཞུགས་མངོན་སུམ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གཞི་ཡིན་ཟེར་
ནས་མངོན་སུམ་གསུམ་ཕྱི་མ་ཚོགས་བཞི་ལ་ཡི་དོན་ཡིན་ནོ། ཕྱིར་འགྲེལ་པ་ལས་ཐ་འབད་ལས་ཏེ། ད་མིགས་ཅན་ལོག་མཐོང་གྲོལ་བ་སྙམ་པ་དང་ཡང་གསུང་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཏུ་ཐལ་
མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྲང་ལ་ཐ་ཉ་མ་རྟུ་སྐྱེས། དེས་ན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཞིང་རྟོག་པ་གཏེར་ལས། དབང་པོའི་རྒྱུན་མཐའ་ལས་དབང་ཤེ། རྗེས་འབྲང་ངེས་རྟུ་ནུས་པ་ཅན་ཡིན། །ཡིད་དབང་བས་
ནི་ཡི་དྭགས་ཅན་མིན། །ང་ཡི་ཕྱིར་ནས་རྗེ་ནུས་མེད། །ཅེས་དང་། དེ་ཡི་རང་འགྲེ་པ་ལས། དབང་པོའི་རྒྱུན་མཐའ་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལ་ཐག་རྒྱུན་མཐའ་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་ཐུབ་སྟེ་ཀུན་ལས་ཡིད་ཀྱི་ཀྱང་རྟགས་པ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བ་བར་མཚམས་

ཡེ་དྲག ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཚིག་ཡིན་པས། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་གཞན་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པས་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཐུབ་པས་རང་ལས་དེས་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །སྣ་ཚོགས་བཞི་ཉིད་དུ་ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་ན། དེ་ལས་ན་དེ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་ན། དེ་བཀག་པ་སྔར་ཐམས་ཅད་པ་འདི་དག་ཡང་དག་པར་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་མི་འཐད་དོ། དབང་པོ་ཡིན་ནམ་རེ་ཞིག་བསལ་ཉིད་ཡིད་དབང་ཡིན་ཅིང་། དབང་ཤེས་སུ་མ་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། ཡིད་མངོན་[illegible]བས་ཏེ་དུ་མ་ལ་ཕྱི་ཡི་དང་དབང་ལྷ་མ་ལ་ཚེ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བ་དགོངས་པ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་མངོན་སྣང་ཅིག་རེ་ལ་བཞི་དུ་ཡིད་མངོན་གྱི་འབྲས་ལྟེང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག ། ཡིད་མངོན་ཉེ་ལྷར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་མངོན་ཉེ་ལྷར་པའི་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡང་ཚིག་གི་དོན་ལ་མ་འཁྲུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དང་པོའི་ལྷག་མ་ཅན་ལ་དབང་སྒྲ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དབང་མངོན་ཉེ་ལྷར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དབང་མངོན་ཉེ་ལྷར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡང་སྦྱོར་དགོས་པ་ར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡན་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ། དབང་མངོན་ལ་རྒྱུན་ཡོད་དེ། དབང་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་དང་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྷུམ་ལ་བརྟེན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་མངོན་ལ་རྒྱུན་མེད་དེ། ཡིད་…

ཞ [illegible]

༄༅། །མཚོན་བྱེད་མཐོང་ཆེན་གྱི་རྟགས་རྒྱུན་ལ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་སྐྱེས་པ་སྦྱོར་བ་ཆེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་སོ། ཡིད་མཚོན་གྱི་དེ་མཐོང་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་ལ་མཚོན་གྱི་རྐྱེན་ཡིན་གྱི་ཡིད་མཚོན་གྱི་རྒྱུན་ལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟར་ཡིག་དང་ཅིག་བསྒྲུབ་སྟེ། ཡིད་མཚོན་གྱི་དེ་མཐོང་ཆེན་དང་། བདག་རྐྱེན་གཉིས་རྟགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་མཚོན་གྱི་རྐྱེན་གསུམ་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་བདག་གསུམ་ལོངས་ཡོད་ཅིང་། དེ་མཐོང་ཆེན་གྱི་རྟགས་རྒྱུན་དེ་དབང་
མཚོན་རང་གི་རྟགས་རྒྱུན་ཡིན་པ་སྔར་དབང་མཚོན་ལ་རྒྱུན་ཡོད་ལ། ཡིད་མཚོན་གྱི་དེ་མཐོང་ཆེན་དང་། དམིགས་རྐྱེན་གཉིས་ལ་རྟགས་རྒྱུན་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་མཐོང་ཆེན་དང་། བདག་རྐྱེན་གཉིས་ལ་རྟགས་རྒྱུན་སོ་སོར་མེད་ཅིང་། དེ་མཐོང་ཆེན་གྱི་རྟགས་
རྒྱུན་དེ་ཡང་དབང་མཚོན་གྱི་རྟགས་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། ཡིད་མཚོན་རང་གི་རྟགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཆེ་བ་སྔོན་དེའི་དགོངས་པ་སྒྲིབ་ཙམ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་དེ་སྔོན་ལྟོས་ལས་གཞན་མ་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་
པ་རང་རིག་མཚོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མདོར། ཆགས་ལ་བཞག་ས། རང་རིག་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྣམ་བཤད་པ་བསྟན་པ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་
སུ་གཅོད་པར་སྐྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ། དེས་སྨྲ་བོ་ཡོངས་གཅོད་པ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་མྱང་བ་ཙམ་ལ་མཚོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་། ཞར་ལྡོག་ནས་རང་རིག་མཚོན་སུམ་མ་ཡིན་

ངེས༔ ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་བ་འགགས་པ་རིག་གཅིག་ཏུ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་གཅིག་གཉིས་གཟུང་རྣམ་དང་

འཛིན་རྣམ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ན། གཟུང་བ་ལ་ལྟ་བ་ཕྱི་ལྟ་བྱུང་དང་། འཛིན་པ་ལ་སྣང་བ་ལྡོག་ཕྱེ་ནང་ལྟ་བ་ཞིག་ན་ལས་སྐྱ་བས་སུ་སྣང་བའི་རང་རིག་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱོགས་ཙམ་ལ་ཡོངས་སུ་བས་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཁྱབ་པ་བྱུང་། རང་རིག་དང་གཞན་རིག་ལ་གཅིག་ཡིན་པ་བྱུང་། རང་རིག་ལ་ལུ་ལ་ཡོད་མེད་དུ་བྱུང་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་བས་ལ་གཅིག་ན་རེ།

གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བ་ཙམ་གྱི་ཆ་དང་། ཡུལ་གཞན་རིག་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། འཛིན་རྣམ་ཡིན་པས། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། ཕྱི་མ་ནི། གཟུང་རྣམ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་

རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འོ་ན་ཕྱི་ཐག་པས། ལས་དང་ལྡན་པའི་ངོར་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་རིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ལ་འདོད་ལ་ན་འདོད་ན་རིགས་པ་ཐལ་བ་དང་། སྔོ་འཛིན་

དབང་མངོན་ཚོས་ཅན། སྔོན་པོ་མི་རིག་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་རིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོར་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་དེས་ལས། དམིགས་པ་ཡི་

ཁ ཉིས་བརྒྱ་

༄༅། །ཕྱག་མ་ཡིན་ནམ། །ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ་ཕྱུར། །ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྔོན་མེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡེ་ནས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན། རང་གི
ངོ་བོ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟུང་རིག་ནས་གཉིས་ལ་ཞལ། དཔེར་ན། ཚད་མ་མདོར། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ། །དོན་ལ་མ་ཡིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོ་འདོགས་མིན།།
དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་སོ། །ཉི་མ་ལས། སྣང་བ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །སྒྲོ་བ་ཟིན་དང་བདག་མེད་ངེས་དགོས་པ་དང་དོན་མཐོང་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཁྱབ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནམ་པ་དེ། སྤྲོ་བ་ཟིན་དང་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ལ་གཉིས་སྣང་བ་རང་བྱེད་པ་བསྒྲུབ། །རང་རིག་པ་ཆེ་རབ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དགོས་པ། ཕྱིས་ཀྱི་དུས་པ་དེ་རིག་པ་ལས་བསྒོ་བ་འཛིན་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་དག་པ་ཉིད་བྱེད་པ་ཡོད་པར་བཤད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་གཞན་པ
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དག་རིག་གྲུབ། །ཅེས་སོ། །རང་སྐྱོང་མེད་པ་ལ་བཀོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ཉིད་བདེ་བའི་ཀ་ལ་སྐྱོང་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་གཅིག་ཡོད་པ་རྣམ། དེ་ལ་སྐྱོང་བྱེད་ཡོད། རང་སྐྱོང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། རང་དང་སྐྱེ
མ་ཉམས་པ་ལ་ཞེ་ན་དང་རྟགས་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནམ། ཕྱིས་རྟེན་གཞི་ཤེས་པ་རྟགས་གཞན་ཀྱི་སྐྱོང་བ་ཡིན། ཞེས་དཔྱད་ནས། གཞུང་ལས་བཤད་པ་མིན་ཏེ་བྱེད་རྣམས་ལ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ནི། ཚོད་གཅིག

525

ལ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་རིག་ཡིན་པ་ས་མཚུངས་ཅིང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་ཡིན་པས་མཚུངས་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། དབང་ཡིད་གཉིས་པོ་དེ་ཁ་ཅང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་ངང་ལས་རྟགས་
གཞན་པ་ཡོད་པས། དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ། དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་རང་ལས་རྟགས་གཞན་མེད་པ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བས་སོ་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན།
རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ། མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་། དམིགས་བརྟག་ལས། དབང་མངོན་ཕྱི་ཆེན་གསུམ། སེམས་ཙམ་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་བཟུང་མཛད་པ་མི་འཐག་ཞིང་། ཚད་འཛིན་གཉིས་པ་རང་བཞིན་ཞེས་
ཀྱི་ཚད་འགྲུབ་ལ་ཡང་རང་རིག་འགྲུབ་ཅུང་བཞག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་འཕྲུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཡུལ་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་བདག་ཡུལ་དུ…
བཞག་པ་ནི། །གཞལ་བྱ་རང་ལ་སྤྱོད་འབྲས་གཉིས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ངེས་པར་བློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཅིག་ཅར་དུ་ནི་སྤྱོད་འགྱུར་བའི། །ཡུལ་ནི་ཤེས་པས་གཟུང་ཉིད་དུ། །རྣམ་གང་གི་ནི་འཐད་པར་འགྱུར། །
ཞེས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱང་བྱ་ངོ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞིས་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག །ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་སོ་སོར་མཐུན་པར་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པ་སྨྲ་ཞིང་བཞིན་དུ་འཆད་པ་ཉི་མ་རིགས་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་…

ཡ

༄༅། །རིགས་པ་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་དུ་གཟུང་ལྡན་མ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་དེ། འཇིག་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཚད་མ་དེ་མ་ཚང་ཏེ། མི་བསླུ་བ་ངེས་པ་དང་། མི་བསླུ་བ་དེ་ཡང་། མི་བསླུ་བ་སྔར་དང་ཕྱིར་བོད་དང་། །ཁྱབ་བདག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་ཕྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་དང་། དཔྱད་ན་དོན་
རྟེན་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། རང་གི་གཉིས་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་རྟོགས་པ་པོ། །གཞན་དུ་ཚད་མ་ཞིག་ནི་ཡིན་ཏེ། །དོན་དམ་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ། རང་རིག་ལ་སོགས
མེད་དེ། དེའི་ཚེ་གཞལ་བྱ་ཡུལ་ཡིན་པ་གཏན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྣང་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དོན་དམ་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ། སྒྲ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རྟགས་ཚོགས་དོན་གསུམ
དབྱེར་མེད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཡུལ་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་བཞག་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲ་གཅིག
ཉིད་ལ་རྟོག་པས་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པ་གསུམ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་དུ་བཞག་པས། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་ཡང་དགོངས་ནས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་བདག་ཉིད་མ་པར

ཕྱིར་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་དང་། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་པ་ཞེས་དང་། ཀ་ལ་ཤ་ཙེ་རང་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རང་རིག་པ་ཡུལ་མེད་པར་བསྒྲུབས་སོ། །ཐ་སྙད་པ་དགོས་ཚེ་བཟུང་ནས་རྣམ་པ་འཁྲུལ་པ་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་དང་། འདི·····
གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱི། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཐ་དད་སྣང་བཞིན་རྗེས་ཀྱུར་བསྒྲུར། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དང་། །ཇི་ལྟར་ཀྱེད་འཁྲུལ་སྣར་གནས་པ་འདི། ཅི་ལྟར་རྗེས་སུ་གཞན་དབང་བཞིན་ཏུ། །ཞེས····
སོགས་གཟུང་རྣམ་པ་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་བཞག་འབྱུ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ལྟ་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་རྣམ་པ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་ཤེས་གསུམ་དང་། ཚད་འབྲས་གཞལ་བ་གསུམ་གཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པར···
གསུངས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ན། འདི་ཡི་མཐའ་ཆོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བཅད་ཀྱང་ལ་གཞན་པའི་སྙིང་པོ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་རྣ་ལ་བརྗོད་མ་ཐོན་སུ་མ་འདི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆོག་རྣམ་པ་ལ་ཚེས་ཀྱི་མིག་རྟུལ་མེད་ཅིང་དེ···
མདང་བྲལ་བརྟམ་པར་དག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཚད་མ་མདོ། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མ་བསྟན། །མདོ་ལས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྔར་བཤད་པ། །དེ་དག་གི་དགོས་མཐུང·····
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཀྱིས་ཁྱད་བཤད་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ། ཡུལ་ལ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་ཚུལ། སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲུབ་མ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་

༄༅། །གཞི་རྟགས་མཚོན་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སློབ་མ་བུ་དགའ་བོ་རྒྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་མཁའ་འགྲོ་ལ་བའི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག
ཆེན་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ། དེ་ལ་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས། རང་རྒྱལ་མི་སློབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། ཐེག་ཆེན་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་རྣལ
འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་རྣམས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྣང་བཅས་སྣང་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅུར་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་བཅས་རིགས་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ།
ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ། དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས། ཐབས་ལ་ལྟོས་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རོ། །ངོ་བོ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་ཉེར་ལེན་དང་། ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟ་བ་མཐོང་བའི་
ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལས་ལྡོག་པས་ཇི་སྙེད་པ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་བཙོན་འགྲུས་བསྐུར་བས་ཚེ་གསུམ་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུར་བསྲིད་པ་གསུམ
གྱི་མཐར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། བསེ་རུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ

ཚད་མ། ༢༦༥

ཀྱིས་མ་ཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ན་ལས་མེད་གསུམ་ལ་ས་སངས་རྒྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཁོར་དང་བྲལ་བ་བཅོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ། དེ་ལས་རིགས་པའི་ཐབས་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་སྙིང་རྗེ་དམན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞར་ལ་ཕྱུང་མ་དོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ། དེས་མ་རིག་པའི་ཐབས་ཆགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྒོམས་པ་རྒྱུན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཡང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མངོན་བསྡུས་མ་དང་པོ། །ཞེས་སོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་ཤེས་པ་ཡུལ་ཡ་མཚན་མ་འགྱུར་ཚུལ་ལ་གཅིག །རྣམ་མཁྱེན་ནི་དེ་ཅིག་མ་དང་པོ་ཚན་མ་དང་། གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཀྱང་རང་དོན་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་སྒྱུ་བ་ལ། ཚད་མར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་མ་ངེས་ན། དེ་རང་མཚན་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག་ལ་ལྡོག་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅིང་། དེས་ན་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མ་ལས་དམིགས་ནས་དང་། གཞན་རྟོགས་ཀུན་དགོས་ངེས་པ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་རྟགས་ལ་ལྡོག་བྱེད་ཅིང་། འཕགས་པ་བདག་ག་པའི་ཐབས་ཆགས་དང་མཐའ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཚེ། སོ་སྐྱེ་དང་འདྲ། སྔོན་ནས་བསྒོམས་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཚེ། ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྟག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པའི་ཐབས་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས།

ཁ ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །ཇི་ངར་དེ་འཇིག་ཆོས་ནི་སྒྲོལ་བས་ཕྱིས་རབ་ཏུ་སྒོམ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་རྒྱལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མ་ཕྱེད་ནམ་མི་ཕྱེད་ཀྱང་ངེས། སྔར་བཤད་པ་བཅིག །ངེས་དགུ་རབ་བརྩོམ་སུ་མ་ཕྱེད་ཅིང་།
འདས་མ་འོངས་ཀུན་ལ་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡ་ཅིག །དེ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བདུད་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ། མི་ཕམ་དང་། མདོ་ཉིད་ཐུབ་གྲུབ་ས་རྟོགས་པ་ཀ
ནི་ཅིང་། འདས་མདོ་ཀྱིས་རང་དོན་ནས་རྣམ་པ་གདང་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ཐུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། བཅོམ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པར་འགྱུར་བ། ཕྱིས་རབ་ཏུ་མཐའ་ཅད་མ་ཕྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་ཐམས་ཅད། །དེས་ན
ངེས་ཤེས་ཐུ་མ་ཕྱེད་རྩོལ་སྒྲུབ་མཐོང་གི་སྐྱོན་དཔག་པར་མི་ནུས་ཏེ། ངེས་དེ་མ་ཕྱེད་ཀྱི་ལ་བ་སམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྟན་འབྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ། དོན་གྱི་ཐུབ་པ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། གྲུབ་པ་ལ་མི་ཕྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ། འདས་པ་བཅུ་ཞིན་བསྟན་པ་དང་། མཐོང་བ་ཐ་འབྱུང་འགྱུར་བསྟན་པ་གཉིས་ཡས། དང་པོ་ནི། ཆོས་གི་ཁ་དང་པ་རྣམས་རྒྱུ་རྒྱུ། །ལྡོག་རྒྱུང་བ་ཡང་དག་པར་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ
དོན་དམ་ཕྱུན་ཅིང་བག་པ་མེད་ན། ཕུལ་དེ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐུབ། དེ་ཡང་རང་གི་ཡུལ་ཆད་པ་བཞི། གཟུང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་པ་འཆད་པ་ལ་དོན་དང་མཐུན་ཅིང་འབག་ལ་མ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུང

པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དོན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བ་རང་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་བཀོད་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལ་དངོས་ལ་དང་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ནས། འདི་ལྟར་སྒོམས་པས་སྤུ་...
མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དེ་བློ་ཆོས་ཅན། གོམས་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་བར་གོམས་ལ་བར་བྱ་བ་ནི་གོམས་པ་རྒྱུ་དེའི་དོན་ལ་གསལ་བ་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ཅན་ཏེ། དེའི་བརྟན་པ་གོམས་པ་བ་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་རང་དབང་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བསྒོམ་པ་...
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟེན་བརྟན་པ་བསྒྲུབ་པ། སེམས་པ་རང་གི་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བར་བསྒྲུབ་པ། དེ་ང་སྒོམ་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
རིགས་པའི་སྟོན་མ་ཐག་བསྐུལ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཐག་ལ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་པ་རིགས་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཀག །ཅེས་པ་...
ལྟར། སྔོན་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་སྔ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ། རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཕྱོགས་མཚོན་པ་ཙམ་ཏེ། ཕྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བལྟ་བ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ། ཀྱི་ལ་མ་ངེས་པ་བསྟན་པ་ཞར་བྱུང་ནས། ཕྱི་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་དེ་...
རིགས་པ་སྔ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་མུ་སྟེགས་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་ལ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟགས་མེད་

ཁ ༄༅། །ཉིས་སྨྲ་བ་པ་དང་། བདག་འཛིན་མེད་པའི་རིགས་པ་ལ་བསྟུག་མེད་རྟེན་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཤེས་པ་ཡི་དམ། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་དྲུག་གིས་སྟོན་ཏེ། བདག་འཛིན་དང་བཅས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་བས་རིགས་

ཉིས་བརྒྱ་ པ་ཚོགས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་རྣམ་མཚམས་སྦྱོར་བ་རང་དབང་མེད་ཅེ། རིག་པ་ཕྱི་མར་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བ་ནི། བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཉོན་གཉིས་ཚང་བ་ཡིན་པས། གེགས་མེད་པ་ནི་བདག་

མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་བས་གནས་པ་ནི། །བརྩེ་བ་ར་མ་ཡང་དག་པ་ཤེས་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་དམ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མར་མཚམས་སྦྱོར་

བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ངོ་། བདག་འཛིན་མེད་ཀྱང་རང་སྣང་རིག་པས་ཀྱི་ཡང་གིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་པ་རིག་པ་ཕྱི་མར་མཚམས་སྦྱོར་བ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སྡུག་མེད་རྟེན་ཉམས་

འདས་བའི་ཚེ་རིག་པ་ཕྱི་མར་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པས་ཏེ་བ་རྟེན་པ་མི་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། འདི་རྟེན་བརྟན་པ་ནི་སྙིང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་མ་དེ་ཉམས་མ་སྨྲ་ང་གི་བར་དུ་རྟེན་བརྟན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟེ་ནས་རྟེན་བརྟན་པར་

བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། གོམས་པ་ལས་བསྒྲུབ་པ་མེད་ཅེ་ན། །ཞེས་ཀ་གཅིག་འཆད། རྟེན་བརྟན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ལ་ལས་བརྟེན་སོགས་གོམས་སྦྱོར། །ཅེས་སོགས་ཏེ། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བདག་

མི་འཇིགས་པའི་སྣ་ཚོགས་ཅན། ཕྱི་རོལ་ས་ལ་ཡས་རང་གི་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མི་གཡོས་པ་ར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་མི་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་བསྒོམ་པ་ནི། རང་རིག་མ་འཁྲུལ་ཏུ་བསམ་ཀྱིས་སྒྲུབ་
པོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ནི་བརྟན་པ་བསྒོམ་པ་རང་གི་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕྲུར་བ་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟུན་པ་ར་དེས་པས་ཁྱབ་བོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་སྤྱོད་མ་བྱུང་གི་བར་སྐྱུར་བ་ལ་རྟེན་ཀྱི་
གཉིས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་འཇིགས་པ་གོམས་པས་འདི་སྙོན་མེ་ཅན། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། རྟོག་བྲལ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཐབས་བསྒྲུབ་བོ། །ཕྱི་མ་ལ་བར་སྣང་བས
རྟོག་མེད་འགྲུབ་ཅེས། ཕྱི་ནང་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཡང་བར་སྣང་བ་ལ་མ་བསྐྱེད་ལ་བས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ལ་མི་ཐབ་དུ་པ་གྲོང་བས། སྣང་བ་ལྡན་ཅིག་ཤ་མི་བཟད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡན་ཅིག་ཤ་མི་ཟད་པ་བསྒྲུང་བ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བཅས་པ་གཏན་ཚིགས་སྤྱད་ལས་པའི་ཤེས་པ་ས་བ་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལས་སྒོམ་ལ་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་པ་ཅན་སྒྲོང་བ་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ཀྱང་སྤྱང་ལ་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏེ་
པ་རིགས་ལ་བཞི་ལས། ལྟ་སྤྱི་རིགས་ཀྱ་བཞི་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྣང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཐབ་ལ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ལ་ལྟ་རིགས་ནི་

ཞ། ཤེར། ཕྱི

༄༅། །སྔར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྙོམས་པ་མི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་
ཞི་བ་ལ་ས་མ་ཐབ་པའི་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་ལས་མ་ཐར་བའི་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་བ་ལ་ལས་མ་ཐར་བ་མེད་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡིན་ཤུགས་ལ་བསྒྲུབ་པ་དང་སྤོང་བ་འཛིན། ཞེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དེ་ཡི་རྣམ་གྲངས་སུ་མ་ལུས།
འབྱུང་ཞིང་མ་ཉམས་པར་སྤངས་པ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བསྒོམས་པས་སྤོང་། །ཞེས་སོགས་པ་དང་། བརྩེ་བ་མཆོད་པས་བསྒྲུབ། །ཞེས་སོགས་པ་དང་། སྔར་སྨོན་ལམ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་ཐོབ་པར། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་པ་བསྒོམས་པ་
ལ་བ་ཞེས་བཞུ་བ་དེ་ཞིང་བ་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡི་ཚེ་རྣམས་ལ་མ་ཐབ་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན་དེ་རིགས་པའི། དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྗོད་ནས་ཤེས་བྱའི་དོན
ཀུན་མཁྱེན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མི་ཤེས་སྤོང་པར་བྱེད་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོར། ཡི་དེ་ཡེ་ཚིག་དེ་མི་བཟླ་བའི། སྒྲིབ་པ་རྣམ་ཤུད་པ་ཀ་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་།
འདིར། བླ་མ་དང་དོ་བྱ་ཡི་དེ་ཉེ་ནི། ཞེས་སོགས་པས། །མདོ་ཡི་སུམ་ལ་དགག་གཞུང་ཞིབ་བོ།། ༈ །།གཉིས་པ་བསྡུ་དོན་གྱིས་མཛོན་སུམ་ཕྱེར་བསྟན་པ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྡུ་བ་པའི་ཤེས་པའོ། །གཉིས

535

གཡས་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་མ་འདྲེས་ལུགས་ཀྱི་ར་སྒྲུབ་དང་པོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་པ་འཁྲུལ་པ་ཡི་ཤེས་པ་སྟེ། །དཔེར་ན་མི་རྟག་དམ་དངོས་པས། འཁྲུལ་པ་དང་ཀུན་རྟོག་བཅས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་སྐྱེད། །རྣམ་དབང་མངོན་
འདོད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་ཁྱད་གསུང་ལས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡི་ཤེས་པའོ། སྒྲིག་སྒྲུབ་ལྟར་བྱུང་འཛིན་པ་དང་། སྒྲ་སྤྱི་ལ་སྦྱར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྐུར་བོ། །ཀུན་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནི། བཙལ་དགོས་ཕྱིར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱུར་བོ། །རྗེས་དཔག་རང་རྗེས་སུ་དཔག
པ་ལས་སྐྱེད་བ་གཞིས་ནི་རྟགས་ལས་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྒྲ་མཐའ་རྟགས་ལ་འཛིན་ཞེས་བཤད། སྒྲ་མཐའི་རྟགས་རྣམ་ཅན་ཞེན་པ་གཞན་བ་རྒྱལ་དབང་བློས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་དང་མ་འདྲེས་འདོད་གཉིས་ནི། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ
སྟེ། སྒྲ་མཐའ་ཉི་བ་དམ་པའི་དོན་ཏུ་བ་ཞེན་ཞེས་དང་། སྒྲ་མཐའི་མ་རྟེན་དུ་བའི་དོན་ཅན་ལ་དོན་པ་ར་བ་ཟོད་པ་ཉི་སྐོར། །དེ་དག་ར་བ་ལྟ་བྱང་གྲགས་པས་བཀྲལ་ལ་ཚུལ་ལ་སྤྱི་ལ་ཀུན་རྟོག་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བར་དྲན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དོན
གཞན་ལ་སྒྱུར་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་རང་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མ་འདྲེས་ལུགས་ཀྱི་ར་སྒྲུབ་དང་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། དང་པོ་གཉིས་རིགས་བཅས་པ་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པའི་......ཡོག་རྟོག་ཡོད་པས་ན་......
བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་བཞི་མ་འདྲེས་ཀུན་ལ་ཡིན་པར་ཅི་རིགས་པ་ཤེས་དགོས་པ་ནི་བསྒྲུབ་བའོ། །ཐམས་ཅད་མ་བ་དང་ཤེས་མ་ཡིན་པ་ར་བ་སླུ་བ་པའི་མཐུན་པ་བསླུ་བ་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དབང་སྐྱེས་མིན་པ་རྣམ་གཞན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་འཁྲུལ་པ་ར

ཀ

༄༅། །མཛོད་འགྲེལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའོ། །དབྱེ་ན། དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཤེས་མངོན་སུམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོ་སོགས་གཟུགས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་
ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་སྣང་བ་ཙམ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔོན་མཐོང་ཡུལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། གཞི་དམིགས་པ་འཛིན་པ་དང་པོ། སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅས་ཐོབ་ཀ། །དེ་རྟོག་མེད་ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་
བ་ཤད་ཟིན་ཏོ།། ༈ །གསུམ་པ་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་ཐུན་པ་མ་ཁས་ལ་ལྡོག་པའི་རྟོགས་བ་དང་། དེ་ལ་རང་ལྡོག་པ་ཡི་ཚད་མ་བཅུ་ཤེས་བྱ་ཤ་རུག་གོ། །དབང་ནི། མངོན་རྗེས་བཞི་ནས། མངོན་སུམ་
དང་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མ་ཚོ་མཚན་ཉིད་དག་གཉིས་ཀ་ཞན་ལ་བཞུ། །ཤེས་དང་། རྣམ་པ་གསལ་བ་དེར། གཞལ་བྱ་གཉིས་སྟེ་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་པ་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྟེ། གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་...
བསྒྲུབ་ནས། ཚད་མ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ལ་རེ་རེ་བ་ཉམས་ལས། འབྲས་བུ་ཚེ་རིགས་གཉིས་དང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཞལ་བྱ་ཉི་ཤུ་རྣམས་མཚོན་པ་ཚད་མ་འཇོག་པ་དེས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་གཉིས་པའི་ཡུལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་རྟོགས་པ་འདི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།
མངོན་སུམ་ཀྱིས་པ་ར་མཚན་ཉིད་ནི་རང་མཚན་རྟོགས། །རྗེས་དཔག་གི་ཕར་མཚན་ཉིད་གཞལ་བྱ་སྤྱི་ནི་རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱི་མཚན་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ཅེས་པ་སྟེ། །རྣམ་ངེས་ལས། ཡང་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ཐུན་པ་གཅིག་ཡིན། གཞན

རྟོགས་པའོ། །དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱིངས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་ཚིག་དམ་ལག་དབྱིག་ཡིན། གཞལ་ལས་ཆེ་བ་མེད་པར་གཞན་ལ་ལྟོས་རྟོགས་པ་འདིས་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པའོ། ཞེས་སོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་རང་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཡིན། རྗེས་དཔག་གི་ལས་རང་མཚན་གཞན་སྤྱི་ཡི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་རང་སྟོན་པ་རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ལེ་འུ་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྗེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་བྱ་འི་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི། དེས་དེ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བྱེད་ཅེས་ཤེས། དང་པོ་སྟོན་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་བཞི་ཆར་ཚིག་སྐབས་སུ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་བའི་རིགས་པ་ལྔ་མ་དང་། མངོན་སུམ་ལ་སྐར་སྣང་གི་དོན་གྱི་སེམས་འཁྲུལ་བ་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། དབང་མངོན་གྱི་སྐབས་སུ། རྡུལ་ཕྲན་ཚང་བ་ཅི་འདྲ་སོགས་ཅེན་ལྡན་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡིད་མངོན་གྱི་སྐབས་སུ། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་པ་རྒྱུད་དེ་ཁྱབ་པ་སྐད་པ་དང་། རང་རིག་གི་སྐབས་སུ་མྱོང་བ་ཤེས་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་ནི་ཚད་བྲལ་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཏེ། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་དང་མཚན་རྟོགས་ཏེ། དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཚད་འབྲས་དང་པོ་འཇོག་ཚུལ་ངང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ས་ཤེས་པ་རང་མཚན་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟེན་བའི་ངོ་བོ་རྐྱེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་སོ། །ཚད་འབྲས་དང་པོ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་དོན་སྣམ་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་རྟེན་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དོན་དེ་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དང་

538

ཁ ཉེར་བརྒྱད།

༄༅། །ཡང་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་པ་རང་དང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་རྣམ་པར་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་དྲུམ་ལས་སོ། །ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་འཕྲོ་བས་སུ། གཟུང་བའི་རྣམ་རིག་གསུམ་མ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞལ་གསུམ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དགྲོ་བཞུ་ལ་པའི་རྟོག་རྒྱ་ལ་བཞུ་བ་རྟོན་ཤིས་གསུམ་པ་དགའ་བའུ་ཚུ་བ་ཚད་མ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། དོན་ལ་ཟ་དང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། སྔོན་དཀར་རྣམ་པ་རང་ཕྱིར་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དྲུམ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་འབྲས་སྤྱང་བ་པའི་དགོས་པ། དགོས་པ་ཅན་གྱི་ཚད་འབྲས་དངོས། རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས······པའོ། །དང་པོ། ཕྱི་རོལ་ངེས་པ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཐ་སྙད་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ས་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཅིག །དབང་ཤེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་དང་། རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་ལ་བཀག་པ་རིམ་པ་ལྟར་ཚད་འབྲས་ལ་དང་པོ་དག་གཉིས་པ་ཞིག་གཞུང་རྣམ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་མ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཕྱི་བཏེན་བསྟན་པ་ནི་སྔོན་མ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཚད་མའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཚད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་འབྲས་སྤྱི་ཡི་རྣམ་གཞག་དང་། ཚད་འབྲས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་འབྲས་རྣམ་གཞག་འཇུག་པའི་དོན་པ་ཡིན་ཤེས་པར་དགོས། །རྣམ་གཞག་ཟིན་པ་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལ་བཞག །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་

པོ་ཡུལ་འདོད་པ་བརྗོད་པར་བྱེད། དེ་དག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བློ་དེ་ལ། །ཚེ་མ་ཚད་མར་དོན་ཤུགས་བསྟན་ཅིག །དེ་ཉིད་རིགས་པ་གཏེར་ལས། ལྟ་དང་ངེས་པ་མཚན་འབྲས་དང་། །
སྦྱང་དང་རྫོན་རྟོགས་མཚན་འབྲས་པར་འདོད། །ཁྱད་པར་བཅུ་དང་པར་བཅས་རྣམ། །ཡུལ་དང་བདག་ཉིད་མཚན་འབྲས་པར་འདོད། །ཚེ་མ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་བསྟན་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་བོ་ལ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དེ་དཔྱད་པ་ཡུལ་ཕྱེ་དང་། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དཔྱད་...
དང་། བློ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་དོན་ཉམས་ཀྱིས་ཚད་མ་ཕྱུང་པ་ཡིན། དཔྱོད་པ་བ་ཉིད་དང་པོ་རང་དོན་ལ་ལྟ་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ཚད་མ། དེའི་རྟེས་སུ་སྐྱེ་བའི་དོན་སྐོམས་དང་། རིགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ཞེན་པའི་བློ་ནི་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །
རིགས་པ་ཅན་པ་སོ་བ་དེ་ནི་དོན་ཕྱུ་དཔྱད་ཚད་མ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་རྟོག་པ་ཅན་དང་པོ་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡི་ཚད་ཀྱི་གཞན་མི་ཡིན་ཞིག་ལ་དོན་དོ། །ཁྱེ་བྲག་པས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་བློ་
ཚད་མ། ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་པ་འཛིན་པའི་བློ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེ་བྲག་དུ་སྨྲ་བ་དང་བ་པོ་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ། དོན་ལ་སྔ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། དེ་དག་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་ར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་ར་འདོད་པ་དེ་དག་བསྒྲུབ་པ་ར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔྱོད་པ་བའི་ཚད་འབྲས་མི་འཐད་དེ། བློ་ལ་དོན་ཉིད་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་དོན་ལ་ལྟ...

ཞ

༄༅། །བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྲེ་སྣུག་པའི་ཚོད་འབྲས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་འཇལ་བའི་སྒྲེ་དེ་ཡོན་ཏན་དང་རྡུལ་གཉིས་བཟུང་མ་བཟུང་གིས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཤར་བར
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྩོད་མ་དང་འབྲས་རྟགས་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ཚོད་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བློ་ཕྱི་མ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །རིགས་པ་ཅན་པའི་ཚོད་འབྲས་དེ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཚོད་ཀྱིས་བསྡམས་པ་འི་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡི་ཚོད་དེའི་ཕྱི་ཡང་རྟོགས་པར་ཐལ། ཚོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ། དེ་གཉིས་དང་འབྲེལ་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། བྲེ་སྣག་ཏུ་ལྷུན་པའི་ཚོད་
འབྲས་བུ་ངེས་མི་འཐད་དེ། མིག་དབང་ཆོས་ཅན། ཚོད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་དང་། སེར་པོ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱོགས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཚོད་སེར་པོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཁྱད་
པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་ཚད་མའི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ཞིག་ནི། བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ། ཚད་མའི་སྐྱེས་ཀྱི་གྲུབ་བྱེད་ལ་ལས་གསུམ་ཚོད་འབྲས་གཞལ་བྱ་གསུམ་མཐུན་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དག་ཡུལ་ལ་རྣམ་བྱེད་པ
འཇུག་པའི་རིགས་ནི་རྟོག་སྔོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་བྱེད་པ་དང་རྫོགས་ཏེ། སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚད་མའི་བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔོན་པོ་འདྲ་མ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལ་ཚད་མ་ཐ་དད་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པར་བཞག་པ་འཛོག་གི་རྒྱུ་འབྲས

ཡིན་ནོ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོ་འདི་དང་འགྲེལ་པ་ལས། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞན་དུ་བརྗོད་མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་ཕྱུང་བ་ཞིག་མེད་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་། འདི་ར་ཡང་། དེ་རྣམས་གཞུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ནི། །ཆགས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་
བྱེད་བཞག །ཅེས་དང་། རིགས་པ་གཏེར་ལས། དེས་ན་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་པ་ནི། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་མཚན་འབྲས་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །སྐབས་འདིར་རང་ཚོམ་དང་། སྐུ་ཞེ་དང་། བྱེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་རང་ལྡོག་གི་རྟེན་རྣམས་དོན་
གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དང་། བྱ་བ་དང་། མཚོན་བྱ་དང་། རྣམ་པ་རག་ལས་ཅན་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ལས་ནི་གཙོ་བོར་བཞག་ལ་བྱ་བ་འཇུག་ཅིང་། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུ་ལ་ཡང་འཇུག་
པ་ཡང་ཡོད་དོ། ལས་ཀུན་ཏུ་ཉེ་བའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ལས་དེ་རྒྱུ་བ་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས། འབྲས་བུ་ལ་དོན་རིག་དང་རང་རིག་གཉིས། ཚད་མ་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་། འཛིན་
རྣམ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཚེ། འབྲས་བུ་རང་རིག་ཏུ་ངེས་ཀྱང་། གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཚེ། འབྲས་བུ་དོན་རིག་ཏུ་ངེས་ཏེ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བྱས་ནས་དོན་རྟོགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ། འབྲས་བུ་ལ་དོན་རིག་
འཇུག་ཅིང་། རང་ཡང་དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ། འབྲས་བུ་རང་རིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་འབྲས་མ་བཤད་ཅེ་ན། ཚད་འབྲས་འདི་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ།

542

ལ ཚད།

༄༅། །རང་དོན་གཞན་ནའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ནི། ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་པ་གཞལ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྣང་ངོ་། སྔོན་པོ་ཚོལ་མཆོག་གི་ལ་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དང་པོ་དང་། རང་རིག་གི་
ཚད་འབྲས་ལ་གཉིས་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་སྨྲ་དང་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་གསུམ་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་དེ་ཞིག དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པ་ཆེ་བ་རང་རྒྱུད་དགོས་ཤེས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་དུ་བླངས་ན། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན
ངེས་ཏེ། ཞེས་པའི་སྐབས་འདི་ལ་ཕྱིས་བསྟན་པའི་ཚད་འབྲས་ཚང་བས་ཁ་རོལ་ངོ་དྲི་ལན་མཛད་པ་མཁས་མཆོག་གོ་ལ་སོ། །སྔོན་པོ་ཐབ་རིག་ཤུ་བ་ཞིག །སྐབས་སྐུ་བ་བར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་དང་པོ་ཕྱིས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཇོག་པ་རང་དེ་བ་གཞན།
རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་རྩོལ་བ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པས་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་ཇི་ཡིས་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་
ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་སྦྱར་ན། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། གཟུང་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། དེ་ལ་ཡང་དཔྱད་ན་རང་ཤེས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རབ་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་ལུགས་ཡོད་
ཀྱི་ཕྱིར་ཀྱི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་ངོས་ལ་གསུམ་མི་འགྲུབ་པར་དང་། ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པ་རི་ལུགས་ལ་ཡང་དོན་པའི་རྒྱུན་ནང་མི་འཐེགས་ཏེ། གཞུང་འདི་དག་ཕྱིར་ཀྱི་མདོ་ལུགས་དང་པོ་གསུམ་ཚ་རྒྱ་ ཚད་འབྲས་སྔོན་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན

པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དཔྱད་ན། རང་རིག་འབྲས་བུར་ཞུར་བ་སྟོན་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་འདིའི་ལུགས་ལ། གཙང་ཆེ་ན་མ་རིག །ཅེས་སོགས་རྟེན་རིག་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་དོན་བསྡུ་ར་འཆད་པ་དང་། འཛིན་བདག་ཞེལ་པའི་སྐོ། རྣམ་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ཟ་འདིའི་དགོངས་པ་མིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་པའོ། །འགྲན་ཟླ་ཀུན་བྲལ་ས་སྐྱ་པའི་བཞེད་པ་ནི། ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་རིག་དང་། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་དང་། དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པའི་སྐབས་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་ནི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་སླུ་བྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། མངོན་སུམ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་སླུ་བྱེད་དོ། །དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། མངོན་སུམ་གསུམ་པས་ཤེས་པ་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་སླུ་བྱེད་ནི། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་གིས་དབེན་པའི་སྟོང་པ་རང་མཚན་རྟོགས་པར་འདོད་པས། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པའི་སླུ་བྱེད་ལུགས་འདིར། རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡེ་ཤེས་ཅན། །དེ་ཡི་མཁྱེན་པ་དཔག་མི་ནུས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། སྐབས་འདིར་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས།

༄༅། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་དོན་རིག་གི་ཚད་པ་འགྲུབ་ཀྱི་སྣ་བལ་སུ། ཇི་སྐད་གསུངས་བ་བཀའ་གནང་ས། མདོ་སྡེ་པ་འི་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་ནི། ཕྱུང་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་ཆེས་སོ་ཞེས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། སྔོན་དོན་ལ་པ་ས་ཅི་ཡ་ཧྭ་ཤང་གི་རྩི་རོ། །ཞེས་པའི་
བར་པོ། །དང་རིམ་གྱི་ཚད་པ་འགྲུབ་པ་ལ། ཐོག་མ་རང་མ་བདེན་བརྫུན་གཉིས་ཀ་ཚར་གྱི་ལ་ཁས་ལེན་པ་འི་ཆོད་པ་འབྲས་ཅི་སྐྱ་རིས་ནི། མདོ་སྡེ་པ་འི་ལུགས་ལ་བཀག་གནས་རྣམ་རིག་པ་འི་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་ལ། དོན་རིགས་བཀག་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། འདི་རི་རྣམ་པ
གཉིས། ཞེས་པ་འི་བར་དོ། །རྩ་རིས་རང་དེ་རྣམ་བདེན་བརྫུན་གཉིས་ཀ་ཚར་གྱི་ལ་ཁས་ལེན་པ་འི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྣམ་བདེན་པ་འི་ལུགས་ལ་བཞུ་རྣམ་བདེན་སྒྲུབ་གཞན་ལ་བྱུང་རྒྱུས་པ་འི་ཚེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འགྲུབ་བྱུང་ང་། རྣམ་བརྫུན་པ་འི་ལུགས་ལ་ལ། གཞུང་
རྣམ་སྒྲོན་ཁ་ལ་གཞན་ལྟར་སྒྲུབ་པ་འི་ཚེ་རང་རིག་བཀག་པ་བབ་འགྲུབ་གྱུར་འཁྲུར་བར་ཞུགས་སོ། །འདི་ལ་རྣམ་བདེན་པ་འི་ལུགས་ལ་བཀག་གནས། རྣམ་བརྫུན་པ་འི་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་ནི། གང་གི་དངོས་པོ་རྣམ་དཔྱད་ན། །ཞེས་པ་མཐའ་ཆད་གྱིས་བསྟན་ཏོ།།
དེ་གཉིས་ལ་ཀ་ཡ་ཐ་སྐད་དུ། དོན་རིག་འགྲུབ་རྒྱུ་མ་འགྲུབ་པ་འི་རྒྱུ་ལ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་འི་ལུགས་ནི། ཚད་འབྲས་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཅིས་སྟོན་ཏེ། དེ་དོན་རིག་འགྲུབ་བྱུང་གསུང་ལ་པ་ཞེ་ཐ་སྐད་དུ་ཡིན་ནི། དཔྱད་ན་དང་རིག་འགྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རིང་། ཡང་
ལུགས་ལ་ནི། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡིས་སུ་ལ། །ཞེས་སོགས་ལ་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། མདོར། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ལ་དོན་དེས། །ཞེས་པ་ཙམ་བཞག་པ་ཀྱི་དོན་ནོ། །ལུགས་ལ་གཉིས་ཀ་ཚར་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་འགྲུབ་རྒྱུ་ལ་འདྲ་ཀྱང་། རང་རིག་འགྲུབ

ཕྱི་ཡིན་པའི། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བའམ་གཞན་ནུས་བརྡ་བ་དང་ཅུང་། །ཞེས་ཀྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ར་འཛིན་གཙུག་ལ་གཉིས་གསུངས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱུགས་རང་འདི་ཕྱོགས་གླང་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
འཁྲུལ་པ་མེད་པ་རབ་སྒྲུབ་བྱས་ཀྱང་དེ་རྡོ་རྗེ་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི། འདིའི་དོན་ནི་དང་འབྲས་བུ་ཅེ་ན། །དོན་གྱི་རོ་བོ་ཡུལ་གཞན་མིན། །ཅི་ཕྱིར་གཞན་ལྟ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྣང་བ་ནི་དག་གཞན་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་
ཉིད། །ཅེ་ཡང་དང་། དེ་ཡི་ས་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་སྟེ། དོན་རྟོགས་པ་ཡིས་ཞེས་པ་རིག་གཞན་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་བཞུར། དོན་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལྟ་བུར་སྣང་། དོན་གྱི་རོ་བོ་ཞེས་དང་། གཞན་ལྟ་བུ་ནི་རང་བཞིན་ཞེས་དང་། དོན་སྣང་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཚད་མ་སྟོན། གཞན་ལྟ་རྟོགས་པ་ཡི་ཞེས་དང་། དོན་རྟོགས་པ་ཡི་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྟོན་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་མཆོག་གིས་དོན་གཞན་ལྟ། དོན་དང་འདྲ་བ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་འདི་དང་པོའི། ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཞན་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་དང་། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་དང་ཆུ་རབ་འབྱིན་ཡིན་པ་དང་། སྔོན་པོ་སྣ་ཚོགས་མེད་དང་། སྔོན་པོ་རྣམ་པ་བདག་གཞན་ལྟ་བུར་ཕྱུགས་ཀྱིས་ཕྱེད་པ་ར་མེད་དོ། །འདི་ར་ཚད་མ་ལ་དོན་གྱི་རོ་བོ་དང་། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དག་སྣང་ས་
པའི་དོན་གྱི་ར་དང་བོས་ནས་གཏན་དཔེ་འཛིན་མ་པ་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཅེ་སྐྱེ་བ་བཞིན་པ་ར་ནི་མི་བཞུད་དོ། །འབྲས་བུ་རྟོག་སྐྲ་བསྐྱུས་གཞན་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་རྟོགས་པ་འཚོད་མ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་མི་རུང་ངོ། །དེ་དག་ནི་རིས་དཔག་ཡོད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དོན་

༄༅། །སྔོས་སུ་རྟོགས་པ་པའི་ཚེ་དམ་བཅས་ནས་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དེ་ལས་ལྡོག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟོགས་པ་བའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུར་བྱུང་བའི་ཚེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་
བའི་རིག་པ་ཚད་མ་ཡང་འཇོག་པ་ཁས་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ལ་དོན་དེ་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་དེ་སྐབས་པ་ཡིན་ནོ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དེའི་སྐུ་བརྗོད་དགོས་པ་དེ་སྐབས་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ང་དེ་ཚེ་ཚད་འབྲས་ནི། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་གི་ནང་དོན་
སྔོན་པོའི་སྣང་བ་ལ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུའོ། །འདི་ནི་འདིར་ལྟ་བུ་ཡི་ཚད་འབྲས་གཞན་འདུང་ཡིན་ནོ། དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་གཞལ་བ་ཡིན་བ་དང་འབྲས་ཀྱི། གཟུང་གིས་པས་སྟོན་
ཚོད་ལྟར་ན། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུང་རྣམ་སྔོན་པོའི་སྣང་བ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་ཚད་མ། ཀུན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཅེས་པར་སྨྲ་དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རིག་སྨྲ
བའི་ཚད་འབྲས་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པར་རིག་ཅིག་ཚད་འབྲས་དང་། ཐ་སྙད་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རིག་ལས་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན
ཡང་ཇི་ལྟ་བུ། །ངང་ལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་བཅས་པ་དག་གིས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་རྟགས་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་འཛིན་པ་སྣང་བ་ཚད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཉིད་པ་འབྲས་

ཕྱུར་བ་དོན་དང་པ་ལས། གཞལ་བྱ་དང་ཚད་འབྲས་བདེ་སྡུག་གཞི་གྲུབ་པ་བཀར། རྟགས་དང་དོན་ནི་གཅིག་ཏུ་ངེས་དོན་དོ། །རྣམ་བརྟན་ཕྱུག་པས་དོན་སྐྱེད་སྐྱེ་བའི་སྔོན་བཀག་ལས་གཞན་ལས་བྱ། དེ་འཛིན་སྣ་ཚིགས་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་རིག་བཀག་པས་པ་བཞི་ཐ་སྙད་འབྲས་བུར་འདོད་པས་གཞན་ལྟ་
དང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་སྣ་ཚོགས་ལ་སྣང་བཀར་གཅིག་པ་ཀག་པར་བ་དོན་དོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡི་དོན་ནི། ཕྱིར་བསྡུ་རྣམ་གཞལ་ལྟ་རྒྱས་པ་ཡི་ཚད་འབྲས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་བ་དོན་བྱུང་། བཟུང་རྣམ་ལ་མི་ཏྲ་བཞི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མདོ་
སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཟུང་རྣམ་དང་། རྣམ་བདེན་པས། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་ཉིད་བཟུང་བར་སྣང་བ་ལ་བཟུང་རྣམ་བཏགས་དོན་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་བདེན་པས། དེ་ཉིད་གཞལ་
བྱ་རུ་བཞག་ནས། དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་དང་། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །བསྡུད་རྣམ་གཞལ་བྱ་རྒྱུས་པའི་ཚད་འབྲས། རྣམ་བདེན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ། ཚད་འབྲས་
གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཟུང་རྣམ་ལ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་ཉིད། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ར་འབག་ལ་ཀ་གི་གཞི་ར་བཞག་གི། །བག་ཆགས་ལ་རག་ལས་ཕྱིར་དང་། །ཕྱི་རོལ་ཕྱི་རྣམ་དེས་
ཀྱི། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་སོ། །རྣམ་བརྟན་པས། དོན་དུ་སྣང་བའི་བ་རྣམ་སྔོན་བཀག་ལས་བྱ། དེ་དོན་ལ་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་རང་རིག་ཁྲག་ལས་པ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན།

548

༄༅། ། ཧཱུྃ༔ །དེ་ནས་རོལ་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ། འབྱུང་ལྔ་མགོ་བརྙན་ནས་དེ་རང་ཞི་བ་ཡས་དེ་ལྟར་འདི་རིག་པ་ཀ་དག་ལས་བ་ཡེ་ནས་འབྱུང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལྟར་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། ངང་ནས་གསུང་ཡང་ཞབས་ཕྱག་ལས། །ཞེས་པ་ཡི་སྐྱབས་ཉལ་བ་ལྟ་བ་པའི་ངང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཞི་ཁྲོ་བཞུགས་སོ། རྣམ་བརྟན་པས་ཀྱང་མཁས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། བརྒྱུད་རྣམ་ཤེས་པ་བདེན་པ་མ་དོར་ཞིང་པ་དང་། རྣམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཡང་། ཐོད་ཤེས་བཤད་དཔྱད་མི་བརྗོད་པ་ རྣམ་བརྫུན་པའི་ལུགས་ལྟ་རྟོགས་ན། གཞུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་རྒྱས་པ་འཆི། འཁྲུལ་ལུགས་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་དང་བདག་མེད་པ་བ་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལ་མོད་ལས་བཟློག་པ་དགོས་པ་ཞིག །དེ་ལས་བརྒྱུད་རྣམ་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་ཡིན་ ལ་ཆོས་པ་ རྣམ་བརྫུན་དྲི་མ་ཡོད་པ་སྨྲ་བ་སྒྲུབ་དེ་དག་གི་འདི་ལྟར་པ་ནི་བསྟན་བང་ཀྱང་དོན་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ། རྣམ་བདེན་བརྫུན་ཀྱི་ཕྱིར་པ་དང་ཡང་རྟོགས་པར་བརྒྱུད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བདེན་བརྫུན་གཉིས་ཀ་མཚན་ཉིད། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་པོ་ཞེ་ལྟ། བག་ཆགས་བརྟན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་བཞིན་བུ་ཀླུ་མཚན་མ། སྔ་དག་ཕྱི་དོན་སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ངོ་ནི་རྫས་དོན་ཡུལ་བཅས་སུ་བཤད་དེ། འདི་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། བསྡུ་དགོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཏེ། །དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །དེ་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། བསྒྲུབ་དུ་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་

གཉིད་ལ་བཟུང་ནས། དོན་ཉིད་ཅེས་པ་ལས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་རབ་བསྟན། རྣམ་ཤེས་རྟོ་བོའི་ཕྱི་བཞིན་པ་ལ་དྭངས་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད། ཚིག་རྣམ་ཐམས་ཅད་སྣང་དུ་མི་དམིགས་པ་ཆུ་ཟླ་འཛིན་པས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལས་ཞིག་ལ་རྟེན་ཡང་མི་གསལ་བའང་ཤེས་པར
འཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རིག་པས། དོན་གནས་པ་ནི། རང་རིག་པ་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་རིག་པ་ཡིན་པ་ཡང་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་ན་འདི་ནི་དོན་རིག་པར་ཡིན་པར་བཤད། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་འཛིན་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རང་རིག་ཡིན་པར་
དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་ཀྱང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་འདི་ཉིད་ལ་རང་དུ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་དེ་དོན་ལ་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་དབང་ཤེས་དེ་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་དོན་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱེད་དུ་དོན་དུ་ལ་གཅེས་པ
སྟེ། འབྲས་བུ་ཡུལ་ཞེས་པ་ཉིད་དབང་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཚེ་ཤེས་བྱ་དོན་དུ་ནི། །ཁྱབ་གཉིས་པ་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་དོན་དུ་རྣམ་པ་དང་ངེས། །ཞེས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་འཇུག་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚེད། དེ
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་གསུམ་བཞིན་ཅན་འགྲེལ་པ་ལས། ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སྦྱིན་པ་ཡང་དོན་དམ་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ནོ། དོན་འཛིན་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ། གང་ལྟར་ཡང་བློ་རྟོག་ལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིའི་མཐའ་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ལ། གཉིས་ཕྱོགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་རིགས་དོན་ལས་འཛིན་པའི་རྣམ་གྲངས་གང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཇིག་ཚུར་གྲུབ་གྲགས་པ་ལ་སྣང་བ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས། འདིར་ཡང་དེ་ཉིད་རིགས་པ་དང་གསལ་བ། དེ་ལ

ཞ
སྨུ

༄༅། །སྔོ་ཚུལ་ཤག་ཉིས་དང་། རང་རིག་བསྒྲུབ་པའི་རིག་ཀློང་མ་བཅས་ཕྱུང་བའི་ཚོ། དབང་ཤེལ་ལ་ཞར་ཆོས་སྐུ་སྐྱ་ངང་བདེ་ཕྱིར་དོན་ཡིན་པ་ལེགས་ཤཱཀྱ། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐར་དྲང་དང་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཞི་ཞབ་བྱེད་ང་ལ། གདངས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཕྱང་དོན་··

བདག་སྤོ། །ཤེས་ལ་གཉན་པ་རྟེ་ཕྱུག །འདི་ཉིད་རང་ཕྱར་གནས་མ་སོ་ཞེས། །རིས་མེད་བབ་ལ་ཀུན་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ་ཕྱུར། དབང་ཤེས་རང་དང་དུས་སུ་ཡོང་བ་འདི་ཉིད་དྲ། འཛིན་རྟེན་བརྡ་མ་ཚིག་ཙན་མ་གཅིག་དང་། སྟོན་པ་ཡིན་མིན···

སོགས་ཀྱི་ཐར་སྐྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་སྐུ་དང་ཕྱི་དོན་ཡིན་པང་དེ་ལ་ཡང་། བཞག་ཆོག་ལ་བརྟན་པའི་ཤེས་པ་དགོས་པ་རྣམ་རིས་ཀྱི་ཡུང་གིས་ལ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤོན་ཐར་སྐྱང་ཀྱི་དོན་གདེང་ནི། གྲུབ་མཐའ་ལ་གཞུག་ལ་མ་ཕྱུག་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲུབ་མོད་དུ་ཡོད་

པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བདུད་ལ་པའི་རིས་ཤེས་ལ་ཡང་རིས་པ་ཀློ་འི་ཐར་སྐྱ་དང་དང་། རིས་ཤེས་རྗེས་བདུད་ལ་པའི་འཛིན་དགྲ་ད་ཀྱི་སྒྲུ་རྣམ་ལས། བརྗོད་བསླུ་བའི་ཐར་སྐྱང་དུ་འཛིན་སྟེ། དེ་ཕྱུ་བུའི་རིས་ཤེས་མཐུ་ལ་པའི་ཚད་མ་ལ། ཀུན་དུ་ཐར་སྐྱ་དང་པ་ཞི་ཆེ་ད་མ་ངང་རྟོགས་པ་ནི། རྣམ་

རྟེན་ལས་ཤགས་པ་ལ་བར་འབྱུང་ཞིག །དེ་འི་དོན་རིག་ཤག་རྟེན་ལ་ལས་ཅི་ཕྱུ་བ་བཞིན་དུ་འཕྲུར་གི །འདོད་གཞན་རྣམ་ལ་འཆི་གཟུགས་ཡང་མི་སྣང་ན། དོན་ཕྱུ་ཅི་སྨོས། །འདི་ཕྱུ་བུ་ཐར་སྐྱང་དོན་མཉེན། དངོས་པོ་སྒྲ་བ་འཛུག་ལ་ངང་ཐར་སྐྱ་དང་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ལ་མཐུན་

བཏང་། དཔུང་བ་བཞི་ཕྱུག་ལ་ཁྲ་བ་པའི། གཉིས་ཕྱུག་ལ་དབྱེ་དཔའ་འི་རིག་དོར་ཡོད་པ་བསམ་ལེན་མི་ལེན་ཀྱི་ཕྱད་པར་ཡིན་པ་ཡང་རྟོགས་པ་བར་བསྒྲུབ་ར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་རིག་གི་ཚད་འགྲས་ཡ་དོགས་ལ་པ་དཔྱད་ཞེས་མང་རིགས་བྲམ་ལ་སྦྱང་ཟངས་སྡུད་པ་ཡ་ལག་སུམ་སྟེ།

མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། གཞི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏེ་ལག་ཅིག་གིས་ཡི་ཀྱུ་ཆོས་ཅན་མཐའ་དག་ཉི་ལྡིར་བའི་ཡིད་ཀྱི་མི་ངེས་པར་མཐོང་བ་གི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གནས་པ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པའི་བླ་དང་། ཉི་ལ་ཚོགས་པ་པོའི་བྱེད་པ་ཀྱེ་གཏོགས་ཆགས་གཏི་ཐུག་ལྟ་ཐམས། དེ་བ་ལས་ཆུང་ངུ་ལས་དེ་བཞིན་ལྡན་པ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲིན་ལ་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཡིན་ཏུ་མ་པ་ཐ་དད་ཏུ་གཏོད་པ་ཐ་བཤད་པས། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། སེམས་ཙམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་ཟིན། ཕྱུག་ལ་དེ་ལ་བརྟག་པར་འདོད་བས་རྣམ་གཞག་སྐྱ་བ་ཞིག་ད་ཡོད་པས། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐབས་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཞན་དབང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྤྱོད་པ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིར་མི་འཆད་ཅིང་། དོན་ལ་བསྡུ་ན་ཕྱི་ཚད་འབྲས་འདི། མདོ་སེམས་ལ་གཉིས་ཀ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱེ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་ཕྱུང་བ་རྗེ་བརྩོན་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་ཀྱིས་བསྟན་ཏུ་མ་ལ་ཡང་བཅད་པར་ཡོད་པ་ལ། རང་རིག་གི་སྒྲུབ་ལ་ཡང་ཆད་པར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་མ་ནི། གཞུང་གི་སྐབས་ལ་དང་གཞན་འགྲུབ་པ་བསྡུ་དང་། །ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཕྱོགས་དང་ངར་ཕྱོགས་དང་། །ཡིད་རྟེན་ལུགས་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ། །ཆ་ནས་ཇི་ལྟར་འདི་འཐད་བ་ཁོ་ན་མཐོང་། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་དོན་ཚན་བདུན་ཡོད། དང་པོ་གཞུང་གི་སྐབས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་མི་ཐུག་པ་ཡིན། དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཐ་དད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་བསྒྲུ་ཞིག་པ་བཏོ། མདོ་སྡེ་པའི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དོན་ཕྱོགས་མཐའ་ཞེ་ནའི་སྟོབས་བྱེད་པ་ཡིན་ནི་ནོ། སེམས་ཙམ་པའི་ཕྱི་ལ་གསལ་

ཞ ༄། །མེ་དང་པའི་ཕྱི་དོར། །ཡེ་ཤེས་ཚོམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ། རང་རིག་ཅེ་མེ་རང་བ་རྒྱུ་ཤག །ཅེས་པའི་ཚིག་ཏུ་བརྒྱུ་བ་རང་རིག་མ་ཏེ། སྒྲིབ་དག་རྣམ་པར་སྐྱེ་མེད་ཆུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཅི་ཁྲུང་དེ། བཅུ་དྲུག་མ་ཐག་ཞག་ཕྱུར་
ལྔ ཐུགས་པའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཏེ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས། །གཞུང་འདི་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་དཔལ་ཡིད་ཅན་ནོ། །ཅེས་རྒྱན་དངོས་པོ་ཕྱིས་ཞུ་ཞིག་ཀྱི་དངོས་གཞན་ཐུམ། །དེ་རིག་ཚུལ་སྒྲུབ་ཉམས་པའི་ཚོགས་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། སྒོམ་རིག་པ་ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་རྣམ་གཞལ་
ཉེར ཐུག །རང་རིག་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་ཚོད་འབྲས་དང་། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་དོན་རིག་འབྲས་བུ་ཐུམ་པའི་ཚོགས་འབྲས་གཉིས་ཏེ། གསུམ་པ་བཞི་བ་ཞི་བའི་རྗེས་སུ། ཚད་འབྲས་མདོ་ཚུལ་བས་བཅུ་དྲུག་མ་ཐག་ཞལ་ཕྱུར་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར།
མཐར། ཕྱི་དོན་གཞན་ཕྱུར་ཐུམ་པ་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་། རྗེས་ཀྱི་དེ་ལ་ཞེས་ཀྱི་གཞན་ནོ་མ་ཕྱིན་ནས་དོན་རིག་འབྲས་བུ་རང་ཐག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐག་ཆད་པའི་སྣོད་ལ་གཉིས་དང་། རང་རིག་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བས་དཔྱད་ན། རང་རིག་འབྲས་བུ་རིགས་ཏེ།
དབང་གི་མཐུ་རང་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་འདི་ཤེས་པ་རང་དབང་བ་དག་ཏེ་ཏ་ཐུ་སྤྲས་པ་ཞི་བརྒྱད་རྣམ་ཡིན་པ་ཡི་ཕྱི་རོལ། །ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་དེ་ལ་ཚུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུག་པ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་མཐའ་ཐུག་ཀྱི་ཐུག་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞི། མདོ་སྡེ་པ་དེ་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་སྒྲོ་བཏགས་ཐོག་ཏུ་
ཐུང་། རྣམ་རིག་པ་དེ་ལུགས་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་གཞལ་བྱ་བ་འབྲས་བུ་ཏེ་ཚུལ། སྣང་བ་ཤར་ཅེ་ན་པ་ལ་དེ་ལ་ཚུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུག་པ་སྒྲུབ་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞི། མདོ་སྡེ་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་བཅུ་དྲུག་མ་ཐག་ཞལ་ཕྱུར་པ་རང་རིག་

འབྲས་བུ་རྣམས་རྫས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་ཞེས་སྨྲས་པ། རྣམ་རིག་པ་ལ་སྨྲ་བའི་ཚེ་རིགས་པ་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཕྱི་དོན་མེད་དོ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ཡང་ཞེས་སྨྲ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། ངེས་འབྱུང་གཉིས་ཀ་ཡི་ལུགས་སུ་གྲུབ་བོ། །གཞི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་
བའི། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ར་བྱས་པའི་ཚེ་བ་ཤད་རྣམ་མཚན་མ་ཡིན་པའི། མདོ་སེམས་གཉིས་ཚང་གྲིས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །སྣམ་ལ་ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་གཞལ་བྱ་ར་བྱས་པའི་ཚེ་རིགས་བཞག་པ་དེ་རྣམ་པ་ཆད་མ་བ་འདོད་ཅིང་། ཕྱི་མས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ར་བྱས
པའི་ཚེ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིགས་པ་ར་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བཟུང་རྣམ་ཡོན་ལ་འཇོག་རྣམ་ཀྱི་ གཞན་གྱིས་བརྗོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ཡི་ལུགས་སུ་གྲུབ་བོ། །ཕྱི་མ་ངེས་བསྡུ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བའི། དབུ་མ་དང་རིག
འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཡང་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཚང་རྩོད་སུ་གསུམ་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ར་བྱས་པའི་ཚེ་རྩོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་བ་ར་དོན་ཅིང་། རྩོལ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ནི་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོལ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཞལ་ཚད
གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་པ་མེད་པས། དབུ་མ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ་ཐོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ཡི་ལུགས་སུ་གྲུབ་བོ། །རྟགས་དབྱེ་དམ་དབྱད་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བའི།
མདོ་སེམས་གཉིས་ཚང་གྲིས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ། རང་དུ་ལས་སྣང་བ་འདི་མ་དཔྱད་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། དཔྱད་ན་ཤེས་པ་ཀ་ལ་དོན་པོ་འདོད་པ་ར་འགྱུར་བ་ར་མེད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི། ཕྱི་དོན་སྒོ་ལྔ་མི་ཁྱབ་རྣམ་དཔྱད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་དང་བ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས

ཨ ཚ

༄༅། །ཤེས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྒྱུར་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉིད་ངེས་པར་བརྗོད་དགོས་ཞེར། རྣམ་རིག་པ་ནི། བག་ཆགས་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནང་ངང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བའི་ཚེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཤེས་པ་དང་རྣམ་སྣང་སྣང་བའི་ཕྱི་རོལ་དོན་ལྟ་ཡིན་པ་རང་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཉིས་ཀ་ས་རྒྱུད་དབྱེ་དཔའི་ཚོ་བ་བྱེ་རྣམ་མཁྱར་ངོ་དཔའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འགྲུང་གཉིས་ཀ་འཕྱུག་ལས་སུ་འགྱུ་བའོ། །བརྟུན་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་པའི། ལྷར་རྫུང་ལས་པའི་དཔང་ཤེས་ཅི་ཡུལ་བུ་ཆོས་འགོང་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལུང་དང་། རྣམ་
ངེག་པའི་ལུགས་ལ་བཟ་སྟ་དང་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་འཁྱུང་རྣམས་དང་། འཆད་པ་རང་རྒྱུར་པའི་སློ་རྩོལ་གཉིས་པ་ནྡྲ། རང་རིག་བསྒྲུབ་པའི་ཡུག་ཁྱུང་རྣམ་སྟི། ཕྱི་རོལ་བསྒྲུབ་པ་དང་མཁྲུལ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། མདོ་སེམས་གཉིས་ཆ་ཀྱི་ལུགས་ཡི་ཆ་པ
རྣམ་སྟི། ངོ་ལ་བསྟན་ཀྱི་ཚང་འབྲས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཆ་རྒྱི་ལུགས་ཡིན་པའི་ལྷ་དགྱུ་རྒྱུར་རོ། །དེ་དང་འདྲ་བ་ཨམ་ཞིག་འདུ་བ་ཟུང་། །ཞེས་པ་ས་རྒྱང་གཉིས་ཀ་ཡི་ལུགས་སུ་བསྒྲུབ་སྐྱེ། དེ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་དོན་དང་འདུ་བ་མདོ་སྡེ་པའི
ལུགས་ཡིན་ནམ། གཞན་འདྲ་བ། ལུས་མི་འདུ་བཞེད་པ་ཤད་ཅིང་། ལྷར་བས་པ་གཅིག །ཁ་ཅིག་བ་གཅིག་སྔར་འདྲ་བཞེས་ཤ་ཤད་པ་དོན་གཅིག་པར་སྣང་ངོ་། །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ན་རེ་ཐམ་ལྷད་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བཞུས
བཤག་དིང་ཆེན་པོས་སྤྲུལ་པ་ཏྲ་ཀ །ཨ་སྟོ་ཀློ་གཉིས་དང་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་འབྲས་བཞིན་ཤད་སྟོབས། དེ་ཕྲ་སྒྲུབ་མཐ་བ་ཞིབས་ལ། སྟོབས་པོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཁས་ལེན་པ་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་མཛད་པ། ཤེས་བྱ་ཐ་ལ་འདུག་པ

རྣམ་མེད་གནས་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཞེས་སོ། །གཉིས་ཀ་སྤྱར་ཡང་དོན་དམ་དུ་ནི་རང་རིག་པ་ཡི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་བཅས་ལ་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པ་ན། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ང་ཕྱི་རོལ་པ་
དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ནོ། །དོན་བརྗོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་བཏགས། ཅེས་གསུངས་པ། གང་ལྟར་ཡང་ཚད་འབྲས་ལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་རིག་ཏུ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱི། །ཚུལ་གཉིས་བརྗོད་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་པས་མདོ་སྡེ་པ་དང་། །སྔོན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་ཉམས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །བློ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པས་བསླད་པས་ཕྱུ་ཡང་ཤེས་པའི་
ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ལོ་ཙཱ་བ་ཀུན་ཆེས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་རྗེ་སུ་འབྲང་དོ། །ཞིང་ལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཡོད། དེ་ཉིད་དོན་པོ་སྟོན་སྒྲུབ་གས་ཀྱི་རིག་པས་ཤེས་པར་ཟད་དོ། ཅེས་གསུངས་སོ། །རིགས་གཏེར་ལྟར་དགོས་
པ་དང་ལས་ཀ་འདི་དུ་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མི་མཐུན་ནི་ཤཱཀྱ་སོགས་ཀྱིས་ཡོད་རྣམ་དགོས་སོ། །དོན་སྣང་བ་དེ་ཡི་ཚད་འབྲས་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན། སྣང་ཙམ་དུ་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་། ཚད་མ་གཞི་གྲུབ་ནས་བཤད་གྲུབ་ཏུ་སྦྱར་བ་སུ་…
བསྟན་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་—རིག་པ་ཡིན་ཡང་དབྱེ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་བཞིན་དོན་སྐྱེ་མ་བཞག་ཏུ་ཅེས་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚད་འབྲས་སྒྲོན། རྣམ་པ་རྣམ་པར་ཅན་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་རྣམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཕྱུས་ཀྱི་དོན།

བ

༄༅། །ངག་ཤེས་པའི་སྒོ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚོགས་པ་བཞི་ནོ། །ཞེས་རྣམ་རིག་པ་དང་པོ་ཐུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ནང་གི་སྣང་བའི་ཚོགས་ལས་ཕྱི་དོན་ལ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྣམ་རིག་པ་ཚོགས་ལས་སྣང་བ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཞིང་རྣམ་རིག་
པ་ལ་སྐྱོང་བ་མི་ཟད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སེམས་ཙམ་པ་འདི་ལྟ་གུས་ལ་ཕྱི་རོལ་བ་ཀ་ལགས་ན། རྣམ་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་པ་ཡི་ཚོགས་དྲུག་གཉིས་ཡོང་། ང་པ་ནི། བརྟག་རྣམ་གཞན་ལ་སྟོན། རང་རིག་འབྲས
ལུང་ཐུབ་པ་འདི་ཚད་དཔྱད་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཚོགས་བཞི་རྣམ་རྟོག་དང་རིག་པའི་ཕྱི་ལ་ཡིན་ན་དེ་དེ་ནི་རྣམ་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་ང་རོ། ཞེས་དོགས་པ་བསྒྲུབ་ཞིང་དེ་ཡིལ་ནས་པ་དཔལ་པ་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་པ་གཞན་པའི་རྟེན་སྒྲོང་རྣམ་པའོ། །རང་ལྟག་ས་ཀྱི་རྣམ་གཞན་གྱི་ཆོས་
ན། རང་གྲོལ་འདུ་འཕྲང་བས་ང་དེ་རམ་སློས་སོ། །ཞེས་པ་རྣམ་རིག་པའི་ཚད་བརྒྱལ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་ནས། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ་ཞི། མདོར། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མ་རིག་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཉིད་རང་གྲུབ་ལས་པ་དེ་ལྟར་ཚད་མ་དང་།
གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འཇོག་པར་རང་རིག་ལ་ཉེ་དོན་དུ་སྟོན་པ། གང་ཆོས་སྣང་བ་དག་ལ་ལྟ། །ཚད་མ་དང་ནི་དེ་ཡི་འབྲས། །འདི་རྣམ་རིག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས། །ཞེ་པ་དང་། དེ་འདི་དོན་རྣམ་པ་འགྲུབ་ལ་དེ་ཡིན། །བློ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མེད་ཀྱང་།
ཞེས་པ་ནས། རང་རིག་ཅེས་ཞི་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱོ་བ་དག་ཅེས་སོགས་ཚིག་ལ་བཅད་གསུམ་གྱིས། གཞུང་འདིར་རིག་པ་སུམ་པོ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་། བློ་འཁྲུལ་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་བསྟན། གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་

557

རྟོག་པ་དག ། ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྨྲ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚད་འབྲས་གཞལ་བྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས། གཞུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། གཞུང་ཐུམ་
བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཞག་པ། །ཞེན་ལུགས་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་གཞལ་བྱ་རང་ཞལ་གྱི་ལྷག་བཅས་བརྟན་ཞེས་བརྗོད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་རང་ཞུགས་པ་ཡང་དང་རྩོལ་བ་རྟོགས་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་བདེན་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་རི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཡ། །འདི་རྣམ་བདེན་བྱེད་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཁ་སྐྱེས་བརྒྱུད་པ་ལ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེན་རང་ཤེས་གཞན་རྟོགས་པ་བ་ཡིན་པ་རྣམ་བརྫུན་པའི་ལུགས་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་དོན་ཡང་ཐ་དད་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཐུབ་པ་ཤར་རང་ཐ་དད་རྟོགས་སྣང་ཡང་། རྟོག་པ་སྤྱོད་བཞིན། ཚོགས་ཐམས་ཅད་
ཉིད་ལ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་མོ། །འཁོར་བ་བརྟན་པ་འཕྲུལ་གྱི་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་སྣང་བ་ཞེ། དེ་ལ་སྤྲོས་པ་ཡོངས་ལས་འབྲོད་པ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་ཤར་
གི་སྣང་བ་རྣམ་བརྫུན་པའི་ཡིན་ཞིང་། རང་རིག་མངལ་ཞེན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་མཐའ་གཅིག་སྨྲ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། དེ་ཡང་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ནི། །རྣམ་གཞན་གྱི་སྣང་མཐའ་ལ་ཆེ་བ་ཐུབ། །ཞེས་པ་རིག་པ་བསྡུས་པ་ནི་དོན་གཞུང་ལེགས་
བྱེད་དང་འཛིན་པ་ཡང་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བློ་རྩོལ་གཉིས་ལ་དང་རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོལ་བ་གཉིས་ལ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རང་རིག་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་སྟེ། བརྒྱལ་བ་གོ་དོན་བསྒྲུབ། སྔོན་དང་པོ་བསྟུན། བསྟུན་བྱ་

༄༅། །ཚུལ་གཉིས་མཐའི་ངོ་བོ། ཚུལ་གཉིས་ཟླ་བསྒྲེ་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཁ་བསྐྱར་བ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཟླ་བསྒྲེ་ཀྱི་རིགས་པའི་ཡུར་ཆོལ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ། ཕྱི་རོལ་ཁ་བསམ་བྲང་བས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཟླ་བསྒྲེ་ཀྱི་
རིགས་པ་ནི། སྔར་ཆོས་ལ་སེམས་མཚམས་པ་ཡི་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་བཀག་ཏུ་སྒྲུབ་མ་ནུས་ཆ་དེ་ཀྱི་ངོར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་ཉིད་མི་དང་རྟེན་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ལ་ཡི་རོར་བསྒྲུབ་ངག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྟེན་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་
དུས་གསུམ་སྣང་བ་དེ་ཕྱིར་དོན་ཡིན་པ་བཀག་བཞག། ཤེས་པའི་ངོ་བོར་བརྟགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་ལ་དང་ཕྱི་འཐད་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་མཚམས་ཟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཕྱི་རོལ་ལ་བསྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བློ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཉམས་ལེན་ཚོགས་བའི་ངོར་ནུམ་
ཕྱི་རྒྱུ་འཕང་། ཕུ་ལ་དུ་སྣང་བ་བཞུ་དྭུ་མ་ཕྱི་ཚུལ་གཉིས་ལས་ལས། དང་པོ་དེ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཕྱི་རོལ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་ཕྱི་མ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་དོན་རང་བཞིན་ཉིད་མ་གྲུབ། ཁྱད་པར་དགག་རྣམ་ལ་སྒྲུབ། །ཚེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སྒོ་བདག་པོ་འི་ཕྱོགས་སྔ་དགོས། ཕྱུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ས་བཟུང་སྟེ། །ཤེས་གསུང་ལས་པའི་དོན་ཁ་གཅིག་ནི། གཞུང་ལས་བསྟན་ཚུལ་སྤྱི་རབ་ཕྱུར། དཀའ་འདི་བ་ཉིད་གཅེ་
ཐབ་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞུང་དང་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞུང་གི་མཐའ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་དེ་དག་ལ་རྟོག་པས་སྣང་གི་སྔ་རབ་ཏུ་ཁྱེར་གྱི་རིགས་པ་གཉིས་བསྟན། རིགས་གྲགས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པའི་རིགས་

པ་སྔ་སྟེ་བརྟན་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། ངེས་པར་བློ་ངོར་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཁྲི་ལ་དུས་ལྡན་སྡེ་དེ་ཀྱི་ཆུར་དུ་ཡུལ་གྱི་ཞེན་པ་ཞེན་རྒྱུ་བ་ལ་ལྟོས་པ་ཡང་བཞག་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་བློ་ངོར་ཞེན་རྒྱུ་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཞག་རྙེད་ཀྱི་ས་རིགས་སམ་གཞན་ལྡོག་པར་མཛད་དོ། །
ཅེས་དང་། འདིར་ཡང་བློ་ཡི་ནི་སྟོར་བ་ཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་འགྲེལ་པར། ཡུལ་གྱི་ཞེས་པ་དེ་ཞེས་པ་རྟེན་རྒྱུ་བ་ལ་ལྟོས་པ་བཞག་པ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོལ་གཉིས་ལས་བཅུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་པའི་རིགས་པ་ཀྱི་མཁས་པ་ལྟ་སྒྲིག་ལ་འགྲེལ་གི་བཞུང་དགོ་དོན་
ལ་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་...རིགས་པ་ལ་རྩོལ་གཉིས་ལ་བརྟུན་པ་པའི་རྣམ་རིགས་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲན་པ་ལ་མཐུན་པ་བརྟག་རིགས་ཐུབ། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷ་ནི་ཅིག་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཀྱི་རྟག་པ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ལ་དོན་...
བརྟུན་བ། དགོས་འབྲེལ་ནི་རྟག་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཡི་ལྷ་ནི་ཅིག་དམིགས་ངེས་པ་དང་། ལས་མ་སྒྲུབ་ལ་ཡི་ལྷ་ནི་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་གཉིས་ལ་ལས། དང་པོ་ནི། མི་དོ
མཐོང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཅེ་ན་རིགས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ལ་ཚོས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཅེ་རྒྱུ་རིགས་པ་ཡིན་པས། གཞིས་ལ་ཡང་རྒྱུ་བཀའ་སྒྲུབ་མ་ཆད་ཀྱི་དོན་འབོད་པ་ཡིན་ནོ། སྔོན་མ་མེད་དུ་ཕྱོད་པ་ཞེས་པ་འདི་རང་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས
པ་ལ་ཚོས་ཅན་ཉི་ཤོ་ནི། དོན་དུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། དེ་ལ་རང་དུས་སུ་ཕྱོགས་རྟ་ལྡན་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རྣམ་དེས་ལས། །ཕྱོགས་དེ་སྐྱོག་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ཞེ་ལ་ཚོས་ལ་གཞན་ཉིད་དུ། །རྣམ་གང་

༄། །ཀྱི་ཞེ་ན་སྐྱུ་བ་བཀར་བསྡུས། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བཀག་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་དུ་ཆོས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས། །སྟོབས་ཀྱི་ཚོགས་མི་འཇིགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐུལ་བ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ལ། །
ཞེས་པ་ཡི་ན་གྲེལ་པ་ལས། །སྟག་སྒྲོར་གྱི་ལམ་ཡང་། །གང་ཞིག་གང་དང་མིག་སོགས་བཞི་ཀྱང་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟུན་ཏེ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པ་ཅིག་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཆོས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ཀྱི་མ་ཉིད་ཉམས་པ་ཉིད་པའི་
དང་དང་བྱུས་པ་འདོ། །མཐུན་པ་ཉིད་དོན་ནི། །ཅིག །བྱ་བ་ཉིད་ས་སྣང་གི་དབང་ཞེས་པ་དང་། །དེ་ལ་བདུད་ས་བྱ་བའི་ས་སྣང་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བསྡུ་བ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་པ་འཕུལ་བ་ལས་སྒྲུབ་པའི
རྣམ་གཉིས་མཁྱེན་ཀ་བ་ཉིད་ཞེས་པ་ནི་དོན་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་རྟག་པས། །རྣམ་ལ་དང་བྱ་བ་ཉིད་ས་བཞིན། །ཞེས་དང་། །རྣམ་གྲོལ་ལས། །རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཐུབ་པ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས། །ཞེས་དང་། །དེའི་རྒྱལ་པར་བསྟན། །དེ་ནི་བྱ་བ་གཅིག་པ་ཉིད།
བསྡུས་པ་ཅན་གྱིས། །ས་བཞིན་ཉིད་འདི་ན་དང་བཞིན་ཞེས་དང་། །ཆོས་ཅན་ཅིག་གིས། །སྐྱབ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་རྒྱུན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །རིག་པ་བཏང་བས། །རྣམ་པ་ཐུབ་ཡིན་ཏམ་མི་སྒྲུབ། །སྐྱབ་ཉིད་སྒྲུབ་བཞིན། །ཞེས་སྐྱབ་ཉིད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
པ་ཞིང་དེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ཚོགས་ཀྱི་དོན་རྣམས་བརྟེན་པ་རྟེན། །སྐྱེ་ཅིག་བཞི་ཡུལ་དུ་གཅིག་ཅན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པ། །དམིགས་པའི་འདོན་པ་ཡིན་པ། །རིགས་པ་ཞིབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཉེ་བར་སྟན། །དམིགས་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ།

561

གཞན་ལ་སྨན་པར་འདོད། །དེ་ལ་འཇུག་པ་བརྟན་པ་བསྐྱེད། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བཤད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤིང་ཏ་ར་སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡས་འཛིན་པ་བཀའ་ཕབ་པ། ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་པར་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱོགས་མཚོ་ལ་ནི། རང་རིག
མ་འདྲེས་ཡུལ་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཀྱི་བསྐྱབ་བཅིང་། ཧེ་རུ་ཀ་ནི། མཚན་དཔེ་དང་བཅས་ཤིས་པ་འབྱུང་བ་ཁམས་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རིས་ཅན་ཐུབ་པ་ཏོ། གདན་ཚོགས་སྤྱན་ཅིག་ཏུ་མིག་པ་རིམ་པ་ཅན། བསྐྱེད་ཆོས་རྫོགས་པ་ཀུན་ལ་ཡིན་པ་གཉིས་པ་དེ་མཛེ་ས་སྤྱན་ཀྱི་པའི་
ཀྱི་ངོ་། །རྫོགས་རིམ་པ་ནི། མི་མཐུན་པ་ཟས་ལ་གཞན་ལ་ཞགས་ཀྱི་སྐྱབས་ནི་ཅིག་ཏུ་མིག་ཟས་རེ་ཤ་བཀོད་པ་བཅུ་དང་། ཕྱི་ནང་དབྱིངས་མི་མཐུན་པ་དང་མཐུན་པ་གཉིས་ལས་ལ། དང་པོ་ནི། ཐབས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སྤྱན་ཅིག་ཏུ་མིག་ཟས་རེ་ལ་ཞེས། ཐབས།
གཉིས་པ་ལ། ཞོག་པ་ཐབས་དང་དང་། རྫས་ཐབས་དང་གཉིས་ལས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ནི་མཐུན་དབེ་ཡིན་ནམ། སྤྱི་ལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་རིས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི། དེ་ལ་ཉིད་ལས་ལྷ་མཚན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ
ཉིད་པ་སྒྲོན་བ་ལ་གཉིས་སྟེ། ཐོག་མ་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཉིད་པ་སྦྱོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་འདོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱེ་ཤག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་དགེ་བསྙེན་ལ་ཤར། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཅིག་དམིགས་རིས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཞེ་བར་དེ། དེ་ལ
སྒྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་ནི་སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་བ་གཉིས་ཀ་འདོད་ན། །གཅིག་པ་རང་དོན་དེ་མ་གྲུབ། ཅེས་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་ཏུ་སྣང་བ་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་ཡང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན

༄༅། །ཡུལ་ཤེས་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཅིག་དམིགས་པས་བཞིན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་མེད་དེ། །ཕྱིས་རྒྱུ་ལ་སྣང་བ་ཅིག་སྣང་བ་བཀག་པས་མཐུན་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་གྱི། །སྣང་བ་ཅིག་རྟག་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་རྟ་མ་སྟི་···ལས་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་ཡ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལ་དེ་བྱ་བ་ལ་བགང་ཀེ་སྤྱིར། །འཇིག་རྟེན་ན་ན་བཤད་ལྷན་ཅིག་པས། །ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་མེད། །དེའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་བཀའ་བ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཏེ། ལྷན་ཅིག···
དམིགས་པ་རེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྒྲིབ་ལ་ལྟོ། ལྷན་ཅིག་ཡོད་ནའང་རྩ་ལ་ཡིན་དགོས། ངེས་པ་ཡིན་ན་རྟགས་···ཚད་མ་ཡིན་པ་བཟླ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་མེད་དེ། །འདི་ནི་ལྷན་ཅིག་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་སུ་སྣང་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་མི་བདེན་པ་ལ་བརྟག་པའི
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། །ཐ་དད་ཡིན་ནམ་ངེས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་པ་ཡེ་ཤེས་གཞན་སེམས་དང་། །ཤེས་པ་དང་ལེ་བ་མཐུན་དགག་གི་བཅད། །གཏན་ཚིགས་བ་འདི་དེས་རྒྱུ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ···
ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའ་སེམས་སྤྱོད་དང་། ལྷུང་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་ཅན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་མ། ཐལ་བ་དང་···
པོའི་གཏན་ཚིགས་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པས་སངས་རྒྱུ་བའི་ཡིད་འཛིན་སུ་མ་ཚོགས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པ་མ་རྙེད། སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་དམིགས་པ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་པ་མ་འཁོར་དེ། མ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཅད་ཀྱི་···སྐྱབ···

ཕྱག་ཆེན་ཟླ་ཟེར།

མཐའ་བྲལ་བ་སེམས་ལ་དང་སེམས་ལས་ཆུ་དང་རླབས་ལྟར་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་བཞག་ཐབས་པ་ནི། གཉུག་མ་ཀྱི་ཐབས་སྣང་བ་ལ་སྒོམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱིས་ངོ་། དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ངོ་དེ། ལུགས་མཆོག་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཞི་སྒོ། །གཞུག་ལ
.....དམིགས་པ་སྤྲུལ་ལ་སོ་མ་སྐྱོང་བ་ཡི་ཕྱི་ལ་ཕྱུང་དུ་དེ་རོ། །ཡང་འདི་ཉིད་ལ་སྒོམ་ཕྲུ་བསྒྲུབ། དེ་ལ་སྔགས་རྣམས་ལ་བརྟན་མིག་སྤྱད་པ་ཡི་ཚིག་འཐད་དམིགས་པ་ལ་ཡོད། སྤྲུལ་བ་དམིགས་པ་བསྐྱེད་སྣང་ལ་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡ་ང་དེ
དོན་མེད་ན། མཐོང་བ་ཕྱི་ལ་སྐྱ་ལུ་བསྐྱེད་པ་ལོག་ལ་ཆུ་འབྲས་དང་། ཧ་བ་ནི་རྟག་ལ་ལ་མ་ཐ་དང་ལོག་པར་ལོག་པ་དེ་སྒྲ་ཞེ་སྡང་ཀྱི་ རྣམ་ཀུན་ཏུ་མེད་པར་རྒྱུ་རོ། ཞེན། སྒྲུབ་མེད་དོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ངར་བཅག་ཆགས་པ་བརྟན་པའི་ཞེས་པ་ལ་མཐོན་དང་
རྒྱུ་སྣང་བ་དང་། ཧ་བ་ད་ལས་སྣང་བ་ལ་ཆུ་འབྲས་དང་ཞེ་ས་ཕྱེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་ཡི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་ར་དེ་བཞི་ཞགས་ལ། མཐོང་དང་ལྷ་ཡུལ་ཚོགས་གཞན་སྣ་ཚོགས་ཏེ་བསྒྲུབ་གྲོ་སྤོགས་བྱས་དང་བྱེད་པ་ཡོ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཛིན་པ
དོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཤེས་པ་ལས་མཐོན་དང་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། རྒྱུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་དོན་གཞན་སྣ་ཚོགས་ཏེ་བསྒྲུབ་གྲོ་སྤོགས་བྱས་དང་བྱེད་པ་པོ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མེ་རྟོག་སྔ་རེ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་ལ
འཛིན་དུ་རྟེན་རྟགས་ལ་ལ་བ་མེད་ཕྱོགས་པ་མེད་པ་ར་ཐལ། མེ་སྣང་གི་གཉེན་པོ་སྣང་གི་སྤྲོ་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སྣང་གི་རྟེན་མེད་སྣང་གི་སྐྱོན་ཡོད་པ་ཕྱིར་རོ། །ཡལ་རྟེ་མེ་ར་སྣང་གི་སྒྲ་དེ། རང་སྣང་གི་སྤྱི་བ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ཀྱི

ཁ བརྒྱད

༄༅། །རྒྱུན་ཡིན་པས་སྤྲོ་ཆུ་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཐུར་སྣང་གི་བློ་ཡི་ཡང་མེར་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་དེ་ཡི་རྒྱུན་ཡིན་པས་རྫུ་ཏཱ་ག་མ་ཐུབ་པ་གོ་རིམ་བཟླས་ཐུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཤཱཀྱ་ཆོག་ཏ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པར་བཞིན། དེ་ཡི་ཆ་ལ་མེ་ཏུ་སོག
རྒྱུ་འབྲས་སྒྱུར་རྟོགས་པའི་རྩུ་ལ་དང་། དེས་ན་འབྲས་རྟགས་ཅི་ནུམ་གཞན་གཟུ་དབང་བའི་རྩུ་ལ་གཉིས་ལ་ཡས། དང་པོ་ནི། ཐུར་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱིས་མར་སྣང་གི་བློ་དེ་ཐུར་སྣང་གི་བློ་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེས། ཞེས་རྟོགས་པ་ཡི
ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུར་པའི་མེ་ལ་སོ་དུ་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་བཞིན། མེར་སྣང་གི་བློ་ཡང་ཐུར་སྣང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཅམ་ཡིན་ནོ། སེམས་རྒྱུ་དང་དེར་དུ་བབ་ཆགས་ཀྱི། །སྐྱེ་དང་ཕོ་ཅན་ཞེ་དང་དུ་བར་ནི། །སྣང་བའི་བློ་ནི་སད་བྱེད་པ། །དེས་ན་མེ་ལ་སོ་དུ་བ་ཡིན། །ཞེས
སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུར་སྣང་གི་བློ་གསལ་བར་སད་པའི་རྟགས་ལས་ཡར་སྣང་གི་བློ་རི་སྟེ་དུ་བ་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱི་མེར་སྣང་གི་བློ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་འབྲུ་བར་སྣང་བའི་བློ། །བག་ཆགས་གསལ་བ
སད་པ་ཅན། །མེར་སྣང་བ་ཡི་བློ་ཉིད་ནི། །རྟོགས་འཛུར་མེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོན་བགོད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་དུ་བགོད་དགོས་ན། མེ་དུ་སྣང་བ་ཡས་གཞན་ལ་དུ་མ་སྒྲུབ་པ་དོན་དུ་བཀར་ན། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་རི་སྣང་བ་རི་ཅན། མེར་སྣང
བ་ཡོད་དེ། དུ་བ་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བགོད་ཅིང་། གཞན་ལ་མེ་དུ་ཡོད་ཅེད། དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་བཀར་ན། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་མཆོང་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བགོད་དོ། །སྐབས་དོན་ཤུ་བཞི་བ་སོགས་ལ

ཀྱཻ༔ ཕྱི་རོལ་ལ་ཕྱི་མེད་པ་ཡོག་པ་ནང་དབྱིངས་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་མེད་ཕྱོགས་ཕྲ་མཐོང་ས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་མེད་ནམ་མཁའ་བྱ་ར་གཞིས་ཀ་མཉམ་རྫོགས་སོ། །དེས་ན་མེར་སྣང་གི་ཤེས་རྫས་སུ་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བསྡུང་བའི་བློ་མི་ལ་ལྟོས། ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མི་དོན་
ལས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཆུ་ཆེ་ས་དཔོག་པའི་འབྲས་བུ་རྟགས་ལ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་བརྟག་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་སྟེ། རབ་བྱེད་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ༎ ༄ ༎གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག
དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། རབ་དབྱེ་བ་ཁ་ན་ཐ་དད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་རྗེས་དཔག ཚད་མ་ཡིན། རྟགས་ཡང་དག་རྣམ་གཉིས་ལ་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ
རྟགས་ལས་ལས་དོན་མཐོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ནི་མ་སྔ་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ལ་ཟླ་སུ་མེད་གོ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྟགས་དང་། དེས་རྟོགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ
བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྡོག་པ་གཞི་སྦྱོར་ལ་གསུམ་བ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ར་བཅུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩ་བ་དང་པོའི་སྒོས་ལ་གཞི་ཚོགས། རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་གི་སྐོམ་ཆ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ མི་མཐུན་ཕྱོགས།
དེ་དག་རྟོགས་ལ་གཞིར་འདོད་པ་ཡིན་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚ་ཆོས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་བྱེད་གསུམ་གྱི་འབྲས་བཞིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞིང་། མ་གྲུབ་ཕྱོགས་ཆོས་གཞི་ལ་བཞིའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མི་འབྱུང་བར་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དོ། ཕྱིར

566

༄། །རྟོག་གེ་འབར་བ་བརྩོན་པ་ལས། ཕྱོགས་དང་པོ། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཅེས་བ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། དེ་དག་ཤེས་པར་འདོད་པ་ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་འི་ཆོས་ལ་བཏགས་
མིང་དུ་འདྲ། །དེ་དག་གི་ཚོགས་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་མི་འདྲ་བཏུབ་པ་ལས། འདི་ནི་དང་པོ་འི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་མཚན་ནི། ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ལྡན་
གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་པ་ལ་རང་ལུགས་ཚིག་གཅིག་པ་ལྟར་རོ། །མཐུན་པའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་བཏགས་པ་མི་དགོས་པ་ནི། ཐབས་པ་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་འི་སྐབས་སུ། གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱ་འི་རྗེས་འགྲོ་བ། །ཞེས
མ་སྨོས་པར། གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་བ། །ཞེས་སྨོས་ན་བདག་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས། རྟགས་ལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཡིད་གཉིས་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བཟློག་པའི་ཆེད་དང་། སྐབས་གསལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡེ་བསྒྲུབ་པར་སྟོན་བདེ་
བ་འི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་བཏགས་པ་འི་དགོས་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མིང་གིས་བཀུགས་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་བཏགས་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན། ཞེས་སྨོས་ན་བསྒྲུབ་པ་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡི་མཐའ་བཟུང་ལས་པ་ཡང་ཙམ་དཔེ་ཡིན་བདེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ

རྟགས་ཚུལ་ལ་དང་པོ་ཡིན་ཞེས་དངོས་མིང་དུ་བརྗོད་ན་ཉེ་བར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ལ་དང་པོ་སྤྲུལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་དང་རྟགས་ཚུལ་ལ་དང་པོ་ཡིན་ན་མ་ཁྱབ་པའི་ལོག་རྟོག་གསལ། དེ་སྐབས་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་...
གཟུང་བྱ་རི་ཏ་གཱུ་ཏེ་སྟེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་ལ་དང་པོ་གྲུབ་ན་མ་ཁྱབ་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ། དེ་སྐབས་ན་དེ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཁྱབ་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བཤད་སྤྲུལ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཤེས
འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བཀོ་སྣ། མཐུན་དཔེའི་ཐོག་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་དང་། དེའི་ཚིག་གཅིག་བ་ཞེས་པ་དང་པོའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་བསྟན་ནི་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་ལ་དང་པོ་ཡིན་ན། ཆོས
ཅན་དེ་དང་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་མིན་ནོ། ཞེས་[illegible]་པའི་རིགས་པ་མ་སྨོས་ན་ནི་བཞི་ང་སྒྲ་ཡང་བསྟན་པ་དོན་ཀུན་བཟུང་བ་ཞིང་། སྨོས་ན་ཚིག་དོན་པ་ཕྱུགས་རིང་དུ་འགོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བཤད་སྤྲུལ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ་བརྗོད
ན་བདག་གཏམ་མི་དུ་འགྱུར། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པ་བརྗོད་ན་སྦྱོར་བ་གཞི་ཡོད་པས་ཤེས་པར་དོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་ལ་དང་པོ་ཡིན་ཞེས་སྨོས་པ་རིགས་སོ། །འགྲུབ་པ་གཞི་མེད་ཅིང་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པར་དོད་ཆོས་ཅན
གྱི་ཆོས་རྟེན་པར་གྲོ་བ་ཞེས་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡི་གེ་མང་བ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། ཞེས་པ་རིགས་སྨྲ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲུབ་དགོས་སྟེ་སྐྱེས་ཤེས་ཀྱི་ཡིན་ཕྱིར་ཕྱིར་སྟེ། མདོར་ན་ཤེས་པར་དོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་གསུམ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ...

༄༅། །དེ་ཚེ་སེམས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བརྟུལ་ཞུགས་ཉི་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཉམས་པ་ཕྱིར་ཐབས་བརྟག་མཚུངས་པ་དང་བོན་དེ་སྐྱེ་ཀུ་རྟོགས་པ་མེད་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ས་འཚོ་ལ་རང་དབང་པོ་ཤི་སྨྲེ་ལུག་ཞི་ཕྱོགས་བཞི་ཕྱོགས་ལ་བར་མཐུ་བ་ཅེས་བརྗོད་
ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་དག་གི་སྐྱེད་དུ་གྲུབ་པས་ལ་མེད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྡང་པ་གཞག་ཞིར་བརྟུན་པ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་། སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །ཀ་ཉི་ས་པ་རྫེ་ས་རྒྱུ་འབྲི་རྫི་གགི་སྒྲ་ས་ཞེས་མཐུན་
ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བ་འདྲ་པ་ལ། རྟགས་གཞན་གཞག་སྟང་ གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་ས་ལ་ཆེར་བསྐྱེར་བསྐོར་གཅིག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་དོན་ཐག་ལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་སྒྲུབ་པ་མེད་
སྟེང་། ཞེས་ནི་དོན་ཆོས་ཅན་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ཤུགས་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་པ་བར་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་མི་ནུས་དེ། དག་གཞུ་བཞི་ཐོ་བྱེད་པ་ལ་དཔེར་ན། ཕྱོགས་
སྒྲུབ་པོ་ཀུ་མ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་
ཐལ་བ་སྒྲུབ་ས་དགོས་པ་རྟག་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར། ཤུང་གི་ས་རྒྱུ་དག་ཚོད་དེ། རྣམ་ངེས་ལས། རྣམ་པ་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་སྒྲ་དེ་ཕྱོགས་གཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཡོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དང་། གཞི་

ཕྱི་མོ་ནི་ངེས་པ་བཞག་པ་ལས་འདིའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་འདིས་ཞེས་པ་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་རྟག་པ་རིག་ཞེ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཀ་ཅན་ལ་རྟག་པ་སྒྲ་ལོ་ངས་པའི་ཆོས་ལ་བ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པ་ར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་འདི་དགོས་པ་བདག་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་ནི་འདི་ཕྱོགས་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱོགས་ཚུལ་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་པར་འདོད་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྒྲ་མ་པ་རབ་ཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཀྱི། གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་པ་འདི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ལྡོག་པ་ཞི་སོ་སོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ལ་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་བའི་ཆོས་ལ་བ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འདོད་རྟེན་ངེས་པའི་ཤུགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་རྩ་ལ་བའི་ཆེ་ཚོད་གཞི་དེ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དོན་མཐུན་པར་བཞུད་དང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ལ་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་བའི་ཆོས་ལ་བ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་པའི་ཚེ། ཚོད་གཞི་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དོན་མི་མཐུན་པར་བཞུད་དང་བ་འོ། །ཕྱི་མ་རྟགས་ལ་ཡང་དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་སམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ། རྟགས་ལ་ཡང་དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ལྟར

ཞ རྩི ༡༧

༄༅། ཀླུ་སྒོང་བའི་ཚོ་ཁ་བས་བསྒྲུ་བརྩོལ་ཀྵ་རབ་སྒྲུ་བཅུ་ཉི་ཚེས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བར་རེས་པའི་སྣོན་ལ་བསྒྲུ་བཅུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་བདག་སྐྱེས་པའི་ཚེ། རྩེད་ཟླ་བའི་རང་བསྒྲུ་བཅུ་ཉི་ཚེས་ཀྱི་སྤྱིལ་དོན་མཐུན་པར་རེས་སུ་རྩུང་བ། རྟག་ལ་ཡང་དག 571

གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བསྒྲུ་བཅུ་ཉི་ཚེས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རེས་པའི་སྣོན་ལ་ཞེས་དང་། རྩེད་གཞི་དང་བསྒྲུ་བཅུ་ཉི་ཚེས་ཀྱི་སྤྱིལ་དོན་མི་མཐུན་པར་རེས་སུ་རྩུང་བ་ཞེས་སྨྲར། གཞན་བཞུ། རེ་ཞིག་ཡབ་འཇིག རང་དོན་ཀླུ་བས་ཀྱི་རྟག་ལ་ཡང་དག་གི་མཐུན

ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། གཞན་དོན་ཀླུ་བས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཡས། དང་པོ། པ་སྒྲུ་བ་དག་ཡང་དག་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་བར་བའི་རྟགས་ལ་བསྒྲུ་བཅུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་བདག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཞེས་སྨྲར། གཞན

འདུ། ཕྱི་མ་ལ་གང་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོ་ལ་བས་ཞེས་པའི་ཚེ་བཅུ་ཀྵ་བས་སྒྲུབ་པ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་བསྒྲུབ་ཞེས་སྨྲར། གཞན་བཞུ། གཏན་ཚིགས་ལ་ཀྵར་སྣང་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ལ་རྟགས་སུ་སྒོང་བའི་ཚོ་ལ་བས་བསྒྲུ་བརྩོལ་ཀྵ་ར་བསྒྲུ་བཅུ་ཉི་ཚེས

ཀྱིས་མི་སྟོང་པར་རེས་པའི་སྣོན་ལ་བསྒྲུ་བཅུ་ར་མཐར་གཅིག་ཏུ་འཇིན་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་བློ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། རྩེད་གཞི་དང་བསྒྲུ་བཅུ་ཉི་ཚེས་ཀྱི་སྤྱིལ་དོན་མཐུན་པར་རྫུང་དུ་རྩུང་བ། གཏན་ཚིགས་ལ་ཀྵར་སྣང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ། བསྒྲུ་བཅུ་ཉི་ཚེས་ཀྱིས

སྟོང་པར་རེས་པའི་སྣོན་ལ་ཞེས་དང་། དོན་མི་མཐུན་པར་བཟུང་དུ་རུང་བ་ཞེས་སྨྲར། གཞན་འདྲ། དཔེར་ན་ཡང་དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀ་གཉིས། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རང་ལ་རྟགས་ལ་བདེན

ཉིས་བསྒྲུ་བརྒྱ་མཐའ་ཡས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡོ་ག་རྗེ་ག་སྐྱེ་ལ་པའི་ཚེ་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བརྒྱ་མཐའ་ཡས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ལ་པའི་ཚེ་ཞེས་སྒྲུར། གཞན་འདྲ། ཀ་ལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བརྒྱ་མཐའ་ཡས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་
འགལ་ལ་ཡོ་སྣ་མན་ཐེ་ཚོམ་བཀག་ལ་ཏ་ལ་ཕྱི་གནད་དགོན་ཞིང་འགལ་བ་ཞི་སྔོན་རྟག་པ་རབ་བཤད་ཞིན་ནོ། །མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་བཅུ་བའི་རྟོག་གེ་པའི་གསང་ཚིག་སྐྱེ་ཕྱོགས་ཚེ་ས་ཅན་ཀྱི་གནད་ཚིག་ས་དཀའི་སྒྲ་བ་ས་སྐྱ་ཀ་ཡ་སོ། །འདི
དག་ཏུ་ངག་ཞེ་ལ་སྒྲུར་བའི་ཚེ་དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཚིག་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྒྲུར་ནས་ངེས་པ་བཟུང་ངོ། །འདི་ཉིད་རྣམ་ངེས་ལས། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་གྲུབ་སྡོན་མཐུན་པའོ། །དེ་མེད་པ་ཞི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཚེ་སོ། །དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ
ཞེས་ངེས་པ་རབ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གཞན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དགག་པའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་སྟོང་པའི་ངེས་པ་རབ་བཟུང་བས་ཞིག་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། དཔེར་ན་དཔའ་བོ་རང་འཐུབ་གཉིས་སྨྲས་
སྒྲུར་ཏེ། ན་རང་བཞི་ཤེས་མེད་ཏུ་ཉིད་དོ། །ཅེས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། ཕྱོགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར། །མཚུངས་ལ་དང་མི་མཚུངས་ཕྱོགས་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡང་ན་དངོས་ལ་ཚིག་ཚད་བཞད་དུ་བུ་མེ་དཔེར་ན་སྒྲ
པ་རངེས་ན་ལ་ལ་ལ་བ་འདྲ་བ་ཤི་མི་སྒྲུབ་པ་ན་མཐུན་པ་མཐུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཏུ་ར་དོགས་སོ། །དེས་ན་རྟ་བ་དང་མི་ཤེས་འགྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་དབང་འདི་དང་ལྡན་ལག་གཉིས་མི་ཁ་ར་ལྡན་པར་མཐུན་ནོ། །ཞེས་ཚོ་བ་བ་ས་བསྒྲུབ་ཀ་ནས་ཀྱི་ཚེ་ལ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བ་ལ་ བ་

ཞི
ཉི

༄༅། །མདོར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ངེས་པ་རང་ཅན་ཏུ་བ་དེ་ར་དེ་ཉིད་ཁྱབ་པ་བཞི་ཏེ་རྟོགས་པ་གཞན་མི་སྣང་ངོ། །ཁྱབ་སུམ་མཚོན་པ་བསྡུ་ཚན་ལ། རྟོགས་པར་ལས་ཀྱི་ཉིས་ཡས། རང་བཞིན་གསུམ་གྱི། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ
བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་བཞག་པ། མངོན་དང་པོ་ཞིག་ལ་བར་ཐལ་བ། ཡང་དག་གི་རྗེས་ཁྱབ་ཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སུ་ཐལ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚུལ་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་གཞི
ལ་ཡོད་པར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་པ་ལས་ཤེས་པ་ཞར་དོན་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དོན་མཐུན་པ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་བྱུ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་རྟག་པར་ཆོས་མཐུན་པ
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་ཀྱི་ ཡང་དག་ལ་སུ་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སུ་ཐལ། སྒྲ་དེ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་རང་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཞིན། གཉིས
པ་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྒྲུབ་པའི་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱོན་ཡོད་མེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པའི་ལན་ནི། ཕྱིར་ཆོས་ཅན་འདི་དོན་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་ལ་ཡོད་པས་སྒྲ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྣང་བས་སྐྱོན་མེད
དོ། །གསུམ་པའི་ལན་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་ངེས་པའི་གོ་དུས་སྒྲ་རྟག་པ་རང་ངེས་པ་མེད་པས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་དག་རྗེས་པ་ཞིང་འཇོག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། ཤེས་པ་དོན་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་དྲུག་པ་ཡིན་ནོ། རྟགས་སྐྱེས་ལ་བ་དོན་ཆོས་ཅན་ཡང་དག

སྒྲུབ་སྔར་ སྒྲུབ་པ་དང་མི་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་ལྡོག་ལ་ཚོས་སྒྲུབ་པ་དང་མི་སྒྲུབ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ལྡོག་ལ་དེ་ཉིད་ལ་བློའི་རྩོལ་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་གཞི་ཡིན་ནོ། །རྟགས་མཐུན་ལྡོག་ལ་ལོག་པ་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་སྔར་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་མི་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་སྒྲེ་བའི་གྲི་
ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་སྒྲུབ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ལྡོག་ལ་དེ་ལྡོག་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་གཞི་ཡིན་ནོ། །རྟགས་མི་མཐུན་ལྡོག་ལ་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་སྔར་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་ལྡོག་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་སྒྲུབ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཏེ་རྟགས་
ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་ལྡོག་ལ་ཡིན་ན། ཡོད་པ་ལ་ཁྱབ་པས་ཁྱབ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ལྡོག་ཚུལ་གྲུབ་དགོས། མི་མཐུན་ལྡོག་ལ་དེ་ལྡོག་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རྒྱུ་རུང་གི་རྟགས་ལ་ལས་མཚམས་པ་ལེགས་བྱུར་
བསྒྲུབ་པ་ལྟ་ཚེ་རབ་འབྱོར་དུ་མི་སྐྱེད་དུ་ཞུགས་གྱ་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་སྣའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བ་ལྡོག་པ་དེ་ལྡོག་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་གཞིར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྡོག་ལ་གསུམ་པོ་དེ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་གཞི་ཡིན་ནོ། །རྟགས་སྤྱན་ངོས་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་བྱེད་པ་ལེགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་པའི་རྟགས་ཀྱི་རང་རྟགས་བྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་ལ་དངོས་པོ། རྟགས་ཡང་རྫས་དང་། དེ་དག་གི་རིས་པ་བསམ་པ་བོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། མཚོན་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པ་བོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་
ཉིད་དོན་བརྗོད་པ་དང་། དེ་མཚན་ཉིད་དུ་རྗེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ། སྔ་རྒྱས་ཀྱི་ལྟོན་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེ་ཁར། རྟགས་ལ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཞན་དག་ལ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཅན་ཡིན་ནས།

ཞ

༄༅། ། ཀ་ར་ཡ། སོ་ཏྲ་ཝ་ཏེ། །ཕྱོགས་ཆོས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཡི་ཚུལ་ལ་བས། ཕྱོགས་ཆོས་ཡང་དག་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་དང་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མཐོང་བ་སྟོམ་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལ་མཐོང་བ་ཕྱག
མ་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་མ་མཐོང་བ་སྤྱི་ལ་མ་མཐོང་བ། ཚད་མ་གཉིས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཚུལ་བཞི་ཡི་ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག ཚུལ་གསུམ་དང་། ངེས་པ་སྔོན་བཞི་ཞེས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །ཚུལ་གསུམ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པ་དང་།
གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ་ལྔ་ཞེས་པ་དང་། ཙཱ་ར་ཀ་པ་ཕྱོགས་ཚུལ་བ་གསུམ་དང་། གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་དང་། ངེས་པ་སྔོན་དུ་ཡིན་ཞེས་པ་རྣམ་པ་དེ་མི་འཐད་དོ། ཚུལ་ལ་གསུམ་མཚན་ཉིད་བསྟན་བྱ་ཕྱོགས་མི་མཐུན
པ་ལ་རྟགས་ལ་ཡང་དག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ནི་དག་ལ་འཁྲུལ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ནས་ཅེར། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་པ་དེ་ཆོས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་དེ་སྐད་
འབྱུང་དང་རྒྱ་གཞུང་། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་བཞི་ལ་འཕྱུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཐིགས་ལས། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ། །ཞེས་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་རིམ་ངེས་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐིགས་པ་ཚུལ་གསུམ་པ་བཤད། །ཞེས་གཏན་ཚིགས་པའི

ཚུལ་གསུམ་ལྡན་པ་རིགས་ཞིང་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཉིད་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་མདོར། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་ཡང་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཚུལ་གསུམ་ལྡན་པ་རིགས་ཀྱི་ང་དེ་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱི།
ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ལས་པ་ཞིག་ཁྱབ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རིགས་གཏན་ཚིགས་དང་། ཚུལ་གསུམ
པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཆ་གཅིག་པའི་རིགས་གཏན་ཚིགས་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲེལ་པ་དེས་པ་ཞིག་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ཁྱད་ཕྱེད་པར་མེད་དེ། ཚད་མ་མདོར། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་ཞེས་དང་། རིགས
ཐིགས་པ་ལས། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སོ་ཞེས་དང་། འདི་ན་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། གཏན་ཚིགས་ལ་ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲེལ་བ་དེས། །གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་ཉེས་མེད་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ
ལས། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པར། འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་རྣམ་པ་ལས་ཐད་གཅིག་གོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས
འདོད་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་ལས་ཞིག་ཅིག་ཤེས། རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བཀོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་བའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་པོ། །རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ

༄༅། །མཐོང་བ་རིགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་རྟགས་སུ་བཀོད་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོར་བསྟན་དགོས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་ལོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་རྟགས་སུ་བཀོད་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མཐུན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོར་བསྟན་དགོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ལ་བསྟན་དང་། བསྟན་པ་དང་གཞི་བཞུགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ལྡོག་དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་གི་གཙོ་བོ་ཆོས། །འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་གཞན་མེད། །ཅེས་པ་འདི་གསུང་དགོས་བ་བསྟན་པ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གྲུབ་པ་འདི་ལ་ངེས་དགོས་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་དྲུབ་ལ་བའི་ཚད་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཚད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་པ་མེད་པ་ར་ངེས་པའི་ཚད་གསུམ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་ལ་ཡིན། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་ལ་སྔོན་དག་ཅེས་པ་ལ་ཕྱུར་ནམ་གཅོད་དུ་ཐུབ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་བར། །རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་འགྲོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཡིན་པ་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་ལ་ཉོག་པ་ཉིད་ཕྱོགས་པར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་ཏོ། །སྒྲ་ཅན་ལ་ཡིན་པ་དང་། བྱས་མི་རྟག་པ་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། རྟག་ཐམས་ཅད་པ་པ་ལ་གསུམ་ལས་བཤད་པ་གསུམ་མོ། །དོན་བསྡུ་བ་ཡི་དེ་ལ་བཀྲ་བའི་ཚུལ་ལག་སྔས་མ་འཇོར་དེ་ཉིད་ལ་ཉམས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཉམས་འགྱུར་ལ་མེད་ཅེས། བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་དང་པ་འགྲེལ་དོན་མི་རྟོགས། ཀྱཻ་ཨེ་ཏ། ཆོས་མཐུན་དག་རྫོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གཞི་ལ

577

རྗེ་ས་ཐབ་འབུད་དཔེ་ཅི་སྙེད་ཙམ་བརྗོད། ཚོས་མི་མཐུན་སྣང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་བདག་གི་མཐོང་ཆུང་བའི་མཐུན་སྣང་འི་སྙེད་ཙམ་བརྗོད་པ་ཁ་ཚང་གི་ས་རྟགས་ལ་ཚོ་དོན་མཐུན་སྣང་བའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཐོག་པ་ཁ་ལས་སྣང་ཚུལ་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཁྲུལ་པ་སྣ་མི་རྟག་པ་རང་བཞིན་པའི
ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་ཚན་ག་ཞིར་བ་རྟུབ་བཞི་ག་ཕུང་དང་བཅས་པ་ཏེ། ཞེས་ཞིག་ལ་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ཁ་བའི་ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་གཅོད་པའི་བགག་པ་ལ་འདོ། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། ཕན་ཚུན་དག་ལྡན་ལ་གཉིས་པ་མ་རྒྱུ་དེ་ཞེན་ཡོད་དེ།
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྡོག་པ་དང་མཐུན་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དག་ཞི་ལ་གཅིག་ཞེས་བསྟན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ལ་བའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་བསྒྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་བསྒྲུབ་པའི་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། དཔག་བ་གཞི་ར་མཐུན་ན་ཤེས་འདོད་ཡིན།
དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སོ། །ཤེས་པ་འི་རང་འབྲེལ་ངེ། ཤེས་འདོད་ལ་རྟགས་མཐོང་མུ་ཐམ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཞེན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་འབྲེལ་པ་གོ་བས་ཀྱིས། །ཡོད་མེད་དེས"'
པའི་རྗེས་འགྲོ་ལྡོག །ཚེ་ས་པའི་རང་འབྲེལ་ངེ། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རི་ཁྲོ་པ་ཚད་མས་ངེས་ཕ་རྟགས་ལ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ཚུལ་བསྒྲུབ་ངེས་མ་གྲོ། བསྒྲུབ་བྱ་རི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ཏག་གས་རྟོགས་པ་ཏི་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ།
དེ་ལ་པར་མི་ཐུབ་པ་ཡང་ཕྱི་ལྡོང་རྟེན་ལ་པར་བྱུང་། ཞེས་སུ་དང་པའོ། །ག་ཚུལ་མཚོན་པ་སྒྲོང་བའི། རིགས་པ་ཏེ་ལས། ཚུལ་གཉིས་པ་དང་རྗེས་འགྲོ་ཡི། །ཕྱོགས་ཁ་ཐར་ལེན་པའི་སྐྱོན་ཞེས་སུ་ཞིག་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།

ཞ སུམ་བརྒྱ

༄༅། །ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ། ཚུལ་གསུམ་དེ་ཉུང་ངུ་ཙམ་ཞིག་གཏོང་ནས་ཚད་མ་ལ་ལས་པ་ཡོད་པ་ལས་གོ་ཆེ་དུ་འགྲོ་བ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣ་ཡུལ་བ་དོན་

རྟགས་ལ་མི་ཞེན་པ་ལྟར། རྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡུལ་དཔེ་ཟླ་བ་ལ་མི་ཞེན་པ་དང་རྟོགས་བྱེད་ལ་གསུང་ལས་མི་སྐྱེ་འོ། །འདིར་ལ་གོ་བ་བ་ཐམས་ཅད་མ་འདོར། རྗེས་དཔག་གཅིག་དང་དེ་མཚུངས་པ། །ཡོད་དང་མེད་པ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ་ཞེ་མ་དང་། དེ་ཡི་དོན་རྣམ་དེ་ལས་ལ

ཐམས་རྣམ་བློ་ལ་པ་འོད་ལ་པ་ཡི། དོན་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡལ་བ་ལྟར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ངོ་བ་བོ་ཉིད་ལ། དེ་ལ་བ་བརྟགས་མ་བཅད་མེད་པར་ཤེས་པ། དོན་ནི་ཆོས་སུ་མི་ཐ་དད་པ་ཤོང་བ། དཔེ་ཅན་ལ་ན་གོང་བ་དང་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་ལ་དཔྱད་པར་ཡོད་

པ་རིག་ཉེས་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། གཉིས་ཀ་རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་ལ་ཇི་སྟེ་ཡང་ཡིན་པའི། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་ལ་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པ། རྟགས་ལས་དོན་སྐྱེས་པ་དེ་རྟགས་ལས་ཡིན་པ་ལས་རྟགས་ལས་དོན་སྐྱེས་བར་འགྱུར་

རོ། །འདོད་ན། དངོས་ལ་ཇི་ལྟར་སྐུར་བ། །དེ་འདྲ་དེ་ཡི་རྟགས་ལ་ཡང་ནི། །རྒྱུ་ཡིན་དཔལ་ལ་ལྡན་དེ་ལྟ་ཡི། །དངོས་པོ་ལས་དེས་བ་སྐྱེ་རྟགས་ལ་ཅན་གྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱི། །ཕོ་ཉ་རྟགས་ལ་ཇི་སྐད་ཀྱི་དེ་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ

ཕྱོགས་ཆོས་ལ་དཔྱད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཆེ་བ་དེ་ལས་ཀྱི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་མིན་དོ་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡི་དོན་གཅད་པ་ལ་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པས་བཅུ་པོ་ཀྱི་འདོད་པ་མིན་ན་བརྗོད་ཅིང་རྟགས་ཀྱང་། དེས

579

ཉིད་ཆེན་པོ་ཐབ་ཏེ་ཞི་དགོངས་པ་བསྐུལ་བ་ཞི་རྒྱུ་བ་ཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྒྲ་དོན། ཕྱེ་ན་ཏྭ་ཟླ་བརྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གསུམ་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀ་གསུང་གསོ་བ་ཕྱུར་བརྒྱུད་བའི་ཆང་ཤེས་པ་ཞེས། །ཁང་འབྲས་རྟགས་སུ་ཅན་དུ་ཏེ་ལ་
ངང་པ་གི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་རབ་སྒྱུ་ར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་རྟགས་ལས་དུས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དེས་པ་ཞིབ་ཅད་ཤེས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་སྣ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་བྱས་པ་ར་ངེས་པའི་ངེས་པ་དང་སྐོབས་ཀྱིས་…
དྲང་ས་ཁྱབ་མངོན་སུམ་ངེས་ཉི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་བྱས་པ་ར་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་སུ་བྱུང་། རང་སྐྱོབས་ཀྱིས་དྲང་ས་མཐུན་ས་སྒྲ་བྱས་པ་ར་རྟོགས་པའི་རྗེ་ས་དཔག་གིས་དྲང་ས་པ་ཡིས་པ་པ་འཛིན་པའི་བཅད་ཤེས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར…
བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་འཛིན་སེམས་ས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ར་བཀྲུ་ཞའོ། །དགག་རྟགས་ལ་དམ་འཛིན་དང་རང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཅེག་ས་ལ་ནི་དེ་མི་གས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་མ་ང་མིགས་སོ་… སྣམ་པ་ནི་རྟོག་པ་གཉིས་སྣང་ས་པའི་ཕྲེན་ཕུ་སྦྱོ། །གསུམ་པའི། རྟག་…
ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་ནི། དྲུག་ཕ་ཀླ་ས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། མེ་དུ་རིང་དུ་ར་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་ནི་ཟེན་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་དྲང་ནས་དེ་ལ་དུ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་བར་མཆན་དུ་ངེས་པ་ཡི་ཆོས་སྒྲུབ་ང་ལས་མི་ལྐོས་པ་རང་ལ་མི་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི…
རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ཉིད་དང་དོན་རྟགས་ཀྱི་ངང་ཅུ་བསམ་པ་སྟེ། །འདི་ལ་བར་ཅུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ངན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་དི་བློ་ངོ་ནས་བཀག་འཕྲུ་མེད་དོ། །ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཐུབ་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་གསུམ་གཞི་སེ་སོའི་སྐྱེད་དུ་ངེས་པ་དེ…

ཁ ཕར་ཕྱིན།

༄༅། །ལྔ་རྗེ་དབྱེ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བསྟན་བཤད་བཀོད་པའི་ཚོ་ཚུལ་ལ་གསུམ་མདུན་པའི་དྲན་བསྐྱེ་ནས་དེ་ལ་མཛེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡི་མཚོ། །འདི་ལྟར་ལག་གསུམ་མདེ་ནས་པ་ཡི་སྔོན་དུ་རྒྱུན་པ་གཉིས་ཀ་ཀྱི་མཚོ་ཆུ་ཅན་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་མཚུངས་པས
ཐུབ་པས་མཚོ་དཔེ་ཅན་སྨོས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་ཡང་ཞལ་ཆེ་རང་དི་དང་འདྲ་ཞིང་། ཕྱོགས་ཆོས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་ཆོས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ལ་གསུམ་པར་མཆོད་དུ་དེ་ཞར་རང་དོན་རྟག་ཐ་དད།
རྟགས་ལ་གསུམ་ཚ་གཉིས་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་རེ་ཞིག་ནས་བརྗོད་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྐྱུར་སྤྱར་བ་ཡང་སྟོབས་དང་དགོས། །དཔག་རྟགས་ལ་རྟག་ཤས་འཛིན་སེམས་རྟགས་གསུང་དགོད་ཁྱབ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། མཐར་ཕྱུ་ལས་འབྲས་ཐུབ་སྟོབས་པའི་དབང་
ཚོགས་སུ་སོང་བའི་ཚིག་དང་ཚིག་ཟུས་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྟོག་གེ་བའིགས་དགོག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །ངེས་བརྩུ་ལ་གསུམ་ཚིག་ཅར་དུ་དེན་བར་དོན་པ་ཞེས་པའི་མ་རྟགས་པ་སྟེ། རྟེན་གཞི་རི་སྟེང་དུ་རྟགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དཔེ་འི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག
ཡིན་ཞེས་ཅིག་ཅར་དུ་ལྡན་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རང་དོན་རྟགས་ལ་ཡིན་སོགས་མ་ཁྱབ་པ་དགྲ་ན་ས་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་མཚོས་ཐུབ་པ་ས་མཇེས་དཔག་སྐྱེ་ས། ཏུ་པ་སྒྲོ་སྐུར་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་དུ་བ་ཡོད་ཅ་ཤིག་མེ་ཡོད་བས་ཁྱབ། འདི་ནའང་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན
མེ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དོན་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཆོས་སྤྲོན་པ་གྲོ་ཅན་ལ་འདི་ཕྱོགས་ཆོས་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། ཁྱབ་པ་སྤྲོན་པ་གྲོ་ཅན་ལ་མི་ཁྱབ་པ་ཕྱོགས་མར་བྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱུར་བའི་ནམ་ཀ་ལ་སེ་བ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

581

བཞི་པའོ། ཕྱོགས་གླང་གིས་རྟགས་པའི་འཛིན་སེམས་རྟོག་པ་མ་དོན་སུམ་པ་ཕྱུར་སྣང་གི་"དབྱེ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་རྗེས་དཔག་གི་བར་དུ་དྲན་པས་མཚོད་པར་བཤད་པ་དང་། རྫུ་མ་ཁྲུལ་པ་འདིར། རྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་"
གསུངས་པ་དང་། ལྷས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དབྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་ལྡན་འཛིན་པའི་བློ་རྟགས་པ་འཛིན་སེམས་རྒྱུ་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་དོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉི་སྨྲས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན
མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། སྔར་དྲངས་པའི་རིགས་པ་དེ་རང་དང་འགྲེལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་རྟགས་ཀྱི་དགོད་ཀྱི་དོན་བོ་དབུ་དང་ཐུས་བསྒོགས་པ་ལས་རྟགས་པའི་འཛིན་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལ་ས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འཁྲུགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་དཀྲུགས་ནས་པའི་སྟོན་ཆད་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བར་སྣང་ངོ་། །མདོར་ན། རྟགས་པའི་འཛིན་སེམས་གཅིག་དང་གཞི་འཛིན་པའི་བློ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་རྒྱུད་ཆོས་པ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་"
འདི་ང་གྲོལ་ཉིད་བསྡུ་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི། རིགས་གཏེར་ལས། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཚེ། རང་མཚན་དང་སྒྲ་དོན་གང་རྟགས་ལ་དངོས་ཡིན
ཞེ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཅུ་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོར་སྒྲ་དོན་དང་རང་མཚན་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་བྱས་པ་ཙམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ས་སྒྲ་དོན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཛིན། རང་མཚན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་མི་འཛིན"

༄༅། །ཁར་བྲུ་ལ་ཕ་ཙམ་རྟགས་ལ་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ནི་ཚོར་བ་མཚན་ཉིད་རྟགས་ལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། རང་མཚན་ལ་དམིགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་ངེས་སུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འགྱུར། སྒྲ་ནི་རྟགས་ལ་ཡང་དག
ཡིན་ནོ། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཆ་ཅན་དེ་རྟགས་ལ་ཡང་དག་མིན་པ་གང་ཞེ་ན། །དེ་ཉིད་དགག་དོན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་པ་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་པ་ར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཆ་ལ་དེ་ཉིད་གཞན་སེལ་ཡིན་པས
གཞན་སེལ་རྟགས་ལ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ།། ༈ །གསུམ་པ་མཚོན་བྱ་ཕྱིར་བཅུ་དབྱེ་བ་ནི། གཞུང་ལས། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ། །ཆོས་མཆོག་གྲགས་པ་ཡིས་སྦྱོར་བ་ཡི། །སྐོར་ལས་ཀུན་ལ་རྟོགས་པར་མཛད། །ཅེས་དང་
པའི་སྐོར་ལས་དབྱེ་ཚུལ་ཕྱ། སྦྱོར་བའི་སྐབས་གཅིག་པུ་རྟགས་ཀྱི་མདོར་བསྟན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་མཐུན་པར་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟགས་ཡང་དག་རྣམ་གསུམ། སྦྱོར་བའི་སྐོར། འདུག་ཚུལ་གྱི་སྐོར། སྒྲུབ་ངོ་བོའི་སྐོར། བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐོར།
བསྒྲུབ་བྱའི་ཚེ་ལ་ཅི་སྐོར། འབྲེལ་པའི་སྐོར། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྐོར། འགོད་ཚུལ་གྱི་སྐོར། རྩོལ་བའི་སྐོར། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ལ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བའི་སྐོར་ལ་འབྲས་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་ཚིགས
གསུམ་རྟེན་འདུས་སོ། དགག་རྟགས་ནི་དབང་གིས་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཚོགས་སུ་དགེ་བ་བཅད་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྣང་ཆུབ་ན་ཡང་དེ་བསྐུར་བ། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་འབྲས་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་རྣམ་

འགྲེལ་ལས། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ལ་འབྲེལ་ཟླ་བཀག་ནས་དགག་ཚིག་ལ་ལྟར་སྣང་རྒྱུ་མཚན་འཕང་མ་རྟོགས་པ་བཤད་པ་འདི་ནི་བདག་རྒྱུ་ལ་ནི་བཅས་པ་ལ་བསྒྲུབས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགག་ཚིག་ལ་སྦྱོར་མ་རིག་གསུང་ནས་སོ། ཐམ་ངེས་ལས། འབྲས་དང་གཞི་རྟགས་ལ་ལ་འབྲེལ་ཟླ་བ་ཐ་ཤས་
ཚིག་ཕྱི་འབྲེལ་བ་སྤྱན་བྲེད་མ་རྟག་གཅིག་བཤད་པའི་ཞབ་དང་གྲུབ་ནས་མ་དམིགས་པའི་ཚིག་ཏུ་ཚིགས་པ་ཐོག་མ་རང་གསུང་ལས་ཤིང་། རིགས་པ་གཏེར་ལས་བཤད་དོན་ལ་འདི་ལྟར་བཤད་དོ། ༨ །དེ་ལ་དང་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་དགག་པ་མཚན་ཉིད་དང་།
དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱིས། དེ་ནི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཁྱད་ཡིན་ནོ། དེ་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་རྟུ་ལ་བའི་མཚོན་བྱ་མི་དགོས་ཏེ་མ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འགོག་ཚུལ་དམ་དམིགས་པ་ཡི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་ཆ་ཁྱབ་པ་སྤྱོ། མ་དམིགས་པའི་ཐག་ཏུ་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མཐར་དགག་བྱ་ཆོད་མ་ལ་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་དགག་བྱ་འགོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱ་གཉིད་ཀྱི་ཐམས་ཅད
ཕྱ། ཡིད་མི་གས་པ་བཞི་ལས་བརྒྱུད་བར་བརྒྱུད། ཤེས་བ་གཉུར་ས་པའི་ཕྱིར། དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཉི་བསྐྱུར་བ་ཟི་ཚེ་ལ་ཅི་སྐྱོན་ས་ཐ་སྐད་བྱ་ལ་པ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཟི་ཚེ་ལ་དེ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ན། རྟགས་ཀྱི་དགོད་ཚུལ་དགག་སྒྲུབ་གང་ཡིན་ཡང་དགག
རྟགས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཅིག་ན། ཀུ་ལ་མཚོན་ཅན། དགག་རྟགས་ཀྱི་སུ་སྒྲུབ་ལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཡི་སྤྱི་དང་རྟག་པ་འགོག་པ་བཅུ་ལ་གསུམ་མཚང་བའི་ཕྱིར་བཞིན། དེ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཉན་ས་དང་རྒྱུ་ལ་བ་ཏྲ་བ་ཏ་ཤར་བ་ལ། སྒྲ་རྟག

ཞི། ཤེ། བཞི།

༄༅། །ཁམས་ཡིན་པ་རབ་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ༠ གཉིས་པ་དཔྱེ་བ་ལ། མི་སློབ་ལམ་ན་མ་ཤེས་པ་འདི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སློབ་ལམ་ན་མ་ཤེས་པའི་དགག་རྟགས་
ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད། གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་འི་ཆོས་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ངང་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཕ་གཅིག་ནུས་པ་འི་ཚུལ་གསུམ་
ཚང་བ་འི་གཏན་ཚིགས། གཉིས་པ་ནི། བོད་ཡུལ་ཆེ་མ་དུན་ཀྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། །ཞེས་སོགས། ཆོས་ཅན་ཡུལ་འགོད་པ་ཞིབ་ཀོ་རྡོ་རྗེ་དང་སྒྲ་ཚད་
ཀྱི་ཕྱེད་པར་མ་བྱེད་པ། དེ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་ནུས་པ་ལས་དགག་པའི་ལྡོག་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་བ་མེད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཞེས་སོག་ལ་འགོད་དགོས་པ་ཀླ་མ་ཡ་སྒྲུབ་རྟེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་དཔྱ་
མི་འཇུག་ལ་སྦྱར་བ་སྒྲུབ་ཅན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་བཞི། །ཞེས་པ་འི་ཉེ་དགེ་གཏན་ཚིག་ས་དང་པོ་མཐར་དག་ཏུ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་བར་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཀྱི་སྒྲ་ཤེས་སྐྱབ། །ཅེས་དང་། བརྡ་དོན་སྐྱེད་པ་ལས་
ཞིབ་གོ། །ཅེས་པ་ལག་རྟེན་ཆེན་ལག་ཉེ་བ་ལས་ལས་མཐར་དག་གཟུ་མེད་ངེས་ཀྱི་སྐྱ་བསྒྲུབ་པར་བཀུར་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཚུལ་ཀྱི་ཤེས་ད་ཚ་བ་ཀླ་ཕ་དོན་ཉེ་བ་སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་ནོར་མ་ཉམས་ཅིག ཞིབ་རེ་རེ་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་ཡོད་རེས་

མ་ཡིན་ནོ། །ཤ་ཟ་ཚོད་མ་ལ་མ་དམིགས་པས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྣལ་བའི་སྣལ་མ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། སྐལ་དོན་གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་དེས་མཐུན་གྱི་གཞི་འདི་དམིགས་སོ་སྙམ་པ་དང་། གཉིས་པ་དེས་འདིར་ཤ་ཟ་མ་དམིགས་སོ་སྙམ་པའི་
ངེས་ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་ཤ་ཟ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པས་གྲུབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན། གཞན་སྔ་ལྟ་ཅིག །རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སྒྲིབ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་ཉེས་དང་བཅས་སྣ་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་གཞི་མཐུན་དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་པས
ཉུལ་ཁ་ཕྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཅས་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དགག་པ་འཆད་དུ་ཡོད་དོ། །ཅེ་ན་རང་གསུང་ལ་ཤིན། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་གང་ཟག་དེ་ངག་གི་དོར་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འགོག་ནུས་པ་ཅན་མེད་དེ་ལ་སུ་བསྐལ་བ་ཡི
ནུས་སོ། །དགག་བྱ་དང་དགག་གཞི་དག་དེ་ལ་སྣལ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༠གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་ངེས་སུ་བསྒྲུབ་

༄༅། ། ཀྐལ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་རིགས་ཀྱི་ཚིགས། ༠ གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་
གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་སྣང་རུང་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྟགས་སུ་སོང་བ། གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ། ཁྱབ་བྱེད། རང་བཞིན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བཞི
ལས། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྟགས་སུ་སོང་བ། དཔེར་ན། མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ།
མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྟགས་སུ་སོང་བ། དཔེར་ན། ཤིང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་
བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །རྟགས་ཆོས་གཉིས་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱར་སོང་བ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་
དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་བཀག་པའི་མེད་དགག

ཧྭག་ཤ་སུ་སོང་ན། དཔེར་ན། དུག་ཅན་དེ་ནི་བའི་སྦྲུལ་ཕྲ་ནོར་ཆེ་ཅན། ཤུབ་ཅེ་ངོས་སྐྱ་མི་ཡི་དགེ། དེ་བཞིན་ལྟ་བར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ། རྣམ་གསུམ་ངེས་འབྱེད། འཕགས་མཆོག་ཀླུ། སྒྲུབ་རིགས་པ། གསུང་རབ་པའི

དགོས་པ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཕྲོ་ཟླ་ཀྲུ་ཁྱབ་པར་ལ་གདུལ་བ། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་མེད་མི་གནས་པའི་ཕྱོགས་མཚམས་ལ་ཆེ་ར་མདོ་ཀུན་སུ་མ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མེད་མཆོན་རྟུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐོང་བའི་དབང་དམ་རྟོགས་ཀྱི་མས་སྐྱོང་བའི་རང་རིག

མདོ་ཀུན་ལུང་དེ་ལ་མི་མེད་མཆེན་རྟུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་བའི་ཉི་དམིགས་སོ། །འདི་ནི་མ་དམིགས་པ་སོ་ཐུ་མ་པའི་ངེས་པ་ནི་ཆེས་གཉིས་འཛིན་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མདོ་ཀུན་ལུང་མཐུན་བས་སྐྱེས་མ་བསྒྲུབ་ན། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཀྱི་དུས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས

དཔག་གི་ས་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབ་འཁྱེལ་དུ་བསམས་ལ་ངེས་རྒྱུ་རྒྱུ་འགྲེལ་པ་རྟོགས་པ་བའི་ཚད་མ་སུ་བཅུ་པ་ཡིན་ནོ། དུས་ཡོད་པ་མི་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་བསྒྲུབ་ན། སེམས་བཏང་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཡོད་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པ་འཕྲུལ་ཏེ། ཅི་ལྟར་དགོས་ཉིད

བསྒྲུབ་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུ་དང་དོན་ལྡོག་ཉིད་ཐེ་ཚོམ། །ཞེས་སོགས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ལྷུར་མ་དམིགས་པ་འབྲེལ་བ་ཆོས་གསུམ་རྟུལ་དུ་མ་ཞེ་རིག་འཇུག། ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཞེན་པ་ཉིད་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པའི་ཚད

མ་ལོ་སྐྱབ་སྟེ། ཐུབ་བསྟེད་རིགས་འགྲོ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། དགག་གཞི་འདིར་སྔར་པའི་མདོ་ཀྱུ་མཁས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་བའི་རང་རིག་མཐོང་ཀུན་མཐུ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དེ་མ་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས

༄། །འདྲེན་ནུས་པ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་འདི་དེ་སྔོན་ཕྱི་རྟགས་ལ་ཚོས་གཉིས་མཐར་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མདོན་སུམ་ཕྱི་ཏེ་དཔེར་བསྟན་པ་ནི། དུ་བ་དང་བྲལ་བའི་རྫིང་གི་སྐོར་མཐོང་བ་འདི་དུ་བ་ཆ་མཐོང་ནས་སུ་སྐྱེད་བའི་རང་རིག་མཐོན་སུ་ཀྱི་ས་དྲང་ས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་དེར་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་ཡ་རེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་བཀལ་དམིགས་དང་འདྲ་བ་གོ་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཁྱབ་ཏེ། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། རྟགས་ལ་ལོག་དང་ཚོས་ལོག་ལ་དེ་རྒྱུ་ངེས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་དགོས། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། རྟགས་ལ་ལོག་དང་ཆོས་ལོག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་དགོས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། རྟགས་ལ་ལོག་དང་ཆོས་ལོག་ལ་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་དགོས། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། རྟགས་ལ་ལོག་དང་ཆོས་ལོག་ལ་དངོས་རྒྱུ་དངོས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་དེ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དགག་བྱ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་པ་དང་། རང་བཞིན་བཀག་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཀག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ། གཉིས་པ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་དང་། ལྡོག་པ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ། གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ། གསུམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཚོམ་བཀག་པ་དང་། དངོས་འབྲས་བཀག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔག་དུ་མེད་ངེས་སུ

བསྒྲུབ་མི་ནུས་པ་ཞིག་དེ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྔགས་བ་ལྟ་བ་དེན་པ་སྦྱོང་བ་ལ་རྒྱུ་གཞན་འབྱུང་བ་དེ་ནི་པ་སྦྱོང་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་པ། སྨིན་ཁྱབ་པ་དགའ་ཉེད་
ཕྱི་སྔགས་བ་ལྟ་བ་སྦྱང་གཞི་ཁྱེར་བའི་སྔགས་བ་ལྟ་བ་ལ་ང་སྦྱང་ལམ་གཅིག་པ་བཙུན་པ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་སྔགས་བསྒྲུབ་ཡང་སྦྱོང་དགོས་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་ལ་ཅན་པ་ལ་རྒྱུ་དུས་ཅན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཀ་ཏོན
ཡུལ་མ་བ་དག་ཡོད་པ་འདོད་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་མེད་དེ། ཡོད་ན་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་རུང་དགོས་པ་ལས། ཚད་མ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་ལ་གཙོ་བོའི་སྣང་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་རྩ་ཚན་
འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་དངོས་འབྲས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །སྔ་མ་གསུམ་སྟེ། ཕྱིར་རྟོལ་དོན་གཟུང་བ། རང་བཞིན་རྟེན་ཏོགས་སུ་བསྟན་ཚུལ། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་རྟགས་བསྒྲུབ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྤྱི
མཐོང་ལ་བབ་དུ་རུང་བ་མི་སྣང་བ་ཞེས་ཚུལ་ལ་ཞིན་ཅན་རྟོགས་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟར་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དོན་ཏེ། །ཞེས་དང་། ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་ཚོགས་པ་འདི་ཞེས། །གཞན་དག་ཇི་སྐད་སྨྲ་བ་བརྗོད་པ། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་ཚིག་མཐུན་པས། །ཡང་
དོན་བྱེད་པ་བ་བཀའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་གཏེར་ལས། སྣང་བ་ལ་ནི་བ་དབྱེ་བའི། །ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་དཔྱད་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཞན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀ་སོ་དང་ཚོད་

ཁ ཆོ ཐི

༄༅། །འདུག་གོ་རྟགས་ལ་ཡིན་ན་ཡང་། མཐར་རང་དང་བཞིན་གྱི་གནད་ཚིགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ། མཐར་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་གྲངས་ལ་ཚང་བ་གི་རྟགས་ལ་ལས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡི་གནད་ཚིགས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱུ་ལས་

འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན། །འདི་ནི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ཞེན། དགག་བརྗོད་དང་བ་ངམ་རྣམ་ཚོགས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་གཅིག་པ་ཞེས་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་པའི་ཚོགས་ཡིན

པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་དམ་བཅའ་ནས་བརྗོད་པར་གཞུང་འདི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་རིགས་པ་ལ་ཆད་པ་ཡིན་མ་ཐག་དང་། དེ་མ་གྱུར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཞན་དོན་ལ་ཡོད་པ། གཅིག་དམིགས་ཀྱང་མ་ལུས་སུ་འཇོག་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་ལ་གི་གཞུང་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་མེད་དེ་མི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཅན་མ་ཐག་མ་དམིགས་པས་སྣང་བ་རུང་མ་ཡིན་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་བ་ཏུ་སྒྲ་མི་ཤེས་པ"

ལ་དེ་ཉིད་རྟག་པ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལས་སྐྱ་དབང་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱའི་གནད་ཚིགས་སུ་འདོགས་སོ། ༠ །གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ཞིག

ཡོད་པ་རྗེས་ཙམ་ཅན་ནི་སྣང་དུ་རུང་བ་གཞན་གྱི་ཚོགས་མེད་ངེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས་སུ་ཡོད་པ། ༠ གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་རྒྱུ་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་བཞག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་སྣང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་བྱ་དམིགས་པ་ཡི་རྟགས་ལ་དང་གཉིས་ལ་སྦྱར་མ་ཡིན།

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འགལ་བ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་གི་ངོ་བོ། |ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་འགལ་བ་ཡ་བ་རྣམ་ནས་རང་གི་ངོ་བ་འབྲེལ་ངེས་དགོས་པ། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་གཞན་གཉིས།
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་རྩ་ལ་དཔག་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་རྩོད་རྩ་ལ་དཔག་གསལ་བའོ། |དང་པོ་ནི། སྤྱར་བས་པ་གཅིག |གྲང་རེག་དང་། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་དང་། གྲང་འབྲས་ལྷ་ལུ་སོ་བྱེད་དང་། དེ་ཡི་ཁྱབ་བྱ་བ་མི་ཁྱད་རིག་བ་ལྟ་བུ་རང་དགོས་པ།
ཡང་ ཚ་རེག་དང་། ཚ་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་དང་། ཚ་རེག་གི་དངོས་འབྲས་དང་། དེ་ཡི་ཁྱབ་བྱ་ཙན་དན་གྱི་མེ་ལ་ལྟ་བུ་བཞི་ཆར་སྒྲུབ་ན་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། |དེ་ལ་ཚ་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གྲང་རེག་སྒྲུབ་བཞི······
འགོག་པ་ཡི་གནད་མཚོན་པ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། ཚ་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ནི། རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ར་མི་སྐྱེད་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སེམས་ངེས་པར་དེ་དེ་ངེས་མི་ནུས་ལ། མེས་ཁྱད་པར་ཅན་བུད་ཤིང་ལས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། མ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནའང་ དེ་ལྟ་བུ་···
རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བཅིག |དགག་བྱའི་ཚོགས་པ་སྤོབས་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པའོ། སྤྲོ་བ་གདུང་བའི་ལུགས་ལ་གོང་ཞུ་ཐམས་ཅད་རྟོལ་རྟས་བརྒྱུད་འདུས་ཀྱི་གོང་བུར་ཁས་བླངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་གང་
དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡོད་དོ། གང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་མ་སྦྱར་བའོ། |ཅིག |གནད་ཚིག་ལ་མི་སྤོབས་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི། ཚ་གྲང་གཉིས་པ་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པ་འགལ་ཁ་སྐད་ཅིག་མ་ཁའི་ཚིག་དང་སྦྱར་བ་ཆེན་དེ་ལ་ལྟོས་ལ་བརྒྱུད་པ་དེ་རྒྱུན···

བ ཚེ ༢

༄༅། །གསོ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཐོགས་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་བར་མ་བརྗོད་པ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ནམ་མི་སྟོབས་ཀྱང་བརྗོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་

དང་སྟོབས་མཉམ་པ་འབའ་ཞིག་ཐོབ་པ་ཚེན་འཕྲང་རེ་ལ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ངེས་དབང་ལ་ཆེར། སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་ཡོད་ནུས་གཡལ་སྟེ། །ཅེས་གསུངས་པ། ཚ་གྲང་གཉིས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་གནས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱའི

ཆོས་ལ་རྒྱུན་ཆགས་སྐྱོར་བའ་འདྲ་ཕྱོགས་ཆོས་མཚོན་མས་དྲངས་པ་ཟིབ་ཅད་ཤེས་ཀྱིས་རྟགས་དགོས་པའི་གནད་མ་རིག་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་གནོད་བྱ་འཇོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་བདེ་ནག་གནོད་བྱ་ཅེ་མ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། གནོད་བྱེད་སྣོབ་ནས

སྐད་ཅིག་གསུམ་ལོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་ཐལ་ཆེར། ཆོས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པ་བཅོས་པ་ཞེས་དང་། གཏན་ཚིགས་ལ་ཁྱབ་པར་འདོན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་ཕྱི་བ་ཆ་སྐྱོར་བ་ཉིད་ཚིག་འབྲེལ་ལ་འཛོམ་པར་སྣང་ནའང་། དེས་སྣ་ཚིག་འབྲེལ་ཚོད་མི་ནུས་ཏེ། དག

ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རྒྱལ་རབ་ནས་པ་ཕེབ་ཁུངས་དང་། ཤེས་བཏང་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་བཞེད་ཚུལ་སྤྱོ་ནུས་མེད་དོ། འབག་ལ་བརྒྱུད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གཞི་ཆོས་ལ་ཁྱེད་ལ་བཀོད་པ་ཀ་ཡིན་ཡང་ཆུ་བུར་དུ་སྤྲས་བཅོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དབུ་ལ་སྒྲ

ཅིག་ཤེས་མེད་དེ། ཞག་ལ་བླ་ཚོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་པ་སྤྱི་ཡོག་ལས་བརྒྱུད་དོ། ༠ །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ལས་བརྒྱུད་མ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ནང་ཟུང་། །འབྲོག་རྒྱུ་ལ་ཡུམ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། ལ་རྒྱུན་དང་པོ་ནི་ར

འགྲེལ་དུ་བརྒྱད། ཉམ་ངེས་སྨྲ་བ་ནི། རིགས་ཐིགས་སུ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་ཕྲག་བཤད་ཅིང་། ཆ་ཤས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་འགལ་ བ་བཞི། །འགལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི། །འགལ་བ་ཡི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ···
བཞིན། མེ་ཚད་ལྡན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འི་ཤར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་དང་། ཁབ་ཀྱི་རེག་པ་མེད་དོ། མེ་ཚད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཞི་ནི། རང་
བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བཅད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་
ངེས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཆོས་བཞི་འདྲ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བཅད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་···
བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན། ཙན་མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འི་ཤར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཆོས་བཞི་འདྲ། ཙན་མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་········

ཁ

༄༅། ཤྲཱི་ཡཿ འདི་དག་ལ་དེང་སང་ཞེས་བྱ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་སྨོན་གཞོང་བ་ལྟ་བུ་ཞེ་བརྗོད་ལ་མི་སློ་གནས་པའི་ཚིག་སྨོན་བཅད་དགོས་སོ། ངེས་པའི་དོན་ཡི་ཡིན་པའི་

ཤྲཱི་ཡཿ ཞིག་བཀོད་དགོས་པ་འདུ་ལྟ། དགོད་ཚུལ་ནི་སྤྲིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་ལ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད། གྲངས་ངེས་པ། གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་……

ཕཊ ཕྱོགས་ཚོས་མཐོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པས་གྲུབ། ༄ཞེ་བ་འབྲེལ་ང་དོན་ལ་སྟུབ་རྟགས་ཀྱི་དཀྱིལ་གྱི་འི་ཚོས་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་ངེས་པ་དང་། མཐར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་བ་རྟེན་ནས……

ངེས་པ་ཡིན་ནོ། དགག་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་དག་གཅིག་ཚོད་མ་ས་མ་དམིགས་པའི་སྐྱོན་ས་དགག་བྱ་འགོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡ། ཚུལ་ངེས་བྱེད་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཕྱོང……

བཞི་དགོག་པ་འདི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་ལ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བསལ་བ་ཞེ་དང་བཅས་པས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ན་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་པའི་གནས་སྐྱེ། རྟགས་ཐག་བསྒྲུར་བས……

འགོག་ཚུལ་པ་ནི་མི་མ་མཐོང་བར་ནུ་བ་མཐོང་བ་འདི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཅན་མི་མ་ངེས་པ། ཅན་ཞིན་ཀྱི་དུ་བ་ངེས་པར་མེད་ཅིང་། དེའི་ཚོ་ཅན་མེ་རྟགས་སུ་བསྒྲུར་བ་ཡིན་ནམ། ཅན་ཞིན་ཀྱི་དུ་བ……

རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བ་ཞི་པོ་དི་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་། ཚ་རེག་གི་འདོད་ཆ་རྟགས་ལ་སུ་བཀོད་པ་བཞི་པོ་ཡང་མི་འཐད་པས་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ལ་ནི་བདག་འཛིན་མཐོང་ནས་པས་དེ་སྤོང་བ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་སྐབས་འགའ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད། དཔེ་
བ། རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་དང་། དེར་འདུས་པའི་ཚད་མའི་
གནོད་དགག་ཡང་དམིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོལ་བ་འམ་དངོས་པོ་ཉི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་
གནོད་ཅིག་གོ། འདི་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལོག་རྟོག་གི་དབང་བཙན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཕྱོགས་མེད་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་། དེས་རྗེས་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་བཀོར་བ་བཏོགས་ཤ། གནད་ཆེ་གས་ནི་
གཉིས་པས་སྐྱོར་འཛིན་པ་ཁྱབ་བྱང་། ཐུབ་ཚུལ་མཐུན་གྲ་རྗེས་དེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྩོད་ལ་རྒྱུ་ལ་འཇོག་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་པ། གང་དེ་དང་དེའི་དོན་རང་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པར་ཕྱོགས་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་

༄༅། །ཡིན་ནོ། དེ་དང་དེ་མ་ངེས་པ་བསྟན། དཔེར་ན། སོ་སོ་ཚོང་ཅན་བཞིན། ཐུན་མོང་བ་འཛིན་པ་འདྲ་ཕྱོགས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་པ་མ་ངེས་པ་ཁོང་བ་འགོག་པའི་ཐལ་

འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་ཁྱབ་དང་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་དེར་འགྱུར་བ་ཕྱོགས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཕྱོགས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་བཞིན།

ཐུན་མོང་བ་ཡང་འཛིན་ངེས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི་ས་པ་ས་ཕྱོགས་པ་འགོག་པ་འདི་རང་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་པ་འདི་ཚིགས་དང་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བ་ཕྱོགས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་བཙན་ནས་དེ་ནི་དེ་དང་ངེས་པ

འབྱུང་། དཔེར་ན། ས་བོན་ཉི་རྒྱུ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་བཞིན། ཐུན་མོང་དང་རང་རྒྱུད་པས་ཕྱོགས་འབྱུང་གི་ རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི་གཞན་ཚོགས་རྒྱུ་བ་འམ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཐར

་འཛིན་པ་ཚང་མ་དང་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་འཛིན་པ་མཐུ་བ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་བསྡུ་བ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །འདི་དག་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་ཕྱོགས་པ་འགོག་པ་ཡི་ཚོ་ཕྱིར་འཛིན་ངེས་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་ཚང་། ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་བསྟན་པ་ཡི་ཚོ

ཐ་བཙན་ཞུགས་པ་འཛིན་ངེས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པར། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚང་བ་མེད་ཀྱང་། ཕྱིར་ཚོགས་པ་ཁ་དང་པ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་རྒྱུ་དང་མ་འབྲེལ་གྱི་བརྒྱུད་དང་སྤྱི་ཚུལ་དང་། སྐབས་འདིར་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡིན་

པའི་རྒྱུད་ལ་ཟུམ་སྔགས་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་བཅུ་རྟོགས་པའི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡང་གདན་ཡང་མི་སྣང་ངོ༌། །གསུམ་པ་ལ། རྩོལ་བ་ཡུམ་རེས་འབྱེད། གྲངས་ངེས་པ། གསུང་བའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
སྔ་མའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་ངང་གཞན་ཀྱི་རྟགས་དང་འདྲ། ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཡང་ནང་འདི་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་འབྲེལ་ངེས་སུ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་ལམ་གཞལ་ལ་
བརྟེན་ནས་འགྲུབ། མཐར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་དངོས་པོའི་གྲངས་ངེས་ལ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་འབྲེལ་ཡུལ་
མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟག་པ་གཞི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་མ་དང་། ཆུ་ཚོགས་ཕྲད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་ཡིད་ཆེས་
འབྱུང་ངེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལྟོས་ས་ཞིབ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཉིས་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། ༈ །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་གཞི་
ལ་ངེས་པ་ཚོ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་འབྲེལ་ཡུལ་གསུམ་ཚང་བའི་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་གྲངས་པ་ལས། རང་བཞིན་ཁྱད་

ཤེར་ཕྱིན། ཀ

༄། །པར་ཕྱིན་བྲག་ལ། །ལྟོས་པའམ་ཐོན་ཏེ་རབ་བཞིག་པ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། ཁྱད་པར་དག་དང་ལྟོས་པས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་སོད་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མཛད་པར་སྣང་

ནལ་ད། གཞུང་འགྲེལ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་དང་། ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས

པ་ལ། རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་གཞན་གྱི་ཚོས་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་བློ་ཡོད་པ་རྒྱུས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟོས་པ་དང་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་རྒྱུ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་བཀོད་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི

སྐྱེ་བས་བྱས་པར་དུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། དོན་བསྒྲུབ་དང་། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྐྱ་རྩེ་ཅིག་ལ

བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཏུ་ལྟེག་བཅུ་རབ་ད་ཚིགས་གཞན་དུ་རང་དེ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་ཀྱང་ཁྲས་བྱ་བུ་ལྔ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་། དུ་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱིས་བསྐྱེད་པ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག

འདུས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐོར་ལས་བརྩམས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་རྟགས་ལ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་དང་། གཞུང་དྲངས་པའི་དོགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི།

599

ཚོགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ཡི་ནང་ནས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་པའི་ཚེ་ན་ཡིན་ནོ། དེའི་དགོས་པ་ནི་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་ཐོབ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པའི་ཚེ་ན་ཡིན་ནོ། སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཀུན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་བས། བྱེ་བྲག་ཚེ་འདི་མི་
རྟག་པར་རྟོགས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པས་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་མི་དགེ་བ་མི་གསོག་ཅིང་། དགེ་བ་གསོག་པར་འགྱུར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་
དུ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་རྟགས་ལ། མཚན་ཉིད།
དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་དང་བཅས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རྟོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་ཆོས་རང་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་བོད་རྣམས། རྒྱུ་དངོས་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས།
རྒྱུ་ཚོགས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས། རྒྱུ་སྔོན་སོང་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས། རྒྱུ་སྤྱི་བྱེ་དཔར་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས། རྒྱུ་ཡོད་ཙམ་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་དང་ལྔ་རུ་མཛད་ཀྱང་། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ལ་དངོས་དང་། ཆ་མཐུན་
ཤིང་ས་སུ་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་སྔོན་སོང་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱུ་ལྡོག་པ་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས། རྒྱུ་སྔོན་སོང་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས། རྒྱུ་ཚོགས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་གསུམ

༄༅། །ལས༔ དང་པོ་ནི། དྲུག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནད་འདུན་གྱི་ལ་ལ་མི་ཚ་མ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་མ་ཡི་རྟགས་ལ་ལས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཀྱི་ཚིག་སྒྲེལ་བུས་རྒྱལ་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་འི་དྲི་བའི་རྟགས་ལས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་འི
དྲི་བ་མི་ལྡན་སོ་དང་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་ལས་དག་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་སྒྲ་བུ་ལྟ་སྦྱི་གྱི་འཇིག་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དྲུབ་འི་རྟགས་ལས་མདུན་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་དུད་མི་ང་གི་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དྲུ
བདག་བྱུར་བའི་རྟགས་ལས་དེ་དང་ལྡན་པ་འི་ལ་ལ་མི་དཔྱ་བ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། མཚན་མོ་རྒྱས་མེ་འབར་བའི་རྟགས་ལས་དེ་འདྲ་བའི་ངོས་ན་རྩ་བ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་མ་ཡི་ངོ་དཔྱ་བའི་རྟགས་ལས་བདུན་རྒྱུར་མགོ་ཕྱུ་བཟུར་མ་ཡི
གཟུགས་དཔྱ་བ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་སོགས་སོ། །བོད་ཀྱིས་བརྩལ་པའི་དཔེ་བརྗོད་གཉིས་ནི་རྒྱ་ཕྲན་པོ་ངང་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཚེ་ནས་རྟགས་སུ་ ཚོགས་སུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་བསྒྲུབ་པོ་སྒྲུབ་བྱ་ཀྱི། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཡོད་ཅེས་བཟང་བའི་དོན་
པ། རྒྱུ་སྨྲ་ཀྱི་རྟགས་ལས་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་མི་གཡོ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲུག་གནོད་པའི་རྟགས་ལས་རྗེས་བརྟན་པ་དཔོག་པ་སོགས་ནི། དོན་ལ་འཇུ་ཕྱིན་དང་རྗེས་སྤྱོད་བདེ་བ་དགོས་པ་འདི་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྟགས་ཀྱིས་བོང་ས་སུ་བསྡུ་བའོ། །གསུམ་པ་
རྣམ་གཞག་ལ། རྩ་བ་གསུམ་དང་ངེས་བྱེད་དང་། གསུང་ལས་བའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་པ་ལ་ཚེ་རབས་མདོན་སུམ་གྱིས་ངེས་བསྟན་པ། དེ་ཡང་ལྟ་བ་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་དུ་བ་མཐོང་བའི་མདུན་སུམ་ངེས། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་འཛིན་པ་ཡོད

པར་ངེས་པའི་རིགས་ཤེས་ཞེས་རང་འགྲེལ་མཛད་ཀྱིས་མཛད་ལས་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའང་ཡོད་དོ། །ཕྱུང་བ་སུམ་ཅུ་ཞེས་དགག་པའི་ཕྱུང་ངེ་རྟག་མཁྱེན་བཀའ་བརྒྱུད་སྐྱོང་བར་དགོས་པ་བཤད་དོན་ཏོག་ལས་པའི་ཨེ་མ་ཧོ་མ་སྟོན་མོང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་མཚན་དེ
རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཕྱུབ་འབྲེལ་བའི། །དེ་ཕྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པའི། དཔྱོད་པ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རིག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱི་རོལ་ལ་མཐུ་ཡང་འདོད་པའི་ལོ་ཀ་ཏ་ཀ་འགའ་ཞིག་ར་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི་ཆེས
རྟགས་ལ་གསུང་ས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བདེ་མོ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་མི་མེད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ངའི་པས་སྐྱེ་ས་མཐག་པའི་རིག་པ་དེ་རིག་པ་ལྟ་མཐོང་དུ་མོང་བས་ན། དཔྱོད་པ་པས་རྟག་ཀ་ཅུ་མདོ་སུ་མཐུ་ཅན་མེད་པ
དང་། ཐེ་ཚོམ་ཅན་བླ་བས་རྒྱུ་འབྲས་ཤེས་མཐའ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ཐོ་བ་གཏོག་གི་ཞི་ན་པོ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་མོ་བསྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ལ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱིར་བ་ཡིན་ན་རིག་པ་ལྟ་མ་ཕྱིན་ཏུ་སོང་བ་དང་། དཔྱད་གསུམ་རྣམ་ཀྱི་ཁར་ག་པའི་ཕྱུང་ཡིན་ན། བསྐུན་དོན་རྟགས་
པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་སྐྱེ་ཉིད་ཏུ་སོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཡིན་ནར་ཀྱང་སྐྱེ་ཉིད་རྟོ་ང་བསྟོན་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་ལས་སྐྱེད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞིག་ཏེ་ན་རྣམ་ཚ་དང་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པས་པ་དོན་པ་ཀྱི་ཡོ་གཏོག་གི་ཞི་ན་པོ་རྒྱུ་ཚེས་རྗེ་ལ་དཔོག་གོ
འབྲས་རྟགས་ས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་ངེ་ཞི་རང་ལྡན་དང་། །ཕྱེ་ཅིག་སྐྱེད་རྒྱུ་ཚན་ལ་ས་བསྡུས་བ་ཡིན་ན་ཀྱི། །དེ་པ་ལ་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ༠ གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རབ་བྱེད། །མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འདུག

ཟ ཞི ཞི

༄༅། །ཕའི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་བརྟག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཞེས། །རང་གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཆོས་ལ་བས་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་འགོད་
བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་དངོས་སུ་རྫུན་པར་ངེས་པ་དང་། མཚན་གཞི། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ
དམིགས་པ་ཡི་གནས་གཞི་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དུང་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ༠ །གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་
ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས། ཡིད་ཆེས། གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ལས། རང་དོན་ལ་འཇུག་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་ནི་ཕྱིན་པ་ལས་དཔྱད་གསུམ་མཐོང་མ་ཐག་ཐལ་བ་ཞིག་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤིག་ཁར་བྱུང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་གཉིས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག །དེ་ལ་བསྒྲུབ་ངག་ལ་འཁྲུལ་པ་དག་ནི། །ལྡོག་ཆོས་བརྒྱུད་ལས་ཡང་ཡང་བཞིན་ཁམས། །ཤེས་པ་ལས་རྙེད་པས།

603

ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཡང་དགག། མཚན་ཉིད། མཚོན་གཞི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་དོན་ངང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཞེན་དོན་ཀྱི་ལ་བསྟན་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་བསྟན་པ་ལ་རྗེས་ལ་གསུམ་མཚང་བའི་འགྲུབ་རྟགས་ལ་ཡང་ཞིག །ལུང་ཚིག་རྟགས་སུ་
སོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཀའ་བརྒྱ་དཔྱོད་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལྷམ་སྤྱོད་དང་ལྡན་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྦྱོ། བསྟན་དོན་ལ་མངོན་གྱུར། ལྐོག་གྱུར། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་
གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ལ་ལུང་ཚིག་གི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ནུས་མ་འགྲེལ་ལག་ཞེན་དོན་ལ་ཆེན་རྗེས་ལ་པར་བཀག་པ་ལས། ཞེ་དང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་བསྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་སྔར་ནས་པ་དག་ཡིད་ཆེས་ལ་ལ་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་དེ་
གཉིས་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ལུང་ཚིག་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་དག་རྒྱ་མཚན་མི་དང་པར་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་པ་སྐབས་ཀྱིས་སུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་ངག་ཏུ་བཀག་གཞིར་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་
གནོད་པ་མེད། ལྐོག་གྱུར་གྱི་གཙོ་བོ་འཐབ་ལས་པའི་བདེན་བཞི་སྟོན་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་མེད། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་ཡང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་དངོས་ཤུགས་དང་། །ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན་ཏུ་བཟུང་
བར་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པ་རྒྱུ་གནས་གསུམ་མཆར་སྟོན་པ་ཞིག་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་ཁྱེད་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་ལ

༄༅། །ཕྱི་མ་དང་ཚིག་ས་ལ་ཡང་དག་པ། གྲགས་པ་བརྗོད་རྟགས་ཕྱེ་བ་དང་། གྲགས་རྟགས་ནས་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་དགོས་མ་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དོན་ཐམས་
ཅད་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དེ་གྲགས་པས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། གྲགས་པའི་ཡུལ་ལ་གྲགས་པའི་མིང་གི་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཚོན་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུ་མགོ་ཤེས་གཟུང་བ་ལ་མཚོན་
རྟེ་ས་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་དེ་ཅེས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཚོམ་དེ་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད། །མཚོན་སྤུ་མགོ་ཅན་གྱི་ཞལ་ཏུ་ཡང་། །འཇའ་ལ་ཏྲི་ཏ་སྤྲ་སྦྱོར་ཏོགས་ནས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གྲགས་པ་
བཏགས་པ་བ་བའི་ཡུལ་གཞུང་ལས་སྐུ་སྐྱེ་བ་གྲགས་པ་བཞིས་པ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་རྒྱུ་དང་བ་རབ་བསྒྲུབ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱུ་དང་བ་རབ་བསྒྲུབ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཚོམ་ཅེས་ཅན། སྒྲ་བཞི་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་
ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་བཞི་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏགས་རུང་ངོ་ཤེ། འདོད་པའི་དབང་གིས་བརྟགས་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ༈ །བཞི་པ་བསྒྲུབ་བརྗོད་ལ་གྱི་སྒྲོམས་དགྲེས། དོན་སྒྲུབ་བཅིག་དང་ཚིག་ལ་ཡང་
དཔྱད་དང་། ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བཅིག་དང་ཚིག་ལ་ཡང་དག་གཉིས། འདི་གཉིས་བགུ་བསྒྲུགས་པ་ར་དེ་ཞི་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རང་བཞིན་ཏུང་། རང་འགྲེལ་སྡོད་སྐྱེས་གཅིག་དང་དབྱེ་བ་བཞི་པར། ཆུ་དང་ཆུ་བ་བར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་པ་དག་ནི་གཉིས་

ཀ་འདི་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྐྱེད་པ་བཞི་བསྟན་པ་དང་། ཆ་ཤས་རྒྱུ་མེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གཉིས་མཐོང་དང་ཐལ་སྒྱུར་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བློ་ཡིས་"
སུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ནི་ཞེ་རྟགས་ལ་འདི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི། འབྲས་རྟགས་ལ་ས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འབྲས་རྟགས་ཡིན་ན་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དགག་རྟགས་ལ་ཡང་དགག"
དང་། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤུགས་བསྟན་པའི་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །དྲུག་པ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་
བ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་འབྲས་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལྡོག་འབྲེལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་བྱེད་མ"
དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་འབྲས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལྡོག་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་རྣམས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ།།
འོ་ན་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་འབྲེལ་བ་ག་ལ་བ་ལ་བརྟེན་ནམ་ཞེ་ན། མཐར་ཐུག་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ། མཐར་དགག་བྱ་ཅན་ལ་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་མེད་དེ་སུ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚད་ལ་སྐྱེས་ཕྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་རྟགས་ལས་སུ"""

༄༅། །བསོད་ཀྱུ་ཞི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། མེ་དགའ་གཏུགས་ལས་སྤུ་སོ་ངེ་བ་དང་། མ་ཡི་ནང་དག་གཏུགས་ལས་སྤུ་སོ་ངེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཇིག་ནམ་མཁའ་མེ་ཀླགས་པ་རིག་དེ་ཆོས་ལ་ཉམས་མ་སོ། ཕྱི་མ་ནི། ཐལ་ལྷུང་མིག་ལས
པའི་ཞག་དེ་ཚིག་ས་དང་། འབྲས་ཁ་ར་བསིག་ཏ་ཚིགས་ལྔ་མ་ཐམས། །བརྒྱད་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། མངོན་ཚུལ་ཡིན་ནམ་འགོད་དང་། ཡོད་པ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྒྲུབ་ཆོས་ཡིན་བསྒྲུབ་དང་། ཡོད་བསྒྲུབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་
ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་ནི། བདག་ལྷུང་གི་དུ་བརྫོས་ཡང་ཡོད་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་མེ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྒྲུབ་ཆོས་ཡིན་བསྒྲུབ་དང་། ཡོད་བསྒྲུབ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགུ་པ་རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ལྷུར་ཆོས་ལ་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་ཅི་ངོར་མ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དཔེར་ན་རང་བློ་རྒྱུར་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ཡི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་བའི་ཚད་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མའི་མཚན་
ཉིད། ལྷུར་ཆོས་ལ་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དཔེར་ན་ལྷུར་ཆོས་ལ་ནམ་མཁའ་དགའ་གིས་ཕྱིར་རྒོལ་ལྷ་མ་དཔལ་གྱི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱ་པ་བརྗོད་བྱ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། ཐུམ་རིས་པ་ལས། འགའ་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྲ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་ལྔ་འཆད་པའི་སྐོར་ནས་མ། ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལས། དེའི་ཕྱིར་བར་ཚེ་སྒོམ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐར་ཁྱད་འཕྱེ་དོ། ཅེ་ལ་གསུང་ལས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། རིགས་གཏེར་ལས། དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་དང་ཆོས་ཅན་གྱི། ཁ་གལ་བ་བརྗོད་འདོད་དོན་སྦྱོར་ཀྱི་ལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དགྲ་རིགས་ཚོགས་ཡང་དགོལ་ཕྱུར་ན། ལ་ལ་དང་དོན་ལ་སྦྱར་བརྗོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག །ཁ་ལར་
བརྗོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་གྲུབ་ཁྱུར་བ་དང་། ལ་ལར་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་། ལ་ལར་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་ཏུ་བཀུར་བ་བའི་ཕྱིར་མ་པ་བཞིན། ཕྱི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཐུབ་པ་ཆོས
ཅན། རང་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། མི་རྟག་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི
ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ལ་ང་ནམ་རིགས་ལས། འགལ་བ་བཞི་དང་ཀུན་ཏ་ཆིག་ཏུ་ཡང་། །ཅི་སྟེ་ལ་སོགས་དང་ཅེ་ན། །རྣམ་པ་དང་བྱེ་བ་ལུ་ཡི་ཁ་ཁོག །ཞེས་དང་། དེ་རིགས་དེ་དག་ལོ་གཏེར་ལས། ཡང་དག་ལ་ལ་ང་མཚུངས་གཞི། །ཕྱི་དཔལ་མཚུངས་ཀྱིར······
བཀོད་བྱ་མིས་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཚིག་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། འགལ་བའི་གཏན་ཚིག ༦༠༧

༄༅། །གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བློ་ངོར་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྩོད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་པས་མ་གྲུབ་པ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གདན་ཚོགས་ལ་སོགས་
བཀོད་ཚེ་ང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་སྲིད་ཀྱང་རྩོད་གཞིར་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མཁའ་རྫས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། མཁའ་རྫས་ཡིན་ཏེ་རྟགས་གང་བཀོད་ཀྱང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་ལ་བྱ་བའི་ཆོས་
ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རི་བོང་རྭས་མཚུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྲིད་ཀྱང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མ་འབྲེལ་བས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ◦ དང་པོ་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པ་ནི།
སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆ་དང་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། གཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་ཆ་དང་མེད་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཆ་ཤས་ཐ་དད་
མེད་པའི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོགས་ཆ་ཐ་དད་མེད་པ་ནི། སྒྲ་ཉིད་ཆོས་གཞིར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་རྣམ་པ་འདི་དག་མི་འཇུག་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ....

609

ཀྱི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་..........པ་ལས་ཉེས་སོ། །རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཅིག་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་གཉིས་
ལས། །དང་པོ་ནི། ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཉལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཉལ་བའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་འམ། གཉིས་པ་ལྟོག་པ་ལྟོས་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་འམ། གྲུབ་མཐའ་ལ་
ལྟོས་ནས་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཆོས་ཅན་དེ་སྒྲའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ཟིན་པ་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱོན་གྱུར་པ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཕྱོགས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་འདི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རིགས་པ་ཅི་དག་སེམས་པ་ལ་སྔར་བཞག་པ་ཆོས་ལ་བ་ཞིག་འདོད་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱོན་ཡིན་ནམ། །འདི་ནི་ཆོས་ལ་བྱུང་བ་ཡི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པས་
ཅན་ཡིན་རྟགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཆོས་ལ་བ་འདི་ཞིག་འདོད་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། འདིས་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དག་གི་མཚོན་བྱ་ཞུས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ། རྒྱལ་གསུམ་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་པའི། རྟོག་པ་བརྟགས་པ་གསུམ་ཆོས་ལ་བ་སྦྱོར་ཏེ་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པ་རང་ངོས་ཀྱི། རེ་རེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ར་མི་ནོང་བས། རེ་རེ་བ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱོན་ཡིན་པར

ཁ ༩ གྱི

༄༅། །མ་ཚོར་ཏེ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚེ་མཚུངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁྱབ་མཐུན་མཚུངས་པ་འདི། སྤྱི་ཚོགས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རྣམ་པ་རྣམས་སྤྱུ་བ་ཀོད་ན་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན།
རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཐམས་པ་རྣམས་སྤྱུ་བ་ཀོད་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དེ། འདི་ཚུལ་ཆུང་ངོ་། །ཁྱབ་པ་མཚུངས་པ་ཡི། སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཐམས་པ་རྣམ་སྤྱུ་བ་ཀོད་ན་སྤྱིའི་ཐུས་པ་ཁྱབ། ཁྱམ་ཡི་ན་ཚེ་ཐུས་པ་མ་ཁྱབ་བཅུ་ད། ཐུས་ཚེ་མ་ཁྱབ་
པ་ལུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་ཚམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྟོལ་ཐུ་ང་སྤྱབ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་བཅུ་དརྟོལ་ཐུང་ཚམ་ཁྱབ་པ་ལ་མི་སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱར་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཇུག་པ་པོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚེ་མཚུངས་པ་ནི། སྤྱི་
བགཉིས་སྤྱང་ངོ། ངབང་ཤེས་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རྟོག ཐལ་མ་བཟླུལ་བ་རྣམས་སྤུ་བ་ཀོད་པས། ཡབྱལ་རྟོག ཐལ་བྱུ་བཅུ་ངམ་བ་ཐུལ་བ་མ་ཁྱབ་པས་རྟོག་ཐལ་མ་ཁྱུལ་བའི་ཚོགས་པ་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན། ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚོགས་པ་ཚོས་ཅན་དུ་
བཟུང་ནས་འདི་ཚོམ་ཀྱིས་རྟགས་སུ་མཚོན་སུ་ལ་པ་ཀོད་པ་ན། རྟགས་ངེས་ཚོགས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྟོགས་པའི་དོ་བོ་མ་ཁྱབ་པ་རབ་མཚུངས་པ་སྟེ། ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་མོད་ཀྱི་མི་མཚུངས་སོ། ༑ །གཉིས་པ་སྤྱི་དོར་མ་ཁྱབ་པ
ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་ཅན་ལ་ཕྱི་ཚེ་མ་ཁྱབ་པ་དང་། རྟགས་ལ་ཕྱི་ཚེ་མ་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་པ་ལ་ཕྱི་ཚེ་མ་ཁྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དེས་པ་དུང་མེད་དུས་ཕྱི་ཚེ་མ་ཁྱབ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཐུམ་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་པ་དང་།

དེས་ན་རྩུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི། ཚོར་བུམ་སྒྲོན་མེ་ར་མ་ངེས་པ་བཞིན་རྩ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་བཀོད་ཀྱང་འགྲོ། །ཀུན་ཤེས་པ་ལ་བདེ་རྟེན་རྒྱུ་མེད་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི། ལུས་པ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ། འདོད་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེས་ན་རྩུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི། དུ་བ་དང་སྦྲང་ས་པ་ཀུན་དུ་ངེས་པའི་ཚེ། སྒྲ་རྟགས་དཔྱད་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། མི་ཡོད་དོ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དེས་
རྟུང་མེད་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི། སྔོན་གྱི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དེས་ན་རྩུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི། རི་སུལ་གསུམ་གྱི་འདུས་མ་ཆོས་ཅན། རྨ་བྱ་ཡོད་དོ། རྨ་བྱའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་…
བུའོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ་ལ་བཀའ་ལྷོས་ནས་མཐུན་པ་ལ། སྤྲུར་ཆོས་དང་། ཕྱིར་ཆོས་ལ་མ་ཐུབ་པ་གཉིས་ལ་ལས། དང་པོ་ནི། གྲང་བ་ཅན་པ་སྔོན་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། རྩ་འདེགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
ནི། གཅེར་བུ་པས་ས་ཤིང་རྒྱ་བ་པའི་དོན་རང་ཉིད་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་འཆི་བའི་དོན་ཚོར་སྲོག་པ་དོར་བ་ལྟ་བྱེད་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ། ལྷུན་མ་ཐབ་ལ་སྐྱེད་…ཕྱིར་ཆོས་ལ་ངེས་རྒྱུ་ལ་པ་
ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །མདོར་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་ཚེ་ཡི་དོན་རྟོགས་གཞི་འི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་རང་ལ་གཉིས་ཅིག་མ་ཕྲ་བ་བྱུང་ན། སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་ཕྱི། དཔེར་ན་བདང་རྒྱལ་པ་ལས། ཚུལ་གསུམ་པའི་དོན། ཕྱུང་བ་ཞི་རྟོགས་པ་ཚོགས་ཅན།

ཁ
ཤེར
ཁ
༦༢༧

༄༅། །མི་རྟག་སྟོ། ཕྱུགས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་བསྐོད་པའི་ཚེ་འབྱུང་བཞི་འི་རྫུ་ལ་ཤུན་པ་ཕྱུས་ཏེ་ཀྱི་སྐྱེ་མི་ཟད་ཟས་ཅད་དང་ལྡན་སོང་བས་ལ་ཕྱིན་པ་ཕྱིན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་པ་ལ་མཐུན་ཏང་། ཕྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་རེ་གཅིག་ཅན་གསུང་པ་སྟག་ལ་ཡང་དགུ་འབྱུང་བ་

བཞི་ཡོ། །རྟགས་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་ན། སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཀ་ཏ་ཚོགས་ལ་ཡང་དག་རྟུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བ་ཀར་པ་དེ་གྲང་ལ་ཅན་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་ལས་ངེས་རྒྱུ་ལ་པའི་ངོར་འགོད་པ་ཞིག་ཏུ་ཚོགས་པ་གཉིས་ལྷ་བུའོ། །མཐུ་བ་པ་ཞིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟུན

དོན་ལ་མཐུན་པ་ལ་གཉིས་ལ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟག །སྤྲོད་མཐུན་པ་ལ་གསུམ་ལ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟག་སྟེ། བརྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཆ་བ་མཐུན་པ་ལ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་མ་ལ་ཉིད་རྟགས་ལ་སྦྱོར་བ་མཐུན་པ་ར་འདུས། ཕྱིར་མཐའ་

ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་སྒྲོ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟགས་ལ་གཏིར་ཡོ་མཐུན་པར་འདུས་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། ◯ །གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་ཞིག་ཏུ་ཚོགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ། གཞན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་

རྟོག་ལ་ཁྱབ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཅན་ངེས་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི། གཉིས་ཀ་ལ་ཞུགས་སྤྱད་བཞི་སྤུ་ལ། དེ་ཉིད་མཚན་ལ་ཕྱོད་པ་ཡོང་བ། དབྱེ་ན་ཐུན་མོང་གི་ངོ་བོ་འབྱུང་བ་སྐྱོལ་ངུར་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཐས་

པ་རིགས་ཅན་ཚོགས་ལ་ལ་ཤེས་པ་དེ་དང་ཆོས་ཅན་ལ་སྐབས་ཐབས་མི་འདུག་པ་ཞེ་སྤྱད་མཐོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་ཚོགས། གཞན་ལ་འདུག་པའི་ཚེ་སྤྱི་མི་ཡང་ཡི་ཞིག་ཏུ་ཚོགས། གཉིས་པ་ལ་གཅིག །ཞེས་པ་དོན་ཆོས་ཅན་ལ་སྐབས་འཕགས་པའི་ཚོགས་ལ་སྦྱེད།

ལྡོག་པ་གཞན་ལ་བྱེད་དམ། ཇི་ལྟར་གཞན་ལ་བྱེད། ངང་པོ་ལྟར་ན། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དཔྱོད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྒྲ་ལ་མ་ངེས་པ་ཁྱབ་ཚད་ངེས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
ལྟར་ན་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་དེ་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོར་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་ཚད་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་དེས་སྔོ་འཛིན་ལ་སྔོ་ཆོས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཀ་བ་དོན་མ་ཡིན་ན་དེ་རྟགས་ལས་སུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་
འདོགས་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོག་པ་དང་མི་ལྡན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་པར་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་མེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་མེད་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་ལྡན་པ་ལས་སྔོན་དུ་སྡེ་ཚན་རྒྱུ་མཚན་ལ་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལས་གཞན
སེལ་བ་ཀྱི་འཇུག་རྒྱུ་ལ་ཕྱིར་བ་དང་སྟོང་གཞི་ཞེན་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མེ་དང་མི་རྟག་པ་ར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་དང་། སྒྲ་སྟོང་གཞི་དང་། ཚད་བ་དང་དབུ་མ་པ་དང་ལེགས་ལྡན་པ་ལྟར་སྤྱོད། །གཉིས་པ་ལ། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལ་སྦྱར་བ་དང་།
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ས་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བུམ་རྫོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་ལ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། དངོས་ལ་ལ་བཅད་དུ་སྒྲ་ཆ་དུ་རྟོག་པ་དང་བྱ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ནི།
ཤེས་བྱ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་ལ་ཞེན་མེད་དོ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་ཞེན་བྱ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞལ་ནས་སྒྲ་དང་རྟག་གཅོད་བཞིན་དང་ཡེ་རང་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་རྟགས་ཀྱི་ས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་སྒྲ་ཆོས་མི་

༄། །ཅོ་གཞི་དང་། ཧ་ཤང་པ་ཧེ་ར་བར་མཚུངས་ལ་སོགས། མི་མཚུངས་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྣང་དུ་ཧཱུཾ་སྒྲ་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་རེས་ནས་ཤེས་བྱ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དུ་མངོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཧ་ཤང་གི་སྤྱོད་དུ་མཁའ་འགྲོ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྟན་པ་དེས་ནས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་དུ་ངེས་པ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཅན་འཛིན་པའི་ཚད་མས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་མཐུ་བཅིང་། སྐྱེ་ཚེ་འཛིན་པའི་ཚད་མས་མཐུན་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྒྲ་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རང་སྣང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཁྱབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་བོ། །གཉིས་
པ་བྲལ་བ་མཉམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བེམ་པོ་ལས་ལོག་ནས་རིག་པ་ནི་རང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན། མངོན་སུམ་མཚོན་གཞི་དང་། རང་རིག་པ་ལ་འཁྲུར་བའོ། །མངོན་ནི་གཞན་སེལ་ཀྱི་སྐོར་ལ་སྒྲོ་ཡི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་...
ཁྱད་པར་ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་མ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་ངོ་། གང་བློ་ངོར་བསླུ་བ་སླབ་དཔེར་བྱས་ཏེ། དཀའ་བ་སྟོང་གཞི་ར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ངེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་...བའི་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་བའི་རྗེས་ལ་བ་ལས་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་མ་མཐོང་བ། དཔེར་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་...
ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ངེས་སུ་མ་མཐོང་བ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་འགྱུར་མ་མཐོང་བ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་འགྱུར་མ་མཐོང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་འགྱུར་མ་མཐོང་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་།

ཤེར་ཕྱིན་ཁྲི་བརྒྱད། ཀ

སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། ལྷག་པར་ཆེ་འཕོས་ཏེ། མིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རིགས་སྔགས་རྟག་པར་འདོད་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཐུབ་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་དང་། ནམ་
མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཐུས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། མངོན་པ་ཤེས་ཀྱི་ངང་ཚིག་མ་བཞིན། །གང་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོས་ལ་ཁྱབ་པ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བ།
དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་མངོན་པ་དང་། ཕྱོགས་སྔ་ཀྱི་མངོན་པའི་ཚིག་དང་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐུན་མོང་གི་མངོན་པའི་ཚིག་དུ་ཚིག་ལ་བཞིན། །གང་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོས་ལ་བས་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་ཅིང་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་
བ། དཔེར་ན། རྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་བྱེད་དུ་མཐོང་བ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་
རྣམ་པ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
ལྟ་བུའོ། །འདི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ལ་ཡང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲ་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། རིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕོ་མི་ལྡན་ལྟ་བུ་ཚན་པའི་དོན་ངར་བུས་པའི། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག །ཁྱབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་

619

༄༅། །གཞི་ཤེས་ལ་བཀའ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་དུང་ལ་མཐོང་། ཅིག་ཤོས་ལ་མ་མཐོང་བ། དཔེར་ན། ཡང་དག་རྟགས་ལྟ་བུ་དང་། འགལ་བ་བསྒྲུབ་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
ལྡོག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ངོས། །གཅིག་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོ་ལ་བས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པའོ། །དཔེར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མེད་
ཐང་མི་འཇུག་པ། འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ་གསུམ་ཉེར་མ་བ་བཞིན། དཔག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཁྱབ་ལྡན་ཅིང་བྱུང་འདི་ཆོས་ཅན། ཐུབ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཐམས་པ་དང་རྟག་པ་ཞལ་སྐད་མ་ངེས་པའི་ཚོལ་བའི་དོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །གང་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོ་ལ་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པའོ། །དཔེར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མེད་བྱུང་མི་ཤེས་པ། འགའ་ཡང་མ་ངེས་པ་གསུམ་ཉེར་མ་བ་བཞིན། སྔར་ཀྱི་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གཞི་བ་པའོ། །ཡང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲ་ལྟ་བུ
ལྡན་དུ་འཇོག་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་ཞི་ཆོས་མི་ལྡོག་མང་དང་ལྡན་པ་མཐུན་ལྡོག་ལྡན་དུ་འཇོག་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་རྟགས་ལྟག་ལྡན་ཡང་དག་དབང་བས་ལ་ཡང་བྱུང་བ་ལྟག་མང་ལྡན་པ་ལྡན་ལྟག་ལྡན་དུ་འཇོག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་ཞི་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་བླ་མ།

མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་མ་ཚོགས་ཅན་གྱི་བཀའ་ནི་ཚིག་ཕལ་བ་དང་འདྲེ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྙེན་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་།
དབྱེ་བ་བཞི་ན་རྒྱུ་ངོ་བོ་དང་བཀག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་བ་བཅད། འབྲས་བུ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་སྟེ་
མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མཐར་འདུག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཡང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ལ་རང་བཞིན་འགལ་བ་ནི། སྣ་ཚོགས་ཅན། །རྟག་སྟེ། ཕྱམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་།
འབྲས་བུ་འགལ་བ་ནི། ༄༅། དུད་ལྡན་ཚོགས་ཅན། དྲག་སྐྱེ། ཚ་ལ་རྩུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་འབྲས་བུ་འགལ་བ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཕ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་འགལ་བ་ཡང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་རང་བ་བརྗོད་དུ་རྗོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་ཀྱི་ཆེ་བ་ལ་ཡིན་ནི། འབྲས་བུ་
འགལ་བར་སྒོང་ཚུལ་ནི། དུད་ལྡན་ཕོ་ཉ་བ་བཅད་པ་ཐ་འགྲུལ་བ་ཚོགས་ཅན། རང་རྒྱུ་སྒྲ་ལྟ་ཤག་པ་སྟོན་དུ་སོང་ཕྱི། ཚ་ལ་རྩུང་མ་འགྲུལ་བའི་ཉན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་གཏན་ཚིགས་མདུན་འབྱེད་
ན། དེ་དག་བསྒྲུབ་པའི་ཐག་ལ་རྟགས་ལ་ངང་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ༄༅། ཕྱི་གཉིས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམུ་པས་དགག་པའི་སྒྲོགས་ཚོགས་ཅན། སྤང་རུང་གི་སྣམ་པ་ཡོད་དེ། སྣང་རུང་གི་སྣམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་

༄༅། །བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་མཆོག་བརྗོད་ཚུལ་འབྲང་ངེ་བཅའ་ལས་པས། སློབ་དཔོན་ཧ་རི་བྷ་དྲས། ཉི་ཁྲི་ལས་ཚིག་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟེར་ལ།
དེ་ཡི་ཕྱིར་བར་གྱི་སྒོ་མས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དུ་འབྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བལ་མནས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་རྣམ་གཞག་ནས། ཕྱེ་པ་རང་གོག་པའི་ཐགས་ལ་ཧྲག་ཀ་ནས་ཀྱི་ཡང་བསྙོན་ཡོང་བ་བཞིན། ཕུ་ཚོལ་ཅན། རྣག་
སྐྱེ། རྣལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དངོས་སྤྱ་རྩིབ་མ་མཁའ་ཚོས་ཅན། རྣག་སྐྱེ། འདུས་མ་བྱས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། མི་གསལ་བ་སོ་ཚོས་ཅན། ལྡུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། འདུས་བྱེད་ཀྱི་བཀགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། མིག་
ཤེས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤེས་བཀགས་པ་ཕྱིར། ཞེས་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་མདོ་དང་དོ། །ང་རྒྱ་ལ་མིའ་ཐར་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་དོན་འགོག་ཞིང་ཞེས་ཚོས་བེ་སྤྱི་བ་ལ། རྟོགས་ཚོས་མ་ཐུབ་ནས་བཀའ་ལ་
རྟག་པ་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བརྗོད་གཞན་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཅན་ཡིན་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ཅེས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཞག་པ་བརྗོད་རྟགས་ལ། བརྗོད་འདོད་
ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཞི་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཡུལ་ལ་བར་བརྗོད་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཞི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པ་བརྗོད་ནས་དངོས་སུ་འགོག་པའི་འགལ་བརྟགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་རོ། །ཡུལ་བརྗོད་པའི་རྣམ་བཅུ་ཅན་ཀྱི་ལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་ཅིག་ལ་བྱེད་པ

པོ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་མ་དང་ཕྱི་མ་ཅར་གྱིས་དོན་གྱུར་ཚུལ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་ཤུགས་ཀྱིས་འགོག་པའི་ཞགས་ལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་
དོན་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཏན་ཚིགས་ལ་འདུས་བྱས་ལས་བཀོད་ན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་ཞགས་ལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།
གཏན་ཚིགས་ལ་འདུས་བྱས་ཞེས་བཀོད་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་ཞགས་ལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལྟར་དགག་བྱ་ཡི་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ཚོ་ལོ་གཏུ་ཞི་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་
ལ་ཡང་མཚོན་ནས་ཤིན། །ཕྱི་རྒྱུད་བསྡུས་བརྟགས་སྒོམ་མས་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་འགྲེལ་ནི་ཁོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་གཞན་དུ་འཇོག་པ་ནི། ཐང་ལ་ཅན་པས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཆོས་ཅན་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཞེན་དོན་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྒྲོག་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཤེས་དོན་འགོག་པའི་རྟགས་ལ་རྟགས་ཞེས་པ་ཞུམ་ཀྱི་ལ་གཞན་
གསུམ་པ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིར་མི་འདོད་དོ་ཅེན། མ་ཡིན་ཏེ། བཀག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། ཞེན་ལ་ཐ་དོད་དགོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཁྱབ་པ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཞགས་ལ་བཞག་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཐུབ་དུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཏན་ཚིགས་དང་ལྟག་གི་ཞེས་པ་

620

༄༅། །གཉིས་པ། མཐའ་འབྲས་ཀྱི་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་དང་། དེས་གཞི་ལུས་པ་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ལ་བཞིན་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། མཐུན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ། གཉིས་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པར་ངེས་པ། འགོག་པར་ངེས་པ། གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་དག །གཉིས་པ་ནི། འགལ་བ། གསུམ་པ་ནི། མ་ངེས་པ་ནི་གཏན་
ཚིགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཉེ་བར་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། མཐུན་པ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཡང་བསྒྲུབ་མི་ནུས། མཐུན་བསྒྲུབ་ཆོས། འགལ་བ་སྒྲུབ་འདོད་པའི་དེ་བ། ཡང་དག་གིས་འདོད་པའི་
ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྔ་མ་དགག་རུང་། ཕྱོགས་ལ་མཐུན་མེད་མཐུན་དང་། །མི་འདོད་འདོད་པའི་ངེས་སྒྲུབ་བྱེད། །ཚིག་གསུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྟོགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི། ཚིགས་གཏན་ལས། སྔ་བའ་
འདི་ལ་ཤར་ཕྱིན། རབ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་མཐའ་ཅན་ལས་གསུམ་སྒྲུབ་པར་ཐོས་པར་བྱའོ། །རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་རྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་རྟོགས་པ་ཞེས་རང་ཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལས་
གཞན་དོན་གྱི་ངག་དང་། གཞན་དོན་ཉམས་སུ་བླང་བ། ཕྱོགས་ཚིག་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཆོས་ཀྱི་གསུམ་ཚིམ་པ་བཞི་རྟེན་པ་ཤར་བྱུང་། འདི་ཡི་ཞེས་པ་ནི་ལས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་བཅུ་བ་དང་། ཕྱོགས་སྔ་མ་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ནི། ཏོགས་

པར་བྱ་བའི་སྐུ་བཅུ་གྲུབ་ཤད་པ། རྟོགས་པ་རང་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དགོད་པ། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། རྟོགས་པ་ལ་གནོད་པའི་ཞེས་ལན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐུ་བཅུ་དང་། རྗེས་
སྤྲུལ་པ་བཅུ་དང་། རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ཡུལ་དང་། རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྟོགས་པ་རྣམ་པ་མི་དགེ་རྣམ་གྲང་ལ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་ཏེ། མཐོལ་བས་བསྐུ་བ་བཅུ་རྫོགས་ཀྱང་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་པོ་བ་འགྲོ་ཟེར་རོགས་སོ།
ནམ་གསུངས་པའི་སྐུ་བཅུར་ཕབ་སྣང་བས་པར་དུས་པ་རིག་སུང་བ་དེ་ལ་མ་ནས་བཟོད་མཚང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་ལང་དག་དང་འཕྲུལ་སྣང་དུ་འབྱུར་རོ། །འདིར་བསྐྱེ་བ་ཡང་དགའ་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཅད་ལ་སྦྱོར་ཏེ་ཕྱིར་བརྟགས་པ།
ཡོངས་གཅོད་ལ་སྦྱོར་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་པ། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་བསྡུ་ན་ལྔ། །འདང་གཉིས་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཞེས་ཚིགས་སྔ་ལྔ་དུག་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་རིམ་པ་ཡང་དོན་དང་རྣམ
བཅད་ངེས་གཟུང་བ་གཉིས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ངོ་བོའི་དོན་ཉི་བསྐུ་བཅུ་བཟུང་བའི་ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་དུང་དུ་མེད་པར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚད་མ་ལ་སྒྲུབ་པ་རྣམ་དང་ནི། ཚད་མའི་སྤྱོད་བསྒྲིབ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ཟིན་པ་དཔྱར་ཅིག་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས
རྟོགས་པ་སྟེ་འདི་འཕྲུལ་བཅུར་མི་འགྱུར་བས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་པའོ། །དེ་ནི་རྣམ་བཅད་ནི། རྣམ་བཅད་ས་ཚམ་ཉིད་དབབ་སྔ་དང་ཚད་མས་གྲུབ་ནི་རིགས་གཅོད་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་འཛིན་ངོས་འདྲ་ལ་བའི་རིགས་པ་བློ་འི་ཐ་སྙད་བཅད་ཞེས་ཀྱིས

ཕ
ཞེ
༤༥

༄། །རིམ་པ་བཅིག་ངོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་མ་བཅོམ་ཤམ་ཚུལ་ཀྱི་པའི་མི་གཅོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་པ་ཀྱིས་ཀྱི་གླུ་བ་རྣམས་དོན་ལུས་ངེས་དོན་དམ་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་དོན་རྣམ་ཀྱི་ངག་ཀུམ་པ་བརྗོད་ཀྱང་

ཀླུ་བསྣམས་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའོ། །དེའི་རྣམ་བཅད་ཉིད་སྒྲུབ་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དགག་བྱ་ཡོད་ལ་བས་མ་བརྗོད་ཅིང་། །ཕྱི་རོལ་གྱི་མ་དངོས་སྒྲུབ་མཐོང་ནས། བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་མི་འདུས། །མིག་ཤེས་རྣམ་ཅན། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དེ། །འདུས་

ཤིང་བས་གསལ་བའི་ཕྱིར། མཐའ་ཆད་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པ་བཞིན་ནུས་བརྗོད་པ་རྣམ་གཞན་དོན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་བདག་ཐུན་པ་དང་ཁ་ཅན་རིག་པ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་བྱེད་པར་བསྒྲུབ་པ་རྒྱུ་བ་ནས་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི་འདོད་མ་ཡིན་པ་གཞན་དོན་ཉིད་པ་བསྒྲུབ་པ་རྒྱུ་གང་དོན་ལ་

གཅོད་དོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡང་བདག་ཉིད་ཅན་དམ་པ་ལ་རྟེན་འགོག་པ་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་སྤྲུལ་པ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཚེ་དང་། །སྔོན་པོ་ནང་ཅིག་གཉིས་ཀྱིས། །བདག་གཞན་ཚུལ་མ་གྲུབ་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ལ་ཡང་རྣམ་

འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་གསུམ་པ་ཚོས་ཅན། མངོན་པར་གསལ་བ་རིམ་ནས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གཅིག་དང་གསུམ་པ་དག་པ་ཡང་དག་ནས་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བཞིན

ཞེས་བཀོད་པ་ལ་ངག་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུབ་རིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་འབྲུ་བཅོས་ཡིན་ཅི་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལ་རྒྱུན་ཕྱོགས་པ་ལ་ལྟག་ང་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་འདང་བས་ལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་

ཚོགས་པའི་སྤྱི་བཀོད་དུ་ཤེས་མཚོན་པ་དང་རྗེས་སུ་བཟློག་གཉིས་ཀ་མེད། ཀ་སྨྲ་བའི་ཕྱི་བཀོད་ཕྱིན་ཆད་གྲོལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ལ་བབས་ཁས་སྣང་ལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པས་སྐྱོལ་བ་
བདག་ཉིད་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་དམ་བཅས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཅེ་ན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་མ་ཚང་ངོ། །མ་ཚིག་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པར་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ་ང་གཞན་ཆེ་ཤེས་དང་དམ་བཅའི་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་དེར་ཐལ་པའི་
རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཏགས་པར་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་བརྗོད་པ་ཚོལ་ནས་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཤད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་ཚུལ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁྱབ་པ་མི་སྲིད་
པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚིག་སྔར་རྩོད་གཞན་གྱིས་བཅུ་མི་གནོད་པ། རང་ལ་ལྟོས་སྟེ་རང་དབང་གིས་ཁྱུང་དོན་ལ་ཕར་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་རྫོགས་པ་བཅུ་ཚིག་ཐུན་གསུམ་ཆར་པ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལ་བདང་མི་ཤེས་པ་ལ་འགྲོ་ཁས་ལེན་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཆེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་ལ་ཚེས་པའོ། །དེའི་རྣམ་བཅད་ནི། བསྟན་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གསུམ་ཆར་ལ་བརྟགས་པ། འདི་ཉིད་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། རང་གི་དབང་དོན་པ་གཉིས་དེའི་
བྱེད་པར་ཡིན་པས་གཙོ་བོའི་ཞེས་པ་གཉིས་པ་པོ་ཡང་འབྱུང་བ་རབ་བསྒྱུར་བ་ལ་བརྟགས་པ། དེ་སྐད་ན་དེ་གཉིས་དབེར་མཚུངས་པ་ཡང་། ཁྱབ་ཆེས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་བརྟགས་བསྒྱུར་བ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཀ་ལ་ཏེ་ཀ་ཀྱི་རྒྱུན་དཔྱད་བ་ལ་བརྟགས་པས་

༄༅། །འདོད་པའི་ཡུལ་ལྔ་རབ་ཏུ་བསྔགས་པ། དེས་ན་ཕྱུག་ཚེམས་པ་མེད་དོ་ཅེའོ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དགའ་བ་དང་བའི་སྐབས་འདིར། འདོད་པའི་ཕྱིར་ས་གསུམ་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཀུན་གྱི་ཉེ་ཞེས་ཡིན་པ་ལ་མ་ཕྱིན་པས་མཚོན་ནས་པའ་
བསྟན་བཅོས་ཚིག་ཉུང་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དེ་ཚིག་ཚོགས་སུ་ཅི་བས་གསུང་ངོ་། །ཚིག་ལྷུ་འི་སྒོ་ནས་ལྷག་བཅས་ལྔ་འབྱུང་བ་ཟེར་བ་ཡིན། བདག་ཉིད་ཐོག་མར་སྨོན་པ་དེ་ནི་ལམ་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་པོ། ཅེས་པ་དོན་དམ་པ་བདག་ཉིད་དང་སྤྱན་ལ་འི་ཆེད།
ཡིན་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་བསྔགས་ཏེ་སྒྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་དོན་ནི་འདོད་སྣང་བ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཏེ་དོན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བཞེད་དེ་ཡིན་པས་སྐབས་འདི་བསྒྲུབ་བྱ་འབྲུ་ཚིག་ནི་མ་ཡིན།
ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བསལ་བ་བརྟན་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཤེས་པ་འདི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། གཞུང་ལུགས་ལ་འདི་ཡང་དེ་འདི་དང་དུ་བྱ་བ་ཡིན། །བསྟན་བྱ་གཞིས་པའི་དོན་དང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་རྟགས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་གཞིས་
ཚིག་སྤྱོད་པ་མི་འགལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལྷ་བའི་ཚིག་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །རང་དོན་དང་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་འཇུག་གོ །དེ་ཡང་བློ་མི་རྟག་པ་
མཐོང་བ་ལས་འདོད་ལྡན་མ་ཡིན་སྨྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རང་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང་དཔལ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་མི་དགོས་པ། དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཚིག་གསུམ་མཚན་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་བསྟན་ཞེས་པའོ། །སྤྱི་བསྡུས་བ་ཡང་། མདོན་པར་འདོད་པ་སྟོན་བྱེད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཀྱང་བསྒྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་ན་ཞེས་པ་བདག་ཉིད་ཆུང་ངུའི་ཚིག་ཡིན་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུར་བ་དག་གི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་འདོད་པ་ལྟར་ན། བསྒྲུབ་པ་ལ་གཞི་ས་བརྗོད་སྒྲུབ་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དོན་པ་ལྟར་བའི་ཡང་ཚིག་ཡར་
བསྒྲུབ་བྱ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི་དབང་དེ་འདི་ལོ་ཀ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་གཞི་སྟོན་པ་ཚད་མ་དེ་ཡུལ་ཅན་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཞེས་སོ། །དེ་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱེ་བསྒྲུབ་བྱ་བ་འདོན་པ་འཇུག་པ། །ཡི་གེ་ཏེ་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཆོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་ལ་ཏེ།
ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་བ་ཀོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་ད་ཀ་མ་བ་ཐབས་ལ་བ་བའི་མ་ཞུ་བ་ལ། ཆོས་ཅན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་དགོངས་སོ། །རྣམ་ངེས་ལས། གལ་ཏེ་བསྟན་པ་བྱ་བ་ཡིན་རྟགས་ཞེས་པ་ལྟར་ཞུ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བཞི་བའོ། །མཐོང་བ་བ་འདི་རྟོགས་པ་ལ་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན་ལ་
པའོ། །དེ་དག་ན་ཅན་ནི་ལ་བ་བ་ཞིག་ལས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་ལ་སྐྱེས་དེ་བས་ན་བ་ཚོད་པའོ། །གཞི་མ་འབྲས་ཅན་ཐོད་པ་ཐོག་མ་ཏེ་ལ་ཅི་ཀ་ཅན་བསྒྲུབ་པའི། མི་ལ་འགྲོ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འདོད་པ་ཚེ་ལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བསྒྲུབ་
བྱ་ལ་བྱ་སམ་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རིག་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལས། བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་བ་སྐྱེ་བས་བཤད་པ་དེ་ཚིག་ཏུ་བཤད་པས་ཡང་དེ་ཡ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ལྟ་ཡོད་པ་བར་སྨྲས་བྱ་བ་བཤད་པའི། ཚོགས་པ་མཐུན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ང་ཡ་གཅུང་སྒྲ་
ཡར་ཅན་ལ་ས་མ་ཟག་ལ་བ་"ཅེས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་ཅི་ཡིན་ཀྱང་དབང་གིས་ཉིད་ཀྱི་ལྡོག །ཆོས་གཅིག་དེ་ཡིས་མཚན་ཉིད་ནི། །ཞེས་པ་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བ་ཡི་ཚད་ཀ་ཁྱབ་ཞེ་ན། འདི་རྒྱས་པར་བརྗོད་བསྒྲུབ་བྱ་བ་བསྟན་ལ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

༄༅། །ཚེ་མ་རིགས་སྨོན་ལམ་གསུངས་པའི་བསྐལ་བརྒྱར་ཁམས་སྐྱོང་མ་པར་འདུ་ལགས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡང་དག་རྒྱ་ཕྱུར་རབ་མཆོད་ཅེས་མ་ཀ་ལ་བ་ ཅིག་དགོས་ཞེས་པའོ། ཁམས་ལྔ་དང་རེ་ཡང་ཚད་མའི། །ཀུན་ཀྱིས་

བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། །ཚེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་ཁ་ཆད་པའི་རྩོལ་དེ་ཕ་རྫོགས་སོ། །ཡང་རང་རེ་གཞིའི་ལས། ཟིགས་སྨོན་འི་ལུང་དུ་འདས་པའི་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་དོན་པ་བསྔོ་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་མ་ལས་མི་སྣང་ཞིང་། རྣམ་གཅད་ལ་སྟོན་ནས་ལ་ལྷ།

ཡིད་ལ་གཅོད་པ་སྟོན་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲོས་ཀྱང་ནན། མདོའི་ལྷ་ཆར་ཡང་རིགས་སྨོན་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ངོ་ནས། དེ་སྐད་དུ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བསྐལ་བརྒྱར་ཁམས་བླང་ས་སུ་རུང་བ་ཞེས་པར

སྣང་ངོ། །ཕར་འགྲེལ་འདི་ཉིད་ལས། མ་བཅས་ལ་བརྡ་བལས་ལ་བ་བཞི་མ་བྱུགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་གཙོད་དོ་བཅས་ལ་བ་བཞི་ཞུགས་པ་བསྐལ་བརྒྱར་ཁམས་ལྷ་ས་སུ་མི་རུང་བ་དེ་གཅོད་པའོ། ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་ནི་བསྐལ་བརྒྱ་ཡི་མཚན་གཞི་རུང་བའི་…

ཚོགས་དོན་རྟོགས་པའི་བསྐལ་བརྒྱར་རྟོགས་པར་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་མ་ངེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་བཞི་ཡོགས་སུ་བཀར་བ་ནི་མ་བཅས་ལ་བ་ཞི་གས་སྨོན་འི་དོགས་གཅོད་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཁ་ཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ།

བདག་ཉིད་ཚིག་ཕྲད་དོ་བོ་ཡི་སྐྱེ་ནི་ལ་སོགས་མཚོན་ལས་ཙ་དགུ་ཅིག་གི་ས་མཚན་ཉིད། ལྷ་ཆར་ཀྱི་མཐུ་བཟུ་བཅེས་ལ་ལེགས་རྩོལ་སྨོན་ལ་ས་བསྐལ་བརྒྱར་ཁམས་ལྷ་ས་རུང་མ་མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་ཁྲུང་བ་དོན་ཀྱི་མཚང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟེན་ལྷ་སྒོ་སྒྲུབ་ཆར་…

ཡང་ཕྱོགས་སྐྱོ་ཞིག་ཅིག་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་འདུས་ན་ཏེ། ཤེས་ན་མི་ལྡན་ཚད་མས་བསལ་བ་ལ་ནི། ཚད་མས་གནོད་པས་ཟུང་བའི་དོན་མཚང་འདི་ནི། གཞན་དུ་ན་ཁྲིམས་སྒྲུབ་བཅས་ཁས་བླངས་ཕྱིའི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་ཀྱང་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་
ཏོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཞུང་བ་དེ་ཡང་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། ཚད་མས་བསལ་བ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡ་གྱལ་བ་ཁས་བླངས་སུ་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཁས་བླངས་ནི་ཡང་ཚད་མ་གཞི་ཞེས་སོགས་བཅོམ་ལྡན་ནོ། ཕྱིར་ཀྱི་རང་འགལ་བ་ཕྱིན་བྱུང་
དུ་ཡལ་བ་དང་ཡིན་ཏུ་འཇུར་རོ། །རྗེ་མ་དཔྱོད་དང་སྐལ་བ་བཀྲིས་ཀ་དང་ཡུ་ཞུན་བདག་གི་དགའ་སྟོན་མ་ཛེ་ཉིད་ཅིག །གང་ཟུང་གཅིག་མཚོན་དུ་མཐོ་བ་ཉེ་ནུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་སྦྱོང་བ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་ལས། །དང་པོ་མཐུན་པ་སྤོང་བ་ནི། རང་དོན་
སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མཐུན་བསྒྲུབ། །ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། སྨྲོན་མི་དང་། དེ་ཡི་ཚེ་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་མེད་ཀྱང་ཤུགས་བྱེད་སྐྱུར་བ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་བྱར་གྱུར་ཏུ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཤུགས་ལ་ཁས་བླངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐུན་ཆེས་པ་སྤོང་བ་ནི། སྐབས་གསུམ་བཟླ་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་ཐུན་ཆེས་ན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ཧ་ཅན་མི་རྟག་ཉིས་པ་ནམ་མེད་དང་ལྡན་མོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་ངང་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྣམ་ཆེ་ས་ཅན་པ་ཕྱིག་རྣམ་པ་ཡིན་པར་
འཇུར་ལ་ཞེན། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་ཡིན་ནོ་ངེ་ཕྱི་ཚན་ཀྱང་ཆེ་ཕྱི་སྒོ་ཞིམ་ཚིག་ཅད་པ་མི་ཟབ་ལ་ཡོ། །གསུམ་པ་རྟགས་ལ་མཐུས་པ་སྤོང་བ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཁས་བླངས་པ་དགོས་པ་ཕྱར་རྟག་ལས་ལ་ཡང་དགས་བླངས་པ་པོ་སྦྱོ་

༄༅། །དགོས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ། ཚུལ་བཞི་སྒྲུབ་མ་ཐུབ་བཏགས་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ། མཐུན་པ་ཕྱིར་ཐོབ་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱེད་མི་འགྱུར་བའི། བསྒྲུབ་བྱ་འདི་དོན་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སྒྲུབ་ཤེས
ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྡུན་བསྒྲུབ་བྱ་འབྲས་བུ་རྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀུ་མ་དགྲ་རུ་ན་དོ་བའི་དོན་ལ་སོགས་ལ་ཆོས་ལྟ་ཅོ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ། རིགས་སློབ་དཔོན་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་བླངས་སྒྲུབ་བྱེད་པའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དོན་བསྒྲུབ་
བྱ་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་བཞིན། སྐྱེར་ཚེ་ལ་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོ་ལ་ཀྱི་རྫས་བསྒྲུབ་འབྲས་མ་བསྒྲུབ་བ་ནི་ཅི་ཙམ་དང་། བརྗོད་བྱ་དབྱེ་གཅིག་པ་ཡི་མཐུན་ཏུ་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་འགོད་དོ།
གཞུང་བ་ཉིས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་སོ་སོ་བ་མི་ཡིན་ནོ། །ལོག་རྟོག་དང་རིག་པ་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་སེལ་བ་དང་རིགས་མི་མཐུན་རྒྱུ་བ་སེལ་བ་ཡང་། རྣམ་གཅོད་ལ་ལྟོས་པ་ཡང་། ཡོངས་གཅོད་ལ་ལྟོས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི།
མཐུན་བཞི། འདིར་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཆ་དང་ཆོས་ཅན་རང་མཚན་གྱི་ཆོས་དོན་མ་བརྟགས་པའི་ཚོགས་དོན་གང་ཡིན་ནོ། །བརྟགས་པའི་ཚོགས་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པས་རང་མཚན་གོ་བ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡིས
དོན་ཚོགས་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་ལ་དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་མཐུ་བར་སྣ་ཚོགས། རང་མཚན་ཕྱི་ལྡན་པའི་ཚོགས་དོན་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་ཚོ་ལ་པ་ཞིག

ཉམས་སྨྱོང་ཉོན་ཡང་དག་པ་སྐྱེ་བ་དཀོན་ལུགས་རྒྱུ་ཅན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་སྒྲ་དེ་ཡང་སྒྲ་དོན་དང་རང་མཚན་སོ་སོར་མ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཅེ་ན། མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་སྒྲ་དོན་དང་རང་མཚན་སོ་སོར་མ་
ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱེ་ན་སྒྲའི་སྒྲ་དོན་དང་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཅེས་པའམ། སྒྲ་རང་མཚན་དང་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཅེས་པ་འགྱུར་བ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གནས་པའི་ཕྱིར་བཞིན་
པའོ། །འདིས་མཚོན་ནས་རྒྱུ་མ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བྱུང་བ་བརྗོད་ཅེས་པ་ལ་ཁ་ཏེ་དེ་བྱ་རྗེད་དེ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡང་། སྒྲ་དོན་དང་རང་མཚན་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བ་བརྗོད་པ་ལ་རྟོགས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་བཞེད་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་
ཤོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གོང་གི་རྩོད་ལན་ཆེ་བ་སྤང་ངོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་ལ་གཏོད་པའི་རིགས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཕྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། རབ་དབྱེ། ཚུལ་པ་སྤྱོད་བ་ངེས་བཟུང་ལས།
དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་དཔེ་དང་ནི་ངེས་པར་ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཡིན། །དེ་ལ་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཚད་མ་ཅན་ཡིན། །ཆོས་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ཚ་དང་སྒྲ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བཅུ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་དེ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་དེ་རིགས་མི་རྟག་པ་དེ་
ཅེས་ངེས་སུ་ལ་རྒྱུ་ཆོས་པའི་ཚན་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་རྒྱུ་བསྒྲུབ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་བྱེད་དང་དངོས་འགག་བཞིན། །དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་སྔོན་གྱི་མཚན་ལ་བཟང་དེ་བཞིན་དུ་གོ་བར

༄༅། ། ཧཱུྃ། །ཀྱེ་ཧོ་ཚད་མེད་བསམ་པ་ལ་བ་བཞི་མཐུ་བབས། མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞབ་གསུམ་རྗེ་དང་ཞེས་སྤྲུལ་པའི། མེད་པ་ཀུན་ཏུ་ལེ་ལོ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞབ་མ་ནེས་པར་ཟད་དོ། དགོས་པོ་ཁྲིམས་ལྡན་བཞིའི་ཚོམ་བུ་མཆམས་ལ་ཡང་
དགག་རྒྱ་བསྡུ་དོན་ལ་ཕྱེད་པ་སྤྱད། དངོས་མེད་རྣམས་ལ་ཡང་དག་གི་སྒྲུབ་བསྡུ་དོན་འབྱུང་དཔའ་མཆོག་ཐམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ལའི་རབ་བརྟེན་འོད་ཀྱི་ངག་སྒོམ་རབ་བསྡུས་པ་དེ་ཉིད། །ཐམས་བསྟན་ཐམས་བཞི་བསྡུས་རྣམས་བསྡུས་བ་
དེའི་དགོངས་པ་སྐྱོང་དཔོན་གྱིས། ཡང་དག་རིག་པ་སྟེན་བརྗོད་འདོད་པ། །ཞེས་ནི་གསུངས་ཀྱི་ཐམས་གླ་ངས་པ་དང་། རང་ཚོགས་ཀྱི་ཐམས་ལ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེས་ཀྱི་ཐམས་ལ་བཞེས་བཅིག་སྟུང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ནང་གི་ཐམས་ཅད་གནས་སྤྱོད་སོ། །འདིར་
ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལ་བརྟག་དཔེ་ཐམས་ལ་བསམ་པ་ཞི་རགྲང་མ་རིགས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་སྒོམ་རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་དུ་ང་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ལ་ཕྱ་ག་སྐྱེའི་ཁྲ་བ་ག་ཐམས་བསྡུས་ཀྱི་ཐུབ་པ་དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཐུབ་པ་གཉིས་
ལ་མ་ཡིན་ནོ། དང་པོ་ཁ་འདད། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་བླང་དོར་བྱེད་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་བསྟན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཐམས་ལ་བ་དང་། ལས་བླང་ནས་ཐོག་བཅས་ལ་བ་གཉིས་སུ་དགུ་ལུགས་ཏེ། མདོར་བྱས་ན་དང་། དངོས་
སྟོབས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྲིམས་གཉིས་པ་ནི། ལུང་གྲགས་པ་ཚད་མ་ཀྱི་མདོ་ལས་བསྟུན་པ་དང་། དེ་ཉིད་པར་གཏན་དུ་བསྒྲེ་བཅུགས་ལ། ནང་དེ་དེ་ལས་ལ་བ་ཡང་ཐམས་ལྟར་ཀྱི་ཐམས་ལ་བ་རང་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་ཀྱི་

པའི། ཇི་སྐད་དཔག་གི་ཐབས་ལམ་པས་གསུམ་ཏུ་སྦྱང་བ་བཞིན་དུ། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་བཤམ་ལ་ཡང་དང་རྩེ་མོར་ངས་སྦྱོང་ཕྱིན་ཆད་ཏེ་བླ་གཉིས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཞེ་ས་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཉིས་སྦྱང་བ་དོན་ཐུར་ཀྱང་ཐབས་སྦྱང་བས་བཅས་པའི་ཐབས་ལ་བདད། སྤྱིར་བརྗོད་ཅེ་སྒྲུབ་ལ་བརྗོད་
ཏུ་དྲུ་འདོན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་བ་དང་། ཁྱབ་ལ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་བའི་དཔོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ནུབ་གཉིས་སྦྱང་མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱང་བ་བ་ལ་བཅའ་ཆེ་གས་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་དཔོག་
པའི་འགྲུབ་ཏུ་ཀ་ལ་བ་རྟེན་པའི་ཇི་སྐད་པ་གི་ཞེས་བ་ཡིན་ཅིང་བརྗོད་དུ་ང་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ནས་མི་སྦྱོང་བས། ཁྲག་ས་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་བའི་ངེས་པ་ཐ་དབའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་བཞི་ནི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པའི་
ཐབས་ལ་བ་བཤད་པ། ཆོས་ཀྱི་དྲུང་པར་སོགས་ལ་གནོད་པའི་ཐབས་ལ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་མདོར། མདོ་སྡེ་ཇི་སྐད་ཀ་དག ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་རང་རྗེ་ཉེ་པའོ། །ཞེས་པ་རྩ་བ་གྲོལ་ཀྱི་ཐབས་ལ་བ་བཞི་གསུངས་ཏེ། མདོ་
སུ་ནད་ཀ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་། གྲགས་པའི་ཐབས་ལ་བའོ། །དང་པོ་མདོ་སྡེ་ཀྱི་ཐབས་ལ་གའི་མཚན་ཉིད་ནི། དམ་བཅས་མཚམས་ཉིད་ན་དེ་དོན་ལྷུ་ལེ་ལྷ་ལོ་གྱིའ་གལ་བསྒྲོར་སྐྱོབས་ཀྱི་ཕྱུང་བ་ཞེ། དཔེར་ན་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཐམ་ཡིན་ཞེ་ས་དམ་བཅའ་ལ་ནུས་ཞེ་ན་རྫས་དེ་ཉེ་ན་དྲུག་འོ། །བསྐྱུ་བརྩོ་ཡིན་སྣམ་ཡ་དཔག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། རྣམ་འགྲེལ་པས། གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་ས་ར་མདོ་ན་ཡི་སྐྱར་བསྡུས་ཞེ་ན་ཐ་དང་གི་ངག་ཞེས། གཞན་དོན་ཡེ་ཤེས་མ་དེ་

ཕ། ༡ ཐར་

༄༅། །དོན་དམ་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ངོ་སོ་ལམ་བཞག་པའི་སྒྲོན་མ་ཉེར་ལྔ་པའོ། །གཉིས་པ་དངོས་སྦྱོར་ལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། དམ་བཅས་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ན་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞལ་བ། དངོས་
སྦྱོར་རྗེས་དང་པ་གསུམ་བསྟུན་པ་ལས། རྣམ་པ་གྲོལ་བ་ལས། གཞོན་ནུ་ལ་རྒྱལ་པོ་རང་དགོན་པ་ལ་ཕྱུར་བསྟན་ནི་བ་ཡང་དགོས་བསྡུས། གཞན་དོན་ལ་ཕྱུར་མ་གསུངས་པ། ཐོག་མ་དང་རྒྱུ་ཉེ་སྤྱོད་གོམས་པ་བཤད་པ་ཞི་རྗེས་དང་པ་གསུམ་ཚང་བའི་སྐུ་མེད་པ
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡི་དམ་ཆེ་ལ་ཀྱི་བསམ་པ་བཞི་མཚོན་ཉིད། དགེ་བ། དེ་དག་གི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་བཅས་ཚོམ་ཉིད་ལྟར་ངེས་ངོས་ལས་སྐྱེས་ལ་འཇུག་ལ་ཀྱི་ཕྱག་ལ་པ་ཡི་དམ་ཆེ་ལ་རྗེས་དང་པ་གསུམ་པོ་ཞིབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་
ཕྱག་ལ་སྒོམ་གསུང་ལ་བཀྲུར། ཁ་བསྡུ་ལ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བཤད། རང་ཆོས་ཀྱི་བསམ་པ་བཀྲེ་ལ་ལས། དང་པོ་ནི། དཀའ་ཚེགས་སྤྱོད་པ་ལས། མཐོང་ལ་པ་ན་བདེ་བ་མི་འགྱུར་བར་དམ་བཅས་པ་ཉི་དེ་ཡི་ཞེན་དོན་ལ་ཕྱི་དང་། གཉིས་པ་ནི།
གཞན་ལ་ཕུལ་བའི་དོན་ཆ་ཕྱི་ཚོང་ཁ་དགའ་མེད་དོ། རྗེས་དམ་བཅས་པ་ཡིན་དེ་ཡི་ཞེན་ནོ་ཞེས་པ་ཕྱུག་པོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་པ་ཡི། ཁ་སྣ་དང་དུ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། དེ་བ་ཡན་དམ་བཅའ་བ་ཞིག་པ། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་ལ་སྐྱོ་སྤྲོ་དང་བསྡུ་བའོ། །
ངང་བོ་ལ་སྤྱར་བས་པ་དག །ཡིད་ཆེ་ལ་བ་ཞི་དང་དགའ་བ་ཡ་བ་དང་། ཐོ་ལ་པར་དགེ་ཐོབ་དགའ་བ་ཞིབ་ལ་ཞེ་ལ་ཡོད། རྣམ་ངེས་པ་ལས། ངོ་ལ་ཉི་ཚུལ་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ཡོད། སྐྱབ་ལ་དགའ་ལ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཉིད་ཀྱང་སོ་སོ་སོ་ལ་བཟོད་དེ། ངག་གི

ཕྱག་ཆེན་ཀ་པ་ཤ།

དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་བསྒྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྔོན་དང་པོ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རབ་བཞེད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་དང་འགལ་བ་ཞི་ཕྱིར་དམ་བཅས་པ་དང་། སྒྲིམ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཁ་གལ་བསྒྲུ། དམིགས་སྨྲས་རང་དམ་བཅས་ལྟར་རྒྱུས་མ་ཁོ་ག་ནམ་དུ་
བརྗོད་པ་རིགས་ཚེ་ལྟར་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་དང་འགལ་བས་མོག་ནམ་ཡིན་པ། ཞེས་སྨྲང་ནས་ཀྱིས་བསལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ནི། དམ་བཅའ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲས་དངོས་སུ་འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཧེ་ལ་ངང་བ་ཆོད་མམ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་
པའི་ཚེ་སྐྱེ་ཁམས་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་གནས། ཀྱི་བྲག་ཅིག དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ར་ལྷུར་པའི་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པས་ལྟུམ་དང་འགལ་བས་གཞན་ལ་གྲུབ་ཀྱི་མང་ཚིག་གི་བསམ་ལ་བར་འགྱུར་བ་ལྷ་བུའོ། །འདི་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ཐུ་སྤྱས་སུ། གཞན་ལ་
གྲུབ་ཀྱིས་ཚད་མ་དགག་མི་ནུས་པ་དེ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་གཅིག་ཁ་གསུང་ལས་ལ། རིགས་པ་སྨྲ་ཡུལ་དང་འགལ་བ་ལ་འདི་ན་བརྗོད་གཞན་དུ་གསུངས་པ་ཡི་དོན། ནུས་ཅེས་པས། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་ནུས་པ་དེ་བ་སྟོན་བ་ཉིད་པས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལ་བ་ཁ་དང་། །
གཉིས་པ་ནི། དམ་བཅས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་ཚིག་ལ་བ་ཡོད་པ་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། རང་ཚིག་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ཁ་ཡང་མ། ལས་སྣང་ལས་ལྷ་ཅི་ཤེས་ལ་རྣམ་ཞིག་ལ་ཁ་བསྟན་ལ་ཕྱིར་རྣམ་པའི་ཤེས་ལྟ་བ་རང་གི་དང་གིས་པ་དོན་པ་ཧི་ག་པ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བ་བརྗོད་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན། །ཉེ་བ་བཞི་ལྟ་བ་ལྟ་སུ་བ་མ་བ་བསྐྱེད། །ཇེས་ཏེ། ཚིག་ཕྱོད་ཅན་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྷ་ཀ་ལ་བསྒྱུར་བའོ། །བཞི་པ་གྲགས་པ་དེ་བ་ལ་བ་ལ་གཉིས་ཡས།

༄༅། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། དམ་བཅའ་བ་ཚོམ་མཁྱེན་ན་དེ་དང་དོན་མཐུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་ག་ཡ་བ་བསྒྲགས་པ་འི་རྗེས་དང་པ་ཀ་གི་ས་གྲུབ་པ་འོ། །གཉིས་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལས་བཀྲ་ཤིས་ཏེ། བསྟན་འཇིག་པ་སྔ་དང་པ་དང་།
ཕྱི་སྐྱེ་བ་བཀྲ་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་པ་དོན་རྒྱལ་བའི་སྒྲུབ་པ་བརྗོད་དུ་དང་སྒྲུབ་བསྐྱེ། བར་སྐྱེད་པ་བདག་སྒྲ་དོན་ཡང་དོན་པོ་ཞིག་བྲི་ལ་པར་དོན་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་བརྟགས་པའི་སྒྲ་ནས་སུ་བ་ཀ་གཞི་ཙམ། སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ་བརྗོད་འདོད་
ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡང་གཞན་སེལ་ཀྱི་སྒྲ་བས་སུ་བ་སྒྲ་དེ་ཉིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོའི་ཚིག་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་སྤྱན་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་མིང་
ལ་སྟུ་ལ་སྒྲུང་བའི་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བའི་དོན། ཕྱི་ནང་བས་ལ་བ་དེ་ཡང་རྗེས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སུ་འོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤད་རྩུལ
དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་པ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་དགག་པ་དང་། རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་ནི། བར་སྐྱེད་པ་དག་ན་རེ། རི་བོང་ཅན
ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཞེས་རེ་རོ། །དེ་དག་ཁ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ར་འགྱུར་བ་ཞེ་ག་ཏུ་ཚིག་ས་ཡང་དེ་ལ་མ་སྤྱན་དཔེ་མེད་ཅས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་སྤྱི་ནས་ལ་གང་བ་ཞིག

པའི་ཆོས་དེ་ལ་འདྲ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་བཞི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་མི་དགོས། རྟགས་ཐལ་བ་དེ་ལ་ས་གཞན་གྱང་བཀོད་ཀྱང་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རར་འགྱུར་བསྒྲེས་ཅི་དགོས་ཅེ་ན། ཡོད་
བདག་པོར་བརྗོད་པའི་འབྲེལ་ཁྱབ་ངར་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཤགས་པ་བར་འགྱུར་བ་ནི། གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་སྒྲ་བཞིན་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་བསྒྲུབ་པའོ། །དེས་ན་ལུང་ཚིག་རྣམ་བཤད་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་
རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་མའི་དོན་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་འཐད་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་དང་། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དཔྱད་པ་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཡུལ་
ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བརྡ་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ལ་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡིས། །ཆོས་དེ་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །བརྗོད་རུང་དེས་དོན་ཐམས་ཅད་
ལ་འཇུག་སྟེ། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་གང་ལ་ཡིན་ཡང་འདོད་རྒྱ་སྦྱར་བ་རྗེས་སུ་བསམ་མཐུ་ལ་སྒྲུབ་དུ་རུང་ངོ། །ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་གྲགས་པ་ཅན་དུ་རུང་ངོ། །སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བས་བརྗོད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐུན་མོང་བར་དགོངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་རྩ་བའི་སྐབས་བཤད་ཀྱི། སྒྲ་སྣང་བ་མ་གྲགས་པ་བརྩམ་པ་ སོགས་སུ་བསྟན་ནས་དེའི་སྒྲ་ལ་རྗེས་སུ་གྲགས་པ་མེད་པའི་དོགས་པ་དེ་རྗེ་གཉེན་པོ་ཐར་བ་གཞལ་ལོ་ཁྱབ་མི་འཐད་ཏེ། འཆད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འཆད་པ་དང་བསྟུན་ད

༄༅། །ཚང་བ་ལ་བརྟུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་གྲགས་རྩང་ལ་གྲུབ་པས་པའི་བདམ་རྗོད་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུབ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱུག་ས་ལས་གཉིས་པ་ལས། དང་པོ་སྔ་ཕྱུང་གི་ཕྲུགས་པ་དེས་པ་བཞུང་བའི།
སྔར་གྱི་བརྗོད་དྲུང་གི་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྨར་ཡང་སྨྲ་ལས་འབྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་དེའི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་དགོས་པའི། སྒྲ་ལ་བརྗོད་རྒྱ་མཚོ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་མཚོན་ཏེ། བརྡ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བརྡ་དེ་ཡང་བརྗོད་པ་དང་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་
གྲུབ། གྲགས་པ་འང་གྲུབ་པ་ནི་ཞེས་པ་སྟོན་པ་འི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། སྒྲ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་བསྒྲུབ་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲགས་པ་བས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི། རྗེས་དཔག་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འང་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསླུ
བ་མི་སྲིད་པས་དེ་འི་མིག་གིས་བརྗོད་མི་རུང་ ....ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཅེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་བཤད་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྗེས་དཔག་གསལ་གྲགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། གང་ལ་བསྟན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག
པ་ཉི་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། བར་སྐབས་པའི་བསྡུ་བ་ཉི་པོ་ངེ་ཚན་ཐ་བའི་སྒྲ་ལ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་རང་དོན་སྐྱོབས་རྗེས་དཔག་མེད་པར་སྟོན་པ། དེ་ནང་དོན་སྟོབས་ལས་གྲགས་པ་ཡི་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཡང་སྟོན་ཏོ། བརྗོད་མི་རུང
སྒྲ་དོན་ཡིན་པ་ས་དོན་སྟོབས་འཆེ་ཤད་དཔག་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་བརྗོད་རུང་ལ་དོན་སྟོབས་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བཤད་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པ་འི་ཚེ། ལྷུང་དེ་བརྗོད་སྒྲོ་ང་འི་ཤིག་ཀྱང་ཚིག་ས་འབ་གོང་པ

མ་ཡིན་པ་ར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྒལ་བ་དང་ལན་གདབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་རྟག་པ་འདུས་མ་བྱས་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་པ་བཞི་ཤེས་དང་ཆོས་ཅན་དང་ཡོད་པའི་སྐྱབས་ལ་སོགས་དགོས། །གཉིས་པ་ལན་ལ་སྤྱི་དེ་ཞེ་ན་ཆོས་ཅན་ལ་མི་འཐད་པ་
ནི། མདོ་ཡི་འགྲེལ་བྱེད་ལ་ཅིག །སློབ་དཔོན་གྱི་གསུང་དང་དེ་རིགས་ཅན་ལྷན་པའི་སྐྱབས་བརྗོད་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་པ་མི་དགོས་པར་ཅུང་ཟད་བསྒྲུབས་ལ་ཡང་ལ་པ་བཞི། དོན་ཞེ་ཤེས་པ་འདོད་དགོས་པར་མི་འཐད་དོ། དེ་ལ་དང་པོ་མེད་དང་རྟེན་ཀུ་ཤ་དང་དབྱིབས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལས་
གཉིས་དང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲོ་བ་དཔེའི་སྟེ་དགོངས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ནི། སྤྱོད་སྒྲུབ་པ་ལས། གསུམ་དང་། བཅུ་བཞི་ཡིན་ལས་དེ་ལྟར་རྒྱ་ལ་མོག་ས་དང་ལ་ཡང་བྲལ་བའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་མ་མཐོང་ངམ། ཐབས་ཤུགས་མ་ཡིན་པ་རང་སྐྱོབ་པ་ལ་ཤུགས་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་གཅིག་ལ་བརྗོད་ལ་
ན་དེ་ཉིད་དང་པོ་ར་རྒྱུ་ཡིན་ནས་གཞན་ཡང་འཇུག་པ་རྒྱུ་དང་བཞི། དངོས་མེད་ཀྱི་སྐྱོབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བསྟེ། དེ་ལས་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱོ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རྒྱུ་དང་བ་འགོག་པའི་གྲགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ལ་ཡང་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱོ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཅིང་
འགོག་པའི། གྲགས་པ་དང་འགལ་ཞིང་བྱ་བ་དགོངས་སོ། །མདོར་ན་པ་ཤ་རྒྱུ་ཡང་དང་པོ་བ་དང་ སྐྱེ་བ་ཡི་གཅིག་རྩ་ཅིག་ས་དེ་ལ་གྲགས་པ་འདི་རྟོགས་དང་བ་ག་མེད་ཅེ་ཡང་དག །བཤད་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པ་སྔར་དོན་སྤྲོས་པ་རྟོ་ལ་དང་བ་ག་མེད་ཅེས་སྤྱོད་ནི།
སྤྲོས་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཉིས་ཀ་ལ་བརྡ་འོ། །འདི་ཉིད་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་གང་ས་ཅན་འདི་རིགས་ཀྱང་མི་སྨྲ་དོ། །གསུམ་པ་དེ་ཉིད་གི་དགོས་པ་དབྱུང་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག

ཀ
ཞེ
ཐལ་འགྲེལ་

༄༅། །མདོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བཏང་བ་ལ་འཛིན། །གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས
དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་སྤྱི་དང་། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་རང་མཚན་ཏེ། མདོ་འདི་བཤད་ཚུལ་དང་པོས་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ངེས་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལ་རྩོད་ལན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
འཆད་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ཀྱི། འཇུག་པའི་ཚེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་ཅིང་། རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡང་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་གྲུབ་པ་ལ། །རྗེས་དཔག་མེད་ཕྱིར་མི
ཤེས་པ་ནམ། །ཡང་ན་དེ་ལ་ཚད་མ་ཉམས་མེད། །དེ་མཐུན་དེས་ཕྱིར་གནོད་བྱེད་ཡིན། །ཕྱི་མ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལས། །ཕྱུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན། །དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡི། །བསམ་པ་མཁས་པའི་དགོངས་པ
འགྲུབ། །ཞེས་པ་སྟེ་སྐབས་འདིར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཚེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ལ་གནོད་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། བཤད་བྱ་མདོའི་དགོད་ཚུལ་དང་དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། མདོན་སུམ་མདོན་དང་ཞེས
སོགས། རྣམ་གྲོལ་ཞེས་ལ་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་བཀོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། ཕྱོགས་སྔ་མ་འདིའི་ཕྱོགས་ནི་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡང་ཐོག

པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་དམ་འབའ་ཞིག་བྱུང་བར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྣང་ལས་མི་སྣང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
རྫས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་དགག་པ་དང་རྫས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངག་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། ངག་དང་ངག་གི་བདག་ཉིད་བརྟེན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཏན་ངག་དང་བརྟེན་པ་དག་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །བཀྲ་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་རྣམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཞིག་འཕྱར་བར་
བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ཡུལ་གྱི་དམ་བཅའ་སྤྲོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་མངོན་སུམ་མཆེས་མ་ཐོབ་དང་རྡུལ་ཕྲན་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུ་འབྲས་པར་མ་མཐོང་བས་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཚོགས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྣོད་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་གསུམ་ནི་ཡིན་ཏེ་བསྐྱེད་ལྡོག་པ་དང་། དེའི་ཚེ་རྫས་ས་བུ་རྒྱུ་
འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་དང་པ་གསུམ་མོ། །ཡེས་ན་རང་བ་རྡོ་དཔའི་ཚོགས་གསུམ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས་ཡན་ལག་ཅན་འདི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་

༄༅། །ཅན་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ཡི་ནི་དོན་ཞེས་དང་། རྟོག་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆད་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལྷ་ཡི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཞར་ལ་གསལ་བ་ནི་རང་
གི་ཡན་ལག་ལ་མི་དགའ་ཞི་ཡོན་ཏན་དང་སྡིག་པ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་སྒྲུབ་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་ལ་ཡན་ལག་ལ་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཅེས་པ་ཡི་དམ་བཅའ་འདི་སྐབས་ལ་ངེས་པར་སྟོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་གནོད་པ་ཡི་དམ་བཅའ་ལ་སྐྱར་སྐྱུང་ཡིན་པས་མངོན་སུམ
གྱིས་མཐོང་རུང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་པ་བཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་རྣམ་གཞག་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཡན་ལག་ལ་མི་དགའ་ཞི་ཡོན་ཏན་དང་སྡིག་པ་སྤངས་པ་ཆོས་བསྟན་པའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཆོས་གསུམ
པོ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་གནོད་པ་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ཞེས་བྱའོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་གི་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རྣམ་གཞག་འདྲ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི
བྱེད་པར་ཡིན་ཏེ། འདིར་རྣམ་གཞག་ལ་གཙོ་བོར་གནོད་པ་སྟོན་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ཡན་ལག་གསུམ་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ལས
ཉེས་པ་ཁང་གི་ལས་རྣམ་པ་དེ་ཡན་ལག་ཅན། ཡན་ལག་བཞི་པ་དེ་ཉིད་སམ་ཡི་ཕྱིར་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་རབ་ཏོག་པ་དགྱེད་ཡིན་ཏེ། རྣལ་དཔག་དགོས་པ་ཡན་ལག་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ལ་ཞེས་པ་ཡི་དོན་ནོ། །དམ་བཅའ་གསུམ་པའི

འདིར་རྫས་ཙམ་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནམ། ཡོན་ཏན་དག་ཁྱབ་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཉིད་པ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་སྟེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཙམ་ཞིག་བྱེ་བྲག་པས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རིགས་པ་ཕུལ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་ལ་ཐམས་གཞན་དང་། རྣམ་ཀྱི་དོན་རྟོག་ལ་
གནོད་པ་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་ནས་གཞན་ཟླ་མ་ས་ཅང་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅའ་བཞི་པ་ནི་དོན་དེའི་ཚོགས་དུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཆོས་ཙམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། རིགས་གཉིས་ཀའི་ཚོམ་དང་ཁྱད་པར་
ལག་གཏོད་རྩེ་ལ་བབ་ཤག་རང་པའོ། །ངང་རྒོལ། རྗེས་དཔག །མངོན་སུམ། ཁས་བླངས། རང་ཚིག །གྲགས་པ་ཕལ་བ་གཏོད་རྩ་ལ་ངང་ཕུལ་ལམ། ངང་པོ་ནི། མདོ་ཡིས། ཤྲང་དམ་པ་བཞི་ཁྱད་པར་དག་མོ་རྗེ་ཉན་པ་འཕྲི་སྐྱེ་ར་ནས་ཤིང་ཀྱུ་དང་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་
འདིར་སྐྱང་ནི་དམ་འཆའ་བ་གཏུ་བསྒྱུར་ཞེས། ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་འདི་ལྟར་བསྟན་ནོ། ཕྱིད་མཐུ་མཐུ་ཡི་འཇིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཞིང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་ནས་ཕྱུང་བ་གཞན་ལ། ཅིག་ཤོས་མ་བསྲེས་པར་སྣང་ལ་གཞན་ལ་བབ་ཚོན་བསྒྲེས་པའི་
འཇིམ་གོང་དེ་ཆོས་ཅན། མ་བསྲེས་པར་ཅིག་ཤོས་རྫས་དང་ལ་བཙལ་བའི་འབྲུ་ཚན་དེ་ལས་ཕྱིར་སྣང་མི་འགྱུར་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་བསྲེས་པའི་རྫས་སུ་ཕྱོད་དང་འདི་གཉིས་གྲུབ་བྲལ་ཞིང་མ་པ་གང་ཞིག །ཕྱིད་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པ་ཅིག་ཡོད་
ལག་ཅན་གྱི་རྫུ་དྲུག་པོ་ཡོད། ཅིག་ཤོས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བསྒྲེས་པའི་འཇིམ་གོང་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དཔལ་བཅོམ་ནས་ཤེས་འདོད་ཁྱུག་ས་པ་ན་སྤང་གི་བསྒྲེས

༄༅། །ཕྲ་ཞིབ་རྡུལ་མཐོང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་མ་མེད་པའི་ཡ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཕྲག་པ་མེད་དེ། དེས་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤང་མཐོང་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་བསྒྲུབ་ལེགས། དེ་ལེགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེད་པར་དུ་བའི་རྒྱུ་ཚིགས། འབྲེལ་ཡུལ་དེ་གསུམ་ལེགས་པས། འབྲེལ་ཚོས་ཡན་ལག་པ་སོགས་ཞན་ཡིན་པ་
ཤེགས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཏེ་བརྗོད་པ་བྱ་བ་འདི། །སྔར་བཤད་པ་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལྟ་དང་བརྟག་གཞི་བཞིན། །ཞེས་སོ་ཞེས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡན་ལག་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཟུགས་རྗེ་སོགས
ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ལ་གཞུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟག་པ་ཡོད་པས། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་།
།བསྒྲུབ་པ་ཞིང་འབྲས་བུ་རྫས་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བ་དང་ལྡན་ཡང་སྲིད་པ་ལས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པས་ཁས་བླངས་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས། རྫས་གཞན་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་གསུམ་ཡོད་
པར་དཔོན་སུ་སྒྲུབ་ནི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལ། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་གསུམ་མེད་པར་རྩམ་ཅན་པས། རང་ཕྱོགས་ཚོས་ཀུན་ལས་བགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་

ལ་དང་དགེ་ཡན་ལག་ཡ་མེད་པའི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་ཅེས་འདྲིག་རྟེན་ཞེ་སྡང་ངོ་མ་ཐུབ་མེད་པ་སམ་གནོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་དཔྱད་པས། དང་པོ་ཐེ་ཚོམ་དཔག་གིས་གནོད་རྩ་བཞི། ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་བའི་ཚེ། རྟུལ་སྤྱན་གསུམ་འདུས་པ་རི་གོང་ཕྱུ་ཡན་
ལག་གསུམ་པའི་མིང་ཅན་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་རྩ་ཆེ་རང་གིས་བཙུམ་པ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྟུལ་སྤྱན་གཉིས་འདུས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ཚོས་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཡང་སྔར་གྱི་ཡན་ལག་ངོ་དང་གཅིག་པ་མེད་དེ
དེ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སྔར་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་པ་གཉིས་འགྲུང་ཇུན་དགའ་ཅིག་ལྟོ། །སྔར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་དེ་ཡན་ལག་དང་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་རྒོད་པའི་ཚུལ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་གི་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་བུམ་པོ་དེ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་རྫས་གཞན་གང་ཞིག
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཆར་ཁས་བླངས་ལ་གཞིར་འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ཐལ། བུམ་པ་དང་སྨད་ལས་གྲུབ་པས་དེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲལ་ལ་བཀྲུར་གྱི་ཡོད་རྫོགས་བོད་བལ་བ་ཚོམ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་གྲུབ་པ་བདག་ཚོས་ཅན་དེ་ལས་རྫས་
གཞན་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་འགྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་དང་ལོག་གྲུབ་

༄༅། །པའོ། །འདིར་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་དམ་བཅའ་ལྟ་མའི་སྐབས་སུ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་པ་དངོས་སུ་བཀོད་པས་རྟགས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཞེས་པ་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ནི་རྟགས་གཞན་ལ
དངོས་སུ་གནོད་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཉེས་པ་འདི་ཉིད་གཅིག་པ་གནོད་པ་འཛད་པ་དང་དངོས་སུ་གནོད་ཡུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ཚུལ་ནི། དེ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར
བཤགས་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ལྟག་དང་ལྟག་སྤྱོད་བཞིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་ལྟག་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་མཚོན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ལས་བླངས་ཀྱིས་གནོད་ཚུལ་ནི། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
དང་དེ་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོའི་རྣམ་གྲངས་བཞིན་དུ་ཡོད་གྱུར་དེ་ཡང་རྣམ་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བར་ལས་བླངས་པ་ལ་ཡང་ཡང་བའོ། །བཞི་པ་རང་ཚིག་གིས་གནོད་ཚུལ་ནི། དངོས་སུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དུ་སྨྲ་ཞིང་། དུས་མཉམ་པའི
ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཞིག་ལ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ལས་བླངས་པ་པས་རང་ཚིག་དོན་སྒྲུབ་འགལ་བའོ། །ལྔ་པ་གྲགས་པས་གནོད་ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་འབྲེལ་ཏེ་ཉེ་བར་སྐྱེད་དོན་མཐུན་མེད
པའོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་ཚུལ་ལ། འདིར་རྫས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྫས་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཉིས་ཀ་ཡང་། གྲུབ་པ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལས་སུ་དོན་ལ། འདིར་རྫས་ནི་རྫས་དང་ཕྱིར་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་

རྟགས་དེའི་ངོ་བོའི་མཚོན་བྱ་ནི། ཡོད་ཙམ་དོན་བྱེད་ནུས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཁྱབ་པ་ཡིན་པ་ལ་ཁོ་བ་ཧ་སྐྱར་གཞོན་པའི་རྩ་བ། ཡོད་ཙམ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྟགས་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་གཉིས་ལུགས་ལུང་ལ་ཏེ། ཡོད་ཙམ་དང་རྟགས་གཉིས་འབྲེལ་མེད་རྟགས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་དངོས་མཐུན་རྟགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་ཙམ་ཆོས་ཅན། རྟགས་སུ་ཐལ། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་དགར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན། རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཙམ་དོན་གཞན་གྱི་རྗེས་མི་འབྲང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །
བཞི་པ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ལ་གཉིས་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་ལ་གནོད་རྒྱུ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲ་བས་སུ་དཔེ་དང་། བརྟན་པ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ལ་ལ་ཁ་ཏེ། ཕྱུན་ཞེས་གཏོད་དཔྱལ་ངོས་སུ་སློས་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་སྐབས་སུ་ཅིག་ཏེ་ཁ་གཅིག་པ་དགག་གཉིས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉིད་ཤིས་ལ་ལ་ཁ་
དེ་ལྟར་ཞེས་གཏོད་བྱེད་དང་ངོས་སུ་སློས་པའི་དོན་ནི། ཕྱལ་ཡ་ཁ་དུག་པའི་རིགས་ཅན་ཉིད་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ། བཙུན་ཚིག་ཡིན་པ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ། དག་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར། སྒྲིར་བརྗོད་དོན་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་གནོད་རྒྱུ་ལ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ཕྱལ་
ལ་འདུག་པའི་ངག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདེ་ཚིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དགག་སྒྲུབ་བརྗོད་ཚིག་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཀྱང་བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། དགག་སྒྲུབ་འི་དང
ཚིག་རྣ་མདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་དོན་མི་སྟོན་པར་ཐལ། བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་

ཟ། ཆེ། ཕྱིན།

༄༅། །དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། ཀུན་སྨྲ་བ་པོ་ཞིག་ངག་གི་རྣམ་གཞག །ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དཔག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞི། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་རྒོལ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ། སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི་ཕྱིར་
རྒོལ་ལ་ཡུལ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ངག་གོ། །འདི་དང་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་མཚོན་རུང་ཤིང་། དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཞན་
ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །དེ་ལ་དཔང་པོས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་
རྒོལ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་དང་། དཔང་པོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དང་། སུན་འབྱིན་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕམ་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒོལ་
ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་པོ་གང་སྐྱོན་ཅན་བརྗོད་པ་དེ་ཚར་བཅད་པའི་གནས་དང་། སྐྱོན་མེད་བརྗོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་གནས་ཡིན་ནམ། དེ་ཡང་རྒོལ་བས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་སྐྱོན་མ་བརྗོད་ན་ཕྱིར་རྒོལ་ཕམ་ཞིང་། རྒོལ་བས་སྒྲུབ་
བྱེད་ལྟར་སྣང་བཀོད་པ་ལ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་སྐྱོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་ན་རྒོལ་བ་ཕམ་ཞིང་། དེས་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བཀོད་པ་ལ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པའམ་ལྟར་སྣང་བརྗོད་ན་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཡང་ཚར་བཅད་པར་བྱ་མི་ཤེས་ན། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཕམ་

647

མེད་དེ་ སྨོན་ནམ་ཡིན་ཡང་བསྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བ་མ་གཏི་ནམ་མཁའ་ཞག་ཁོ་ལ་བ་གཉིས་པ་ཀྱི་སྒོ་བས་པ་འཛོམ་ལ་ཐུབ་མི་ཐུབ་ལ་ཡང་ཁ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། སྦྱོར་ཚིག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བའི་རྩལ་དང་།
སྤྲེ་སྒྲ་ཏུ་ཆེར་བ་ཆད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནུབ་དབང་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་ལས། དང་པོ་ནི། འཕྲོག་དང་སྨྲིན་པའི་འཇིག་རྟེན་པ། །ཚང་བ་ཅད་པ་དང་རྗེས་བའི་ཇོན་ཟད་དོ། །ཁྲུབ་མཐའི་སྣང་དོར་ཕྱེ་དང་པ་ལ། །དམ་པ་ཚིག་ཚང་བཅད་རྗེས་བཟོད་ནའདོ། །ཚེས་པ་ལྔར་ཉེས་
པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞར་དཔ་བརྗོད་པ་དང་། འཕྲུལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷར་སྦྱོང་ལ་ཚིག་ཅད་ཀྱི་ཞུས་ལ་བསྒྲུབ་པའི་ཡུན་ལག་མི་སྡོད་པ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་བ་བརྗོད་པ་གཉིས་དང་། ཕྱིར་ཚོ་ལ་ཚང་བཅད་ཀྱི་
གཞན་ལ་སྦྱོར་མི་བརྗོད་པ་དང་། སྦྱོར་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡོད་དེ། ཚིག་རིགས་ལས། བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་ཅིང་། །སྒྲུབ་མེད་བརྗོད་པ་གཉིས་པོ་དག །ཚིག་བཅད་པ་ཡི་གནས་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་མི་རིགས་ཞེས་མི་བཞད།།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་གཞུག་ལགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་ལ་བ་ལ་ཞིག་གསུམ་གཉིས་སུ་ཐུག །ཕྱིར་རྩོལ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་གཉིས་སུ་ཐུག །དཔང་པོ་ལ་གསུམ་པ་ཀུན་
ལ་གཅིག །གང་ཟག་ཅན་བདག་བཞུ་ཐུག་འདོད། །ཚང་བཅད་ཡིན་གཉིས་པོ་འདུག །མི་ཞག་ཚང་བཅད་ཉི་ཚམ་ཡིན། །དཔང་པོ་ལ་ཞི་ཚང་བཅད་མེད། །ཅིག་བྱེ་རྣ་ཏ་ཅན་ཐལ། །ཞེས་པ་བཟང་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་

༄༅། །ཕྱག་ །དམ་བཅའ་ལག་ཏོད་དམ་བཅའ་བཀའ་ཞན། །ཞེས་སོགས་མཚར་བཅད་ཀྱི་ལྷུ་རྒྱུ་ཉེས་མ་དོན་པ་བཞི་མི་འཕྲད་དེ། ཚར་བཅད་པ་ཡིན་པ་རྟ་མ་བཞི་སྒྲ་ཀྱི་བཞི་པོ་དེ་ནར་དུ་བཀའ། དེ་ལས་བཀའ་ཕྱག་ཚ་རྟ་མ་བཞི་ཚར་བཅད
ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་དང་། དགོས་པ་དང་། བརྗོད་དུས་མཐའི་སྦྱོར་བ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གསུམ་ལ་བརྗོད་དུས་ཀྱི་འདུག །ཅེས་ཏེ། སྔར་ཚོལ་བ་དོན་གྱི་དོན་པ་པོ་རྟོག་པ་དང་། སྔོན་སྟོང
གི་རིག་གཉིས། ཕྱིར་ཚོ་ལ་བ་འདོད་པ་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲུབ་བརྗོད་པའི་དཔག་གཉིས། དཔང་པོ་ལ་རྟེ་ས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་རིག་གཉིས་ཏེ་དྲུག །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་དང་། ལུགས་ཅི
འདོད་པ་སུན་འབྱིན་པ་སུན་འབྱིན་པའི་རིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྒྲུབ་དག་པ་དགག་དང་། བསྒྲུབ་དག་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་པོ། །དང་པོ། མཚན་ཉིད། དག་ཐོབ་པའི་ཚུལ། དགག་གི་བྱེད་པ། དབྱེ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན
ཉིད་ནི་རང་ཡང་མཆོད་རྟགས་ཏེ་ཕྱིར་ལ་ཤད་རྩོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་སྐང་ གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སྔར་པས་པའི་ལུགས་བཀག་པ་དང་། གང་ལ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། དག་ལྡན་ལག་ཉུ་ལྷན་དུ་སྦྱོར་ཏེ་འདི་ལྟ་ར་སྒྲ་མི་རྟག
སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་གོ ཞེས་སྦྱོར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་པས་དམ་བཅའ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་ཚིག་གོ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན

ཞེས་པས་དང་པོ། །ནམ་བཅུ་ས་མ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྲུལ་པ་དང་བཅས་ཞེས་པ་དེ་སྐྱོར། དེའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་མི་རྟག་པ་ཅིས་པ་ས་མཛད་པ་སྟོང་པ་སྣང་བ་དང་དོན་ནོ། །དེའི་མི་འཕྲད་དོ། འདི་ཉིད་ཟས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་ཕྱེ་བ་བརྗོད་པ་མཚན་ཉིད་ནམ་བཅས་དང་། ཤེས་སྦྱོར་དང་། མཛུབ་
སྤྱོད་ཀ་སུམ་ལྟ་ཡི་མའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ཕབ་པ་བརྗོད་པ་མཚན་བའི་དོན་ནོ། འདི་ཕྲུས་རྟག་ས་ཅི་ས་སྤྲུ་མི་རྟག་པ་ས་བསྐུ་བ་བའི་ཚོས་ལ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྐུ་བ་བག་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་སག་བྱུས་ནམ་མི་རྟག་པ་ས་ཕྱབ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་སྤུ་བ་བརྗོད་དགོས་པ་པས།
དེ་མཚན་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བོ་བྲ་ཅིག །ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་པ་ཡི་ལ་འབད་དུ་བ་ཡོད་པ་ཡི་ཞེས་དང་། སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་དགྲེ་ས་སུ་མ་པ་སྦྱོར་བ་དང་། ཞག་བཞི་ཀ་ལ་ལ་བརྒྱུ་བ་ལོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྒྲ་ཡང་བྱུ
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་དབྱེ་ལྟ་བ་སྦྱོར་བ་ནི་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་འདག་ཚོ་ཅན་དེས་དམ་བཅའ་བ་དང་ཞེན་པ་ས་དུ་བ་ཡོད་པ་ས་མི་ཡོད་ཅེས་དང་། བྱས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་བརྗོད་དགོས་པ་ས་བརྒྱུ་བ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡི་དམ་བཅའ
བརྗོད་མི་དགོས་ན། དེ་དོན་གྱིས་གོ་ན་འཕྲེ་རོ་སྙམ་ན། དོན་གྱིས་གོ་ཡང་ཚིག་དེ་ཉིད་ས་བ་མ་རྗོགས་པ་ས་བ་དུ་བ་ཡོད་པ་ས་ཀྱི། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཡིན་ཞེས་སྐུར་འདེབས་དགོས་ལ་ཚོ་ལ་བའི་དགག་མ་རྗོགས་པ་ལ་ཕྱིར་ཆོ་ལ་ཀྱི་ངག་ཟུག་ཡས་ན། སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་
དུ་ཆོད་རིག་ས་ལ་སོགས་སྲུང་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་འགྲེལ་ས་ནི། ཚོལ་བ་སྟུན་པོ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དང་། མཁས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ཏེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེའི་སྐྱེ་དང་ཕྱུ་བ་བརྟན་པ་དང་སྒྲུ་ཕབ་བརྟན་པ་ར་མཐུན་པ་ཡི་ཚོལ་བ་སྟུན་པོ་

༄༅། །འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞི་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ལ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་སོགས་ཏེ། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དུ་མ་ཡི་དྲང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡི་རྟོགས་པ་སྒྲིབ་ཅེས་ཀྱང་བཅད་ཀ་ཁྱབ་ཅིང་མི་རྟག་པ་སོགས་ལྟ་བ་

བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི། དཔེར་ན་སྐྱེ་དུ་ཟིན་པ་བྱེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐྱེ་དུ་ཟིན་པ་བྱེ་ལ་མི་ཤེས་ན། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། དཔེར་ན་སྐྱེ་དུ་ཟིན་པ་བྱེ་ལ་ཤེས་པ་ཅན་

བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན་དེ་ལ་ངམ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པ་ལ་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟོན་མེད་ན། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་དཔེ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་ལ་བཞག་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་གི་མཐའ་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྲུབ་དང་དཔེ་

མཐུན་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་མི་དགོས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་དང་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ཅིག་ཤེས་ལ་ཡང་དེ་ནས་པ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བསྡུས་ཤེས། །གཉིས་ལ་ཡང་འདུང་ལུང་བས། །རྩ་ཤེས་གཞན་མ་ཅིག་ཤེས་པ། །ཞེས་

པ་ཡང་དག་སྐྱ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་། མི་མཐུན་སྦྱོར་གང་བཀོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་དེ་ཅིང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཚུལ་འགྲོ་ཅན་དག །ཁྱབ་པ་ངེས་ཚད་གང་བ་ཀོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །དེ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞི་ནི་སྐྱེ་དང་ཚུལ་གསུམ་གཞི་མཐུན་དང་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཞེས་བསྟེན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲས་པ་ཏེ་རང་དགེ་ཡུལ་ལས། །བསྒྲུབ་པའི་བོ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་འགྱུར་མཐོང་བས་བརྟགས་པར་བྱེད་པས། །ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་

རིས་བཟློག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱང་གཞི་མཐུན་དུ་མ་དྲན་པ་དྲན་པར་བྱེད་པ་འདི་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་རེས་འཇོག་ཏུ་རྟོགས་པ་བཞི་སྒྲ་འདི་སྐད་དུ་གྲུབ་པ་ངེས་པ་དང་། གྲུབ་པ་འདི་སྐད་དུ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ལ༔ གཞི་མཐུན་དུ་དྲན་པའོ། །སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དྲན་པའོ། །འོན་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་བབས་བླངས་པ་དང་ཉམས་ལ་ཡོད་ན། ནང་དུ་བློ་ཕྱོགས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་རིམ་གྱིས་ཡིད་དུ་སྦྱོར་བ
ཚེ་ད་ན་བཞག་ས་ཏེ་ཉིན་ཅིག །སྒྲ་འདི་སྐད་དུ་ཚུལ་གསུམ་གཞི་མཐུན་དུ་དྲན་པ་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་དྲན་པ་གཉིས་དོན་ཀ་མི་གཅིག་གོ། གཞི་མཐུན་དུ་དྲན་པའི་སྒྲ་ཧ་ས་པར་ཡང་དྲན་ཞིང་སྒྲ་འདི་སྐད་དུ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་དྲན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིས
པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་རིག་ཤ་རྒྱུན་གཅིག་ལ་དྲན་བཅས་ཡིན་ནམ། དེ་ཚེ་ཡིས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་དྲན་པ་མི་འགྲུབ་པ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རིག་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། རང་དོན་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པས
ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཚུལ་གསུམ་གཞི་མཐུན་དུ་དྲན་པར་གསུངས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་སྔོན་འགྲོ་ཅན་དང་། ཁྱབ་པ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་བབ་ང་མ་ཐའ་རྟེན་རྟོགས་པའི་ཚིག་ཏུ་སྦྱར་དགོས
ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཆོས་སྔོན་འགྲོ་ཅན་ལ་ཚད་བར་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་བཞི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མ་ཐའ་རྟེན་སྦྱོར་བ་དང་། ཁྱབ་པ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་ལ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མ་ཐའ་རྟེན་སྦྱོར་རོ། །གཉིས་པ

༄༅། །མ་ཁྱབ་པ་ལ་སྐྱོན་སྤང་བའི་རྩོད་ལན་ནི། དཔེ་འདི་སྐྱེ་དབུ་ཕྱུང་བ་འགྲེལ་ཞེས་པའི་ཚེ། སྤྱི་ཕྱུང་བདུན་ནས་ཁ་བཅད་ཕྱིན་པ་འདི་མཁས་པ་པ་འདི། ངོ་བོ་ཕྲ་ཡང་བདུན་ལ་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་མཆོག་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པ་བཅུ་དང་བསྡུ་བའོ། །
ཚོགས་སྦྱོར་ཕྱིན་པ་ཡང་ཀུན་མི་བརྗོད་ན། མཁས་སྤྱན་ཉིད་ཡང་ལྷག་དེར་བཤད་པའི་རིགས་ཚོགས་པར་ལྟར་དགོས་ཏེ། མཛོད་ལས་ཀྱང་ཀ་རའི་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི། རྣམ་དེས་ལས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནི་ཚིག་གི་སྟོན་
ཡོན་གཅིག་པོ་ཕྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ལྟར་བཞིན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པོ་ལ་གྲུབ་ཀ་རའི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དོན་དུ་སྣང་བར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་མཆོག་དྲུག་ལ་ཡིན། །ཁང་ཆེན་པ་འདི་མཁས་པ་པ་"
ཕྱུང་པ་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པ་འདི་བསྡུ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་དང་མཚུངས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རང་གིས་ངེས་པ་ཉིད་གཞན་དག་ལ། །དེས་བསྐྱེད་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན། །ཕྱོགས་མཆོག་དང་ནི་འབྲེལ་པ་
དང་། །བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་བྱ་གཞན་རྣམས་སྤངས། །ཞེས་ཕྱོགས་ཚིག་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་གསུམ་པོ་བླ་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་པ་བརྗོད་པ་ར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱོགས་ཚིག་དང་འབྲེལ་པ་ཡིས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་ཅེས་རྣམ
འགྲེལ་སུམ་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཡི་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚིགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་ནི། ཕྱིར་རྒོལ་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་རྒོལ་དེ་རྗེས་དཔག་གི"

དོན་ཆུ་ཡི་ནམ་ཞེས་ཡིན་ནོ། དག་དེ་ལས་འཕར་ཤེས་མཛོད་ནས་སུ་མཐོ། དེ་ལས་བརྩོན་ཤེས་སྟོ། དེ་ལས་རྟོ་ས་དང་བ་སྟོན་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱར་བས་སྒྲོས་པའི་ཁྱད་ཤེས་ལ་མདུན་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྩོལ་བ་ལ་ངེས་པར་སྨྲས་སོ། ཚིག་མཚན་མ་སོ་ཤས་ཀྱིས་ཆུ་མ་དང་དོན་ཚོགས་...
ཆོས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས། དོན་སྐྱེ་ཕྱི་བརྡ་བའི་དྲན་ཤེས། དེ་ནས་ཚིག་དེའི་སྐྱེ་དང་ཕྱི་བ་བརྡ་བའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཞེས་བསྐྱར་ཆོས་པ་རྗེ་ནས་པའི་སྒྲོ་རྗེ་ལ་དང་བ་གཉིས་དོ། །ཁྱབ་མ་སྔོན་པོ་ཡུལ་ཅན་པོ་སྐྱེ་ཕྱི་བརྡ་བའི་དྲན་ཤེས། དེ་ནས་རྟོགས
ཆོས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས། དོན་ལ་ཐུ་མ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །བསྐྱར་བ་ལ་བརྗོད་ནས་པའི་སྐྱེ་དང་ཕྱི་བ་བྲེལ་བ་ས་དང་དྲན་པ་ཞིག་སྐྱེ་སྟེ། བསྐྱར་བ་ཀྱི་སྔོན་ལ་སྟུ་རྗེ་ནས་ཞེས་བཏང་པ་དང་བ་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་མཚོན་ཐ་སྙད་དང་། ཁྱབ་བཅུ་དང་མཐུན
ཕྱི་དང་སྐྱབ་དག་ལ་ཡང་སྔར་ཀྱི་དྲན་ཤེས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བ་སྐྱང་དག་གི་གོ་དང་སྐྱེས་ཞིག་ནས། ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བ་སྐྱབ་དག་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཆོད་པ་ལ་སྔོ་འི་ཁྱབ་གི་ས་གསུམ་ནི་བརྒྱུད་རྟོ། རྟོག་མཚོན་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དང་
ལྡང་མེད་པ། གཉིས་ཀ་དྲན་ཤེས་པ། རྣམ་ཙང་ཡོད་བ་དང་མ་དྲན་པའི་དོན་ལ་སྔོ་མ་གཉིས་ཞིང་བསྐྱབ་བ་དག་དགོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བསྒྲུབ་བ་དགག་འགོད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་མི་རུང་། གཉིས་པ་ལ། རྗེ་ཤན་དག་གི་དོན་ཀྱང་ཚད་བའི་བསྒྲུབ་དགག་འགོད་མི་རྒྱས
པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། རྟོགས་ཚོས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དྲན་རྗང་ཡོད་ཀྱང་མ་དྲན་པ་དང་། རྟོག་ཆོས་དྲན་ལ་ཁྱབ་པ་མ་དྲན་པ་དང་། ཁྱབ་པ་དྲན་ལ་རྟོགས་ཆོས་མ་དྲན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི...

ཁ ཕྱི

༄། །བསྡུ་བ་བཞི་པ་དངོས་གཞི། གཉིས་པ། རྫོགས་ཚོགས་ཁྱད་པར་འགྲེལ་ན། ཚོགས་ཀྱི་ནི་ཐུག་ལམ་ཁྱབ། དེ་ཡང་ཡུམ་པ་བཞི་ཤེས་རྗེས་ཁྱབ་བརྒྱད་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་ཚོགས་ཀྱང་གཤེགས་རྒྱུ་ལམ་ཁྱབ། དེའི་ནང་མ་ཁའ་བཞིན། ཞེས་སྒོམ་ཁྱབ་རྒྱང་བ་བརྗོད་པ་དང་གཉིས། གསུམ་པ། ཁྱབ་པ་ཁྱད་འགྲེལ་ན། ཚོགས་སྤྱི་ལ་ཡང་མཐོང་ཤེས་རྫོགས་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་བསྒྲུབ་དགོས། རྒྱས་རྟགས་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ཚོགས་ལ་ལྟོས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དང་ཡང་དག་པ་ལྟར་འགྱུར་བ་འདི་འཛམ་བུ་གླིང་ན་ཞེན་བཞིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པར་སྣང་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་དགོས་བཀོད་དགོས་བཀོད་ཅིག །སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱེ་ཚུལ་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་སྐྱོན་ཅན། སྣོད་སྐྱོན་ཅན། སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་བསྒྲུབ་དགོས་ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་མཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་སྟེ། སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དང་། གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་ཏགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་དང་། བྱས་ན་རྟག་པས་ཁྱབ་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་མཚང་ཡང་དཔེར་སྦྱོར་བ་ཚོམ་འདྲེན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ཡང་དགོས་པ་སྐྱོན་པ་བརྗོད་པའོ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་པ། གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་མཚང་ཞིང་སྦྱོར་བ་ཡི་སྒྲ་ཆ་ལ་གཅིག་གིས་བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་ལ་སྦྱོར་བ་སྐྱོན་ཅན་ཆགས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཡུལ་ན་ཡོད་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་ཟླ་བ་ཆད་བཞིན་པ་ཀུ་ཤུ་སྔོན་དང་བཅས་པ་དང་།

ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པའི་རྩོད་ལན་འདི་ངོར། གང་རུང་ཅིག་བརྗོད་པ་ལྷག་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཆགས་པ་དང་། ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་བརྗོད་དཀྱུས་ཚིགས་མ་ཤར་ནམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དང་ལྡན་པ་སྒྲུབ་ངག་ལྟ་བུ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པ་…
དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སུན་འབྱིན་གྱི་དགག་ལ། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་དང་། སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པས་སྐྱོན་ཅན་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངག་གོ། །
གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་ལ་ཕྱེ་ན་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་པ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་པ། དམ་བཅའི་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པའི་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོའི་སྐྱོན་ལ་དབྱེ་ན། དོན་སྐྱོན་པ། ཚིག་སྐྱོན་པ། སྒྲ་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་
པའི་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་དང་གསུམ་མོ། །བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་། གཞན་སྒྲུབ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སུན་འབྱིན་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །སྐྱོན་
ལ་སྐྱོན་དུ་མ་བརྗོད་པས་སྐྱོན་ཅན་དུ་གོ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ངག །གཉིས་པ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པས་ཚར་གཅད་ཉེར་གཉིས། རྟག་ཆད་ཉེར་བཞི་ར་འདོད་པ་ནི་སྣར་བཀག་ཟིན་པ། གཙང་ནག་པས། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན།
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན། དམ་བཅའ་ནི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པ་དང་། དོན་གྱི་སྐྱོན་དང་། སྒོའི་སྐྱོན་དང་། སྡུད་པ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་རྣམ་བརྗོད་པ་དང་རྣ་ག་བོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྩོད་པ་བསྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བཀོད་པའི། དེའི་…

ཁ ཤཱི ཞི

༄། །ཏྲཻ་ལོ་ཀྱ་ཆོས་ཀུན་ཁྱབ་སྤྱད་དམ། རང་བཞིན་སྟོང་ངམ། འགྲེལ་མེད་ཕྲག་ཞུར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་དེ་དག་རྒྱུ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོང་རིག་མ་ལས་གསུང་རབ་ལྟར། ཐུབ་པའི་དབྱེ་བ། སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་དང་། སྟོན་པ་ཡིན་པ
བརྗོད་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། ནང་གསེལ་བཅེ་དྲྭེ་བའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། ནུས་ངེས་པས། ལོག་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་ཕྱིར། །དེ་ལ་དེ་ནི་སྤྲོ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་རྩ་ཚིག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི
དག་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དགག་གོ །དང་པོ་ནི། ཕ་རྒྱལ་དག་དང་དོན་གཅིག་པ་མ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བའི་རྣམ་བཞག་དང་། ལྷག་འདེབས་མ་འདི་རྟོལ་པོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ
འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱུ་པའི་བཞེད་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བགོད་ཚད་བརྒྱུད་ཞེང་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་དག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་གཉིས་སུ
དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བ་ཞི་ལས་བརྩུ་བའི་ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་ལྟར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རྩ་བ་རིང་བྱེད་པ་བཞི་ནི། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ། ཁྱབ་པ་རང་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ།
གཉིས་ཀ་གྲུབ་བ་སྐྱོན་ཞིག་གོ །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ས་ཁྱབ་པ་རི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཉིས་པ་ཚད་མ་མཐུང་མ་གྲུབ། ལ་ལྟར་མི་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཤ

དུས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། གཉིས་གཅོད་ན། ཕྱི་མ་གཅིག་ཁས་བླངས། རྟགས་མཚོན་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། རྟགས་
ཁས་བླངས་ཁྱབ་པ་མ་ཚང་བས་ཕྱིན་པ་དང་པོ་ཡིན་པས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་རྒྱུ་ལ་པའི་དོར། སྐྱེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་བསྟན་པ་འདྲ་ཡང་ཕྱིན་པ་ཕྱི་མ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་རྟག་པར་ཐལ་བ་ལྟ་བུའོ། ཐལ
ལྷུར་དེ་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚང་བ་ཡོད་པས། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གནོད་པ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ལ་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ།
མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་འབྲས་རྟགས་འགལ་བ་ཚད་མ་ལ་བས་ལ་བཞུགས་པ་དང་། ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བསྒྲུབ་ཚུལ་བས་སམ། ཁས་བླངས་ཀྱིས་ཕན་པ་དང་། གཉིས་
མེད་ཅན་བས་ལ་བ་ཡི་མེད་དེ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། བུམ་འདུས་བྱས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ། སྐྱེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་ལ་ཞེ་ཤ་ལ་བས་ལ་ཐལ་འདོད་མེད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁོང་ན་ཤུམ་ཏུ་སྤྲུར་རོ། །བཞི་པ་ནི།
སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་བཏགས་པ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སྔར་ལྟར་སུམ་ཅུར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་ལས། །ལ་དག་ཀྲ་རྩ་བརྩ

༄༅། །བདུན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐལ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་ལ་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་བཅས་ལ་ནི་ཐེབས་ལ། རྟགས་མ་ཁྱབ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ནི། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་མ་ཁའ་
ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་ལ་འདྲ་ཞེས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཚད་མ་དམ་བཅའ་ལ་ཐལ་བ་ཡོད་དང་། གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་དམ་བཅའ་ལ་ཐལ་བ་ཡོད་དང་། རྟགས་ཚད་མ། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། དམ་བཅའ་ལ་ཐལ་བ་
ཡོད་དང་། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་ཚད་མ། དམ་བཅའ་ལ་ཐལ་བ་ཡོད་དེ་བཞི་པོ་འདོད་པས་ལན་ཐེབས་པས་བདུན་པོ་ཕྱིར་སྤྱོད་དོ། །གཉིས་ཀ་ཚད་མ་ཡང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་
ལ་འདོད་པ་ཡང་ཚད་མ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱི་ཐལ་བ་གཉིས་དང་། རྟགས་ཚད་མ། ཁྱབ་ཁས་བླངས་འདོད་པ་ཚད་མ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱི་ཐལ་བ་གཉིས་དང་། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་ཚད་མ་འདོད་པ་ལ། ཚད་མ་དང་ཁས་
བླངས་ཀྱི་ཐལ་བ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ནི་ལན་གྱིས་བཟློག་པ་ར་མི་ནུས་པས་ཡང་དག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟག་དང་རྩེད་ཀྱིས་མི་འཐད་ན། །བརྟན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིན་ཅེས་ཟེར། །ཞེས་པ་ལྟར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་
བླངས་ཀྱི་ཐལ་བ་བསྒྲུབ་པ་བཞི་ལ་ཕྱིར་བསྡུ་དང་། ཁྱབ་ཚད་མ། རྟགས་ཁས་བླངས་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཐལ་བ་བཟུགས་པ་དེ་ཐལ་བ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྐྱོན་ཅན་ཡང་དག་མིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་བ་དེ་ཚོ་ལྡན་པ་ཚོས་ཡི་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་བསྒྱུར་བ་ཡང་དག་གཉིས། རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་གསུམ་པ་ལས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་བསྒྱུར་བ་ཡང་དག་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མི་འཕེན་ཏེ། རང་རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། སྒྲ་ 660
མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཀྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྲུབ་པ་ནི་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདུན་པ་ལ། སྒྲ་རྟག་པར་ལས་བླངས་པ་ལྟར་རོ། ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་བསྒྱུར་གྱིས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་ལ། རྟགས་པའི་སྒྲ་རྟག་པར་ལས་བླངས་པ་
ལྟར་རོ། ཆོས་ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་བསྒྱུར་གྱིས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མི་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་དགག་པ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་རྒྱུ་ནི་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་མ་ངེས་ཕྱིར་དང་། །རྟགས་མེད་ཁྱབ་པ་རིགས་ལ་ཕྱིར་དང་། །ལྟག་ཆོད་རིགས་པ་མི་རུང་ཕྱིར། །ཐལ་འགྱུར་བའི་དབྱེ་ཡི་མཐའ་དག །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྟགས་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་མ་
གྲུབ་པ་སོགས་བཞི་དབྱེ་བ་འཐད་པ་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཐལ་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བཞིར་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་རྩ་བའི་དབྱེ་
བ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་ནུས་པར་མཚུངས་སོ། །ཡང་རྟགས་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། །ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ངོ་བོ་པ་སྔོན་པོའི་...

༄༅། །རྣམ་ཐར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀ་ཡ་ཀེ་རྟགས་མ་གྲུབ་བཅད། ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས། མི་འཐད་དེ། ཕྱག་མཚོ་དཀྱི་རེས་པ་ལྷ་ར་རྟགས་ཕྱེད་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ཕྱེད་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཞེས་མཐའ་མེད་དུ་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐུན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་བརྒྱུད། །བཞི་བ་འཕྲེ་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཅན། །རྟགས་མེད་ཁྱབ་འགྲུབ་ཐལ་ཁྱུལ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་ནང་ཚན་ཐེ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་མཚོན་ན། རྟགས
ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་གཉིས་སྐྱུབ་ཕྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཐ་དད་ཅིག་གིས་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་འགལ་བ་འདི་སྔོན་ས་ལྟ་ཐེ་ནས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཚན་དེ། མཐུ་ཚོ་བཅས། རྟག
པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་ཀའི་ཐ་ཅིག་ཀྱིས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཤིང་། ལྟར་སྣང་དེ་ནི་འདོད་པ་ཞེན་འཐེབ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་.....ལྟར་སྣང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་ཡ་ཀེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅུ་བ་ཅན་བགྲུབ་པ་སྒྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར
ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་ཚན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཅིག་གིས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པ་དང་། རྒྱུ་པའི་སྐྱོན་ས་པ་ཟློག་པ། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཐ་ཅིག་ས་བརྗོད་ཞིན་པའི་རྣམ་གྲུབ་ཁྱབ་པ
གྲུབ་པ་སྒྲིད་ཅེས་ཟེར་བའི་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་དང་པོ་གཞན་ཚོད་འགྱུར་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར་ལྟར་སྣང་འགྱུར་ལ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཁས་བླངས་ལ་ཀྱི་རྟགས

ལས་མི་འདོད་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་རོལ་ཕྱི་ཤུབ་མ་ཐབ་འཕྲོ་ན་ཅན་སྐྱུར་ཉིད་ནུས་ཀྱི་ཐབས་ངེས་སོ། །ཡོད་དགོས་སྨྲ་བ་ཕྱིར་མི་འཕེན་པའི་ཐབས་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྐབས་པ་སྐྲུན་པ་མི་རྟོག་ཞེས་སྨྲ་བའི། རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་གཞི་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལག་སུ་ལོ་རྟོ། སྒྲུབ་བྱེད་དང་ཡིན་པའི་ཐལ་བ་བསྒྱུར་བ་དང་དགག་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་བསྒྱུར་བ་ཡང་དག །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་ནི་དང་པོའོ། །དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད། དངོས་སུ་ཐལ་བ་བཟློག་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ལས་བཟློག །ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་གོ། །འདི་ལ་ཆོས་གསུམ་ལ་ཡང་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཕྱིར་རྗེས་ལ་ཕྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ། ལོག་ཁྱབ་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བཞི་སྒྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་བ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཁེགས་པ་པའོ། །དེ་ཉིད་དངོས་སུ་རྟགས་ཀྱི་ཚད་མས་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པའི་དགག་མ་ཞིག་ཡང་བཟློག་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པ་འཕེན་པའི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞི་ཐལ་བ་བཟློག་པ་ལས་ཡིན་མོད། རྩོམ་ཚོགས་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་ཐལ་བ་འདི་ལ་བཅའ་བརྗོད་པས་འཕེན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མི་འཐད་དེ། བསྒྲུབ་པའི་དགག་ལྟར་འདི་ལ་ཡང་དམ་བཅའ་བརྗོད་ན་ལྟ་ལུགས་ཚར་བཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཐལ་བ་འདི་རྟགས་ཆོས་སྔོན་ཏེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ལང་མིག་པ་ལ་སྒྲོ་སྐྱེད་ཅན། དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པས་བརྗོད་ནས་ཡོད་ཀྱི་བར་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་ཟེར་བ་འདུ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཡིད་གཏད་པས་ཡོད་ཀྱིན་ཁ་ཅན་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཏི་ལྟར་ཞེ། ཐལ་བའི་ཚོགས་པ་རྩ་ད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིན་མོད། དགག་སྒྲུབ་

༄༅། །པ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་མི་མེད་པ་འཛིན་གྱི་ཀྱང་བརྒྱུད་པར་མ་བརྗོད་ན་ཐལ་བ་ཕྱུར་བ་ཉི་ཚོགས་ཚུལ་མི་བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་དེ་བཟློག་པའི་ཚོར་ཆོས་ཅན་ཀུ་ཡི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་དགོས་པས་ན་ཐ་སྙད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག །རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མཚོན་པའི་ཀུན་ཆོས་ལ་མི་འཐད་པའི། །གཞུང་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་པ་ཤད་པ། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་ཕྱི་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་
དཔེར་བརྗོད་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་འཐད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འབྲས་རྟགས་མཚན་ཉིད་དེ། །མེད་མི་བསྒྲུབ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་མི་འཐད། །ཞེས་ཏེ། ལུགས་གང་ལ་ཕྱིར་རྒྱུ་ཀུན་ཆོས་ལ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་
ཚུད་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་ཆོས་གཉིས། འབྲེལ་སྣམ་དུ་མིག་ལ་ཕྱིན་ཀུན་ཆོས་པའི། ལྟ་ན་ཅིག་མི་ཀུན་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཕྱི་ལ་ཡང་མི་གསལ་ཏེ་ཀུན་ཆོས་པ་རྟགས་གཉིས། ཕན་ཚུན་སྤང་བ་ཡང་ལ་བརྟེན་པ་ཕྱི་ཀུན་ཆོས་ཡ་གཉིས་ཏེ་ཉི་སྐྱ་རྒྱུད་
དེ་ལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་དེ་ཡང་གི་མིང་ཙམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཞིག་ཤར་གྲུབ་ཟད་དེ་ལས། །དེ་ལ་རྒྱུ་མ་པ་མེད་པར་ཐལ། དུ་མ་པ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་ཡི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བ་ཕྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་། དུ་བ་ཡི་དོན་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། དུ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་ལ་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཐ་ལ་དམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པོ་གསལ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚད་མཚན་ཉིད་མ་དམིགས་པ་ཡ་བསྒྲུབ་མཐོང་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་དོ། ཕྱུ་མ་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས

པག་སྐུམ་པོ་དེ་ཚེ་དམས་ཁྲུབ་ནས། སྤུམ་བཅོ་དམས་དམིགས་པ་པ་མཁོ་ཡབ་རང་བདེ་བ་ཅན་ཁྲུབ་བས། རང་རྒྱུ་དཔལ་ཤེས་ར་དོ་ལ་མེད་ཅིག དེ་དག་རྩ་ཁམས་མཐུན་ནས་ཐབ་འཁྲུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལས་ཚོགས་ཁམས་བབ་ལ་བབ་ལྷུག་པ་བས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་ཚོགས་མི་འཁྲུབ

པ་རིའི་ཁྲི་རང་ངོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་རང་རིགས་སུ་མ་སྒྲི་ཚོ་ས་ཅན་ལ་ཁྲུམ་པས་རྗེས་བཅས་སྒོམ་ཀ་སྣང་། རྟུམ་ཞ་ན་ཐབ་གཏེར་བཀོལ་རང་དང་། རྟ་སྡུག་རང་བརྡེན་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཏེ་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། རིགས་གཏེར་དང་འབྲེལ་བས། ཁྲུམ་པ་མགོ་ས་པ

ཚད་མས་ཁྲུབ་ན་དམིགས་པ་རང་ཡང་སྒྲུབ་པས་ཤེས་བདེ་དང་མེད་པ། མ་ཁྲུབ་ན། ཐལ་བའི་རང་གཟུགས་ལ་བཀོད་ཅེད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་ཁས་ལ་བཟུགས་དགོས་པ་རང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཏུ

ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་འགྱུར་རེ་རེ་དང་ས་བསྒྲུ་བ་བྱེད་མི་འཐེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཞི་ཏུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཧྲ་ཀས་ཕ་རོལ་པོ་ལས་ཁྲུང་བ་འདི་ད་བདེན་གྲུབ་བཞུགས་བ་ཡོད་པ་འདིས་ཞུགས་དང་།

དྲ་པོ་ཡོད་པ་འདིས་ཟློག་ཤ་དང་། གཞན་ཡིན་པ་རིག་ཉེ་ཡོ་ཁྲུ་རྣམ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་ཡང་དག་ཐན་རྒྱ་ཚོགས་ཀུན། །སྒྲུ་བཟླ་དང་འཛིན་པ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དེ་ཐ་བཟླ་དེ་མང་མིགས་པ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཚན་ཉི་མ་དམིགས་པ་མ

གཉིས་པ་རིམ་ཕྱན་ཆེད་མང་མིགས་བ་ཐག་ནས་རྣམས་དང་། སྔར་ཀྱི་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་ག་མ་ཁྲུར་བའི་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་བ་ད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བཅུ་བ་ཐ་དེ་བཅོ་བཅྒྱད་པོ་ས་ཉི་སྒྲུ་བ་བྱེད་འཛིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་གཏེར་ལས།

༄༅། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ལྷག་མ་ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ། །སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་ཉེས་པར་ཐལ། ཞེས་གསུངས་པ་རིགས་ཀྱང་། ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ལ་ཞེ་ན་ཅི་ཙམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་
ཡང་དག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ལ་ཐལ་ཞུགས་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྟགས་ལོག
ལ་ཐལ་དང་། ཆོས་ལོག་གཉིས་ཕྱིར་བསྒྱུར་བའི་ཚེ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བས་རེ་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་ལུགས་མཆོག་འདི་ལ་སྤྲོ་རྒྱུ་མེད་དོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཕྱོགས་པར་དེ་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཞི།
གཞན་རིག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་འབྱུང་ངོ་། ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཉི་ཤུ་པོ་རི་མིང་ཙམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། མཚན་ཉིད་མ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག
ཡི་གྲངས་ལ་འདོན། གཞན་རྣམ་པ་ཀྱིས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བ། ཅི་གི་གྲངས་ལ་བརྟེན་པས་མི་འཕེན་པ་ལ་གསུམ་དང་། འཕེན་པ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཀྱང་འདོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་འདི་ལ་བར་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་
གཉིས་ཆར་ལ་འདི་ལ་ཕྱོན་པ་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལྡོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པ་བཞིན་ནོ། མཚོན་མ་འདི་ལྡོག་པ་ཀྱི་རྟེན་པ་ཡིན་ན་རྣམ་ཅན་རེ་རེ་ཆོས་ཅན། མཚོན་མ་འདི་ལྡོག་པ་ཀྱི་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ

བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་ཞེས་མེད་དེ། མེ་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཚ་མེ་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན། ཚན་མེ་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་བའི་རེག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟླ་བསྒྱུར་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། དུ་བ་དྲག་ཕྱུར་བ་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གནས་གཞི་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དྲག་ཕྱུར་བ་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འདུས་སྤུ་ལོང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཐུམ་པ་ཆོས་ཅན། འདིག་ཚོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྫིགས་པར་དཀྱུ་ལས་གྱིས་སྣང་བའི་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གཞལ་ལ་བཟློག་པའི་འགལ་བ་ཁྱབ་བྱེད་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའོ། །ཇི་སྐད་བཀའ་ཆེན་རིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་ནི། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཕན་ཚུན་བཟློག་པ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་ཕྱེ་སྒོ་ནས་བདུན། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་ཕྱེ་སྒོར་ལ་གཅིག །རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཕན་ཚུན་བཟློག་པ་གཉིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་གཞི་ལྟར་ན། མེ་མེད་པ་མཚོ་ཡི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། དུ་ལྡན་ཕྱི་ལ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་

༄༅། །མེད་པར་ཐལ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འབྲས་བུ་འགོག་ཚུལ་ལ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའོ། །ལྔ་ཅིག་མི་ཐུན་འགལ་བ་ལ་སྤྱི་སྒོར་དཔྱད་པ། ཚ་ལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་སྒོར་གསུམ
ནི། མེ་ཚན་དམའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་རེག་གཞི་ཆོས་ཅན། མེ་ཚན་དམའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསོའི་རེག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང
བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འདུས་སྤུ་ལོང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང
རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའོ། །འགལ
བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་སྒོར་གསུམ་མོ། དུ་བ་དག་ལྡང་བ་ཚན་དམའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་རེག་གཞི་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དག་ལྡང་བ་ཚན་དམའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསོའི་རེག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས།

འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་
པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའོ། །འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་དམིགས་པའི་སྐོར་རྣམ་གསུམ་ནི། ཙན་མེ་ཆེ་དམ་པའི་སྤོབས་ཀྱིས་རེག་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན། ཙན་མེ་ཆེ་དམ་པའི་སྤོབས་ཀྱིས་རེག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་
བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སྨྱུ་ཡོང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་རྣམས་སོ། །ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་སྐོར་ལ་བཅུ་གཅིག་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགལ་ཟླའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའོ། །ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་བཟློག་པ་གཉིས་ནི། ཤ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤིང་གི་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མ་

༄༅། །དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྩ་ཆེས་རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་ཚིག་ཁ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་
པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའོ། །དཔེར་བརྗོད་ འདི་དག་གསུང་ཐ་སྙད་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་བ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཐལ་ངག་སྒྲོན་མེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་བ་དོན་ལ་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་རབ་བརྗོད་ལ།
སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཐལ་ངག་སྒྲོན་མེད་གང་ཞེ་ན། ཕྱོགས་མར་ཕྱི་གཏན་ཚིག་ཁས་ལ་བརྟུམ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རྟུམ་རྟག་ལ་ཞེས་དང་། ལ་ལ་མི་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
དམ་བཅའ་བ་བཀོད་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་འདྲི་ན། ཐལ་ངག་འདི་ལྟར་འགོད་དོ། གང་བྱས་ལ་བ་རྟག་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། རྟག་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་སྔོན་ཐ་དད་ཀྱི་ཆུ་ཤུག་བཞིན། སྒྲ་གཅིག་པོ་ཡང་བྱས་ལ་བ་རྟག་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་
དང་། གང་རྟག་མི་སྲིད་པ་དེ་རྟག་དང་མ་འབྲེལ་བས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་རྟག་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཁས་བླངས་པའི་སྒྲ་ཡང་རྟག་པར་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་མི་མཐུན་སྦྱོར་དང་། ཡང་གང་མེ་མེད་ན་དུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཆུ་ཀླུང་བཞིན། ལ་ལ་ན་
མི་མེད་པར་ཐལ་བས་སྣང་ངོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་། གང་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཚང་བཅས་བཞིན། མེ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ལ་ལ་དང་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་མི་མཐུན་སྦྱོར་འགོད་དོ། །འོན་འདི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངག་སྦྱོར་

མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་བུ་ཆོས་རྣམས་ལས་ཕྱུང་བ་ཡི་མི་མེད་པའི་དུས་ན་ཡི་ཕྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནམ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་ཀས་བསྒྱུར་ཕྱིར་དོན་ལ་ཀྱི་མི་ཡོད་མེད་ཀ་ད་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་དུས་ན་ཡི་མཚན་མཚོན་ཅན་དུ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ཏུ་གསུང་དུ་ནར་དཀྲུད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། མི་མཚུངས་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་མི་རུང་དོན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པས་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཏུ་གསུམ་མི་རུང་ངོ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་
ཚིགས་དེ་སྐབས་མཚོན་པ་ཞིག་ཀྱིས་མ་ཐུབ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་ལ་གཞན་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ཏུ་གསུང་དུ་རུང་ངོ། །གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཐལ་འགྱུར་དེ་མེད་པ་ཞིག་དུ་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཡོད་པ་རང་དོན་དུ་ཕལ་ཆེར་གཞལ་བ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་
ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རིགས་པ་ཅན་པས་སྤྱི་དེ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ། བསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་མེད་རྫས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ། ཡན་ལག་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ་བར་བརྗོད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་
པས། སྐྱེ་བ་ལ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ། དོན་ལ་ཕར་བརྗོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་གཞི་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ཀྱང་མི་མེད་པ་རང་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཐར་དེ་ལས་པའི་ཚུལ་ལ། དགག་བྱ་ལ་གཉིས་
ལས་དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འཇལ། རྒྱལ་བས་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྟག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འདོད་པ་ཁྱད་གསུམ་ཏུ་ངེས་གཞི་ལ་ཟླ་བ་ལ་ཕྱིན་ཐ་དད་དོ། །ཕྱི་ཕྱི་བ་བཟུང་གལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་ཀ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་བཅས་པའི་ལན་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་

ཕ ཤེར

༄༅། །རང་ཐལ་ལ། དམ་བཅའ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟླ་བ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། རྟག་པ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ། མ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་ལན་གཅིག་གིས་འཆོག་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ། དེ་གཉིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་འགྱུར། ཟླ་བ་མ་
སྐྱེས་པ་དང་། རྟགས་མ་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་ན་ངོས་མི་ཟིན་པས་རྩོད་པ་མི་འདོད་དོ། ཞེས། དེའི་སྐབས་ཡང་ངེས་མཚུངས་སོ། །ཡང་ཟླ་བ་བཀག་ལ་བབ། ཟླ་བ་མ་སྐྱེས་ཅེས་པ་ནི་མ་ཟད་ནས་ཕྱུལ་པ་ཀར་སྒྲུབ་ཏོ། སྐྱོ་ཚིག་ཅན། རྟག་པར་……
ཐལ། ཐུ་བ་འི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། ཟླ་བ་མ་སྐྱེས་བཅས་པ་རིལ་ནས་བཏང་བ་ཟླ་སྐྱེས་པ་ལ་རྟག་པ་སྒྲིད་པར་ཤུགས་ལ་ཐབས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིས་ཟླ་རྟག་མ་སྐྱ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་ལ། རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་ལ་གདབ། ཅེས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ནི། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་དང་། འདོད་པ་སྒྲུབ་པ་རྟེན་སྒོ་བཞི་ཡིན། །ཡན་ཕྱི་ས་བརྒྱད་གྱི་པ་ཆ་ཐུལ་བ། ཁྱབ་དང་། འབྲེད་ལུགས་དང་ཐ་དང་། བདག་ལ་སྐྱོན་
ཅིང་། གཞན་ལ་སྨྲོད་པ་དང་། སྒྲུབ་དང་། འཕངས་པ་དང་དགག་སྒྲུབ་ལ་ཐབས་རྟུགས་པ་ཡིན་པས། འདི་ན་འདི་ཐལ་སྒྲུབ་འགྲུབ་བདེ་བ་ཐབས་མཐར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྒྲུབ་པ་དང་སྐྱེད་འབྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཇེ་གཞལ་བྱ་ཅན་ལ་རྒྱལ་བ་རྒྱས་པར་
པ་འཛིན་རྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེད་དང་སྨྱོབ་པར་ལེགས་པར་བཤད་ཚོགས་པ་དང་། །ཚོ་འདི་རྨ་བ་དང་མ་བསྐྱོན་པ་དང་། །རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡིས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མི་འཛིན་ལ་བཟང་པོ་བ། །སྤྲོ་ཀུ་བྱེད་པ་གྲུབ་མེད་དེ་ཡི་རྗེས་

འབྱུང་ནས། །སྡེ་བརྒྱད་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། །མདོ་རྒྱུད་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡི། །ཕན་བརྒྱས་ཀུན་དངོས་དཔལ་ལ་ལྷུན་རྫོགས་ཆེ་འཆང་། །ཀུན་དགའ་ཞིམ་ཚོན་ཅན་བླམ་ཞི་བ་ཞེ་དང་ལྡན་རྣམས། །ལེགས་པར་སྣོད་འདི་ཀྱི་ཆུ་ལྷ་བས་འཐུག···
ཕྱིར་དང་། །རང་ཉིད་དགེ་མཐུ་པ་ལྷུར་ལེན་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང་། །གཞུང་འཛིན་བློ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཕན་ཕྱིར་སྤེལ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་ཚོགས་ཡུལ་ཚོད་མེད་ཀྱི། །དུས་བཞི་ལྡན་སྐྱེ་བསྐལ་པ་བར་ཕྱིན་ནས། །ལེགས་སྨྲ་རིས་ཀྱི་ལྡན་པ་མཐའ་འདུམ་རྒྱ་སྤྱོད་སྐྱེ། །མཁའ
མཉམ་འགྲོ་ལ་ཡི་མ་བཟང་སྨོན་པ་རྫོགས། ༄ ། །སྡེ་བརྒྱད་མདོ་དང་བཅས་པ་འདི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པ་ཚད་མ་རིགས་པ་ཉིད་དེ་རྒྱུ་དོན་གསལ་བར་ཕྱེ་བ། ཐབ་དོན་གཞན་ཀྱི་བརྒྱུད་ཅེ་སྦྲ
བའདི་ནི་ཤྲི་བ་འདིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ལས་རྒྱལ་བ་ཆེ་མ་ཀྱི་གསུང་ལ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ཡིན། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དེ་བོ་དཔལ་ལྡན་སྙན་ཅིང་ཉིན་ཞིག་གསུང་རབ་ལ་དེས་པ་ཀླུ་དབང་ལྷ་ཉིད་པའི་སྡེ་བས་ཀྱིས། རིགས་གཞུང་ཕྱི་དགོངས་པ་བཀྲོལ་བ་ལ། དེང་···
སང་འཕན་ཟླ་དང་བལ་བ་རིགས་པར་སྤྱན་བསོད་ནམས་སེང་གེའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསླབ་པའི་དོན། ཐུབ་བསྟན་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་དགོན་པར་སྤར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གཞོན་ནུ་བཟང་པོས་བགྱིས་པའོ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ། །
༄། །སྟག་རྩ་ཤར་དུ། ཀེ་ཙེ་གྲང་སེ་བ། བོ་ཤང་རྨ། རྡོ་གསེར་ཞིབ་ལོར་ཁ་བཟང་བཅད། འཕགས་པ་བཟམ་དབལ་གཞོན་ནུ་རྒྱུ་སྐྱེད་ཚོང་པོ། །ཕྱུག་པའི་རྒྱ་འཛིན་མ་མཛད་པ། །ཐམས་ཅད···

ཁ ཤཱི ཉེ

༄༅། །མཛེས་པ་ཕྱུག་ཚེ་ལྡན་ནས། །རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལ་མཐོང་བ་ཡིས། །གཏན་ལ་དབབ་པར་བཤད་པར་བྱ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་གྲུབ་པས། །ཡོད་དང་མེད་དང་གཞན་ཤེས་ཀ་དང་། །ཡོད་པ་བཞི་ཡང་དག་སྟེ། །མེད་པ···

གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ཡིན། །ཕྱོགས་ཆོས་གཉིས་སྟེ་མཐུན་པ་བཞི། །མཐུན་ཕྱོགས་སྦྱོར་བ་དེ་བཞིན་དུ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་དེ་བཞིན་གཉིས་ཀ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། །སྤྱོང་ཐོག··

གཉིས་ལས་ཡང་དག་གནས། །ལོ་ཀྱའི་རྟགས་ལ་བརྩམ་གཉིས་སྟེ། །ཟུར་བཞི་དེ་རིགས་ཀྱི་མདེ་ངེས་པ། །དབུས་ན་ཐུན་མོང་མིན་པའོ། །མཁའ་ལ་སྒྲ་ལྡན་དང་མི་རྟག་དང་། །ཆུ་ལྡང་མཁའ་ལ་རྩོལ་ལས་བྱུང་། །མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་རེག་བྱ་མིན། །དགུ་པོ་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ་

ལོག་པ་སྦྱོ། །རྟག་དང་མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་དང་། །རྟག་དང་རྟག་དང་རྟག་པ་དང་། །རྩོལ་བྱུང་མིན་དང་མི་རྟག་རྟག། །རྟག་བཅས་པའི་བསྒྲུབ་པར་འདོད། །སྐྱེད་པོ་ག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དང་སྦྱར། །ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ལོག་པ་དང་མི···

མཐུན་སྐྱེད་པོ་ལ་སྦྱར། །ལྷག་མ་བཞི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟུར་བཞི་ཐད་སོར་བསྒོལ་མ་སྦྱར། །ཐུན་མོང་མ་ངེས་རྣམ་པ་བཞི། །ཕྱོགས་སུ་གཉིས་པ་ཐད་ཀར་སྦྱར་བས་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མ་ངེས་པའོ། །རྟགས་ཀྱི་འཁྲུལ་བའི་ཚུལ་བསྡུས་པ་ཡི། །ཀྱེ

ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་རོ། །ནམ་མཁའ་བ་ལྷ་མ་དང་བུམ་ནམ་མཁའ་བས། །ཉི་མ་བསྒྲིགས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་བཞིན། །ནམ་མཁའ་བ་ལྷུམ་དང་མཁའ་བ་བུམ་དང་། །མཁའ་བ་དང་རླུམ་པ་སྒྲོག་བཞི་དང་། །སྒྲོག་དང་རྣམ་མཁའ་བ་བསྒྲུམ་པ་བཞིན། །ཐུམ་པ··················

673

སྒྲོག་དང་དབུམ ...... མ་ཡང་ངལ་བཞིན། །ཐབས་མཁས་འདུལ་ ཧཱུྃ་[illegible]
སྤྲུལ་པས་ཐུབ་མ་བཞིན། །དེ་ཉིད་རིམ་པ་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཡོངས། །ཕྲེང་མ་[illegible]
ལ་ནི། །ཕྱོགས་དང་བཅས་དང་ཡོངས་མེད་དང་། །ཕྱོགས་པ་གཅིག་མཐའ་ [illegible]
དགེ་སྐྱུར་བ་ཡིས། །རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་[illegible]
ཡོན་མཛད་པ་[illegible] ། །[illegible] མཆོད
པ་རབ་[illegible]

སྒྲུབ་ཆེན་[illegible] བཞི་པ་ཡིས། མཐར་[illegible]
དད། མི་[illegible]

[illegible] ཧཱུྃ་[illegible]
རིམ་པ། [illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

ཀྱེ། ཆེ

༄༅། །ཀྱེ། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་མཆོག་ཆེན་པོ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་དཔའ་བོ། །ཞེས་པའི། བཀའ་ལ་པ་དྲི་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཞེས་སོགས་ཚིག་བཅད་དགུ་ཡིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ཡང་དག་པར་ཞུ་བ། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་བདུན་ནོ། །སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ལ་མཆོག་
གཞི་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། ། ཉམས་ལ། དང་པོ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ། །མཚན་ཉིད་དང་གསུམ་བཞི་ལ་པའོ། །བསྟན་པ་བཞི་པ་རྒྱུད། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་གསང་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་དང་། ཡི་ཚོམ་ཟ་བ་ཐེ་ཚོམ་
དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གཞི་ལ་དང་། བཅོས་པའི་ཐབས་མ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། ཕྱི་རབ་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདུན་གསལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་བཞི། ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་ཡོད་དང་མེད། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་དེ་ལས་འདས་པ། དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བདེ་ཆེན་ཐབས་ཤེས་རྒྱུ་ཡིན། རྣམ་དག་པ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཟུང་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་དང་། །
རྣམ་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལ་ཡང་། །ཆགས་སྐྱེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡིད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་དོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་དང་གཙོ་བ། །ཞེས་སོགས་ཚིག་བཞི་ཚན་བཅད་གཅིག་གོ། །དེ་ཡང་མི་ཚེ་འགྱུར་
ཕྱིན་ཆད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་ཡོད། བཅུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་བ་ཉིད། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡི་གཞི་དང་གཉིས་བདག་བསྒྲུབ་གཉིས་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ལས། འདི་ཉིད་གཞི་རྒྱུ་བ་བསྟན་དང་ཕྱོགས་ལ·················

·····ཀྱིས་པ་ཆ་ར་བོ། །གསུམ་པ་ཀ་ལཱ་པ་ཞི་ནི། གཞན་ཚིག་ས་སྒྲོན་པ་བཞུ་རང་དེ་ལྟར་མཚོན་པ་རྒྱ་མཚོ་ས་བཞུང་བའི་མ་ཐུང་སྒྲོག་པ་དང་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཐུང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིས་ཐུང་ངུ་སྒྲོག་པ་མངོན་པ་ཐུང་ངུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་བྱུ་རུ་བའང་དཀའི་ཀ་དང་།

ཞེས་སོགས་ཚིག་སྦ་ཅན་གཅིག་གིས་སོ། །དང་པོ་གསུམ་སྣ་ཚོགས་ཤུར་པ་མཐོང་བ་གསུམ། བར་པ་གསུམ་མ་ཐུང་སྒྲོག་པ་ལ་མེད་པ་གསུམ། ཐ་མ་གསུམ་ལ་ཐུང་སྒྲོག་པ་ལ་རྣམས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་གསུམ་སྟེ། ཚིག་ངག་ལས་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ

ནི། རྣ་ཡང་མེ་དུ་སྒྲོག་པ་རྒྱུ་དང་དབ། །ཞེས་སོགས་ཚིག་ས་བཅད་གཅིག་གསྟེ། ཚིག་ཕྲན་ནོ་ཁྲ་བ་ལ་ཡང་འགོ་ལ་ནས་ཡང་དེ་ལས་ཐུང་ངུ་ཡིན་ནོ། །ཀ་ལཱ་པ་བཞི། ཐུང་ངུ་སྒྲོག་པའི་མཐའ་ན་ཡོ་གུ་དང་བཞུར། །ཞེས་སོགས་ཚིག་སྦ་བཅད་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྟགས་ལ

ཀྱི་བསྡུ་ལ་ན་ར་ཡིས་རྣམ་དགུ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཚིག་སྦ་བཅད་ལྔ་དང་དང་གསུམ་མོ། །པ་ཡི་ར་ལ་བཞི་དང་བས་ཤེས་པ་པར་བྱུར་རོ། །ཀ་ཉི་ས་པ་ནི། སྐྱེས་ཟླ་བ་ལ་སྦྱར་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཚིག་སྐུ་དང་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་ནི། རྟགས་དང་སྦྱོར

བའི་དགོས་པ། ལྷ་ར་སྣང་གི་སྦྱར་བ་སུམ་བཅུ་བ་ཡི་མི་སྒྲོན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཡང་དག་གི་སྦྱར་བ་སུམ་ཅུ་ཀྱི་གས་པའི་ཡང་ཚིག་ས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། སྒྲོག་ས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་པའི་མ་ངེས་པ་མཐོང་བ་པར་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་དུམ་མཚོན

པ་དབྱི་རྒྱ་ཡང་ཚིག་ས་དང་པ་དང་ལ། །ཞེས་སྦྱར་ཅན་ཆེ་རྒྱུ་ས་སྟོན་པ་ཉིད། །ཞེས་པ་ཡང་ཚིག་ས་མ་ཡིན་པ་རེ་ཞིག །སྦྱིན་པ་ཅིག་སྦྱིན་པ་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་དེས་ལྷས། བདེ་བླ་བཅུ་བཞུ་དང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་ཚ་གྲོ་མ་ཡས།

༄༅། །ཀ་དག་ཆོས་སྐུར་ངོ་སྤྲོད་པའི་དོན། །ཞེས་སོགས་ལ་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀ་དག་ཆོས་སྐུའི་ཞིང་ལ་ཞི་ཁྲོའི་སྣང་བ་འདི་རུ་བསྒྲུབ་པ་རིག་ཀ་དག་ཆོས་ལ་མི་སྣང་བ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་བུའི་གདན་
ཚོགས་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩི་བྲག་གཞི་བཅུ་རྒྱུན་མ་ཡང་དག་ཏུ་མཐུར་བ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་སམ་ཡོད་པར་ངེས་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཉན་མེད་པ་གཅིག་དགོས་སོ། ཞེས་གསེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་ཡང་ཞིག །མཐུ་བ་རིག་ཀ་དག་ལ་
དེ་ཕྱོགས་ཚོས་མཐུ་བ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་ཞིང་ཕལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་དང་ཕྱོགས་པ་རྟེན་མེད་པའི་སྐྱོན་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཤིག་ལ་གཏིང་ལས། རྟག་མེད་ཕྱུག་པ་ཆག་ཆགས་རྩི་ར་དང་། །ཞེས་དང་། ཆགས་པ་ཡང་། རྟག་ལ་མ་
ཕྱུང་བ་ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁྲབ་པ་མཐུ་བ་དང་ཡུལ་ཡུལ་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆད་པ་ནི། ཁྲབ་པ་དེ་དང་ཆུལ་ཁྱིམ་ཅིག
ལོག་པར་རྟོགས་པ་འདི་ཆེད་ཡིན་ནམ། དགག་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ནི། བསྒྲུབ་རྟགས་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་འདུས་པ་མཐོང་བ་རྒྱུ་མི་སྲིད་དོ། ། ཁ་བཅུས། མདོ་ལས་པ་རིག་ཀ་དག་ཆོས་ཀྱི་དུས་གྱུར་བའི་ཐུབ་པ་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་ལ་འགྲོ་
ཉིད་ཡིན་ཅིང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་ཀ་དག་ཆོས་ནི། བཀོད་ཆོད་པ་དེ་ལྟར་བཀོད་རྒྱུད་སོང་ཚོད་ལ་ཀྱུ་ཚོག་ལ་གྲུབ་མཚན་པ་རྟགས་ལ་ལ་ལ་ཁྱབ་མཐུན་དུ་བསྒྲུབ་པ་རིག་ཀ་དག་ཆོས་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།

ཕྱིར་དང་། དགག་རྟགས་ལ་གཞན་ཟླ་མ་ཚང་བ་ནི་སྐྱོང་བ་བཟོད་རྩོལ་ལ་ཐད་དང་ཀུང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་རིགས་ཅན་ཚོགས་མཐོ་བོད་ལ་སྒྱུར་རྣམས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱུ་བ་པ་ལ། །ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་པ་བཞི་ལ་གི་རྒྱུ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་
བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་པའོ། གཅིག་དམིགས་པ་ནི་མཐས་སྒྲུབ་བྱེད་བསལ་ལོ། །ཞེས་བཤགས་སྐྱེ་ཀུན་ལ་ཁྲུམ་ཐེ་བ་པའི་སྐྱོན་དོ། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་པའི་གཞུང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ན་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཉེས་མེད་འཐད་དོ། རེག་བྱ་ཅན་དང་རྟག་པ་རིགས་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ན་དེའི་ཆོས་ལ་བའི་དང་བ་དབྱུ་ལས་བསྟན་མེད་དེ། ཆོས་ལ་བརྒྱུད་གྲགས་པས། རྟག་
ཕྱིན་དེ་རེག་བྱ་ཅན་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་རྟག་དངོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་དག་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་རིགས་པ་ལ་མཚིའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་གཞིན། དེ་ཡང་ནས་དུ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་རང་ཤིན་དོན་
དོ། །གཏན་ཚིགས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་དོན་ཏུ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅམ་བཤད་དེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། གཞན་དོན་རྗེ་ས་དཔག་གིས་ཚུལ་གསུམ་སྤྱིན་ཅམ་ཤིག་པར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས། གཞན་ལ་རྣམ་པའི་ཚིང་ཡིན་པས་རྒྱུ་པར་འཕང་དོ།
རང་གིས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡིས། །བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱོགས་སྔ་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ། །བརྗོད་ཚུལ་རྟོགས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་མི། །གཏན་ཚིགས་རབ་བཏུས་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་བ་སྤྲུལ་བའི་ཚིག་བསྡུ་བཅད་པའོ།

ཁ

༄༅། །ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་ཞལ་ནས་བཀའ་བབ་པ་ཤར་རྩེ་ཕྱོགས་ཏོ།། །།ཀ་དེ་བསླུ་བ་ཀ་ལ་ས་ཕྱུང་བ་ཡི། །དགེ་བའི་ཕུ་བ་གང་ཐོབ་པ། །དེ་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དགྲོལ། །བདེ་ཀུན་ལེགས་ལེགས་པར་འཛོམ་པ་དགོས། །འགྲོ་བའི་
སྡུག་བསྔལ་སྨན་གཅིག་བུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །དགེའོ། །དགེའོ། །དགེའོ།